MDK

Göndör Bertalan

Sincsiszolók, kréta

OMIKE IV. kiáll. 1943. ápr.

mdk

Göndör Bertalan

emlékkiállítást rendezett a Nemzeti Galéria

(-bás) Muzeumi Hónap (1962 október)
Népművelés 1962, 11. sz 31. l

Göndör Bertalan

Festő. Kiállitása a Magyar Nemzeti Galériában 1962.
Plakáton kiemelt festménye férfiakat ábrázol ásóval. 70x50

Az 1961 és 62. évi grafikai plakátok és metszetek. /összeállitotta: Munkácsi Piroska / O.Sz.K. kiadványai Bp. 1965. 34.l.

GÖNDÖR BERTALAN

1908-ban született. Az Iparművészeti Főiskolára járt, majd Becsben munkáskint dolgozott (egy villanyszerelő műhelyben)
1929 első sorozat kerve - ABC nagy gerekek
Kámára
1931 Ohne Arbeit 1932 Altersfürsorge
1931-32 zsákutca balladák
1935-36 környezet rajzok
1936 Dante illusztrációk
1938 hazajon - alkalmazott grafikus lesz
1943 „Göndör, Testvérhegy 1943"
1945 - ben Hauthausen, ben halt meg.
Göndör Bertalan emlékkiállítása 1962 Bp.
Kat. Oelmacher Anna ~~Hl. 6 t.~~

Gondor Bertalan

emlékére

Popáry Ö. Gábor, A Magyar Nemzeti Galéria (vezető) 45. l.
Budapest 1965

GÖNDÖR BERTALAN

A readingi fegyház balladoyá - Mustrá nók

79) Egyedül liró 80 A bírak liró

81) A vég " 82 Az elitélt "

A halálta'nc sorozat

83 Temető liró 84 Az utolsó szerető liró

85 Énekesek " 86 Lilli "

87 Vakok " 88 Mozgás "

89 Háború " 90 Haiktők rézkarc

91 Kaktusz rézkarc Tél "

92 Elindulás, kezében a bizonyságtét táblája liró

Gündör Bertalan [illegible] 1902 Bp.

kat: Dobrnacher Anna ~~[illegible]~~

GÖNDÖR BERTALAN

Dante illusztrációk

65, Dante fej linó 66 Inferno - linó
67 Dante és Vergiliusz - linó
68, Chimérák (?) linó 69, Charon linó
70, A stix vizénél linó

A readingi fegyház balladája illusztr.

71, Csúlop linó 72, Csúlap linó
73, A bűn " 74, A börtönudvar linó
75, Séta " 76 Kezük között "
77, Víziók " 78 Álsolnak "

Göndör Bertalan emlékkiáll 1902 B/p
kat. Oelmacher Anna ~~14 l. 6 t.~~

GÖNDÖR BERTALAN

Haláltanc sorozat

94, Ne csinály magadnak öntött isteneket - linó
95, kompozíció linó 96, Illusions Perdues - linó
97, Wien " 98, Ex libris Göndör "
99, Iniciálé " 100, Japán metszet utan "

Biblia Muszträciók

101, Noé bárkája ceruza
102 Bábel Tornya ceruza
103 Mózes linó
104 Óbudai téglagyár kréta
105 Nemes mák

Göndör Bertalan emlékkiáll 1902 Bp.
kat: Oelmacher Anna ~~H.I. G.t.~~

GÖNDÖR BERTALAN

Eredeti vajzok

53, Muhelysarok 1. kréta 54, Szerszamók kréta

55, A néger " 56, Csavargó ", ceruza

57, Öregasszony szén

58, Kalendáriumlap, Január – tus

59, Kalendáriumlap, december – tus

60, Síncsiszolók – linó 61, Billiárdozók linó

62, Önarckép 63, Narró nő ceruza

Gündör Bertalan emlékkiáll 1962 Bp.

Kat. Oelmacher Anna ~~[illegible]~~.

GÖNDÖR BERTALAN

Vázlatok a Dante illusztrációhoz.

28 Charon. tus 29, Elkárhozottak - ceruza

30, Golgota vázlat ceruza

Eredeti rajzok

31, Külváros szén 32, Háztetők kréta

33, Gang " 34 Öreg néni "

35, Önarckép " 36 Tél "

37, Akttanulmány " 38 Rakodok "

39 Önarckép " 40 Szobasarok "

Göndör Bertalan emlékkiáll. 1962 Bp.

kat. Odmácher Anna ~~[illegible]~~

GÖNDÖR BERTALAN

Vázlatok az utca sorozathoz:

18, Szomszédasszony kreta 19, Pihenő kreta
20, Alvó " 21, Lyságolvasó "
22, Kézimunka " 23, A kövér Margit "
24, Horgoló nő " 25, Munkanélkül "
26, Öregség biztosítás ceruza
27, Csatorna – tus

Göndör Bertalan emlékkiáll 1962 Bp.
kat. Oelmacher Anna ~~17 b, 6 t.~~

GÖNDÖR BERTALAN

Zsakúlca balladák:

① Anilap linó 1932
2 Este " 3, Guberáló linó
4 Csatorna I. " 5 Csatorna II. "
6 Öregasszony " 7 Utcai padon "
8 Az üdvhadsereg " 9 A fajvédő "
10 Az üdvösségért " 11 Szónok "
12 A 2 utca " 13 Majusz felvonulás "
14 Alvó asszony kreta 15 Padon "
16 Szobor árnyékában linó
17 Ahi mindezt felsegiezte (Öhárcker) fametnet

Göndör Bertalan emlékkiáll. 1962 By.
kat: Oelmacher Anna ~~Al, 6t~~

~~GÒN DO~~

M.D.K.

Göndör Bertalan

A kötetben:

20. repr. Illusztráció Oscar Wilde: "A readingi fegyház balladája-"hoz /Linómetszet/ 30.

21. " Illusztr. Oscar Wilde: "A readingi fegyház balladájá-"hoz. /Linómetszet/31.

22. " Illusztr. Oscar Wilde: "A readingi fegyház balladája"-hoz /Linómetszet/ 32.

23. " Illusztr. Oscar Wilde: "A readingi fegyház balladája"-hoz /Linómetszet/ 33.

24. " Illsuztráció Oscar Wilde: "A readingi fegyház balladája"-hoz /Linómetszet/ 34.

Göndör Bertalan:Grafikai müvei, Pogány Ö.Gábor bev. Bp. 1947.

M.D.K.

Göndör Bertalan

A kötetben:

16.	repr.	Lelkek a Styxnél /Linómetszet//Dante illusztráció/	26. 1.
17.	"	Illusztráció a "Haláltánc"-sorozatból. /Linómetszet/	27. "
18.	"	Illusztr. a "Haláltánc"-sorozatból. /Linómetszet/	28. "
19.	"	Illusztr. a "Haláltánc"-sorozatból /Linómetszet/	29. "

Göndör Bertalan Grafikai müvei:Pogány Ö.Gábor bev. Bp. 1947.

M.D.K.

Göndör Bertalan

A kötetben:

11.	repr.	Üdvhadsereg sorozatból	/Linómetszet/ "Az utca"	21.1.
12.	"	Csatorna sorozatból	" "Az utca"	22. "
13.	"	Csatorna rozatból	" "Az utca" so-	23. "
14.	"	Öregasszony rozatból	" "Az utca" so-	24. "
15.	"	Dante illusztráció	"	25. "

Göndör Bertalan Grafikai művei:Pogány Ö. Gábor bevezetőjével Bp. 1947.

M.D.K.

Göndör Bertalan

1. repr. Önarckép /Fametszet/ 11. l.
2. " Lily /Linómetszet/ 12. "
3. " Vakok " 13. "
4. " Biliárdozók " 14. "
5. " Fésülködő " 15. "
6. " Sincsiszolók " 16. "
7. " Szónok " 17. "
8. " Mozgás " 18. "
9. " Háboru " 19. "
10. " Guberálók " „Az utca"-sorozatból/ 20. "

Göndör Bertalan Grafikai művei: Pogány Ö. Gábor bev. Bp. 1947.

M.D.K.

2. Előzményt lásd: 1. cédulán

Göndör Bertalan

Pogány Ö. Gábor bevezetőjében a továbbiakban elmondja: 19 éves korában származása miatt fasiszta diákok véresre verték, s ez örök sebet ejtett rajta. „Az 1935-ös londoni International Exposition és Redform Galeria látogatói se észlelték a katasztrófa közeledését ama dunai üzenetekből, amelyeket Göndör Bertalan rögzitett fába és linóba." A kötet anyagának nagyrészét bécsi emigrációja alatt készitette. Az Anschluss után hazatért Magyarországra, itt a munkaszolgálat várta, politikai hajsza, majd később Kárpátalja, Lengyelország és Harka voltak ..."utolsó keresztutjának stációi..." AZ európai fegyverszünet előtt egy hónappal eltünt Mauthausen körül.

Göndör Bertalan grafikai müvei: Pogány Ö. Gábor bevezetőjével, Budapest. 1947.

1. folytatását lásd 2. cédulán. M.D.K.

Göndör Bertalan

Pogány Ö. Gábor bevezetőjében elmondja, hogy a müvész többek között "jeles elektrotechnikus volt, keresett müszaki rajzoló, világitási szakember, játékkészitő, aki Bécsben egylámpagyárban müködött, mint tervező... Pesten az Iparmüvészeti iskolába járt, a császárvárosban a Kunstgewerbeschule-ba... diszitő tárgyakat, izléses csecsebecséket, ötletes szerkesztményeket készitett."-

1939 előtt életének tiz szet esztendejét számüzetésben töltötte. „Özvegyének közlése szerint rengeteget tanulmányozta az Albertina anyagát, ami grafikáinak érettségéből könnyen be is bizonyitható."

Göndör Bertalan grafikai müvei: Pogány Ö. Gábor bevezetője. Budapest, 1947.

M.D.K.

Gönczöl Bertalan
grafikus

Méltatás. — „Elűzött" c. művéről.
A Nemzeti Galériában műlékkiállítása van.

Fedor: Gönczöl Bertalan műlékkiállítás.
Nők Lapja, 1962. nov. 3 - 23 lap.

Göndör Bertalan
grafikus

M.D.V.

„Readingi fegyház balladája"
„Elétélt", „Zsákutca balladája"
„Műhelysarok", „Szerszámok", az
„Akttanulmány" című művei.

Láncz Sándor: Göndör Bertalan emlékkiállítás . . .
Élet és Irodalom, 1962. október 20 – 8 lap

Gondor Bertalan, [festő grafikus] MDk

Gondor Bertalan - emlékkiállítás nyílt okt. 5-én a Nemzeti Galériában. Elsrai Kiss Zoltán méltatta a 37 éves korában Mauthausenben mártírhalált halt Gondor Bertalan életét s műveit.

-: Kulturális hírek 8. (

NÉPSZABADSÁG, Bp. 1962. okt. 6.

Göndör Bertalan, grafikus M.Dk

Göndör Bertalan (1908 – 1945) mártírhalált halt Mauthausenben: A Nemzeti Galéria mintegy 100 grafikáját s illusztrációját állítja ki.

Sínczizolók c. linoleum metszete.

Repr.

Artner Tivadar: Göndör Bertalan emlékkiállítás a Nemzeti Galériában 8. l.

NÉPSZABADSÁG, bp. 1962. okt. 13.

GONDOR Batalion

OMIKE 1909 - 1944 505, 549

GÖNDÖR Bertalan grafikus M.D.K.

Mártirhalált halt.
Müveiből a Magyar Nemzeti Galéria kiállitást rendez.

Napló
Magyar Nemzet 1962. szeptember 25. 4.l.

M.D.K.

Gordon Bertalan
grafikus

Emlékkiállítása nyílt meg
a Nemzeti galériában

Földes Imre: Gondolatok a képtárban
Nők Lapja, 1962. október 27 — 12 lap

M.D.K

Göndör Bertalan
grafikus

Dante illusztrációi „Mozgás",
a „Háború" c. művei „Sincsészólók" + repro

Lánc Sándor: Göndör Bertalan emlékkiállítás . . .
Élet és Irodalom 1962. október 20 – 8 lap

MDk

Gönczöl Bertalan, grafikus

A fiatalon mártírhalált halt grafikus-
művész utolsó munkáiból okt. 5-én kiállí-
tás nyílik a Nemzeti Galériában.

-: Kulturális hírek 9.

Mn. 1962. szept. 28.

NÉPSZABADSÁG

MDK

Göndör Bertalan

e.a: Festő és Szobrászkép. Isk.kiáll. Ujság, 1941. dec. 18.

MDK

Göndör Bertalan

xcxcxcxcxcxcxcxcxcxcxc

vázlatok Az utca sorozathoz:

Alvó, kr.

Kézimunka , kr.

A kövér Margot, kr.

Göndör B. emlékkiáll. B.Gal. 1962.

NDK

Göndör Bertalan

xxxxxxxxxxxxxxxxxxxx

Vázlatok az utca sorozathoz:

Szomszéd asszony, kr.

Pihenő, kr.

Ujságolvasó, kr.

Göndör B. emlékkiáll. N.Gal. 1962.

MDK

Göndör Bertalan

A zsákutca balladái:

Padon, linó

Szobor árnyékában, linó

Aki mindezt feljegyezte, fam.

Göndör B. emlékkiáll. N.Gal. 1962.

MDK

Göndör Bertalan

A zsákutca balladái:

Az utca, linó

Májusi felvonulás, linó

Alvó asszony, linó

Göndör B. emlékkiáll. N.Gal. 1962.

MDK

Göndör Bertalan

A zsákutca balladái:

A fajvédő, linó

Az üdvösségért,"

Szónok, linó

Göndör B. emlékkiáll. N.Gal. 1962.

MDK

Göndör Bertalan

A zsákutca balladái:

Öregasszony, linó

Utcai padon, "

Az Üdvhadsereg, "

Göndör B. emlékkiáll. N.Gal. 1962.

MDK

Göndör Bertalan

A zsákutca balladái:

Guberáló, linó

Csatorna I. "

Csatorna II. "

Göndör B. emlékkiáll. N.Gal. 1962.

MDK

Göndör Bertalan

A zsákutca balladái:

Cimlap, lino

Este, "

Göndör B. emlékkiáll. Nemz.Gal. 1962.

MDK

Göndör Bertalan

reprodukciók:

Babel tornya, cer.

Lilli, linó

Göndör B. emlékkiáll. N.Gal. 1962.

szép eredményéhez gratulálunk,
i gyüjtőpályázatunkon is számit-
+

A főigazgató megbizásából:

/Dr Morvay Péter/
osztályvezetőhelyettes

tagozatban 1967. márc. 15.
agozatban 1967. jul. 31.

MDK

Göndör Bertalan

reprodukciók:

Varrogató, kr.

Önarckép, linó

Göndör B. emlékkiáll. N.Gal. 1962.

EA .P/1967

Németh Elek
tanár

Hajdúböszörmény
Szilassy u. 24.
Hajdu-Bihar m.

Kedves Munkatársunk!

Örömmel értesitjük, hogy 1966.
Nyelvjárási Gyüjtőpályázatra b
gazdálkodás ismeretanyaga és sz
tás-vetés-aratás" /ltsz.: P. 19
az országos döntőben dicséretet

Pályadiját a

MDK

Göndör Bertalan

reprodukciók:

A readingi fegyház balladája /Elitélt/, linó

Háboru, linó

Göndör B. emlékkiáll. N.Gal. 1962.

vi gyüjtőpályázatunkon is számit-

A főigazgató megbizásából:

/Dr Morvay Péter/
osztályvezetőhelyettes

i tagozatban 1967. márc. 15.
tagozatban 1967. jul. 31.

MDK

Göndör Bertalan

reprodukciók:

Sincsiszolók, linó

Dante fej, linó

Munkába indulók, kr.,akv.

Göndör B. emlékkiáll. N.Gal. 1962.

6. évi XIV. Országos Néprajzi
benyujtott "Vegyes néprajzi
pályamunkája megyei szinten

zdasági Hivatala mér korábban

MDK

Göndör Bertalan

Üdvhadsereg, linó, repr.

Öreg néni, kr., repr.

A kövér Margot, cer., repr.

Göndör B. emlékkiáll. B.Gal. 1962.

MDK

Göndör Bertalan

Óbudai téglagyár, kr.

Nemes Márk

Göndör B. emlékkiáll. N.Gal. 1962.

MDK

Göndör Bertalan

Bibliai illusztrációk: xxxxxxxxxxxxxxx

Noé bárkája, cer.

Bábel tornya, "

Mózes, linó

Göndör B. emlékkiáll. B.Gal. 1962.

MDK

Göndör Bertalan

Baláltáne sorosat:

Ex libris Göndör, linó

Iniciálé, linó

Japán metszet után, linó

Göndör B. emlékkiáll. B.Gal. 1962.

MDK

Göndör Bertalan

Haláltánc sorozat:

Elindula, kezében a bizonyság két táblája..., linó

Ne csinálj magadnak öntött isteneket, linó

Kompozició, linó

Göndör B. emlékkiáll. N.Gal. 1962.

MDK

Göndör Bertalan

Haláltánc sorozat:

Illusions Perdues, linó

Wien, linó

Göndör B. emlékkiáll. N.Gal. 1962.

MDK

Göndör Bertalan

Haláltánc sorozat:

Háztetők, rk.

Kaktusz, rk.

Tél, rk.

Göndör B. emlékkiáll. N.Gal. 1962.

MDK

Göndör Bertalan

Haláltánc sorozat:

Lilli, linó

Vakok, "

Mozgás, "

Háboru, "

Göndör B. emlékkiáll. N.Gal. 1962.

EA .P/1966

Toronykőy Béla
nyugdijas
S z e g e d
Egressy u. 2o.

Kedves Munkatársunk!

Örömmel értesitjük, hogy az 19
és Nyelvjárási Gyüjtőpályázatra
gyüjtés" /P.235/1966-Feln./ c.
V. dijat /3oo.-Ft/ nyert.

Pályadiját a Néprajzi Muzeum Ga
megküldte cimére.

MDK

Göndör Bertalan

Haláltánc sorozat:

Temető, linó

Az utolsó szerető, linó

Énekesek, linó

Göndör B. emlékkiáll. N.Gal. 1962.

Amikor a gyűjtőpályázaton elért
egyuttal reméljük, hogy jövő é
hatunk értékes közremüködésére.

Budapest, 1966. december 25.

+ Beküldési határidő: az ifjuság
a felnőtt

MDK

Göndör Bertalan

Csavargó, kr.cer.

Öregasszony, szén

Kalendáriumlap, január, tus.

" december, "

Göndör B. emlékkiáll. N.Gal. 1962.

MDK

Göndör Bertalan

A readingi fegyház balladája. Illusztráció:

A birák, linó

A vég, "

Az elitélt,/önarckép/, linó

Göndör B. emlékkiáll. N.Gal. 1962.

MDK

Göndör Bertalan

A readingi fegyház balladája. Illusztráció:

Viziók, linó

Ácsolnak, linó

Egyedül, linó

Göndör B. emlékkiáll. N.Gal. 1962.

MDK

Göndör Bertalan

A readingi fegyház balladája. Illusztráció:

A börtönudvar, linó

Séta, linó

Kezük között, linó

Göndör B. emlékkiáll. N.Gal. 1962.

MDK

Göndör Bertalan

A readingi fegyház balladája. Illusztráció:

Címlap, linó

Címlap, "

A bün, "

Göndör B. emlékkiáll. N.Gal. 1962.

NDK

Göndör Bertalan

Dante illusztrációk:

Chimérák /?/, linó

Charon, linó

A Stix vizénél, linó

Göndör B. emlékkiáll. M.Gal. 1962.

MDK

Göndör Bertalan

Dante illusztrációk:

Dante fej, linó

Inferno, "

Dante és Vergilius, linó

Göndör B. emlékkiáll. M.Sel. 1962.

MDK

Göndör Bertalan

Varró nő, cerr.

Göndör B. emlékkiáll. N.Gal. 1962.

MDK

Göndör Bertalan

Sincsiszolók, linó

Billiárdozók, "

Szobabelső, kr.

Önarckép

Göndör B. emlékkiáll. N.Gal. 1962.

MDK

Göndör Bertalan

Mühelysarok,I., kr.

Szerszámok, kr.

A néger, kr.

Göndör B. emlékkiáll. N.Gal. 1962.

MDK

Göndör Bertalan

eredeti rajzok:

Öreg néni, kr.

Önarckép, kr.

Tél, kr.

Göndör B. emlékkiáll. 1962. M.Gal.

Gōndōr György

Pattantyus Á. Géza: Gépész és villamos mérnökök kézikönyve kötését tervezte

Díjat kapott

A nép magyar könyv, 1962, 3 old.

Göndör Imre

U. 4322

~~Agyaghálósuly VII 241, 242,~~

Bécsben a Wiesenthal kabaréban lépett fel mint expressz-karikaturista, se kabaréval

Rudnyánszky (II) Jóisef

Került Berlinbe.
Nagy fekete táblára rajzolta krétával Berlin kedvenceit. A Közönség felkiáltott neki egy-egy népszerű nevet, s nehány perc alatt a táblán volt az illető torzképe. Mikor a Morgenpost illusztrátora lett felhagyott a kabaréban való rajzolással. Feleségé Justusz Lili a Németországban élő magyar operaénekesnő volt.

Vállig látható; baltott parókája rizs, sza s szakálla lebere nyaknál siétáll s k

Pastell, (mére pergan
Vétetett 1899
Festője: Ism
Szerz. Napló
243/99 N°
en (673/99), az elsőn
7 sz. sessz. heirat (2

Göndör Imre

Ujság U. 3922.

Hajdu György: Az Ujság karácsonyfájától rajzolómappával a dán király trónjáig. Ujság 1927. márc. 13. 2 önarckép karikaturával –

Fenti a berlini Morgenpost illusztrátora. Sokat dolgozott amíg idért. Végig rajzolta Bécs, Kopenhága, London és Berlin önzes hirességeit. Végig szenvedte, az első világháborut, élt száraz kenyérem, lakott London kínai negyedében, de rajzolta a dán királyt és volt két önálló kiállítása Londonban, és mint gyorsrajzoló szerepelt a bécsi operabálon. Bécsben fordít

M.D.K.

Göndör Imre két rajza a Kopenhágában megjelenő "Klods Hans" c. vicclapban. [2 kép.]

Mélynyomás, -- rajza után.

Panoráma. Bécs. 1923.szept.9. 36.sz. 7.p.

M.D.K.

Göndör Imre: Rupert Dezső és Drózdy Győző a koppenhágai interparlamentáris konferencia résztvevői [karikatura].

Mélynyomás, -- rajza után.

Panoráma. Bécs. 1923.szept.5. 35.sz. 12.p.

Gondor Imre

bécsi munkásságát ismerteti-méltatja

Galambos Ferenc: Képzőművészeti élet a bécsi magyar emigrációban. Művtört.Ért. 1971.1.sz. 1-10. l.

P.l.

Göndör Gyula. Neves rajzoló, az Ullstein vállalatnál dolgozik évek óta, különösen karikatúrái kitünőek.

Palásti László:
Berlini kalauz.
(Berlin h. és é. n.)
42. l.

— Huszonöt. Egyetemi hallgató vagyok. Orvosnak készülök.

— Későn kezdte a tanulmányait?

— Igen. Az utolsó jogi szigorlat előtt mentem át az orvosi fakultásra.

— Miért?

— Mert éreztem, hogy rossz ügyvéd lenne belőlem. Ezért inkább veszni hagyiam a négy esztendőt.

— Persze szüleitől kap pénzt.

— Nem. Angol órákból tartom el magamat.

— Szegények a szülei?

— Gazdagok. Apámnak van egy faluja. A falut is Kirloskarnak hivják. Azért nem kapok pénzt, mert amikor átmentem az orvosi fakultásra, kitagadtak. Igazuk volt, de nekem is igazam van. Orvos szeretnék lenni és az is leszek.

Kirloskar ebédelni megy és Sophan dr. ezekkel a szavakkal fejezi be az interjut:

— Igy él Berlinben négyszázhetven hindu, akik valamennyien egy szép álmot álmodnak: Gandhi álmát, India feltámadását. S miközben

Göndör

Munkában a TV. Este a híradóban már láthatjuk a Göndör-kiállítás legszebb rajzait

Nádas Péter felvételei

13

Nők Lapja 1962 okt. 27

több hozzáértéssel és szeretettel foglalkoznak a mai fiatalság — a jövő felnőtt társadalma problémáival.

BAJ VAN AZ IFJÚSÁGGAL?...

Sok irásban beküldött lapunkban megjelent hozzászólásból úgy tűnt: baj van az ifjúsággal. Hivatástudatával, felelősségvállalásával, erkölcsével, ízlésével, magatartásával.

Ennek a nézetnek, anketünkön is akadt képviselője: Hódek József a kisbér-battyánpusztai „Virágzó" tsz elnöke. Szerinte el vannak kényeztet-

Anketünk részvevői megegyeztek abban, nem mindig a legjobb példát látja a mai fiatal...

Varga Sarolta, a 30. Ipari Tanulóintézet növendéke, Kisz-tag mondotta: — A felnőttek sokat prédikálnak nekünk a munka szépségeiről. De hányszor látjuk, hogy ők maguk nem eszerint dolgoznak! — Simon Edit ipari tanuló, aki egy évig dolgozott már üzemben, elmondotta, hogy ha egy fiatal megbírál egy felnőttet, amiért az nem dolgozik jól, már kész a válasz: „Hallgass le még fiatal vagy, nincs jogod kritizálni!" — Ruhrik Péter ifjúmunkás egy vakáció élményét elevenítette fel. Még gimnazista korában az egyik nyári szünidőben a vendéglátóiparban dolgozott. — A felnőttek kinevettek, amikor látták

hogyan töröm magam a mun-
va!

— Nem igaz, hogy benn-
nincs hivatásszeretet! — c
tant fel egy ipari tanuló
lány. — Nem igaz, hogy
tudunk, felkesedni! Tessék
jenek el akármelyik nyári
borba, majd meglátják, hogy
dolgozunk, minden anyagi
lenszolgáltatás vagy más el
nélkül is! Nekünk a társada
munka már egészen termés
tes. Én magam csodálkoztam
legjobban, amikor nemrég
Kisz-ben elém tettek egy kim
tatást: hány órát dolgozunk
tavalyi nyári táborozáson
se tűnt, milyen sokat ez
künk már épp olyan megs

Guide to the Papers of Emery and Bertalan Gondor, 1909-2003 (bulk 1920-1945)

AR 25085

Processed by Iris Hohmann

Leo Baeck Institute

Center for Jewish History

15 West 16th Street

New York, NY 10011

Phone: (212) 744-6400

Fax: (212) 988-1305

Email: lbaeck@lbi.cjh.org

URL: http://www.lbi.org

© 2006 Leo Baeck Institute

Finding aid was encoded by Lea Osborne on April 10, 2006. Description is in English.

Descriptive Summary

Creator:	Gondor, Emery, 1896-1977
Title:	Emery and Bertalan Gondor Collection
Dates:	1909-2003
Dates:	bulk 1920-1945
Abstract:	This collection documents Emery Gondor's professional life as a caricaturist, illustrator, child psychologist and photographer in Berlin, Vienna, Budapest, and New York. The bulk of the records are personal documents, such as postcards, certificates, and letters of reference, as well as a number of books and journals that were illustrated or written by Gondor. The collection also includes three folders concerning Emery Gondor's brother, the artist Bertalan Gondor.
Languages:	The collection is in German, English, Hungarian, and Danish.
Quantity:	1.75 linear feet
Identification:	AR 25085
Repository:	Leo Baeck Institute

Return to the Top of Page

Biographical Note

Emerich I. Gondor was born in Budapest, Hungary in 1896. He attended the Royal Hungarian University and received his diploma from the Federal Academy of Art. As a young art teacher, he observed many children who had suffered tremendously during and after World War I and was inspired to learn more about their afflictions and the ways in which art could be used to help them. This prompted a lifelong interest in the field of psychology.
In Budapest, the famous Dr. Ferenczi introduced Gondor to the subject of psychoanalysis and therapy. When Gondor moved to Vienna in 1920, to attend the Academy of Industrial Arts, he learned of Professor Csizeck's

pioneering work in the field of progressive art education for children. He began working at the Viennese University Clinic, drawing and playing with emotionally disturbed children. From 1925 to 1926, Gondor attended seminars in Berlin and participated in the work of the Individual Psychological Association. He exhibited his own oil paintings during those years, lectured and worked as an illustrator for children's books and several newspapers. He was also named to the post of art director at Ullstein, Europe's largest publishing house.

Gondor immigrated to the United States in 1935 and became a citizen in 1941. During World War II, he worked for the War Department and was Chief of the Technical Operation Unit in the Overseas Service for France and Germany for two years. This unit performed classified work in counter-espionage. Gondor was also an instructor at the training schools in New York, France and Germany, where he taught about the psychological problems of counter-espionage as well as wrote several classified manuals on the subject.

After the war, Gondor was named head of the art and play therapy groups at the Retarded Children's Clinic and the Psychiatric Child Guidance Clinic at New York Medical College. In addition, he wrote and illustrated several books and taught art to juvenile delinquents at Youth House.

In 1959, Gondor received his diploma in Clinical Psychology from New York State University. He became director of the art program at the Institute for Mental Retardation at New York Medical College in 1968. Emery Gondor died in 1977.

Bertalan Gondor was Emery Gondor's brother. Bertalan was born in 1908 in Hungary. He studied art in Budapest and Vienna. After the Hungarian White Terror (1919-1920), he moved from Budapest to Vienna. Bertalan finally returned to Budapest once Austria was annexed in 1938. There he worked as an artist and an illustrator. During World War II, he was deported and conscripted into forced labor service in eastern Hungary. In March of 1944, Germany invaded Hungary and took control of the Hungarian ghettos and camps. Bertalan was then deported to Poland and placed in a camp called Harka. He died in March 1945 in Mauthausen Concentration Camp.

Return to the Top of Page

Scope and Contents

The Emery and Bertalan Gondor Collection documents Emery Gondor's professional life as a caricaturist, illustrator, child psychologist, and photographer in the cities of Berlin, Vienna, Budapest and New York. The collection also includes a small amount of records concerning the work of Emery's brother, artist Bertalan Gonder.

Series I contains documents regarding Emery Gonder's academic background and professional accomplishments.

Series II is composed of correspondence between the Gondor and Ullstein families. This series also contains correspondence with the Berlin Museum, the Jewish Museum of Berlin, the Leo Baeck Institute of New York and other institutions.

Books and journals with illustrations and articles by Emery Gondor may be found in Series III. Of particular interest is a book written by Gondor, entitled *Art and Play Therapy* which describes the ways in which art therapy can benefit the lives of emotionally disturbed children.

Series IV includes posters designed by Emery Gondor as well as posters describing events in which Gondor participated or helped to organize.

Series V constitutes the most extensive portion of the collection. This series contains many records documenting Emery Gondor's work and interests, predominantly in the form of newspaper clippings showcasing artwork by Gondor. In addition, there are articles describing Gondor's life, his artwork and the impact he had on American art. Also included are letters from his readers and a small group of photographs taken by the artist.

Series VI contains records and memorabilia, some which can not be directly attributed to either Emery or Bertalan Gondor.

All records referring to the artist Bertalan Gondor may be found in Series VII. These include correspondence, a memoir and examples of his artwork.

Series IX contains a small selection of books whose authors penned dedications to Emery Gondor.

Return to the Top of Page

Arrangement

The collection is arranged in nine series.

- Series I: Academic Records, 1929-2003
- Series II: Correspondence, 1943-2002
- Series III: Books and Journals, 1923-1967
- Series IV: Posters, 1928-1995
- Series V: Clippings and Scrapbooks, 1909-1935
- Series VI: Miscellaneous, 1928-1934
- Series VII: Bertalan Gondor, 1931-2003
- Series VIII: Photographs, 1930s
- Series IX: Books with Dedications to Emery Gondor, 1923-1946

Return to the Top of Page

Restrictions

Access Restrictions

Open to researchers.

Use Restrictions

There may be some restrictions on the use of the collection. For more information, contact:
Leo Baeck Institute, Center for Jewish History, 15 West 16th Street, New York, NY, 10011
email: lbaeck@lbi.cjh.org
Return to the Top of Page

Preferred Citation

Published citations should take the following form:

Identification of item, date (if known); Emery and Bertalan Gondor Collection; AR 25085; box number; folder number; Leo Baeck Institute.
Return to the Top of Page

Container List

Series I: Academic Records, 1929-2003.

This series is in German and English.
Three folders

Arrangement:

Topical

Scope and Content:

Series I contains records documenting Emery Gondor's academic career and professional achievements. Included are correspondence, photographs, letters of reference and his curriculum vitae.

Box	Folder	Title	Date
1	1	Academic and Biographical Records	undated and 2003
1	2	Photographs	1929
1	3	Correspondence	1933-1935

Return to the Top of Page

Series II: Correspondence, 1943-2002.

This series is in German and English.
Four folders

Arrangement:

Topical

Scope and Content:

Series II contains correspondence with members of the Ullstein family. Also included are correspondence with various institutions, such as the Jewish Musuem of Berlin and the Leo Baeck Insitute of New York.

Box	Folder	Title	Date
1	4	Tochter and Ullstein	1943-1948
1	5	Heym	1948
1	6	Institutions	1975-1979
1	7	Gondor, Rubin and Erika	2001-2002

Return to the Top of Page

Series III: Books and Journals, 1923-1967.

This series is in German and English.
Thirteen folders

Arrangement:

Chronologically by publication date

Scope and Content:

Series III is composed of books and journals with illustrations by Emery Gondor. Of interest is a book written by Emery Gondor, entitled *Art and Play Therapy* which describes the ways in which art therapy can be beneficial to emotionally disturbed children.

Box	Folder	Title	Date
1	8	Lachmit! Ein lustiges Jugendjahrbuch: mit 139 Bildern 1955	undated
1	9	Lachmit! Ein lustiges Jugendjahrbuch: mit 115 Bildern	undated
1	10	Lachmit! Ein lustiges Jugendjahrbuch: mit 96 Bildern	undated
1	11	Hver 8 Dag, no. 23	1923
1	12	Klods-Hans, no. 38	1923
1	13	Almanach zum Polizeiball	1926-1929
1	14	Das Stachelschwein	1929
1	15	Robby Kämpft um seine Freiheit	1932
1	16	New York Journal	1936 May 2
1	17	An Intimate Journal for Production Managers, Art Directors and Their Associates	1936
1	18	Pinguin: für junge Leute	1947
1	19	Die Neue Zeitung	1947
1	20	Art and Play Therapy	1954-1967

Return to the Top of Page

Series IV: Posters, 1928-1995.

This series is in German.
Five folders

Arrangement:

Topical

Scope and Content:

Series IV includes posters designed by Emery Gondor as well as posters describing events in which Gondor participated or helped to organize. Some of the posters have been removed to the oversize collection in the archives due to their size.

Box	Folder	Title	Date
1	21	Viennese Rag Ball	undated
Box	Folder	Title	Date
OS 83	22	Viennese International Chess Conference	1922-1923
1	23	Theatre Posters	1922-1930
1	24	Posters	1995
OS 83		Heute: Ein neue illustrierte Zeitschrift	1946

Return to the Top of Page

Series V: Clippings and Scrapbooks, 1909-1935.

This series is in German and English.
Nineteen folders

Emery Imre Gondor

Arrangement:

By publication title and within that, chronologically

Scope and Content:

Series V constitutes the most extensive portion of the collection. This series contains many records documenting Emery Gondor's work and interests, predominantly in the form of newspaper clippings showcasing artwork by Gondor. In addition, there are articles describing Gondor's life, his artwork and the impact he had on American art. Also included are letters from his readers and a small group of photographs taken by the artist.

Box	Folder	Title	Date
1	25	Simplicissimus	1912
1	26	Simplicissimus	1925
Box	Folder	Title	Date
OS 83	27	Simplicissimus Satiremagazin	1909-1916
1	28	Deutsche Zeitungsausschnitte, Part 1	1921-1922
1	29	Deutsche Zeitungsausschnitte, Part 2	1921-1922
1	30	Deutsche Zeitungsausschnitte, Part 3	1921-1922
1	31	International Arts Conference	1922-1923
1	32	Zeitungsausschnitte	1912-1923
1	33	Zeitungsausschnitte	1924-1925
1	34	Zeitungsausschnitte	1926-1927
1	35	Zeitungsausschnitte	1928-1931
1	36	Zeitungsausschnitte	undated, 1932-1935
1	37	Zeitungsausschnitte	1925
Box	Folder	Title	Date
2	1	Jigsaw Puzzle Correspondence	1926-1928
2	2	Chamberlain, Clarence	1927
OS 83	3	Drawings	undated
OS 83	4	Drawings	1925-1935
2	5	Newspaper Clippings	1923-1935
2	6	"Germinal Circle: Exhibition of Drawings and Cuts"	undated

Return to the Top of Page

Series VI: Miscellaneous, 1928-1934.

This series is in German and English.
Five folders

Arrangement:

Topical

Scope and Content:

Series VI contains records and memorabilia, some which can not be directly attributed to either Emery or Bertalan Gondor.

Box	Folder	Title	Date
2	7	Der Hellseher	undated
2	8	Programs	1928-1929
2	9	Printed Material	1930-1934
2	10	Money	undated
2	11	Photographs	undated

Return to the Top of Page

Series VII: Bertalan Gondor, 1931-2003.

This series is in German, English and Hungarian.
Four folders

Arrangement:

Topical

Scope and Content:

All records referring to the artist Bertalan Gondor may be found in Series VII. These include correspondence, a memoir and examples of his artwork.

Box	Folder	Title	Date
2	12	Memoir (with Hilda Waring)	2003
2	13	Correspondence	1941
2	14	Artwork	1931 and 1962
2	15	Invitation to Art Exhibition	1962

Return to the Top of Page

Series VIII: Photographs, 1930s.

One folder

Scope and Content:

This series is composed of photographs taken by Emery Gondor in Germany during the 1930s. Most of them are unidentified.

Box	Folder	Title	Date
3	1	Photographs	1930s

Return to the Top of Page

Series IX: Books with Dedications to Emery Gondor, 1923-1946.

This series is in German.
Five folders

Arrangement:

Alphabetically by publication title

Scope and Content:

Series IX contains books with dedications by the authors to Emery Gondor.

Box	Folder	Title	Date
3	2	Photocopies of Dedications	undated
3	3	Kuttel-Daddeldu (Ringelnatz, Joachim)	1923
3	4	Turngedichte (Ringelnatz, Joachim)	1923
3	5	Bei Durchsicht meiner Bücher (Kästner, Erich)	1946
3	6	Fabian (Kästner, Erich)	1946

Göndür Imre

GÖNTÉR ENDRE festő

NAGY HÍRLAP

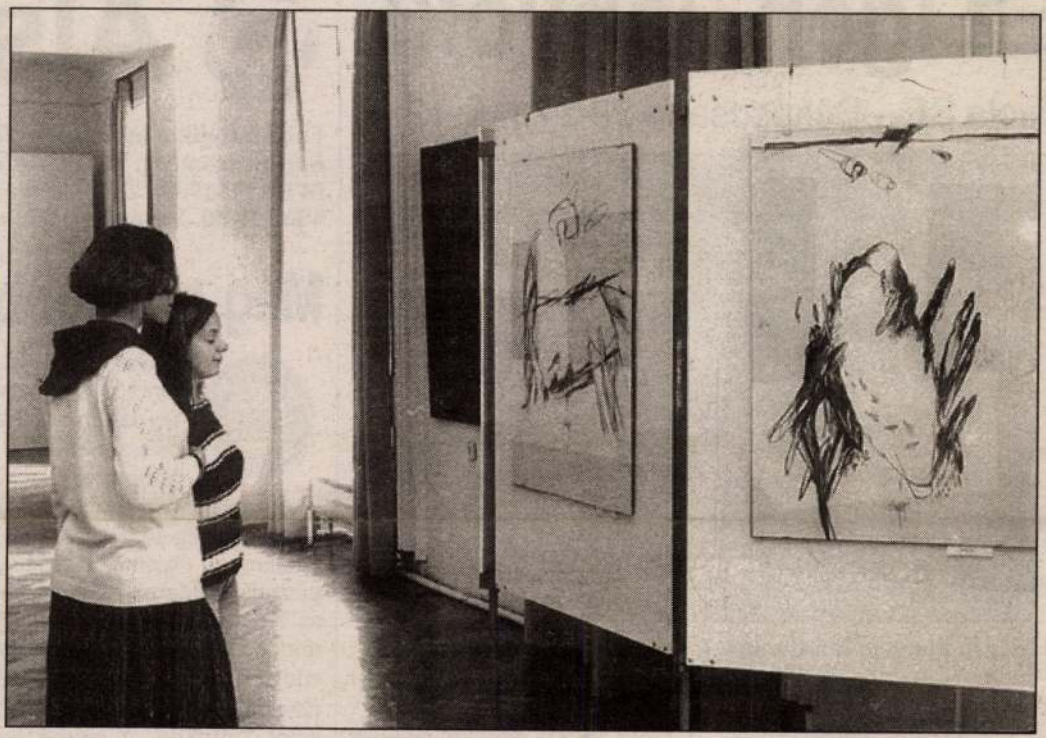

Tegnaptól Zalaegerszegen három újabb képzőművészeti tárlat várja a látogatókat. Göntér Endre muraszombati festőművész alkotásaiból a Göcseji Múzeumban nyílt kiállítás (képünkön), mely május 4-ig látogatható. A Hevesi Sándor Színház első emeleti előterében egy héten át Németh János zalaegerszegi keramikusművész műhelyrajzaival találkozhatnak az érdeklődők; az MSZOSZ Móricz Zsigmond Szakszervezeti Székházában pedig Tóth Ferenc zalaegerszegi pedagógus festményeiből, akvarelljeiből nyílt tárlat tekinthető meg, április 28-ig.

(Mészáros T. László felvétele)

Történelmünk tanítása

Ez igen, lányok!

Caola SE—Békéscsaba 28-27 (15-13)

Madár lő újabb gólt a Caolának a csabai védők között.
(Décsy László felvétele)

Zalaegerszeg, Városi Sportcsarnok, 200 néző. Jv.: Dobrovics, Kerek. NB I-es női kézilabda-mérkőzés.

Caola SE: Bödör — Zsohár 2, Horváth Zs., Golovko 3, Gaál 4, Köbli 2, Madár 2. Csere: Vdovina 10, Major A. 3, Tóth T. 2, Varga K. Edző: Tóth István.

Békéscsaba: Kovácsné Bart-

tékrész hajrája remekül sikerült a Caolának. A feljavult Bödör védései, valamint a fiatal Tóth góljai a lehető legjobbkor jöttek, ráadásul az utolsó percben fordítani is sikerült.

A folytatásban a csabaiak rövid időn belül felzárkóztak, ám Vdovina elkezdte nehézbombázóként ontani a gólokat, s a Cao-

Alsó

Folyatatódik a labdarúgó NB I műsor, szombat: PMFC—Ecker MTK FC 17.00, ÚTE—Csepel 19 VFC 19.00. Vasárnap: III. ker.

Még nagyobb l

Siófok sporttörténetében nevezetes dátum az 1985-ös esztendő. A Balaton-parti város labdarúgócsapata ugyanis ekkor került fel legelőször a magyar labdarúgás élvonalába. Ezután viszont időlegesen megszakadt az NB I-es szereplés, csakúgy, mint a ZTE-nél, így a két csapat eddig mindössze 11 mérkőzést játszott, ötöt Zalaegerszegen, hatot Siófokon. A mérkőzések összesített eredménye a ZTE-re nézve kedvező, mert a négy döntetlen mellett négyszer nyert és csak három alkalommal szenvedett vereséget. Még fokozza a zalaiak jobb teljesítményét az is, hogy míg a Siófok Egerszegen nem tudott nyerni, a múlt őszi Balaton-parti találkozón a ZTE

M.D.K.

Göndör Imre rajzai a bécsi sakkcsatáról. [Illusztráció a "Sakk-csata Bécsben" c. iráshoz.]

Mélynyomás, -- rajzai után.

Panoráma. Bécs. 1922.dec.3. 47.sz. 15.p.

Gondor Imre, építés

M.D.K.

tervei szerint négyemeletes bérház épül a Batthyány- és Ostrom utca sarkán.

Vállalkozók Lapja, Bp. 1910. XXXI. évf.

máj. 11. sz. 8. old.

Göndör István

MDK

Árnykép

Műcsarnok 1937 Magyar Biedermeier Kiáll.

Gergely István

Portré c. képéről szól.

Komáromi megyei D.L. 1965. nov. 14.

A megyei őszi tárlat anyagáról. Gombáró Gábor.

MDK

Göndör István

Árnykép

M. Biedermeier kiáll. Mücs. 1937. nov.

22 l.

MDK

Göndör Sándor első dijat kapott

2 bélyegtervpályázat. Magy. Iparmüvészet, 1926. 197. o.

MDK

Göndör Sándor építész

4 em.ház

Magánépitési eng.Bp. Epitő Ipar,1909. aug.1.
281 l.

MDK

épiténs

Beöthy Zs: Az ujabb m. műépitészet. Budapesti
Szemle 1919. febr. 1.

MDK

Göndör Sándor

Gyümölcsfák, of.

M. rajztanárok o. egyesülete kiáll. N.Szal. 1922. máj.

11. l.

Göndör Sándor MDK

Két bélyegpályázat. I. dij

Magyar Iparmüvészet 1926. 197.o.

Ø Gondörtándor

1916/17 II. – 1918/19

Ferkèpzomfoiskèvk

86. l.

Gőndör Sándor

1922. máj. MROE

kiáll. Nemzeti szalonban

Gyümölcsök, olaj. 4600.—

Walch, Joh. V. 26, 27,

Göndös Lászlóné MDK

Mesztegnyői himzésü teritő

Mücsarnok 1960.Képző-és Diszitőművészeti körök kiáll.

Gündös Magda

Túrkevén a Finta Múzeumban vendezték még a turkevei rajzpedagógusok képzőművészeti kiállítását, melyen gjökérkompozíciókat mutat be: „Ősgjékmadár" – „Szarvasbőgés" c. (említve)

-ti-: Művész-fáklyák.
Szolnak Megyei Néplap, 1972. okt. 28.

Gondóts Péter, szóvő népművész

A cikk a somogyi szőrőművészet történelmi és földrajzi megjelenési formáit ismertetve közöl képeket Gondócs Péter takács festett mintakönyvéből.

: Repr.

Krézy Judit: Somogyi szóvőasszonyok munkái

Élet és Tudomány, Bp. 1977. február 4. XXXII/5

MDK

JohannxErnst

Hans Gönnert "Mauermeister"

1715. a kápolnával kapcs. eml.

Wick B: A kassai szt.Rozália-kápolna története.
Kosice, 1935. 11. l.

Gönnerth János

Kassai Kőnives mester 1715.

l -

Wick Rozalia

ii. l

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307
KELET-MAGYAR-
ORSZÁG
1966 SZEP 28.

1021

A MÚZEUMI HÓNAP KERETÉBEN

Képzőművészeti kiállítást rendez Vaján a Nemzeti Galéria

Gazdag eseménysorozattal készülnek népművelési intézményeink az októberi országos múzeumi hónap szabolcs-szatmári rendezvényeire. A megyeszékhelyen, a járási székhelyeken és több községben kiállításokat nyitnak, ismeretterjesztő előadásokat és egyéb rendezvényeket tartanak a múzeumok és művelődési házak szervezésében.

A hónap első eseménye Göndör Bertalan nyírbátori emlékkiállításának megnyitása lesz október 2-án a Báthori István Múzeumban. Megnyitóbeszédet Kádár András a járási tanács vb. elnöke mond, majd Oelmacher Anna, a Magyar Nemzeti Galéria munkatársa tart tárlatvezetést. Ugyanezen a napon ünnepélyesen megnyitja a múzeumi hónapot Maczkó Gábor országgyűlési képviselő Tiszavasváriban. A hónap folyamán kiállítás nyílik Tarpán „Bereg őstörténete" címmel. Nyírbátorban „Lengyel tájak — magyar tájak" címmel Csorba Tibor festőművész kiállítása nyílik. A beregsurányi, tiszakerecsenyi és a beregdaróci kiállítások címe: „Bereg népművészete". Október 2-án Vaján nyitják meg a Magyar Nemzeti Galéria képzőművészeti kiállítását. A hónap közepén Nyírbátorban két újabb kiállítást rendeznek, „Az alumínium története" és a „Nyírbátori gyertyagyár készítményei" címmel. A Nyíregyházi Jósa András Múzeum új kincseit október 23-tól mutatja be kiállítótermében.

A múzeumi hónap idején csaknem húsz ismeretterjesztő előadást tartanak a megye községeiben jobbára képzőművészeti, régészeti és földrajzi témákból.

Október 8-án 13 órakor megkoszorúzzák Báthori István erdélyi fejedelem, lengyel király nyírbátori emléktábláját. Bányász Lajos, a gimnázium igazgatója, a Magyar—Lengyel Baráti Kör alelnöke mond emlékbeszédet. Érdekes eseménynek ígérkezik a múzeumbarátok kirándulása a megye egyik régészeti lelőhelyére, Tiszavasváriba, valamint a baktalórántházi járás pedagógusainak kirándulása a megye irodalmi emlékhelyeire. A tiszavasvári múzeumot közösen látogatják meg a környékbeli termelőszövetkezetek tagjai. Október 29-én ifjúsági helytörténeti vetélkedőt tartanak a kisvárdai járási művelődési házban.

A múzeumi hónapnak mintegy ünnepélyes befejező eseménye lesz a megyei honismereti, néprajzi pályázat díjkiosztó ünnepsége. A beérkezett pályamunkákat dr. Erdész Sándor, a Nyíregyházi Jósa András Múzeum tudományos főmunkatársa értékeli.

A hónap eseményeihez kapcsolódik a IX. őszi tárlat november 6-i megnyitója a nyíregyházi József Attila Művelődési Házban, valamint a Nyírbátori Báthori István Múzeum új állandó régészeti és néprajzi kiállításának megnyitása november 7-én 11 órakor.

(Sz.)

Napló

A Hazafias Népfront megyei elnöksége ma ülést tart, napirendjén az általános iskolai lemorzsolódás csökkentésével kapcsolatos feladatok, a mezőgazdasági szakkörök működésének megyei lehetőségei szerepelnek.

Befejezte a rozs és őszi árpa vetési tervét a tiszaeszlári Győzelem Tsz, s téli takarmányozásra már 800 köbméter sílót és 2000 mázsa szálas takarmányt biztosított.

Dicséretben részesítette az Országos Villamostávvezeték Vállalat igazgatósága azokat a kisvárdai középiskolásokat, akik nyáron segítették a szovjet—magyar első 400 kilowattos távvezeték építését.

A városi úttörőparlament Nyíregyházán ülést tartott, melyen megválasztották az úttörőtanács tagjait. Az úttörőparlament elnöke Görög Sándor, az 5. számú általános iskola nyolcadik osztályos tanulója lett.

A legújabb háztartási gépek és kultúrcikkek közös bemutatóját tervezi Nyíregyházán október 27-től november 1-ig a budapesti

A Bűvös tűzszerszám című bábjátékot pénteken mutatja be az Állami Bábszínház Nyíregyházán, a megyei művelődési ház nagytermében.

Tatán az Egyetértés Termelőszövetkezet üzletének kirakatában kiállították azt az óriás, 18 kiló súlyú, 80 centiméter hosszú főzőtököt, amely a tsz földjén termett. Az idén ez már a harmadik óriástök, az előző kettő 14, illetve 15 kilós volt.

A Vas megyei Bajánsenyén nagy közkedveltségnek örvend Szombat Lajos kőműves, aki 86 éves korában tanult meg kerékpározni, az idős embernek szőlője van a hegyen, a Haricska domb emelkedőjét azonban már nem bírja a lába, s ezért kerékpárt vásárolt. Kezdetben a tanulás nehezen ment, ezért udvarán egy húsz méter hosszú fakorlátot is készített, s emellett gyakorolt. Ma már kerékpárjával jár dolgozni, s azt tervezi, hogy rövidesen robogót vásárol, mert „nem lehet megállni a fejlődésben."

Új folyóirattal gazdagodott szakirodalmunk: megjelent a Mezőgazdasági gépészet és építészet első száma. A Földművelésügyi Minisztérium gondozásában

Ma

Import gyapjúszöve

Javul a vi

Az ősz és a tél fokozott felkészültségre serkenti a vidéki kereskedelmet is. Milyen ruházati ellátás várható? — érdeklődtünk a MESZÖV illetékes osztályán.

Gyapjúszöveteknél jelentős mennyiségű import érkezését várják. Selyemáruból a választék tovább javul. Főleg az NDK-ból és Kínából érkező árukkal. Matlasséből konfekcionált pongyolák megfelelő mennyiségben állnak rendelkezésre.

Női szövetruhából az ellátás javul. Kosztümökből megfelelő lesz a választék. Fiú és leányka ruháknál to-

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307
KELET-MAGYAR-ORSZÁG
1966 OKT 4.

1021

Múzeumi hónap megnyitói megyénkben

Göndör Bertalan emlékkiállítás nyílt Nyírbátorban

Az országos múzeumi hónap alkalmából október másodikán a Nyírbátori Báthori István Múzeumban Göndör Bertalan emlékkiállítás nyílt. A megnyitón részt vett *Horváth Gabriella*, a megyei pártbizottság főelőadója, ott voltak a nyírbátori járás társadalmi, kulturális életének vezetői.

A múzeumi hónapot *Kádár András*, a járási tanács végrehajtó bizottságának elnöke nyitotta meg. Göndör Bertalan mártírhalált halt festőművész munkásságát *Oelmacher Anna* művészettörténész, a Magyar Nemzeti Galéria munkatársa ismertette, majd a nagyszámú érdeklődő közönségnek tárlatvezetést tartott.

Tiszavasváriban Maczkó Gábor országgyűlési képviselő mondott beszédet, a megnyílt helyi népművészeti kiállításon. A tiszavasvári programban tárlatvezetés, lelőhely megtekintése, tudományos előadás, s a múzeumbarátok összejövetele szerepel.

Vaján „A magyar honfoglalás helyi kérdései a régészeti leletek tükrében" című előadással kezdődött meg a múzeumi hónap október 2-án. A következőkben képzőművészeti, irodalmi és történelmi előadások, tanulmányi kirándulás a megye irodalmi emlékhelyeire, s egyéb rendezvények teszik változatossá a múzeumi hónap eseményeit.

Villanyradiá
infrahősugárzó, 1

Új háztartási készülékek a szab

A közelmúltban új, korszerű elektromos háztartási gépek, berendezések kerültek a megye iparcikk szaküzleteikbe, s még ebben a hónapban újabb készülékeket bocsát ki a Villamos Berendezés és Készülék

igen praktikus háztartási cikk a nemrégiben érkezett NDK gyártmányú robotgép, amely tésztát gyúr, habot ver és turmixet készít. A boltokban mintegy 40 darab áll a vásárlók rendelkezésére, a nagykereskedelmi rak-

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

1980 SZEP 29.

KELET-MAGYAR-
ORSZÁG

Gyöngyös Bertalan

1021

Göndör Bertalan emlékkiállítást nyitnak vasárnap október 2-án Nyírbátorban a múzeumi hónap keretében. Kádár András, a járási tanács vb elnöke nyitja meg a múzeumi hónap nyírbátori eseménysorozatát, majd Oelmacher Anna művészettörténész, a Magyar Nemzeti Galéria munkatársa tart tárlatvezetést.

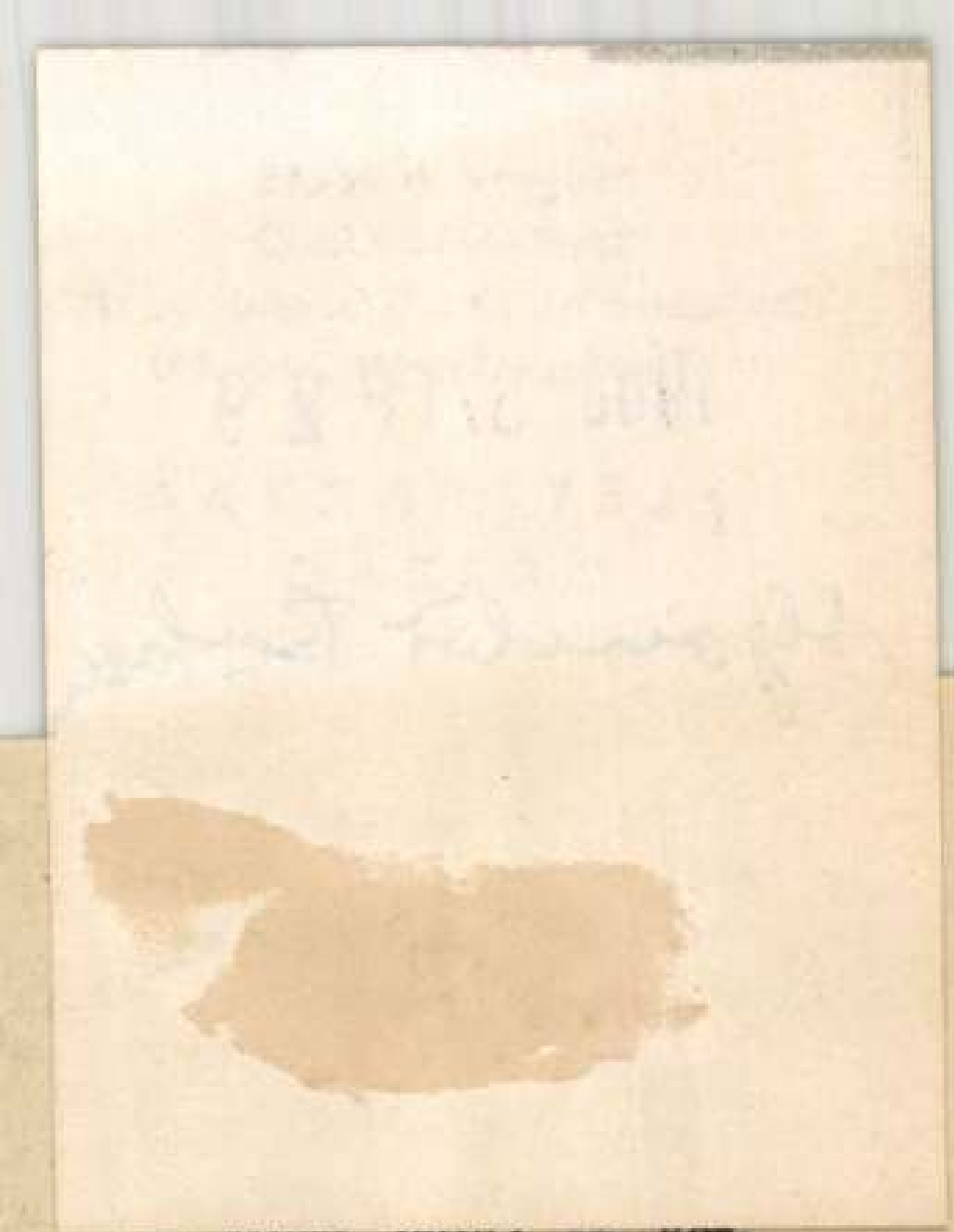

— Miért tette? — kérdezte tőle a bíró.

— Magánprakszist is folytattam, tüdő és gyermekgyógyász vagyok. Szerettem az embereken segi-

Gönyei Gábor

Gönyei Gábor kertépitő, virág- és gyümölcskertészet, XII. Hóvirág-út 50. 165-398

Bptávb 1940 szept.

ész Nem

Tér és Forma 1935. 5. 4

Gönyei Gábor

50

GÖNYEI
GÁBOR
KERTÉPÍTŐ

*

BUDAPEST, I
HÓVIRÁG-ÚT 10713. HRSZ.
TEL: 65-3-74

lős és Vért
valam
HEL
vegezési és
BU
I. Thököl
dős
ső vi ntás
BU
Károly-körú
larich Gri
roi
GE
gyár, üveg
üve
BU

PORTÁL

IRAKATÜVEGEK

ÁRVÁNYÜVEGBURKOLAT

OTTHON

Szerkeszti: PERCZEL JULISKA

Boldog tanya

A kis, fehér leányfalusi ház terraszán állva, szemben az ezüstösen kanyargó Dunával, szüntelen ez az elnevezés cseng a fülünkben.

Szégyenkezve tapasztaljuk, valahányszor legényember házatájára lépünk, hogy háziúri mivoltukban sok, a javából való háziasszonyt is lefőznek. Ez a tapasztalatunk itt, *Leányfalun, gróf Esterházy Benedek* kis lakóházában alaposan elmélyül. A mai ember vágyálma ez a kis ház. Ebben a leányfalusi otthonban sikerült a »*kis ház*« ideális típusát megvalósítani és gazdája ízlésben, stílusban, gondozottságban meg tudta fogni azt a végét a dolognak, ahol a célszerűség, kedélyesség és művészi érzék kezet fognak egymással és harmonikusan kevés helyen megférnek.

A nagy nappali szoba, — fehér falaival — bár sok az értékes bronz, porcellán és kép benne, hála a házigazda stílusérzékének, mégis teljesen falusiasan hat. Egyszerű, de gyönyörű vonalú terméskő kandalló képezi a szoba központját. A háziúr ötletesen, jade-zöld színre festette a kandalló feletti mezőt és így nagyszerű hátteret adott a kandalló fehér kőfaragásainak. A világítást a szoba négy sarkában kék-fehér, kínai mintájú vázákra montírozott, pergamen ernyős lámpák adják. A világoszöld, lakkcsiszolt ebédlő stílusa: a modernbe oltott empire, sőt majdnem annak ősformája, az egyiptomi. Ez a legmeglepőbb hatású szoba; legszebb az ebédlőasztal, melynek rendkívül vastag falapja tökéletesen imitálja a méregzöld erezett malachitot és úgy mosható és kezelhető, mint a márvány.

Meg tudjuk érteni, hogy e ház lakója csak boldog ember lehet.

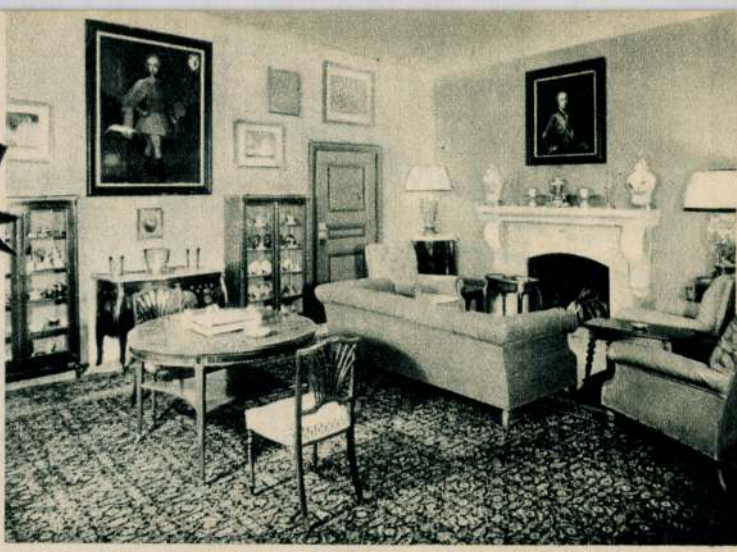

Nappali szoba-hall gróf Eszterházy Benedek leányfalusi házában

Modern, empirstílű ebédlő

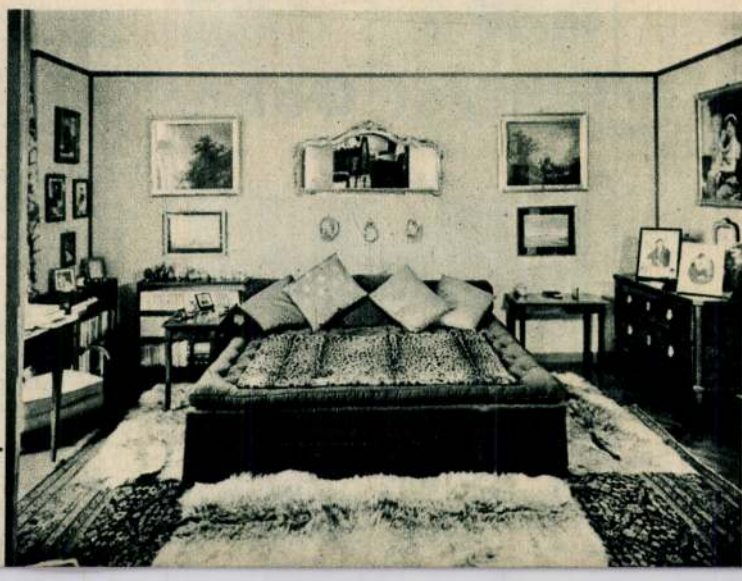

Hálószoba

(Seidner felvk.)

A nők elmondják

P. J.

Kádár Imréné
paraszt barok ebédlője
(Foto Seidner)

Modern, lakásban legnehezebben megoldható probléma, az ebédlő. Vagy egyáltalában nem jut rá hely, vagy ha jut is, sajnálunk egy szobát feláldozni erre a célra. Ez a paraszt barokk-ebédlő olyan barátságos, olyan színes, hogy szívesen tartózkodunk benne étkezésen kívül is. A székek, a párnázott pad, ülőszobává is avatják. Minden mástól eltekintve, nagy előnye, hogy olcsón, akár puhafából elkészíthető. Világoszöld, vagy világos-sárga lakk-csiszolású. Tarka virág motivumos, virágos kreton, vagy egyszínű háziszőttes vászon bútorbehúzással és függönnyel csinosabb hatású bútor alig képzelhető el. Szép, praktikus és olcsó.

✸

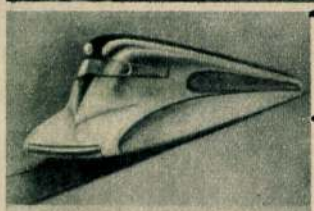

Áramvonalas villanyvasaló

A képrejtvény megfejtése: egy modern vonalú villanyvasaló, amely úgy hasonlít a mellette látható áramvonalas mozdonyra, mint ikertestvérére. Ez a két ábra csattanósan bizonyítja, hogy a gépek, a használati tárgyak és a modern művészet menynyire karöltve járnak.

✸

Egyik képünkön mutatjuk be, hogy egy ici-pici helyiséget is milyen ügyesen lehet kihasználni. Úgy modern, mint régi házakban akadnak kuckók, folyosók, beszögelések, amelyek gardrobszoba számára ilyen módon remekül felhasználhatók. Az unalmassá vált, fehérre lakkozott banális szekrények helyett matt, pasztel-színekre festett, puhafa szekrényeket ajánlunk, parasztbarokk modorban, tarka virágfűzérekkel díszítve. Világos-szürke, világos-kék gyönyörűen hat, mint alaptónus. Az egyik szekrényajtó belsejére tükröt lehet alkalmazni, sőt az egyik szekrénybe akár toalettasztalt is beépíteni.

✸

A kis kert, csak úgy, mint a kis ház, a mai ember vágyálma. Nem mindenkinek van módjában házat, kertet vásárolni. A bérlőre is gondolni kell, aki a

Gőnyei Gábor
kertépítő
Budapest, I., Hóvirág-út. Tel.: 16-53-74.

MDK

Gönyei Gábor
Könyvnyomtatot

is vizsgálat alá fogják, egy dorgatori-
ummal menekül, mert szatmár megye
kényszerítő parancsával védekezhetett

Gyulai Farkas: A Magyar Könyvnyomtató

Grafikai Szemle 1910 évf 2 sz 40

M.D.K.

GÖNYEI GÁBOR

debreceni születésű könyvkötő. 1757. III. 24. i bejegyzése látható a Sapironi könyvkötők emlékkönyvében. özv. SCHRAPS- nénál dolgozott.

a Debreceni Déry-Múzeum Éskönyve 1948-56

Debrecen, 1957.

Csathay E.: Debreceni könyvkötő legények Sapronban. 114. o.

MDK

Gönyei Gábor

nyomdáz könyvkötő

Kleemann halála után Gönyei Gábor nagykárolyi könyvkötő vette bérbe a nyomdát, betűkézletét megnyitotta.

Firtinger Károly: Hazánk könyvnyomtatói

Grafikai Szemle 1893 évf 1 z. 6 l.

Görgey Sándor

Új Magyar Életrajzi Lex. II. 2001

után, 1938-ban visszatért Mo.-ra. 1938-tól Bp.-en élt, ex libriseket, illusztrációkat rajzolt és rézbe metszett. Mo. német megszállását (1944. márc. 19.) követően a mauthauseni koncentrációs táborba deportálták, ott is halt meg. – **Emlékkiáll.:** Bp. (1947); MNG (Bp., 1962). – **Irod.:** Pogány Ö. Gábor: G. B. (Bp., 1947); N. N.: G. B. emlékkiállítása (Szabad Művészet, 1947); Oelmacher Anna: G. B. (G. B. emlékkiállítás [Katalógus]. Bp., 1962).

GÖNDÖR Ferenc; 1911-ig *Krausz,* *Bihardiószeg, 1885. dec. 7., †New York, 1954. jún. 1.: újságíró, költő, író. – 1906–07-ben a nagyváradi *Szabadság* c. lap állandó munkatársa. 1910-től Kaposváron a *Somogyi Napló* szerk. 1912-től Bp.-en a *Népszava* belső munkatársa, majd a *Déli Hírlap* munkatársa. Az I. vh. idején haditudósító volt, 1918. okt. 1-től az *Ember* c. hetilap alapító szerk. A Tanácsköztársaság idején, 1919. ápr. 21-től a sajtódirektórium és az újságíró-szakszervezet elnöke, de hamarosan szembefordult a proletárdiktatúrával. A tanácskormány bukása után Bécsbe ment, s továbbra is kiad. az Ember c. lapját. 1926-tól New Yorkban élt, ahol 1952-ig szerk. az Ember c. lapot. Az 1920-as évek elejétől egyre inkább kommunistaellenes álláspontot képviselt. *Álneve:* Bujdosó. – **F. m.:** Hárman. Szederkényi Annával, Haraszthy Lajossal. Előszó Ady Endre (versantológia; Kaposvár, 1906); A háború nyomában (Bp., 1915); A szenvedések országútján (Bp., 1916); Szerb szocialisták a háborúban (Bp., 1917); Garázdálkodásom a diktatúrában (H. n., 1919); Ilonka (reg.; Bp., 1919); Vallomások (emlékiratok; Bécs, 1923). – **Irod.:** Nádass József: Nehéz leltár (Bp., 1963); Gyetvai János: Két világ között (Bp., 1963).

GÖNDÖR Ferenc, *Bp., 1889. aug. 2., †Bp., 1955. dec. 13.: artista, cirkuszig. – *Edmondo* művésznéven 15 éves korától lépett fel, később az általa alapított és betanított The Great M. csoporttal mindenhol sikert aratva bejárta az egész világot. A Ringling Brothers Szekeres József – Szilágyi György: Circus. Fejezetek a magyar cirkuszművészet történetéből (Bp., 1979).

GÖNYEI Sándor; *Gönyey;* 1934-ig *Ébner,* *Kolozsvár, 1886. ápr. 8., †Bp., 1963. márc. 17.: néprajzkutató. – 1913-ban a kolozsvári egy. matem. és természettud. karán bölcsészdoktori oklevelet szerzett. 1913-tól a csíksomlyói r. k. tanítóképző int.-ben h., majd r. tanár. A román csapatok bevonulása után, 1919-ben Bp.-re távozott. 1920-tól az MNM néprajzi osztályának tisztviselője, 1944-ben nyugdíjazták. Néprajzi kutatással *Györffy* István néprajztudós ösztönzésére kezdett foglalkozni. Az ország számos tájegységén helyszíni kutatás és tapasztalatszerzés alapján igen értékes gyűjtőmunkát folytatott. Több mint 10 000 fényképfelvételt készített, több száz tárgyat gyűjtött. Széles körű kutatásai során leginkább a népi építkezés, a háziipar és a falusi kisipar kérdéseivel foglalkozott. – **F. m.:** Bodrogközi szőttesek (Bp., 1924); A Néprajzi Múzeum általános ismertetése (Bp., 1936); Tánc. Lajtha Lászlóval (A magyarság néprajza, IV. Bp., 1937; 2. kiad. 1943; repr. Szekszárd, 1991); A magyar táncok (Az ezeréves Mo. Bp., 1939; repr. 1999); Méhkasok alakjai, elterjedésük és használatuk (Bp., 1941); Drávaszögi hímzések (Bp., 1944); Magyar népi táncok. Lugossy Emmával (Bp., 1947); 111 népi táncdal. Rajeczky Benjaminnal (Bp., 1958). – **Irod.:** K. Kovács Péter: G. S. (Népr. Múz. Adattárának Ért., 1962/63); Keszi-Kovács László: Néprajz filmszalagon. [Riporter:] Tari János (Fotó, 1990).

GÖNYŰI Tamás, *?, †?, 1358: főúr, erdélyi vajda. – A tört. forrásokban 1327–58-ban szerepel. 1328–55-ben csókakői, 1331–41-ben gesztesi várnagy. Részt vett *I. Károly* kudarccal végződött 1330-i havasalföldi hadjáratában. 1333-ban elkísérte a királyt Nápolyba; 1335 nyarán a király ismét Nápolyba küldte, hogy hírt hozzon *András* hg.-ről. 1338–39-ben turóci és zólyomi ispán. 1338– nagy. Szolgálataiért jelentős birtokadományokban (Komárom, Nógrád, Pozsony, Szerém vm.-ben stb.) részesült, s vagyonát birtokvásárlásokkal is gyarapította.

GÖŐZ József, *Aszaló, 1855. márc. 28., †Bp., 1909. jan. 24.: pedagógus, pedagógiai szakíró. – 1868-tól Debrecenben, 1869-től Sárospatakon tanult. 1870-től Poroszlón (Heves vm.), Szalacson és Csokalyon (Bihar vm.), Aszalón (Abaúj-Torna vm.), Bőcsön (Borsod vm.) és Bp.-en tanító. Miután elvégezte a budai áll. tanítóképző int. hároméves tanfolyamát. 1875-ben Sárospatakon tanítói vizsgát tett; 1876-ban Miskolcon leérettségizett. 1877–79-ben a bp.-i egy.-en m. irod., filozófiai, pedagógiai és tört. előadásokat hallgatott, 1879-ben középisk. tanári és bölcseletdoktori oklevelet szerzett. 1881-ben még egy tanári vizsgát tett. 1881-től Bp.-en reálisk., polgári és középfokú kereskedelmi isk. tanár. 1887–88-ban tanulmányutat tett Németo.-ban, Svájcban és Olaszo.-ban; a berlini egy.-en félévig filozófiai és pedagógiai előadásokat hallgatott. 1890-től a bp.-i, III. ker. polgári leányisk., 1894-től egyúttal az általa létrehozott nőiparisk. ig. A játékos tanulás, valamint a korszerű tanügyigazgatás kérdéseivel foglalkozott. Több m. nyelvtankönyvet írt, ill. állított össze (részben másokkal). A *Polgári Isk.* (1896–97) és a *Néptanítók Lapja* szerk. (1897–1907). – **F. m.:** A természet-philosophiai álláspontok ismertetése és bírálata (Bp., 1879); A budapesti (budai) tanítóegylet Emlékkönyve. Trájtler Károllyal (Bp., 1879); Paedagogiai értekezések (Bp., 1880); Budapest története (Bp., 1883); Fali olvasótáblák (Bp., 1890); A Budapest III. kerület községi polgári leány- és női ipariskola szervezete (Bp., 1890; 3. kiad. 1894); A magyarországi polgári iskolák reformja (Bp., 1895); Tanítók tanácsadója (Bp., 1901; 5. kiad. Átd. Petróczi István, 1905); Hangutánzó abc és vezérkönyv (Bp., 1903); Játékos testgyakorlat (Bp., 1904); Játékos rajzolás (Bp., 1904); Kézügyesítő

GÖNYEY ÉBNER SÁNDOR
Fotó, 1990.8.

Néprajz, filmszalagon

„A magyar néprajzi kutatás nemcsak a fonográfot használta a világon elsőként a népdalgyűjtésben, hanem már igen korán: 1910-ben foglalkoztak a Néprajzi Múzeumban azzal a gondolattal, hogy a filmszalagot is bevonják a kutatómunkába. Kutatóink felismerték a mozgókép nagy jelentőségét és képességeit olyan kultúrjelenségek megörökítésénél, ahol az állókép, a rajz, de még a legjobb leírás sem volt képes arra, hogy a jelenséget maradéktalanul rögzítse az utókor kutatói számára. A film- és a fényképfelvételek sorában Gönyey Sándor képei és filmfelvételei maradtak ránk, a filmek 1927-től kezdve, a fényképek korábbi időszakból is."

Franiscy József felvétele: Gönyey Sándor. Néprajzi Múzeum. Budapest, 1971.

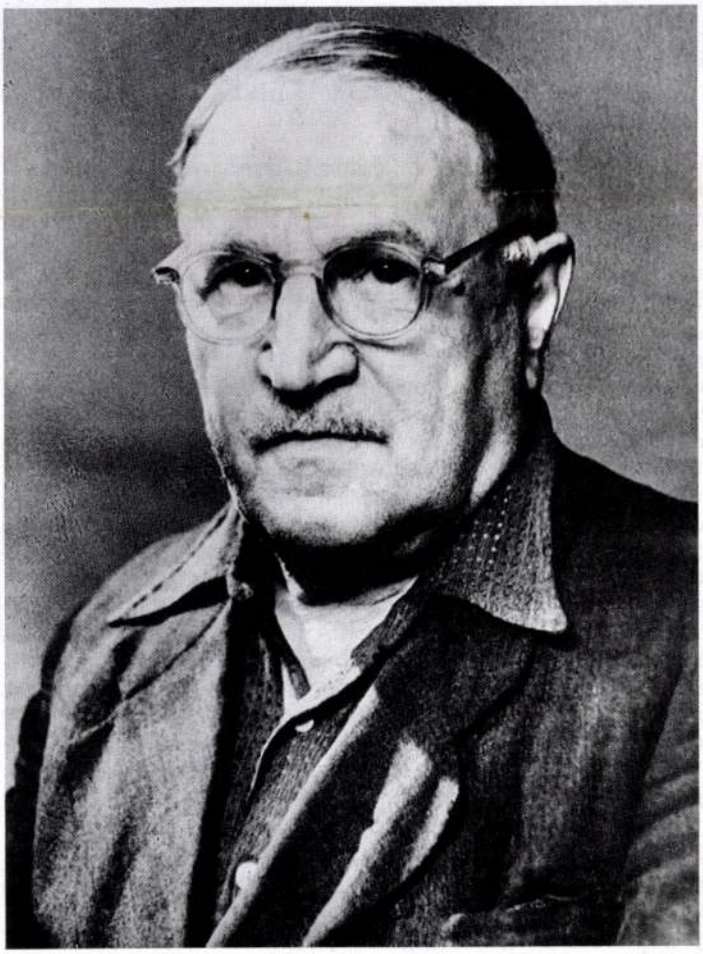

Lássuk, ki volt Gönyey Ébner Sándor. Kolozsvárott született 1886-ban és Budapesten 1963-ban hunyt el. Kolozsvárott biológiai doktorátust szerzett, majd tanár lett Csiksomlyón. Az I. világháború után Győrffy István bíztatására kezdett néprajzzal foglalkozni és 1920-tól 1944-ig — nyugdíjazásáig — a Néprajzi Múzeum munkatársa volt. Az ország szinte minden táján és a néprajz szinte minden tárgykörében közvetlen kutatási tapasztalat alapján, a halászattól a néptáncig értékes, részben monografikus gyűjtőmunkát végzett. Így például Lajtha Lászlóval közösen írta meg *A magyarság néprajza* táncról szóló fejezetét. Számos tanulmánya jelent meg, főként a Néprajzi Értesítő és az Ethnográfia hasábjain.

Most idézzük fel, mit mond róla, hogyan emlékezik vissza a korra, melyben Gönyey Sándor dolgozott, Keszi-Kovács László, aki szintén néprajzosként vette kezébe a filmkamerát és a fényképezőgépet.

— Mi lehetett azokban az időkben, a huszas-harmincas években a néprajzi felvételek, fényképek jelentősége?

— Azt lehetne mondani, hogy körülbelül ugyanaz, ami ma. Nagyon keveset tudtunk a magyar népről, és erre a huszas-harmincas években döbbentünk rá. Felvetődött, hogy meg kellene már egyszer határozni, mitől vagyunk mi magyarok és mi az, hogy magyar? Nos, egy népet mindenekelőtt a kultúráján, a népi kultúrán ke-

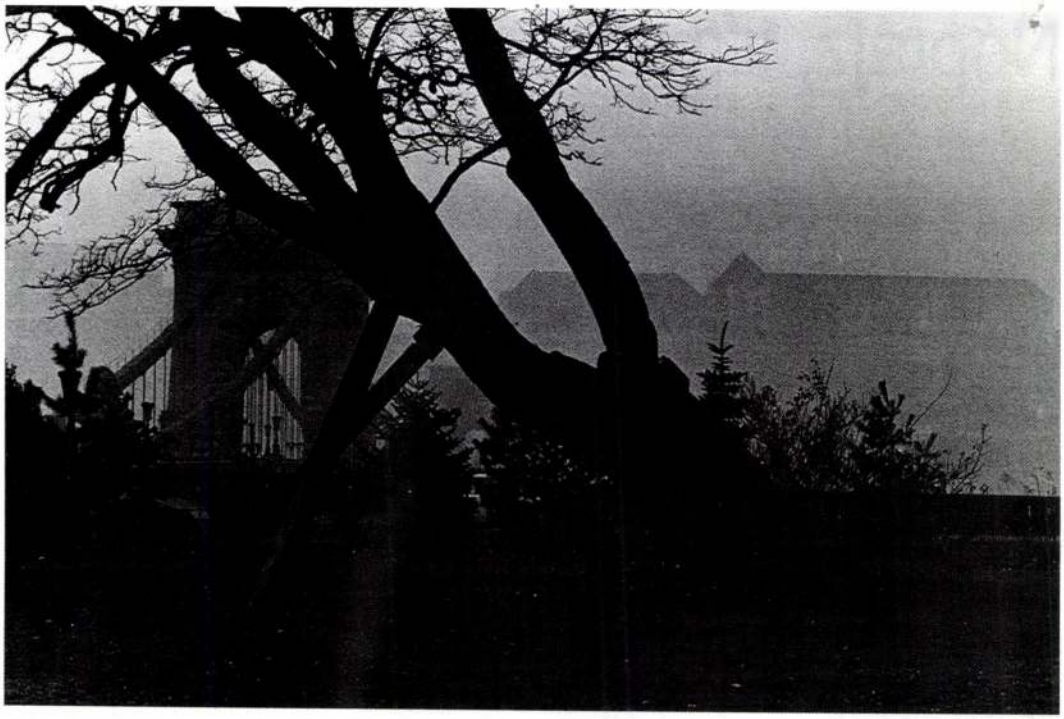

Schäffer Zsuzsa felvétele, Budapest, 1980.

kintette a fényképezőgéppel való ismerkedést. Századunk első felében egyesek, a különféle izmusok jegyében, a képzőművészeti és fényképészeti technikák ötvözésében vélték felfedezni az önkifejezés hatásos eszközét. De kevés festő volt, van, aki az ecsetet letéve, ám művészi becsvágyát nem feladva, ilyen szent tisztelettel fordult a fotográfia öntörvényű kifejezési módja — s nem holmi pótszer — felé, mint Schäffer Zsuzsa.

Eddig két önálló kiállítása volt. Az 1989-es Fotóművészeti Galéria-beli tárlat (amelyet a „megjelenés" vágyától hajtva a saját pénzén rendezett az évek során összegyűlt fotóiból, és sikeres bemutatkozásnak bizonyult), meg az idén februári a Francia Intézet pincegalériajában, „Párizs feketefehérben". A francia főváros a nagy szerelem, amelynek utcái, terei, épületei annak idején megbabonázták, s azóta is bűvöletben tartják őt. Noha portrékat is készít, Schäffer Zsuzsa legtöbb fotója tájkép. Rajtuk francia és görög tájak, a tenger. És Magyarország, főleg Budapest, amelynek utcáit olykor, ha el tud szabadulni a munkától, órákon át rója fényképezőgéppel a kezében. Ő van és a táj, a szeme elé táruló terek, amelyekben az emberi alak képalkotó elemmé válik. „Nem zavar az ember, csak jó helyen legyen" — állítja, s fotói bizonyítják, hogy a riporteri mentalitás idegen tőle. Képeihez tulajdonképpen nem tesz hozzá semmit, ha tudjuk, hol készültek. Nem az a fontos. Legelőször *benne* születtek meg, s ő ezeket a benne megszületett képeket igyekszik megragadni és láthatóvá tenni. Nem véletlen, hogy olyan fontos számára a laborálás. Maga végzi, otthon, legalább olyan lelkesedéssel, mint magát a fényképezést. Hisz laborálás közben dől el, végül is milyen lesz a kép. Csodálatos játék ez, az anyag szemcsézettségével, a szürke különböző árnyalataival. Játék, amelynek szigorú szabályait azonban tilos áthágni: a beavatkozás nem lehet drasztikus, nem érintheti az anyag törvényszerűségeit. Schäffer Zsuzsa úgy véli, a fotó lehetőségein belül is elég nagy mozgástér áll a rendelkezésére, s a lényeg kifejezéséhez nincs szüksége az anyag „roncsolására", se bármiféle applikációra, belerajzolásra, hisz az már a fotó világából a képzőművészet területére vezetne. A paradoxon az, hogy épp e nem erőltetett, hanem belülről fakadó áhitatos következetesség, a művészi önkifejezés vállaltan más eszközökkel való folytatása révén marad hű hajdani festői énjéhez. („Festőnek is konzervatív voltam, betartottam az anyagszerűség szabályait. Egyébként visszaemlékezve, festeni is főleg csendéleteket festettem"). S így válhat a magyar fotográfia eredeti, érdekes egyéniségévé, akinek „a fekete-fehér fénykép olyan, mint a rézkarc, a fényképezőgép pedig akár a ceruza".

Szabolcs Katalin

Gönyey Sándor: Ivópohár-faragó öregember.
Cserépfalu, Borsod m. 1931.

Gönyey Sándor: Nagybundás (subás) férfiak.
Sióagárd, Tolna m. 1929.

Gönyey Sándor: Hordószorító; kádárszerszám. Diósjenő, Nógrád m. 1937.

Gönyey Sándor: Kenderdörzsölő. Hollókő, Nógrád m. 1930.

resztül lehet meghatározni, és ennek a népi kultúrának az egyik legjelesebb kutatója, feltárója Gönyey Sándor volt.

— Milyen technikai lehetőségeik voltak akkoriban a néprajzosoknak?

— A technikai lehetőség adott volt: két láb, két szem és két kéz, meg egy hátizsák. A felszerelés pedig abból a fényképezőgépből állott, amit éppen megtudott vásárolni az illető. A Néprajzi Múzeumban már sokkal fejlettebb berendezések, állványra szerelhető favázas, 13×18-as lemezekre dolgozó gépek voltak. Ha elindult az ember fotografálni, egész málhát vitt magával.

— Akkoriban a fényképezés, a filmezés bevett dolog volt a néprajzkutatásban?

— Nem. Néprajzi fotografálással tulajdonképpen csak Győrffy István foglalkozott, meg Balogh Rudolf, akit más területről csábított el ez a munka, és később Gönyey Sándor. Kiment a Teleki térre, vásárolt egy olcsó fényképezőgépet, és azzal kezdett fotografálni. Minden képet ő maga dolgozott ki. Gönyeyt a filmezés is izgatta, vett egy Keystone típusú felhúzható 16 mm-es felvevőgépet és 1929—30-tól filmfelvételeket is készített Győrffy buzdítására. Ezeket is maga dolgozta ki a Néprajzi Múzeum rendkívül primitív laboratóriumában az én asszisztenciám mellett. Sokszor összeszidott, ha nem tartottam a hőmérsékletet, mert a megfelelő temperatúra rendkívül fontos volt.

— Hogyan ismerkedtek meg egymással?

— 1930-ban, egyetemista koromban, szakdolgozatom anyagát összeszedendő kerültem a Néprajzi Múzeumba, és Győrffy azt mondta, ha valamit meg akarsz itt találni, fordulj Gönyey Sándorhoz, ő a múzeum esze. Töviről hegyire ismerte a

Gönyey Sándor: Gyümölcsárus. Kecskemét, Pest m. 1937.

Gönyey Sándor: Rőzsehordás háton, lepedőben (zajdában). Pusztafalu, Abaúj m. 1939.

Gönyey Sándor: Fazekas, szín előtti edényvásár. Zilah, Szilágy m. 1942.

gyűjteményeket, ráadásul mind a 130 ezer műtárgy lelőhelyét. Mert Gönyey bejárta az egész országot és mindent lefilmezett és lefényképezett, amíg csak futotta a pénzéből. Biológus lévén, nemcsak lefotografálta a tárgyakat, hanem az anatómiájukat is kibontotta. Kitűnően rajzolt, ha egy házat lefotografált, a belső tetőszerkezetet, a gerendázatot, az építés minden apró csinját-binját lerajzolta.

Korát megelőzve alkalmazta a vizuális antropológia eszközeit a harmincas-negyvenes években. Akkoriban háromlábú állványon álló üveglemezes fényképezőgéppel készültek a felvételek. Megnehezítette a fényképezést, hogy minden egyes felvételnél cserélni kellett az üveglemezt. Nem „gépfegyverrel" dolgoztak, mint manapság, amikor a fotós megengedheti magának, hogy 200 felvételből 2 legyen jó. Akkor egyetlen felvétellel ötöt kellett pótolni, tehát sokszor rázsúfolták a képre a figurákat.

Az üveglemezre készített felvételek időtállók és sokkal jobb minőségűek, mint a mai fotóanyagok nagy része. Pár évvel ezelőtt a Néprajzi Múzeum-beli fotókiállításon csodálatos világ tárult elénk. Manapság csak a professzionális technika képes olyan szépen visszaadni a valóság részleteit, mint a nagyméretű üveglemezek.

Gönyeynek körülbelül 10—12 ezernyi fénykép- és diafelvétele maradt ránk, közte mintegy ezer színes Agfa dia, amelyek a Néprajzi Múzeum diagyűjteményében találhatók.

— Hogyan lehet megőrizni a közel félévszázados diapozitívek és üvegnegatívok eredeti állapotát?

— Nagy probléma ez a muzeológusok számára, mert nem áll rendelkezésünkre olyan technológia és konzerválási módszer, amely állagukat tartósíthatná. Sajnos, romlik a minőségük, de igyekszünk átmenteni, kópiázzuk, másoljuk őket, hisz rengeteg információt tartalmaznak a mai kor néprajzkutatója számára.

Tari János

Tanyák — kötődések és láncok

Aligha lehet véletlen, hogy a Homokhátság tanyavilágában csak rövid láncra kötött, vadul csaholó ebekkel találkozhatni. Mintha az ottélők, valamiféle bosszúból, a hierarchia legalján tengő kutyanépen töltenék ki haragjukat...

Mert a tanyák népét soha nem dédelgették, inkább szálka volt a mindenkori hatalmasságok szemében. Már a török hódoltság utáni első „kirajzás" idején, de a jobbágyfelszabadítást (1848) követő esztendőkben is. Az 1945-ös földosztást követően elszaporodó tanyák is kivívták a hatalom ellenérzését, amely különböző tiltásokban, illetve a felszámolást célzó burkolt, ideológiákba öltöztetett intézkedésekben nyilvánult meg.

Miért e történelmi folyamatú üldöztetés? Megértéséhez próbáljuk áttekinteni, miért is alakult ki a tanyarendszer. A magyarázat egyszerű: az észszerű munkaszervezés okán. Ha a megművelendő föld a lakóhelytől 5—5,5 kilométernél távolabb esik, már „többe kerül a leves, mint a hús" ...A parasztember racionalista volt, és maradt, bárha éppen a ráció jegyében próbálták leszoktatni erről az erényéről is!

A tanyavilágra mégis a mezőgazdaság „szocialista átszervezése" mérte a legnagyobb csapást. Ami Romániában a falurendezési program volt, azt a mi tanyavilágunkkal buldózerek nélkül elvégezte a diktatúra. A közösbe kényszerített gazdák öregjei belepusztultak, a fiatalok világgá szaladtak, az iparban, a városban keresve kétes értékű menedéket. Az elnéptelenedő tanyasi iskolákat sietve bezárták és a tanyához hűek, az au-

Walter Péter: Tanyai kutya. Matkó, 89/11.

Görge,Hans,Beter,asztaloslegény

Győrben 1674-1699 között megfordult asztaloslegé-
nyek jegyzéke:"Görge,Hans Beter,Salfeld,Sachsen,1697".
116.old. 13.jegyz

Batári Ferenc: Asztaloslegények Győrött a XVII.szá-
zadban. Adatok Győr város asztalosművességének tör-
ténetéhez. 93.old

Arrabona,9.-Kantus János Múz.Győr,1967.A Győri
Múz.Évkönyve

Iktatószám:
Ügyintéző:
Tárgy:

Hans beter görge, asztaloslegény

A győri asztalos és puskamagykészitő céh legénykönyvéből, 1697: "Hans beter görge kam von salfelt in Schaonsen Dischler gesell". 111.old

Batári Ferenc: Asztaloslegények Győrött a XVII. században - Adatok Győr város asztalosmüvességének történetéhez 93.old

Arrabona, 9. - Xantus János Múz. Győr, 1967. - A Győri Múz. Evkönyve

Iktatószám:
Ügyintéző:
Tárgy:

GÖRGEY GÉZA

Új művészet

1999/szept.

16.o.

Lengyel 154-155.p.

Szerkesztőség, Kiadóhivatal. V., Vilmos

.

ároly biztatta fel zengővárkonyi látogatása

vonja be a Szép Szó munkájába. Ugyancsak

emteni Hatvany Lajos és FL között is.

nem találkozott személyesen.

Görge H.P./Hans Beter/,asztaloslegény

Győrben 1674-1699 között megfordúlt asztaloslegé-
nyek jegyzéke származási hely szerint:"Salfeld,
Sachsen:Görge H.P." 123.old

Batári Ferenc: Asztaloslegények Győrött a XVII.
században - Adatok Győr város asztalosmüvességé-
nek történetéhez 93.old

Arrabona,9.- Kantus János Múz.Győr,1967. - A Győri
Múz.Évkönyve

ifj. Görbics Mihály, naiv festő, rajzoló

az orosházi múzeumban jószerevel először bemutatkozók alkotók kiállítását láthatjuk, – többségükben nem is egészen fiatal és nem hivatásosak (nem is akarnak azok lenni) arról legtöbbjük már időben lekésett, – ők a „népi festők és fafaragok". — ifj. Görbics Mihály rajzai-festményei is kellemesek: „Nagyapám emléke," – „Önarckép" c. (említve).

Sass Ervin: Orosházi népi festők és fafaragók kiállítása. Békés Megyei Népújság, 1984. júl. 21. 8-old.

Görcs Lajos

szobrász

Szinyei Társaság Tavaszi Szalon kiállitása - a Nemzeti Szalonban - szoborral szerepel.
Portré.

Budapesti Hirlap
1930.V.11.

Gōrcs Lajos

1925/26 - 1929/30.

Ferkèpzomfoiskèvk

86. l.

Joh. Höfelich in Wien". — István főherceg arcképe. Jelz.: „Term. után kőre rajzolta Bekel J. 1847. Nyomt. Sir Prágában". — Bibl.: M. T. Kcs. Gyüjt. — Sz-Szi. Lex. — Th B. Kstlex. III. —

arcképe

Görcsön

(Szilágy vm.)

Wesselényi-kastély

Zádor – Rados

240. l.

Nyugtat

.....pengő.....fillér, azaz
..... fillérről, mely összeget
utca, tér.... szám alatt fekvő..
denát képező és műemléki jelleg
kálatok után a m.kir. pénzügymi
sz. rendelete, valamint a Műeml
XX ..... sz. alatt kiadott en
Bizottságát i leté 1/2 %-os jár

Budapest,1936.....

GÖRES, Johann, pozsonyi órás

J. G. Uhrmacher † 54 éves korában, 1790 szept. 4.
(1790, 821 l)

Preuburger Zeitung
(Genthon)

MDK

Görey Etelka

Jaschik Almos tanitványa, Szeresd a virágot c.propagandaplakátjat allitotta ki a tanára által rend.kiáll.-en.

Reklámélet, 1930.5.sz. 17.1.

Üdvözlettel

Jaschik Ákos tanítványa, üzenjed a vízgöt c.propagandaplakátját eljüttem ki a tanárra által rend.kitü.-on.

Reklamációt, 1950.5.ax. 17.j.

Gööz

Magyar Akvarell és Pasztellfestők Egyesületének kiállításain a Műcsarnokban szerepelt.

Esti Kurir 929. IX. 18.

Görbe Ferenc

Bronzérmet ugyanott Berlinben

Népszava, Bp. 1970, mád, 8.

Görbe Ferenc

Fotó

Forrás 1984/2

GÖNYEY SÁNDOR,néprajzos

A Néprajzi Muzeum Adattárában,a rajzraktár leltárában számos rajza szerepel.Cikkeihez maga rajzolta ábráit. 293.old

CS.SEBESTYÉN KÁROLY: A Néprajzi Muzeum rajzgyüjteménye 287.old

NÉPRAJZI ÉRTESITŐ,Nemzeti Muzeum,Néprajzi Muzeum Évkönyve. XXXVI. 1954. Bpest. 1954

Gööz

— **A magyar akvarell- és pasztellfestők kiállítása a Mücsarnokban.** A *Magyar Akvarell- és Pasztellfestők Egyesülete* azon alkalomból, hogy husz éve áll fenn, reprezentativ és retrospketiv kiállitást rendéz a Mücsarnokban, az őszi tárlat keretében. E kiállitáson az úttörők közül **Gööz, Barabás**, Brocky, Kelety, Libay, Lotz, az id. Markó, Simó, Székely B., Zichy M., a közelmult kiválóságai közül Feszty, Körösfői, Munkácsy, Mednyánszky, Rauscher művei képviselik a magyar vizfestés multját, — a jubiláló egyesület törzstagjainak és meghivott művészeknek kisebb sorozatai a jelent.

NU. 929. IX. 18.

Gönyüi Póóts György

debreceni könyvtító

1798

l.

M. Bibl. Szeml.

1924. 44. l. ~~utóm~~

Képpel.

45. l.

Gönyüi Pocsa György

debreceni könyvkötő

l.

Romhányi

300. l. 305. l.

2-szer ua.

306. l.

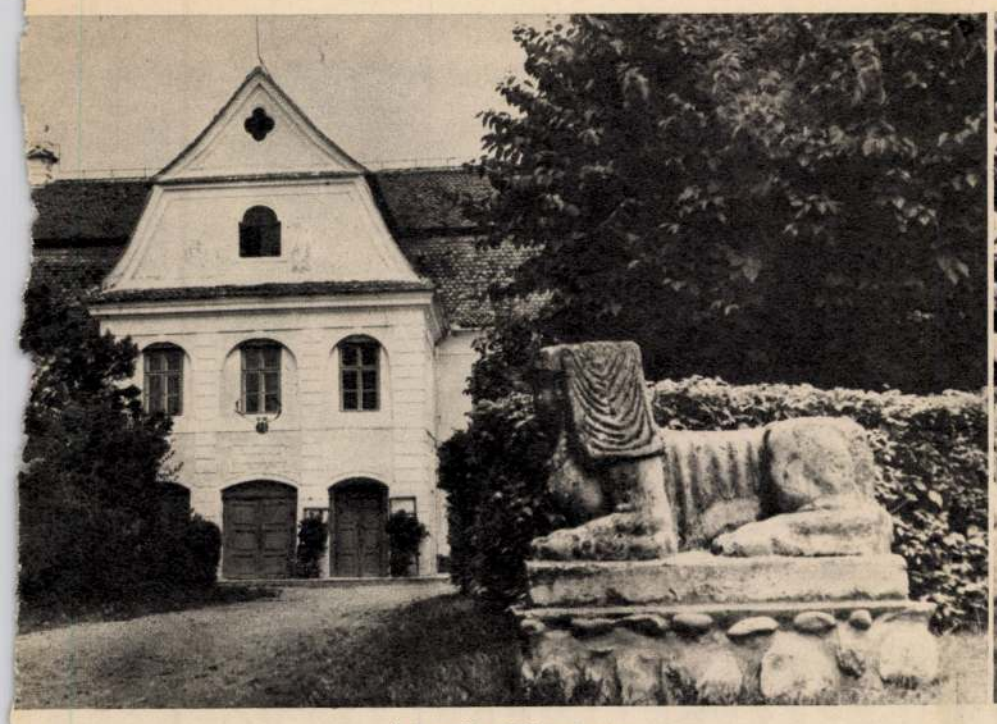

A kastély déli szárnya

Erzsébet királynő fái

Bethlen Gábor és Rákóczi hozatta helyre. Utoljára Barcsai Ákos, a trónról lemondatott, de titokban a törökkel szövetkezett fejedelem szorongott benne Kemény János katonáitól őrizve. S miután Kemény is elesett Nagyszőllősnél, a törökpárti főurak itt gyűltek össze, hogy ásózzák a jámbor Apafira a fejedelemséget.

A XVII. század végén Görgény ura Teleki Mihály kancellár. Veér Judit itt várta haza urát a zernyesti csatából, de csak a porhüvelye érkezett meg. A derék kuruchárat özvegyet 1703-ban még egy súlyos csapás érte: Rabutin császári generális elvette tőle a várat, összes kincseivel együtt, az özvegyet pedig elűzte. Ez mintegy előestéje volt a nemsokára bekövetkező tragikus végnek. 1708-ban négy hétig tartó szörnyű harc folyt a kurucok és labancok közt; száz kuruc védte a várat — puskagolyó híján a végén már csak szárított makkal lövöldözve — az ötszörös túlerővel szemben. A legendás bátorságú Rátonyi István eleste után a vár labanc kézre került. A győzők és legyőzöttek közös sírban nyugosznak, s hogy számosan lehettek, bizonyítja a dombnyi sírhalom, lent a hegyek lábánál sárguló szénaboglyák mellett. Görgénynek Szárhegynél mostohább sors jutott: Rabutin valóban földig lerombolta. A faragott, felírásos köveket elnyelte a kastély, s az épülő házak fundamentuma...

Amerre járunk, fák, bokrok között üresen dong alattunk a föld, tágas pincéket sejtetve, s felidézve a hajdani zajos, lakomáiról híres életet... Egy helyt jól látszik a pince boltíve, köréje drótkerítést vontak; leszakadozott oldala mutatja, hogy akadnak ma is vállalkozó szellemek, akik leereszkednek a mélybe.

Visszatérünk az erdőből a parkba.

Itt áll a kastély, amely a vár pusztulásával nyert létjogot. Görgényt a hozzátartozó tizenegy faluval együtt Habsburg-hű főúr kapta zálogba, egy tehetséges és ambiciózus székely, aki valamikor Kászoni Jánosként indult el szerencsét próbálni, 1735-ben pedig már báró Bornemissza János országos elnökként halt meg, mint a Rákóczi uradalom tulajdonosa. Hogy a mai barokk-kastély pontosan mikori, erre vonatkozóan nem maradt fenn adat a Bornemissza levéltár hiányossága miatt. A szakértők szerint az 1770-es években keletkezhetett, a régi Rákóczi kúria alapjain, a meglévő házak egyenes átépítésével. Jelentős esemény azután — míg bárói tulajdon volt — nem történt itt, mert a Bornemisszák prózai emberek lévén, inkább gazdaságilag aknázták ki a vidéket: üveghutát, papírmalmot, és kőedénygyárat tartottak fenn.

1881-ben Petelei István a Vasárnapi újságban ezt írja: „Ott fejtette Görgényt mindenki, hogy pusztuljon, erdeit, hogy csak a vadak hangja, s a vadászok fejszecsapása visszhangozzék benne, kastélyát, hogy omlassza az idő, elfelejtett a dombtetőn épült várról beszélni még a história is."

Görgény zálogkölcsöne, amely 99 évre szólt, 1835-ben lejárt; elkezdődtek a visszaváltási perek, amelyek évtizedekig elhúzódtak, s azalatt senkiföldjévé vált az uradalom. 1881-ben Ferenc József visszaváltotta és Rudolf trónörökös nevére íratta. Ekkor ismét felvirradt Görgényszentimre napja. Petelei 1884-ben ismét tudósít: „A máskor csendes, kihalt kastély csupa élet, vidámság. Az udvari lovászok, vadászok, szolgák, a régi erkélyes oldalház tornáca alatt falusi bámészkodók, kiknek szabad oda a bejárat." Megtudjuk továbbá, hogy a jobboldali szárnyban — amelyet drága bútorokkal, keleti szőnyegekkel tettek pompázatossá — a trónörökös pár lakott. A vendégeket a balkéz felőli épületben szállásolták el. Illusztris vendégek fordultak meg itt, mint például VII. Edward, walesi herceg korában, Ferdinánd bolgár cár, Ferenc Ferdinánd. A híres medvevadászatokat Teleki Samu Afrika-kutató, a trónörökös barátja irányította és szervezte nagy szakértelemmel. Teleki Samu külön vendégeivel a maga kúriájában lakott, amely ma is ott áll az országút túlsó felén, eléggé elhagyatott állapotban.

A fényes és zajos napok ma is elevenen élnek az öregek emlékezetében. Mesélik például, hogy Teleki minden hajtójának egy-egy tízforintos aranyat adott. A trónörökös öngyilkossága után elcsendesedett a környék. A kastélyban a századfordulón erdőőri iskolát rendeztek be; ma is erdészeti iskola működik benne.

Gliga Dumitru, az állattani múzeum igazgatója kitárja a jobbkéz felőli szárny ajtaját. A feljáratnál mindkét oldalon trófeák díszítik a falat; ezeket mind Teleki Samu hozta haza afrikai vadászatairól. Számszerint 9 trófea van; néhány kafferbivaly, víziantilop, különleges orrszarvú. Ezek a múzeum legértékesebb darabjai.

— 1968-ban egy részüket a kastély pincéjében találtam meg — meséli. — A többi a sáromberki kastélyból kerülhetett valamikor a vásárhelyi vadászegyesület tulajdonába. Szerintem minket illetett meg, s azt akartam, legyen együtt a gyűjtemény, hát sikerült is megszereznem.

A természetrajzi múzeum, amelyet nagyrészt ez a lelkes tanárember hozott össze és rendezett el, igen érdekes látnivaló. Kár, hogy állandóan zárva van, s így a tanulókon kívül jóformán senki sem nézheti meg. Ezt szóvá is tesszük; úgyszintén azt a kívánságunkat is, hogy a boltíves kapualjba a szemléletes panó mellé, amely az itteni botanikus kert fáinak ázsiai és amerikai őshazáját mutatja be, kifüggeszthetnék a vár és a kastély rövid történetét is.

Azzal az ígérettel búcsúztatnak, hogy a hiányt rövidesen bepótolják.

SZÉPRÉTI LILLA

A kastély egyik részlete

Marx József felvételei

Turistacsoport érkezett. Ilyenkor legtöbb a munka

Krisztián András: „A vendég valóban — vendég!"

HÁZIGAZDÁNAK LENNI

Amikor az utas (turista, hivatali ügyben járó ember, külföldi avagy belföldi állampolgár) megérkezik egy városba, első dolga, hogy utánanézzen, hol hajthatja le a fejét, s csak azután érzi magát biztonságban. Az utazás lélektanához tartozik ez...

Ha egy városban megfelelő módon szállásolhatják el az idegent, ha a turista kipihenten indulhat városnézőbe, az első benyomások kedvezőek, és kedvezően befolyásolják a hangulatot. A szakemberek régen felfigyeltek erre, s minthogy hazánkban az utóbbi esztendőkben rohamosan nőtt a turistaforgalom, magától értetődik: sokat tettünk az országos szállodahálózat fejlesztéséért.

Tíz-tizenkétemeletes korszerű szállodakombinátok épültek nagy- és kisvárosainkban egyaránt, különösen olyan vidékeken, ahol a környezet, a természeti szépségek, esetleg a vadban gazdag erdők, halban gazdag folyók különösképpen vonzzák a látogatókat. Felépült az aradi, a temesvári, a Piatra Neamț-i, a Gh. Gheorghiu-Dej-városi, a nagybányai, a székelyudvarhelyi, a csíkszeredai, a tulceai szálloda, és végül — kissé megkésetten — a marosvásárhelyi szállodakombinát is. A némiképp hivalkodó *Grand Hotel* nevet viseli.

1973. március 20: ezen a napon nyitották meg ünnepélyesen a marosvásárhelyi szállodát. Nem kis büszkeség dagasztotta a kebleket, amikor az első gépkocsik bekanyarodtak a fényesen kivilágított épület portája elé. Azóta kereken hat hónap telt el, s ma már megszokott látvány, hogy a parkolóhelyen a világ minden tájáról érkezett elegáns autók szoronganak, panorámabuszok öntik magukból a filmezőgéppel felszerelt turistákat. Az ajtóban egyenruhás portás fogadja a vendéget, s bent, amíg a formaságokat elintézik, senki sem ácsorog feszengve vagy erőltetett könnyedséggel a „szigorú" recepció előtt. Itt az a jelszó, hogy a vendég — valóban vendég!

— A több mint negyven főnyi személyzet minden tagjával igyekeztem megértetni azt az alapvető és lényegében véve egyszerű dolgot, miszerint az utas, amikor belép a szállóba, nemcsak a mi vendégünk, hanem a városé, az országé is. Ha ő vendég, természetes, hogy mi vagyunk a házigazdák, s mindent meg kell tennünk a szíves, kulturált vendéglátás érdekében. Házigazdának lenni nem könnyű feladat, de enélkül nem létezik szállodaipar. — Krisztián András, a fiatal szállodavezető így értelmezi a föntebb leírt jelszót, amely ugyancsak tőle származik.

— 234 vendéget tudunk egyszerre fogadni, s ez nem kicsi szám. És nem könnyű ellátni mindeniket egyforma udvariassággal, egyforma figyelmességgel. Szerencsére a személyzet fiatalokból áll, s van türelmük, szeretik a szakmát, lelkesen és főleg szívesen végzik a kötelességüket. Hogy közelebbről mit jelent házigazdának lenni? Elmondok egy esetet. A múlt napokban külföldi turisták érkeztek hozzánk. Amikor beléptek — késő este volt — azonnal láttam rajtuk, hogy valami nincs rendben. Idegesek voltak, halálosan fáradtak, türelmetlenek. Ahogy az első hangosabb szó elhangzott a recepciónál, azonnal láttam: itt villámhárítóra van szükség. Kimentem a hallba, közéjük vegyültem, bemutatkoztam, és mindenekelőtt kifejeztem örömömet, hogy szerencsésen megérkeztek, és éppen a mi szállónkat tisztelték meg. Felkapták a fejüket, nem értették a dolgot. Beszélgettünk, s észre sem vették, hogy már a formaságokon is túl van mindenki... Mit mondjak? Fél óra alatt „lebonyolódott" a nehéznek indult eset. Másnap aztán ők jöttek be hozzám az irodába; megköszönték az előző esti csevegést. Harminc napot töltöttek az országban, de a „főhadiszállásuk" nálunk volt. Hát, ennyiből áll az egész...

— Mit kell tudnia egy jó szállodaszakembernek?

— Mindenekelőtt nyelveket. Legalább két európai nyelvet elfogadhatóan kell beszélnie. Olyan általános műveltségre is szüksége van, hogy a vendég legváratlanabb kérdéseire kielégítően tudjon válaszolni. Aztán természetesen jó emberismerőnek kell lennie; persze ezt csakis a gyakorlat, a tapasztalat alakítja ki. Ezek az alapvető követelmények. Ezenkívül kell ismernie a városát, az országot, az utak, igen, az országutak állapotát, a távolságokat a városok között, az üdülőhelyeket, a vonatok, autóbuszok indulási és érkezési idejét, csatlakozásokat... és még ezer apróságot.

— Ön mennyi időt tölt a szállodában egy nap?

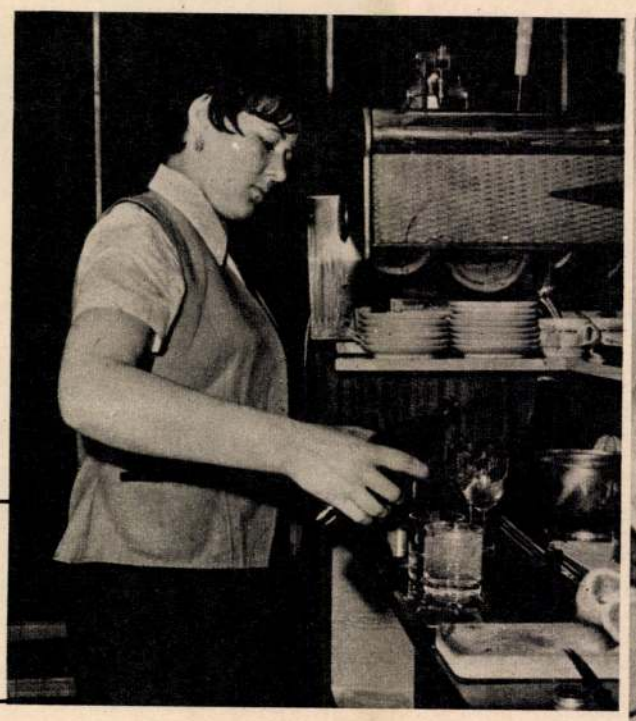

Simon Ibolya, a nappali bár mixernője, munka közben

Délután öttől hétig zárva az étterem. Ez az az időpont, amikor a vezetőség megbeszéli a másnapi teendőket. Képünkön: Curtifan Iuliu és Nașca Zoltán

VONZÁSÁBAN – önmagukról

légítő a tanulás és a pihenés szempontjából. Az, hogy mégsem csendes és nyugodt a környezet, többnyire a fegyelem hiányának tulajdonítható. Vannak, akik néha kibírhatatlan lármát, zajt csapnak. Hiányolom, hogy a 2. számú diákvárosban több mint kétezer diáknak nincs sporttelepe, pedig egy kis kikapcsolódásra, mozgásra mindenkinek szüksége volna. (Nem mehet le mindenki a Babeş sporttelepre, ami a város másik felében van.)

— *Meg lehetne oldani ezt a kérdést?*

— Szerintem meg, mert szabad terület van a közelben, amit fel lehetne használni ilyen célokra.

Benyovszki Lajos

— *Hogyan osztod be a szabad idődet?*

— Bizony, az időbeosztás komoly nehézséget okoz nekem, mert sokfelé kell szakítanom a rendelkezésemre álló napi négy-öt órát. Igyekszem beütemezni a különböző tevékenységeket, hogy egyik se befolyásolja, esetleg akadályozza a másikat. Ebéd után alszom egy keveset, utána nyolcig tanulok. Vacsora után olvasok, vagy tévét nézek, esetleg moziba, színházba megyek. Lefekvés előtt tornagyakorlatokat végzek, utána tusolok, majd átböngészem a napilapokat, folyóiratokat. Persze adódnak előre nem látott körülmények...

— *Mi a véleményed az év végi gyakorlatról, ami kiegészítő része az évközben tanultaknak?*

— Mindenképpen hasznos, ha idejekorán érintkezésbe kerülünk a termeléssel. Intézetünk hallgatói minden évben két hónapon át gyakorlati munkát végeznek. Mi az elmúlt évben Kolozsváron, Algyógyon, Bánffyhunyadon voltunk. Az évközben tanultakat a gyakorlatban a „helyszínen" alkalmaztuk. Különösen a géptani és a területméréstani ismeretek elmélyítése mutatkozott hasznosnak. A szántástól a termés betakarításáig minden gyakorlatot elvégeztünk, emellett a mérésnél alkalmazott műszereket és módszereket tanulmányoztuk. A gyakorlat idején érdekes látogatást tettünk a kolozsvári gyümölcs- és szőlőnemesítő kísérleti állomáson. Megismerkedtünk dr. Székely Zoltánnal, akinek vezetése alatt megtekintettük a kert termelő és tudományos kísérleteket vegző részlegeit. Feltétlenül szükséges az a két hónap a termelésben — de tökéletesebb megszervezése még több eredménnyel járna.

Varró Jenő

— *Milyennek képzeled az agronómus hivatását?*

— Az agronómus feladata sokrétű, amit tantárgyaink változatossága is bizonyít. Ennek megfelelően az Intézet mérnökökké, gépészekké és pedagógusokká képez ki minket, ehhez hozzájárul a géptan, ami a technika vívmányait bekapcsolja a mezőgazdaságba. A pedagógiai felkészültségre az mtsz tagok és a tanulók szakképesítése során lesz szükségünk.

Varga István

— *Mi a véleményed a hazánkban élő nemzetiségek számára biztosított anyanyelvű oktatásról?*

— Az Alkotmány minden állampolgár számára biztosítja az anyanyelvű oktatás lehetőségét. Ma nálunk a főiskolákon mindenki a saját anyanyelvén tehet felvételi vizsgát. Én a négy elemit végeztem magyar nyelven. Helyesen sem írni, sem fogalmazni nem tudok, sajnos, mert az anyanyelvemen nincs megfelelő szókincsem.

Éppen ezért a hazai magyar folyóiratok és napilapok állandó olvasója vagyok. Szeretem az irodalmat. Szabad időm nagy részét olvasással töltöm. Ezenkívül rendszeres látogatója vagyok az Állami Magyar Színháznak és az operának.

Péter Ödön

— *Mi a véleményed: vannak-e különösebb nehézségei annak a magyar diáknak, aki magyar nyelvű középiskolát végzett?*

— Úgy érzem, a középiskolában tizenkét év alatt megtanulhatunk annyira románul, hogy különösebb nehézségek nélkül folytathassuk tanulmányainkat. Sokan vagyunk az intézetben magyarok, de egy sincs olyan, aki a román nyelvismeret hiánya miatt hátrányba kerülne. Az első évben rendszerint vannak más problémák, viszont ez az év, mely összefoglalja a középiskolában tanultakat, nem hoz sok újat, s így nagyobb hangsúlyt helyezhetünk nyelvismeretünk gazdagítására. A szakember fő feladata, hogy értse a szakmáját, ami konkrét tudást követel. Az általános műveltséget viszont anyanyelven lehet jobban elsajátítani. Persze a főiskola annyira tökéletesíti román nyelvismeretünket, hogy álalános műveltségünket így is fejleszthetjük.

Kispál János

— *Hogyan jutottál a főiskolára?*

— Tanulmányaimat Zilahon egy alsófokú mezőgazdasági szakiskolában kezdtem. Majd egy évet dolgoztam a termelésben, miután elvégeztem a három éves műszaki iskolát. Ahhoz, hogy felvételire jelentkezhessek, el kellett végeznem a mezőgazdasági középiskolát is. Közben a tordai kísérleti állomáson dolgoztam mint technikus.

— *Hogyan lesz egy főiskolás a párt tagja?*

— A Kommunista Diákegyesület (ASC) ajánlatára, a tanulmányi eredményt és a más irányú tevékenységet is figyelembe véve, a legjobb diákokat felveszik a párt alapszervezetébe. Ezek a diákok jelentik egyben az összekötő láncszemet a Kommunista Diákegyesület és a pártszervezet között. Elsőrendű feladatuk, hogy hozzájáruljanak a diákság politikai-ideológiai neveléséhez.

Magamtól kérdem:

Mit olvasnak általában az egyetemisták?

Az érettségizett ifjúnak már egyéni igénnyel kell rendelkeznie olvasmányait illetően. Szabad időben kizárólag szórakozásból olvasni: kisiskolásokhoz illő. Nekünk már szégyen, ha nem tudatosan válogatunk.

A főiskolai feladatok „kikapcsoltak" az irodalomból, és többnyire azzal maradtunk, amit az érettségiig tanultunk. A szaktantárgyak eléggé lekötik időnket. De elhanyagolható-e a szakember részéről az irodalom, az általános műveltség gyarapítása? Egy irodalmi kör sokat segíthetne a helyzeten. Csak meg kellene szervezni!

A jövő mezőgazdászai *egész emberek* kívánnak lenni. Így tölthetik be igazán hivatásukat.

TRÓZNAY FERENC

Péter Ödön

Kispál János

Tróznay Ferenc

Benyovszki Lajos

Varró Jenő

Varga István

Görgényvára — 1699-ben. Épült kb. a XIV. században. Restaurálták Izabella királyné, Kovacsóczy Farkas kancellár, Bethlen Gábor és I. Rákóczi György
(A két freskó a kápolna falán található)

MŰEMLÉKEINK

GÖRGÉNY VÁRA ÉS A GÖRGÉNYSZENTIMREI KASTÉLY

A krónikásnak olyan várról kell ezúttal írnia — ami már nincs. De olvasmányaiban minduntalan előbukkan, mint romantikus történetek, gyakori és viharos sorsváltozások színhelye. Egy várról, amelyet a múltban, Fogarashoz, Vajdahunyadhoz hasonlóan trónigénylők követeltek maguknak, néha ketten, hárman is egyszerre, akik aztán véres tusakodásban fárasztották egymást halálra.

Görgény: a székelyek ősi sérelmének egyik forrása. Évszázadokon át nem tudták feledni, hogy a székely ispánok székhelyéül kijelölt vártól és uradalomtól megfosztotta őket a korona. Királyok és fejedelmek kedvenc vadászóhelye volt e mesés szépségű völgy, melynek vadregényes erdeiben medve, őz, vaddisznó s valamikor állítólag bölény is élt. Vadászgatott itt Hunyadi János is, amikor az uradalom az övé volt; János Zsigmond pedig Görgényben lett fekvő beteg, s innét szállították Fehérvárra, ahol rövidesen meghalt. II. Rákóczi György, aki a várat lakhelyként is nagyon szerette, s 'jócskán nagyobbította, élete utolsó heteiben ugyancsak itt üldözte a vadat. Itt: a „bogos nagy tölgyfák alatt, a ciheres, mohos lapályon."

Tölgyek és cserefák, más földrészekről ide telepített egzotikus-különös fák alatt járom a kertet, s egy jelzést keresek, eligazító táblácskát, amely utat mutat a hegy felé, a hajdani várhoz. De ilyen nincs. Megindulok hát egy széles ösvényen, de az lefelé vezet, a békanyálas tóhoz. Végül rábukkanok a régi csigaútra. Míg baktatok fölfelé, meg-megállva, hogy olykor kifújjam magam — a háromszáz évvel ezelőtti ember életerejére, szívósságára gondolok. Bizony, manapság a fejlett közlekedési eszközök korában is nehéz megismételni teljesítményüket. Hogy csak az 55 éves Rákóczi fejedelmet vegyük például: „szörnyű vadász és nyughatatlan, serény ember" hírében állott, mert „egy háznál két hétnél tovább egyvégben ritkán lakhatik vala"; tegnapelőtt még Ecsed várát, Patakot látogatta, ma Várad felé fordult, hogy ott az építkezéseket megtekintse, majd ment egyenesen Kolozsvárra, ahol betegséget érezvén eret vágatott; három nap pihenés után Örményes felé tartott, Fülpösön megállt vadászni, Vécsen át Görgénybe utazott, vadászott, lovagolt, gyalogolt — így edzette magát. Szalárdinál olvassuk, hogy a „nemrégen újonnan építtetett szép házaiba sietett vala, hol a vacsorát csak imígy-amúgy evén, a mocsárt most szokása s kedve szerént eléggé meg nem vadászhatná". Másnap Vásárhelyre ment, Balázsfalván már nagyon rosszul volt, mégis még Fehérvárra is elvitette magát, ahol esküvőre volt hivatalos. Néhány nap múlva meghalt.

A sűrű fák közül emeletnyi várfal rajzolódik ki. Ez maradt tehát... Innét már csak néhány lépésre lehetett a vár bejárata. „A vár kapuja gyalult fenyődeszkából párkányos hevederekre fejes szegekkel vert... két fele faragott kövekből bolt formán csinált. A kapu előtt kősziklából ásott mély árkon deszkahíd, mellette jobbkéz felől bástya" — tudjuk meg az 1652-ben felvett leltárból.

De többre megyünk, ha benyitunk a tetőn álló kápolnába, és megtekintjük a várról hiteles rézkarc alapján készült freskót. Görgény 1699-ben már túlélte a véres századot; a Bástya és Székely Mózes dúlásai okozta sebeket

A görgényszentimrei kastély központi homlokzata

Görgény

D. Görgényi Gertrud

1938/39. tanév végén
középiskolai rajztanári
oklevelet kapott.

Elfogadott művészet-
történeti értekezése.
Angyalok az olasz
renaissance festé-
netben. 4-r.

Ferképzőmfőiskévk
1937/39 183, 186 l

Görgényi Gertrud

III. éves Középisk. tanárjel.

Képzm. Fizik. Ezk

1936/37. 741

Ferképzomfoiskèvk

A fix rész

Görgény vára

romjai

Dörre Tivadar, gyenge

rajza

repr.

Szilágyi Sándor:

Felső-vadászi Rákóczy

Zsigmond. 1622-1652.

Bp 1886. 93. l.

183. l.

l, mely összeget egy könyvállvány el-

ágos Bizottsága

Görgenyi Kastély
képe
Cserna Károly igen
szönge rajza
Repr –
Széchy Károly
Gróf Zrinyi Miklós
1620–1664. IV. k.
M. Tört. Életrajzok.
Bp. 1900. 157. l.

Taxner Károly (1902, Budapest, róm. kath.), a tanév egészére

tartani, nevezetesen Birminghamban a biochemiai egyesület ülésén, majd Manchesterben. Az előadás szövegét teljes egészében közölte a Journal of the Institute of Brewing (Vol. XL. No. 7. P. 269—273.). A hazai élelmiszeripar kísérleti és szakoktatási intézeteit a Food Industry című szaklap részére ismertette. Gondot fordított egyébként az ilyen irányú angol intézmények tanulmányozására is. A húsvéti szűnidőben résztvett a párizsi III. nemzetközi mezőgazdasági ipari kongresszus ülésein. Oda- és visszautazásakor pedig igyekezett Franciaország, Németország, Belgium és Dánia szakszempontból figyelembejövő intézeteit is megismerni. Angliai tartózkodása alatt számos szakemberrel sikerült szoros tudományos kapcsolatokat kiépítenie. Velük továbbra is állandó levelezésben áll. Egyesekben oly érdeklődést sikerült felkeltenie a magyar viszonyok iránt, hogy máris eljöttek hazánkat meglátogatni. Résztvett a külföldi tankönyvek magyar szempontból való átnézésének munkálataiban is.

A Rockefeller-alap orvostudományi osztályának ösztöndíjasa:

Dr. Beöthy Konrád (1898, Gyapoly, Bihar m., róm. kath.), pécsi egyetemi magántanár a Rockefeller-alap orvostudományi osztályának ösztöndíjával a skótországi Glasgowban, a törvényszéki orvostani intézetben Glaister professzor mellett folytatta tanulmányait. Ezeknek

Görgeivár és kastély

Jakab Elek: Görgeivár
és a görgeii kastély
a multban. Századok
1883. 325–341, 414–
429. l.

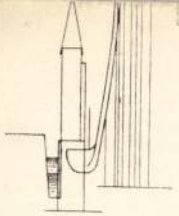

48 47 46 45 44 43 42 41 40 39 38

DISTANZE Progressivo	DISTANZE Parziali	STAZIONI
		SONDRIO
5·335	5·3	*Castione Andevenno*
10·487	5·2	S. Pietro Berbenno
17·523	7·0	Ardenno-Masino
22·453	4·9	*Talamona*
25·079	2·6	Morbegno
28·491	3·4	Cosio-Traona
33·526	5·0	Delebio
37·849	4·3	CHIAVENNA
40·498	2·6	BIVIO FUENTES
42·908	2·4	COLICO
46·851	3·9	Piona LAGO
		Dorio

0 1 2 3

Görgény vára

leírva a szörg-
ben

Szád Békés G

7 l.

jellemző helyi sajátságokat,
ban, szerkezetben és a diszit
ban, s inkább a kényelem és a
a fejlődő népi kulturélet irá
lesszék az ősiépitkezést.

Hogyan épitsük, ter
kóházainkat? Az első szempont,
ki kell indulnik gyakorlati.
felelően kell a ház beosztásá
zát megtervezni. A beépitendő
minél gazdaságosabb kihaszhál
törekedni. Minél kevesebb legy
ban a céltalan, u.m. holt tér.
lakok, levegőzésre és napozás
mas lakóház

Görgényi vár

hadiszerei 1703.

Hadtört. Kösl

1892.

Koncz József

cikke

Görgényi vár

l,

Baloghi Erdélyben

nevem

ck Franz, Pietą.

Görgényi vár

Zászlósurasági várak
Szászrégen közelében

Kővári Erdépeml.

176 – 180. l.

Görgényi kastély

Vas. Ujs. 1881.
790 l. 795. l.
képpel.

M. KIR. KÖZPONTI ILLETMÉNYHIVATAL
BUDAPEST, I., VÁR.

_____ szám.

Műemlékek Orsz.Bizottsága
Budapest.
IX.Rákos u.10.

Hivatalból.
Díj átalányozva.

_____

ker. utca sz.

Görgényvár

Zarab Elek: Görgény-
vár és a görgényi kas-
tély a multban.
Századok 1883. 325, 414 l.

ottsága arról értesül, hogy t. Cim tulaj

Gönyényi Andrásné, épitén.

L. Forhasdy 2.

- Követségi hírel

Magyar

Építőművészet Bp. 1983

6.

83/3

dr. Görgényi Andrásné, építész
a Belváros déli részének rendezése, Tervpályázat, 1985.
a pályaművek díjazása:
A Bizottság 60-60000 Ft-os VI. díjban részesítette – rangsorolás nélkül – az 5 bírálati sorszámú pályaművet; szerzői: Pomsár János, Pomsár András, Várady Tamás, dr. Görgényi Andrásné, Horváth Ágnes, Kókai Terez és Sali Emil.

5. VI. díjas terv. /repr./

Magyar Építőművészet, 1986. 3., 18-old.

Görgényi Béla ipm, dijnok

kis ezüstérem

Sportoló, szobrász és festőm. rendőrök. Pesti Napló
1937. jun. 2. 12. l.

GÖRGÉNYI FRIGYES
GYŰJTŐ

GYŐRFFY IVÁN: Beszélgetés két magyar gyűj-
tővel

Mozgó Világ 1999/3, 59-72

világosan szemlélteti az épület oldalnézete, megmutatva a
ívekkel díszített apszis, oldalkápolnák és kereszthajó, vala
nyomai még ma is láthatók a kolostorból nézve az új fo
benyomást keltenek. Ezek a motívumok visszatérnek a nyug
hármas ívű kapuzat símábbra faragott kváderei és a bejárati
leegyszerűsödésen ment át a belső tér is. A középhajó díszí
szentáéy felé, ahol az egyetlen eredeti normann elem a félkup

(112. old.)

Monreale (Szicília), székesegyház. 1147-1182. A szentélylezár
A belső tér nyugat felől (fent jobbra)
Kerengő (lent)

Monreale

Palermo és az ottani püspök 1172 körül olyan hatalmi helyzetet
tartotta egy riválisa templom, palota és kolostor felépítését Mon

Görgényi Gertrud, Bpest

felvették a Rajztanárok Egyesületébe.

Rajzoktatás. 1941. II. évf. 3.sz. 24 l. - 4.sz. 37 l.

Görgényi

Gruber György

rajzoló

lásd

Görgényi Gruber

György alatt

ázio Veneziano.
XVI. században.

támaszkodó szőke leány, ki
, a vállaira vetett rószaszinű
ezében meg ölében gyümöl-
szorú disziti. Balról a felhőt
ümölcsöt evő Amorette zöld
ők közt repülő és gyümölcs-
norette aki a Nyár felé néz.

n. — Lelt. sz. 1040. — Vétetett
irat alapján Luigi Resiminitől
9–93). — Elszámoltatott 1894
ogadta az 1894 julius 10-diki

datok a Szépművészeti Múzeum-
(Schiavone): A nyár. — 1906,
la, dit Schiavone: L'Été.

(24)

Gruber Győző

grafikus

1931 - 34

Iparm. Isk Évk.

1930-34. 45-1.

Grüber Eva graf

Вр 1914. jan. 20

Уparm 1936

| | | |

Görgényi Gruber György rajzolo

Népbírósági hírek

A *NOT* dr *Bojta* Béla államtitkár elnöklésével másodfokon tárgyalta *Kása* János volt keretlegény bűnügyét. A népbíróság 12 évi fegyházbüntetésre ítélte, míg a *NOT* a büntetést háromévi börtönben állapította meg. Ugyancsak a *NOT* Bojta-tanácsa tárgyalta *Brandenstein* Antal volt alezredes bűnügyét. *Brandenstein* Pécsett teljesített szolgálatot és az üldözöttekkel kegyetlenkedett. A *NOT* a volt alezredes büntetését nyolcévi fegyházban állapította meg. A *NOT Téglás*-tanácsa hasonlóan fölemelte a nyilas *Magyar Futár* rajzolójának, *Gruber Görgényi* György büntetését. A népbíróság ezt hathavi börtönben állapította meg, a *NOT* viszont a büntetést háromévi börtönre változtatta át. A

kegyelemből

Magyar Nemzet 1947. ápr. 19.

nczei festő.

zázadból.

k. 1. r. 42).

alját kissé kinyujtó Mária Er-
mire ez balját keblére téve
gy te az asszonyok között.
anyja jő én hozzám?« Kissé
sának emeletes épülete előtt,
kariás, míg jobbról, hol a fák
vivő leányon innen, Józsefet
on kosárral. A négy főalak
s épület meg a facsoport kö-
kilátást.

·5 cm. — Lelt. sz. 1039. — Vé-
0 sz. leirat alapján Luigi Resi-
számoltatott 1894 junius 28-án.
894 julius 10-iki 3135 szvsz.

III

24 (1039).

658 (5554).

24

Görgényi István

festő

Ferkápzomfoiskávk

1939–41. 150 l.

A MÜEMLÉKEK ORSZÁGOS BIZ

Görgenyi István

Bánhida

l.

Győr dunántúli tárl

1944

T.

EUROPA

film-, könyv-, lapterjesztő és könyvkiadó rt.

Budapest, V.,

Visegrádi-utca 36.

Görgényi István, festő

szül. 1917. Bánhidán. Tatabányán és Bpesten állitott ki. Önarcképe, Bányász fej, Lovaskompozició c. képei emlitésre méltók.

Angyal Tatabánya

69. szám.

MO

19

Műemlékek Orsz

Tárgy:

H. Pázmány Péter Tudományegyetem 135 P.-ös gyűjtője (7 drb. Dissertationes Pannonicae)

A bead

Mellékl

Egyúttal

Előirat

Utóirat

Másolta

Összeol

LDsz. 8227-8233.

(MO

Görgényi István
festő

Ferkipzomfoiskivk
1939-41. 143. l

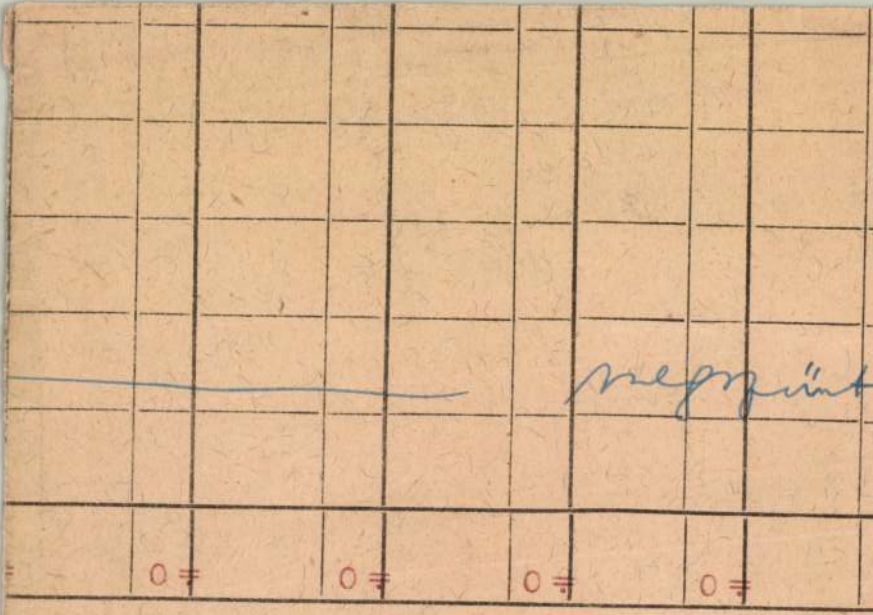

gynevezett állandó iktatószám alatt évenként elkülönitve

Györgyi István

1938/39. II. éves

pest. szak,

vendkív. hallg.

I - II félév. -

Ferk pzomfoisk vk

1937/39.

155. l.

Görgényi István

Jestő

Bánhida

MKSz 1947

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17
Telefon: 188-296, 188-307

Görgényi István
Komárom Megyei Dolgozók
Lapja

TATA JUN 12

A tavaszi tárlat anyagából

Görgényi István: Portré

Az építőkről

Harc, illegalitás, éhezés, vándorlás, munkanélküliség — ez volt a múltban az építőmunkások élete. Korán, már a század elején egységbe tömörültek, létrehozták érdekvédelmi szervüket, hogy egységben harcoljanak a tőkések ellen. Ez a múlt ma már történelem. Ma nincsen munkanélküli építőmunkás, ha tíz kezük lenne az is tele lenne dologgal. A háború után helyre kellett állítani a romokat, s azóta szinte szüntelenül építünk, új városokat, új falvakat, új üzemeket, egy új országot.

A második ötéves tervben nemcsak sokat építettek az építőipar dolgozói, de gazdagodott az iparág is. A bútor- és faipari-, anyagipari üzemeink termékei is az itt dolgozók szorgalmát bizonyítja. A szocialista brigádok szaporodnak, a lábatlani épületelemgyár kollektívája a szocialista üzem cím elérését tűzte ki célul.

Ebben az esztendőben a harmadik ötéves terv első évében is jelentős feladatok megoldása áll az építő- és építőanyagipari munkások előtt. Több helyütt vállalták a beruházások határidő előtti befejezését. A KOMÉP-nél a KISZ is védnökséget vállalt a fontosabb beruházások felett.

Ezeknek a céloknak a megvalósítását segíti kormányunknak a bérek javítására hozott határozata is, amellyel kiemelt kategóriába sorolta az építőmunkásokat. Igy például a különélési pótlékot felemelik, és szélesebb körre kiterjesztik, emelik a dolgozók munkahelyi pótlékát, rendezik egyes alapbéreket stb. Az építőipar fontosságát és munkáját ezzel is elismeri az ország. Az építőipar dolgozói az elismerésre úgy reagálnak legjobban, ha maradéktalanul elvégzik feladataikat. Ezekkel a gondolatokkal köszönti az Építők Szakszervezetének megyebizottsága az építők napja alkalmával az építő-, fa- és építőanyagipari dolgozókat.

Varga Ferenc

Az oroszlányi lőtéren

Vannak, akik a hírneves hadvezér, Montecucolli szá[illegible] állítják, hogy segítenének társadalmi munkában.

A fiataloknak igazuk volt.

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

1967 JAN 17

Dolgozók Lapja

Görgényi István

— **Önálló kiállításra** készül Görgényi István festőművész. Kiállítása az oroszlányi tanács klubjában nyílik meg január 21-én.

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

Görgényi István

Dolgozók Lapja

1971 JAN 25

adják át.

1971

Érdeklődés kíséri a kiállítást

Sok érdeklődő gyűlt össze Oroszlányban Görgényi István tafabányái festőművész kiállításának megnyitóján, s azóta is nap mint nap sokan keresik fel a városi tanács kiskultermében látható képeket. A megnyitó ünnepélyességét tárlatvezetés is gazdagította, amely értő módon mutatta be a művész munkásságát.

A kiállítás anyagában mintegy húsz olajkép kapott helyet, részben a festő régebbi, részben újabb munkái. Az érdeklődésre jellemző, hogy műértő vásárlók is felkeresték már a tárlatot.

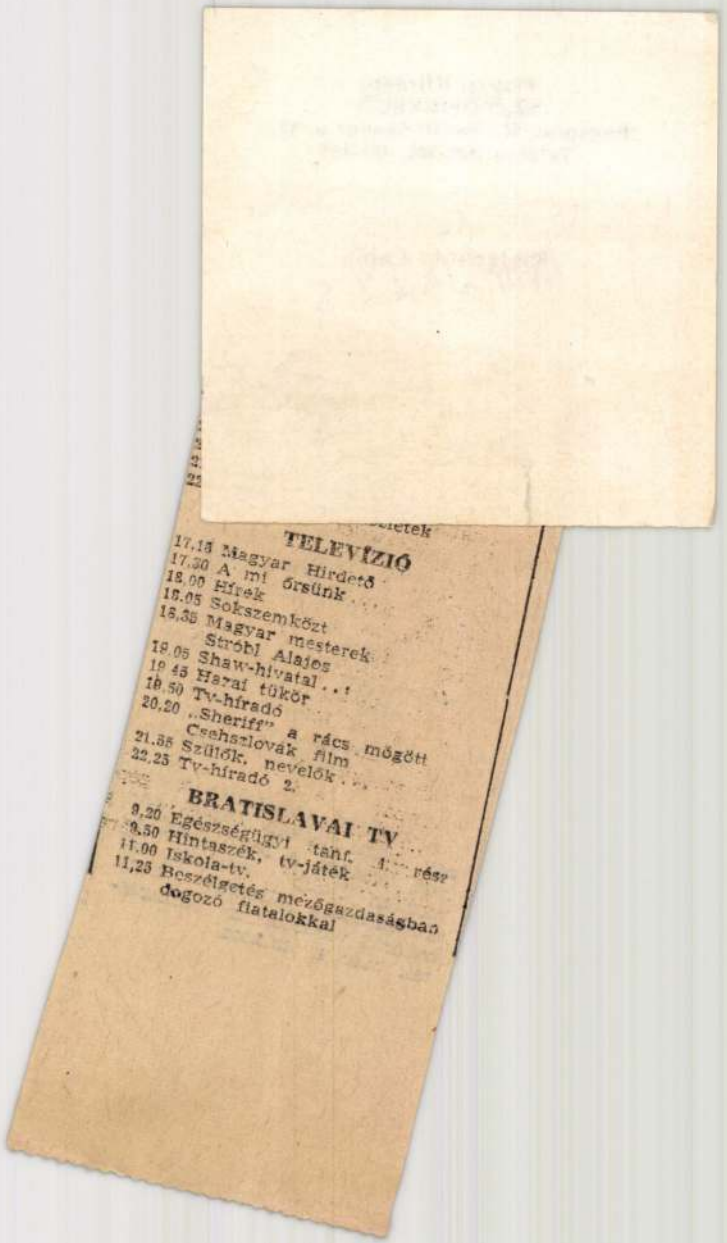

TELEVÍZIÓ

17.15 Magyar Hirdető
17.30 A mi őrsünk
18.00 Hírek
18.05 Sokszemközt
18.35 Magyar mesterek
Ströbl Alajos
19.05 Shaw-hivatal
19.45 Heraf tükör
19.50 Tv-híradó
20.20 „Sheriff" a rács mögött
Csehszlovák film
21.35 Szülők, nevelők
22.25 Tv-híradó 2.

BRATISLAVAI TV

9.20 Egészségügyi tanf. 4. rész
9.50 Hintaszék, tv-játék
11.00 Iskola-tv.
11.25 Beszélgetés mezőgazdaságban dolgozó fiatalokkal

Görgényi Tamás,

Ötödik alkalommal szól a tudósítás a hajósi nyári képzőművészeti tábor eseményeiről, az ott folyó munkáról. – A kiállításon szerepel Görgényi Tamás aktjai tisztes iparosmunkák, még azt sem lehet mondani, hogy mindig unalmasak, de a megszakott kerékvágásából mégsem tudta kiemelni magát. (említve).

Csoltói Gyula: Jegyzetek a hajósi képzőművészeti alkotótábor kiállításáról.

Petőfi Népe, 1983. febr. 8. 5. old.

MAHIR
MAGYAR HIRDETŐ
SAJTÓFIGYELŐ
LEVÉLREKLÁM
1091 BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 337-748, 340-726
Görgényi Tamás

BÉKÉS MEGYEI NÉPÚJSÁG
1984 APR 14

1021

NÉPÚJSÁG

Görgényi Tamás: Cs. Gy. portréja

NÉP

MAHIR
MAGYAR HIRDETŐ
SAJTÓFIGYELŐ
LEVÉLREKLÁM
1091 BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 337-748, 340-726
Görgényi Tamás

BÉKÉS MEGYEI NÉPÚJSÁG
1984 ÁPR 14

1021

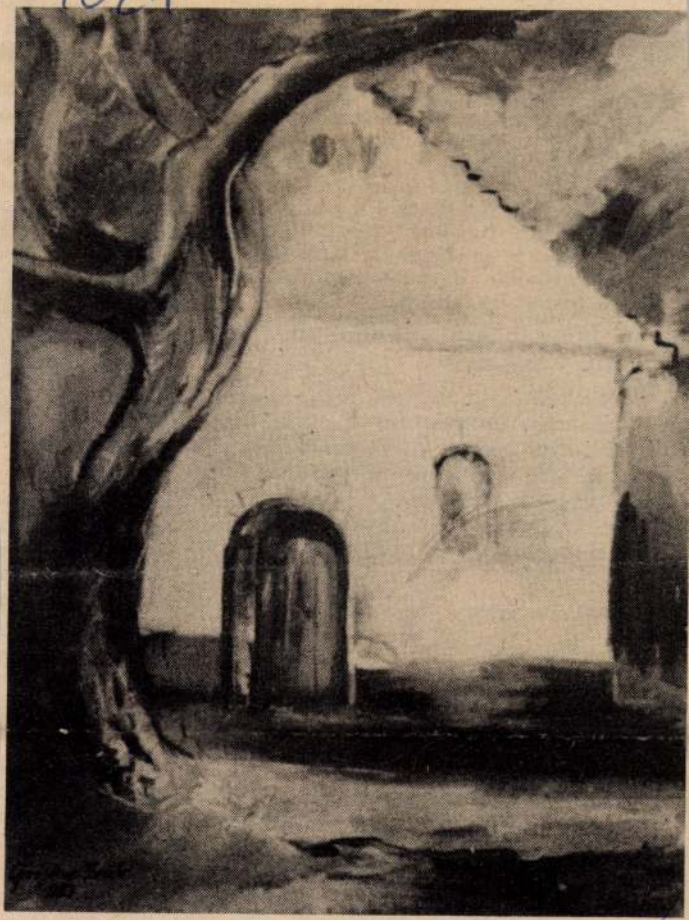

Görgényi Tamás: Hajósi pince

járások me
ázi pártbizot
lltak át a te
zerű termelés
ek a községel
pültek.

— Büszke
nkre. Mezőga
ermel. Nincs
ete, amely n
itüntetést. Jó
nind szakmai
ág mindig n
lyan év, am
Politikai Főis
nég a rektor

— A temérdek elfoglaltság mellett ju-
ott-e ideje a családra?

— A családra mindig kell hogy jusson
dő. Nem értek azokkal egyet, akik hol
lyen, hol olyan okokra hivatkoznak, hogy
nem jut idejük a családra. A családért fe-
elősek vagyunk, akármennyi az elfoglalt-
ság, időt kell szakítani a gyerekekre. Az
egyik fiam ügyvédjelölt, a másik egyete-
mista.

— És a testvérei?

— Az egyik gépkocsivezető, a másik té-
esztag. Velük is, meg a szülőföldemmel is
rendszeres a kapcsolatom. Legutóbb teg-
nap jártam Békéssámsonban egy veterán-
találkozón. Magammal vittem azt a fest-
ményt, melyet itt őriztem a pártbizottsá-
gon. Lenint ábrázolja, ahogy a Kreml ud-
varán a Vörös Hadsereg civil katonáival
beszélget. A képet a községi pártbizottsá-
gon helyeztük el.

— Mint nyugdíjasnak akad elfoglalt-
sága?

— Egyszer ma
Akad néhány fo
azonban más irá
nek. Sokan kere
zőbb ügyekben
zítást. Az én aj
amikor a pártb
most sem záron
Igazgatóságán
pártépítést taní

Újra felidézi
édesanyja emlé
igaz útravalóho
mintha neki mo
tem a legtöbbe
vezetőnek példá

M.D.K.

Görgényi Judit

A Szegedi Olajközpont tervpályázaton 10000 Ft-os megvétel

Társtervező: Peschka Alfréd- Janesch László-Jánosa István- Szabados György- Szubi Tamás- Regele Zoltán Örfi Éva

Magyar Építőművészet 1967/3. 3-.l.

mdk.

Görgényi László

képei: „Mokusok"
„Elfáradtam" (felvételek)
képek a 10. sz. hátsóborítóján

/. a fotoklubok tagjai készülnek a b pesti kiállításra
Népművelés 1958, 10. sz. Hátsóborítólap.

Görgényi Tamás festő

A „Béke '76" c. tárlaton szerepelnek a művész művei: „Kerthelyi részlet", — „Mozaik-terv" c. (emlitve).

Sass Ervin: Kiállításról, kiállításra. Békés Megyei Népújság, 1976. okt. 24.

GÖRGÉNYI TAMÁS

Magyar Hírlap 37. évf. 197. sz. 2004 aug. 24. 14. l.

Kecskeméten a szegedi Ötös fogat

Vándorkiállítás nyílik szeptember 2-án, csütörtökön 17 órakor Ötös fogat címmel a Szegedi Tanárképző Főiskola rajz–földrajz szakon 35 éve végzett művészhallgatók műveiből. A kecskeméti Erdei Ferenc Művelődési Központban a régi végzősök közül Görgényi Tamás, Kiss Ernő, Sallai Lajos, Szappanos István és Vollmuth Frigyes festőművészek alkotásai lesznek láthatók. *(mh)*

JOSNAK - TOLNAY KÁROLYNAK

Z[engő]Várkony, 1938. VII. 28.
1
ek, a jelzett időben itthon le-
m egy-két napra, hanem ugy osszák
tt tölthessenek, mert különben
előre jelezze.
eli
lep

Görgényi Tamás grafikus

Szerepel a kecskeméti művelődési

ház kamarakiállításán

Petőfi népe 1968 XII. 30

Görgényi Tamás

Szerepel a Művelődési Ház

Kamarakiállításán

Sz. J.: Kenkemeti kamara ~~kiállít~~ tárlatok

Petőfi Népe 1969 I. 19

Görgényi Tamás festő

A Békési Múzeumban okt. 5.-én nyílt meg 10 Békés környéki festő kiállítása. Görgényi Tamás nem alkot sokat, ritkán jelentkezik, ezen a kiállításon „Szigliget" – „Portré" c. ceruzarajzok. (emlétve)

Sass Ervin: Tíz békési festő Békésen és a környező községekben.
Békésmegyei Népújság, 1975. nov. 23.

Gözgényi Tamás, szobrászművész

A Dózsa ligetbeli „Bagoly" kiállítóteremben Gözgényi Tamás és Csuta Gyögy akvarelljei aug. 6.-ig láthatók. A művészek a békési alkotókörösség tagjai.

Békés Megyei Népújság, 1984. júl. 29.

Húzzon házára is „takarót”!

A Baumit Hőszigetelő Rendszereivel fűtési költségeinek akár 30%-át is megtakaríthatja.

Ne bízzon mindent meleg takarójára! Lássa el házát hőszigeteléssel és szerezzen Ön is Baumit Homlokzat Tanúsítványt!
Baumit. Hőszigetelés felsőfokon.

Baumit Homlokzat Tanúsítvány

A Baumit garantálja a minőséget!

2006-tól minden kedves Vevőnknek egy újdonsággal szolgálhatunk a Baumit Hőszigetelő Rendszereit illetően – Baumit Homlokzat Tanúsítványt állítunk ki Vevőink számára, mindezt ingyenesen! Tanúsítvány garantálja a Baumit Hőszigetelő Rendszereinek, illetve a hőszigeteléshez kapcsolódó szolgáltatások kiváló minőségét.

Miért éppen a Baumit Hőszigetelő Rendszereit válassza?

A Baumit Hőszigetelő Rendszerei modern hőszigetelő rendszerek, melyek bármilyen típusú építményhez illeszthetőek. Előnye a hőszigetelő elemek összehangolt rendszerében rejlik, melyek a Baumit márkanév alatt teljes körű hőszigetelést tesznek lehetővé. A különféle szolgáltatások széles skálája jelentős értéktöbblettel bír a kíváló minőségű termékpaletta mellett, a professzionális szerviz és a magas szintű szaktanácsadás mind Vevőink szolgálatára specializálódott.

Baumit INFO: 06-33/512-910; -920; 06-30/2 baumit
Központi iroda: Baumit Kft. 2510 Dorog, Baumit út 1. Tel.: 06-33/512-910, -920, Fax: 06-33/512-950
e-mail: baumit@baumit.hu, baudorog@baumit.hu; honlap: www.baumit.hu

A jövő ötletei. baumit.com

Ne késlekedjen!

Nyerjen egy kellemes hétvégét!

Jutalmazza magát az év végén egy csodálatos wellness hétvégével! Részletek a Baumit Infovonalon vagy a www.baumit.hu weboldalon.

Az év belsőépítésze

Díjátadás 2006. március 23-án

1

A nyolcadszor meghirdetett pályázatra 19 pályaművet nyújtottak be. A pályaművek nemcsak számban haladták meg a 2004. évi kilenc pályázatot, de a munkák színvonalában is. Négy pályamű emelkedett ki: a Művészetek Palotája tervezői; Ferihegy I. terminál rekonstrukciója, készítői: Takács László és Szécsi Zsolt; a Hotel Fagus Sopronban, tervezői Molnár Tamás, Lőrincz Szilvia és Mikics András, a BIVA PLUS Belsőépítész iroda fiatal munkatársai. A díjat a zsűri egyhangúlag Görgényi Judit okl. belsőépítész, tervezőművésznek ítélte a Fővárosi és Pest megyei Nyugdíjbiztosítási Igazgatóság Fiumei úti székháza felújításának belsőépítészeti tervezéséért. E munka legnagyobb értékének a teljesen tönkrement épület enteriőrjeinek magas szintű helyreállítását tartotta a zsűri, amelyhez elismerésre méltó művészi alázat párosult. A díjazott az egymillió forintos díjat Laki Pétertől, a díj alapítójától vette át. A díjazott másik munkája a Helikon Kiadó budapesti Könyvesháza a Bajcsy Zs. út 37. szám alatt, amely 1996. dec. 6-án nyílt meg, ám tulajdonváltás miatt 2005 őszén megszüntették.

Finta József, a zsűri elnöke hozzátette, hogy a főváros legszebb könyvesboltja volt, ahol feleségével minden péntek délután körülnéztek a gazdag választékban, és otthon érezték magukat. A magyar belsőépítészet elmúlt ötven esztendejének nagy értékei tűnnek el nyomtalanul, pedig a jövőben is állták volna az idő kihívásait. Görgényi Judit az Iparművészeti Főiskolán 1966-ban szerezte meg belsőépítész diplomáját. Tanárai közül különös hálával Szrogh Györgyre emlékezett. Dolgozott a Lakótervben, majd a TTI-ben. 1995-től szabadfoglalkozású iparművész. Kiállításokon szerepelt, bútorterveket készített. Számos középület belsőépítészeti tervezését végezte. Befejezésül O. Ecker Judit, a Magyar Építész Kamara Belsőépítészeti Tagozatának vezetője, aki a szervezésben oroszlánrészt vállalt, kiemelte: a díjátadó ünnepséget törekszenek úgy szervezni, hogy a díjazott épület dísztermében rendezzék meg, ezúttal a nyugdíjbiztosítási székház V. emeletén tartották.

Az esemény lezárásaként Görgényi Judit tervező szakmai vezetéssel bemutatta az épületet a nagyszámú érdeklődőnek. A székház két részben épült: a 4 emeletes déli szárnyat 1913-ban Komor Marcell (1868–1944) és Jakab Dezső (1864–1932) tervezte. A jellegzetes, pártázatos, 17 emeletes központi tornyot és az 5 emeletes északi szárnyat 1930–1931-ben Sós Aladár (1887–1975) építette bauxitbetonból. Az 1970-es években a torony legfelső 7 emeletét szerkezeti okokból lebontották, a vasbeton pilléreket megerősítették. Az ezredfordulón legnagyobb gondot a nagy terekben az elaprózott kis helyiségek válaszfalainak megszüntetése és az eredeti üvegbetonnal vagy gerendarácsokkal fedett szép enteriőrök visszaállítása jelentette.

Timon Kálmán

1. Helikon Kiadó Könyvesház, enteriőr, Bp. Bajcsy Zs. út 37. 1996. (2005-ben megszűnt)

2–3. Fővárosi és Pest megyei Nyugdíjbiztosítási Igazgatóság székháza, Bp. Fiumei út földszinti előcsarnok (helyreállítás előtt és után)

2

3

Gyűjtők és kincsek

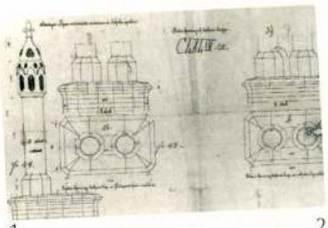

1

2

Az Iparművészeti Múzeum új állandó kiállításán, az I. emeleti galérián mintegy 400 műtárgy látható, 14 tematikus csoportba rendezve. A kiállítást a pályázatnyertes Horváth Hilda rendezte. Az 1851-es londoni világkiállítás hívta fel a figyelmet a műipar fejlesztésének szükségességére. Az Iparművészeti Múzeumot 1872-ben alapították, Európában harmadikként, a londoni és bécsi, hasonló jellegű intézmények létrehozása után. A múzeum 2006-ban lépett fennállásának 135. évébe. A tárlaton a papír, bőr, textil stb. termékek, vagyis a szerves anyagú tárgyak bemutatása az általános légkondicionálás hiánya miatt korlátozott mértékű, mivel a múzeum teljes korszerűsítése még várat magára. A belsőépítészeti installációt a Narmer Építész Stúdió készítette Vasáros Zsolt építész vezetésével.

A gyűjtemény megalapozásában döntő szerepe volt Pulszky Ferencnek, a Magyar Nemzeti Múzeum akkori igazgatójának, aki az egyetemes iparművészeti értékeket a Régiségtárból áthelyeztette az új intézménybe. A múzeum első neves főigazgatói, Ráth György, majd utóda, Radisics Jenő személyes külföldi útjaik és kapcsolataik révén számottevő mértékben gyarapították a múzeumot. Ráth később saját, gazdag magángyűjteményét is felajánlotta a köz javára. A szecessziós kollekció megteremtése Radisicsnak köszönhető. Számos önzetlen gyűjtő közül az egyik legjelesebb volt Bubics Zsigmond kassai püspök, ill. Császka György szepesi püspök, utóbb kalocsai érsek. Glück Frigyes, a Pannónia Szálloda tulajdonosa kulcs- és evőeszközgyűjteményét adományozta a múzeumnak. Az 1948-ban, a röjtökmuzsaji kastélyból megvásárolt világhírű brüsszeli kárpitokat – melyek Raffaello rajzai nyomán a 16–17. században készültek – a klimatizált díszteremben állították ki.

Lechner Ödönnek (1845–1914) keleti hatásokat mutató, de a magyaros stílus megteremtésére törekvő, egyik legszebb alkotása az Iparművészeti Múzeum (1892–1896). A kiállításon az épület részlettervei és az építkezésről készült fényképek is szerepelnek. Az épületet 1896. október 25-én maga a király avatta fel. A kutyabőrre írt, díszes okiratot Zsolnay kerámia tintatartóba mártott tollal írta alá. A tollkészlet, a pergamen és fémtokja a tárlat érdekes színfoltja. Az irat első bekezdését idézzük: „Mi Első Ferencz József Isten kegyelméből ausztriai császár, Csehország királya stb., és Magyarország apostoli királya őszinte örömmel jelentünk meg a mai napon az iparművészeti múzeum és iskola fényes palotájában, zárókövének ünnepélyes letétele végett, hogy az épületet, mely a hazai építőművészetnek, a magyar állam fennállásának ezredik évfordulóján befejezett, egyik kiváló alkotása, áldásthozó közművelődési rendeltetésének átadjuk."

A kiállításról színes képekkel illusztrált, könnyen kezelhető, zsebformátumú vezető készült. Ezen kívül „Az idő sodrában" című díszalbum a múzeum gyűjteménytörténetét tekinti át teljes műtárgyjegyzékkel. Tipográfia: Atelier 21, Sára Ernő vezetésével. A műtárgyak kényelmesen, képernyő előtt ülve és részletes magyarázatokkal ellátva is szemlélhetők. A kiállítás interaktív része az öt számítógép, ahol a látogatók a feltett kérdésekre válaszolhatnak.

Timon Kálmán

1. Lechner Ödön: Az Iparművészeti Múzeum részletterve, fűtési kémény takarólap a főlépcsőház mellett

2. Az alagsori falak építése, 1895. au[gusztus] 7. A fotó bal oldalán maga az építész látható fehér körszakállal

MDK.

Görgényi István

Kiállitási kritika

Komárommegyei Dolgozók Lapja 1966 máj.12.

MDK.

Görgényi István

Riport a müvészről

Komárommegyei Dolgozók Lapja

1965 julius 1.

MDK.

Görgényi István

Riport a művészről

Komárommegyei Dolgozók Lapja

1965 julius 1.

MDK.

Görgényi István

Kritika

Komárommegyei Dolgozók Lapja

1966 juli.3.

MDK.

Országos Tanács

Kultúra

Kommunegyei Dolgozók Lapja

1956 Juli 3.

MDK.

Görgényi István

Kiállitási kritika

Dolgozók Lapja 1966 nov.9.

Gorgényi István

Tatab. Kernstock Terem, 1985

E. Nagy Lajos: Gorgényi István emlékkiállítása.

= Új T. 1985. márc. 17. 4. ill

Görgényi István

festőművész kiállítása, Oroszlány. – Ism. f. f., Dolgozók Lapja, 1967. jan. 29.

Az 1967. évi magyar művészettörténeti irodalom bibliográfiája /Művtört.Ért. 1970. 1.sz. 68-107. 1./

91. 1.

Görgényi István

A Fény új számában grafikái szerepelnek

(j): A Fény új számáról.

Dalgozók Lapja (Komárom) 1971. dec. 16.

Görgényi István

Valószínűleg látjuk ez évben
alkotásait.

Dalgórok Lapja, 1943. febr. 4.

Görgey István

W. T.: Képzőművészeti krónika
Komárom megye, 1985. jan., febr.

Új Forrás, 1985. 3. szám

Görgényi tudít

a szekszárdi vegyes rendeltetésű
irodaházak belső építészeként említve

Magyar építészet 1945–70
137. old.

Görgényi István

Soós Gy: Képzm. kiáll. Tatabányán. Sz.M.
1954. 332 l.

Görgényi István, Bénhida
Tanulmányfej, olaj

Magy. Képzőművészek Szabadszervezete I. kiáll.
Ernst Mu. 1947. jul. 9 l.

Görgényi István, Bánhida
Tanya, olaj

Magy. Képzőművészek Szabadszervezete I. kiáll. Ernst Muz. 1947. jul. 9 l.

Görgényi István, Bánhida
Tanulmányfej, olaj

Magy. Képzőművészek Szabadszervezete I. kiáll. Ernst Muz. 1947. jul. 9 l.

MDK

Görgényi István

Tatabányai Képzőm. és Iparm. Társ. levele Szentiványi Gyulához, x 1948. febr.

M.D.K.

Görgényi István
festő

Tatabányán tartott tárlatot.

Hirch,
Művészet, 1961. december. – 42 l.

H.D.K.

Görgényi István
festő

Kiállította műveit a kiállítasón

Székely Zoltán: A Komárom megyei képzőművesek
Művészet, 1961, augusztus. — 39 l.

N 7 4

Görgényi István

MDK

június közepe óta a művésztelep lakója.

--: Művésztelep Oroszlányban.

Komárom megyei Dolgozók Lapja. 1964. jul. 1.

MIK.

Görgényi István

Kiállitási kritika

Komárommegyei Dolgozók Lapja 1966 máj.12.

Görgényi Judit, belsőépítész

Általános Művelődési Központ, Kunszentmiklós. Építész: Pethes Endre (TTI).

Belsőépítész: Görgényi Judit.

a galérián levő panno Gerzson Pál festőművész alkotása.
(említve)

Magyar Építőművészet, 1987. 3., 49-old.

Görgényi Judit, belsőépítész.

200 férőhelyes óvoda, Kaposvár. Építész: Seyfried Hedvig (TTI.)

Belsőépítész: Görgényi Judit.

Statikus tervező: Bíró Lajos,
Elias László.

Magyar Építőművészet, 1984. 3., 48-old.

Görgényi Judit, belsőépítész

16 tantermes iskola, Pécs-belvárosi. Építész: Seyfried Hedvig és Szabó Ferindné (TTI).

Belsőépítész: Görgényi Judit.

alapozás tervezője: Petik Árpád és Zsoldos Jánosné.

Magyar Építőművészet, 1987. 3., 47-old.

Görgényi Judit

F. Rados Márta - Förster Tamás - Lyeti-Tamás tervének munkatársa

Magyar Televizió Székház tervpályázata 1967.

A terv kiemelt megvételben részesült.

Magyar Építőművészet 1968. 6.sz.2.1.

Görgényi Judit

belsőépítén közvetítő ködésével készült épületek ~~xx~~ részletes, képes ismertetése:

J.K.: Vegyes rendeltetésü irodaházak, Szekszárd, Fő tér. - Magyar Épitőmüvészet, 1970.1.sz. 11-17. l.

GÖRGÉNYI JUDIT

HORVÁTH JÁNOSSAL KÖZÖSEN KÉSZÍTETTE A SZEKSZÁRDI FŐTÉREN LÉVŐ VEGYES RENDELTETÉSŰ IRODAHÁZAK BELSŐ ÉPÍTÉSZETI TERVÉT.

MAGYAR ÉPÍTŐMŰVÉSZET, 1970/1. 12-17. LAP.

Görgényi Judit

Az Iparművészeti Főiskola 1966-ban diplomázott építész hallgatója. Diplomaterve Váci utcai üzlet- és irodaház-terv.

Ipari Művészet, 1966. 2-3. sz., 44. l.

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 138-068, 387-748, 340-726

1977 MÁR 27.

BÉKÉS MEGYEI NÉPÚJSÁG

Görgényi Tamás

1021

Görgenyi Tamás Portré

olgattam: bemen- — emlékszik visz- *drásné*. Ma már el az életemet képzelni kül. Ha kirándulni kább szabadságot on nem maradok. cat tanulunk nem- ól, hanem minde- járunk. Megismer- más tájain élő em- ait, népviseleteit, káit. Mindenütt szí- át a tapasztalato-

sok mindennel meg nunk — avatkozik be *Radoszáv Szte-* k alapító tag. Bat- olt szokás, hogy az eljárjon hazulról. A igosan elkényeztet- dolgozunk mi a föl- ertben, a ház körül lásig, az ételnek es- z asztalon kell len- tányérba az enni- ik pohárba a vizet k attól féltek: ha ohahaza meg kell munkát. De most ták. Tudják, hogy agyunk. Estenként dezzük egymástól: tart a kapukulcsos

férjem is elvárja, hazamenjek — lyogva *Szénási Ist-* vszer kiállításra ké- ésőig itt maradtam. n haza, mit szól az ő esett le a szívem-

ügyetlenke voltam, hogy azt mondták: nekem nem is érdemes ezzel kínlódni. De nem hagytam magam! Ma már én is bedolgozója vagyok a tótkomlósi Háziipari Szövetkezetnek.

Battonyán 18 asszony kapott bedolgozásra megbízatást a tótkomlósi szövetkezettől. Exportra hímeznek női blúzokat. A minőségi követelmény igen magas, ezért is büszkék munkájukra az asszonyok. A termelőszövetkezetet oly nagymértékben gépesítették, hogy egyre kevesebb női munkaerőre tartanak igényt. A kosztpénz kiegészítésére jól jön a beldolgozói kereset. A többgyermekesek, az idős, beteg szülőket gondozó nők amúgy sem tudnának eljárni rendszeresen hazulról.

Búcsúzóul elmondják még: május 1-én kiállítás nyílik Battonyán a szakkör kézimunkáiból. Krizsánné még utánam kiáltja:

— Addigra valóban megtanulom a kalocsai hímzés színezését.

No, majd látjuk...

Ary Róza

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 138-068, 387-748, 340-726

1977 MÁR 27.

BÉKÉS MEGYEI NÉPÚJSÁG

Görgényi Tamás

/1021

Görgényi Tamás T. E. portréja

A

Am

dobverés ritmusának révületében, égre emelt szemmel, elváltoztatott hangon arról beszélt a sámán, hogy mit mondanak az istenek; mit kell tenni, hogy kiengesztelődjenek, akkor „közönsége" tulajdonképpen egy színházi előadáson vett részt. Tudták, hogy az, akit a tűz fényénél látnak, a sámán, akinek majd a zsákmányból húst is kell adni a szolgálatáért, de amikor beszélt, mozgott, elhitték neki, hogy most ő nemcsak a sámán, hanem az alvilág istene, az égiek istene, vagy éppen valamelyik állat, amelyiknek bőrét magára öltötte.

Dráma volt ez abban az értelemben is, hogy a sámánnak meg kellett küzdeni, verekedni hol a szó szoros, hol annak átvitt értelmében azért, hogy célját elérje. A küzdés izgalom, s a nézők maguk is átélték e dráma fordulatait.

Azt is mondhatnánk: évezredek óta a dráma lényegében nem sokat változott. Legalábbis ami az alapokat illeti. Mert most is a fénycsóvában ott áll valaki, egy élő személy, egy színész — aki a hónap végén oda-

lanul lényege a dr
bennünket azért
közvetlenül, mert
legnagyobb lehetőse
azt, hogy mi, akik
juk, befogadjuk a
szerre ott üljünk a
ugyanakkor pillana
is legyünk. Azonos
rállyal, a bolondda
val, vagy éppen n
őket, de mindenké
jünk önmagunk s
nek zárt világából,
átéljük az emberis
tudatát. Egyszerre
magunk és a világ
művészet, ez a „has
művészetnek. Ezért
emberiség évezred
sokat, ellentétben
lemmel, amely úg
hogy az emberek c
fogható, materiális
dekében hajlandók
hozni.

Most a színházi vi
szöntjük. A Föld
zőbb pontjain színé
a függöny elé, a ref
nyébe, és felolvasna
nos tartalmú levele
Köszöntik önmaguka

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 81
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726
1976 FEB 8

BÉKÉS MEGYEI NÉPÚJSÁG
Békéscsaba

Görgényi Tamás

1021

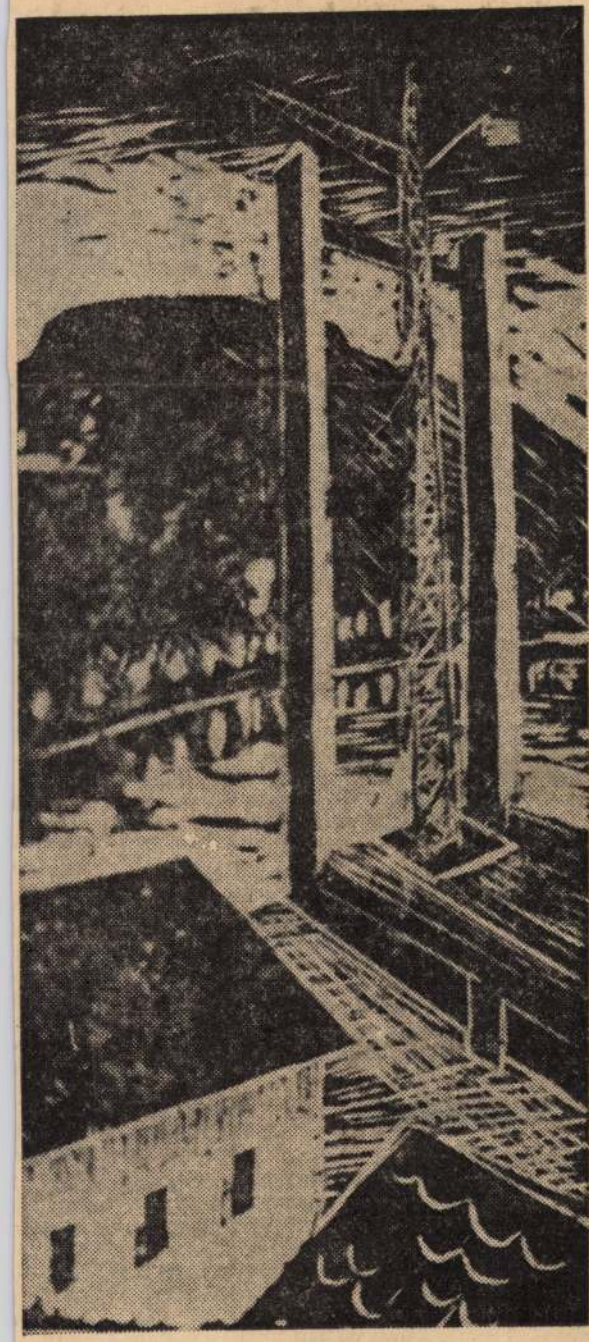

Görgényi Tamás — Építkezés

A távolság nem

— Ez a legjobb meghatározás. Nem 200 kilométer. Inkább két és fél óra vagy három, ameddig az utazást tart Berényből Budapestre.

Nagy Ferenc, a Mezőberényi 2. sz. Általános Iskola igazgatója mondja ezt, amikor arról van szó, hogyan találkoztak össze a budapesti Ady Endre Általános Iskolával.

— A találkozás szinte elkerülhetetlen volt, hiszen egyik tanárunk, Ábelovszky János a hatvanas évek elején Mezőberényben tanított. Úgy látszik, a szülőföld vonzása valóban erős, mert elhatározta: osztálykirándulást szervez Mezőberénybe, Petőfi nyomában. A pesti gyerekek ámultak és megszerették az Alföldet. A következő évben már az úttörőcsapat vezetője jött, hogy Berényben kellene táborozni. Megértettem, hogy „aki egyszer a Körös vizét issza" ...Szóval helyeseltem a szándékot. És ha most még azt is elmondom, hogy én is éveket töltöttem Battonyán, Eleken, akkor mondok-e újat: az Alföld nem ereszti el az embert, fogva tartja egész életében.

Unk Zakariás, a budapesti Ady Endre Általános Iskola igazgatója mondja ezt, amikor arról van szó, hogyan találkozzak össze a mezőberényi általános iskolával.

A történet ezután arról szól, hogy ebből a találkozásból hogyan lett barátság, szép kapcsolat?

Budán, alig néhány percre a Mártírok útjától valamikor egyházi tanintézet volt a mostani Ady Endre általános iskola. Sárga falai a város fölé emelednek. Az előcsarnokban úttörőnyakkendős kapusok fogadják az érkezőt, és tessékelik tisztelettudóan az igazgatói irodába.

Unk Zakariás és Ábelovszky János egész kis történetet mesélnek el mezőberényi útjaikról, találkozásról.

— Soha ennyi országjárás

Pesti gyerekek Józ

ben sem ismeri ig det. Mert hová uta tettel? A Balatonh Mátrába, egykori lyekre, városokba, Az valahogy minc számításból. Itt v zőberény. Petőfi S nek jelentős esem lódnak a községh dult utolsó hadi ú borába. Itt járt is rey Júlia. Remek kapcsolatot keres tunk a berényiekk

A szervező, aki az egészet k lovszky János tan sok osztályfőnöke tanítványai külön tisztelik. Mert Ján dig velük érez, gondolkodik.

Az egész azonba számára.

— És végtelenül merem a berényi

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V. Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307
IFJÚSÁGI
MAGAZIN
FEB

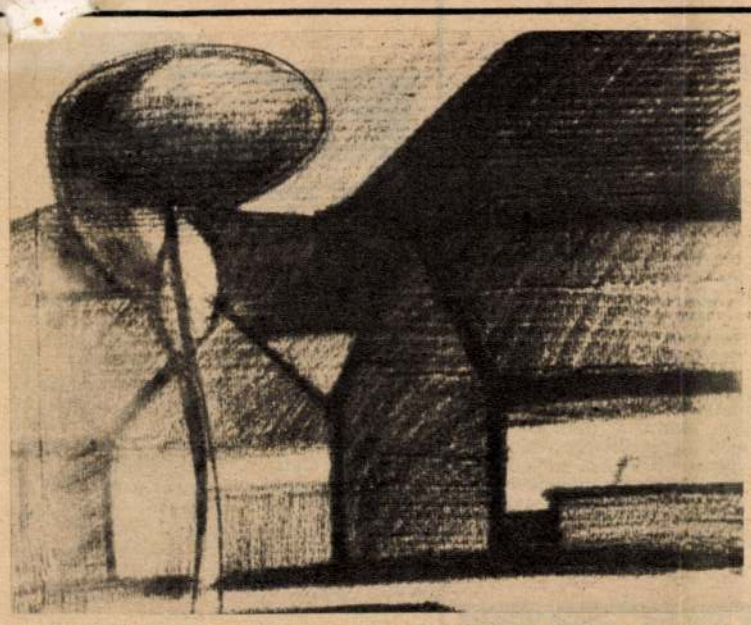

GÖRGÉNYI TAMÁS. 1944-BEN SZÜLETTEM BÉKÉSEN. ÁLTALÁNOS ÉS KÖZÉPISKOLAI TANULMÁNYAIMAT BÉKÉSEN VÉGEZTEM. 1964 ÓTA VAGYOK A FŐISKOLA HALLGATÓJA. ÉVRŐL ÉVRE RÉSZT VESZEK KÉPEIMMEL A FŐISKOLA TÁRLATAIN ÉS NYARANTA A MŰVÉSZTELEPEN DOLGOZOM.

VOLLMUTH FRIGYES 1943-BAN SZÜLETTEM NAGYVÁRADON. ÁLTALÁNOS ÉS KÖZÉPISKOLAI TANULMÁNYAIMAT BADACSONYTÖRDEMICEN ÉS TAPOLCÁN VÉGEZTEM. ÉRETTSÉGI UTÁN HÁROM ÉVIG VÁRPALOTÁN DOLGOZTAM. RENDSZERES LÁTOGATÓJA VOLTAM A NAGY GYULA FESTŐMŰVÉSZ ÁLTAL VEZETETT VÁROSI MŰVÉSZKÖRNEK. CÉLOM, HOGY PEDAGÓGUSKÉNT FEJLESSZEM MAJD DIÁKJAIM HELYES LÁTÁSMÓDJÁT, ESZTÉTIKAI ÍZLÉSÜKET. A FŐISKOLÁRA 1964-BEN KERÜLTEM. A GRAFIKA VONZ, SZERETEM A PLAKÁTTERVZÉS ÉS AZ ILLUSZTRÁCIÓ MŰFAJÁT.

*

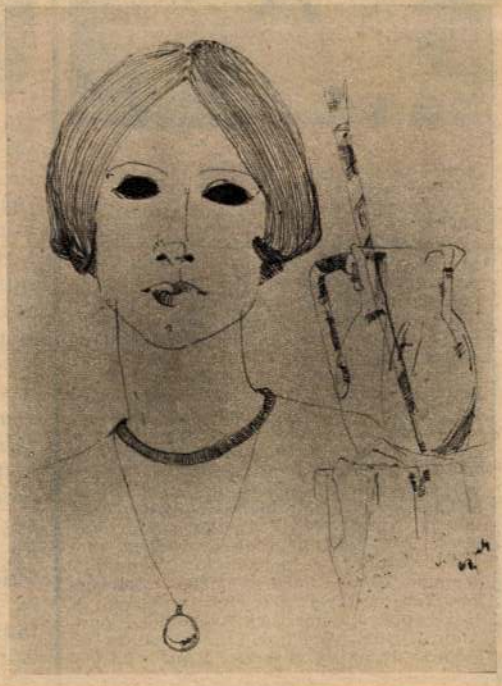

KM KULTURÁLIS MAGAZIN

Film

Ebben a hónapban három filmre hívjuk fel figyelmedet.

Kalandorok. Kalandos film, de egyáltalában nem szokványos meséjű, és ami még rokonszenvesebb: van mélyebb emberi tartalma is. A film hősei, két fiatalember és egy lány valóban nagyon egyéni úton-módon akarnak érvényesülni. Az egyik fiatalember (ez már nem is egészen fiatal) új típusú autóval kísérletezik, a másik vakmerő pilóta, a lány pedig modern szobrászművész. Amikor minden törekvésük kudarcot vall, nekivágnak a függetlenségi harcát vívó Kongónak, meg akarják szerezni egy tengerbe zuhant repülőgép gazdag utasának vagyonát. Ettől kezdve forrósodik át a film nemcsak izgalmasnál izgalmasabb helyzetek által, hanem attól a reális helyzetképtől is, melyet a szerencsétlen afrikai országot kiszipolyozó gyarmatosítókról, zsoldosokról, kalandorckról kapunk. A rendkívül érdekes, különös emberi sorsokat és helyzeteket bemutató francia filmet Robert Enrico rendezte lendületesen, merészen, leleményesen. A főszerepeket a Rocco és fivéreiből ismert Alain Delon, valamint Lino Ventura és Joanna Shinkusz játsszák. Mind a három kiváló művész. Jean Boffety operatőr munkájában a légi, tengeri és mélytengeri felvételek a legmegkapóbbak.

Fiúk a térről. Magyar film, a háborús évek Budapestjéről szól, pesti fiatalokról, munkásfiúkról, polgárgyerekekről, vagányokról, akik a »téren« valahogy egy kompániába kerülnek. Aztán az egyiknek a hatására ki-ki a maga módján öntudatra ébred vagy megtisztul, és vállalja az illegális munkásmozgalom küzdelmeit és megpróbáltatásait. A nemes szándékú mondandó sajnos nincs egészen szinkronban a művészi megvalósítással. A film első része tele van külsőleges és gyakran ismétlődő mozzanattal (egyik bunyó a másik után). A film közepétől már érdekesebb és feszültségesebb a cselekménybonyolítás, és ennek következtében a szereplők is némi játéklehetőséget kapnak. Darvas Iván alakítása a legfigyelemre méltóbb egy anarchista gondolkodású, lumpen-értelmiségi szerepében.

Big Beat. Egy kissé ügyefogyott fiatal tisztviselő és egy híres beaténekes megtévesztésig hasonlít egymásra — innen ennek a harsányan vidám, zenés lengyel filmnek az ártatlan bonyodalma, sok helyzetkomikummal és még több gitárpengetéssel, dallal és tánccal. Jerzy Passendorfer viharos tempóval és ízlésesen rendezte a filmet, számos derűs és természetes képet ad az új Lengyelország életéről, hétköznapjairól, fiataljairól, Jerzy Turek, a kistisztviselő és a beatsztár kettős szerepében nagyon mulatságos. A két női főszereplő, Magda Zawadzka és Irena Szczurowska feltűnően bájos. Ugyancsak csinosak, kedvesek és kitűnően táncolnak a tánckar tagjai és a beatzenekarok fiataljai is rokonszenvesek és jó muzsikusok.

irodalom

Ha a verseket szereted, olvasd el *Sipos Gyula: Erdőtűz* c. kötetét. Ebből a kötetből egy olyan költői arcél rajzolódik ki, amelynek vonásait csaknem három évtized történelmi-társadalmi harcai, gondjai és a mindebből következő mély emberi nosztalgiák és beteljesült örömök vésték ki. Ezért oly gazdagon differenciált és markáns Sipos Gyula költői arculata. A szegényparasztság soraiból érkezett, a negyvenes évek elején szólalt meg. Ez a sötét, lidércnyomásos korszak bizonyos fokig rányomja bélyegét Sipos első verseire, de a bizonytalanságok, tisztázatlanságok elől való menekülés vágya mellett már erőteljesen kicsendül belőlük a cselekvésé is. A cselekvés és az áldozatvállalás másokért, és egy olyan világért, amelyben mindent »emberibb mértékkel mérnek«.

Nem egy nagy verse még viaskodás a negyvenöt előtti múlt árnyaival, a »gyarmatosítók« világával, 1944. március 19. gyalázatával, börtönélményekkel, stb. Egy költő, aki a meglelt hazában sem felejti el a hajdani kiszolgáltatottságot, kisemmizettséget; mindörökre emlékeztető hidat ver múlt és jelen között. Ez a kiteljesedő költészet azonban már elsősorban a jelen problémáit, tennivalóit, elégtételeit és örömeit foglalja pompázatos keretbe. Kevés olyan költőnk van, akinek lírájában a magánember és a közéleti ember gondolat- és érzésvilága olyan tiszta és harmonikus egységet alkotna, mint Sipos Gyula esetében. Ha bensőséges hangon szól a szerelméről, ezrek szívdobogását is kihallani a szavaiból. S ha társadalmunk kérdései feszítik, aggodalmai, haragvó indulatai azért válnak messzihangzókká, mert éppenséggel nagyon közvetlenek, személyhez szólóak. S amikor a természetben jár-kel s a fű zöldjét, bársonyát ünnepli, úgy érezzük, hogy a költő nemcsak hazájában lelte meg otthonos helyét, hanem a mindenségben is. Mély gyökérzetű, szélesen ívelő és férfiasan zengő Sipos Gyula költészete. Ezzel a kötetével jelentős költővé emelkedett.

Konstantin Pausztovszkij: A pilóta naplója. Egy szerencsétlenül járt pilóta értékes naplót hagyott hátra, ezt akarja megszerezni három derék és vállalkozó szellemű szovjet polgár: egy hajóskapitány, egy író és egy tudós. A naplót valamilyen rejtélyes és kémgyanús amerikai kaparintotta meg, tehát elő kell ke-

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17
Telefon: 188-296, 188-307

PEDAGÓGUSOK LAPJA

Görgényi Tamás
1951 JAN 20

1021

Városkép *Görgényi Tamás (Békés) rajza*

A honismereti szakkör

Kétnapos tanácskozás Kalocsán

A KISZ Központi Bizottsága, a Hazafias Népfront Országos Titkársága és a Művelődésügyi Minisztérium kétnapos országos tanácskozásra hívta össze Kalocsán a honismereti szakkörök vezetőinek megyei képviselőit és a szakközépiskolák szakköreinek kiküldött tagjait.

Az I. István Gimnázium folyosói szakköri kiállítással fogadták az ifjú szakköri tagokat és a felnőtt szakembereket. A főleg néprajzi témákat vizsgáló kalocsai gimnáziumi szakkör tagjai keresztmetszetet adtak eddig végzett munkájukról: a vitrinekben és az asztalokon helynévgyűjtő kérdőlapokat, településtörténeti leírásokat és térképeket láthattunk, élénk bizonyítékaként annak, hogy a szakkör alaposan ismeri Kalocsa vidékét, Miskét, Hajóst, Homokmégyet, Öregcsertőt, Szakmárt, Fajszt, Dunaszentbenedeket, Dunapatajt.

A tanácskozás több mint 200 résztvevője meghallgatta *Nádor Györgynek*, a KISZ KB osztályvezetőjének „A honismereti szakkörök jelentősége a hazafias nevelésben" című referátumát, majd a szakkörvezetők élénk vita keretében tették mérlegre a honismereti szakkörök jelenlegi helyzetét. A megbeszélésbe bekapcsolódtak az Országos Pedagógiai Intézet, a Nyelvtudományi Intézet, a Néprajzi Múzeum és a Népművelési Intézet munkatársai is.

Kuczy Károly, az I. István Gimnázium honismereti szakkörének vezetője bemutató foglalkozást tartott, illetve vitára bocsátotta a kalocsai szakkör évi munkatervét.

Maradandó élményt nyújtott a vendégeknek az a műsor is, amelynek keretében a gimnázium tanulói hamisítatlan kalocsai népviseletben népi táncokat és játékokat mutattak be.

Dr. Virágh Ferenc

Magyar Hírdető
SAJTÓFIGYELŐ
Bp. V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

BÉKÉS MEGYEI HÍRLAP

Görgényi Tamás

1021

1983 MAJ 12

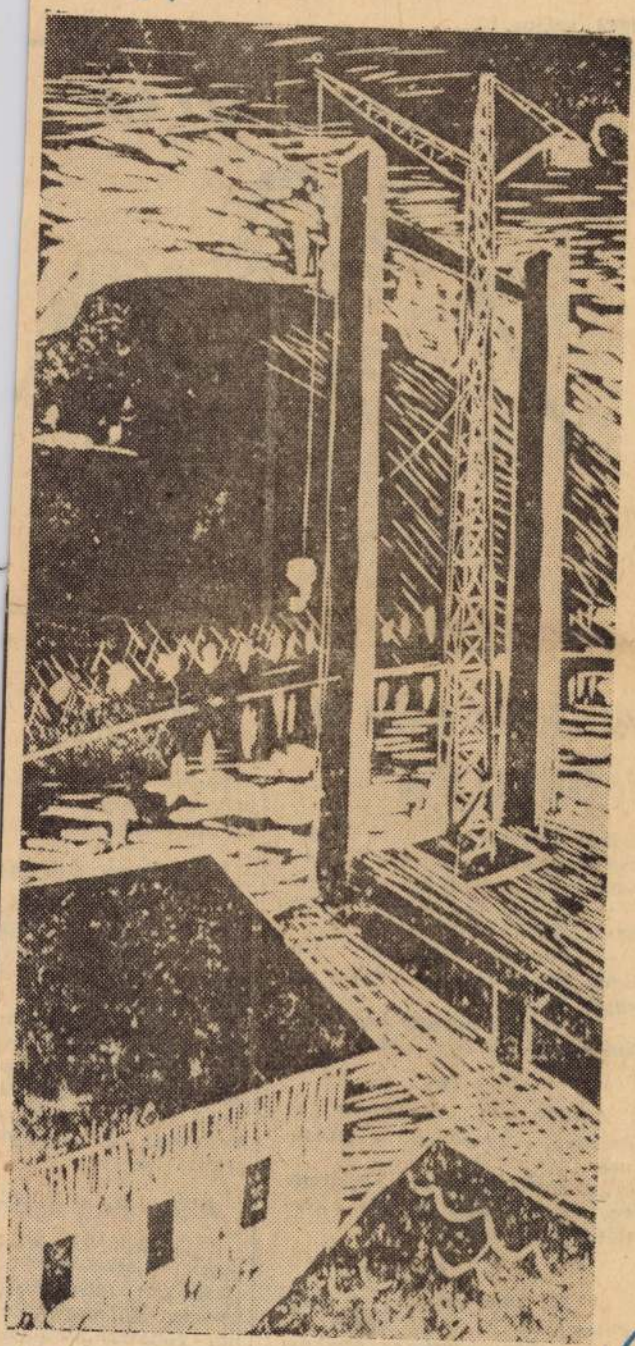

Görgényi Tamás — Építkezés

STABIL ÁLLÁS

Földes Vilmo

A KÜLFÖLD HUMORA

Egy múzeumban, ahol őskori csontvázakat mutatnak be, a vezető így szól a látogatókhoz:

— Ez egy dinozarusz csontváza, 30 007 éves.

— Honnan tudja azt On ilyen pontosan? — kérdezi az egyik látogató.

— Hét éve vagyok itt, s akkor ez 30 000 éves volt.

●

A diák, aki megbukott az érettségin, sürgönyöz a szüleinek:

„A bizottság el van ragadtatva, megismételni óhajtja a kérdéseket és válaszokat."

●

A kis Joe elszalad a pszichiaterhez:

— Doktor bácsi, az apukám nagyon beteg. Télapónak képzeli magát.

●

Ilyen

Vannak az életben f
gok, amelyekből egy c
lót az alábbiakban kö

Nemcsak orvosc

Victor Rosa angol
nyomdász arról világi
eddig ötvenhétszer
meg. Az ötvenhat éves
úgy határozott, hogy v
tet ír, amelyben tudor
tézetekre hagyja a tes
vét Franciaország, ke
um, fejét Kanada, ve
lia, a csontjait pedig N
metország orvostudom
zeteire hagyta.

Allan Poe nyom

Rövidesen új, de n
lághírű" alkotóval nö
„irodalom művelőinek
Charles Wilsonnak, a
liai vonatrablás egyik
jének, akit, miután pá
szökött börtönéből, ne
tóztattak le Kanadába

Görgényi Tamás

Szerepel az alábbi társlatok

Szabó János: Bárs meggyei
téli társlat

Petőfi Népe 1970 I. 11.

GÖRGÉNYI TAMÁS

CERUZARAJZAI: „AKT", „TANULMÁNYFEJ" (EML.) SZEREPELNEK A MEZŐBERÉNYI JÁRÁSI KIÁLLITÁSON.

BÉKÉS MEGYEI NÉPÚJSÁG, 1970-OKT. 24.

Gösgényi Tamás

Grafikai Kiállítása nyílt Békéscsabán a TIT Estelmiségi Klubjában

Eml: Táj házakkal; Zebegényi utca

Akt I-II., Szabosfej-tanulmány

(d.): Táslatról - táslatra Békéscsabán és Gyulán

Békésmegyei Népujság 1971 III. 10

Görgényi Tamás festő

A Békésiszabai Népnyság
szerkesztőségében kiállítása nyílt

Kiállítási kalendárium

Szocialista Művészetért
1971 VI.

Görgényi Tamás.

A Gyulai Őrzi Tárlaton „Zebegényi utca" c. műve szerepel. (említve).

Dömötör János: Békés Megyei Őrzi Tárlat, Gyulán.

Békés Megyei Népújság, 1971. okt. 29.

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

BÉKÉS MEGYEI NÉPÚJSÁG
Békéscsaba

1971 APR 20

1021

Szombaton délelőtt nyílt szerkesztőségünk előcsarnokában Görgényi Tamás olajfestményeinek és szobrainak kamarabemutatója. Képünkön: a megnyitó utáni pillanatok.
(Fotó: Demény Gyula)

lyon.

ooo

A Tisza Cipőgy
véteire keres gy
préselő munkár
sokat és segédmu
vonkénti kereset
Felvétel esetén:
szori kedvezmény
munkásszállást és
nyes utazást bizto
kezni lehet: Levél
pőgyár személyz
Martfű, Lenin u. 1. sz. (tx)

ooo

Három fő éjjeliőrt (csökkentett munkaképest is) felveszünk. Budapesti Likőripari Vállalat, Gyula, Április 4. tér 9. 109313

A Felsőnyomási Állami Gazdaság, Telekgerendás, I. kerületi

műhelyvezető

Két jó állapotba

Volga személygépko

Vállalatok és magánszemélyek

Megtekinthető:

ENDRŐDI CIPÉSZ KTSZ,

Endrőd, Lenin u. 1

A GÖRGÉNYI VÁRKASTÉLY.

1895.

megy, egyenesen, szótalan, és olyan arccal, mely már most látja a Meduza főt...

A kapualjban három szerzetes állt a sz. Mihály lova körül, melyre durva pokróc volt boritva; át levén ázva, egy test körvonalait mutatta, mely alatta feküdt; egyik oldalán egy kéz kandikált ki, egy fakó, férfi kéz. A két révésztől már mindnyájan megtudták, kik mellette álltak, hogy ki fekszik előttük, de senkisem érinté a takarót; csak hallgattak és reszkedtek. A nyilt kapun az eső csapkodott. A Duna zugott.

A perjel közéjük lép, az egyik lehajol és fölemeli a teritőt. Benedek! fekete, tépett ruhája csepeg, arca a viztől, és haláltól eltorzult; minden vonás fájdalomtól dult és eltorzult, csak a homlok tiszta, derült, ragyogó. Hideg borzongott végig Gergely óriás termetén s arca elsápadt, mint a halál; de ki nem reszketett a jelenlevők közül? ki nem halványodnék el az ilyen láttára? Páter Jeromos szólalt meg először.

„Mikor fogtátok ki őt?"

(Folytatása köv.)

MOZAIK.

— **A görgényi várkastély**. Marosvásárhelytől nehány órányira, elhagyva a Maros kies völgyét, Abafájánál a regényes görgényi hegyek felé, a Görgény patak mellett visz el az ut. Rövid idő mulván csinos falucskába jutunk, Görgény-Szt-Imrébe, melyben kiválóan egy régi várkastély ragadja meg figyelmünket. A mult hónapokban Görgény sokat beszéltetett magáról; ódon kastélyában lakott a trónörökös-pár, s az óriási erdőségeket a medvehajtók zaja töltötte meg. A várkastélyt, mely képünkön látható, az öreg Rákóczi György épitette, különféle gazdasági épületek, istállók környékezik, melyek az épületet egészen magukba foglalják. Az épületben jelenleg a görgényi óriási kiterjedésü állami erdőségek hivatala van elhelyezve.

— **Vénusz átvonulását** számos figyelő állomáson szemlélték e hó 6 án. Magyarországon s Németországban a borult idő miatt mitsem lehetett látni. Bázelben később kiderült s több figyelő szabad szemmel látta a bolygót a nap előtt. A potsdami csillagdán több fényképet vettek fel az átmenetről. Franciaországban szintén nem sokat láttak a borus idő miatt a tüneményből s csak Marseilleben s Nizzában tettek némi észleletet. — Annál nagyobb eredményt értek el Amerikában és Ausztráliában, Vénusz holdjai közül azonban ott sem láttak egyet sem, a szinelemző készülék (spectroskop) ellenben vizgőz jelenlétét mutatta a Vénusz légkörében. Langeley tanár New-Yorkban egy váratlan és eddig még meg nem figyelt tüneményt is vett észre. Midőn ugyanis a Vénusz korongja félig már belépett a napba, a bolygó széléhez közel, olyan helyen, hova közvetlen napfény nem férhetett, egy világos pontot látott. A tudós tanár szerint ez nem lehetett átsugárzási tünet s teljesen kivált attól a világos fénygyürütől, mely a Vénusz szélét körülvette. — Cambridgeben (Északamerika) teljesen sikerült a megfigyelés s több mint nyolcszáz egyes mérést tettek. San-Franciskóban 48 fényképet vettek fel a tüneményről. Igen jó megfigyeléseket tett még az angol expedició Jamaikában, hol a két égitest mind a négy érintkezése pontosan megfigyeltetett.

— **Mérges köd**. Dr. Russel, a londoni Sz. Bertalan-kórház vegytani laboratóriumának vezetője és tagja azon bizottságnak, mely egy idő óta a londoni köd vegytani ellemzésével foglalkozik, igen fontos adatokat tesz közzé kutatásaiból. Kimutatja, hogy London levegőjében köd alkalmával nagy mennyiségben gyülemlik össze a szénsav. Némely esetben a szénsav harmadfélszer meghaladta a közönséges mennyiséget. Ez eredmény igen fontos, nem csak azért, mert konstatáltatott, hogy a levegőben abnormális mennyiségben gyül össze szénsav köd alkalmával, hanem mert e körülmény arra mutat, hogy a levegőben egyéb fertőző anyagok mily arányban fejlődhetnek.

— **A kormányozható léghajó** uj tervével lépett közelebb fel Koch Gusztáv Münchenben. Az eddigi kisérletek fogyatkozásait meglehetősen távol tartotta az általa kombinált rendszertől. A csavar alkalmazása helyett két evezőkereket alkalmaz, melynek lapátjai azonban nem a küllők körül forognak, hanem sajátszerü mozgással a kerekek visszafordulásakor ezek periferiájára fekszenek le. Ezenfelül a függélyes tengelyek körül forgó e kerekek félig kerékszekrényben mozognak, mely a gépek s emberek felvételére szánt helyiség fölött van alkalmazva. Kétségtelen, hogy az ekként összeállitott légi jármü rendes vagy mérsékelt mozgásu levegőben irányozható, melynek mindig azon oldal felé kell forognia, melyen az egyik evezőkerék a másik oldalon levőnél lassabban gördül. Hogy a kerekek hatása lehetőleg a léghajó ellentállási lapjának központjára irányoztassék, a léggömb alsó részében oly beöblözést ajánl Koch, a mely pontosan megfeleljen a kerékszekrény s a géptér felső fele által elfoglalt térnek. Szükség esetére azt is javasolja, hogy a léggömb közfalak által kamrákra osztassék, vagy három önálló része legyen, melyek közül a felső a kerékszekrényre fekszik. Motorként gáz erőművet hoz javaslatba léghütéssel s komprimált állapotban szállitott világitó gázak által táplálva. A gáztartalmukat vesztett tartályokban utközben légköri levegő komprimálandó, hogy egyfelől pótolja a gázfogyaztás előidézte sulyveszteséget, másfelől sulytöbbletet idézvén elő, könnyitse a léghajó sulypontjának megváltoztatásával eszközlendő leszállást. Szakértők nézete szerint e rendszer jelentékenyen közelebb viszi a megoldáshoz a kormányozható léghajónak évszázados problémáját.

2003 • 2004

GÖRGÉNYI TAMÁS • KISS ERNŐ • SALLAI LAJOS

SZAPPANOS ISTVÁN • VOLLMUTH FRIGYES

SZEGED – BÉKÉSCSABA – KECSKEMÉT

ÖTÖSFOGAT

ÖTÖSFOGAT

A Békés Megyei Múzeumok Igazgatósága tisztelettel meghívja
Önt és kedves családját
a Munkácsy Mihály Múzeumba
a Szegedi Tanárképző Főiskolán 35 évvel ezelőtt végzett
rajz-földrajz szakos hallgatók
2004. január 24-én 11 órakor megnyíló kiállítására.

A kiállítást rendezte és megnyitja:
Banner Zoltán
művészeti író

A rendezvény házigazdája:
Dr. Szatmári Imre
megyei múzeumigazgató

Ö T Ö S F O G A T

Vándorkiállításukon köszöntjük azokat a 35 éve, a Szegedi Tanárképző Főiskola rajz-földrajz szakán diplomázott hallgatókat akik művészek maradtak. Mert könnyebb főiskolai vagy egyetemi diplomát szerezni mint művésszé lenni és művésznek maradni.
A megszerzett diploma sokmindent megold az életben, kivéve egyet: azt a lelki nyugtalanságot, hiányt, az önkifejezés szomjúságát, amit kizárólag a művészi alkotással lehet csillapítani. Hogy ez a belső kényszer és sugallat nem hunyt ki bennük, abban valószínűleg éppen annak a barátságnak van nagy része, ami egyáltalán nem törvényszerűen köttetik öt évfolyamtárs között. Ezt az egyre ritkább emberi kapcsolatot talán az magyarázza, hogy ezek a háború utolsó és a béke első éveiben született fiúk a génjeikben hordozzák/hordozták a közösségben/közösséggel való megújulás a kamaszokként átélt 1956-os eseményekkel megújított vágyát, amely a nemzeti tragédiákat követően jellemezni szokta a társadalmakat. De része van benne szegedi mestereiknek, a kitűnő Fischer Ernő, Cs. Pataj Mihály és Vinkler László korrektúrájának és példájának is. Azt hiszem, nem véletlen, hogy éppen a közösség karakterét meghatározó (manapság, sajnos, az oktatási rendszer perifériájára száműzött) készségek és képességek nevelői, pallérozói: a zene- és rajztanárok a birtokosai annak a többlet energiának és többlet öntudatnak, ami képessé teszi őket a többi tanártárs óraszámával megegyező pedagógusi kötelezettségeik elvégzése után kórust vezetni, zenei együttesben játszani, illetve a műtermi magányba bezárkózva megkísérelni a világ művészi újrateremtését. Ezért már önmagában véve is tisztelet és elismerés illeti a művésztanárokat!

De **Görgényi Tamás** műfaji sokoldalúságában, csendélet- és tájfestészetének az intimitását meglepő plasztikai értékekkel kiegészítő aktjaiban és portréiban, **Kiss Ernő**, a Hajósi Alkotótelep alapító tagja akvarelljeinek a régi mesterek pedantériájára s egy képeskönyv lapjaira emlékeztető mesetájaiban, **Sallai Lajos** munkáinak technikától független, talán mégis leginkább pasztelljeiben érvényesülő gyönyörködése az építészeti és tektonikus formák monumentalitásában, **Szappanos István** festői eszközeinek a lágy, légköri kavargások absztrakciójától a textilmotívumok dekorativitásáig, a jelekig redukált látvány nagyvonalúságáig terjedő, kifinomult manualitásában, és a világot grafikusságában érzékelő **Vollmuth Frigyes** többnyire belső ritmusokra hangolt munkáinak szarkazmusában, szellemességében egyszóval az **Ötösfogat** most bemutatott teljesítményében nem az iskola kapuján át keressük az utat a műterembe, hanem éppen ellenkezőleg: azt az alkotói autoritást ünnepeljük, amely a műhelyből sugárzik át az új nemzedékre, majd közelítő nyugdíjba vonulásukat követően egyre inkább a kiállítótermekbe.
Banner Zoltán
művészettörténész

nöki feladatának, már a legközelebbi időben a legnagyobb szorgalommal fog iparkodni, hogy a *magyar nyelvet* tökéletesen elsajátítsa.

IRODALOM ÉS MÜVÉSZET.

A Budapesti Szemle februári kötete a komoly olvasó számára ezuttal is sok tanulságos közleményt ád, a tudomány és a fontos napi kérdések köréből.

Török Aurél «Egy ősi emberfajtáról Ázsia keleti szélén» czim alatt nagyobb dolgozat első részét adja, ismertetve az ájnó népet, mely Ázsia keleti partszélének legősibb lakója s most a japániak magasb műveltsége elpusztulással fenyegeti. *Apáthy* István, a jeles tanár, a felsőbb oktatásügy kérdéséhez szól hozzá, a tanitás terén szerzett gyakorlati tapasztalatait is hangoztatván «A jog- és államtudományi kar tanitási és tanulási rendszere» czimen. A sokat vitatott reformokhoz szolgál figyelemre méltó eszmékkel. «*Az orosz regény*» czimen pedig N. B. szemlét tart a legutolsó három évtized orosz regényirói felett, kik közül Gogol, Turgenyev, Dosztojevszky, Tolsztoj oly magas szinvonalra emelték az orosz irodalmat, s kiket a magyar közönség is jól ismer és kedvel. Az ismertetés foglalkozik e jelesek egyes műveivel is. *Fényvesi* Adolftól «Közlekedési ügyeink fejlődése» az 1887-iki adatokkal mutatja ki, hogy Magyarország mennyit haladt a közlekedés fejlesztésében. A szépirodalmi közleményeket *France Anatol* «Régi dolgok» elbeszélésének folytatása (Ambrus Zoltán forditásában) és *Zichy* Antal «Antiszemita» czimű nagyobb szatirája képviselik. Az utóbbit a szerző a Kisfaludy-társaság egyik ülésén olvasta fel. *Mudrony* Pál «Iparegyetem Amerikában» czim alatt az ujvilág egyik praktikus intézetét irja le, melyet egy gazdag polgár, Pralt Károly bőkezüsége állitott New-Yorkban, csak nem régen nyilt meg, s hol az élet gyakorlatiságára készitik elő a tanulókat. Az «Értesitő»-ben könyvek birálatát és ismertetését találjuk, többek közt, *Pulszky* Ágost méltánylólag ir Mocsáry Lajos «A régi nemes» czimű könyvéről. A «Budapesti Szemle» előfizetési ára egész évre 12 frt, félévre 6 frt.

A «**Bölcs Salamon**» czimü bibliai dráma szerzője végre levetette inkognitóját. A darab, melynek előadásáról alább szólunk, a napokban jelent meg könyvalakban, a czímlapon jeles költőnk, *Szász Károly* nevével. A szerző rövid előszót irt könyvéhez, melyben kijelenti, hogy névtelenségét mindezideig nem különczködésből vagy hivalgásból tartotta meg, hanem mert igy remélt elfogulatlan itéletet nyerhetni úgy a közönség, mint a napi sajtó részéről. Alább, az előadásról szólva, konstatáljuk, hogy a közönség rokonszenvesen fogadta a darabot, bár a drámai élet hiánya, különösen a harmadik felvonásban, nagyban csökkentette az érdeklődést. Laptársaink egy részének kiméletlen és komolyan számba nem vehető hangon tartott birálata méltán rosszul eshetett érdemes költőnknek, ki jogos önérzettel mondja a mű előszavában, hogy olvasva talán sikerülend bebizonyitania a darabnak, hogy — mint Stuart Mária mondta magáról — «jobb a hirénél.» Valóban, az olvasás kevésbbé tünteti föl a műnek, mint drámának sarkalatos hibáit (a hős passzivitását, a cselszövény erőtlenségét, az epizódok tulnyomóságát) s viszont az igazi költői lendület, a választékos és magyaros nyelv, s a bibliai szólamok mesteri fölhasználása sokkal inkább előtérbe lépnek, s kibékítik az olvasót azzal, a mi a nézőt nem elégítette ki. A könyvet a Franklin-társulat nagyon csinosan állította ki, s egy füzött példány bolti ára 1 frt. 20 kr.

Nemzeti szinház. Jan. 25-én «*Bölcs Salamon*» cz. bibliai eredeti drámát adtak először a nemzeti szinházban. A darabot szinrehozatala előtt már sürün emlegették. Pályázott tavaly az akadémián a Karácsonyi-jutalomért, s a birálók megdicsérték, de jutalomra nem érdemesitették. A szerző aztán benyujtotta a nemzeti szinházhoz, a hol el is fogadták elő, adásra, azonban a szerző nem árulta el magát. A lapok igyekeztek szellőztetni az inkognitót, de eredménytelenül. A név nélküli dráma első előadása iránt általános volt az érdeklődés s a szinház egészen megtelt, de a drámai és szini hatás nem felelt meg a várakozásnak. A közönség elég rokonszenvesen fogadta, de a drámai erő hiánya miatt nagy hatása nem lehetett. Más és harmadnap ismételték.

«Bölcs Salamon» fő része, meséje a bibliából van merítve, onnan valók hasonlatai, képei, sőt szó szerint egy csomó idézet. A szerző is adott ehez eleget, de ez a gyöngébb rész. Mint dráma gyönge mű, de irodalmi értéke van, mert a szerző poézissel bir és plasztikus képeket tud nyujtani. A dráma Salamon király trónfoglalásával kezdődik; itél, jutalmaz, s látjuk azt a jelenetet is, mikor két anya vitatkozik egy gyermek fölött, hogy az övé és Salamon bölcsessége dönt a két asszony közt. Ott van a hódolók közt Salamon bátyja, Adónia is, a darab egyik főbb szereplője. Az első felvonás a dráma legjobb része s a közönséget fölmelegítette a bibliai történetek iránt. A két anya jelenete nem tévesztė el a hatást, s Hegyesi Mari és Szacsvayné szépen is játszották. Az első felvonás egy kép, mely a drámából csak a végén mutat valamit. A 2-ik felvonásban kerül felül a drámai elem. Salamon és Adonia megszeretnek egy pásztorlányt, kinek szive falujában maradt, egy pásztornál. Az anya-királyné közbe avatkozik, fél, hogy Salamon feleségül veszi a trónra nem méltó pásztorlányt, ezért Adoniának igéri. Megjön Sába királynéja is (Jászai Mari), az elmés nő, kit Salamon bölcsességének hire vonzott ide. Föl akarja ajánlani neki kezét, ha megfelel a hozzá intézendő talányokra és kérdésekre. A király elfogadja a szellemi párviadalt és bölcsessége legyőzi Sába királynőjét, de kezét nem fogadja el, mert a pásztorlányt szereti. Az utolsó felvonás ugy oldja meg a csomót, hogy a király elhozatja Szulemből a pásztort (Mihályfi) s miután ez megmenti kedvesét a királyi öcs egy merénylete ellen, Salamon legbölcsebbnek tartja, ha lemond a lányról s áldását adja a pásztorpár boldogságához. Az előadást nagy diszszel rendezték, s a játszók kibányáztak szerepökből mindent, a mit lehetett. A szerzőt az első és második felvonás után hitta a közönség, de helyette a rendező jelent meg s mondott köszönetet.

Népszinház. Strauss operetteje, «*Szimpliczius*» febr. 7-ikén került színre a népszinházban. A szöveget egy régi német regény után Dóczi Lajos irta, magyarra Lukácsy Sándor és Reiner F. fordították. Bécsben az operettenek nem volt oly hatása, mint Strauss «Czigánybárójának», melynek szövege Jókai után készült. A népszinházban jobban tetszett. A zene kiválóbb számait a közönség megismételtette

A GÖRGÉNYI KASTÉLY.

S HELYEK MAGYARORSZÁGON.

A darab meséjében a báró Grübben család ama fátumával ismerkedünk meg, hogy a fiú-testvérek mindig halálos ellenségek voltak. A harmincz-éves háborúban is ellenséges hadaknál harczolt két Grübben, s az egyik elesett. A másik pedig azt hitte, hogy a családi átok teljesült, az ő golyója ölte meg. Félt, hogy saját két fia is tovább folytatja a hagyományos viszályt. Ezért elhagyta várát, idősebb fiát klastromba adta, hol szerzetesnek nevelték, ő maga pedig elvonúlt a vadonba, hol remete-életet élve, ifjabb gyermekét jámbor együgyüségben nevelte, úgy, hogy ennek semmi ismerete se legyen a világi dolgokról. Így vélte remélhetni, hogy gyermekei sohasem fognak az életben találkozni, és hogy fegyverről semmi fogalmuk sem lesz. De a háború folyamában osztrák katonák jártak az erdőben, hol a remete lakott: ezek meglátták a csinos fiút, sokat nevettek gyermeki ártatlanságán és végre magukkal vitték a táborba, hogy katonát neveljenek belőle. A másik fiú is megszökött a klastromból és Vliessen gróf osztrák generális táborába került, hol öcscse már apród volt. A darab ezután a körül forog, hogy miként vezeti a véletlen a két testvért mindenféle komikus ügyekben egymás ellen; miként ütköznek össze érdekeik komolyabban is és miként győződik

s elismeréssel adózott a három primadonnának, kik az előadásnak nagy elevenséget és művészi értéket biztosítanak. Blaháné, Hegyi Aranka és Pálmai Ilka ezek.

meg végre a táborba sietett atyjuk arról, hogy a két gyermek szereti egymást és sohasem fogják egymást bántani. Az idősb fiú nőül is veszi Vliessen tábornok leányát; az ifjabbik pedig egy másik leányra vetette szemét. Az operette tarka, a szerepek pedig jól játszhatók. Blaha Lujza asszonynak jutott az erdőben nevelt Simpliczius szerepe, s a jámbor jó fiúnak kellemes személyesítője lett. Máshol aligha van ily ábrázolója a főszerepnek. Hegyi Aranka (Vliessen kisasszony), Pálmai Ilka (egy czigány lány) játéka és éneke járult még a főszerephez és bizonyára még ahoz is, hogy az operette nálunk nagyobb hatásu, mint Bécsben. De a többiek: Németh, Vidor, Dárdai, Gyöngyi, Makó is jól megállták helyöket.

A kolozsvári drámai pályázat. A kolozsvári nemzeti szinház által kitüzött 100 arany drámai jutalmat az «*Ildiko*» czimü darab nyerte el, melynek szerzője *Tábori* Róbert hirlapiró, ki azelőtt a fővárosban működött, jelenleg pedig egy temesvári ujság szerkesztője. A pályabirák dicséretre méltatták még a «Névtelen» és «Adrienne» czimű társadalmi drámákat, továbbá előadásra ajánlták «Olga,» «Az asszony,» «Mesalliance,» «György ur» és «A kézmüves» czimü darabokat.

KÖZINTÉZETEK ÉS EGYLETEK.

A magyar tud. akadémia jan. 28-ikán összes ülést tartott Stoczek József elnöklete alatt. Emlékbeszéd, az akadémia költségvetése és titkári előterjesztések voltak napirenden.

Bánóczy József tartotta az emlékbeszédet *Greguss* Ágost fölött. Bevezetőleg vázolta Greguss ifju korát, bölcsészeti tanulmányait, s Gregussban főleg a széptani irót méltányolta. Szólt meséiről és verseiről, melyek kevésbbé becsesek, de Greguss előkelő egyéniségét és világnézletét tükrözik. Bánóczy esztetikai méltatással mutatja be Greguss eszthetikáját, mely a Hegelt követő idealreálizmus hatása alatt áll.

Az emlékbeszéd befejezte után az akadémia 1889. évi költségvetését mutatták be. Az akadémia vagyona 1888-ban 50,037 frt 77 krral szaporodott és 1889. jan. 1-én 2,262,287 frtot tett. A folyó év bevételeit 142,400 frttal, kiadásait ugyanannyival irányozták elő. Végül elhatározták, hogy az akadémia oszlopcsarnokában emléktáblákat fognak elhelyezni, melyekbe majd az elhunyt tagok neveit vésik. A költséget az akadémiai tagok között eszközlendő gyüjtés utján fedezik. Az akadémia idei *nagygyülését* április 30-ától május 5-ig fogja tartani.

A Kisfaludy-társaság havi ülése jan. 30-án volt *Gyulai* Pál elnöklete alatt. Az ülés a trónörökös haláláról érkezett hirek következtében nyomott hangulatban folyt le.

Az első felolvasó *Tóth* Lőrincz volt, ki *Horváth* Boldizsár két költeményét muiatta be. Az egyik hexameterekben irt hosszabb «Epistola egy bünügyi bíróhoz», az emberek ama büneiről, melyek nem esnek törvényszéki itélet alá, habár sokszor rontóbbak a bünügyeknél. A másik kisebb rímes vers: «A halálhoz», érett gondolkozás humorával. *Beöthy* Zsolt a Vörösmarty Mihály epikai költészetéről szóló uj művéből olvasott föl értékes töredéket, mely a «Két szomszédvár» történelmi elemeire vonatkozik s fejtegeti benne, hogy a történelmet a költőnek mindenek fölött költői czélra kell felhasználnia. *Szász* Károly a hindu költészet egyik remekének fordítását adta elő *Fiók* Károly fordításában. A «Mahábhárata» egyik epizódja ez: «Szavitri», mely a női hűség költői szép képe. Még rövid zárt ülés volt.

A Kisfaludy-társaság február 6-ikán tagválasztó ülésre gyült össze. *Gyulai* Pál elnök az ülést a trónörökös haláláról mondott meleg szavakkal nyitotta meg, s indítványozta, hogy a gyászra való tekintetből az ünnepélyes közülést a társaság febr. 24-ikére halaszsza el, a mit egyhangulag el is fogadtak.

A nagygyülés tárgyai lesznek: Elnöki megnyitó *Gyulai* Páltól, titkári jelentés *Beöthy* Zsolttól; Rafael, tanulmány *Széchen* Antal gróftól, «A hajnal ellen», költemény *Abrányi* Emiltől, «Visszaemlékezés Sárosy Gyulára» *Vadnay* Károlytól, költemény *Szász* Károlytól, pályázati jelentés *Csiky* Gergelytől. A *pályázatokon* csak «A mértékes magyar verselés történetének» volt eredménye. Az erre érkezett versenymű nem befejezett dolgozat, de a birálók irodalmi nyereségnek tartják. Ha a szerző befejezi művét, az 500 frtos jutalmat (a Lukács Krisztina alapból) kiadják neki. A *novella-pályázatra* érkezett 25 darabból jutalomra érdemest egyet sem találtak, csak egy pár elismerésre méltót. A humoros vagy szatirikus *regényre* három pályázó jelentkezett; kettő birálaton alól van, a harmadik pedig («Egy bölcsész emlékiratai») csak nehány jobb részlettel bir. A *Petőfi-eletrajz* nyilt pályázatára dr. Ferenczy Zoltán kolozsvári tanár küldött be kidolgozott részt (a «Czipruslombok története»), de ez nem jelentékeny epizódja a költő életének, a birálók tehát ajánlják, hogy a pályázó egy más kidolgozott részt küldjön be. — *Uj pályázatul* 500 frt jutalmat tüztek ki a régibb vagy ujabb irodalom valamely klasszikainak elismert s versben irott drámája műfordítására. A beküldési határidő október 30-ika. A *pénztári jelentés* szerint az elmult évben a bevétel 13,592 frt. a kiadás 8682 frt volt. Az idei bevételt 10,609 frtra számitják, a kiadást 10,270 frtra. A társaság vagyona 108,864 frt. Elhatározták továbbá, hogy Madách Imre és Kovács Pál arczképét lefestetik.

Végül a tagválasztás volt. Henszlmann Imre halála következtében egy hely üresedett meg. Az első szavazásnál dr. Várady Antal, Pasteiner Gyula, Petelei István és Reviczky Gyula kaptak szavazatokat. Minthogy azonban abszolut többséget egyik sem nyert, Várady és Pasteiner közt uj szavazás volt, a melynek eredménye az lett, hogy 15 szóval 10 ellen dr. *Várady* Antal választatott meg.

A történelmi társulat közgyülése e hó 7-én volt. A titkári jelentés csak röviden utalt a társulat kiadványaira. A főtárgyat az elnökök megválasztása és a választmány kiegészítése képezte.

A társulat elnöke, b. Kemény Gábor elhalván, helyébe gr. *Széchen* Antalt választották meg, másodelnököknek pedig *Pulszky* Ferencz és *Thaly* Kálmánt. Felolvasás kettő volt. *Komáromy* András olvasta föl dr. *Szabó* Károly értekezését: «A zöld ág, mint a székely főtisztek jelvénye.» XV. és XVI. századbeli levelek és pörös akták nyomán irja le Szabó, hogy a székely főtiszteket, hadnagyokat, birákat, mikor megválasztották, lombos ágat vittek lakások elé, hogy beigtatásukat jelezzék. A székely főtiszteknek általában «ág népe» volt a neve. *Barabás* Samu pedig *Csergheő* László értekezését adta elő «A két Liszthy László» czim alatt. Vonatkozik ez Komáromy Andrásnak a «Századokban» megjelent azon fejtegetésére, hogy azi rodalomtörténetből ismert Liszthy László gonosztevő volt, a ki gyilkolt, hamis pénzt vert és végre lefejezték. Csergheő egy német genealogiai adatra hivatkozva, azt vitatja, hogy a XVII. században, ugyanegy időben két Liszthy László élt, a kik unokatestvérek voltak; az egyik grófi rangot viselt, s ezt végezték ki; de a költő a másik Liszthy volt. *Komáromy* András még az ülés folyamában megtette észrevételeit, és kétségét fejezte ki azon adatok megbizhatósága iránt, melyekből Csergheő merített. A poéta és a gonosztevő Liszthyt ugyanegy személynek tartja.

Magyar néprajzi társaság. Jan. 27-ikén alakult meg a néprajzi társaság, melynek programmját már ismertettük.

Az akademia Kisfaludy-termében az irói és tanári körök számos tagja gyült össze. A gyülést *Hunfalvy* Pál nyitotta meg, köszönetet mondván dr. Herrmann Antalnak, ki buzgóságával sok érdemet szerzett az uj társaság létrejötte körül és szakismertetéseiben már kifejtette az alakuló néprajzi társaság feladatát. Szem előtt kell tartanunk társadalmilag is az «ismerd meg magadat» elvét. Magyarország ethnográfiája valóságos mozaik és az egyesület feladata lesz, nemcsak a különbségeket kiemelni és feldolgozni, hanem kutatni a mélyebben rejlő tényezőket is, melyek megerősitik azt a tudatot, hogy mindnyájan, a nyelvi különbségek daczára, egy hazának gyermekei vagyunk. Az éljenzéssel fegadott beszéd után dr. *Herrmann* Antal bemutatta az alapszabálytervezetet, melyet a közgyülés rövid ideig tartó tárgyalás után el is fogadott. Azután megejtették a választásokat; elnök lett *Hunfalvy* Pál, alelnökök: dr. *Török* Aurél és *Havass* Sándor, titkár: dr. *Herrmann* Antal, jegyző: dr. *Réthy* László, pénztárnok: dr. *Borovszky* Samu. Választottak egy harmincz tagból álló választmányt is, mire a gyülés véget ért.

A hirlapirók nyugdijintézete e hó 2-án tartotta évi közgyülését, Falk Miksa elnöklete alatt. Az elmult év ismét jelentékeny adományokkal emelte az alaptőkét, melynek egyébiránt már kamatai és a tagok által fizetett dijak is tekintélyes összeget tesznek évenkint. Ez maga körülbelül 15000 frt.

Az elnöki megnyitó beszéd meghatottan emlékezett meg a trónörökös haláláról. Inditványára a közgyülés egyhangulag elhatározta, hogy fájdalmának jegyzőkönyvben ad kifejezést s fölkéri a kormányelnököt, hogy e részvét-nyilatkozatot juttassa a trón elé, s hogy a trónörökös ravatalára az egylet koszorut tegyen. E határozat után *Heltai* Ferencz titkár olvasta fel az évi jelentést. Az elmult esztendő emlékezetes marad az egylet történetében, mert nagy erkölcsi s anyagi eredményeket mutathat föl. A vagyon ez év alatt 105,582 *forinttal növekedett* s év végével már 284,580 frt 83 krt képviselt. A vagyonnövekedésből 23,707 frt 72 kr. az értékpapirok áremelkedésének következménye; a főváros 43,000 frt. értékü háztelket adott; ő felsége az állami sorsjátékból 7084 frt 23 krt engedélyezett; Baross Gábor miniszter egy kivetett birságpénzből 1000 frtot adott; adományok czimén 20,577 frt folyt be, sat. A tagok száma 94. A közgyülés örvendetes tudomásul vette a jelentést; köszönetet szavazott mindazoknak, kik az egyletet támogatták; és ujra megválasztotta az eddigi tisztikart.

MI UJSÁG.

Az udvari gyász. Febr. 5-ikétől három hónapig tartó udvari gyászt rendelt el ő felsége. Márczius 4-ikeig tart a legmélyebb gyász, aztán egy hónapig a mély gyász, a harmadik hónapban pedig a kisebb vagy félgyász.

A királyi párt hétfőre Budapestre várják, hol hosszabb időt töltenek mély elvonultságban. Ő felségök hétfőn reggel 9 órakor érkeznek a magyar fővárosba, hol a lakosság a nagy katasztrófához méltó melegséggel várja a mélyen sujtott szülőket. Az egyetemi ifjuság körében mozgalom indult meg, hogy az ő felsége iránti hódolatuknak, a gyászeset fölött érzett részvétüknek külsőleg is kifejezést adjanak. Az egyetemi hallgatók azt tervezik, hogy gyászfátyolos kalappal és karkötővel testületileg vonulnak ki a pályaházba s ott, valamint a várba vezető utakon kordont fognak képezni s a fogadásban való részvételre a főváros polgárságát is felszólitják.

A királynéról megható szavakban emlékezett meg a király az osztrák képviselőház küldöttségének fogadásánál. Ő felsége igy válaszolt Smolka elnök beszédére:

«*Hogy mit köszönhetek én e nehéz napokban forrón szeretett hitvesemnek, a császárnénak, hogy mily nagy támaszom volt ő nekem, azt kimondani és eléggé híven kifejezni nem tudom. Nem adhatok eléggé hálát az égnek, hogy ily élettárssal ajándékozott meg. Hirdessék ezt egész nyiltan önök, mondják meg mindenütt és mindenkinek, és mennél szélesebb körökben terjed ennek hire, annál nagyobb lesz az én köszönetem*».

Ferencz Ferdinánd főherczeg. Károly Lajos főherczegnek, kit ő felsége után most Magyarország és Ausztria koronája illet, nagyobb fia, *Estei Ferencz Ferdinánd* főherczeg az utóbbi időkben Prágában lakott. A főherczeg a közelebbi napokban már elhagyja Prágát és ezentul állandón Bécsben lakik. A főherczeg a máltai rend lovagja, s mint ilyen, nőtlen.

Ferencz Ferdinánd főherczeg tudvalevőleg V. Ferencz modenai herczegnek lett örököse, s igy az «estei» melléknevet vette föl. Az óriási földbirtok Modena körül fekszik, gyöngye a Catais villa, a melyben az Obizziak és az Esték által gyüjtött mesés értékü műkincsek vannak elhelyezve. Az örökséghez tartozik a hires tivolii Este-villa is. Néhány hónap előtt a trónörökös főherczeg Olaszországban járt, birtokainak megtekintése végett. Modenában két óra hosszat tartózkodott. Nagyherczegi palotájában most hadapród-iskola van elhelyezve.

Vámbéry Konstantinápolyban. Vámbéry Armin már visszaérkezett Budapestre a török fővárosból, hol a szultán a legnagyobb kitüntetésekkel fogadta a tudós férfiut, ki tollával oly sokszor és nyomatékosan szállt sikra a török érdekek mellett. A szultán vendége volt, ki többször fogadta hosszas kihallgatáson. Vámbéry a *Korvinák* felkutatása végett ment Konstantinápolyba, s a szultán el is rendelte, hogy minden könyvet megmutassanak neki, a mi a hadi zsákmányok közt van.

Vámbéry az elé rakott sok régi könyv között *feltétlen Korvina karakterüt egyet sem látott.* Magyar nyelvemlékeknek nyoma sincs. De van ott egy igen szép pergamenkódex, latin kézirat, melynek czimlapján a fényes magyar czimer alatt *Dobzse László királynak szóló ajánlat olvasható.* Talált Vámbéry inkunabulum jellegű régi latin nyomtatványokat is, a melyekről majd a bibliografusok dönthetik el: vajjon nem a Mátyás király könyvnyomtatójának, Hesz Andrásnak műhelyéből kerültek-e ki?

Hagyományok a tudománynak. Temesvárról azt irják, hogy dr. *Winkler* József csákovai orvos, ki nehány nap előtt hunyt el 70 éves korában, *a magy. tud. akadémiának 40,000 frtot hagyományozott.* A végrendelet szavai szerint: tudománynyal szerezte vagyonát, tehát tudományos testületnek hagyja. A megboldogult agglegény volt. Végrendeletében egyéb jótékony hagyományok is vannak s rokonairól szintén bőven gondoskodott. *Kassáról* pedig azt jelentik, hogy egy névtelen, kiről csak annyit lehet tudni, hogy nem tartozik a gazdagok közé, e napokban a felső-magyarországi muzeum uj épületének és egy létesitendő iparmuzeumnak alapja javára *ezer forintot* tett le magyar papirjáradékban Desewffy Sándor apátkanonok, mint muzeumi elnök kezeihez és azon óhaját fejezte ki, hogy ünnepelné meg Kassa a honfoglalás 1000 évi jubileumát a két muzeum megnyitásával.

Egy hirlapiró afrikai expedicziója. A *New-York World* kiadója, *Politzer* József, egy magyarországi születésü ember, ki lapját az uj világ legolvasottabb, legkeresettebb lapjává tette, *Stevens* A. Tamást, a lap egyik munkatársát, kinek nevét a világ körül tett velocipéd-utazásakor sokat emlegették, elküldötte Afrikába, hogy hiteles hireket szerezzen *Stan-*

Görényi Tamás

Részlet a kecskeméti „Téli tájlat 1969" c. kiállításon

Téli tájlat, 1969
Petőfi Népe, Kecskemét 1969. ápr. 13.

Görgényi Tamás
MAHIR MAGYAR HIRDETŐ SAJTÓFIGYELŐ
LEVÉLREKLÁM
1091 BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 337-748, 340-726
Görgényi Tamás művész
1984 OKT 2 01
BÉKÉS MEGYEI NÉPÚJSÁG

NÉPÚJSÁG

1021

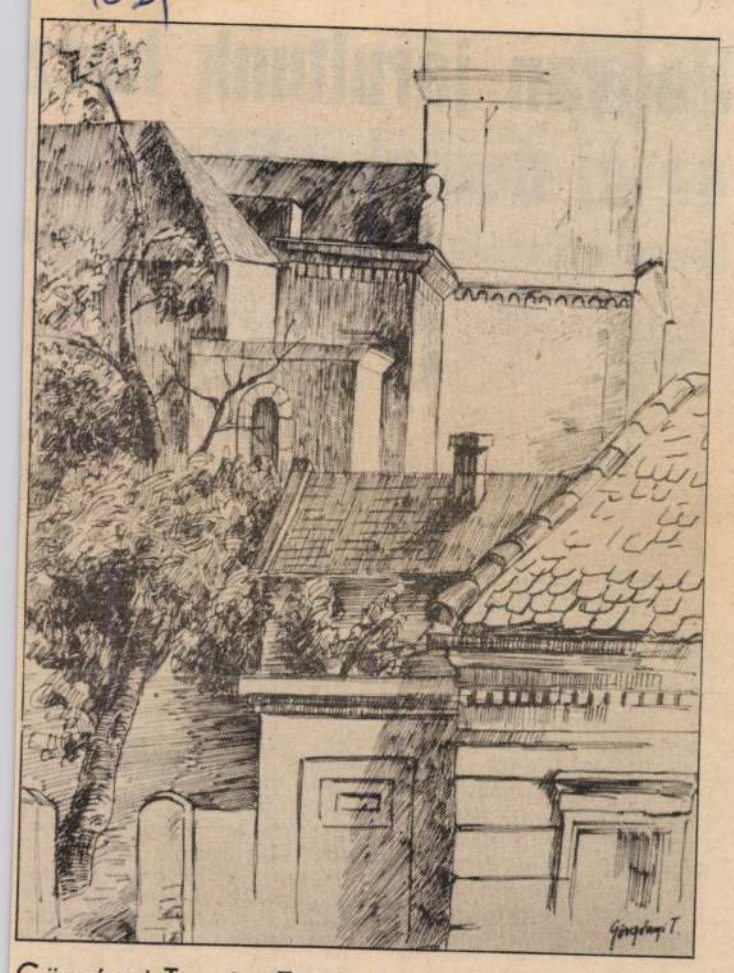

Görgényi Tamás: Tetők

Csuta György: Cukrászda

Nikula Györgyné: Tűzokrezervátum

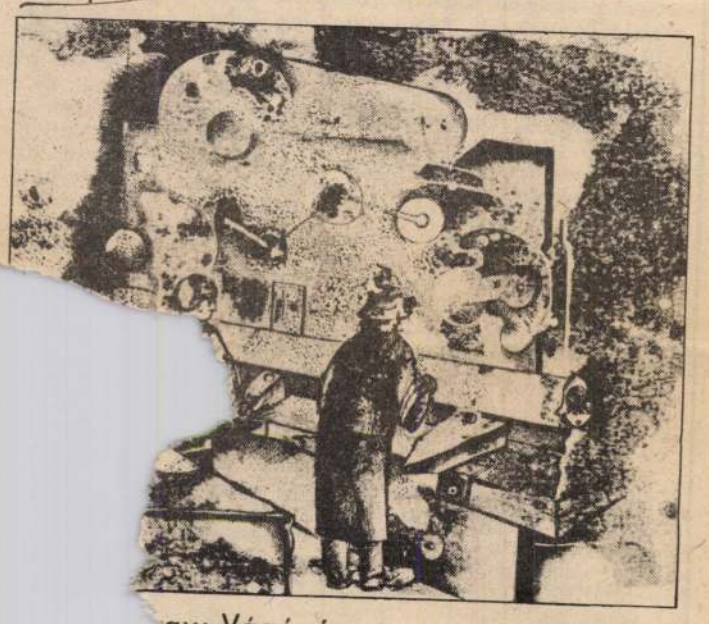

gy: Vágógép

NÉPÚJ

Hogy … !
az új demokratikus ha

(A magyar újjászületés első napjai címmel meghird

Nagykamarás községet 1944. október 6-án a hajnali órákban szabadította fel a szovjet hadsereg. A német és a magyar hadvezetésnek azon terve, hogy a romániai hegyekben felmorzsolja a második Ukrán Hadsereg erőit, nem járt sikerrel. 1944. szeptember havában a világosi hegyekben a 2. Ukrán Hadsereg nagyarányú támadása folytán ezen a frontszakaszon harcoló magyar csapatok nagyfokú veszteséget szenvedtek, és a megmaradt erők szervezetlenül menekültek vissza a magyar területre, és így Battonya, Dombegyház, Kevermes, Kétegyháza, Elek vonalában védelemre rendezkedtek be. A védelmi rendszer kiépítéséhez a környező községekből a férfiakat korhatár nélkül kihajtották. A védelmi munkák során a polgári lakosság közvetlen kapcsolatot teremtett a keleti frontot megjárt, és a háborút már nagyon megunt katonákkal. Ezeknek a katonáknak elbeszéléseiből a polgári lakosság világosan látta, hogy a szovjet hadsereg támadása rövid időn belül be fog következni, és elérkezik a felszabadulás. Így hát nagy lelkesedéssel készültek a környező községek lakói a szovjet hadsereg fogadására. Így történt ez Nagykamarás on is. A régi párttagok *Szántó András* kezdeményezésére egy díszkapu felállítását tervezték a Nagykamarás—Kevermest összekötő műút mentén. Ezt azonban megvalósítani nem sikerült, mivel a tábori csendőrség szigorú ellenőrzése, és a kijárási tilalom bevezetése megakadályozta. A dolgozókban a szovjet hadsereg további győzelmének reményét megerősítette a Magyar Katonai Parancsnokságnak az az intézkedése, amit 1944. szeptember közepén adott ki, hogy a lakosság meneküljön el. Ennek a felhívásnak azonban csak a falvak értelmiségi rétege, illetve a bánkúti uradalom vezető gárdája tett eleget. A dolgozó nép nem elmenekülni akart a szovjet hadsereg elől, hanem éppen ellenkezőleg, méltóképpn készült annak fogadására, és további harcának segítésére. Az 1944. október 6-án felszabadult városokban és falvakban egymás után alakultak meg az MKP helyi szervezetei, de szinte velük együtt alakultak meg a kommunista ifjúság szervezetei is. A Debrecenben megalakult Ideiglenes Nemzeti Kormány azon határozata, mely értelmében

ÚJ, DEMOKRATIKUS HADSEREGET

hoz létre, mely hadsereg a szovjet csapatok és szövetségesei oldalán részt vesz a német fasizmus szétzúzásában, időben eljutott a helyi MKP és ifjúsági szervezeteihez. A határozat megjelenése után az MKP azonnal hozzálátott az önkéntesek toborzásához. A Magyar Demokratikus Ifjúsági Szövetség (MADISZ) fő feladatként kapta a toborzásban való aktív részvételt azzal az elgondolással, hogy az ifjúsági szervezet soraiból kerülnek ki elsősorban az önkéntesek. Nagykamarás on is így történt ez, a felhívás kiadása után a helyi MADISZ vezetőségének férfitagjai kivétel nélkül azonnal aláírták a jelentkezési ívet. A példamutatás sikerrel járt, de a jelentkezők soraiba idősebb elvtársak is bekerültek, például *Kovács István* és társai, sőt a nők is képviseltették magukat *Tóth Istvánné sz. Köböl Veronika* személyében. A példamutatás és a nagyfokú bosszúvágy a német fasizmussal és csatlósaival szemben nem várt eredményt hozott Nagykamarás községben. 1945. január végére 63 volt a jelentkezők létszáma. A jelentkezők soraiban voltak korra való tekintet nélkül a régi párttagok, akik különösen sokat szenvedtek a Horthy-korszak idején, és ők tudták, hogy a fasizmust csak a szovjet hadsereg oldalán, fegyveres harccal lehet megsemmisíteni. Az előírt orvosi vizsgálatok után 1945. március 1-én Nagykamarásról 49 férfi és nő vonult be az új, Demok-

Életutak

Mértéktartása, szerénys

Második emeleti lakás a Béke sugárúton. Olyan, mint a többi, két szoba, amely inkább másfélnek felel meg, mint kettőnek, kis konyha, fürdőszoba, előszoba. A lakás, a bútorzat az első pillantásra semmit sem árul el az itt lakókról. Vagy talán mégis?

Arany Tóth Lajos kisebb megszakításokkal 1949 óta él Gyulán. Öt éve nyugdíjas, de ez nála nem jelenti a teljes visszavonulást, ha hívják, ha kérik, segít. Gazdag tapasztalataira, higgadt, megfontolt véleményére ma is igényt tartanak. Nem a hirtelen, vagdalkozó típusú emberek közé tartozik. Talán ennek köszönheti, hogy bátran vállalja életének legnehezebb döntéseit is.

Közvetlen munkatársai szerény emberként ismerik. Olyannak, aki sohasem szerette a jogtalan előnyöket. A mértéktartást a családi házból hozta magával, a fegyelmezettségre az élet tanította meg. Arany Tóth Lajos 1920-ban született Békéssámsonban. Apja kubikos, később 2-3 holdas gazda. Sokáig úgy nézett ki, az ifjabb Arany Tóth számára se marad más, mint a nemzedékek óta ismétlődő körforgás: a libapásztorkodás, a napszámosság, a robot, az éhezés és a kiszolgáltatott. Ám az apa elhatározta, változtat gye… kei sorsán.

Az már nem rajta múlott, hogy … éves fiatalember élete hentesinasként me… a korábbinál is keservesebb lett. Kelés reggeli 4 órakor, munka este 10 óráig és verés, fenyítés mindenért. Összeszorított fogakkal tűrte sorsát. Amikor egyszer-egyszer édesapja megkérdezte, hogy megy a sorod fiam, szűkszavúan csak ennyit válaszolt: jól.

— Ha elm… nem engedne… amit taníttat… apám vágya, … ember legyer… sőbb mondta…

A mestersé… nösebb előny… debb időszak… 1944-ben egé… amikor úgy … hon várja m… Horthy-hadse… ként jelentk… regbe. Ez a l… foglalásnál.

A korábbar… toknak és az … követően a k… szervezetének … sőbb a község… törvényhatóság… repe volt a fi… Lajos 1947-ber… alapszervezeti … orosházi …

Gönda Bertalan festő

Szabad Művészet, 1947

I. évf. 3. sz. 42. o.
kiállítási naptár.

Gönczöl Bertalan grafikus

Szabad Művészet 1947

I. évf. 4. sz. 6 p.o. – kiállítások. –

Szőlősi Bertalan festő

Szabad Nép 1947

4. 20. – 9. l.,
4. 27. – 9. l.

Gönder Bertalan grafikus.

Meyer Nemet.

1947. IV. 22.; III. i of. 90. n.

4. old.

(:Bezimalé:)

Gönder Ferenc testő

Magyar Nemzet

1947 IV. 22. III. évf. 90 n.

4 old.

(Beszámoló)

Szabad Nép, 1950.

102 db, 1/4 iv.

Göndör: Wilde, a readingi fegyház balladájához készített illusztrációk.

Magyar Nemzet.

1947. IV. 22.; III. évf. 90. sz.

4. old.

(: Bezámoló. :)

GÖNCZŐ András (1953) - DEÁK Károly
82. Március 15., 1990
March 15th
offset, 68x48 cm
j.b.l. Gönczö A. Deák K. – Révai Nyomda Budapest
ltsz.: xy 90.199

83. Kellemes húsvéti ünnepeket!, 1990
Happy Easter!
offset, 48x68 cm
j.j.l. Fotó: Gönczö András grafika: Deák Károly – Révai Nyomda Budapest
ltsz.: xy 90.200

A változás jelei : Plakátok 1988-1990: : Magyar Nemzeti Galéria, 1990.nov.14.-dec.31. A kat. szerk. Bakos Katalin Bp., MNG, 1990 17.p.

Gyöngyösi Bertalan

Illusztrációk

Tóth Árpád fordítása: A readingi fegyház balladája
Tükör, 1976. november 21 – 16 oldal

M.D.K.

Göndör

Rajz "Szőke Szakáll karrikaturája a Berliner Morgenpostban" cimmel.

Szinházi Élet. Bp. 1926. május 9-15.
XVI. évf. 19. sz. 25. l.

MDK

Göndör

Berlinben dolgozik

Pérely. Magyar rajzolk külföldön. 193o. 15o.l.

Göndör Bertalan, grafikus

Müvészek, tervezők, akik az Orsz.M.Kir.Iparmüvészeti Iskola beiratkozott növendékei voltak 1920-1944 közt Göndör Bertalan, grafika szakon 54.old

Mező Ottó: Az orsz.M.Kir.Iparmüv.Iskloa/1880-1944/ oktatasi rendszere és forrásai 37.old

Müv.Tört.Ért. 1975. XXIV. 1.sz. Bp

M.D.K.

Gőndör Bertalan
grafikus

A Nemzeti Galeriaban rendezték emlékkiállítását — szinrajzai, linometszetei „Noé bárkája" illusztrációs lap, önportréi, rajzai, csendéletei „Téli táj" című rajza „Önarckép (repro) mind a kiállítás anyaga

Olcsai Kiss Loltán: Gőndör Bertalan emlékkiállítás
Művészet, 1962. december — 42 lap

Gondós Bertalan (1908 - 1945)

Emlékkiállítása nyílt.
hástisholált halt.

hagyaj 1 finszág 1962 X-20

MDK

Göndör Bertalan

A Magyar Nemzeti Galéria 1965.

Göndör Bertalan festőművész

Munkaközben

Bányavidéki Vándorkiállitások katalógusa 1948

MDK

Göndör Bertalan

M. Nemz. Galéria, vezető 1965.

Göndör Bertalan, grafikus

MDh

A mártírhalált halt grafikus emlékkiállítása októberben nyílik meg a Nemzeti Galériában.

— :Ma hallottuk

2.

Bp. 1962. aug. 30.

STI HIRLAP

M.D.K.

Göndör Bertalan

A kötetben:

25. repr. Illusztráció Oscar Wilde: "A readingi fegyház balladája"-hoz /Linómetszet/ 35.l.
26. " Illusztr. Oscar Wilde: "A readingi fegyház balladája"-hoz /linómetszet/ 36."
27. " Illusztr. Oscar Wilde: "Areadingi fegyház balladája"-hoz /Linómetszet/ 37."
28. " Illusztr. Oscar Wilde: "A readingi fegyház balladája"-hoz /Linómetszet/ 38."
29. " Illusztr. Oscar Wilde: A readingi fegyház balladája"-hoz /Linómetszet/ 39."

Göndör Bertalan:Grafikai müvei, Pogány Ö. Gábor bevezetőjével, Bp. 1947.

Göndör Bertalan

A kötetben:

30. repr.	Akt /Ceruzarajz/	40. l.
31. "	Öreg asszony képe arcképe /Szénrajz/	41. "
32. "	Nocturno /Szénrajz/	42. "
33. "	Taligás "	43. "
34. "	Szomszédok "	44. "
35. "	Önarckép "	45. "

Göndör Bertalan: Grafikai müvei, Pogány Ö. Gábor bevezetőjével, Bp. 1947.

MDK

Göndös Bertalan, festő

71. Dante, eredeti metszet.

74. Sincieszolók, " "

Omike. - III. Képzőmin. kiáll. - 1942 jan. - Tm.

GÖNDÖR Bertalan grafikus M.D.K.

Bécsben egy villanyszerelő műhelyben dolgozott,
a fizikai munka mellett elvégeztea bécsi iparművészeti iskolát.
Hagyatékában: kormos krétával készült rajzok,
linómetszetek,
Rakodók, Guberáló asszony,
A Sincsiszeló / melynek Volgadal alcimet adott /
Illusztrációk: Dante, A readingi fegyház balladája,
Z sákutca balladája

Dutka Mária: Göndör Bertalan emlékkiállitása
Magyar Nemzet 1962. október 10. 4.l.

GÖNDÖR Bertalan M.T.K.

Emlékkiállitása nyilt meg a Magyar Nemzeti Galériában

Napló

Magyar N emzet 1962. október 6. 4.l.

GÖNDÖR Bertalan M.~.K.

Emlékkiállitása a Nemzeti Galériában

Napló

Magya r Nemzet 1962. október 3. 3.l.

M.D.K

Gönczöl Bertalan
grafikus

Önarckép
Lili
Munkába indulók } vegyes

Fedor: Gönczöl Bertalan emlékkiállítás
Vörös Lapja, 1962. november 3 – 23 lap.

MDK

Göndör Bertalan

Akttanulmány, kr

Rakodók, kr.

Önarckép, kr.

Szobasarok, kr.

Göndör B. emlékkiáll. N.Gal. 1962.

MDK

MDK

Göndör Bertalan

eredeti rajzok:

Guberáló asszony, kr.

Háztetők, kr.

A gang, kr.

Göndör B. emlékkiáll. 1962. H.Gal.

MDK

Göndör Bertalan

eredeti rajzok:

Haláltánc, kr.

Önarckép, kr.

Férfi profil, kr.

Göndör B. emlékkiáll. 1962. N.Gal.

MDK

Göndör Bertalan

eredeti rajzok:

Kövezők, cer.

Férfi akttanulmány, kr.

Női " " "

Göndör B. emlékkiáll. 1962. N.Gal.

MDK

Göndör Bertalan

eredeti rajzok:

Mühelysarok, III., kr.

Gépnél, kr,

Kémények és tüzfalak, kr.

Göndör B. emlékkiáll. 1962. N.Gal.

MDK

Göndör Bertalan

eredeti rajzok:

Külváros, szén

Wies, Josefstadt, kr.

Munkába indulók, kr.

Göndör B. emlékkiáll. 1962. N.Gal.

MDK

Göndör Bertalan

vázlatok a Dante illusztrációhoz

Charon, tus

Elkárhozottak, cer.

Golgota vázlat, cer.

Göndör B. emlékkiáll. 1962. N.Gal.

EA .P/1966

Toronykőy Béla
nyugdijas
S z e g e d
Egressy u. 2o.

Kedves Munkatársunk!

Örömmel értesitjük, hogy az 19
és Nyelvjárási Gyüjtőpályázatr
gyüjtés" /P.235/1966-Feln./ c.
V. dijat /3oo.-Ft/ nyert.

Pályadiját a Néprajzi Muzeum G
megküldte cimére.

Amikor a gyüjtőpályázaton elő

MDK

Göndör Bertalan

vázlatok Az utca sorozathoz:

Horgoló nő, kr.

Munkanélküli, kr.

Öregségi biztositás, cer.

Csatorna, tus

Göndör B. emlékkiáll. N.Gal. 1962.

Göndör 1908-1945

Kisgrafika 1941. 1-2.sz. 5 l.

MKD

Gyürög Júlia grafikus

Karcsai Kulcsár István: Négy-
mondatos főnevek c. könyvét
illusztrálta.

K. Gy.: Könyvhét előtt

34.

CSALÁD és ISKOLA, by. 1967. máj. XVIII/5

Gárög Julia
Grafikus

M.D.K.

Rajz (illusztráció)

Szabó Mária: Egy pár cipő
Magyar Ifjúság, 1959. jan. 31.

M.D.K.

Görög Julia
Grafikus

Rajz (illusztráció-)

Avar Pál: Halók.
Magyar Ifjuság, 1959. ~~jan. 31.~~ febr. 7.

Görög Julia grafikus M.D.K.

Borító Koronyin: Két élet c. könyvéhez, / Európa/

/tm6: Könyvespolc.

Pest megyei Hirlap 1963. augusztus 11. 4.1.

Görög Júlia grafikus

Milka Waltari finn író „Az emberiség ellenségei" c. regényének kötéstervét és védőborítóját Görög Júlia készítette.

Barát Endre: Lapozgató.
Pest Megyei Hírlap, 1976. febr. 7.

1021 Görög Júlia

GOROG JÚLIA RAJZA

MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726
1974 SEP 11
Pajtás

SAJTÓ

Ezt

A címlap is rejtvény! Nézd hát figyelmesen. Most itt az alkalom! Gondolkodhasz, játszhatsz, ismét felidézheted első olvasmányaidat, találkozhatsz kedvenc hőseiddel.

S ha tovább lapozol — régi térképeket, címeket, ismerős mondatokat találsz. Megismerkedhetsz Magyarország felszabadulásának krónikájával, s részt vehetsz egy különpályázat megoldásában. Betűrejtvények megfejtésében — sőt —, javaslataidat, kéréseidet is pa-

pírra
szeret
yn
lyil
áté
sz,
nyv
det
yáz
ő t
pál
ol
zés
ett
ött
nak
alon
5 díj
for
ntos
y.
eső
t k
Valame
vevő —
és a j
gondos
nosai —
igazolás
naplóka
tosan a
küldeni
ló-pálya
ségi K
pest, P
A bel
március
detésre

GOROG JÚLIA RAJZA

SZÁZSZOR-SZÉP SZÍNHÁZ

Mirzagul: Tudom, hogy rám gondolsz, Szultánmurát, tudom, hogy látni szeretnél, én is látni akarlak...

Szultán: Alkalmat kerítek a találkozásra... Meglásd, hamar találkozunk.

Mirzagul: Félek, valami rossz közénk áll...

Szultán: Ne félj, semmi baj se lesz... Ne félj... és gondolj rám...

Mirzagul: Várlak Szultánmurát, várom a találkozást... a pataknál...

*

Vajon kell-e féliük a kislány rossz sejtelmeitől, közéjük állhat-e valóban valami rossz?...

A Tavaszi darvak című rádiójáték egy szép szerelem történetéről szól. A stúdiófelvételek idején kerestem meg a Százszorszép színház sorozat alkotógárdáját.

Az ember nem is gondolná, hogy egy rádiójáték — egyetlen magnófelvétel — annyi ember tökéletesen összehangolt munkáját igényli. Szultán szerepét Kozák András, Mirzagulét Jani Ildikó alakítja. Igen, alakítja, mert a hangok játéka csak akkor lehet meggyőző, ha képzeletünkben megjelenik Szultánmurát szavai nyomán a rokonszenves fiatal fiú kedves arca, kamaszos komolysága és végtelen nagy szerelme.

A ló és lovas éjszakai vágtatását a sziklás, szakadékos hegyi utakon, a farkas sunyi támadását a sötétben, az akszaji szűzföldet szántó lovasekéket, a szalmapajtát, a csodálatos, kedves patakpartot, vagyis a játék mindenkori színpadát is csak a színész szavai alapján kezdheted el.

Ezeket az általad elképzelt színpadokat, színtereket akarják a Rádió szerkesztői benépesíteni számodra a Százszorszép színház sorozattal. 1977-ben öt rádiójátékot közvetítenek, mind gyerekekről, állatokról szól, lesz köztük mesejáték, gyerekszerelem is.

A Tavaszi darvak felvételének szünetében Szabó Magda szerkesztőt kértem meg, mondja el, mi a céljuk ezzel a sorozattal.

— Azt szeretnénk, ha úttörő hallgatóink tudatos rádióhallgatókká válnának, akik eldöntik magukban, hogy mit akarnak meghallgatni és miért? Ha kialakulna a véleményük, el tudnák dönteni mi az, ami tetszik és mi az, ami nem. A színházhoz is szeretnénk őket közelebb vinni, ezért kezdjük hangjátékkal, hiszen ehhez elég, ha kinyitják a zsebrádiót. Szeretnénk, ha ők maguk is segítenének majd a Százszorszép színház műsorának összeállításában. Az adások után — egy előre megadott időben — beszélgetést is sugárzunk a darabról őrsök, szakkörök közreműködésével.

— Ezek a beszélgetések azok számára is érdekesek lehetnek, akik esetleg nem hallották a rádiójátékot?

— Igen, mert mindenkit érdeklő kérdéseket fogunk tárgyalni. Például ilyeneket: Beszélhetnek-e az állatok? Ki az igazi hős? Ha aztán a kiragadott példát valaki nem ismeri, mert nem hallotta az adást, a beszélgetés után meghallgathatja az ismétlést, mert minden rádiójátékot kétszer közvetítünk.

— Hogyan jelentkezhetnek az őrsök vagy szakkörök a rádióvitára?

— A Százszorszép színház csatlakozik a Művészet vándorútjain játékhoz, egyik vállalása lehet. A jelentkezés módját a Pajtás is közölni fogja az összes tudnivalókkal együtt a december 15-i számban. Mi is bekérjük a gyerekek szavazatait az Úttörők nívódíjára, amit természetesen a hangjáték alkotógárdája kap.

— Éjfél már régen elmúlt, a felvétel fél 11 körül kezdődött. Miért éjszaka dolgoznak?

— Nagyon prózai az ok: a színészek ilyenkor érnek rá.

— Az első előadást mikorra várhatjuk?

— Január első vasárnapjára.

GEBRI ANTAL
Fotó: GÁMÁN GÁBOR

FELHÍVÁS!

Fonóipari tanulónak beiskolázunk

általános iskolát végzett 14–16 éves leányokat az 1977. szeptember 1-én induló, kétéves univerzális képzésű csoportba.

A két év alatt a következő ingyenes juttatásokat adjuk:

- korszerű leányotthonban helyezzük el a tanulókat, nevelők gondoskodása mellett,
- teljes ellátás, napi háromszori étkezést,
- munkaruhát és fejkendőt, továbbá
- tanszereket, tankönyveket biztosítunk!

Tanulmányi és jutalom ösztöndíjat adunk, ami a szorgalomtól függően havonta 640 Ft-tól 910 Ft-ig terjed.

Az iparitanuló iskolát végzett lányok részére továbbra is leányotthoni elhelyezést biztosítunk!

Várjuk jelentkezéseteket!

Kérésetekre részletes tájékoztatót küldünk!

Cím: PAMUTFONÓIPARI VÁLLALAT
Lőrinci Gyára
személyzeti osztály
1183 Budapest, Gyömrői u. 85–91.

BUDAPRINT BUDAPEST

PNYV Textilfestőgyár felvesz: általános iskolát végzett fiúkat 16 éves korig

textilnyomó szakmunkástanulónak

Budapestiek és vidékiek társadalmi ösztöndíjat kaphatnak. Az ösztöndíj összege havi 500,— Ft.

Jelentkezés személyesen vagy írásban a személyzeti osztályon. Bp. III., Szentendrei út 89—93. Cím: 1300 Bp. Pf. 28.

HAJ MAROS!

— Egy Vasas—Fradi meccsen történt, hogy felismerni véltek a körülöttem ülő szurkolók. Nem voltak biztosak a dolgukban, így különböző módon akarták kiugratni a „nyulat a bokorból". Először csak a mellettem levő nápolyimból csentek el egyet-egyet. Aztán az egyik elkiabálta magát: „Hajrá, Maros!" Erre persze felkaptam a fejem. Lelepleztek. Aztán jöttek a kérdések: milyen drukker lehetek? Fradi gól. Valerij Brummelnek is becsületére váló ugrással pattantam a magasba. Amikor lecsillapodtak körülöttem a kedélyek, a szomszédom agyongyűrött Symphoniával kínált. Olyan jól esett ez a szurkoló-testvér cigaretta, mint a legfinomabban pácolt egyiptomi dohány — mondja a József Attila Színház művésze. — Imádom a focit és a teniszt. Számomra minden testedzés — szórakozás. Mégis a sport ártott nekem két fontos dologban. Először 1963-ban, akkor a konzervatórium zongoraszakára jártam. Korcsolyázás közben elestem — kéztörés és ezzel vége lett zongoraművész pályafutásomnak is. A „konzit" azért könyörületből énekszakon elvégezhettem.

— Legkedvesebb sportomat, a focit pedig az 1974-es SZUR-on kellett abbahagynom. Egy kemény összecsapás után a fűvön maradtam. A „hálás" közönségtől megkaptam a NAGY SZÍNÉSZ kitüntető címet. Pedig a törés igazi törés volt. Azóta nem focizok, félek, hogy megerőltetem a lábam, hiszen így is rengeteget dolgozom „vele" — nagyon sok táncos produkcióban játszom.

— Hobbyd?

— A színjátszás!!! Az a legnagyobb boldogság, ha valakinek a hobbyja azonos a munkájával. Mindent szívesen játszom, a vidám darabok közel állnak hozzám, de szerintem egy színésznek minden műfajt ki kell próbálnia, hogy csiszolódjon. Innen is, onnan is lehet hasznosat tanulni. Egy kicsit fárasztó, de megéri!

— Pihenés?

— Előadás után beülök álmaim autójába, az 1500-as LADÁ-ba (igen, két év múlva, és később is csak ilyent veszek!), hazadöngetek, végigdőlök otthon a heverőn, két-három órás mély alvás után zongorázok magamnak vagy lemezezek. Ugyanis kiválóan játszom — lemezjátszón.

— Utazás?

— Ifjúsági klubokba szívesen megyek verset mondani, előadóestjeimmel járom a vidéket. Imádok külföldé utazni, Európa sok városában turnéztam már. De a magyar közönség a legjobb!

— Úgy hírlik, nem mindig hívtak Maros Gábornak...

— Még főiskolára jártam, amikor Nádasdy Kálmán elhatározta, hogy megváltoztatja a nevemet. „Nem jó ez, hogy Mayer" — mondta. Megvallom őszintén, nem tetszettek „keresztapai" névajánlatai. Adyemlékestre készültünk. A tanár úr jött mosolyogva, most már nem ellenkezhetek, kinyomták a színlapot, a plakátokat, azzal a névvel, amit azóta is használok: Maros Gábor.

— Szeretsz divatosan öltözködni?

— Szeretem a kék, a barna öltönyöket. De néha gondolok egyet és hetekig farmerben, meg trikóban járok. Szeretem az igaz embereket, mint ahogy a színházban is az őszinte, érzelmekre ható darabokat kedvelem.

Kép és szöveg:
SZALAY BÉLA

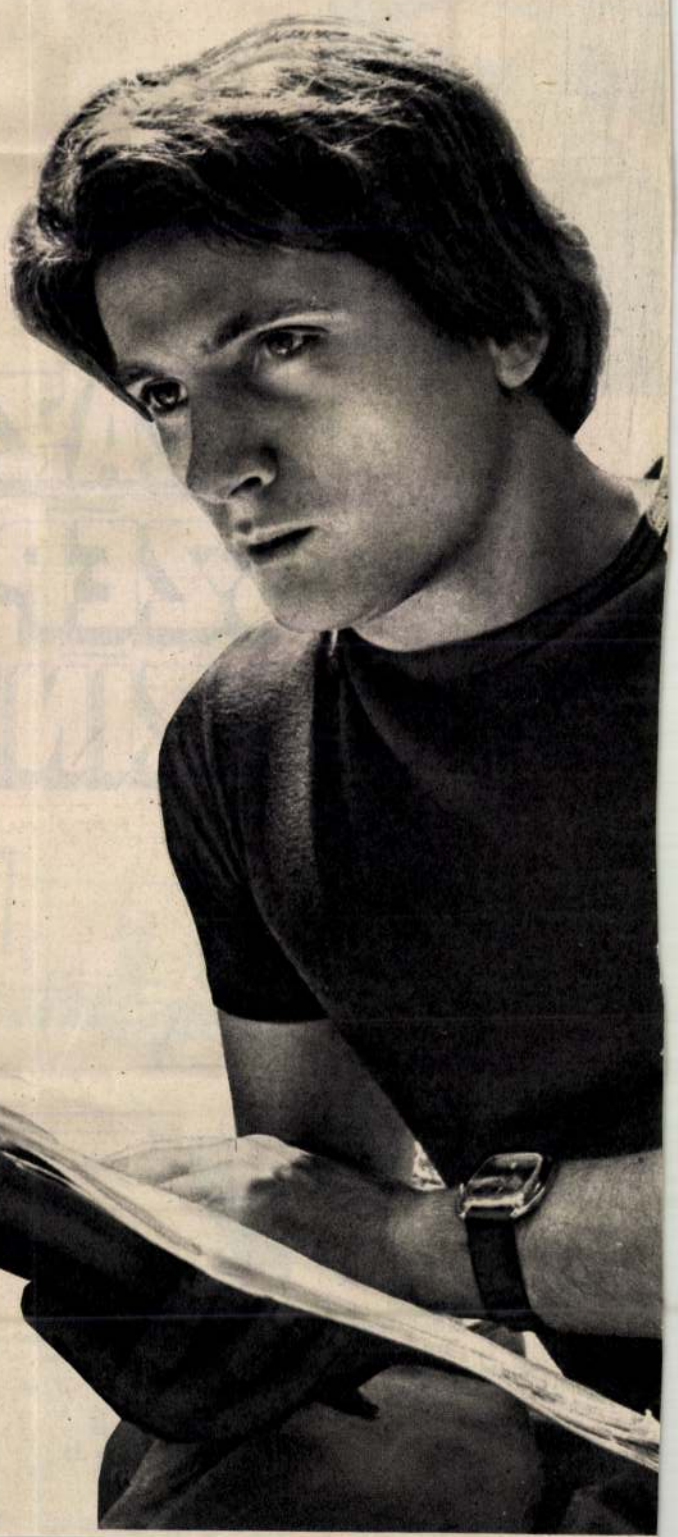

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

Görög Júlia
Pajtás

1976 SEP 22

1021

GÖRÖG JÚLIA RAJZA

...ESTI
...93
...MŰVEK
...72-14.

...ok!

...erelő tanulónak, a
...MOS MŰVEKHEZ!

...helyekkel várjuk az ál-
...középiskolában érettsé-

...nek megfelelően három,
...emcsak tanulmányi ösz-
...50,– Ft társadalmi ösz-

...ÁMÁRA BENTLAKÁSOS
...YEZÉST BIZTOSÍTUNK.
...sporttelepén sportolási,
...ási lehetőségek állnak a

...ALATONI, DUNAI ÉS
...RENDELKEZUNK.
...abad!

...EZÉSETEKET VÁRJUK!
...az iskolai tovább-
...jelentkezési lapot

...l e n ü l
...k meg személyesen
...ályben tanműhelyünket
...i címen:
...dapest VI.,
...Leó u. 7.
...120-041

Lányok

A LŐRINCI FONÓBA

1 hónapos betanulási idővel felveszünk fonó átképzősöket.
A vidéki dolgozókat korszerű leányotthonban helyezzük el.
Étkezés étlap szerint, kedvezményes áron.
Felvétel esetén a jelentkezők útiköltségét megtérítjük.
Általános iskolát végzett 14—16 év közötti lányokat is felveszünk.
Kérésetekre részletes tájékoztatót küldünk.

Jelentkezés:
PAMUTFONÓIPARI VÁLLALAT
LŐRINCI GYÁRA
1187 Budapest, Gyömrői út 85–91.

...OK
...EM!

Általános iskolát végzett fiatalokat felveszünk 1977/78. tanévre fonó-szövő ipari tanulónak, 16 éves korig.
A tanulmányi idő 2 év.

JUTTATÁSOK: Különélési pótlék vidékieknek havi 500 Ft.
Társadalmi ösztöndíj helybeli lakosoknak havi 450 Ft.
Havi 90 Ft-ért reggeli, ebéd, vacsora, munkaszüneti napokon is.
Ingyen tankönyv és munkaruha.
Elhelyezés kollégiumban.

A kezdő tanulóbér havi 410-től 610 Ft-ig, amely a tanulmányi eredménytől függően változik.

FIÚTANULÓINKAT A SIKERES SZAKMUNKÁSVIZSGA UTÁN SEGÉDMŰVEZETŐVÉ, később MŰVEZETŐVÉ képezzük ki!

Továbbtanulásra üzemi szakközépiskolánkban fiúk és lányok számára egyaránt mód nyílik.

Jelentkezni lehet szombat kivételével bármely munkanapon 7-től 15.30-ig, személyesen:

PNYV MAGYAR PAMUTIPAR
személyzeti és oktatási osztály
1046 Budapest IV., Erkel u. 30.

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

1975 JAN 29

Pajtás

Görög Júlia

1021

GÖRÖG JÚLIA RAJZA

ÓK

Görög Júlia, grafikus

L. Urai Erika

Páltfy J.: Gubanc kutya az ábécéskönyvben 2.

Esti Hírlap, Bp. 1977 szept. 30

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

1973 APR 11

Pajtás
Görög Júlia

– A PAJTÁS ANTOLÓGIÁJA A KÖLTÉSZET NAPJÁN –

Görög Júlia rajza

1021

A GYER
RÁSZAV

A siófoki járás úttörővezetői konferenciáján magas, széles vállú, hirtelen őszülő férfi kért szót:

— A mi gyerekeink szeretik a tevékenykedést; olyan feladatokat vállalnak, mint a fásítás és a tisztasági őrjárat, parkok, utak rendbentartása. Bízunk bennük, és segítségüket kérjük, de számon tartjuk kívánságaikat is...

Dr. Szabó Károly Tab község tanácselnöke mondta ezeket a szavakat.

— Hogyan került Szabó elvtárs az úttörővezetők konferenciájára? — kérdeztem a szünetben az elnököt.

—
— r
csin
mol
— N
cia
pat
mor
hog
nács
nem
min
törő
két
egyn
—
letle
—
szere
amik
besz

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 387-748, 340-726
1977 SEP 15
PAJTÁS
Görög Gyula

1021

GYERMEKRAJZ-KIÁLLÍTÁS

Debrecenben rendezték meg az V. Nemzetközi Gyermekrajz-kiállítást. Bolgár, csehszlovák, jugoszláv, kubai, lengyel, magyar, német, román és szovjet gyerekek több mint 7 ezer rajzot küldtek. A 800 legjobbat a közönség szabadtéri kiállításon tekintette meg.

RÉGI ÖTLET — NEM VÉN ÖTLET

A trójai faló késői, és jóval szelídebb változata látható Miskolcon, a Kertészeti Vállalat által létesített játszótéren. És bár a képen a gyerekek is jóval szelídebbek a leleményes Odisszeusz elszánt harcosainál, azért ennek a paripának sem akármilyen strapát kell elviselnie!

ÉVFORDULÓK

Százhúsz éve, 1857. szeptember 17-én született K. E. **Ciolkovszkij** orosz természettudós, a rakétaszerkesztés úttörője.

Százhetvenöt éve, 1802. szeptember 19-én született **Kossuth Lajos,** a magyar nemzeti függetlenségért, a feudalizmus felszámolásáért és a polgárosodásért vívott XIX. századi küzdelem legnagyobb alakja.

Nyolcvan éve, 1897. szeptember 20-án született **Tamási Áron** író, az erdélyi székely falvak világának ábrázolója.

A HÉT VICCE

— Mit gondolsz, két egyformán kopasz ember közül melyik a kopaszabb?

— Természetesen az, amelyiknek nagyobb a feje.

TAVIRÓZSA?

A Központi Sportiskola tanulói edzenek az újpesti öbölben.

NÉPRAJZI HÁZ ZÁNKÁN

A balatoni úttörővárosban néprajzi házat avattak, amely a Balaton-vidék népi emlékeit őrzi. A megnyitón a fővárosi, XVI. kerületi úttörőház népi táncegyüttese adott műsort.

Görög Julia

"Képártalom" cimmel Vadas József birálja a diafilmeket és a tankönyveket illusztráló grafikusokat. A Diafilmgyártó Vállalat ugyanis kiemeli rajzolóit, s ez ellen protestál a kritikus. Néhány müvész elismerése mellett, az itt felsoroltak munkájáról lesujtó véleményt nyilvánit. A diafilmek grafikusai Bencze László, Benkő Sándor, Bényi Margit, Bognár Magda, Czeglédi István, Fekete Edit, Köpeczi Bócz István, Mész István, Németh István, Rogán Miklós, Sóti Klára, Tankó Béla, Zórád Ernő. A tankönyvek rajzalóiról is hasonlóan nyilatkozik: I. oszt. Rogán Miklós, II. oszt. olvasókönyv: Reich Károly, III. oszt. olvasókönyv: Kass János, IV. oszt. irodalomkönyv: Szecskó Tamás, V. és VI. oszt. olvasókönyv: Csergezán Pál és Görög Rezső, a Munkalapok c. kötet: Boromissza Zsolt és Démuth Ágnes, a VII. oszt könyv: Würtz Ádám, a környezet-ismereti füzet: Görög Julia munkája. A kritikát lásd: Reich Károly nevénél. Élet és Irodalom, Bp. 1977. nov. 26.

XXI. évf. 48. sz. 3. lap.

Magyar Hírdető
SAJTÓFIGYELŐ
Bp. V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

Görgényi Tamás

1968 JUN 9

BÉKÉS MEGYEI HÍRLAP

1021

Görgényi Tamás Leányfej

nőket

szövő betanul
lánccsévélő
betanulónak

3 műszakos m...
A betanulási idő alatt

NAPI 1 FORINTÉRT
egyszeri étkeztetést, szükség esetén ágybérletet biztosítunk.

Betanulási idő után 1200—2000 forintig terjedő kereseti lehetőség.

335

kereseti lehetőség.

Jelentkezés:
KŐBÁNYAI TEXTILMŰVEK FONÓTELEPE,
Budapest, X. ker., Maglódi út 25.
Munkaerőgazdálkodás. 115

KÖSZÖNETNYILVÁNÍTÁS

Fájdalomtól megtört szívvel mondunk köszönetet mindazoknak, akik a legdrágább feleség, édesanya, nagymama, testvér,

BÉKEFI ISTVÁNNÉ

temetésén megjelentek, sírjára koszorút, virágot helyeztek, és részvétükkel soha el nem múló fájdalmunkat enyhíteni igyekeztek.

A gyászoló család.
1728

A Budapesti Mezőgazdasági Gépgyár BÉKÉSI GYÁRA azonnali belépésre keres esztergályos-marós, hegesztő, lakatos, mezőgazdasági gépszerelő, motorszerelő szakmunkásokat, valamint gyakorlattal rendelkező

gyors-, gépírót, és ipari gyakorlattal rendelkező

KÖZGAZDÁSZT.

Fizetés megegyezés szerint. Heti munkaidő 44 óra, minden második hétfő szabad. Jelentkezni lehet munkanapokon a békési gyár munkaügyi előadójánál, du. 16 óráig. 50595

MAGYAR HÍRLAP
SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRMONDÓ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

Görgényi Tamás

BÉKÉS MEGYEI NÉPÚJSÁG
Békéscsaba

1971 ÁPR 17

Görgényi Tamás kamarabemutatója a szerkesztőségben

Ma délelőtt 11 órakor nyitja meg Püski Gábor szerkesztőségünk előcsarnokában kamarabemutató-sorozatunk keretében Görgényi Tamás békési rajztanár kiállítását.

A kiállításon a fiatal művész olajképeit, grafikáit és szobrait láthatja majd az érdeklődő közönség.

12 óra.

Tildy kiment a szavazóhelyiséghez. A csendőrök figyelmeztették, hogy tartózkodjon a lakásán...

2 óra.

Jelentik, hogy a szavazás

Görgényi Tamás
grafikusművész

MAHIR
MAGYAR HIRDETŐ
SAJTÓFIGYELŐ
LEVÉLREKLÁM
1091 BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 337-748, 340-726

1984 NOV 7

BÉKÉS MEGYEI NÉPÚJSÁG

1021

Görgényi Tamás: Munkás

— egy cs

laj Ivanovics már a jaj
litarizmus szétzúzásában
részt. A Szovjetunió Hős
ró aranyérmet két ízbe
meg, ezzel is elismerve
mus megsemmisítésében
tött szerepét.

A háborút követő béké
ben Ny. I. Krilov fár
lanul dolgozott az ország
mének megerősítésén, s közben
kinevezték a hadászati rakéta-
csapatok főparancsnokának.

Az egykori Penza megyei fiú,
aki sorkatonaként kezdte, s végül marsall lett, mindig híven szolgálta hazáját. Egész élete ékes bizonyíték arra, hogy az ember képessége korlátozás nélkül kibontakozhat a szocialista társadalomban.

A halászhajó személyzete a híres hadvezér családjával szoros kapcsolatot tart fenn. Nemrég a Munka Vörös Zászló kalinyingrádi rendjével kitüntetett kikötőben, a hajókat fogadó emberek sorában az ősz hajú férfiak mellett ott állt egy csinos lány is, s kezében virágokat tartott, valamint Jurij Nyikolajevics Krilov, a hadvezér idősebbik fia, továbbá a saját lánya, Marina, a marsall unokája. Melegen köszöntötték apjukat, nagyapjukat, akinek emléke egy korszerű halászhajó acéljában testesül meg.

Szokásos útjáról új munkasikerek birtokában tért vissza, ami a személyzet hagyományai közé tartozik.

— A zsákmányszerzésre és a halfeldolgozásra vonatkozó feladatát a legénység túlteljesítette — jelentette L. Tatarin, a hajó

[illegible] dolgairól tájékoztatták a vendégeket.

Nyikolaj Ivanovics Krilovnak két fia van: Jurij és Borisz. Mindketten apjuk nyomdokait követik. Most a szovjet hadsereg tábornokai. Krilov lánya, Ligyija mint nyugdíjas, jelenleg Moszkvában él. Előfordul, hogy a fővárosban a „Krilov marsall" személyzetének tagjai meglátogatják annak az embernek a gyermekeit, unokáit, akiről elnevezték hajójukat, s ilyenkor tárgyi emlékeket hoznak magukkal a múzeum részére: hol a hadvezér díszegyenruháját, hol azt a jelvényt, amelyet Jurij Gagarin ajándékozott neki, hol pedig a marsall vadászfegyverét.

Visnyevojában látható Ny. I. Krilovnak, a Szovjetunió kétszeres hősének bronzból készült mellszobra. Szülőföldje ily módon állított dicső emléket ennek a férfinak, mivel tehetségét, egész életét a nép boldogulásának szentelte. Hőstetteire, hírnevére büszkék a falubeliek, továbbá az a 90 ember, akik a Krilov halászhajó személyzetéhez tartoznak. A hajósok megbecsüléssel viselik ezt a nevet, bárhol is járják a világ tengereit és óceánjait. (Penzenszkaja Pravda)

Fordította: B. I.

Görginyiné Ormos Erzsébet

Alpesi táj, vizf.

Fasor, vizf.

Magy. Képzőművésznők Egyesülete jub.kiáll. N.Szal.
1938. jun. 8 1.

MDK

Görgényiné Ormos Erzsébet

Alpesi táj, vf.

Fasor vf.

M. Képzőm.nők Egy. jub. kiáll. 1938. jun.

12 l.

MDK

Görginyiné Ormos Erzsébet

Alpesi táj, vf.

Fasor, vf.

Magyar Képzőm.nők Egyesülete jub.kiáll.katalógusa
1938 jun.3-18.

8.1.

Georginine Cross Erzebet

Alpeni tej, vi.

Peace, vi.

S.I.

MDK

Görgényiné Ormos Erzsébet, festöm.

svájci témáju akvarelljei finomak.

Biklossy László: A M.Képzöm.-nök Egyes.-nek kiáll.-a
P.H. 1943 junius 5.

Görgényszentimrei

kastély

kapci repr.

Biró Erdkast

XXXVIII. t

Görgényszentimre
ref. templom

GÖRGÉNYSZENTIMRE

Ref. tpl

Történelmi repertorium... Századok, XXI–1887, 772 l.

Görgényszentimrei

faience - gyár

l.

Wartha 140. l.

Ráczváros (Temesvár) h. n. ~~III~~ 119

Görgényszentimre
Kápolnarom

GÖRGÉNYSZENTIMRE

Kápolnarom

Történelmi repertorium... Századok, XX–1886, 557 l.

GÖRGÉNYSZENTIMRE

Kastély, XVIII. sz. nagy udvarral, oromzatos rész-
rel.

(Képét láttam!

Görgényszentimre
Kastély

Görgényszentmiklósi kastély

Cserna Károly rajza

Repr-

Orsz VII. 303. l.

Görgény szentimrei kastély

Vas. Ujs. 1889. 93. l.

Árdus

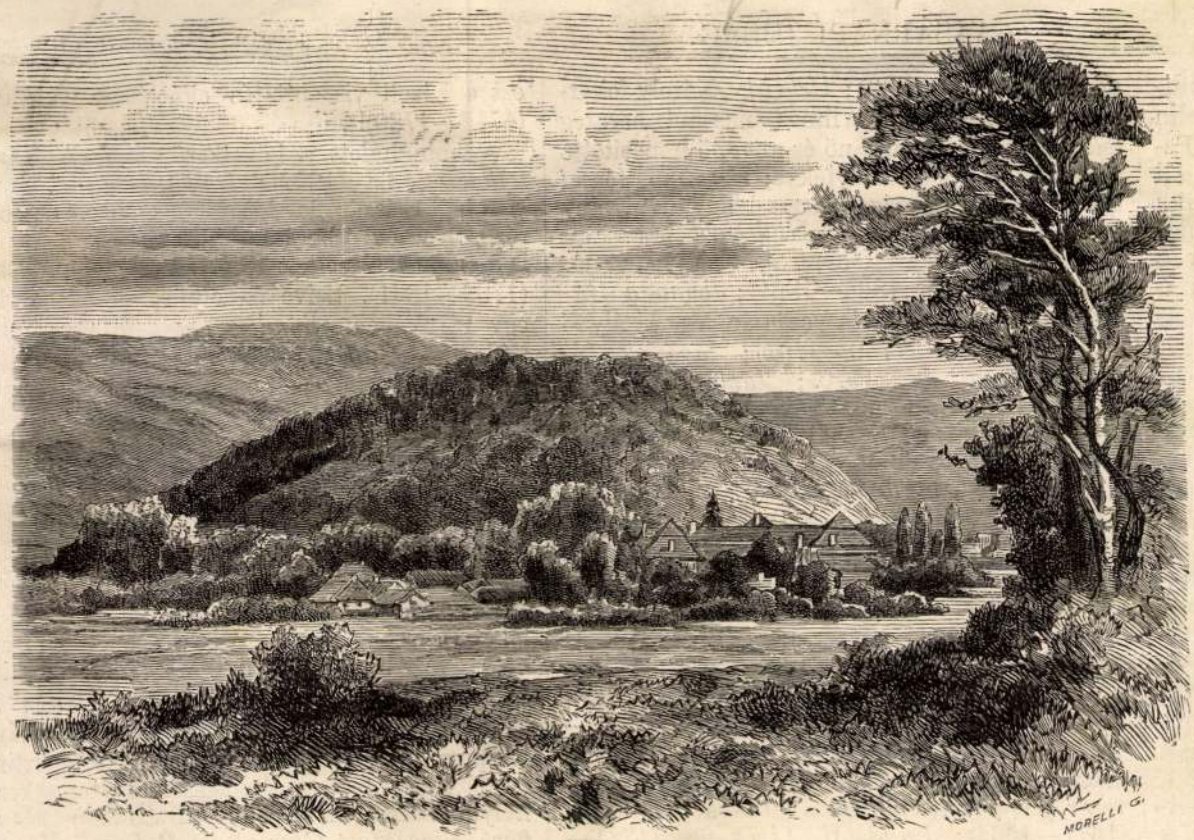

GÖRGÉNY-SZENT-IMRE.

zeli viszontlátás előjelének tekintet
780).
i halott a következő: *Rudolf*, Kár
fia (1822); *Rudolf* olmützi ers
ésászár fia, kitünő hegedüs és zon
thoven barátja, kinek egy szerzemén
ta, a mellett rajzolt s rézbe is metsz
831). Szive az olmützi székesegyl
ében. *Sándor Lipót*, Magyarors
I. Lipót fia, ki Laxenburgban, t
hekövetkezett szerencsétlenség folyt
életét (1742—1795); *Sarolta L*
Mária Terézia leánya (1739—174
lbert szász teschen herzeg leán
Zsófia Dorottya, királyunk és Erzsé
leánya (1855—1857); *Zsófia Dorott*
anyja, Ferenez Károly főherzeg nej
zsef bajor király leánya (1805—187
kapuczinus templom sirboltjának edd
ez a szám nem foglalja magában a Hab
sztria összes halottjait. Ezeken kiv
még a karmelita kolostor, a clarissák
a szent István-templom, a dominikán
a minorita templom, az augusztin
is többszörösen szolgált temetkezé
ésen kivül pedig Ausztriában *Mau*
genfurt, Gaming, Hall, Bozen, Ebens
kau, Brünn, Stams, Neuberg, St. Pa
k, Grácz, Csehországban *Prága*, Baj

vannak.

lami gyermekmenhelybe való ideiglenes behelyezéséről is gondoskodnak. Nem Bu-

A gyermekvédelmi ügyek egy részének

intézé

ellátá

vénye

mekvé

jogsza

I. T

delem

XXI.

Bü. 1

gyern

be va

az a

hagy

gyern

velés

ninc

tevől

tek

les é

RÉSZLET GÖRGÉNY-SZENT-IMRÉBŐL.

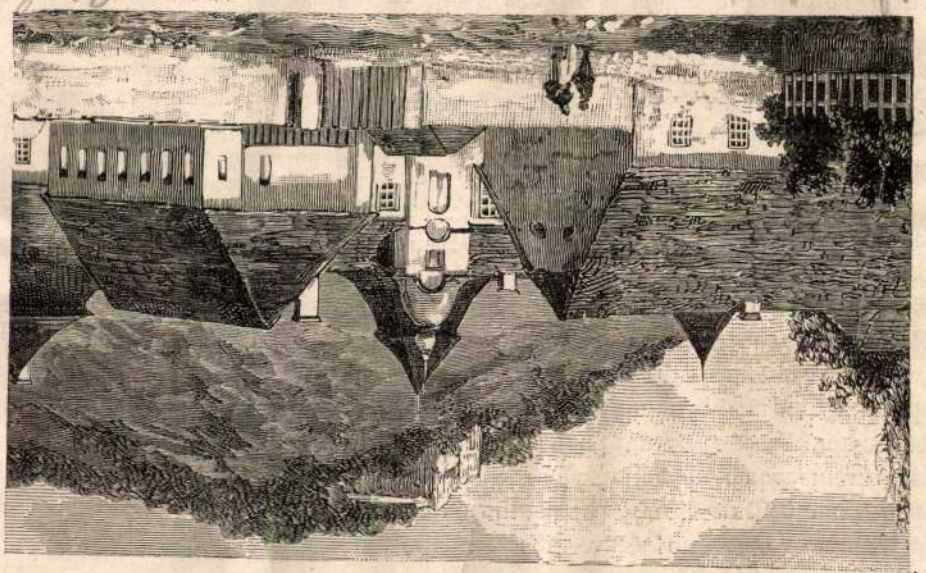

kölcsi nevelését akár saját maga, akár évét betöltött, maguk eltartására azonban

2000 Görgey Gábor

CIKKÜNK NYOMÁN

Az emlékműavatás illemtanáról

Görgey Gábor lapunk augusztus 12-i számában a balatonvilágosi millenniumi emlékműavatáson mondott beszédéből közölt részleteket. Arról is beszámolt, hogy Szent Istvánt és az országalapítást méltató ünnepi szónoklatát követően Hegedűs Lóránt református püspök a népes hallgatóság előtt az ő mondandójával foglalkozott. Görgey megírta: szerinte ez illetlenség volt. A cikk megjelenését követően megkaptuk Hegedűs Lóránt reagálását, amelyet Görgey Gábor viszonválaszával együtt közlünk.

Augusztus 12-én fenti címmel e lapban megjelent kifejtéshez annyit legyen szabad írnom, hogy a legklasszikusabb illemtan (Máté 3:15) szerint – a „minden (egész) igazságot betöltő illem" jegyében – az illem ott kezdődik, hogy az etikettet akarva-akaratlanul sem fordíthatjuk az etika ellen. Aki évtizedeket nem töltött Baranyában, nem látja talán, aki ott élt, iszonyodva – de nem „intoleránsan" – nem tudja nem látni, hogy etikátlan etikettel már sokakat irtottak ki e világból. Az 1956. évi teológiai kiállásom miatt 165 cm magas pincében 181 cm-es termetemmel gyakorolt, felállni nem, csak letérdelni képes életformám, majd hetedmagammal egy tsz-es család szobájában eltöltött három évem, aztán saját kezűleg kiépített parókiám élményei közül legmélyebbre az ormánsági kihalt falvak bedeszkázott házai, üres templomai juttattak. „Senki nem jár mostanában arra. Pókháló van már az ablakon." Mindennek oka egyetlen megtámadhatatlan közízléssé lett mondat, vaskövetkezetességgé lett etikettforma volt: „Azt szégyelld, hogy kis testvéred van". – Szólhatta az igei biblikus etikát, nevelhette koldusszegényen öt gyermekét a baranyai református lelkész, írhatott Kákicsi Kiss Géza, Csikesz Sándor, Fülep Lajos, Kodolányi János (olvassuk csak újra őket!!) – hiába. „Magyarok, ne Amerikába, Baranyába vándoroljatok ki!" (Fülep Lajos) – Hát ha még ők is hallgattak volna erről, egyetlen szót sem szólva!! És ráadásul abortusztörvénnyel, a halálbiztos szabadságjogokra hivatkozva, előmozdították volna a nemzetpusztulást, mondván, hogy ők kulturáltabbá teszik azt. – Hát ha még Szent Istvánra hivatkozva állandóan hajtogatták volna, hogy semmi baj, majd (vagy inkább máris) jönnek idegenek. Hiszen különben „idegengyűlölők" volnánk (!?). S elfelejtették volna, hogy az idegeneknek Szent István-i, valóban felvilágosult (!) befogadása az ő „Intelmeiben" a „naponta nagyobbítsd országodat" biztatás jegyében s nem a „naponta kisebbítsd hazádat" rettenet jegyében áll, ahogyan már az anyaország, a határon túli és világszórvány-magyarság életével a legkatasztrofálisabban történik. – Hát ha még ez a hivatkozás írói részről, Szent István millenniumi koronás ünnepén hangzik el – szót sem szólván arról, hogy eddig senki sem pusztíthatott el minket, de országos és világtávlatú Ormánság-állapotunkban mi elpusztíthatjuk és pusztítjuk is gőzerővel magunkat! – Mert az etikett 2. szabálya az, hogy akit idézünk, azt teljes hitelességgel idézzük.

Ami az intoleranciát illeti ebben a helyzetben, kár lángoló filippikának érezni azt, ami szeg fejére ütő lényegi megnyilatkozás, a felkért igehirdetésben, igen sok hallgató köszönő visszajelzése szerint. Különben a tolerancia csúcsa Gromiko 1956. évi nyilatkozata volna akkor, amikor a magyar forradalom eltiprásáról, fiatalok kivégzéséről kérdezték: „És mégis mozog a föld!". És a mai „Na és!" utóhangokkal együtt ez azért más, mint amit Galilei mondott ugyanezen szavakkal. Ő lényegében véve – mint Cassandra és mi – kiáltott. De „Cassandrának igaza volt!" (Kossuth).

Ezt Galilei a felvilágosodás nevében tette, előfutára lévén annak. A felvilágosodás valóban „a modern európai gondolat bölcsője". Fő alakja szellemiségének: Immánuel Kant, aki megtanított kilépni saját gondolkodásunk gyerekcipőjéből. A felvilágosodást mindenestől (??) elítélő álláspontomról írni már azért is képtelenség, mert egész életművem a felvilágosodás és megvilágosodás együttes jegyében áll. (Pl. Újkantianus és értékteológia. Jézus és Európa.) De még a Szentírás betűje is megöl (2 Kor 3:6) Ige és Lélek nélkül, ha például nem megyünk tovább a verbosszút (1 Móz 4:17) megfékező „Szemet szemért" (3 Móz 24:19-20) tételtől a Mi Atyánk (Máté 6:12) és a Hegyi Beszéd (Máté 5:35–39) bocsánatáig. Minden betűért önmagában (!) nem lehet vállalni a mártírhalált. Miért baj, ha Montesquieu szükségszerű emberségét több mint szükségszerű evangéliumi emberségünkbe betagolom, de véletlenszerű franciaságát – evangéliumi alapon – nem fogadom el épp úgy, mint például Ch. de Gaulle!?

Mint mondottam, Pál apostol szerint történelmünk s hazánk: eleve elrendelés (Csel 17:26). Ha véletlen lenne, cserélgethetnénk. Szent István intelmei is alapvetően (már szinte reformációsan!) biblikusak, mindig igére hivatkozik! És így felvilágosult! Így fogadja be nagyobbodó-erősödő országába az idegeneket.

Persze az eleve elrendelés nem vak determinizmus. A cikkíró végzetesen összetéveszti azt a fatalizmussal. Amitől „megrémül" – az inkább a mozlim dzsihád és a japán kamikáze morál lehet? Ezt nem csodálom. Ebben egyek vagyunk. De az eleve elrendelés nem a dróton rángatott bábuk és meglökött biliárdgolyók determinizmusa, hanem az abszolút önfeláldozó szeretet Istenének küldetést adó kegyelme, ahol Isten korlátlanul szuverén és az ember személyesen feltétlenül felelős. Ennek tudatos visszautasítása ítélet, hulló csillagpályára térés, elfogadása életgyőzelem. Erről ír minden idők legnagyobb szelleme, a teológus Barth: Krichliche Dogmatik II/2. kötet 1–563. lapjain gigantikus távlatokkal, legtöbbször Biblia-apróbetűsen klasszikus és mélységes, mindenestől modern kiadásban „Isten kegyelmi kiválasztása" cím alatt. Nincs benne semmi ijesztő, csak felemelő. Ő mondta: „Aki kritizál, attól elvárom, hogy előbb elolvasson!"

Érdemes.

És: így illik!

Hegedűs Loránt
református püspök

NÉPSZABADSÁG HÉTVÉGE 2000. AUGUSZTUS 12., SZOMBAT 23

Az emlékműavatás illemtanáról

TISZTA ORSZÁG

GÖRGEY GÁBOR

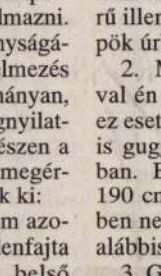

Válaszkísérlet

Nehéz érdemben válaszolni e „kifejtésre", mert a szöveg olvastán értelmi fogyatékosnak érzem magam. Néhány passzus kivételével fogalmam sincs, miről van szó, és ilyen tanácstalan állapotban lehetetlen illendő választ fogalmazni. De én bízom az olvasók találékonyságában, és rájuk bízom a helyes értelmezés kemény dióját. Hátha akadnak néhányan, akik „a szeg fejére ütő lényegi megnyilatkozás" megfejtésével eljutnak egészen a dióbélig. Abból a kevésből, amit megértettem, három mozzanatot emelnék ki:

1. Én illemtanról írtam, ami nem azonos az etikettel. Az illem mindenfajta emberi érintkezésre érvényes belső késztetés, társadalmi rangtól függetlenül, a segédmunkástól az államelnökig. Az etikett pedig udvari szertartások, a kiemelt elit érintkezési formáinak megszabott és megmerevedett rendszere. Én nem az etikett, hanem az elemi, egyszerű illem hiányát nehezményeztem a püspök úrban.

2. Meghurcoltatásaim kronológiájával én is előállhatnék, csak nem tudom, ez esetben minek, és mit bizonyít? De én is guggoltam a diktatúra birkaistállójában. Birkaistálló: 160 cm. Termetem: 190 cm. Szemem: kék. Nemi betegségben nem szenvedek. Hajam: szőke (legalábbis az volt.)

3. Gromikót én se szerettem igazán.

Görgey Gábor

Anomáliák a jogalkotásban

1868 és 1944 között 11 jogszabály 125 rendelkezését kellett utólag helyesbíteni. A mai jogalkotóknak nyolc hónap elég volt ennek túlszárnyalására: augusztus végéig a Magyar Közlönyben 61 norma 128 pontját korrigálták kézirat-, nyomdavagy fordítási hibára hivatkozva.

A Magyar Köztársaság hivatalos lapjában, a *Magyar Közlönyben* hirdetik ki a jogszabályokat. A közlöny nemcsak új törvényeket, határozatokat és rendeleteket, hanem a korábban már kihirdetett jogi normák helyesbítéseit is tartalmazza. A kialakult gyakorlat szerint a helyesbítés után zárójelben feltüntetik, hogy mire vezethető vissza a pontatlanság: kéziratihibára, nyomdahibára, netán fordítási hibára. Az idén megjelent 88 Magyar Közlönyben 61 jogi norma 128 rendelkezését helyesbítették. Közülük 102 esetben kézirat-, 25 alkalommal nyomda- és egyszer fordítási hibára hivatkoztak. A 61 helyesbített normából kettő törvény, három országgyűlési határozat, tizenhat kormányrendelet, három kormányhatározat, egy miniszterelnöki határozat, harmincnégy miniszteri rendelet, valamint egy-egy APEH, illetve Fogyasztóvédelmi Főfelügyelőség által kiadott közlemény volt. Az ez évi költségvetési törvényt hat, a területfejlesztési törvény módosítását három pontjában kellett „pontosítani". A legtöbb helyesbített rendelet az egészségügyi tárca vezetőjéhez (9) és a földművelésügyi és vidékfejlesztési miniszterhez (5) fűződik. A csúcstartó jogszabályt a gazdasági és a pénzügyi tárca vezetője közösen jegyzi: rendeletüket – „hibajegyzék" fejléccel – 31 ponton korrigálták.

A pontatlan jogalkotás az egész rendszerváltozást végigkíséri. Egy fiatal jogász, *Bártfai Zsolt* összeszámolta, hogy a Magyar Közlönyben 1988 és 1995 között kihirdetett jogi normákból 568 jogszabály 1498 rendelkezését helyesbítették. Korábban jóval kevesebb korrekcióra volt szükség: az Országos Törvénytár 1868–1944. közötti évfolyamainak tanúsága szerint 77 esztendő alatt 11 jogszabály 125 rendelkezését helyesbítették.

A számok másról is árulkodnak. 2000-ben eddig 99 törvényt fogadott el az Országgyűlés. Ha megnézzük azonban, miről szólnak a jogszabályok, kiderül, hogy a 99-ből 60 nemzetközi egyezményt hirdet ki. A fennmaradó 39 törvény kétharmada (26) törvénymódosítás, és csak 13 önálló, előzmény nélküli jogszabály. A „törvénygyár" működését jellemzi, hogy a parlament egyetlen napon (június 13-án) 38, kivétel nélkül nemzetközi egyezményt kihirdető törvényt fogadott el.

A jogalkotók sietségét nemcsak a nagy számok és a gyakori helyesbítések jelzik, hanem a hatálybaléptetés (a jogszabály kihirdetése és hatálybalépése közötti idő) rövidsége is. Ennek lett áldozata az a polgár is, aki 1991. február 6-án személygépkocsi behozatalát jelentette be a vámhivatalnál, majd három munkanapon belül (február 11-én) az autót be is mutatta. A gépkocsit aznap vámkezelték, a polgár pedig mindent befizetett. Másfél hónap múlva ismét jelentkezett a hatóság, hogy további 86 500 forintot fizessen be, mondván, a vámkezelés napján, február 11-én lépett hatályba az a rendelet, amely módosította a korábbi vámtételeket. Az ügy végül az Alkotmánybíróságon kötött ki. A testület 1992-ben elvi jelentőségű határozatot hozott, amelyben kimondta: az önmagát demokratikus jogállamnak valló Magyar Köztársaságban nem tartható fenn az a gyakorlat, hogy olyankor is a kihirdetés napján léptetik hatályba a jogszabályokat, amikor az egyértelműen sérti az érintettek alkotmányos jogait.

Nemcsak a jogalkalmazóknak, hanem az állampolgároknak is időre van szükségük ahhoz, hogy egy jogi rendelkezésre megfelelően felkészülhessenek. A jogalkotók ebből a szempontból nem kényeztették el a jogkövető közönséget, hiszen az idén már eddig 127 olyan jogszabály (16 törvény, 43 kormányrendelet és 68 miniszteri rendelet) született, amely a kihirdetése napján hatályba lépett. Ilyen volt az a március 8-án kihirdetett és hatályba lépett kormányrendelet is, amely számos új szabálysértési tényállást határozott meg – így például lehetővé tette „úthasználati díj megfizetésének elmulasztása" címén százezer forintig terjedő pénzbírság kiszabását. Más gond van a 45/2000. (VII. 21.) FVM rendelettel. A *Torgyán József* nevével fémjelzett jogszabály végéről ugyanis egyszerűen lemaradt a hatályba léptető rendelkezés.

Sereg András

A KIHIRDETETT TÖRVÉNYEK SZÁMA

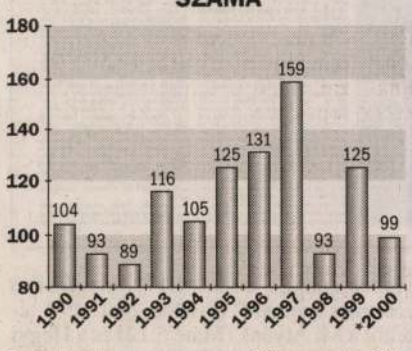

Forrás: Kerszöv

* 2000. augusztus 30-ig

AZ IDÉN KIHIRDETETT TÖRVÉNYEK MEGOSZLÁSA

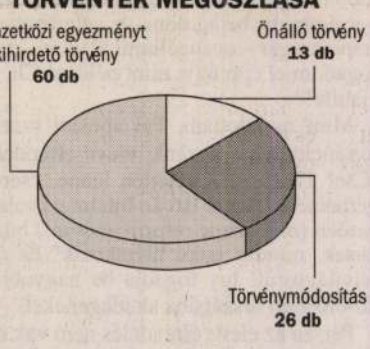

Forrás: Magyar Közlöny

NÉPSZABADSÁG-grafika

Brigitta, az egyetem é

Brigitta késő este telefonált. Hangja halk volt és könyörgő:

– Segítsen! Maga írt azokról az egyetemista lányokról, akik eladják magukat. Velük szeretnék találkozni.

– Miért?

– Nekem sincs más lehetőségem.

A Szolnok megyei kisvárosban élő, 23 éves lány elmondta: végzős lenne az egyetemen, de ősztől nem lesz pénz a tanulására. Szülei vállalkozása összeomlott, apja belerokkant a bukásba. A lány sírva folytatta:

– Csak akkor fejezhetem be az egyetemet, ha pénzhez jutok. Olvastam, hogy azok a lányok jól keresnek.

– Van más mód is – mondtam.

Brigitta makacsul kitartott:

– Nincs értelme semminek. Jobb, ha magam is „azzal" foglalkozom.

– Barátja van?

– Elhagyott. Hat évig voltunk együtt, és elhagyott egy sokkal csúnyább és butább lány miatt! Az a másik úgy néz ki mellettem, mint a madárijesztő! Nincs értelme az életnek. Vagy beállok prostinak, vagy megölöm magam.

Attól kezdve naponta hívtam őt. Megtudtam, hogy Brigittának Sanyi volt az első komoly és beteljesült szerelme. A három idegen nyelvet beszélő lányt nem zavarta, hogy a párja betanított munkás, de a fiú annál inkább szenvedett a köztük lévő szellemi különbségtől. Sanyi nem volt hajlandó olyan társaságba menni, ahol diplomások voltak. Ha véletlenül összefutottak Brigitta hallgatótársaival, akkor a fiatalember begubózott vagy lekezelően, néha provokatívan viselkedett. A lány mindent megbocsátott, mert Sanyi szépsége elvarázsolta őt.

– Nekem senkivel sem lehet annyira jó – ismételgette a lány.

Két héttel később Brigitta kedélytelensége múlóban volt.

– Felvettek egy pesti céghez titkárnőnek – avatott be a nagy változásba. – Havi százötvenezret keresek. Felköltöztem Pestre, albérletben lakom. Az egyetemet levelezőn folytatom. Felejteni akarok. Bár, úgysem tudom őt elfelejteni. Mi voltunk a legszebb pár. Ha beléptünk valahová, megállt a levegő. És ő mégis elhagyott. Ha tudná, hogy néz ki az a másik!

– Tudom. Mint egy madárijesztő.

Néhány nap múlva találkoztunk egy budai kiskocsmában. Brigittát sokan megbámulták.

– Ennyire szép és intelligens lánynak miért nincs önbizalma?

– Nem vagyok szép – tiltakozott. – Ha lenne pénzem, megműttetném magam. Az arcomat szabatnám át.

Arcpárnáját beszívta, s így mutatta, hogy beesett modellarcra vágyik.

– Manöken akar lenni?

– Nem, csak más, mint amilyennek ő szeretett.

– Maga intelligens zselébuta. dühítően – Ilyen v mosolyo csak a sz érdeke

Elsírta magát, majd arról beszélt, hogy hetek óta vár egy férfira, akit szeretni tudna, de nincs szerencséje.

– Én már sosem lehetek szerelmes – hajtogatta.

– Maga milyen szempontok alapján választ magának férfit?

– A szépség a legfontosabb. Van egy ötös skálám, s nálam csak az jöhet szóba, aki ötöst kap a kinézetére.

– Szellemileg is osztályoz?

Görgetegi rk templom

Somogy m

l

Pehm 462.b

9 06

ELSŐRANG

Abbazia. Quisisana-szálloda és pensió. Legelőkelőbb szálloda. Gyönyörű étterem, társalgó, olvasó, zongora, billiard- és játéktermek. Óriási park. Tulajdonos: Munsch Marie.

*

Abbazia. Hotel Pensio Lanzer. Villa Ayram. Tulajdonos Lanzer Anna ezelőtt a felső-stájerországi Schwarzenberg herczegi Schrattenberg-vár pensió-tulajdonosa.

*

Abbaziai gyógyintézetek. A gyógyintézet összes épületei teljesen ujonnan átalakitva és a legelegánsabban berendezve. A hálókocsi-társaság összes épületei új telefonhálózattal lettek bevonva. Quarnero kávéház.

*

Abbazia. Lederer Pensió. A központban, pompás tengeri kilátás, 85 vendégszoba, villamos lift és világítás, legnagyobb kényelem. Pensió 7 koronától feljebb, januártól—majustig 9 koronától feljebb.

*

Bécs. Hess Ferd. Hotel «Oes
thurmstrasse 18. és Hotel «
strasse 10. Elsőrangú szállo
Hires vendéglő, mérsékelt

*

Bécs. Café Europa. I., Stefansp
italok, figyelmes kiszolgálás

*

Bécs, Café Splendide. I. Jas
kávéház, kitünő kiszolgálás.

*

Bécs. Hotel Dungl, Tegetthoff
Ujonnan berendezett mode
lyokkal és szobákkal. Kitünő

*

Bécs. Hotel Wandl. Peterspla
közepén. Kitünő konyha és p

Görgey Artur

Szerepelt a Műcsarnok Tavaszi tárlatán.

BH 1930. III. 15.

Görgey Ilona

Ötvös

1925-26.

Címtár 1930. 83. l.

ÁRNAP

24

Ker. sz. Ján., Iván

ITFŐ

25

Vilmos, Vilmos

DD

26

János és Pál, János és Pál

RDA

27

László, László

ÖRTÖK

28

Irenaeus, Arszlán

NTEK

29

Péter és Pál, Péter és Pál

Ø Görgey Ilona

Nobrátt

Ferkèpzomfoiskèvk

1939-41. 147 l.

~~Albert~~ Király démára ~~VIII. 124~~

Óbudai Társaskör Galéria

Budapest, III. Kiskorona u. 7.

Görgey Géza

festményei

Megnyitja 2006. szeptember 5-én
18 órakor Konok Tamás festőművész

Megtekinthető szeptember 24-ig,
hétfő kivételével 14-18 óra között.

Nemzeti Kulturális Alap
Nemzeti Kulturális Örökség Minisztériuma
Fővárosi Képzőművészeti Alap

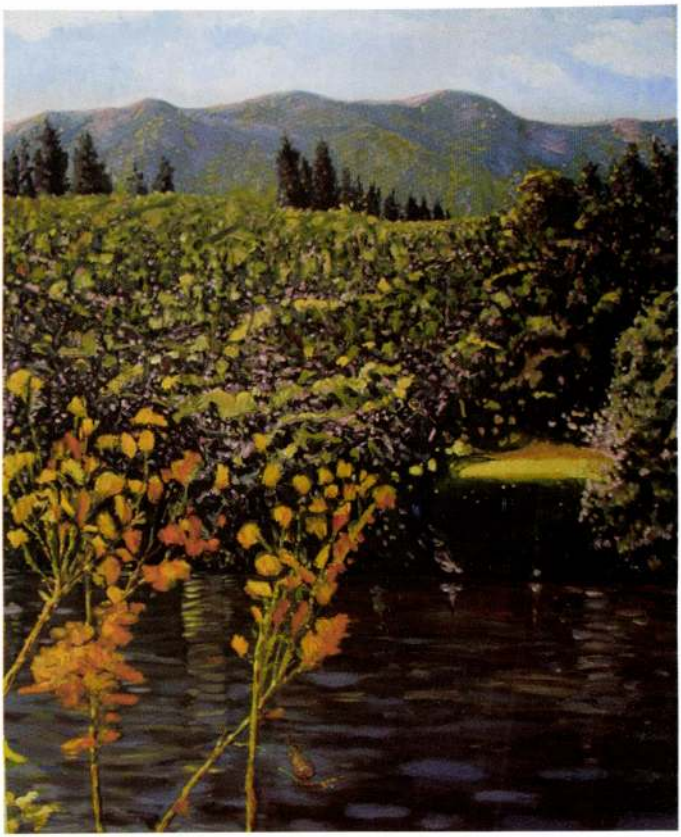

Görgey Márton

Ötvös?

l.

Tarczai György

Az Árpádház

nemjei. Bp. 1930

59. l.

390.
1915.

M. O.

Nagytekintet

A pozsonyi cs.
parancsnok
átiratával a
tornyait fe
vörösréz le
nak jelente
a tatai tem
szágos mü
tartozék, k
tartom a

Görgey Márton
önmüves

lásd
a
Esztergomi topogr.
255. l.

Biharvármegye, 400/13. szám. — Radisics Ipolyi, 93. szám. — Őszi kiállítás, 1930., Ipolyi, 155. szám. — Erdélyi kiállítás, 1931., 169. szám.

OLTÁRKERESZT,

négykarélyos talppal, gombbal, öntött Krisztus-testtel, háromkarélyos szárvégeken vésett evangelista jelképekkel, 1627-es évszámmal, 1854-ben megújítva. IZ nagyszombati mester műve, 1627. Aranyozott ezüst, mag. 29 cm.

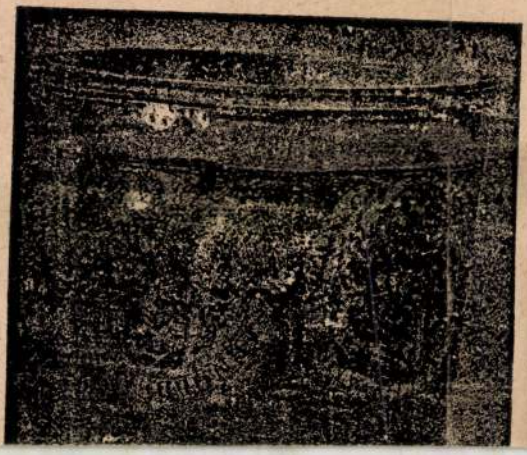

Görgei Márton

harangöntö

l.

Kovács-Harang

g. l.

14. sz.

190

15569 szám. hoz.

ikt. 1 899.

A müe

Tekintetes ország

Hivatalos tisztelettel felkére

elhelyezett főszol

helyiségeinek évi

gyában

Görgő

Szepes m.

Myshovszky 1879

1) alapraj 82 mm 10 m.

déls homlokrat -

2) déli kapu. 1:10 részletek.

3) hentsy hár - 12 mm = 1 m

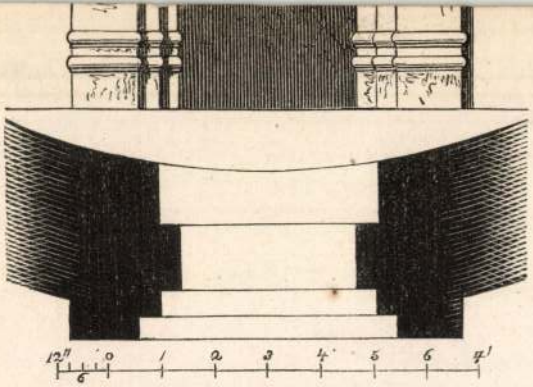

30.

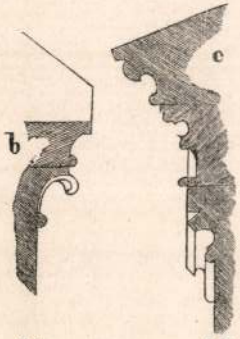

41. 42.

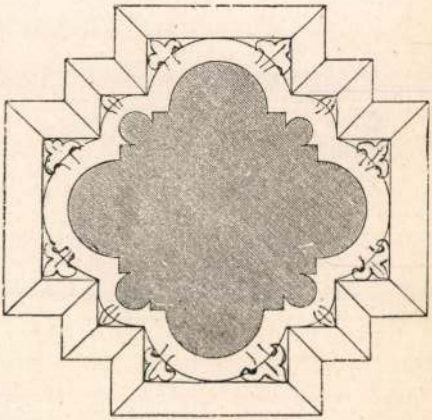

46.

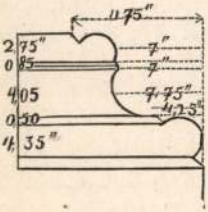

45.

Görgő
róm kat templom

Abaujtorna
m

Miskovaly 1875.

1) kis alapraj a tárlati kep.
sventsig fülke részletek.

2) Rebek Gz. tiszköve.

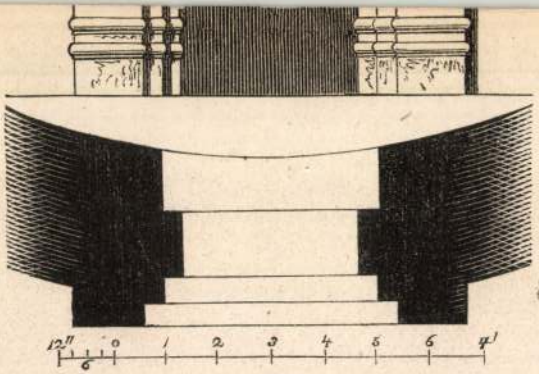

30.

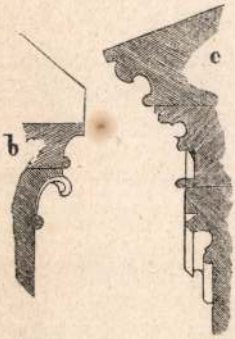

41. 42.

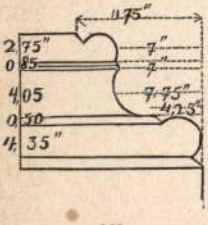

45.

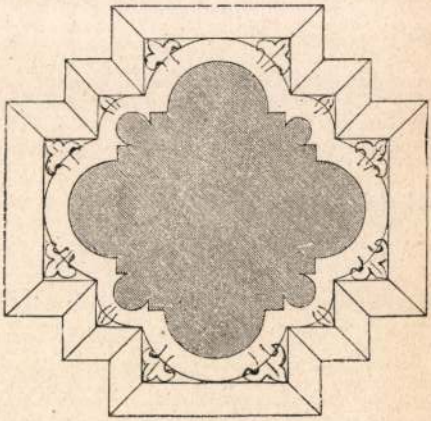

46.

Görgői templom

képe regi

Lechner: Tanulmányok

MMÉLKözl
1913. 449 l.

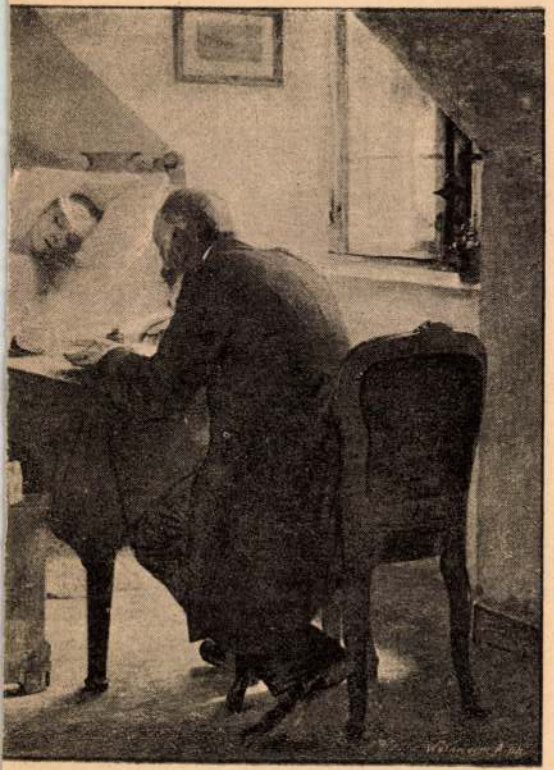

ÁLSÁGOS PILLANATOK.

Görgöi rk. pléb. templom

(Szepes vm.)

l. Diósfelsöm.

197. l.

~~Duna VII. 190.~~

Görgői várkastély

Veress Endre dr.

A Görgeyek egykori görgői várkastélya.

Hadtört. Közl.

1912. 446. l.

ndult
Tojásdad medaillonban. Haja és körszakálla
~~[illegible]~~ Ingének gallérja
dőjé rojtos, s kabátja zsinóros. Telirata a kép

JSTVÁN,
INÜGY-EGYLET ELNÖKE"
4"
éretei a vonalkeretnek 8:6.2 cm.
szka L.
n. szinészet évkönyve. Pest, Athenaeum 1873.

591.

57/95 N: HUT.34.

Görgöi ref.

templom

1911-ben épitettek újjá

Csikvári Abauj

sz. a. 78. h.

Görgő

Templom felső-
magyarországi
renaissance stí-
lusban.

MMÉE Közl.
1913. 446,
449. l.
keppel

Görgői várkastély

Veress Endre dr.

A Görgeyek egykori
görgői várkastélya

Hadtört. Közl. 1912
446–448. l.

DÉVAVÁNYA (Sárrét)

Ref. templom.

L. P: Déva-Ványa. VV 1862, 133-134 l.
(Képe 133 l)

Görgői várkastély

Dr Veress Endre: Görgey Benedek görgői vár-kastélya. Hadtörténelmi Közlemények. XIII. 3. füzet.

A kastély 1883-ban készített rajzával.

MAKKOS MÁRIA

Templomrom

Kéne VU 1868, 221.l.

D Görgey Miklós, görgői

szül Varannón 1880
május 8-án ág. ev.
Ludovika akadémiát végzett.
1912/13. II. első osztályban
rendkiv. növendék - Fe-
renczy Károly
1913/14. I. másodosztályb. n.o.
1913/14. II. " " "

Múz. és Kat. Orsz. Tanácsa és Orsz. Ffrége
emlékirata a magyar könyvtárügy fejlesztése
érdekében VI. 66 — 68.

Gyöngyi Miklós

1912/13 I. – 1913/14

Ferképzomfoiskèvk

86 l.

közelítő szimmetriában, küzdő harcosok csoportjai. 1811. találták e szobrokat Cockerell, Haller v. Hallerstein és társaik a templom romjai alatt. 1812-ben Lajos bajor trónörökös megvásárolta őket, 1817-ben Thorvaldsen kiegészítette a hiányzó részeket, sajnos, azonban ledolgozta a törési felületeket, úgyhogy sem a meglévő, sem a Furtwängler által 1901. vezetett ásatások alkalmával hozzátalált töredékeket többé hozzáilleszteni nem lehetett. Egyes alakokon még észrevehető az egykori polychrómia nyoma. — Irodalom: *A. Furtwängler, E. R. Fischer, H. Thiersch:* Aegina, das Heiligtum der Aphaia. München, 1906. (Korábbi irodalom itt megtalálható.)

Weyde.

AEGIS (görög), a Hephaistos által Zeus számára készített pajzs, leginkább azonban a Pallas Athené ábrázolásain előforduló Gorgó-fejes mellvért.

AELST (ejtsd: álszt), 1. *Pieter Coecke van,* flamand építész és festő (1502—1550), az olasz renaissance elemeit imitáló németalföldi manierizmus egy jelentékeny mestere. Építészeti műveiből az antwerpeni városháza egy kandallóján kívül alig maradt fenn valami. Nevét inkább teoretikus működése őrizte meg: flamand nyelven kiadta Vitriviust, flamandul és franciául Serliót. Mint festő B. van Orley tanítványa. Fő műve a Leonardo da Vincire visszamenő Utolsó vacsora, mely több ismétlésben maradt fenn (pl. brüsszeli múzeum). Nagy szerepet játszott mint gobelin- és üvegfestménytervező.

A., 2. *Willem van,* hollandi festő, szül. Delft 1625., megh. Amsterdam 1683 körül. Nagybátyja, Evert van A. (1602—1657) műhelyében tanult. Olaszországból visszakerülve, a hollandi képírás egyik legkiválóbb csendéletfestője lett. Egy

Görgeyné Udránszky Anna
neropel Klammer Mariska műterem
kiállításán.

Műteremkiállítás
M. 932. V. 12.

M.D.K.

Görgey Zoltán

Három szinmüvésznőről készült rajzát hozza a lap: Hegyi Aranka, Blaha Lujza és Pálmay Ilka neve szerepel a képek alatt.
Repr.-ók.

Képes Családi Lapok, Bp. juni. 22.
VI. évf. 39. sz. 613. lap

Görgling

(Karinczy levelezései-
ben fordul elő e
nevén)

lásd

Kärgling alatt

A.D.

2236. Golz
Sz. Wienben 1857 január 25-én
Leány virágokkal.

Térdig és aszt
be néz és mosolyogva szaggatja
it. Előtte és a füles cserépedé
te: szalmakalap szalagcsokorral
ujakkal. Kibontott haja
szalag szoritja. Az ablakon át
alól balra: A.D. Golz 92.4

Pastell, vászonra húzott
Vétetett a Nemzeti

(881/902)

Az 1903: II. 25-iki 658
céljaira jelöltetett ki. (198
Elszámoltatott 1903. IV
Az elszámolást elfogadt
az 1903: X. 15-ikki 18308 (710-

904: IV. 28.

1902

id. Görgner / Georgner/ József

MDK

1930-ban id. Görgner /Georgner/ József lett a korongosok müvezetője. Családostul jött: két fiával Oswalddal és Józseffel meg leányaival, egy év mulva felmondtak neki és 30 milliót kapott kárpótlásul.

54.o.

NIKELSZKY GÉZA : A Zsolnay-gyár művészete. Pécs.1959.

Óbudai Társaskör Galéria

Budapest, III. Kiskorona u. 7.

Görgey Géza

festményei

Megnyitja 2006. szeptember 5-én
18 órakor Konok Tamás festőművész

Megtekinthető szeptember 24-ig,
hétfő kivételével 14-18 óra között.

Nemzeti Kulturális Alap
Nemzeti Kulturális Örökség Minisztériuma
Fővárosi Képzőművészeti Alap

ifj Görgner / Georgner/ József MDK

1930-ban ~~id.~~ id. Görgner /Georgner/ József lett a korongosok művezetője. Családostul jött: két fiával Oswalddal és Józseffel meg leányaival, egy év mulva felmondtak neki és 30 milliót kapott kárpótlásul.

54.o.

NIKELSZKY GÉZA : A Zsolnay-gyár művészete.
Pécs.1959.

Görgner / Georgner/ Oswald

1930-ban id. Görgner /Georgner/ József lett a korongosok művezetője. Családostul jött: két fiával Oswalddal és Józseffel meg leányaival, egy év mulva felmondtak neki és 30 milliót kapott kárpótlásul.

54.o.

NIKELSZKY GÉZA : A Zsolnay-gyár művészete.
Pécs.1959.

Görner Carl MDK

festő

A Zsolnay-gyár művészeti munkáiban közreműködött

1883.

65.o.

NIKELSZKY GÉZA: A ZSOLNAY-GYÁR MŰVÉSZETE;
Pécs. 1959.

Görner, Carl

MIK

Pestő.

1883. évben lépett a Zsolnay-gyár szolgálatába.

73.o. 9. jegyzet.

NIKELSZKY GÉZA: A Zsolnay-gyár művészete. Pécs. 1959.

Görgner Josef MDK

korongos

a Zsolnay-gyár művészeti munkáiben közre-működött mint a korongos /////// csoport művezetője. 1925-26.

68.o.

NIKELSZKY GÉZA: A Zsolnay-gyár művészete.
Pécs. 1959.

Görgei Bebek-nemzet

daraboltatván, belsejéből tömérdek arany gördült a bámuló király elé. Hogy a Bubek nemzetség a régi korban dúsgazdag lehetett, bizonyos; az általa épitett zárdák és várak, különösen Szádvár egykor dicső s fényes lakvárának düledékei még ma is igazolják ezt. *Ruehietl Miklós.*

Az első lóvonatu pálya Bécsben.

A mi ifju Pestünk is együtt iparkodik haladni a mivelt külföld nagyobb városaival, s ha egy vagy más téren, a szerencsésebb körülmények közt levők megelőznek is bennünket, többnyire oly mellékkörülmények okozzák, melyeket eddig leküzdenünk alig állt hatalmunkban. Hogy akaratbiánynyal nem vádoltathatunk, meglátszik abból, hogy nálunk a külföld minden életrevaló vivmánya csakhamar meghonosul, ha erőnk határain tul nem terjed.

A forgalmi élénkség növelésére nagy befolyással vannak az ugynevezett lóvonatu vaspályák, melyek olcsó és könnyebb közlekedés előállitására nagyon alkalmasak. S bár New-York,

London s más világkereskedelmi városok rég ily vaspálya-hálózatokkal vannak boritva, a nagy Bécs e tekintetben sem sokkal előzött meg bennünket, ott ugyanis csak a mult októberben nyilt meg az első lóvonatu vaspálya, mig nálunk is, mint olvasóink tudják, már több mint egy év óta alakult egy részvénytársaság, hogy a szénatérről az ország- és váczi-uton keresztül Uj-Pestre hasonló pályát vezessen, mely több mellékágra terjedne ki, s e társaság azóta is, habár kissé lassan, folyvást működik czélja kivitelére.

Hogy a majdan létrejövendő ló-vaspálya miniméűségéről némi fogalmat nyujtsunk olvasóinknak, képen mutatjuk be a bécsi első ilynemű vállalatot, melynek tágas „omnibus“ait néha annyira megrohanják, hogy a tizenhat személyre számitott kocsifedélzeten sokszor 30 ember is látható, kik onnan a magasból egész megelégedéssel s nemével a büszkeségnek nézik a mélyen alattuk álló gyalog közönséget; mig mások, a kik nagyobb kényelmet szereznek, a kocsi tükrökkel diszitett csinos belsejében foglalnak helyet.

Vas. Ujs. 1866. 39l

gött kocsim, ifju uram eszeveszetten fut a „korona“-ba, s eladja ott lelkét az aradi és bihari összeesküvőknek.

Abaházy Miklós csak vállat vonitott, és mosolygott, mintha mondta volna: „elébb megtörténhetik, mint nem.“ (Folyt. köv.)

Bubek György síremléke Görgőn.

(Tornamegyében.)

Tornamegye Görgő nevü falujában a kath. templom szük falai közt öt század óta rejtekben szunnyad egy kcrülbelül 7 láb magasságu, $3^1/_2$ láb szélességü, és $^3/_4$ láb vastagságu finom vörös márványoszlop (siremlék), melyet ezelőtt mintegy 50 évvel a kath. lelkész az oltár előtti föld felületéről kiemeltetve, a kisded templom jobb oldali falába örök emlék okáért gondosan berakatott.

Az oszlop közepén ügyes művész véste pánczélos női alak van, mely domborura vésett képet ábrázol, fején koronával, szájában, vagy fogai közt pedig feje fölé kinyuló két hallal, a titoknak, és hallgatásnak jelképével. A mellébe vésett, de fegyveres szem nélkül már nem olvasható betük (Mria Rgna) tünnek a figyelmes vizsgáló szemébe. Az alak alatt egy pólya, vagy paizs diszelg, melyen Magyarország kettős keresztje látható. A

Bubek György siremléke Görgőn (Tornamegyében).

kereszt felső részéből sugarakat képező vésések konyulnak alá. Az egész oszlopot góth betükkel ezen sírirat disziti: *Hic Iacet Georgius Bubeck Magr Tavernicorm Regalium qui fecit extruere Ecclesiam Bte. Vginis fratribus Heremitis Ordnis Sti Plipi Heremite Anno Dni MCCCLXXI.*

Görgőn Bubek (Bebek) kolostort alapitván, nemzetségi sírboltot is alapitott, mit a darázskőbányászok által a jelen század elején gyakran kivájt régi süvegek, értékes érmek, gyűrűk, fegyverek stb. eléggé bizonyitottak, melyeket, fájdalom, a tudatlan kezek csekély árért ittott elsikkasztottak.

Görgő a Kassától Rozsnyóra vonuló országuttól csak nehány percznyi távolságra fekszik. Ne kimélje az utas idejét s fáradságát, és térjen bizodalommal a kath. lelkész udvarába, s vele együtt a templomba, hol bátran szemközt állhat egy érzéketlen márványnyal, mely dicső Nagy Lajosunk boldog korába visszavarázsolhatja.

Bubekről következő monda szállong a nép közt: „Bubek ő kigyelme mint bacsó (juhászgazda) Budára ment a királyhoz, egy kerek sajtot vivén magával, hogy a királynak ajándékba adja, ha t. i. kérelme teljesittetnék, mely abból állott: engedjen számára a király hét juh-kosarat (juhállást) épittetni. A kérelmét sürgető juhász, miután megvigasztaltatott, hazatértekor legott juhállások helyett hét fia számára annyi várat épittete *). Az ajándékba jutott sajt később föl

*) A várak ezek lehettek: Pelsőcz, Gombaszög, Kraszнahorka Gömörben; Sólyomkő, Szádvár, Torna Tornában; Regécz; Abaujban.

Vas. Ujs. 1866. 39. l.

gött kocsim, ifju uram eszeveszetten fut a „koronа“-ba, s eladja ott lelkét az aradi és bihari összeesküvőknek.

Abaházy Miklós csak vállat vonitott, és mosolygott, mintha mondta volna: „előbb megtörténhetik, mint nem.“ (Folyt. köv.)

Bubek György síremléke Görgőn.

(Tornamegyében.)

Tornamegye Görgő nevü falujában a kath. templom szük falai közt öt század óta rejtekben szunnyad egy körülbelül 7 láb magasságu, $3^1/_2$ láb szélességü, és $^3/_4$ láb vastagságu finom vörös márványoszlop (siremlék), melyet ezelőtt mintegy 50 évvel a kath. lelkész az oltár előtti föld felületéről kiemeltetve, a kisded templom jobb oldali falába örök emlék okáért gondosan berakatott.

Az oszlop közepén ügyes művész véste pánczélos női alak van, mely domborura vésett képet ábrázol, fején koronával, szájában, vagy fogai közt pedig feje fölé kinyuló két hallal, a titoknak, és hallgatásnak jelképével. A mellébe vésett, de fegyveres szem nélkül már nem olvasható betük (Mria Rgna) tünnek a figyelmes vizsgáló szemébe. Az alak alatt egy pólya, vagy paizs diszelg, melyen Magyarország kettős keresztje látható. A

Bubek György siremléke Görgőn (Tornamegyében).

kereszt felső részéből sugarakat képező vésések konyulnak alá. Az egész oszlopot góth betükkel ezen sírirat disziti: *Hic Iacet Georgius Bubeck Magr Tavernicorm Regalium qui fecit extruere Ecclesiam Bte. Vginis fratribus Heremitis Ordnis Sti Plipi Heremite Anno Dni MCCCLXXI.*

Görgőn Bubek (Bebek) kolostort alapitván, nemzetségi sírboltot is alapitott, mit a darázskőbányászok által a jelen század elején gyakran kivájt régi süvegek, értékes érmek, gyűrűk, fegyverek stb. eléggé bizonyitottak, melyeket, fájdalom, a tudatlan kezek csekély árért ittott elsikkasztottak.

Görgő a Kassától Rozsnyóra vonuló országuttól csak nehány percznyi távolságra fekszik. Ne kimélje az utas idejét s fáradságát, és térjen bizodalommal a kath. lelkész udvarába, s vele együtt a templomba, hol bátran szemközt állhat egy érzéketlen márványnyal, mely dicső Nagy Lajosunk boldog korába visszavarázsolhatja.

Bubekről következő monda szállong a nép közt: „Bubek ő kigyelme mint bacsó (juhászgazda) Budára ment a királyhoz, egy kerek sajtot vivén magával, hogy a királynak ajándékba adja, ha t. i. kérelme teljesittetnék, mely abból állott: engedjen számára a király hét juh-kosarat (juhállást) épittetni. A kérelmét sürgető juhász, miután megvigasztaltatott, hazatértekor legott juhállások helyett hét fia számára annyi várat épittete *). Az ajándékba jutott sajt később föl

*) A várak ezek lehettek: Pelsőcz, Gombaszög, Krasznahorka Gömörben; Sólyomkő, Szádvár, Torna Tornában; Regécz; Abaujban.

*

daraboltatván, belsejéből tömérdek arany gördült a bámuló király elé. Hogy a Bubek nemzetség a régi korban dúsgazdag lehetett, bizonyos; az általa épitett zárdák és várak, különösen Szádvár egykor dicső s fényes lakvárának düledékei még ma is igazolják ezt. *Ruehietl Miklós.*

Az első lóvonatu pálya Bécsben.

A mi ifju Pestünk is együtt iparkodik haladni a mivelt külföld nagyobb városaival, s ha egy vagy más téren, a szerencsésebb körülmények közt

London s más világkereskedelmi városok rég ily vaspálya-hálózatokkal vannak boritva, a nagy Bécs e tekintetben sem sokkal előzött meg bennünket, ott ugyanis csak a mult októberben nyilt meg az első lóvonatu vaspálya, mig nálunk is, mint olvasóink tudják, már több mint egy év óta alakult egy részvénytársaság, hogy a szénatérről az ország- és váczi-uton keresztül Uj-Pestre hasonló pályát vezessen, mely több mellékágra terjedne ki, s e társaság azóta is, habár kissé lassan, folyvást működik czélja kivitelére.

Hogy a majdan létrejövendő ló-vaspálya minéműségéről némi fogalmat nyujtsunk olvasóinknak, képen mutatjuk be a bécsi első ilynemű vállalatot, melynek tágas „omnibus"ait néha annyira megrohanják, hogy a tizenhat személyre számitott kocsifedélzeten sokszor 30 ember is látható, kik onnan a magasból egész megelégedéssel s nemével a büszkeségnek nézik a mélyen alattuk álló gyalog közönséget; mig mások, a kik nagyobb kényelmet szereznek, a kocsi tükrökkel diszitett csinos belsejében foglalnak helyet.

Görick, l. *Gerick*.

Görick Jósef, rozsonyi ötvös V. 93.

Murcikot. Ed

Görick Jósef

er Gerick

GÖRÖCS TIBOR

91 7. 34

Új Művészet

Görőcs Tibor

1970 JUN 20

MAGYAR HIRDETŐ
SAJTÓFIGYELŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 81
Telefon: 138-068, 337-748, 340-776

ÉLET ÉS IRODALOM
Budapest

1021

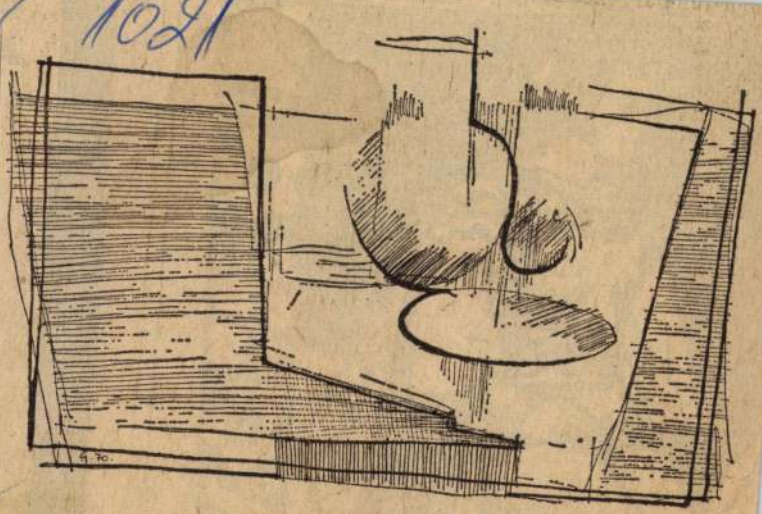

Görőcs Tibor: Csendélet

Görőcs Tibor

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-776
1979 JUN 6

ÉLET ÉS IRODALOM
Budapest

1021

Görőcs Tibor: Illusztráció

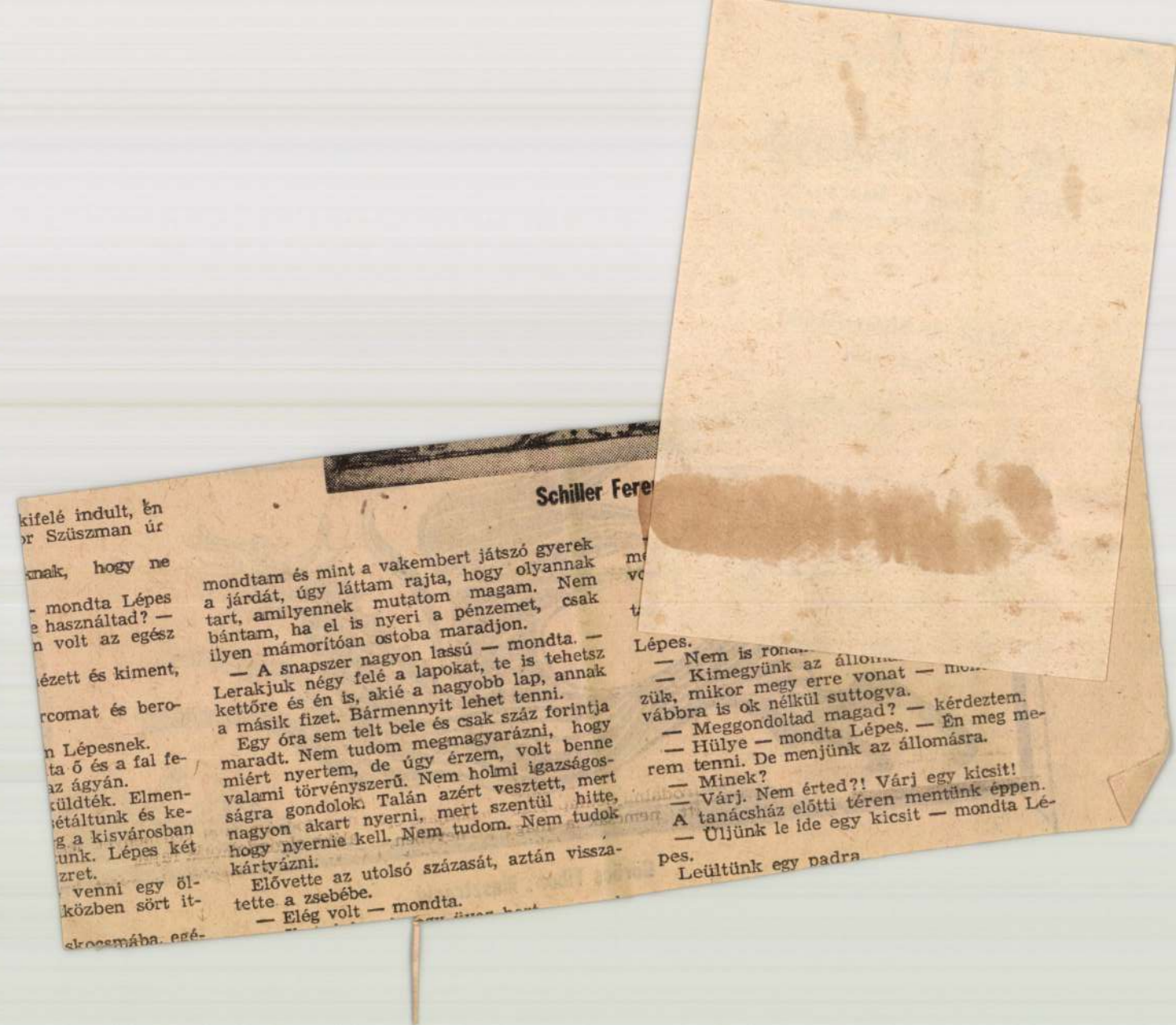

kifelé indult, én
or Szüszman úr

knak, hogy ne

- mondta Lépes
e használtad? —
n volt az egész

ézett és kiment,

rcomat és bero-

n Lépesnek.
ta ő és a fal fe-
az ágyán.
küldték. Elmen-
étáltunk és ke-
g a kisvárosban
unk. Lépes két
zret.
venni egy öl-
közben sört it-

skocsmába, egé-

Schiller Fere

mondtam és mint a vakembert játszó gyerek a járdát, úgy láttam rajta, hogy olyannak tart, amilyennek mutatom magam. Nem bántam, ha el is nyeri a pénzemet, csak ilyen mámorítóan ostoba maradjon.

— A snapszer nagyon lassú — mondta. — Lerakjuk négy felé a lapokat, te is tehetsz kettőre és én is, akié a nagyobb lap, annak a másik fizet. Bármennyit lehet tenni.

Egy óra sem telt bele és csak száz forintja maradt. Nem tudom megmagyarázni, hogy miért nyertem, de úgy érzem, volt benne valami törvényszerű. Nem holmi igazságosságra gondoltok. Talán azért vesztett, mert nagyon akart nyerni, mert szentül hitte, hogy nyernie kell. Nem tudom. Nem tudok kártyázni.

Elővette az utolsó százasát, aztán visszatette a zsebébe.

— Elég volt — mondta.

Lépes.

— Nem is ron

— Kimegyünk az állom
zük, mikor megy erre vonat — mo
vábbra is ok nélkül suttogva.

— Meggondoltad magad? — kérdeztem.

— Hülye — mondta Lépes. — Én meg merem tenni. De menjünk az állomásra.

— Minek?

— Várj. Nem érted?! Várj egy kicsit!

A tanácsház előtti téren mentünk éppen.

— Üljünk le ide egy kicsit — mondta Lépes.

Leültünk egy padra

Görös Tibor

MK SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 81
Telefon: 138-068, 337-748, 340-776

ÉLET ÉS IRODALOM
Budapest

1971 NOV 1

1021

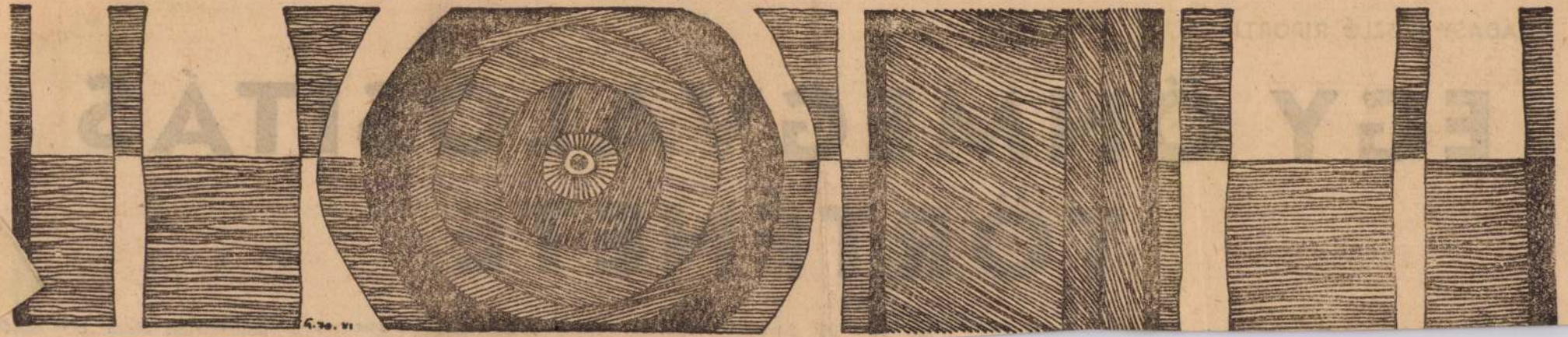

Görös Tibor: Kompozíció

NÁDASY LÁSZLÓ RIPORTJA:

EGY ÖNMEGVALÓSÍTÁS TÖRTÉNETE

gű. Az ügy fontosabb, mint az

ményben láttuk, nem a szerencsé-

pottermelést. Nem egy kipróbált

Görögcs Tibor

"Jánusz" c. művének repr.-ját bemutatja a lap.

Élet és Irodalom, Bp. 1971. január. 2.
XV. évf. 1. sz. 7. lap

Görögcs Tibor

Kezeket ábrázoló rajzának repr.-ját hozza a lap.

Élet és Irodalom, Bp. 1971. január 16.
XV. évf. 3. sz. 16. lap

Görögcs Tibor

Rajzának repr.-ját hozza a lap.

Élet és Irodalom, Bp. 1971. január 23.
XV. évf. 4. sz. 4. lap

Görös Tibor

Grafikáiból kiállítása nyílt az Eötvös Klubban

Szabó György: A látogató kalandjai

Élet és Irodalom 1971 II. 27

Göröcs Tibor

"Kompozició" c. művének repr.-ját hozza a lap.

Élet és Irodalom, Bp. 1971. ápr. 24.
XV. évf. 17. sz. 2. lap

MK SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-776

ÉLET ÉS IRODALOM
Budapest
1971 JAN 12 31

1021

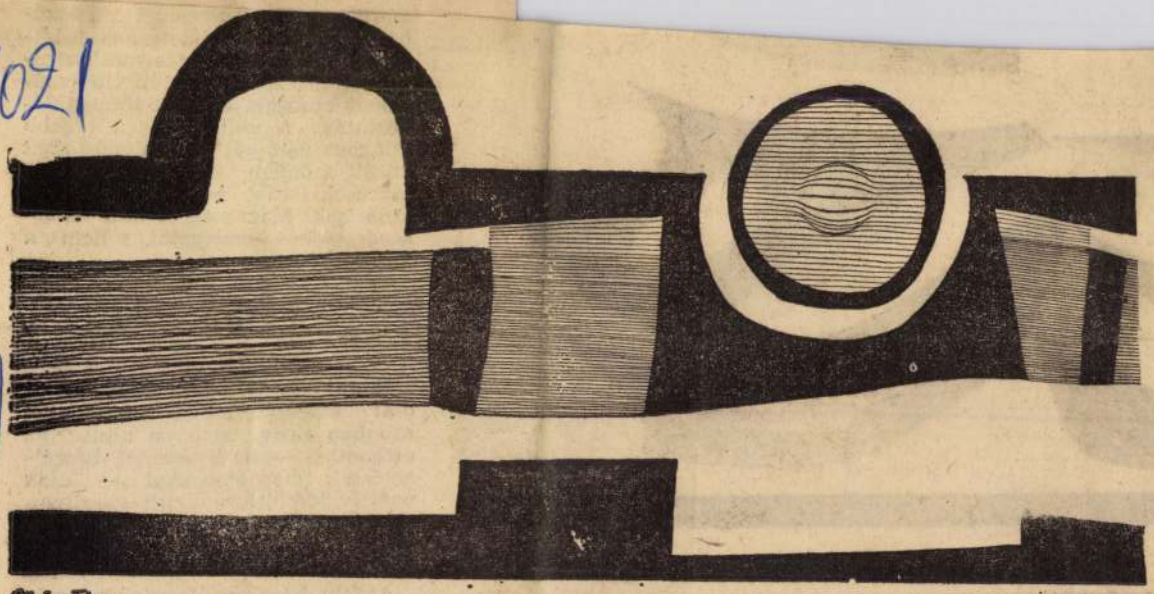

Görös Tibor

Görös Tibor

Görös Tibor rajza

ÉLET ÉS IRODALOM 4

Tibor litográfiája

Eltelik így is a tél, megnövekedett szabad idővel, amelynek azonban aktív tartalma nincs; az otthonülés — tévé-nézéssel, beszélgetéssel, disznótorokkal — csak passzív időtöltésre nyújt alkalmat. Kényelemben, a fogyasztás bűvöletében, de kissé az elmagányosodás ritkuló légkörében.

A falu házaiban lassanként már nemcsak lakni, hanem élni is lehet. El kell jutni odáig, hogy mind a házakban, mind a faluban lakni és élni is lehessen.

MK SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 81
Telefon: 138-068, 337-748, 340-776

ÉLET ÉS IRODALOM
Budapest
1971 APR 24

1021

Görös Tibor

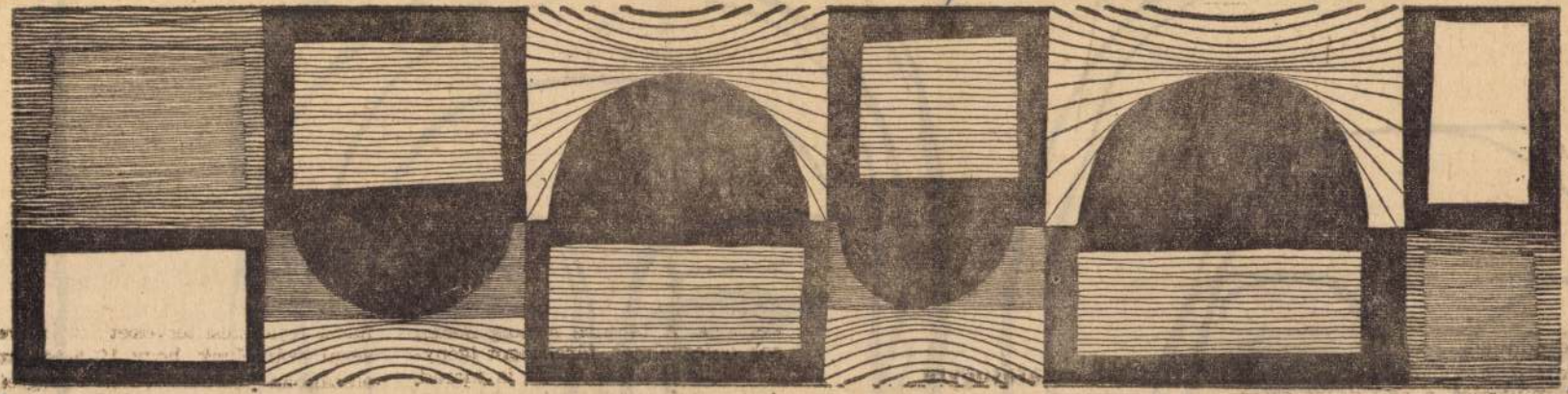

Görcs Tibor: Kompozíció

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-776

ÉLET ÉS IRODALOM
Budapest

1021

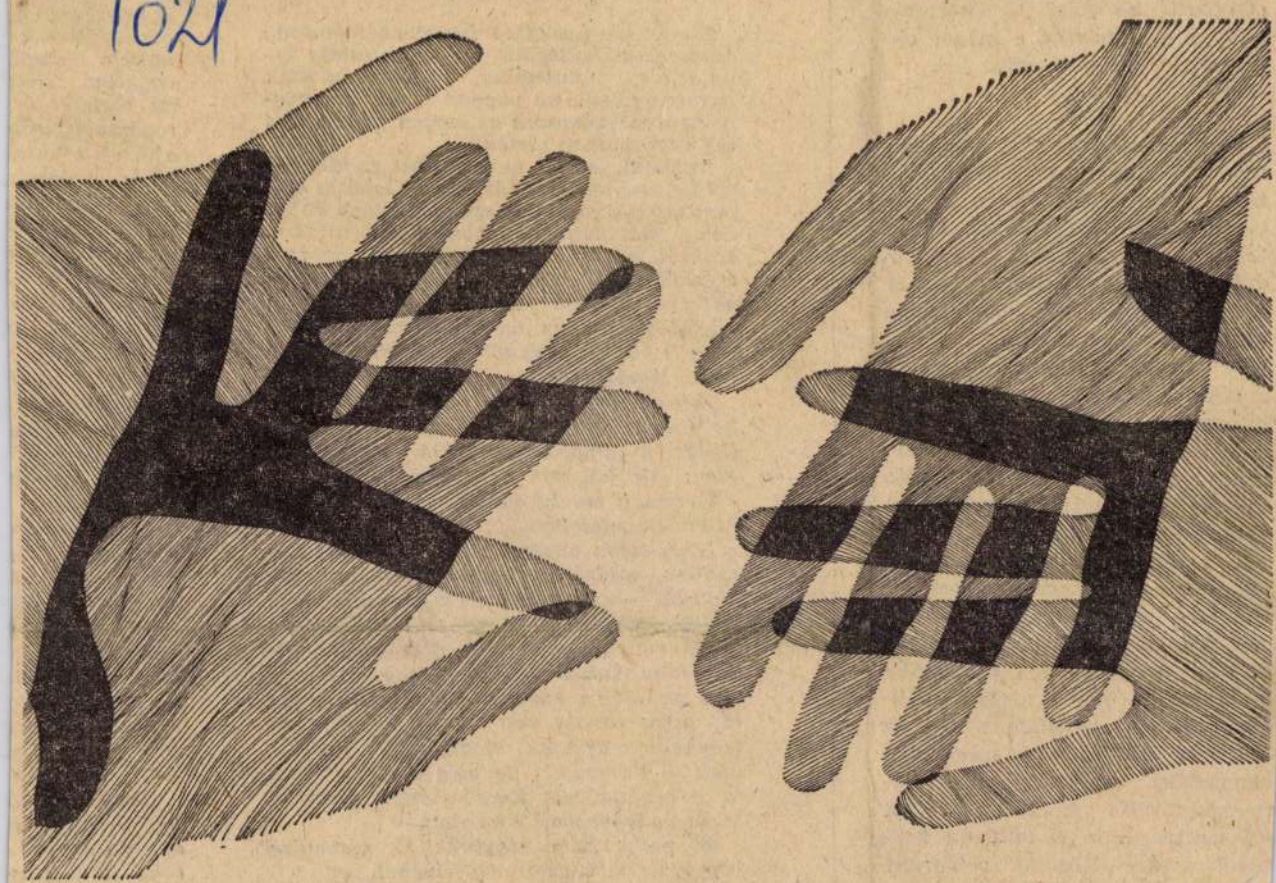

Göröcs Tibor rajza

Görös Tibor

szolmizáció! Pincébe szorult a „Csipkefa bimbója" — kísérteties idők. Ám a szántót a magot csíráztató időkre bevetettük.

●

S az éltető tavasz erre is elérkezett. Könyvem példányai javarészt elkallódtak ugyan, de ami bennük volt, megmaradt. Újabb Énekeskönyv-sorozatot írtam. Kodály nevével díszítettem ezeket is. Rajzaik, ábráik terveim alapján készültek. Kivitelezésben a magyar nyomdász mesterművei. A módszeres alapvetés változatlanul megmaradt továbbra is. Egyre több lelkes művelője akadt. A Zeneakadémia tanárképző tanszakán nevelődött tanítványaim vitték további sikerekre. Nem sok idő múltán a külföldről idelátogató neves művészek és szakemberek révén híre futott határainkon túl is. Az 1958-as koppenhágai zenepedagógiai kongresszuson (ISME) ismertettem először a magyar módszert. 61-ben Amerikában is. Az 1964-ben Budapesten megtartott nemzetközi zenei nevelői kongresszus tovább fokozta hírét. Kint élő tanítványaim is feltűnést keltettek vele. Közülük néhányan könyvem egyes részleteit megjelentették angol nyelven is. A mód-

A fa

Midőn az
viharedzett k
nuld meg, fi
tiszavirágélet
pi nappal, sz
ma vagy holn
Intelmük s
ról kellene ír
bert mozgósít
nem, tisztel
azokról, akik a szabad ég alatt tíz-tizenkét órán át állják a hó ostromát, és kézigránátként robbanó glosszát kerekítenem a házfelügyelő ellen, ha netán valahol, valamelyik bérház előtt térdig gázolnánk a tél fehér támadásában.

Egy alkalomra mégis elfelejtem hajdani kollégáim okosítását. És most az egyszer Villon-ra se hallgatok. Hiába mondja bölcsen: „De hol van a tavalyi hó?"

Kérem, a tavalyi hó itt van, tollam alatt és emlékezetemben.

Ilyen tájon történt, talán valamivel korábban, talán valamivel később, családostul — akkor még csak ketten voltunk a feleségemmel — vendégségbe hívtak a kecskeméti tanyavilágba. Verőfényes télben indultunk a tanyára, hideg, de tiszta volt az idő, s hogy is gondoltunk volna rá, hogy három nap múlva, a hó alatt meghalnak az utak. Meghalnak a gyalogutak, a taligautak, de még az országutak is. A tanyavilágot Kecskeméttel összekötő kisvasút is meghalt a hó alatt.

Mi pedig haza vágytunk. Ó, mennyire vágytunk haza, az ország szívébe!

rába egy hatal
zós katonák u
tek hozzánk k
Kérdeztem
Kecskemétig.
Jakabszállásra
ellenkező irán
lótája ránézett
társa mondatáb
— Da, da!
Fenn, a plat
tunk a szél el
erővel vágott a
kedvünk beszél
tettük volna eg
S miközben
fönt, a fülünkb
na elmosolyod
roknyi kockacu
dőbeli édesanya
Mit éreztem?
Jóságosan jó
1945-ös hangula
dig így érzem:
soha, soha, soha

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726
-STMEGYEI HIRLAP
1971 FEB 18
4 1021

Eötvös-tárlaton: Görőcs Tibor

Ideges Golgota

— Ideges?
— Rettentően...
— Miért?
— Nekem eddig semmi nem sikerült. Mindenhonnan elutasítottak. Most áll vagy bukik az életem.

Görőcs Tibor nagy szavakat használ. Igazságukat kétségbevonni nem tudom. Nemcsak a keze, az arca is remeg.

Kedden este az Eötvös-klubban *Passuth Krisztina* művészettörténész nyitotta meg *Görőcs Tibor* életének első tárlatát.

Képzőművészeti gimnáziumba nem járt, a főiskolára nem vették fel. Volt: ötvös, segédmunkás a Szépművészeti Múzeumban, most grafikus az OLAJTERV-nél. 24 éves és harcol azért, hogy oda tartozzon, ahová szeretne.

— A hovatartozásnak nem anyagi hasznát hiányolom, bár szeretnék abból megélni, amit festek, vagy rajzolok. Az erkölcsi hovatartozás izgat leginkább. Az állandó elutasítás eddig doppingolt és hogy Nagy László révén az Élet és Irodalomban megjelentek munkáim, segített — de így ez soká nem mehet... Erőszakkal akarok „betörni" — addig és annyit dolgozni, míg kénytelenek lesznek elismerni.

A művészettörténész elmondta: a grafikák kialakult, önálló világról tanúskodnak. Figuratív elemei nem maradnak a figurális ábrázolás korlátainál, hanem asszociációs fogalomkörré bővülnek, ami a szürrealizmust idézi. A grafikák azonban szigorú rendben, konstruktív egészet alkotnak. És a sajátos világ ebből fakad: a szürrealizmus fenegyerekének fegyelmezettségéből, az ikonhagyományok, a természet, az ember és az asszociáció keverékéből.

Görőcs ezt mondja 26, a tárlaton szereplő grafikájáról:

— Imádom a zenét és úgy érzem, hogy minden rajzban a zenét kell megkeresni. Persze én inkább olajjal festek, csak az elhelyezési adottságok miatt lett a kiállítás fekete-fehér. Szeretnék ősszel még egy tárlatot és remélem erre lesz is lehetőségem: akár Pesten, akár vidéken.

Görőcs Tibor először úgy kezdte, hogy embereket rajzolt fényképhitelességgel. Aztán a figurák szétfolytak és formákká olvadtak. Ilyenek legjobb grafikái: a *„Sziklák"*, a *„Johanna"* és a *„Golgota"*. Művészete utat keres. És érdemes lenne karon fogni, segíteni neki, hogy ezt az utat minél hamarabb megtalálja, mert első tárlata egyéniségről, tehetségről tanúskodik.

(tamás)

Komócsin Zoltán Békés megyében

Komócsin Zoltán, az MSZMP Politikai Bizottságának tagja, a Központi Bizottság titkára szerdán Békés megyébe látogatott. Délelőtt a megyei pártbizottság székházában *Frank Ferenccel*, az MSZMP Békés megyei Bizottságának első titkárával, *Supala Pállal*, az MSZMP Békés megyei Bizottságának titkárával és *Klaukó Mátyással*, a megyei tanács vb-elnökével tárgyalt az időszerű kérdésekről. Ezután a megye vezetőinek társaságában ellátogatott a békéscsabai hűtőházba, ahol *Márton Pál* igazgató kalauzolásával megtekintette a nyolc éve működő, ötezer vagonos régi hűtőházat és a közelmúltban átadott, ezer vagonos paneles hűtőtárolót. A Központi Bizottság titkára végül felkereste a Kner nyomdát, ahol tájékozódott a 350 millió forintos rekonstrukció munkálatairól.

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-776

ÉLET ÉS IRODALOM
Budapest
1977 JUL 17

Görös Tibor
1021

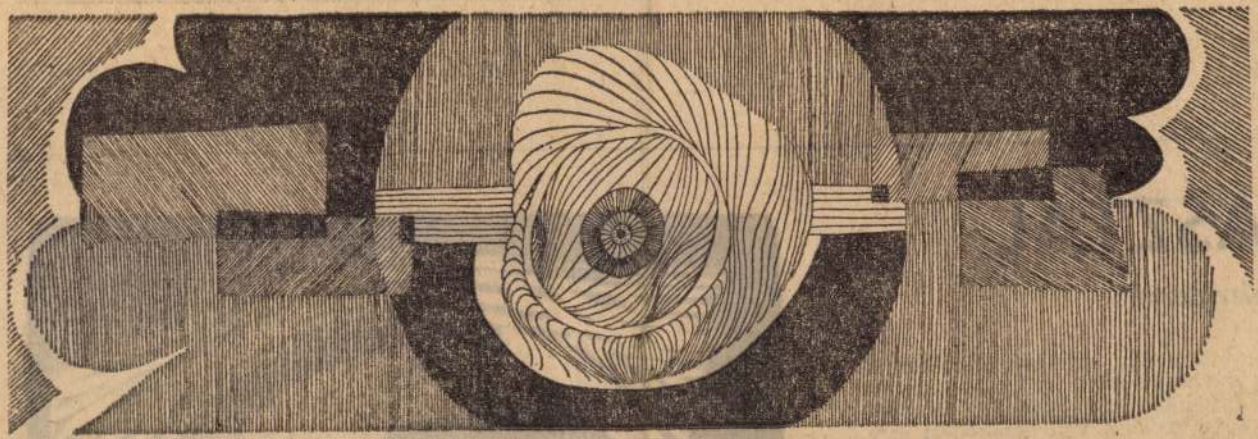

Göröcs Tibor: Kezdődő világ

ASZTAL

televízióról

vetélkedők szintén kártékonyak szerinte, mert individualizmusra ösztönöznek, a gyengébb letaposására. Akkora vita kerekedett erre, hogy be se tudtuk fejezni. Pattogtak az érvek a kerekasztal minden oldaláról. Shakespeare is

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

BUDAPESTER RUNDSCHAU

1971 JAN 11

1021

Grafik von Tibor Görőcs

Görőcs Tibor

Tokio: Japan, der Dritte der Großen. Der Verfasser meint, die japanische Führungsspitze habe die Machtpolitik aufgegeben und beabsichtige auch in der Zukunft keine Reprise. Die Zielsetzung „Größe ohne Bomben" entsprach bisher größtenteils den Tatsachen und der Verfasser meint, dies sei in Japan eine politische Grundlage von Dauer.

Im Vierteljahrhundert seit dem zweiten Weltkrieg haben sich in Japan zweifellos riesenhafte Änderungen vollzogen. Man braucht nur das Nachkriegswerk des Autors (Das japanische Volk und der

Gleichzeiti
drücklich b
handel und
Export sei f
wichtig, den
kommen rea
tenteils dari
tung ist übi
kann also nur hoffen, daß das bestehende Interesse am Frieden stabilisiert wird, und daß sich die Ansichten über den japanischen Militarismus nur auf die Vergangenheit beziehen.

Was den Titel des Buches anbelangt, nennt Guillain Japan nicht zufällig den Dritten der Großen. In Bezug auf

Absicht wurde von japanischer Seite erwidert. Infolgedessen sind z.Z. die zwischenstaatlichen Beziehungen normal oder sogar günstig zu nennen, obgleich die Ansichten der beiden Länder in grundlegenden Fragen erheblich auseinandergehen.

—r —r

Görögcs Tibor

"Homokóra" c. rajzának repr.-ját hozza a lap.

Élet és Irodalom, Bp. 1971. juni. 19.
XV. évf. 25. sz. 3. lap

Görögcs Tibor

"Kezdődő világ" c. müvének repr.-ját bemutatja a lap.

Élet és Irodalom, Bp. 1971. juli. 17.
XV. évf. 29. ~~lvf.~~ 5. lap
sz.

Görögcs Tibor

"Alfa és Omega" c. művének repr.-ját bemutatja a lap.

Élet és Irodalom, Bp. 1971. dec. 4.
XV. évf. 49. sz. 16. lap

Görögcs Tibor

"Hullám" cimmel a lap bemutatja a müvész rajzát.
Repr.

Élet és Irodalom, Bp. 1971 szept. 25.
XV. évf. 39. sz. 13. lap

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-776

Görőcs Tibor

ÉLET ÉS IRODALOM
Budapest

1971 DEC 4

1021

Görőcs Tibor: Alfa és Omega

1971. DECEMBER 4.

íróasztalnál.

Árnyéka kirajzolódik a falra.

Hát, ezt írtam. Nem tudom, tetszik-e majd Margó néninek? Hogy életszerű-e? Holnapig még meggondolom, ha nem jó, írok egy másikat. Talán kicsit túlságosan kiszíneztem. És nem egészen igaz. Margó néni mondta, hogy úgy írjuk le, ahogy van. Nem akaródzott. Ez is élethű. Apa ugyanis nem mindig jön haza, az nem igaz ebben az egész dolgozatban. Vagyis ritkán jön. Az viszont nagyon igaz, hogy mindig hoz magával valamit. Valami remek dolgot, arra esküdni mernék. Még le se tudtam írni elég élethűen, mennyi mindent hoz. Titkos, érdekes dolgokat. Azt sem egészen írtam igazán, hogy zörög a kulcsával, mert nincs is kulcsa. Csönget. Mi engedjük be. Sokszor kiabáljuk, rabló, rablóó, ő meg csak áll ott. De nem rá értjük. És persze, nem üdvözli anyánkat. És nem ül le az íróasztalhoz, már régen. Ezt írjam meg? Ez aztán élethű lesz? De volt, amikor leült! Az az igazság. És hogy soha sem mesél, mert este már sosincs ott? Ezt a mindennapos vacakságot írjam le? Vagy ez az igazság? Ilyen az igazság? De sétáltunk egyszer, és akkor gyönyörűt mesélt, az igaz. Meg, hogy nem rajzolódik ki a feje a lámpafényben este? Na, és? Van, aki sose látja az apukáját. És az is színigaz és élethű, hogy vele álmodom, hogy jön haza, nagykabátban.

Még nem tudom, beadom-e a dolgozatot így, ahogy van. Holnap reggel még meglátom. Én annyira élethűnek találom.

közepére? Hiszen ez a ház „Krúdy-ház", s ez a hangulat Krúdyé?

Megyek befelé a halasi Csipkeház nyitott kapuján. A magas, kőből rakott kerítés mögött csöppnyi park, sudár, nyújtózkodó nyírfák, gesztenyék. Távolabb nyárfák. Közöttük szélesebb utacska folydogál, a kora délutáni fény a tükre, alóla — mint az áttetsző vizű patakok alól a kövek — murva, kavics csikordul. Roszog a lábunk alatt. Az út végén U-alakú épület. Mint egy múltszázadi nemesi udvarház. Most határozottan mélybarnának tűnik, talán az előtte álló örökzöld bokrok miatt. Ónosan fénylik az útszéli nyírfák törzse — november kissé bepárásodott tükrei. Ki nézhette meg magát bennük?! — Valamikor úgy írtak verset, szerelmes levelet a lehántott, kisimított nyírfakéregre, mintha papíros lett volna — fut át rajtam, s már hallom is a verset: „Sápadó fűvű, messzibe hajló rétek / lefoszló fákról rézpénzt gyűjtenek." Vagy maguk a fák, a sárga aranytallérok, piciny rézpiculák pendültek meg hulltukban? Dúskálhatunk is krajcárokban bőven, ha megbolydul a szél, ezer és ezer sárgálló levél csönög földön és fákon.

Az út végén arasznyi betonmedence, mögötte dombormű. Egy nő hajlik ki a hideg kőből, lenn írás: Markovits Mária. Alatta évszám: 1875—1954. A hajdani tanítónő a halasi csipke édes szülője.

Görőcs Tibor

"Két virág" cimmel a lap bemutatja a müvész képét.
Repr.

Élet és Irodalom, Bp. 1971. okt. 23.
XV. évf. 43. sz. 5. lap

Görőcs Tibor

Németh Géza, Orvos András, Prutkay Péter, Szemadán György és Cerovszky Iván kiállitását az Eötvös-Klubban nyitják meg junius 5.-én,-közli a kulturális eseményekről számotadó rovat.

Élet és Irodalom, Bp. 1972. juni. 3.
XVI. évf. 23. sz. 2. lap.

Göröcs Tibor

Rajzát bemutatja a lap. /Cime nincs./
Repr.

Élet és Irodalom, Bp. 1972. juli. 29.
XVI. évf. 31. sz. 7. lap.

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

Görőcs Tibor

ÉLET ÉS IRODALOM

1972 JUL 29

1021

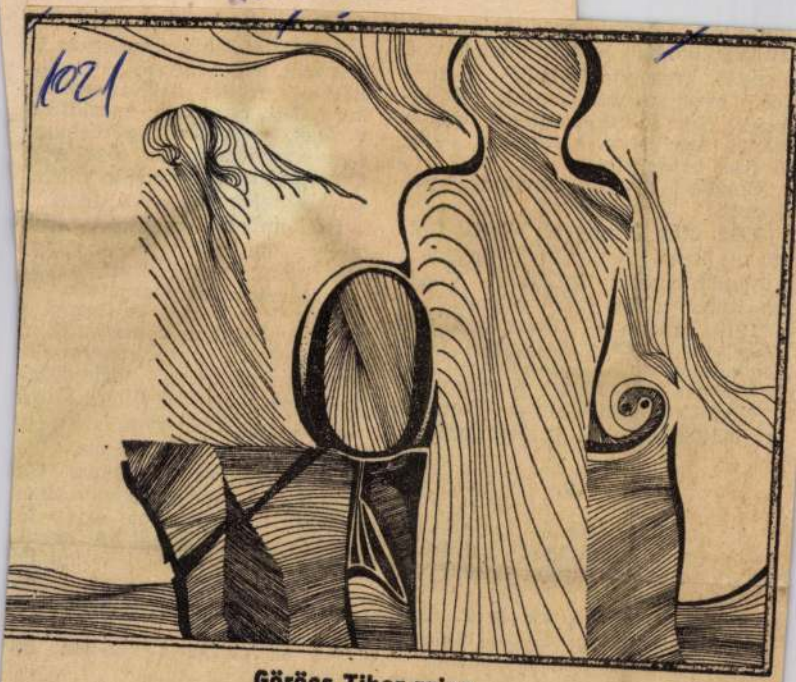

Görőcs Tibor rajza

epítettek, katonai
Fabarakkokban lak
honyát, krumplis t
ként nyolc pengőt
pokig nem mozdul
közül. Áprilisban i
berben értek vissz
Hazafelé gyalog,
kezett.
1945 után könn
gozott keményen.
Hajdúszoboszlóra
ton utazott. Két h
1970 nyarán a
Gazdaság Olaszországba vitte.
Harmincukat, különbuszon.
Velence volt a nagy élménye.
Nem tudja elfelejteni. Életében az volt a legtöbb. Az élet jutalma.

3.

A munkásszállások mindenütt egyformák. Lakói ide szakadtak „Olajországba". Ritkán látják az otthont.

Felkel a szürke, kis öreg. Apró görbület a háton. Sokat megpróbált, megfáradt mozdulatok.

— Vittem valamire, felneveltem a családot. Ennél nem kívántam

mi Gazd...
korszerűbb paradicsomkom...
Az új termelési technológi...
mindent megvásároltak. Megfe...
fajták, gépek, új gyomírtó vegy...
rek állnak rendelkezésre.

A Mezőhegyesi Állami Ga...
ságnak jó kapcsolata van az es...
kombináttal, Európa egyik leg...
gyobb gazdaságával. A hazai...
korrépatermesztés fellendíté...
szellemi tőkét vásárolt. Me...
rendszerűen közlekednek a sz...
emberek.

A makói Lenin Tsz-ben lev...
mutatnak.

— Tudsz németül? Mit írnak?

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

BUDAPESTER RUNDSCHAU

1972 MÁR 13

Göröcs Tibor

1021

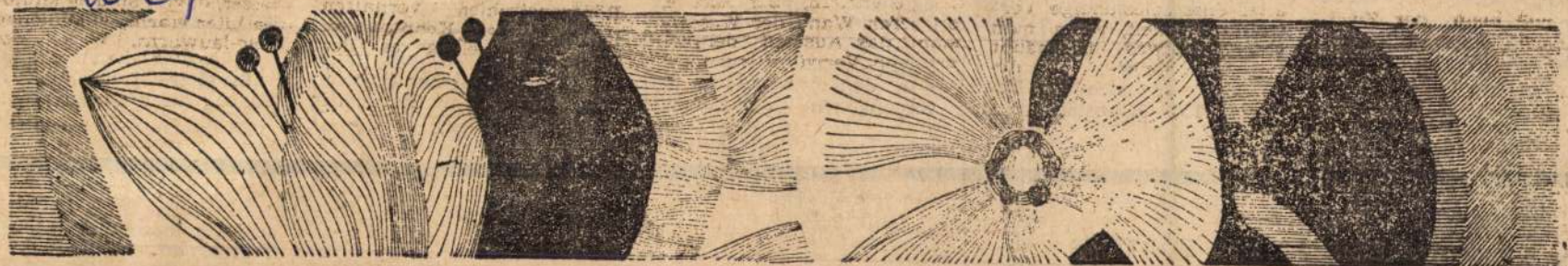

Grafik von Tibor Göröcs

bloß unter den Dichtern der Erste, sondern er gehörte auch zu jenen, die aus der Verteidigungsposition zum Gegenschlag ausholten und zur Waffe griffen, der erste in seiner Treue zum

Ungarisch und Deutsch, und diesen Ausgaben folgten alsbald die italienischen, französischen, russischen und englischen Übertragungen.

★

Heute, da sich das Land zum 150. Jahrestag seiner

Band von Petőfi-Übersetzungen mit einer Widmung an Heine. In dieser Anthologie wurden dem deutschen Leser nicht weniger als 468 Petőfi-Gedichte präsentiert.

In den 50er Jahren des vergangenen Jahrhunderts

Auf französ
gebiet wurde
mit Petőfi-
noch früher,
gedruckt.
Herausgeber
rischer kath
der nach

DAS PORTRÄT

MIKLÓS BORSOS

Seine Eltern siedelten aus Gyergyócsomafalva nach Nagyszeben über. Hier, am Fuße der Fogarascher Schneeberge, wo der stille kleine Fluß, der Rauschbach Cód und der

sowie die ausgedrückten mich an: Der Unterricht ist

Seit jener Zeit ließ ihn der

„Dies wird dem Herrn Lehrer aber nicht gelingen."

Er nahm seine Bücher aus dem Fach und verließ die Schule für immer.

Sein Vater nahm die Nach-

Görcsös Tibor: Oroszlán

LATOR LÁSZLÓ

Héraclíu
tőpren

Mióta járom eg
káprázatokkal
ez irgalmatlan
de sejtelmekk
Mert ha igaz,
alább vagy fe

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

ÉLET ÉS IRODALOM

1942 APR 8

Görciós Tibor

velocipe
szöcskés
szél gör
orrán tí

Görcsös Tibor /lehet, hogy a nevet a lap rosszul irta

"Oroszlán" c. képét hozza a lap.
Repr.

Élet és Irodalom, Bp. 1972. ápr. 8.
XVI. évf. 15. sz. 6. lap.

Tibor Gerőcs

1021

Der Palast des goldenen Apfels

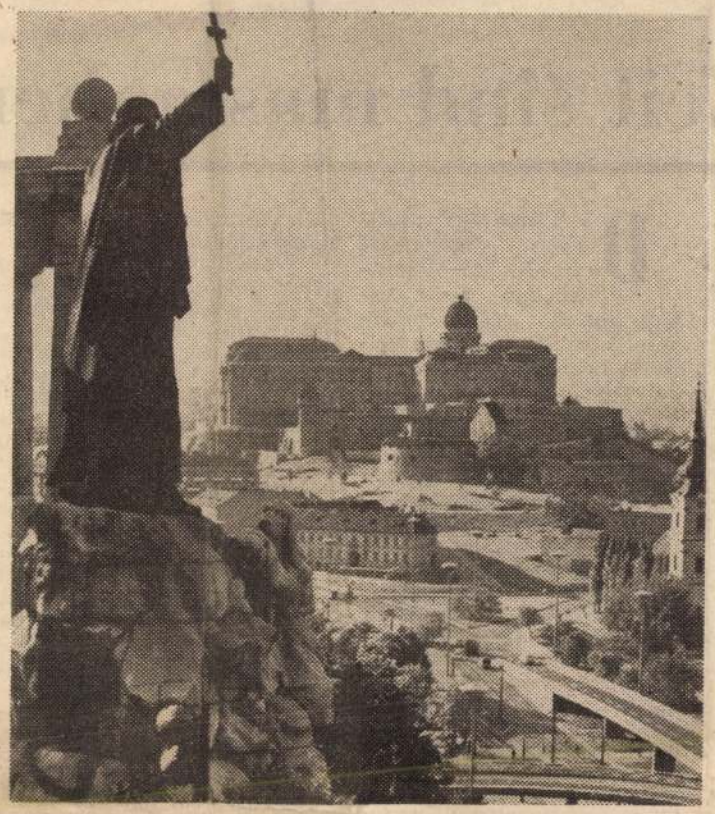

Die Verheerungen des großen Mongolensturmes, der 1241/42 über Ungarn hinwegfegte, veranlaßten König Béla IV. zur Errichtung weiterer Burgen. So nahm er u. a. auch auf dem Burghügel von Buda den Bau einer neuen Burg in Angriff, von der zunächst ein massiver viereckiger Wachturm — der Stephansturm — an der Südspitze des Burghügels fertiggestellt wurde, von dem aus sich die im Tal zur Donau führenden Handels- und Heerstraße überwachen ließen. Die älteste und wichtigste Handelsstraße, die Byzanz mit Wien und weiter mit Augsburg verband, führte zwischen dem Burghügel und dem benachbarten Gellért-Berg zur Donau und zu deren Furt.

Rings um den Stephansturm beginnt dann in der zweiten Hälfte des 13. Jahrhunderts der Ausbau der Königsburg. Mit ihrer Pracht und Bedeutung stellte sie aber erst im 14.—15. Jahrhundert als Residenz der Könige Sigismund von Luxemburg und Matthias Corvinus die auf dem Burghügel bereits bestehende Bürgerstadt in den Schatten. Damals wurde sie sogar zu einem der wichtigsten und glanzvollsten kulturellen und politischen Zentren unter den mitteleuropäischen Herrschersitzen. Der weiteren Entwicklung setzte die Eroberung von Buda durch die Türken 1541 und die anderthalb Jahrhunderte währende anschließende türkische Besetzung des Landes ein vorläufiges Ende. Erst 1686 vermochten die vereinigten christlichen Heere den Osmanen den Burghügel nach erbittertem Kampf zu entreißen. Die Burg lag in Trümmern, und es dauerte geraume Zeit, bis man an den Wiederaufbau denken konnte. Unter Maria Theresia nahm das neue Königsschloß im 18. Jahrhundert seine barocke Gestalt an, wurde aber dann um die Wende des 19. zum 20. Jahrhundert nach den Entwürfen des namhaften ungarischen Architekten Miklós Ybl zu dem monumentalen Gebäudekomplex erweitert, der kurz vor Ende des zweiten Weltkrieges von neuem in Schutt und Asche fallen sollte.

Mittelalterliche Steine erwachen zu neuem Leben

Die Aufräumungsarbeiten, die auf dem Gelände des völlig ausgebrannten Königsschlosses nach Kriegsende in Angriff genommen wurden, boten die Voraussetzungen zu einer mehrjährigen Ausgrabung und Erschließung großen Stils. Im Laufe dieser Arbeiten mußten zunächst die während eines halben Jahrtausends angehäuften Auffüllungen abgetragen und dabei 65 000 m³ Erde weggeräumt werden, bis man auf die Grundmauern und Überreste der mittelalterlichen Burg stieß. Durch Konservierung der noch verbliebenen Teile des einstigen Palastes, seiner Bausteine, der Wandpfeilerreste, der Konsolen und Schlußsteine, der Tür- und Fensterstürze, Stabwerke usw. konnten wenigstens einige Räume in ihrer ursprünglichen Form rekonstruiert werden, die der heutigen Generation nunmehr einen ungefähren Begriff von der einstigen Pracht der mittelalterlichen königlichen Burg vermitteln. Zu diesen von den Archäologen und Restauratoren in die Gegenwart herübergeretteten Zeugen mittelalterlicher Baukunst zählen drei Räume mit Tonnengewölben, ein hoher, überwölbter Keller, ein 10x20 m großer Saal mit Kreuzgewölbe und die Krypta der gotischen Burgkapelle aus dem 14. Jahrhundert.

Was die Ausgrabungen bestätigt haben

Gegenständliches Dokumentations- und Beweismaterial über den mittelalterlichen Königspalast lag uns nicht vor. An schriftlichen Quellen sind uns nur Beschreibungen und Stiche erhalten geblieben, vornehmlich Reiseschilderungen und Berichte jener Gesandten oder Reisenden, die vor und während der türkischen Besetzung Gelegenheit hatten, sich in Buda genauer umzusehen. Eine der ausführlichsten und aufschlußreichsten Beschreibungen verdanken wir dem italienischen Humanisten Bonfini, der in der zweiten Hälfte des 15. Jahrhunderts als Hofchronist im Dienst König Matthias' Corvinus stand. Eine interessante bildliche Darstellung des Burgkomplexes von Buda findet sich in der Nürnberger Chronik von Hartmann und Schedel (1493) auf einem Stich, dem aller Wahrscheinlichkeit nach eine Zeichnung Meister Wolgemuths aus der Zeit um 1470 zugrunde liegt.

Die lange umstrittene Authentizität des Stiches in der Nürnberger Chronik wurde eben durch die Nachkriegsausgrabungen bestätigt. Denn nicht nur die beiden Basteiverbindungsmauern sind mit dem durch Stützpfeiler verstärkten oberen Mauerabschnitt zwischen ihnen und der während der Ausgrabungsarbeiten erschlossenen, parallel zur Donau verlaufenden unteren Mauer erhalten geblieben, sondern auch das untere Mauerwerk des Stephansturmes, ein langer, tief gelegener überwölbter Keller, drei Räume mit Tonnengewölben, Überreste des sog. großen Saales und seiner Unterkellerung sowie der Kapelle und schließlich die aus der Zeit König Sigismunds von Luxemburg stammenden Bogengänge.

In situ, d. h. auf seinem ursprünglichen Platz stand noch der mit den Wappen Matthias' Corvinus und seiner Gemahlin Beatrix von Aragonien geschmückte Brunnen im südlichen Burghof. Desgleichen konnte das große Südrondell der Burgmauer, der seinerzeitige „Baluardo d'Italia", mit den Schießscharten und den Geschützkasematten in seiner ursprünglichen Form wiederhergestellt werden. Die erschlossenen und konservierten Mauerabschnitte waren von einer überraschend großen Ausdehnung.

Der düstere Aspekt des mittelalterlichen Königspalastes und der ihn umgebenden Burganlagen mit den freigelegten und heute wieder begehbaren Höfen legte die Frage nach ihrer einstigen gartenbaulichen Ausgestaltungen nahe. Die nötigen Anhaltspunkte zur Rekonstruktion der einstigen Pflanzenwelt der ungarischen Gärten im 16.—17. Jahrhundert boten uns das Sárospataker Inventar Zsuzsanna Lórántffys, der Gemahlin des siebenbürgischen Fürsten György Rákóczi I., sowie die Aufzeichnungen und Listen der Katalin Nádasdy über die Burg Sárvár.

Die einstige Form der Gärten verraten uns die Landschaftshintergründe der im 15.—16. Jahrhundert entstandenen flämischen Tafelbilder der Gebrüder Van Eyck, Rogier van der Weyden, Dirk Bouts' und ihrer Schüler. Mit den mittelalterlichen Gartenmotiven als atmosphäreschaffender Umgebung trachteten wir die konservierten, restaurierten und wiederhergestellten Teile der einstigen Königsburg wieder zu einem harmonischen Ganzen zusammenzufassen.

Ein Kulturzentrum

Die mittelalterlichen Burgreste, die während der Ausgrabungen ans Tageslicht geförderten Steinplastiken und die in einigen rekonstruierten Räumen ausgestellten Funde, aber auch der Wiederaufbau der barockzeitlichen Flügel treffen sich glücklich mit den Vorstellungen über die künftige Verwendung des ehemaligen Königschlosses als Kulturzentrum. Hier werden in nächster Zukunft die Ungarische Nationalbibliothek, die Ungarische Nationalgalerie und das Museum für die Geschichte der neuesten Zeit ihr neues Heim finden. Im südlichen, dem Gellért-berg zugekehrten Flügel wurde das Budapester Historische Museum bereits seiner Bestimmung übergeben. Eine der dortigen Ausstellungen vermittelt eine gute Übersicht über die tausendjährige Geschichte der Landeshauptstadt.

Die mittelalterliche, im Strom sich spiegelnde Burg muß selbst in Ruinen noch eine Sehenswürdigkeit ersten Ranges gewesen sein, wenn ihr der türkische Chronist Evliya Çelebi in seiner Reiseschilderung den schmückenden Beinamen „kizil elma", d. h. „Palast des goldenen Apfels" gab.

László Gerő

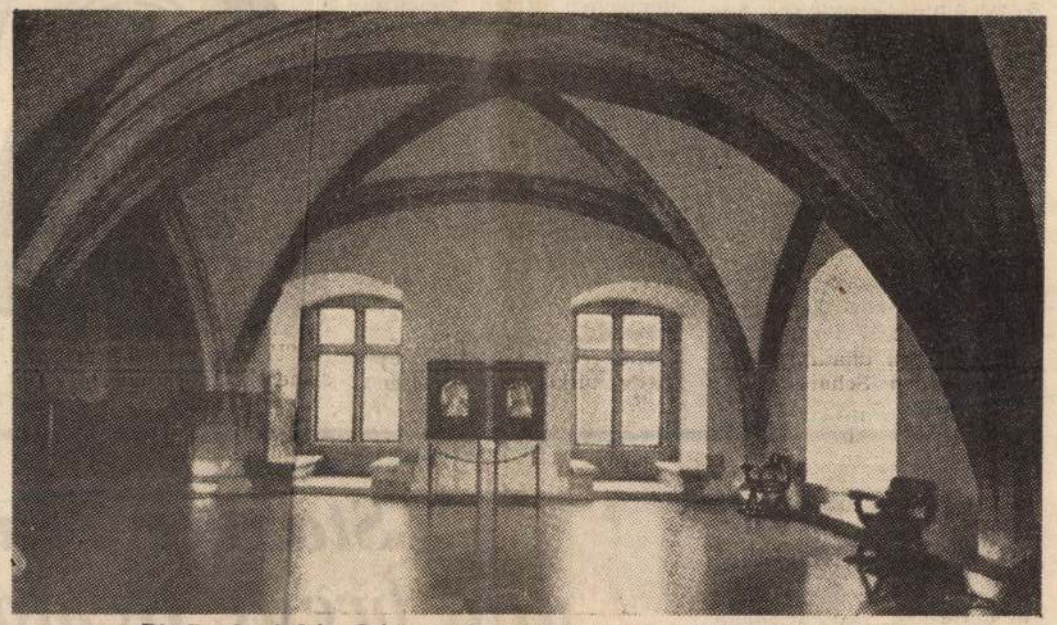

Die Funde sind im Original in rekonstruierten Räumen ausgestellt

IN PARTEIKREISEN

Erfordernisse der Zeit sind massgebend

Das Zentralkomitee der USAP hielt am 14. und 15. Juni eine wichtige Sitzung ab, diskutierte die internationale Lage und bestimmte die Aufgaben bei der Entwicklung des staatlichen Unterrichts.

In Budapest ist man der Meinung, daß die aufeinander abgestimmte, konsequente Außenpolitik und das geschlossene Auftreten der Sowjetunion und der sozialistischen Länder ein entscheidender Faktor der in der internationalen Lage bis zu einem gewissen Grade wahrnehmbaren Entspannung sind. Die Bestrebungen, durch erfolgreiche internationale Beratungen den Prozeß der Entspannung zu vertiefen und dauerhaft zu machen, werden intensiviert. Die Bemühungen zur Schaffung einer internationalen Sicherheit finden heute immer bereitwilligere Unterstützung bei den Völkern, bei den fortschrittlichen Kräften und auch bei den Politikern der kapitalistischen Länder, die bereit sind, die Realitäten der Welt anzuerkennen. Als wichtiger Beweis dafür werden die Verhandlungen zwischen der Sowjetunion und den USA angeführt, die — wie im von der Sitzung des ZK herausgegebenen Kommuniqué festgestellt wird — „ein Beispiel für die praktische Anwendung der Lehren Lenins zur friedlichen Koexistenz von Ländern mit verschiedenen Gesellschaftsordnungen sind. Die Abkommen und die unterzeichneten Dokumente beweisen, daß die Politik der Verhandlungen trotz der grundlegenden Meinungs- und Interessenunterschiede ein brauchbares Mittel zur Verminderung der Spannungen ist. Es ist der standhaften, prinzipiellen Haltung der Sowjetunion zu verdanken, daß man sich in so komplizierten Fragen, wie in der Begrenzung der Produktion von Raketenabwehrsystemen und der Angriffswaffen verständigen konnte, was zum Abbremsen des Wettrüstens beitragen wird".

Für konstruktive Schritte auf dem Wege der Entspannung werden in Budapest die Ratifizierung der sowjetisch—bundesdeutschen und polnisch—bundesdeutschen Verträge, die Unterzeichung des Schlußprotokolls der Viermächteverhandlungen bezüglich West-Berlins und der Abschluß des Verkehrsabkommens zwischen der Deutschen Demokratischen Republik und der Bundesrepublik Deutschland gehalten. Es wird darauf hingewiesen, daß in der nun anbrechenden neuen Periode in Europa die konsequente Geltendmachung dieser Verträge und Abkommen von geschichtlicher Bedeutung eine unbedingte Notwendigkeit ist. Um weitere Fortschritte zu erzielen, betont man in Parteikreisen, sei es unbedingt notwendig, daß die zwischenstaatlichen Beziehungen der DDR und der BRD in voller Gleichberechtigung und auf der Grundlage des internationalen Rechts geregelt werden. Es ist notwendig, daß die beiden deutschen Staaten gleichzeitig in die Organisation der Vereinten Nationen aufgenommen werden. Die Stellungnahme der ungarischen Partei ist auch bezüglich der ungarisch—westdeutschen Beziehungen eindeutig: „Wir wünschen die Beziehungen zwischen der Ungarischen Volksrepublik und der Bundesrepublik Deutschland gemäß den Grundprinzipien unserer Außenpolitik, im Dienst unserer nationalen Interessen und im Einklang mit unseren Verbündeten auf der Grundlage der friedlichen Koexistenz zu regeln und zu entwickeln".

Die ungarischen Experten sind behutsam und wollen keine Illusionen wecken. Sie weisen z. B. darauf hin, daß die Feinde des Friedens mit zäher Beharrlichkeit die Verwirklichung der Abkommen, den Vormarsch der Politik der Verhandlungen zu hintertreiben suchen.

In ungarischen Parteikreisen legt man großes Gewicht darauf, daß die außenpolitischen Stellungnahmen Ungarns offen und ehrlich sein sollen. Auch auf der ZK-Sitzung wurde die außenpolitische Haltung Ungarns in dem Sinne festgelegt, daß Ungarn die Verwirklichung des sowjetischen Friedensprogramms unterstützt, die Stärkung der Einheit der fortschrittlichen Kräfte wünscht und sich mit den Völkern Indochinas und mit dem Kampf der fortschrittlichen arabischen Länder solidarisch erklärt.

Die Frage des staatlichen Unterrichts wurde in Parteikreisen nicht deshalb auf die Tagesordnung gesetzt, weil wir damit völlig unzufrieden wären. Unzufriedenheit mit dem staatlichen Unterricht wäre nicht angebracht, ist doch im vergangenen Vierteljahrhundert die Entwicklung des Landes, die Ausbildung von 260 000 Fachkräften auf Oberstufenniveau, von 575 000 Fachkräften auf Mittelstufenniveau und die Ausbildung von 754 000 Facharbeitern, mit seiner Hilfe erfolgt. Die Abendschulen und das Fernstúdium ermöglichten Hunderttausenden, sich neben ihrer Arbeit eine hohe Bildung zu verschaffen.

Die Erfolge des staatlichen Unterrichts können sich auch im internationalen Vergleich behaupten Zieht man die entsprechenden Jahrgänge in Betracht, so werden 60% der Kinder in Kindergärten betreut, 90% absolvieren die Grundschule, 70% die Oberschule und 7% besuchen die Universitäten, Hoch- und Fachschulen.

Warum nun mußte man sich mit dieser Frage dennoch eingehend beschäftigen? Die Antwort lautet: „Der Aufbau des Sozialismus auf einem höheren Niveau, die Entfaltung der wissenschaftlich—technischen Revolution in unserem Land verlangen dringend die Weiterentwicklung unseres Unterrichtssystems. In nächster Zukunft muß der Unterricht im gegenwärtig gegebenen organisatorischen Rahmen entwickelt und modernisiert werden. Gleichzeitig und in Verbindung mit der jetzt beginnenden Modernisierung muß unverzüglich die Konzeption der weiteren zukünftigen Entwicklung des Schulsystems in Angriff genommen und in wenigen Jahren erarbeitet werden".

In Parteikreisen hat man hinsichtlich der Durchführung dieser Aufgaben auch gewisse Vorstellungen. Man soll den gegenwärtigen Lehrstoff der verschiedenen Schultypen verringern und modernisieren. Der Lehrstoff soll so gestaltet werden, daß die Schüler in der Schule weniger belastet werden als bisher. Die Schule soll die Selbstbildung der Schüler unterstützen und bei der kulturellen Gestaltung der Freizeit hilfreich zur Seite stehen.

Die ungarische Partei trägt besonders dafür Sorge, daß die Kinder von physischen Arbeitern eine entsprechende Schulbildung erhalten. Gegenwärtig befinden sich unter den Schülern der ersten Klassen der Oberschule 55% und im ersten Jahrgang der Universitäten und Hochschulen 40% junge Menschen, deren Eltern heute noch Arbeiter sind. In den Internaten, Tagesheimstätten und Ganztagschulen werden auch weiterhin vor allem die Kinder von physischen Arbeitern untergebracht.

Aufgrund der Vorschläge der Experten kann man sagen, daß man in Budapest vor allem die Entwicklung des Unterrichts an den Grundschulen und die Ausbildung der Facharbeiter für eine Frage von entscheidender Bedeutung hält. Um diese Aufgaben zu lösen, beansprucht man die Hilfe der Pädagogen, die sich in Parteikreisen einer besonderen Hochschätzung erfreuen. Es wurde besonders betont, daß die Pädagogen das Vertrauen der Partei genießen und der Beruf des Pädagogen immer anziehender gemacht werden soll.

Die angeführten Stellungnahmen der Partei sind in Budapest mit Interesse aufgenommen worden. Sie waren nicht „sensationell", sie bedeuteten lediglich neue Schritte in der Verwirklichung der wohlbekannten, ausgewogenen Politik der ungarischen Partei.

M. L.

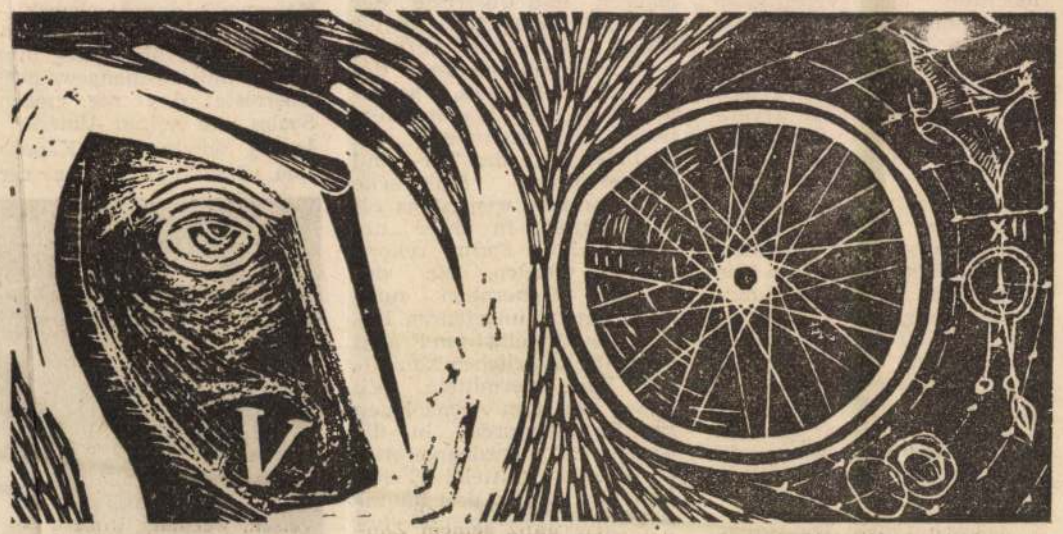

Grafik von Tibor Göröcs

Starker Staat und breite Demokratie

Es ist mehr als 300 Jahre her, daß der „Sonnenkönig" der Franzosen, Ludwig XIV., im Jagdanzug, mit der Reitpeitsche in der Hand, ins Parlament trat und den Volksvertretern den Ausruf ins Gesicht

das heißt, das Volk schafft durch Wahlen die Körperschaften, in denen Persönlichkeiten tätig sind, die das Vertrauen des Volkes genießen, es vertreten und in seinem Namen Entscheidungen

KURZ BERICHTET

Görögs Tibor

"Tulipánok" c. rajzát bemutatja a lap.
Repr.

Élet és Irodalom, Bp. 1971. nov. 27.
XV. évf. 48. sz. 5. lap

Gyóbcs Tibor grafikus

rajza
repr.

Magyar Ifjúság. 1970. XI. 6. 14. c.
13.

Görőcs Tibor

"Oszlopsor" c. müvének repr.-ját bemutatja a lap.

Szabó György: "A látogató kalandjai" cimmel ir a müvész kiállitásáról az Eötvös Klubban. "Megindító szakmai gondosság, fegyelem, s tömör mondanivaló sejlik fel a müvekről, a fekete-fehér hangsulyozottan kemény ellentétében."-mondja a kritika.

Élet és Irodalom, Bp. 1971. febr. 27.
XV. évf. 9. sz. lo. lap
12. "

Göröcs Tibor

(Elte, Eötvös-klub) álmodozva mesefákat fest. Mesefai is szigorúan szerkesztett felületek, amelyeknek csupán színvilága utal a népi előképekre, távolabbról a vásárok, bricsuk harkaságára. Az intellektualitás azonban nem zárja ki, inkább egyenesen kiegészítő elemként vonza a játékosságot.

Bojár Iván: Fiatalok bemutatkozása

Magyar Hírlap 1972/163 6 old.

Görös Tibor

Virágmotivumokból, fél emberarcból kialakitott
cimnélküli rajzát hozza a lap.
Repr.

Élet és Irodalom, Bp. 1973. ápr. 28.
XVII. évf. 17. s . 12. lap.

Görőcs Tibor

"Küzdelem"címmel hozza a lap rajzát, mely gépalkatrészekkel összekonstruált rovarok harcát mutatja be.
Repr.

Élet és Iordalom, Bp. 1973. jan. 13.
XVII. évf. 2. sz. 11. lap.

Görőcs Tibor

"Város" c. rajzának repr.-ját hozza a lap

Élet és Irodalom, Bp. 197o. okt. 17.
XIV. évf. 42. sz. 4. lap

Göröcs Tibor

"Kompozició" c. müvének repr.-ját hozza a lap.

Élet és Irodalom, Bp. 1970. nov. 21.
XIV. évf. 47. sz. 15. lap.

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

N 13

ÉLET ÉS IRODALOM

Görőcs Tibor

1021

bi pontjairól visszatekintve bizo-

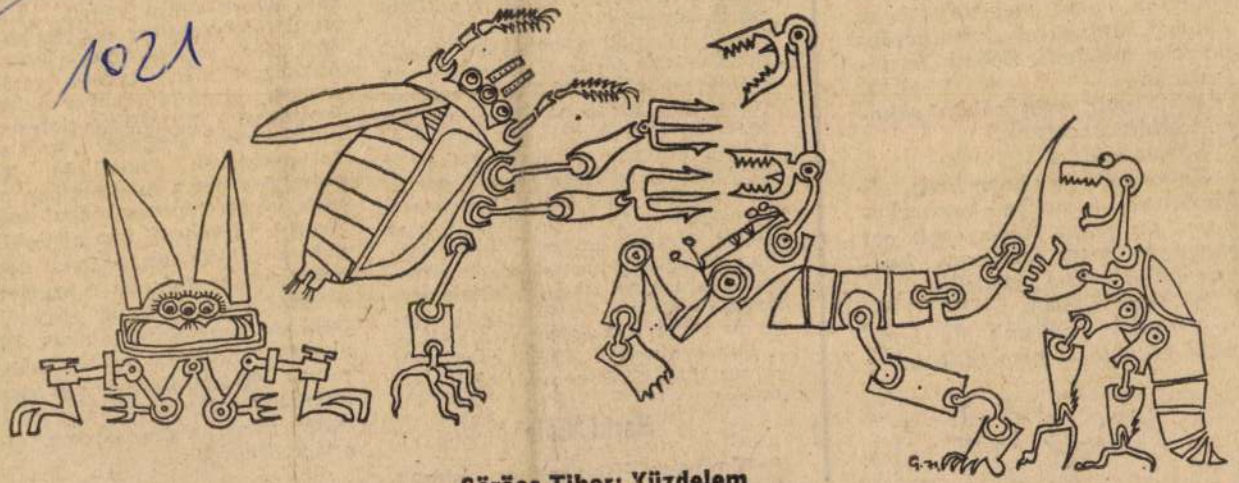

Görőcs Tibor: Küzdelem

1973. JANUÁR 13.

élethez! És a humora, az a különös, kissé groteszk humor. Valaha azt hittem, hogy az egyetlen, ami megvédheti az embert. Ami kissé elviselhetőbbé tesz mindent. Ebben is tévedtem.

Most már nem rohan sehova. Sétál sincsenek.

Eltűnt előlünk.

Tudom én jól, hogy öreg, elkoptatott szavakba kapaszkodom. De most mégis csak azt mondom, hogy törékeny, kedves alakját nem felejtjük el.

És még valamit.

A barátai voltunk, de hogy mire készült — nem tudtuk.

Mándy Iván

már a legfiatalabbak viszik el a pálmát. *Borbás Tibor* sokszólamúságával tünik ki, és lírai költőt megszégyenítő érzékenységével, amely feledteti a nehézkes fogalmazást is. A tárlat főszereplője egy másik szobrász: *Kő Pál*. A mackós formákkal küzdő alkotóból virtuóz tehetség lett, éret. művész. Nem félnék kimondani; a *Chagall és én* maradandó teljesítménynek számít a magyar szobrászat legfrissebb termésében. Az életért küzdő és az életet dicsérő ember ábrázolásában Vityebszk muzsikjai és a magyar falu képei úgy fonódnak egymásba, ahogy a festő tündéri alakja és Kő Pál kamasz vagánysága.

Pár éve még a Studió tagja volt a ma már középgenerációhoz számító

Berki Viola

festőművész. Könyvekhez készült illusztrációit, melyek megjelentek

— egyelőre nem is akarják felkutatni az ismeretlen tájakat. Breznay József már tudja, hol kell keresni a kincset. Berki Viola viszont fiatalabb, mint a fiatalok, és bölcsebb, mint az ötvenévesek. Ő áll a lépcső tetején.

Vadas József

MTI SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 81
Telefon: 138-068, 337-748, 340-776

ÉLET ÉS IRODALOM
Budapest

1971 JAN 27

1021

Göröcs Tibor: Jánusz

Manyi
i Ferenc,
renc,
os Erzsi,
n mások.

R 7.

SZÉLESVÁSZNÚ,
SZINKRONIZÁLT
SZOVJET FILM.

Rendező:
BORISZ VOLCZEK

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-776

ÉLET ÉS IRODALOM
Budapest
1971 SEP 25

1021

Görös Tibor

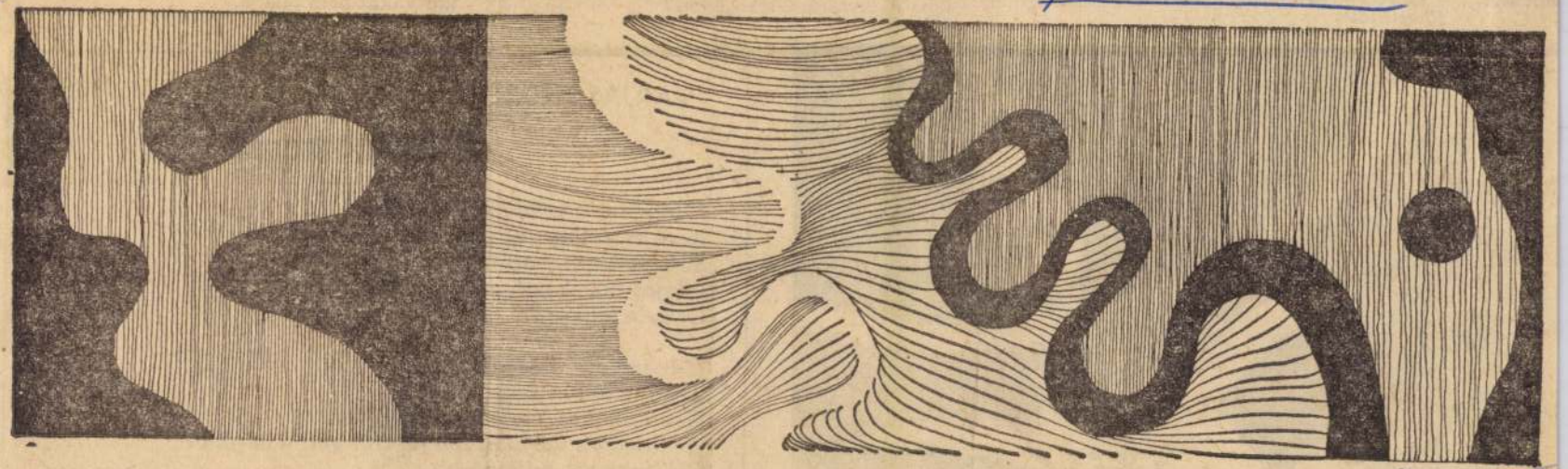

Görös Tibor: Hullám

vel. De
emel-
áncolta

— Elhiszem. Itt le akarok szállni. A nagymeccs elkezdődött — mondta Apró Pop.

Öcsi előredőlt. Apró Pop kétségbeesetten fölordított:

főkapuja elé puffant.

A jegyszedő aggodalmasan érdeklődött:

— Mondja, fiatalember, maga mivel szálldos összevissza a levegőben?

je
gö
ka

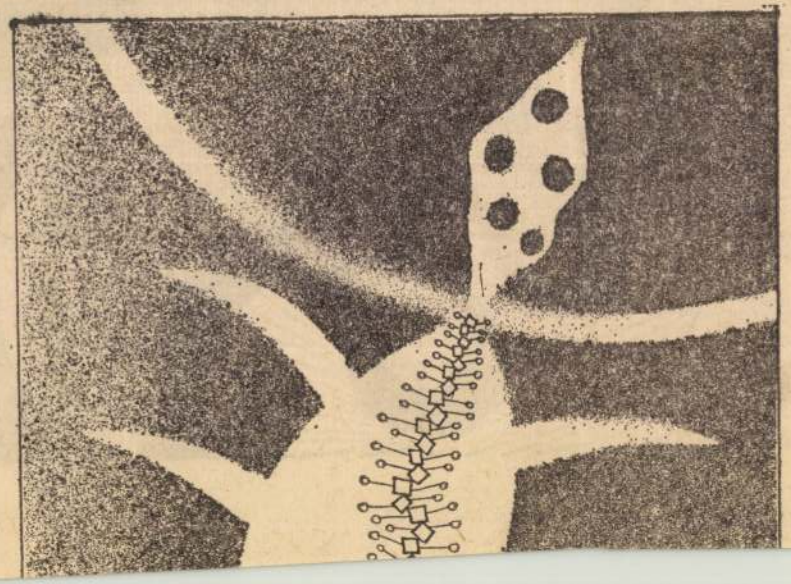

VARJAS ENDRE:

Olajszemcsék

Mindennek kezdete. Folytatása . . .:
Rézkarc-világ: világgyár.
Szenet eszik, vasat zabál,
Olajat fal. Sokat, sokat, sokat, sokat.
Gyárbelein áram jár.

Udvarmély. Füstmagasság.
Traverzhálón szűrt égvíz:
Koromhalak, csattogás, csörgés,
Acéldróton darukampó fémfényei: horoghal.
Olajpikkely-csillogások.

Olajszemcsék lebegő csuklóin

Görőcs Tibor

"Csendélet" c. rajzának repr.-ját bemutatja a lap.

Élet és Irodalom, Bp. 197o. juni. 2o.
XIV. évf. 25. sz. 7. lap

Görőcs Tibor

"Illusztráció" c. művét hozza a lap.
Repr.

Élet és Irodalom, Bp. 1970. juni. 6.
XIV. évf. 23. sz. 13. lap

Görögs Tibor

"Happening" c. müvének repr.-ját hozza a lap.

Élet és [illegible]rodalom, Bp. 197o. aug. 15.
XIV. évf. 33. sz. 6. lap

Göröcs Tibor

"Pantomim" c. képének repr.-ját bemutatja a lap.

Élet és Irodalom, Bp. 1970. aug. 22.
XIV. évf. 34. sz. 5. lap

Görőcs Tibor

Rajzának-cim nélküli-repr.-ját hozza a lap.

Élet és Irodalom, Bp. 1970. juli. 25.
XIV. évf. 30. sz. 5. lap

Görögs Tibor

Rajzának repr.-ját cim nélkül hozza a lap.

Élet és Irodalom, Bp. 197o. juli. 11.
XIV. évf. 28. sz. 13. lap

Görőcs Tibor

"Lovasok" c. képének repr.-ját hozza a lap.

Élet és Irodalom, Bp. 197o. május 23.
XIV. évf. 21. sz. 2. lap

Görög MDK

Brassói festő, 1528-ban a városháza tornyának óralapját festi.

/irodalom 434.jegyzetben/

Radocsay Dénes: A középkori Magyarország táblaképei.Bp.1955.145.l.

Görög András MDK

asztalosmester

1780-1800 évek között a debreceni asztaloscéh bejegyzett mestere.

STERNEGG MÁRIA: Iróalmáriumok Debrecenből. Ip.műv.Múz.Évk.III-IV. 1960. 35-48.l.

45.l. 15. jegyz.

Görög András

debreceni asztalosnak egy szekvényről
készített rajza; 136. sz. reprodukció.

Szabolcsi Hedvig: Magyarországi bútormű-
vészet a 18-19 század fordulóján, Buda-
pest, 1972

özv. Görög Andrásné MDK

asztalosmester.

1780-1800 évek között a debreceni asztalosoch bejegyzett mestere.

Sternegg Mária: Irószalmáriumok Debrecenből. Ip.müv.Muz.Évk. III-IV. 1960. 35-48.l.

45.l. 15. jegyz.

Görög Ata

Pedagógiai plakátjaival szerepelt a Jaschik-növendékek gyermekművészeti kiáll.-án.

P.H.930.V.16.

MDK

Görög Ata

A Mühely Bortnyik iskola kiállitása.
Andrássy ut 69. 1931?

Görög Demeter.
Bécs

MDK

sokat tett irodalmunkért, és támogatta Simó Ferenc, képirót rajta kivül Falka, Junker, és Czetter irás- és rézmetszőket is.

?: A táblabiró-világ gyüjtői és mecénásai. 1800-1850.
A Mübarát. 1922. II.évf. 1.sz. 10.1.

M.D.K.

Görög Demeter
életképei

Magyar Atlasz, Wienae 1802.
című életképe.

Dr. Eszláry Károly: A kézigargatás területi reformjai
Városi Szemle, 1947. – 95 lap

Görög Demeter
1791. Európa első "mutató tábláját" készíti el,
1802-11. "M.Atlas" 60 térkép.

Kogutowitz Lajos: A m. térképészet multja, jelene és jövője. Bp. 1929. 17 l.

Görög demeter

l.

Kogumagyterkép

17 l.

Falcione Naúdo dr. ügyvéd

IX. 130.

Görög Demeter

A ~~Magyar~~ Nemzeti Galériában megnyílt a „Kazinczy korának művészete" című kiállítás. – A középső teret arcképek foglalják el. Közöttük sok az emlékezetes alkotás:

Görög Demeter arcképe | említve |.

Mozjer Miklós: Kazinczy korának művészete.
Budapest, 1980. 9. 25. old.

GÖRÖG DEMETER, térképész

2.kép.-A Görög Demeter féle atlasz Szalaky Gábor által 1805-ben helyesbitett Torna megyei lapjának részlete. Szentandrás és Barakony, ill. Horváti, Meggyes és Szentjakab között feltüntetett mindkét Kovátsi P/uszta/helvét. Fekete repr. 87.old.

DÉNES GYÖRGY: Középkori vastermelés a Bódvától keletre és a tornaszentandrási ikerszentélyes templom 83.old.

A Herman Ottó Muz.Évkönyve, XI. Miskolc, 1972.

GOROG DEMETER, térképész /1760-1833/

1802-1811 közt Magyar Atlasza.-Térképkészités céljából beutazta az ország 15 vármegyéjét és ügyes rajzoló lévén maga is térképvázlatokat készitett.A munkát később rendésen fizetett mérnökök segitségével folytatta és ki egészitette. 168.old

ZAKAR JANOS: Sopron vármegye térképe egy 1802-1811 között készült magyar Atlaszban 168.old

Soproni Szemle,Helytörténeti Folyóirat. XXVI.évf. 1972. 2.szam.

Negatív

Lilaky Istvánné Hegedűsné

Görög Dezső: (Egy parasztportréja)
Grafika
Felv. j. o.: Hmvhely. 1953

Negatív

Lilahy István Kegedüsné

Görög Dezső: (Öreg paraszt portréja)
Grafika

Negatív

Zilahy István Hegedűsné

Görög Demő: (Öreg paraszt portréja II.)
Grafika

Görög Etelka

INDIÁNFOTÓK. A Hollandiában élő világhírű fotóművész, a magyar származású Ata Kando — leánynevén Görög Etelka — megrendítő hatású indián tárgyú képeiből nyílt kiállítás hétfőn Pécsett. A kiállítás Rabszolgaság vagy halál címmel mintegy félszáz fotón mutatja be a dél-amerikai indiánok életét.

Magyar Hirlap 1980/5/27/9

GÖRÖG Etelka

ld. KANDÓ, Ata

Comes Ladislaus Estoras de Galanta,
Perpetuꝰ Comes in Frakno, Cons: Cam: Præ-
sidij Papa Sup: Capita- neus, gloriosè occubu-
it contra Turcas, ad Ve- zeken. Anno. 1652.

GÖRÖG ETELKA grafikus (ATA KANDÓ)

Magyar Nemzet, 1991. szept. 9.

Fényképeim

Ata Kandó kiállítása a Várban

Ritkán érzem jól magamat egy kiállításon. Van, hogy elámulok, elismeréssel vagy éppen boszszankodással vizslatom a tárgyakat, olvasom az adatokat, különféle szakmai szempontok szerint igyekszem véleményt formálni a látottakról. Mint hivatásos kiállításlátogató dolgozom, és sajnos nem gyakori, hogy a látvány feledteti velem a munkát. Ilyen ritka, s becses élménnyel szolgált most Ata Kandó fotókiállítása a *Budavári Palota* A épületében. *Fényképeim* címmel megrendezett tárlata egész életművéből nyújt ízelítőt.

Ata Kandó magyar, *Görög* Etelka néven jegyezték be valamely 1913-as budapesti anyakönyvbe. Itthon folytatott fotóművészeti és grafikai tanulmányokat, és itt ment férjhez Kandó Gyula festőművészhez, akivel Párizsba költözött. A háború alatt újra Magyarországon élt, itt szülte meg három gyermekét, majd visszaköltözött Párizsba, ahonnan Hollandiába települt át. Huszonhat évig élt és dolgozott Hollandiában, számos kiállítása volt, könyveket publikált, majd tanított.

A hatvanas években hosszabb utazásokat tett Dél-Amerikában, ahol a dzsungellakó indiántörzsek életét fényképezte, s ezzel hozzájárult e népek kiirtásának megakadályozásához. Másik – számunkra ennél jelentősebb – munkája 1956-ban készült. Egy könyv, Cím nélkül, amelyben az ötvenhatos ausztriai menekülttáborok életét, a határon éppen átkelteket, főként a gyermekeket örökítette meg, s amelynek honoráriumát az ő javukra utalta át.

A kiállítás, az egykori *Munkásmozgalmi Múzeum* második emeletén, nem nagy. Az életmű vélhető gazdaságához képest, hiszen Ata Kandónak pénzkereső foglalkozása volt a fotózás, szerénynek mondható.

Nem nyújt többet, ám nem is kevesebb, mint amit címével – *Fényképeim* – ígér. Egy egész életében fotografáló asszonynak néhány olyan felvétele, amelyet fontosnak tart megmutatni, nyilvánosság elé tárni. Vannak itt jó és kevésbé sikerült képek, s nem állíthatom, hogy a fotóművészet remeke valamennyi. De van valami, ami átsüt minden fotón és a bevezetőben említett jó érzést kelti a látogatóban, és ez a természetesség. Ata Kandó olyan erőlködés nélkül, olyan magától értedődő módon fényképez, hogy a néző nehézség nélkül azonosul nézőpontjával. Így lesznek egyenrangúvá a nevetős családi fényképek az indián törzsek dokumentumfelvételeivel, az amerikai tájkép a menekülő magyar kisfiúk portréjával.

Nagy bátorság és nem kis bölcsesség kell egy ilyen kiállítás összeállításához. Olyan női dolog ez, mondják sokan. Olyan emberi, helyesbítek én és a teremben a nézők arcán látom, a beszélgetésekből hallom, hogy igaza van Ata Kandónak.

Hajdú Éva

MDK

Görög Imre faszobrász-mester

(Faipari Szobrász Szövetkezet)

(a mestert munka közben ábrázoló foto repr.)

Díszes fafaragások... (képtelirat)

Magyar Ifjúság, Bp. 1957. 8. sz. [2. l.]

Görög Guidó

Görög Guidó. Két tárlódísznek beillő fafaragással mutatkozott be. A legapróbb részletig kidolgozott munkácskák; sok bámulója akadt a nagy mesterségbeli készségnek.

Csatkai Endre

A [Sopron] Képzőművészeti Kör 33. kiállítása.
Új Sopron vármegye.
1943. márc. 7.

Görög Guidó
munkedvelő szobrász
Sopronban
Csatkai Endre dr
közlése

-7-

26

209

nitz-
Tür-
ster,
n gan-
ieht.
Zeit
ieben-
hen
Stil
Züge,
arischen

1. ungarischen

gebenden
-ungari-
as von
n Al-
an Keresd.
schlossenen
innenbe-
arten-
scher Mei-
die in Fei-
terumrahmun-
deren Typ

Görög Julia
grafikus

Az Úttörő-mozgalom nevelőszerepét ábrázoló rajzai mint diplomamunkái.

Gerzi Teréz: A Képzőművészeti Főiskola 1952-53. évi diplomamunkái.

Szabad Művészet
1953. 115. l.

Görög Julia

festő

Szabad Művészet

1950. 8. sz. 294. l.

atásügyi miniszternek jelen kelet és
VII. és Csekkosztályhoz intézett ren-

. Költségvetési cim: "Művészeti célok
szágos Bizottsága. Rovat: 6. kiküldeté-
ségek. Bélyegilleték: nincs.-

m, hogy N a g r a n d M i h á l y
VI. Aréna-ut 41./ folyó évi november
grádra és vissza tett hivatalos utazá-
ült költségeinek megtéritése fejében

Görög Julia

Cseres Tibor: "Kocsisék forradalma" c. elbeszélését illusztrálta.
Repr.

Irodalmi Ujság, Bp. 1954.juni. 26.
V. évf. 15. sz. 4. lap.

Görög Júlia, grafikus

„Virágkocsi" c. illusztráció (repr.)

Népszava, 1983. aug. 27.

MOL

Görög Julia

rajza (illusztráció) repr.

(Forrás.)

Magyar Ifjúság, Bp. 1958. 13. sz. [8. l.]

MDA

Görög Júlia

rajza (illusztráció) repr.

(Selényi Etelka: Évintemi sem merem ...)

Ország-Világ, Bp. 1958. június 28. 11. l.

Görög Julia

Erzsike, 3 drb, szén

Nyári Tárlat. Ernst Muz. 1954. jul. 7 l.

Görög József
iparművész
34 éves
(szívhüdés, tüdőgyulladás)
+ 1943. VII. 1.
X. ker nyházternető

Halotti főkönyv

MDK

Görög Julia képzőművész

(részt vett az 1953. évi Bukaresti Világifjúsági Találkozón. más adat nincs.)

IV. Világifjúsági Találkozó, 1953. Bukarest. Bp. 1953. [13. l.] (Csak-ban a „Világ ifjúsága 1953. évf.-ából közölve.)

M.D.K.

Görög József iparművész

Kiállitást rendezett Kolozsvárott, amely Kolozsvár városát az 1700-as években ábrázolja.
A "Kolozsvári Tarka Barka" c. rovat hiradása szerint a városy kicsinyitett hires régi épületeivel tisztán felismerhető.Többek között megemliti a Farkas-utcai Szinház, a Szent Mihály templom épületét és Mátyás király szülőházát.

Film Szinház Irodalom, Bp. 1941. ápr. 25.-május 1. IV. évf. 17. sz.

Görög István

üvegnüves-

az alabbi jelentés-
ben cikket irt a
magyar üvegipar-
ról lásd

Hivatalos jelentés

a Párisban 1878. tar-
tott egyetemes kiállí-
táson az üvegipar-
ról. Bp. 1879.

Szerkesztette Keleti
Károly ??

VASÁRNAP

12

Kath. A. Het.-vas.
Prot. Lidia

Ógörög Január 30. B. Hetven.

HÉTFŐ

13

Kath. Ric. Katalin
Prot. Ella

~~Wöldes tanár ur e hétre igérte a kátrakos tárgyak beküldését.~~ beszolgáltatta III/18-

~~Egyetemi ugyanda is a 2 Ub.-Miszt~~

vissza II/15 ~~

KEDD

14

Kath. Bálint
Prot. Bálint

Vasju E. ig ús, Szerdára igérték.

Ógörög Február 1.

SZERDA

15

Görög István

a parádi üveggyár bérlője

~~[illegible]~~

az alábbi kiállításon kivi ‡

Kell 1885

III. k. 2. f. 230. l.
132. l.

‡ tel és versenyké-
pességért kiáll.
nagy ezem

VASÁRNAP

26

Kath. B. sz. János
Prot. Milos

HÉTFŐ

27

Kath. Ferm. Mária
Prot. Virgil

KEDD

28

Kath. István
Prot. Stefánia

SZERDA

29

Görög István ifj.

l.

Sajtóvegyipar

247. l.

Szvinicza

Tiszovicza

Plavisevicza

IZLÁS-
TACHTALIA
GREBEN

SZVINICZA

JUCZ

Kazán

Görög István

pesti üvegesm.

l.

Ságüvegesipar

252. l.

86-os Sassettán Rátul

M

Ramboux?

Starnina, Masolafy

Görög Zoltán

Pest 1849

l. Sajtóvegyész

274. l.

Görög István

l.

Ságüvegesipar

290. l.
315. l.
316. l.
317. l.
318. l.
323. l.

Liste des Noms

Inscriptions

Leo . L.
Mc . L.
Mc . L.
Mc . L.
Mc . L.
Mc . L.

Urévi udvözlő

Görög Julia:
Méh.

1963.

Telefon: 188-296, 188-307
PAJTÁS

TAKÁTS GYULA:

EGY FLÓBERT PUSKA TÖRTÉNETE

GÖRÖG JÚLIA RAJZA

Szinte kiegyenesedtünk a figyeléstől. Szemünk a tölgyfák törzsét és a bozótok sűrűjét tapogatta.

– Mákos, hé! – ordított Páva Gyula, aki közben szintén ideért.

A fölriadt erdő hideg csendje válaszolt.

Bementünk az odúba. Jánosos óvatosan a pokrócra borította a gálicos korsót, s ahogy lassan-lassan emelte följebb-följebb, az edény szája alól ezüstpénzek, aranygyűrűk hullottak, karperec és egy hosszú aranylánc kígyózott elő. Páva fölemelte. A vizsla kint rekedten ugatni kezdett. Az erdős kiugrott, és harsányat kiáltott:

– Csak bátran! Gyerünk csak, Mózes! Itt az ajándék!

A sűrű, smaragdzöld falak visszhangja ide-oda dobálta a mondatait. Ahogy megfordult, akkor vette csak észre Kukucska vállán a flintát.

– Mi az, maga aranyat fogott, én meg vadorzót?

Kukucska nagyon komolyan válaszolt:

– Ez a puska innen való . . Ez szerezte ezt mind – mutatott a kincsekre. – Ha már megfogta, nem hagyom itt ezt se. Kerüljön velük együtt ez is Bebes tanár úr keze alá.

– Odavaló . . . Múzeumba – nézte Páva.

– De azért örködni jó volt eddig is!

– Jó, bizony! – válaszolt a híres lövő Páva és fejcsóválva forgatta az öreg puskát. Nézte a tusába vésett T. J. nagybetűket.

– És ezek? – mutatott a két betűre.

– Na, mit gondol?

– Trombitás?

– Na, maga se tud sokat – és ránk néz, hogy mi is értsük.

– Hát?

– Hát Tóth József!

– Az meg?

– Hát hallott maga a Patkó Jancsiról?

– Csak nem ette meg a fene? Persze, Tóth volt a tisztességes nevük – bámult Páva a puskára . . .

Petre Sári és Lukács már nagyon türelmetlenkedett az ebédünkkel a tanyán. Csak ültek, oly félszegül és furán szótlanul, mint a kezdő szerelmesek, és fölöttük a kilincsről hiába hirdette a tábla igéje, hogy DÉLRE VISSZAJÖVÜNK.

Hiába, mert Kukucskával igen hosszan pihent Páva a csókás alatt. Csak üldögéltek és azon szórakoztak, hogyan csap át az egyik fáról a másikra a nagy birkalegelő fölött gomolyogva a csókák hangos népgyülése. Nem is csoda. Samuval együtt cserkészgettük a déli fényben villogó madarakat. Az ághegyekről hol az egyik, hol meg a másik fáról egyesével szedegettük a csókát . . .

Lassan már a rajzlap DÉLRE VISSZAJÖVÜNK-je apánkat is nyugtalanitotta. Kezdetben még csak ment az idő, mert Jurasich Gerzson hajóskapitánnyal és Bebes Ferenccel jól elbeszélgettek az oltárkörről. De már hol volt a dél?

Egyre fokozódó türelmetlenséggel vártak bennünket a Borz-tanyán.

Mikor észrevettek, még Gerzson, a hajóskapitány is csak nézett. Pedig az a matrózsapka, amely a szemét árnyékolta, sokfelé megfordult már a világban. Kiálltak mind a tizenketten nézni, ahogy mi, a vállamon az öreg mordállyal, Samu meg a fél tucat csókával, Kukucska somfabottal, Páva a Füllessel és azzal a cserépkorsóval megérkeztünk.

De azt a korsót a hátizsákból úgy vette elő és úgy tette az asztalra Páva Gyula, olyan szertartásosan, hogy mindenkinek oda kellett állni.

Bebes Ferenc a korsó fölé hajolt, de mintha megdermedt volna.

– Tessék csak, tessék! Nem darázsfészek. – biztatta Kukucska.

Elsőnek egy hosszú aranytű akadt a kezébe. Leejtette, mintha megszúrta volna. Akkor aztán oly hirtelen mozdulattal borította az asztalra a korsót, hogy az összetörött, és mégse a szétesö arany- és ezüstrudacskákra, karperecekre, érmékre, de felénk csapódott egyszerre minden arc.

Apám, Gerzson és Bebes Ferenc csak álltak előttünk, s a kezük lassan-lassan úgy tapintotta meg a tárgyakat, mintha csak arról akartak volna meggyőződni, hogy igaz-e mindaz, amit látnak.

– Viseld . . . – silabizálta Bebes tanár úr. – Viseld szerencsével.

Ez állt latinul az egyik gyűrű kövébe vésbe.

– Na, Ferenc, akkor, ha már kimondtad, halljuk, rajtad a sor! – És a megszületett mondatokra a Borz-tanyán egyszerre szabadult fel minden indulat. De úgy, hogy Lukács nem a dicsőségbe, de a gerendába vágta a fejem, amint éljenezve, buta szokása szerint a levegőbe kapott.

– Állj! – kiáltott a kapitány, akárcsak a VELENCE CSILLAGA födélzetén kiálthatta hajdanán. És a csendben egyszerre tanácskozásra alakult át a csapat. Tanácsá, hogy eldöntse, ezek után kinek a nevét irja oda Bebes Ferenc a múzeum leltárkönyvébe, az aranyak mellé.

Mindenki Kukucska Jánosra nézett.

– Mákos Mózesét! Az találta. Úgy igaz! . . . Így irja be tanár úr: Mákos Mózes ajándéka.

Bebes Ferenc akkor, ott mindenki előtt a Mestrics Andor órásmestertől átadott medálionok fülébe egyenként belefüzte a korsó láncát. Pontosan illett azokba.

– Ez talált! – És a híres lövő Páva Gyula a Samu vállát veregette.

– Talált – bólogatott apám is. – Talált, és az benne a szép, hogy nem a golyó, de a flóbert maga talált a célba . . . Velük. – Nem ránk, a fiaira, hanem a huszárvári csapatra mutatott, amely az ő régi kis flóbertje körül verődött ebben a vakációban ilyen csapattá.

Vége

A FORRADALOM 50 LÁNGJAI

ŐK MÁR ELKEZDTÉK

— Mi, a tizenhárom-tizennégy évesek nagyon szeretünk vitatkozni. — Ez Barta Zsuzsa és Sólyom Ági véleménye (fent). — Számháborút rendezünk az őrsi zászló tiszteletére — mondja Tóth Tibi (lent).

Mielőtt útrakeltem megtudni, hogyan kezdik a készülődést a pajtások A forradalom lángjai mozgalom nagy feladataira — újból és újból elolvasom az Országos Elnökség felhívását.

Vajon megértik-e azok, akikhez a felhívás szól, hogy nem csupán színpompás, ünneplőruhás megemlékezésről van szó, hogy A forradalom lángjai nagy évfordulóit a hétköznapok apró tetteivel, szívből jövő nemes cselekedeteivel kell ünneppé avatni? És egyáltalán: van-e elképzelésük arról, hogyan fogjanak hozzá a feladathoz?

— Szeretünk nyomozni, s a Forradalom Lángjai mozgalom rengeteg lehetőséget ad erre. Szívesen kutatunk minden kincs után, s a történelem drága kincs. A következő őrsi összejövetelen együtt készítjük el a fiúkkal az őrsi naptárt. Abban már megállapodhatunk, hogy sok őrsi rendezvényünk lesz. Olyan, amit mi találunk ki. A Fegyveres Erők napján, amikor benevezünk, számháborúzni hívunk egy másik őrsöt. A Tanácsköztársaság vöröskatonái leszünk, és az őrsi zászlóért harcolunk. Már megbeszéltük, hogy Lovász Jóska lesz a felderítőnk, ő ismeri legjobban a harci terepet. Rábízzuk, hogy rejtse el a zászlót. A krónikásunk feladata az, hogy jól megfigyelje mi történik a harctéren, hiszen meg kell örökíteni a napló számára minden kis epizódot... A csatára — szövetségesnek — meghívunk egy kisdobos őrsöt is. Hadd tanuljanak!

Tóth Tibi tervezget így. Őrsvezető a budapesti X. kerület Kápolna téri iskolában. A Csajkovszkij parkban találkoztam vele. Meg a többiekkel is, akik a Pataki téri iskola csapatában őrsvezetők. Együtt voltak a nyári vezetőképző táborban, most egy kis tapasztalatcserére ruccantak össze.

— Nekem nyolcadikos őrsöm van — szól Barta Zsuzsa. — A tizenhárom évesek már szeretnek vitatkozni. Minden érdekli őket a világból. Kedvelik a klubösszejöveteleket, ahol táncolhatnak tréfálhatnak, és komoly kérdéseket beszélhetnek meg. Összeírunk majd néhány, mindenki számára érdekes témát. Ezeket beszéljük meg amikor összejövünk. Meghívunk kisebbeket is. Például arról vitatkozunk majd, hogy ki az igazi hazafi, mi a bátorság... meg hasonló dolgokról. A KIMSZ mártírjainak életével a kommunista fiatalok harcainak sok-sok példájával bizonyítani is tudunk...

— Nekem nem lesz könnyű dolgom. Hogy fogják megérteni az én másodikos kisdobosaim, hogy mi is az a KMP, meg kik azok a kommunista ifjúmunkások és milyen volt a Tanácsköztársaság?

Dombrádi Zsuzsa önmagának szánta ezt a kérdést, mert azonnal válaszol is.

— Képeket viszek majd, s úgy magyarázom el mi történt, hogy is volt akkor régen... A KIMSZ mártírjainak életéből kiválasztom azokat az eseményeket, amikor a legválságosabb pillanatban kellett másokért — a barátaikért, a hazáért vállalni még az életveszélyt is. Így aztán megértik, mennyire nemes, milyen tiszta volt a kommunisták küzdelme.

— Tizenegy hatodikos fiú őrsvezetője vagyok — mondja büszkén Váncsa Éva. — Nem teljesen kész még a tervünk, de az biztos, hogy felkutatjuk a Tanácsköztársaság még élő vöröskatonáit. Feljegyezzük tetteiket, és az eseteket, amelyeknek szemtanúi, részesei voltak. Az évfordulóra ajándékot készítünk számukra, amelyet majd ünneplőbe öltözve adunk át. Akik már nem élnek, virágot viszünk a sírjukra...

Ezekben a napokban szerte az országban — készülnek az őrsi naptárak, születnek, alakulnak a tervek.

SZIGETI PIROSKA

Görög Júlia, grafikus

A Forradalmi Ifjúsági Napok plakátja repr.

Magyar Ifjúság, 1967. III. 11. 1. o.

Görög Julia

Illusztráció Caldwell írásához
/rajz/

magyar Ifjúság 1963 X. 5

Görög Julia

MDK

Illusztrációk I-VIII. toll és gouache

Erzsike beteg, szénrajz

Műcsarnok 1958 Magy. Képzőművészek Kiáll.

Görög Julia

MDK

Modellező szakkör, ceruza

Tanulópár, szén

Műcsarnok 1953-54 IV. Magy. Képzőm. Kiáll.

Görög Júlia

Védőborítóját és kötéstervét díjazták

A könyvkiadók 1964. évi díjazott és dicséretben részesített kiadványainak értékelése

Magyar Grafika 1965 5 sz. 20 l.

MDK

Görög Julia

Résztvett az Ernst Múzeumban rend. Plakátművészeti Kiállitáson 1953-ban.

Plakátművészeti kiáll. 1953. Kat.

Görög Júlia, grafikus

Öt magyar művén eredeti könyvillusztrációi láthatók a kiállításon. Köztük Görög Júliné 5.

–: Ünnepélyesen megnyílt a kínai könyvek kiállítása.

Népszabadság, Bp. 1959. szept. 30. 9.l

MDK

Görög Julia

Plakátművészeti Kiállitás Ernst Museum 1953.
Kat.

MDK

Görög Julia

Illusztrációi a magyar képzőművésznők Műcsarnokbeli kiállitásán.

Havas Lujza: Magyar képzőművésznők kiáll.-a.

Népszava 1958. márc. 12. 6.l.

M.D.K.

Gönyg Julia
Grafikus

Könyv illusztrációin a fekete
árnyképek stílusát elevenítí fel.

L.L.: Megnyílt a kínai könyv és ... 4 l.
Magyar Nemzet, 1959. szept. 30.

MDK

Görög Julia

g.l.: Illusztrációs kiáll. SzM. 1954. 95.l.

Fénykép. Mislegné

Képzőművészeti Főiskola: 487/a

Gösög Julia: Uttörők élete.

Diplomamunka: 1952/53.

Grafika

Negatív nincs.

Megvette: Népműv. h. 500 fot
Honvédelmi h. 500 fot.

MTI SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., HÁLÓ ÚT 81
Telefon: 138-068, 337-748, 340-776
1970 JAN 23
ESTI HÍRLAP
Budapest

Görög Júlia

Hídépítő fiatalok

Negyedszázada alakultak meg a fővárosban a MADISZ első kerületi szervezetei. Az egykori vezetők vallanak most a huszonöt év előtti emlékekről.

Nagy Richárdot még ma is sokan ifjúsági vezetőként emlegetik, pedig már évek óta „felnőtt" megbízatást teljesít: *az MSZMP VIII. kerületi bizottságának első titkára.* Tizenhatévesen a pesterzsébeti MADISZ-szervezet egyik titkára volt, s a hídépítést szervezte: tíz erzsébeti ifi-brigád dolgozott a csepeli híd újjáépítésén. S tanultak is: *egy fél Darwin-kötetből ismerték meg az ember származásának nagy, izgalmas titkát.*

Szavuk mind több fiatalhoz jutott el. Budapest felszabadulásának napjára *négyszáz* fiatalt hívtak össze — május elején már *többezren* voltak a menetben, a nagyszabású ifjúsági juniálison pedig *tízezres* tömeg vonult fel, szórakozott.

S aztán *a széncsata!* A tatabányai bányászok kezdetben bizalmatlanul méregették a rosszul táplált pesti gyerekeket, később felismerték, hogy a fiatalok komolyan veszik a munkát, s akkor *még az ennivalójukat is megosztották velük.* A lelkesedés olykor kegyes csalásra késztette a fiúkat: egyik társuk például a röntgenleletét hamisította meg, csakhogy maradhasson. *Galambos Józsefet* — a mai belügyminiszter-helyettest — eleinte az keserítette, hogy szemüvege miatt nem akarták a bányába engedni, de addig ügyeskedett, amíg találtak neki is megfelelő munkát.

A tatabányai rohammunkához felejthetetlen élmény fűzi *Tímár Mátyást,* a Minisztertanács elnökhelyettesét is: a MADISZ-központ megbízásából egy hetet töltött ott, hogy megismerje az ifik gondjait, kívánságait. A lelkes, mindig éhes pesti fiatalok közt talált rá — élettársára.

Még 1945 első felében megszervezték az első négyhetes, bentlakásos ifjúsági vezetőképző iskolát. Szikra Sándor, a MADISZ főtitkára az Újpesti Bőrgyár ifjúmunkását, Tímár Mátyást bízta meg a tanfolyam vezetésével — aki akkor még csak álmodott ugyan a tanári diplomáról, de széles körű olvasottsága közismert volt. A Vörösmarty téri központból talicskán tolták a „kellékeket" a Hermina úti villaépületbe. *Mód Aladár, Ortutay Gyula, Kardos László* és *Markos György* tartották az előadásokat. Az oktatás színvonalával elégedettek is voltak a hallgatók, annál több volt a panasz a kosztra, hogy nem elég változatos: egyik nap borsó, másik nap bab. Pedig akkor ez a menü „kiemelt" kosztnak számított.

Pest felszabadítása után egy fiatalember jelentkezett az V. kerületi pártszervezetben: *Várnai Ferenc* — ma a Népszabadság külpolitikai rovatvezetője — *17 éves partizánparancsnok.* Új feladatot kért, rábízták a kerületi ifjúsági szervezet megalakítását. Így kezdődött a MADISZ-élet. Romokat takarítottak, és szórakoztak is: *Balassa Tamás* — a kitűnő táncdalszerző — zenekart szervezett, s *megírta a kerületi fiatalok indulóját.* Érdekes: mintha csak összebeszélt volna a Belvárosban akkor néhány tizenéves, hogy élethivatása az újságírás lesz: itt tevékenykedett akkor *Gulyás Gyula, Ipper Pál, Kulcsár István* és *Szepesi György.*

S a vasárnapi táncdélutánok: Várnai Ferenc is itt ismerte meg feleségét. *Görög Júliát* — ma neves grafikusművész —, az akkor plakátokat rajzoló kislányt.

A gyerekek felnőttek. Az egykori MADISZ-alapítók legtöbbjének akkora, vagy nagyobb gyermekük van, mint ők voltak annak idején — de 25 esztendő távlatából is szívesen emlékeznek a küzdelmes, szép napokra.

Valachi Anna

Az idei programb

Tanuljunk

Amit a mozg

Néhány érdekes adat az FKBT idei munkaprogramjából:

1970 a „Budapest Biztonságosabb Közlekedéséért" indított hároméves program második éve, s egyben olyan időszak, amely jelentős változást hoz a főváros közlekedési életében. *Az idén megindul a metró, befejeződik a Baross téri csomópont rendezése, elkészül a Hungária körúti felüljáró.* A metróval kapcsolatban előrelátthatóan márciusban megjelenik az FKBT egyik közérdekű kiadványa, amely *a mozgólépcső használatára,* illetve a szerelvények beállása előtti le- és felszállással kapcsolatos tudnivalókra hívja fel a budapestiek figyelmét. Nagy példányszámban adnak ki tájékoztatót *a Baross téri gyalogos- és utasközlekedés új rendjéről is.*

Változatlanul az egyik legfontosabb cél *a közlekedési morál: a fegyelmezett, segítőkész, udvarias közlekedés megteremtése, valamint: megismertetni az utasokat és a gyalogosokat a KRESZ-szabályokkal.* Múlt évi tapasztalat, hogy az udvariassági sorsjegy kibocsátása hasznos volt. Ezért az idén is sor kerül erre az akcióra. Növelni kívánj

sok, vetélkedők, tések, tájékoztatások számát, főként az üzemi dolgozók közlekedési magatartásának, ismereteinek fejlesztésére. A gépjárművezetők részére az FKBT tíz éves jubileuma jegyében indítják az 1970. évi *„Jubileumi Budapesti Elméleti KRESZ Vetélkedőt"-t.* A két évvel korábbi vetélkedő tapasztalatait felhasználva az eddiginél nagyobb létszámmal mozgósítják az üzemi autóklubok segítségével a magán gépjárművezetőket. *Mintegy negyvenezer résztvevőre számítanak.* A selejtezőket egyszerűsítik, hogy minél többen vehessenek részt. A hagyományos tavaszi előadásokat — negyven-ötvenezer résztvevővel — a Közlekedésrendészet *az idén is megszervezi.* A magángépjárművezetők szakmai továbbképzésére folytatják a már közismertté vált, tizenhat részes közlekedési előadássorozatot — *az idén először az üzemi autóklubokban is:* a múlt évihez képest kétszeres létszámmal.

Örvendetes tény, hogy a különféle szervek, intézmények tudományos munkatársai *felajánlották* részfelhasználva már az idei is — különféle területeken — alkalmazni kívánják a tudományos kutatás eredményeit. A gyalogosok és utasok közlekedési szokásait vizsgáló, a múlt évben csak száz személyre kibocsátott kérdőíveket a tapasztalatok alapján továbbfejlesztették, hamarosan befejezik a folyamatban levő, már *háromezer személyes* kérdőívakció adatfeldolgozását, elemzését. Hasonló elemzés készül a gépjárművezetők szabályismeretét, magatartását illetően is.

Népszerűek a filmek

Több ezer filmvetítést rendezett a közlekedésrendészet tavaly üzemekben, kultúrotthonokban és Budapest nagyobb terein. Főként az utóbbi vált hamar népszerűvé: a másfél órás, szabadban tartott vetítéseket átlagosan öt-hatszáz ember nézte végig.

Görög Júlia

SAJT[illegible]IGYELŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 61
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

1969 SEP 18

PAJTÁS
Budapest

1021

Em[illegible]egből elégtelen

A targonca ott incselkedett a néptelen állomás bejárata előtt. Mindig itt állt, csak nem volt feltűnő, mert Miska bácsi, a málházó, gondosan leláncolta a MÁV tulajdonát képező járművet. Most azonban valami történhetett; lakatnak se híre, se hamva, a targonca gazdátlanul árválkodott.

Az ötlet Tóni agyában született meg.

– Te! – suttogta cimborájának: – Kocsikázzunk egyet! Nézd, az öreg elfelejtette kikötni!

Tóninak felcsillant a szeme.

– Gyerünk! – állt rá azonnal. – Pompás ötlet!... Én fogom bejáratni a masinát!

– S amint mondta, úgy is tett. Felpattant a targoncára, meglökte magát. A lejtős talajon az legott nekilódult, s egyre gyorsabban gurult. Tóni a lábával kormányozta a rudat.

Az első kerék azonban valami kavicsról hirtelen kivágódott, és mint egy faltörő kos, nekirobbant az út szélén

GÖRÖG JÚLIA RAJZA

ha idén a lakócsai szövetkezet is segítene a csapatnak. Az ő gyerekeik miért járjanak idegenbe munkát vállalni? Lehet, hogy Visontán meg-

délutánját", amelyen — úttörők válogatták ki és mondták el a legszebb költeményeket. Petőfi, Arany, József Attila emléknapokat szerveztek, ahol

úttö
viszon
vendéges.

A Dráva-me falvak felszabadításában a szovjet csapatok oldalán bolgár katonák is harcoltak. Közülük sokan hősi halált haltak a fasiszták elleni ütközetekben.

A KISZ-esek vállalták: gondoskodnak arról, hogy a szovjet és bolgár hősök tiszteletére minden kis faluban emlékművet állítsanak. Fiatal mérnökök, művészek társadalmi munkában tervezik az emlékműveket. Az úttörők pedig a parkosítási és a hősök sírjainak gondozását vették tervbe.

— Kimentünk a temetőbe, felírtuk a sírokon található neveket. Bizony, némelyiket már elolvasni is alig lehetett! ... A tanácstól megtudtuk, ki hová való volt, vagy hol született? ... Aztán levelet írtunk Bulgáriába és a Szovjetunióba. Felsoroltuk a hősök nevét, akik a mi iskolánkon estek el. Azt kértük, hozzátartozóiknak mondják el, hogy mi elvállaltuk a sírok gondozását. Jövő nyáron még magot is küldünk azokból a virágokból, amelyeket a fejják mellé ültettünk! — mondja Szilvia.

Gárdai

MDK

Görög Julia, graf.

Modellező szakkör. Ceruza.

Tanulópár. Szén.

XXXXXXXXXXX XXXXXX

Műcs.-IV.N.Képzm.Kiáll. 1954.jan.-febr. Kat. 14.1.

M.D.K.

Görög Julia
Gráfikus

Illusztráció

Simon Emil: Menyasszonytánc.
Magyar Ifjúság, 1961 jan 21.

M.D.K

Görög Julia
Gráfikus

Illusztráció

Kovács György: Bableves
Magyar Ifjúság, 1960. jan. 14.

Görög Julia MDK

A Szinnyei teremben kiállitották a Kina felszabadulása óta Magyarországon megjelent kinai könyveket, melyeket magyar grafikusok diszitenek. Fenti mivész is köztük van.

Esti Hirlap 231 sz. 1959. okt. 2 2 old.

M.D.K.

Görög Júlia
grafikus

Illusztráció.

Gerő János: Képek és csengők.
Magyar Ifjúság, 1958 jul. 19.—29. szám.

M.D.K.

Görög Julia
Grafikus

Illusztráció.

? Horváth László: Fürét a börtönből
Magyar Ifjúság, 1959. okt. 17.

M.D.K.

Görög Julia
Grafikus

Rajz (illusztráció)

Balla Károly - Mesterhegedű
Magyar Sfjúság, 1959. jan. 24.

Görög Julia
grafikus

M.D.K

Rajz (illusztráció)

Komornik Ferenc: Antiquitások
Magyar Ifjúság, 1979. jan. 31.

MDK

Görög Julia

4. m. plakát kiáll. Műcs. 1961.

Görög Júlia, grafikus

— Varga Katalin: En, te, ő. Kalandok a szófajok birodalmában. Görög Júlia illusztrációival (Móra).

—. Most jelent meg 8.

Népszabadság, Bp. 1978 márc. 9

1971 MÁJ 29

SZÉPSÉG ÉS DERŰ

1021

Görög Júlia

Lapunkban a legszebb novella-illusztrációk alatt olvashatjátok a nevét. Ezzel már el is árultam: a Pajtás egyik legnépszerűbb munkatársát, Görög Júlia grafikusművészt akarom bemutatni nektek.

Előljáróban csupán annyit: 1953-ban végezte el a képzőművészeti főiskolát. Nálunk már csaknem tizenötödik esztendeje dolgozik. Minden héten megjelennek a rajzai. Sok esetben „csak" apró miniatúráit láthatjátok, mondjuk a „Pajtás Posta" rovatban. Hanem őrá is illik a régi mondás: az alkotó sokszor a legparányibb dolgaiban a legnagyobb. Ezek a miniremeklései legtöbbször még a normális postai bélyeg nagyságát sem érik el. Julika mégis mindegyiket megkomponálja, olyan műgonddal, mintha nagyszabású freskót tervezne.

— Julika! Ugye, nagyon szeretett úttörő lenni?

— Bocsásson meg, nem szabatos a kérdés! Úgy kellett volna kérdeznie: nagyon szerettem-e az úttörőket? Erre feltétlenül lelkesen egyértelmű igennel válaszolnék. Ugyanis én azonnal úttörővezető lettem.

— Hol és mikor?

— Még a hőskor elején, 1947-ben Budapesten, az V. kerületben! Akkoriban még úgy volt, hogy mindegyik kerületben csupán egy-egy úttörőcsapat működött. Én 1945-ben mindjárt MADISZ-tag és párttag is lettem. Az első komoly megbízatásom az V. kerületi úttörőcsapat nyári táboroztatása volt.

— Mesélne valamit arról az első táborozásról?

— A Velencei-tó partjára mentünk, Gárdonyba. Persze, nem volt ilyen egyszerű az útnak indulásunk sem, mint ahogy elmondom. Előbb ugyanis a különböző pesti gyáraktól, üzemektől zsírt, lisztet, krumplit meg főzőedényeket gyűjtöttünk. Azután felgyömöszöltük a vakmerő társaságot a zsúfolt személyvonatra, és nekivágtunk a Nagy Ismeretlennek. Emlékszem, a szorongó szívű anyukák és apukák úgy búcsúztattak bennünket, mintha az Antarktisz meghódítására indultunk volna. Amikor megérkeztünk, terepszemlét tartottunk. Találtunk egy elhagyatott villát, amelynek a tulajdonosa nyugatra menekült. Ünnepélyesen birtokba vettük. Nagyon tetszett a villa, éppen elfért benne a gárda. Azután nyakunkba vettük a „várost", és nagy kínnal-keservvel beüvegeztettük az üresen tátongó ablakokat. Majd kicsomagoltuk szalmazsákjainkat, megtöltöttük őket, és lázas buzgalommal nekiestünk krumplit pucolni, mert már veszedelmesen korgott a gyomrunk. Volt egy önkéntes szakácsnőnk, az főzött.

— Azután már ment minden, mint a karikacsapás?

— Hát —, húzta föl Julika eltűnődve vékony szemöldökét —, ezt azért nem merném ilyen határozottan állítani. No, nem a reggeli zászlófelvonásra gondolok, mert az ugyanolyan szabályszerűen történt, akárcsak manapság. Mindig nagy nézőközönség nézte végig az akkor még szokatlan ceremóniát. Ugyanúgy,

JULIKA EGYIK SZÉP NÉPMESEKÖNYVE (KÖNYVKIADÓI SZAKNYELVEN: LEPORELLÓ). A CÍME: AZ IGAZMONDÓ JUHÁSZ

JÓZSEF ATTILA „MONDD, MIT ÉRLEL?..." CÍMŰ KÖLTEMÉNYÉHEZ KÉSZÜLT ILLUSZTRÁCIÓ

BEMELEGÍTÉSKÉPP BARKOCHBA – OROSZ NYELVEN

AZ INTERNACIONALISTA KLUB EGYIK TABLÓJA

Gyűjtik a nyelvi bakikat is. Íme a legfrissebb: a Békési Imre úti iskolát összetévesztik a levelező személyével, és se szeri, se száma a „Kedves Imrével" levelezőknek. De ez még mind semmi. Szegény szovjet pajtások pechjére van egy női nevünk: „Irma", amelynek hangzása szláv fülben teljesen összecseng az Imrével. Így eshetett meg, hogy nemrégen körülbelül ezer ilyen kezdetű levelet kapott az iskola: „Kedves Imre! Engedd meg, hogy köszöntselek a Nemzetközi Nőnap alkalmából..."

... Lassan elolvassák a leveleket, vége a csereberének, elhallgatnak a szózsonglőrök — előkerül a labda. Ez a labda azonban nem öncélúan pattog. A szófoci játékszabálya a következő: röpül a labda s vele egy szó; a másiknak el kell kapnia a labdát, a szót gyorsan mondatba foglalnia — mondanom sem kell: nem anyanyelvén — s egy újabb szó kíséretében továbbadnia.

Most épp egy szőke kislányhoz érkezik a labda s a szó: „úttörő". Néhány röpke másodperc, s már kész is a mondat: „Az úttörő erősíti a népek barátságát."

A tanárnő bólint. Helyes a mondat.

TORMA GYŐZŐ

TUDÓSÍTÓINK JELENTIK

JUBILEUM... JUBILEUM...

A tatai járás valamennyi úttörőcsapata lakóhelyünkre, Kecskédre hozta jubileumi gyűjteményét. A mozgalomtörténeti kiállítás ünnepélyes megnyitójára igen sok vendég érkezett.

Nemsokára a mi küldötteink is vendégségbe készülnek: az országos úttörőtalálkozóra indulnak. Mindannyian izgatottan várjuk a nagy eseményt.

ZSOLNAY JUDIT, 1830. SZ. JUHÁSZ GYULA ÚTTÖRŐCSAPAT, KECSKÉD

ÉV VÉGE ELŐTT

Év vége előtt vagyunk, és eseményekkel ugyancsak zsúfoltak a napjaink. Dolgozatot írunk, és többször feleltetnek bennünket. Készülünk a ballagásunkra is.

Nemrég Dorogon jártam egy úttörőtalálkozón. Programunkban sportműsor és gyárlátogatás szerepelt. Innen másnap túrára siettünk.

Otthoni munkám is megszaporodott. Segítek veteményezni, és burgonyát kapálni. Igazán nem panaszkodhatom, hogy unalmasan telik a jubileumi esztendő.

BALÁZS ERZSÉBET, BAJNA

VÁR A TÁBOR

Nagy kedvvel teljesítjük a jubileumi tavaszi próbákat, hiszen jutalmul valamennyiünkre vár a nyári tábor. Kétféle táborba is mehetünk a vakációban. Az egyik az őrsvezetőképző Balatonmárián – igaz, oda főleg ötödikeseket küld a csapatvezetőség, – de a csapattáborba, Fonyódligetre minden pajtás elmehet. Most már azért szurkolunk, hogy a jubileumi sikerek után az időjárás is kedvezzen nekünk.

BARÓCSI MÁRTA II. SZ. ÁLTALÁNOS ISKOLA, GYÉKÉNYES

ZENEKEDVELŐK KLUBJA

Csodálatos pince-klub „működik" nálunk: a zenekedvelő gyerekek Kodály Klubja. Vezetője az énektanárunk, Dulai András. Minden foglalkozáson megismerkedünk egy zeneszerző életével, s az előadásokat önkéntes jelentkezéssel vállaljuk. Az előadások után rendszerint lemezeket hallgatunk, vagy vezetőnk rendez diavetítést. En legutóbb Schubert életéről tartottam előadást, s az ő zenéjét hallgattuk.

Klubunk érdekessége, hogy régi tárgyakat is gyűjtünk. Már három pincehelyiség tele van mindenfélével. A falakon tányérok függnek, rokkák, tilolók, bögrék, kancsók, ládák, kisszekrények, sarokpad, asztal és székek díszítik a helyiséget.

VARGA ZSUZSA, KISKŐRÖS

küldjétek el a következő címre: Magyar Vöröskereszt Kereső Szolgálat, Budapest V., Arany J. u. 31. A Magyar Vöröskereszt ezeket feldolgozás után megküldi a szovjet, a bolgár, a román és a jugoszláv vöröskereszteknek, hogy értesíthessék a hozzátartozókat. A listák másolatát helyezzétek el a csapatnaplóban is.

KÜLFÖLDÖN JÁRT PAJTÁSOK! Idegen földön szerzett élményeitekről mielőbb küldjetek színes, hangulatos élménybeszámolót. Írjatok tábori emlékeitekről, barátaitokról, az ottani szokásokról. Mutassátok be a vendéglátó ország szépségeit.

A legszebb írásokat közöljük a Pajtás Postában.

Őrsünkben nagyon sok a fecsegő. Talán soha nincs is csend. Őrsvezetőnktől gyakran halljuk, hogy lakatot tesz a szánkra. Írják meg nekem, hogy honnan ered ez a szólásmondás? — kéri Balassagyarmatról Zengő Ildikó.

„Nem tesz lakatot a szájára" az, aki sokat fecseg, pletykál. De „lakat van a száján" az olyan embernek, aki titoktartó, vagy éppen nem szabad szólnia. Ha erőszakosan kell kényszeríteni valakit a hallgatásra: lakatot teszünk a szájára.

Ma már senki nem képzeli a szájára a lakatot, amikor a szólást használja. De valamikor nemcsak odaképzelték, de rá is tették! Magyarországon négy helyen is találtak meglakatolt emberi állkapcsot. Ezek a leletek bizonyítják, hogy nem szóvirág ez csupán, hanem egykori valóság.

De miért? Büntetésként alkalmazták. A legkegyetlenebb büntetési mód volt ez, mert lassú, biztos halál várt a szenvedőre.

Budapestiek! Nyári tervetek készítésekor ne feledkezzetek el a múzeumokról, a kiállítótermekről sem. A vakációban feltétlenül látogassátok meg az itt felsorolt kiállításokat!

MŰCSARNOK (Bp. XIV., Dózsa Gy. u. 37.) Gádor István kerámikusművész kiállítását május 29—június 20-ig, az Új törekvések a svéd textilművészetben című kiállítást június 5—27-ig nézhetitek meg.

Kulturális Kapcsolatok Intézetének Kiállítóterme (Bp. V., Dorottya u. 8.)

Jean Bruller, írói nevén VERCORS francia grafikusművész kiállítása május 29—június 20-ig, Pelfi Gusztáv szobrászművész kiállítása június 26—július 18-ig tart nyitva.

FÉNYES ADOLF TEREM (Bp. VII., Rákóczi út 30.)

Bozóky Mária festőművész kiállítását június 4—20-ig, Freytag Zoltán festőművész kiállítását június 25—július 11-ig látogathatjátok.

B. M. KIÁLLÍTÓTEREM (Bp. VI., Népköztársaság útja 55.) Plakátművészet az NDK-ban 1966—71 legszebb plakátjai című kiállítást június 11—27-ig kereshetitek fel.

MTI SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 61
Telefon: 138-068, 337-748, 340-776

PAJTÁS

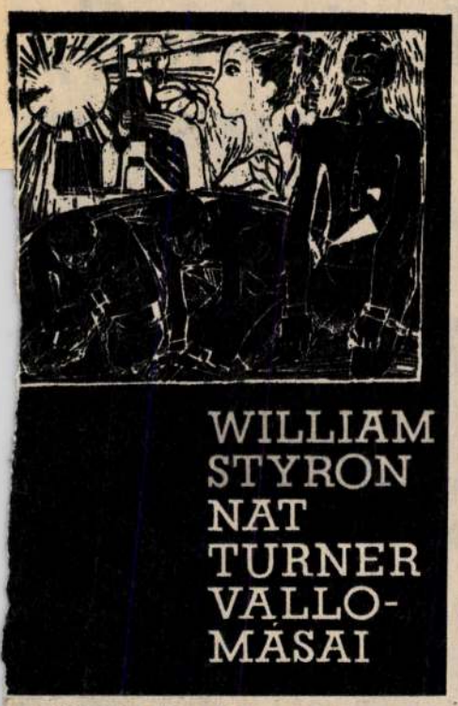

A NÉGYSZÁZ KÖNYVCÍMLAP KÖZUL HADD MUTASSUK BE AZT, AMELYET W. STYRON KÖNYVÉHEZ KÉSZÍTETT

A MAGYAR IFJÚSÁGI REGÉNYEK KÖZUL EZ KERÜLT JULIKA SZÍVÉHEZ A LEGKÖZELEBB. LÁSZLÓ GYULA: EGY FIÚ ELINDUL CÍMŰ MUNKÁJA

MÉG EGY BIZONYÍTÉK ARRA, HOGY KÖNYVET SZERET A LEGSZÍVESEBBEN ILLUSZTRÁLNI. PROSPER MERIMÉE: COLOMBA CÍMŰ ALKOTÁSÁHOZ KÉSZÍTETT TUSRAJZA

mint amikor harsogó énekszóval végigvonultunk Gárdony utcáin. Nem csoda. Addig még nem láttak efféle „madarakat": mi voltunk az első fecskék. A gondok, problémák akkor kezdődtek el, amikor mondjuk zöldség kellett a levesbe. Ilyenkor ugyanis Székesfehérvárra „ugrottunk" el Barabás Zsuzsával, az V. kerület úttörőtitkárával, azután szerzeményünket hol vonaton, hol teherautóstoppal juttattuk el Gárdonyba. Leginkább mégis a szúnyogokkal voltunk megakadva. Sűrű volt tőlük a levegő! Az éjszakai őrség csak úgy merte elfolgalni őrhelyét, ha kettőnk közül valamelyikünk kint aludt melettük. Szegény őrszemeink úgy beburkolództak, akár késő ősszel a didergő hortobágyi csordás-bojtárok. Hát még mi, az „ügyeletes" szabadban alvók! Több lepedőbe és takaróba bugyoláltak be bennünket.

— A Pajtáson kívül hová dolgozik még?

— A különböző könyvkiadók — így a Kossuth, a Móra, a Zrínyi, a Tankönyvkiadó és az Európa — részére készítek címlapokat és regényillusztrációkat. Az egyik ilyenfajta legkedvesebb munkám, emlékszem, László Gyula: Egy fiú elindul című regénye volt. Nemrég a Televízió felkérésére „Tarka csokor" címmel elkészítettem tíz Esti mesét, ... színes technikával. Ha majd megindul a rendszeres színes adás, láthatják őket színesben is, nemcsak fekete-fehérben, ahogyan most sugározták őket.

— Tervei?

— Ha lesznek modernebb nyomdagépeink, akkor nemcsak a hagyományos módszerrel készíthetem rajzaimat, hanem „bevethetem" a színes grafikai műfaj számos más, igen érdekes hatású többi „fegyvernemét" is. Azt hiszem, a Pajtás olvasói is nagyon fognak örülni a változatosságnak.

— Ebben bizonyosak vagyunk! Addig is szívből kívánunk sok-sok szép hagyományos illusztrációs megbízatást!

HUNYADY JÓZSEF

A JUBILEUM DALA

Mindannyiunk előtt ismerős a dal, sokat énekeltük már. Legalább is az első versszakot. Most az a feladat, hogy a másik két szakaszt is megtanuljátok az évfordulóra. Figyeljétek meg, milyen szép a mondanivalója, milyen sokat mond Karai József zenéje, és Várnai Zseni verse.

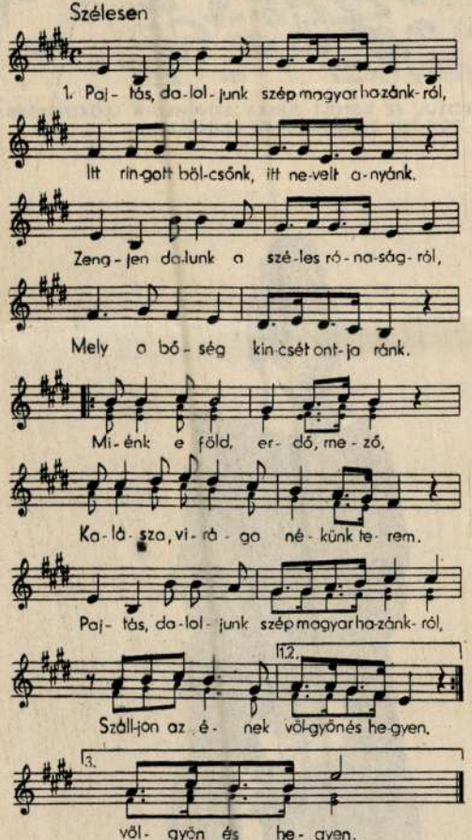

2. Zengje dalunk nagy hőseink erényét,
Este, ha erdőn tábortűz lobog,
Boldog jövőnkért, boldog új hazánkért
Éltek ők, e bátor harcosok.
Miénk a föld . . .

3. Pajtás, köszöntsük drága jó hazánkat (anyánkat),
Dallal és tánccal ünnepeljük őt,
Széles határon, napsütötte tájon,
Vígan járunk, boldog úttörők.
Miénk e föld . . .

MILLIE NÉNI

A pompás környezetben fekvő pestlőrinci úttörőház megszokott életét éli. Mostanában azonban mégis mintha ünnepélyesebb lenne a hangulat.

Szalay Sándorné, a népszerű Klári néni, a többszörös aranyérmes tánckar vezetője sugárzó arccal újságolja:

— Nemrég érkezett Millie néni Amerikából. Ő ott tánctanár. Egy hónapon át tanítja gyerekeinket a világ népeinek táncaira. Mindig valami újat hoz a tarsolyában . . .

Millie néni — már túl a hetvenen — átszellemülten magyaráz, fiatalos lendülettel előtáncolja a soron következő görög táncot.

Egy kis szünet, és szót válthatunk.

— Olyan sokan jöttek el a gyerekek, hogy kénytelenek vagyunk az udvaron próbálni — mondja Millie néni alig észrevehető akcentussal. — Én ennek nagyon örülök. Ez ad értelmet az életemnek, ez ad újabb erőt.

— Mióta él távol Magyarországtól?

— Már több mint ötven éve, de valójában soha sem tudtam elszakadni innen. Hacsak tehetem, minden évben hazajövök. Az igazi boldogság számomra az, ha ezek a kedves, vidám, egészséges gyerekek odafigyelnek rám. Ha ez a görög tánc már megy, következik egy dél-amerikai. Ki kell használni az időt!

Máris pattog a hangja.

— Gyerekek! Újra csináljuk: bal láb lendít, mélyre hajolsz . . .

Jó munkát, Millie néni. És viszontlátásra jövőre is!

ELŐSZÖR CSAK ZENE NÉLKÜL, HA AZTÁN A LÉPÉS MÁR MEGY, JÖHET A MUZSIKA IS

Gönöy Lajos

emblématerv (repr.)

Emblématerek kiállítása 1968. kiáll. cat.
Bev.: Ernyei Sándor

Görög Lajos

Grafikus, részt vett a Kulturális Kapcsolatok Intézetének kiállítóhelyiségében Csomagolásesztétika címmel rendezett kiállításon.

Erdei Gyula: Csomagolásesztétika. – Ipari Művészet, 1967. 2. sz., 74. l.

Gödöj Lajos

neve említve

„25 év politikai plakátjai a KKI kiállításemen"

Magyar Nemzet 1970 április 14
4. old.

Görög Lajos

Többekkel együtt emblématerveket mutatott be a KKJ Dvorttya utcai kiállítótermében.

Magyar Grafika; 1970. 2. sz. 45. l.

Gösög Lajos

Szerepel a Kult. Kapcs. Intézete Kiáhításán

N. N.: Reklámgrafikusok kiáhítása

Typographia 1970 I. 1

MDK

Görög Lajos

Magyar plakát 66. 5. magyar plakát kiáll.
Mücs. 1966. dec.

9000 - 66,5 - 625158 Pátria ny.-

MDK

Görög Lajos, 1927--

Nincs béke az Olajfák alatt, filmplakát

Éjfélkor, "

Kinai cirkusz

1885-1960. M. plakáttört. kiáll. Mücs. 1960.

MDK.

Görög Lajos

Plakátjairól kritika

Pestmegyei Hirlap 1965 szept.7.

Görög Lajos, 1927--

A béke első napja, filmplakát

A gyülölet lángjai, "

A munka dicsérete - kiállitást

1885-1960. M. plakáttörté kiáll. Mücs. 1960.

MDK

A farkas

Schichtó féle Solorin fémtisztitó

1885-1960. M. plakáttört. kiáll. Műcs. 1960.

	466,91 Cr
	216,10 Cr
	276,29 Cr
	441,43 Cr
	0 = 3.406,23 =

M. kir. állami nyomda Budapest, 1941 — 6604.

Görög Lajos graf
Bp 1927
képe Fürik 1951

önálló mező,
munkát vejer

Báró, Elnök Ur!
Uram!

ept. 14. én 650/1910. sz. a. kelt megtiszte-
-vagyok a balázsfalvi érseki palota
részletek felhasználásával készített,

ocsánatot kérve, egyuttal tisztelet-
ságodat, hogy a mennyiben a bemu-
telre alkalmas, elfogadtatik, részem-
alapján a „Magyar Mérnök és Epitész-
alapján kiszámított tisztelet díjjat
u kintalni méltóztassék.
díjtáblázat V. csoportjában 2·05% = 847.75 k

Görög Lajos
végzett festőtanár

Szabad Művészet
1951. 385.1.

Görög Lajos

„Éljen május elseje" (1971)
(vepro)

Bereczky Loránd: Éljen május elseje.
Tükör, 1977. május 1 – 24 lap.

Görög Lajos

A művész részt vett a tár-
laton.

H. Gy.: Kalligrafia és typografia.
Tükör, 1977. április 17 - 41 lap.

Görög Lajos
Grafikus

A művész plakátjai a Magyar Nemzeti Galéria gyűjteményében találhatók.

P. Brestyánszky Ilona: Az utca művészete...
Művészet, 1974. június - 4 lap.

Görög Lajos
Grafikus

"Fabulow" című plakatjával
az 1972-es év legjobb kereskedel-
mi plakát címet nyerte el.

---: Interju az év legjobb plakátfala előtt.
Művészet, 1973. augusztus - 42. oldal

Görög Lajos

a Kulturális Kapcsolatok Intézete
nek kiállítótermében dec. 16.-án
nyílik meg kiállítása, 13 mű-
vével képviselve.

Meglivó, 1942. dec. 16.

Gross Lajos, grafikus

Díjat nyert.

— : A év legjobb plakátjai az Ernst Múzeumban

Népszabadság, Bp. 1973. ápr. 22.

Görög Lajos

a Kulturális Kapcsolatok Intézetében kiállítás '72 címen grafikusaink egy csoportja, – mely 1963-ban alakult – rendezte kiállítását, melyen szerepel munkája.

Bojár Iván: Kiállításról kiállításra.
Magyar Hírlap, 1972. dec. 20.

Görög Lajos

Plakátja szerepel a z ERNST Muzeumban a mult év legjobb plakátjaiból rendezett kiállitáson

Kritika 1972 május
20.old.

Görög Lajos

1969. jan. 11.-én nyílik meg a bélyegtervek kiállítása a Kulturális Kapcsolatok Intézetének Kiállítási Termében, melyen a művész művei is szerepelnek.

Megluvó

1969. jan. 11.

Görög Lajos

Filmplakátjaiért díjat kapott („az év legjobb plakátjai").

Magyar Hírlap, 1970. IV. 19. 9. l.

Görög Lajos. [ ]

Részt vett a Budapest centenáriumra
Kiállításon.

—: Hír 8.

Népszabadság, Bp. 1972. dec. 17.

Görög Lajos

grafikus

Mikus Sándor kiállítási kata-
lógusát Görög Lajos tervezte.

—: Kultúrális tükör.

Tükör, 1974. márc. 19-21 lap.

Görög Lajos

Időjárásjelentés-sorozatával szerepel a művész.

P.Brestyánszky Ilona: Alkalmazott grafikákról.....
Művészet, 1975.augusztus - 26.oldal

Görög Lajos, grafikus

Megem lítve.
(Jubileumi plakátkiállítás.)

Aradi Nóra: Jó művek, nem jó rendezés

7.

NÉPSZABADSÁG, Bp. 1975. ápr. 9.

Görög Lajos

Az 1975-ben megnyílt VII. országos plakátkiállításon a szépművészeti Múzeumban szereplő műve.

Népszava, 1975. ápr. 27. 103. ej. 98 n. 8 p.

Görög Lajos

szerepelt s Kulturális Kapcsolatok Intézetének
kiállitótermében rendezett POSTER kiállitáson

Katalógus a könyvtárban

Kiállitási Intézmények, Magyar Hirdető 1976. Bp.

Gönög Lajos, grafikus

L:Biró Mihály

Horváth Kálmán:Munkára ~~h~~ harcra hivtak 8.

Népszabadság, Bp.1977.dec. 30.

CBH

Gyóg Lajos, grafikusművész

A Kulturális Kapcsolatok Intézetének kiállítóterében megnyílt a „Tegnap után" című grafikai kiállítás, melyen a művész művei is szerepelnek.

Láttuk, hallottuk...

1980. V. 9. Kossuth 17.35 | Ámé |.

Görög Lajos, grafikus

a Műcsarnok Dorottya u.-i kiállítási termében „Tappolunk" c. kiállítás 1981. febr. 5.-én nyílik meg, melyen a művész műveit is szerepelnek.

Meghívó

1981. febr. 5.

Görög Rajos
Grafikus

Mészáros

----:Kiállitási naptár.

Müvészet,1975.január - 49.oldal

Fénykép

Sürlegné

Képzőművészeti Főiskola: 496. ltg.

Görög Lajos: Bányász brigád.

Diplomamunka: 1950/51

Üvegfestés.

Negatív nincs.

MDK.

Görög Lajos

1965-ben a Munkácsy dij III.fokozatát kapta

Népszabadság 1965 ápr.2 4 lap

MDK.

Görög Lajos

1965-ben a Munkácsy dij III.fokozatát kapta

Esti hirlap 1965.ápr.1.lap -

MDK.

Görög Lajos

1965-ben a Munkácsy dij III.fokozatát kapta

Magyar Nemzet 1965 ápr.2.lap-

MDK.

Gërög Lajos

1965-ben a Munkácsy dij III.fokozatát kapta

Népszava 1965 ápr.2.lap -

M.D.K

Görög Lajos
grafikus

1965. ápr. 4-én a Munkácsy
Mihály díjjal lett kitüntetve.

—: Kitüntetések
Művészet, 1965. május – 48 lap

MDK.

Görög Lajos

1965-ben a M„nkácsy dij III.fokozatát kapta

Kelet-magyarország 1965. ápr.2. ,lap -

MDK.

Görög Lajos

1965-ben a Munkácsy dij III.fokozatát kapta

Élet és Irodalom 1965. ápr.3. lap -

MDK.

Görög Lajos

1965-ben a Munkácsy dij III. fokozatát kapta.

Pestmegyei Hirlap 1965 ápr.1. lap -

Gönyey László, grafikus

A Munkácsy M.-díj III. f.-t kapta

–: Kiosztották az idei művészeti díjakat

4. l.

NÉPSZABADSÁG, 1965. ápr. 2.

Gösöp Lajos graphus

munkácsy díj III. fokozatát kapta

Nézmava, 1965, ápr. 2., 2 old.

MDK

Görög Lajos
grafikus

A Munkácsy Mihály díj
III. fokozatát kapta 1965-ben.

—: 1965 Állami és Kossuth díjasai . . .
Élet és Irodalom, 1965. szept 3-2 lap

Görög Lajos

Kulturális és politikai plakátjaiért a Munkácsy-díj III. fokozatát kapta.

Kiosztották az ez évi művészeti díjakat.
Északmagyarország 1965. ápr. 2. 4.1.

Görög Lajos grafikus M.d.K.

Munkácsy-díjjal kitüntetve. II. fokozat

kulturális és politikai plakátjaiért

Kiosztották a művészeti díjakat

Magyar Nemzet 1965. április 2. 4.l.

MDK.

Görög Lajos

1965-ben a Munkácsy dij III.fokozatát kapta

Szocialista Müvészetért 1965 május lap -

MTK.

Görög László

1965-ben a Munkácsy díj III.fokozatát kapta

Szocialista Művészetért 1965 díjas lap -

Görög Lajos, grafikus MDG

A Munkácsy M.-díj III. fr.-t kapta.

– : Kiosztották a művészeti díjakat 2.

ESTI HIRLAP, bp. 1965. ápr. 1.

Görög Lajos, grafikus

L: Máté András

– II Tolna hányt borsó 2.

Esti Hirlap, Br. 1978. márc. 2.

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 387-748, 310-725
1979 AUG 13
BUDAPESTER RUNDSCHAU
Lajos Görög

Lajos Görög: Kalligraphie (Plakat der Ausstellung)
KUNST '7

Versorgung

Vilmos S
hin, daß
Produzente

Bringen Sie eine Schallplatte als Geschenk mit!

Görög Lajos, grafikus

Papp Gábor grafikus és baráti-munkatársi köre évente, egyszer kiállítást rendeznek a Kulturális Kapcsolatok Intézetében, – 1 modani kiállításon szerepel a művész munkája, kölete.

H. Gy.: Kalligráfia és Tipográfia, Tükör, Budapest, 1977. ápr. 17.

Gyürög Lajos grafikus

(Bp. 1927-

Címe: 1026 Bp. Orsó u. 14-16

A Képzőművészeti Főiskolán végzett Munkácsy díjas.

„Az év legjobb plakátja" pályázat háromszoros nyertese.

Békéscsabai Alkalmazottgrafikai Biennálé
Plakátkiállitás, Munkácsy Muzeum, 1978.IV.2-V.28.
-Katalógus a könyvtárban-

Gróg Lajos

a Szépművészeti Múzeumban rendezett VII. országos plakátkiállításon szereplő művei, melyek stílusa lírai.

Tasnádi Attila: Plakátművészetünk útja.

Szépszava, 1947. ápr. 27.

Görög Lajos

Résztvesz a kiállításon

Jubileumi Plakátkiállítás
Bp. Szépműv. Múz. 1975.

Görög Lajos

a Kulturális Kapcsolatok Intézetének Kiállítási Termében rendezett „Hétköznap" c. grafikai kiállításon szerepelnek a művész munkái

Meghívó

1975. jan. 24.

Görög Lajos

Reklámgrafikusok közös tárlatot rendeztek a Kulturális Kapcsolatok Intézetének kiállitási termében.
Vadas József: "Poszter vagy Pótszer?" cimmel közölt kritikájában felsorolja az ott szereplő müvészeket: Balogh István, Darvas Árpád, Ernyei Sándor, Finta József, Görög Lajos, Heinzelmann Emma, Kemény György, Máté András, Papp Gábor, Schmal Károly, Szilvásy Nándor, Zelenák Crescencia. Vadas József kritikáját lásd: Papp Gábor nevénél!

Élet és Irodalom, Bp. 1976. juni. 5.
XX. évf. 23. sz. 12. lap.

Gerőg Lajos grafikus

„Fahra hányt borsó" c. grafikai kiállítás nyílik márc. 2-án a KKI kiállítási termében. E kiállításon szerepel tizenegy grafikus alkotása, – köztük a művészé is.

Meghívó

1978. márc. 2.

Görög Lajos

emlitve, mivel szerepel a "Pappolunk" c. kiállitáson a KKI Dorottya utcai kiállitótermében.

Szabó György cikkét lásd: Papp Gábornál!

Magyar Nemzet 1981.II.21.

Görög Lajos grafikusművész

"Tegnapután" c. alkalmazott grafikai kiállítás nyílik meg 1980. ápr. 24.-én a Kulturális Kapcsolatok Intézetének kiállítási termében, - melyen szerepelnek a művész művei is.

Meghívó

1980. ápr. 24.

Görög Lajos, grafikus MDK

Szerepel a „Grafika az építéneten, 1965." c. Kiállításon.

(f.f.): Művének a falakon 2

ESTI HIRLAP Szp. 1965. júl. 24.

MDK

Görög Lajos

Csomagolási ötletek kiáll. 1967. kultúrt.
kultúrt.

Görög Lajos

Nagy Tibor: Győzött a páros munka az ifj.építészek és képz.művészek kiállításán. SZU. 1952 ? nov.5. 4 l.

M.D.K

Görög Lajos
grafikus

A Rocco és fivérei film plakátját
terverte.

(– nev): Felszolalás plakátügyben
Élet és Irodalom, 1963. 0215 – 2 lap.

Görög Lajos grafikus M.D.K.

Résztvett a kiállitáson

/f1/ Idegenforgalmi plakáttervek kiállitása

Magyar Nemzet 1964. május 1. 13.1.

Görög Lajos grafikus ?M.D.K.

Résztvett a kiállitáson

/f1/:Sajtógrafikák kiállitása

Magyar Nemzet 1964. árpilis 18. 4.1.

MDK

Görög Lajos

Résztvett az Ernst Múzeumban rend. Plakatmű-
vészeti kiállitason 1953-ban.

Plakatművészeti kiáll. 1953. Kat.

MDK

Görög Lajos

Plakátművészeti Kiállitás Ernst Muzeum 1953.
Kat.

M.D.K.

Jörög Lajos
grafikus

A Kulturális Kapcsolatok Intézetében rendezett kiállításon részt vett.

Frank János: Grafika az épülésre, 1965.
Élet és Irodalom, 1965. jul. 31 - 8 lap

Görög Lajos

MDK

Idegenforgalmi plakát

II. Magyar Plakátkiáll. 1956. N. Szal.

14.1.

Görög Lajos

MDK

Állatkert, plakát

Műcsarnok 1953-54 IV. Magy. Képzőm. Kiáll.

M.D.K.

Görög Lajos
Grafikus

Népi motivumokkal díszítette grafikáját, amint a kulturális kapcsolatok sutéretének kiállításán mutatott be.

Frank János: Sdegenforgalmi plakátok
Élet és Irodalom, 1964. május 9-8 kap.

Görög Lajos

„Karamazov testvérek" - plakátja

versenyen a VII. Országos Plakát Találkozón,

a Műcsarnokban

Magyar Nemzet 1972 március 26 9.old.

Görög Lajos

„Nőnapi plakátja" nyerel a
VI. Országos Plakát Kiállításon a Műcsarnokban

Magyar Nemzet 1972 március 26 9.old.

MDK

Görög Lajos

Póruljárt kérő 1954 plakát Műv.t.

Képzőművészetünk tíz éve. Műcsarnok.
Kiállított művek jegyzéke. 22.l.

Görög Lajos MDK

Pórul járt kérő, 1954 plakát

Mücsarnok 1955 Képzőművészetünk tiz éve

MDK

Gerő Lajos, graf.

Állatkert. Plakát.

Mücs.-IV.M.Képzm.Kiáll.1954.jan.-febr. Kat. 14.l.

Gör ög Lajos grafikus M.D.K.

Részt vett a kiállításon

Ravel: La Valse és Bolero

Flórián László: "angleser-grafikák kiállítása

Magyar Nemzet 1963. május 7. 4.l.

Novel: La Valse de Retard

M.D.K.

Görög Lajos
grafikus

„A béke legjózi a haborút" c. plakatja

Lanicz Sándor: Szabályt alan hozzászolás a IV. plakátkiál-
lításahoz
Élet és Irodalom, 1962. ján 13 – 10 l.

Görög Lajos
grafikus

A hónap legjobb plakátja címet
első trben Görög Lajos II. Vermelhozi
Kisplaszlikai Biennale plakátja
nyerte el.

(Frank): A hónap legjobb plakátja
Művészet, 1973. szeptember - 45 oldal.

Görog Lajos
graphus

„Neuvelhöre Kisplasztikai
Biennale, Budapest 1973"
(repro)

/Frank/: A hónap legjobb plakátja.
Müvészet, 1973.szeptember - 45.oldal

Görög Lajos
Gyafetus

Görög Lajos plakátja a nyíra megragadta Max Bill svájci szobrász tetszését hogy e miatt vett részt a budapesti kiállitáson.

/Frank/: A hónap legjobb plakátja.
Müvészet, 1973.szeptember - 45.oldal

Góróg Lajos

Az „I. Nemzetközi Kisplasztikai Biennale" c.
plakátja invódíjat kapott

Magyar Nemzet 1972 március 29
4. old.

Görög Lajos

Az 1941. évi legjobb plakátok alkotóinak díjait az Ernst Múzeumban osztották ki. A kulturális kategóriában „Az T. nemzetközi kisplasztikai biennálé" c. plakátjával kapta a díjat.

(emlité).

Népszabadság, 1942. márc. 29.

MDk

Görög Lajos, grafikus

6000 ft-ot első díjat nyert.

-: Kiosztották a május 1-i plakátpá-
lyázat díjait 13.

NÉPSZABADSÁG, Bp. 1963. máj. 1.

Plakát

Görög Lajos:
Fotó Heiber, film.
59 x 84

1963. M. H. Arch.

Fajtógrafika

Görög Lajos:
Totó Háber c.
filmhez

1963.

Görög Lajos

Az Ernst Múzeumban rendezett plakát-kiállításon szerepel „Hangyaboly" c. művé melyen az arc helyett a kolostor képe foglalja el. (említve)

Kuczka Péter: Két plakátkiállításról.

Kritika, Bpest, 1972. máj. 20. old.

M.D.K.

Görög Lajos
grafikus

„Vevőnek megpecsetélve" című
filmplakatja sikert aratott.

Bauer Jenő: 5. Magyar Plakátkiállítás
művészet, 1967. március – 38 lap

Görög Lajos

A kiállított művek között még ezen a méretében szerény kiállításon is sok volt a filmplakát. Ez mai plakátművészetünkre rendkívül jellemző, hizsen megjelent plakátjaink 50 százaléka filmplakát. Érthető tehát, hogy ebben a műfajban találkozunk a legtöbb kiérlelt, magas színvonalú megoldással. Ilyen *Görög Lajos* „Anna és a farkasok", *Balogh István* Léger műveinek ihletésében készült „Balszerencsés Alfréd", vagy *Máté András* „Penny Gold" és „141 perc a Befejezetlen mondat-ból" c. filmplakátja, amelyen a művész az ellentétes társadalmi osztályokhoz tartozó tömegeket arcnélküli típusokkal jellemzi. A filmplakátokon sok a neoszecessziós vagy a pop arttal keveredő, fotómontázsos megoldás.

P. Brestyánszky Ilona: Alkalmazott grafikánkról.. Művészet, 1975. augusztus – 26 oldal.

Görög Lajos

„Vörös kányafa" plakátot tervezte, egy nagy tenyér, benne egy arc.

(Fekete Judit Kemény György plakáttervezővel beszélget.)

Láttuk, hallottuk.

1975. XI. 30. 20. 48 Petőfi

Görög Lajos

„Május elseje"

c. plakátja (eml.) szerepel az alábbi tárlaton

(fekete): 25 év politikai plakátjai a KKI kiállító termében

Magyar Nemzet ~~1969~~ 1970 IV. 14

Görög Lajos, grafikus

Elemzés plakátjairól.

Rényi Péter: Politikai plakátok, politikai periódusok 1-6. o.

KRITIKA, Bp. 1970. május VIII/5.

Görög Lajos M.D.K.

Művei a plakátkiállításon

Varga Aranka: Történelem a plakátokon

Csongrádmegyei Hirlap 1965. szept. 9.

MDK.

Görög Lajos

Kiállitásának hiradása

Magyar Nemzet 1965 szept.2o lap -

MDK.

Görög Lajos

Kritika plakátjairól

Keletmagyarország 1965 szept.21.

M.D.K.

Görög Lajos grafikus

Müve a " Politiakai plakátok 1945-65" c. kiállitáson

V.Á.: Történelem a plakátokon

Vas Népe 1965. szept. 12

M.D.K.

Görög Lajos M.D.K.

Kompozicióm repr.

Magyar Építőművészet 1 65/6.

MDK

Görög Lajos

Szerpelt a IV. Magyar Plakátművészeti Kiállitás anyagából rendezett győri /Lenin uti műcsarnok/ kiállitáson.

"Budapesti vásár"

Rácz Béla: Érdemes megnézni.

KISALFÖLD. 1962. jul. 29.

Görög Lajos grafikus M.D.K.

Dijazva a pályázaton I. dij

A május 1-i plakátpályázat dijazottjai

Magyar Nemzet 1963. május 1. 3.1.

Görög Lajos MNK

Repr:

" A béke első napja" 1959.

Magyar Plakát-Történeti Kiállitás. Bp. 1960.

68.kép.

Görög Lajos

MDK

"Szállnak a darvak" filmplakát. 1958.
" A béke első napja" filmplakát. 1959.
" A gyülölet lángjai" filmplakát. 1959.
" A minka dicsérete - kiállitás" 1960.

Magyar Plakát-Történeti Kiállitás. BP. 1960.

23.1.

Görög Lajos
Grafikus

M.D.K.

Film plakátja

Lehóczki Mária: A magyar plakát útja 28 l.
Művészet, 1961. február.

Görög Lajos, grafikus MDK

Az osztrák sajtó diszérőleg emlékezik meg plakátjaizól.

K. F.: A magyar plakátkiállítás sikere Bécsben

Népszabadság, Bp. 1959. nov. 21. 8. l

MDK

Görög Lajos

A béke első napja.1959.című plakat repr.

Magyar Plakat-Történeti Kiállitas.1960.
Műcsarnok. Kat.

26 27 28 29

görög Lajos

3

3.

Görög Lajos grafikusművész így tervezte meg ugyanezt a csillagképet. Mi a naptárlapon látható aquamanile nevű tárgy és látható-e ilyen Budapesten?

Fülöp 1964

4.

Hányadik csillagkép ez? (Görög Lajos terve.)

Janó

5.

2

				1	2	3
4	5	6	7	8	9	10
11	12	13	14	15	16	17
18	19	20	21	22	23	24
25	26	27	28	29	30	

malk

Görög Lajos grafikus

munkái a naptár díszítés kiállításon.
Kulturális Kapcsolatok Intézete.

/. Három kiállítás

Népszava, 1963. nov. 10

12. l

M.D.K.

Gömög Lajos
Grafikus

A Budapesti Nemzetközi
Vásár 1964. plakátot tervezte,
valamint az „Utolsó vacsora"
c. művet.

R. Brestyánszky Ilona: Alkalmazott grafikai kiállítás
Művészet, 1964. június – 41 lap.

Görög Lajos grafikus M.D.K.

Munkái a Kulturális Kapcsolatok Intézetének
sajtó-grafikai kiállításán

Magyar Nemzet 1964. április 4. 13.l.

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

NÉPSZAVA

1963 MÁJ 1

Kiosztották a május 1-i plakátpályázat díjait

Kiosztották a május 1-i plakátpályázat díjait. A hatezer forintos első díjat Görög Lajos, a négyezer forintos második díjat Konecsni György és Papp Gábor, a háromezer forintos harmadik díjakat Novák Henrik, Várnai László és Papp Tamás kapták. A díjakat Darabos Iván, az MSZMP Központi Bizottsága tudományos és kulturális osztályának vezetője adta át. (MTI)

MEGNÉZVE

Magyar Bútor
SZALONGYÁRTÓ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 13.
Telefon: 188-298, 188-307

Görög Lajos

Grafikus. Művei kiállítva a Kulturális Kapcsolatok Intézetében, említve.

Népszava, 1964 ápr. 4. 8. lap.

Dörög Imre

MDK

Görög Lajos
grafikus

A „Sajtó - grafika" kiállításon
részt vett.

Frank János: Sajtó - grafika
Élet és Irodalom, 1964. április 18 - 8 lap

M.D.V.

Görög Lajos
grafikus

A „Fehér Orfeusz" alkotója

Szamosi Ferenc: Ő és legjobb plakátja – 1962
Művészet, 1963. augusztus – 21 lap.

MDK

Görög Lajos

Szerepelt a Kulturális Kapcsolatok Intézetének Dorottya utcai termében rendezett kiállitás on.

Népi motivumokkal diszitett grafikája.

Frank János : Idegenforgalmi plakátok.
Élet és Irodalom. 1964. aug. 9.

MDK

Görög hajós, grafikus

kerepel.

-: Bélyegtervek kiállítása 12.

Népszabadság. Bp. 1969. jan. 12.

Görög Lajos

Kerepel a bélyegtervek kiállításán a Kult. Kapcsolatok Intézetében

N. N.: Bélyegtervek kiállítása

Néphabadság 1969 I. 12

Gönög Lajos, grafikus MDK

Réntvén a kult. kapcsolatok Intézetében rendezett grafikai tárlaton.

— : Három új kiállítás a fővárosban 8. 1

ADSÁG, Bp. 1963. nov. 10.

NÉPSZABADSÁG

Görög Lajos

Füles 1964 jan 5

Füles 1964 jan 5

Rejtvényes

NAPTÁR-
GRAFIKA

Dear Sirs,

Please find [illegible]

MDK.

Görög Lajos

Kiállitási kritika

Élet és Irodalom 1967 máj.13.

MDK

Görög Lajos

4. m. plakát kiáll. Mücs. 1961.

MDK

MDK.

Görög Lajos

Kiállitási kritika

Müvészet 1967 márc.p.39.

MDK.

Görög Lajos

Plakátterv

Magyar Hirek 1967 jan.1.

MDK

Sörög Lajos, grafikus

Szerepel a kultur. plakát-kiállításon

—: A Dunaria Sorkij műv. Háznak....

2

ESTI HIRLAP Bp. 1967, ápr. 10.

Görög Lajos

Szerepel a bélyegtervek kiállításán

K. A. Bélyegtervek kiállítása

Magyar Hírlap 1969 I. 14, 9old.

Görög Lajos

Plakátja:

Müanyaghét. jun. 19-24. Bp.1961. 70x50 cm.

Ábrázolva: Különböző müanyag készitmények,különböző háztartási cikkek.

Az 1961 és 62. évi grafikai plakátok és metszetek /összeállitotta: Munkácsi Piroska /
O.Sz.K. kiadványai Bp. 1965. 181. l.

Gösög Lajos

Szerepel a bélyegtervek kiállításán a Kult. Kapcs. Intézetében

Péntek Gyula: Bélyeggyűjtőknek

Magyar Nemzet 1969 I. 18

MDK

Görög Lajos

Dijazott plakátjairól

Kirakat 1968 aug.

Görög Lajos grafikus

szerepel az „Emblématarok

1969 a kiállításon

Magyar Nemzet 1969 december 17

4. old.

GÖRÖG LAJOS

Új Művészet
2004. Ápr. XV/4.

3. old.

M.D.K.

Görög Lajos
grófekus

Akinek meghell halmia c. műve.

Kiosztották az 1958-as 'évo legjobb plakátja díjakat.
Magyar Nemzet, 1959. junius. 6

5.

Görög Lajos, grafikus

MDK

Az 1958-as év legjobb plakátjainak ítélt díjakból a kulturális plakátok kategóriájában a második díjat (Zelenák Krescenciával megosztva) nyerte.

–: Plakátművészeti díjak kiosztása

Népszabadság, bp. 1959. jún. 6.

8. l

Görög Lajos MDK

A munka dicsérete,- kiállitás,196o.

Műcsarnok 196o.Magyar plakát-történeti kiáll.

Görög Lajos MDK

A béka első napja, repr.

Mücsarnok 1960. Magyar plakát-történeti kiáll.

Görög Lajos MDK

Chaplin parádé, filmplakát,1958

Szállnak a darvak, filmplakát,1958

A béke első napja, filmplakát,1959

A gyülölet lángjai, filmplakát,1959

Mücsarnok 196o.Magyar plakát-történeti kiáll.

Görög Lajos MDK

Nincs béke az Olajfák alatt /filmplakát/, 1952

Éjfélkor, filmplakát,1957

Kinai cirkuszt,1957

Akinek meg kell halnia, filmplakát,1958

Mücsarnok 1960.Magyar plakát-történeti kiáll.

Görög Lajos

Plakátja: Képzőművészeti kiállitás a Déri Muzeumban. Debrecen 1961. márc.25-31.
Központban egy női arckép 70x50

Az 1961 és 62. évi grafikai plakátok és metszetek. /összeállitotta: Munkácsi Piroska /
O.Sz.K. kiadványai Bp. 1965. 35.l.

MDK

Görög Lajos

Sajtó-grafika kiállitás 1964.

MDK.

Görög Lajos

Kiállitási hir

Esti Hirlap 1967 ápr.lo.

Xxgyarx Nemxx

MDK.

Görög Lajos

Kiállitási hiradás

Szocáálista Müvészetért 1966 aug.

MDK.

Sajtógrafika

Görög Lajos:
Bem utatom Balupe-
vet c. filmhez

1963.

Illustreció

Görög Lajos: Bemutatom Balu jevet, c. filmhez

1963.

Illuptráció

Görög Lajos:
Totó Háber c.
filmhez

1960

Plakát

Görög Rajzo:
Kopjev filmhet,
bejx 84

1963 M. H. Hoch-

Plakát

Görög Lajos:
Budapesti Nemzet-
közi vásár
(59 x 84)

1963. M. H. Arch.

Plakát

Görög Lajos:
Totó Häber, Totó
59 x 84

1963. M. H. Arch.

ujévi üdvözlő

Görög hajós;
Bpesti vásárrendező
Iroda

1963.

Prospektus

Görög Lajos:
Jó vzorakozást,
bilm,

1963. M. H. Hrch.

Plakát

Görög Lajos: Bemutatom Balucvet, film, 59 x 84

1963. M. H. Hsch.

MDK

Görög Lajos /1927-/

Nincs béke az Olajfák alatt /filmplakát/ 1952., 82.5x57 MH

Éjfélkor /filmplakát/ 1957., 82x56 MH

Kínai cirkusz. 1957., 84x120 MH

Magyar Plakát-Történeti Kiállítás. 1960. Műcsarnok. Kat. 23.l.

Görög Lajos, grafikus

Szerepel az 1964-es Sajtógrafikai Kiállításon.

–: Sajtógrafika 2

ESTI HIRLAP, bp. 1964. ápr. 1

MDK

Görög Lajos /1927-/

Akinek meg kell halnia /filmplakat/ 1958., 100x70 MH

Chaplin parádé /filmplakat/ 1958., 58.5x40 MH

Magyar Plakát-Történeti Kiállitás.
1960. Műcsarnok. Kat.23.l.

MDK

Görög Lajos /1927-/

Szállnak a darvak /filmplakát/ 1958., 84x59 MH

A béke első napja /filmplakát/ 1959., 84x59 MH

A gyűlölet lángjai /filmplakát/ 1959., 83.5x57 MH

Magyar Plakát-Történeti Kiállitás. 1960. Műcsarnok. Kat. 23.1.

MDK

Görög Lajos /1927-/

A munka dicsérete - kiállitás. 1960., 70x50
MNG 60.92

Magyar Plakát-Történeti Kiállitás.
1960. Műcsarnok. Kat. 23.l.

NDK

Görög Lajos

Naptár-grafika kiáll. 1963.

MDK

Görög Lajos

Hanglemez grafika kiáll. 1963.

MDK.

Görög Lajos

Kiállitási meghivója

M.D.K

Görög Lajos
grafikus

A Kulturális Kapcsolatok Intézetében rendezett „Csomagolási öltelek" cimű kiállitásón vesít vett.

Szabó György: Grafikai baltonatok
Élet és Irodalom, 1967. május 13-8 lap

Gőrög Lajos

Szerepel az alábbi tárlaton a Kult. Kapsolatok Intézetében

(fedor): Embléma tervek 1969

Magyar Nemzet 1969 XII. 17

Görög Lajos

Emblématerv, repr.

Emblématervek kiállítása, 1969.

20 14. V. 67
Nr ..... z dn. .....

A89

WĘGIERSKI PLAKAT FILMOWY

„Naga wyspa"

„Skrzydlaty Fifi"

Wystawa była niewielka — złożyły się na nią dwadzieścia cztery plakaty filmowe, ale tak dobrane, że stanowiły świetną reprezentację tej gałęzi twórczości plastycznej. Prawie każdy z autorów, których prace oglądaliśmy na wystawie węgierskiego plakatu filmowego zorganizowanej staraniem Instytutu Kultury Węgierskiej w Warszawie, jest laureatem nagrody za twórczość plakatową. Oczywiście — dwa tuziny plakatów to bardzo mało, to tylko rodzaj wizytówki. Ale — jak wiadomo — o całości można wnioskować z detalu, tak więc z wizytówki można niejedno wyczytać.

Czy węgierski plakat filmowy bardzo różni się od naszego? Chyba w sumie niewiele, co wynika z dwóch przyczyn: identyczności funkcji, jaką pełni on w obu krajach, dzięki czemu pozbawiony jest charakterystycznej na Zachodzie agresywności typu komercyjnego, oraz z długoletniej podobnej tradycji.

Wystawa była jeszcze jednym dowodem, że wachlarz środków wyrazowych jest w grafice reklamowej nieograniczony, że wrażliwy i pomysłowy plastyk zawsze znajdzie najwłaściwsze metody dotarcia do widza i podania mu najwłaściwszej informacji. Dozwolone są wszystkie chwyty — od czysto graficznych, płaskich lub linearnych rozwiązań, poprzez miękkie, malarsko traktowane plamy, elementy zdjęć filmowych, odpowiednio wmontowane w barwną całość — do liternictwa, które w pewnych plakatach stanowi zdecydowaną dominantę formalną. Plama i kontur, tysiące drobnych form i lapidarny akcent, organizujący płaszczyznę, feeria barw i surowe, wyrafinowane zestawienia kolorów. To ostatnie robi bodaj największe wrażenie, jak na przykład plakat Nandora Szilvassyego do filmu „Nagi dyplomata". Artysta zagrał czarnymi śladami stóp na jednolitym tle pomarańczowym. Bardzo interesujący był też plakat Lajosa Göröga („Naga wyspa") oraz prace Istvana Balogha, który jest autorem obu plakatów poświęconych filmom polskim. Plakat do „Rannego w lesie" jest szczególnie efektowny w swojej surowej prostocie. Rozegrany w czerni i zieleni — już samym kolorem mówi o treści filmu, sugeruje nastrój. Plakat do filmu „Prawo i pięść" jest również bardzo pomysłowo rozwiązany graficznie.

Tekst — ANDRZEJ KOSSAKOWSKI
Zdjęcia — TADEUSZ KUBIAK

„Ranny w lesie"

„Prawo i pięść"

„Jo-jo"

„Nagi dyplomata"

Rok 1919. Lenin dokonuje przeglądu wojsk na Placu Czerwonym

W pięćdziesiątą rocznicę Października

KRONIKA PÓŁWIECZA

bchody 50 lat władzy radzieckiej oraz 97 rocznicy urodzin Lenina znajdują wyjątkowo poważny odźwięk w programie radzieckiej telewizji, która :azji roku jubileuszowego emituje wiele programów, ynie cyklicznych, podsumowujących dorobek minio- półwiecza we wszystkich dziedzinach życia.

ık doniosła niedawno Polska Agencja Prasowa, te- izja moskiewska rozpoczęła 21 kwietnia, w przedeń rocznicy urodzin Lenina, nadawanie specjalnego gramu poświęconego historii Związku Radzieckiego. ogram nadawany będzie przez pięćdziesiąt kolejnych — każdego dnia telewizja przedstawi jeden rok ıgnięć władzy radzieckiej. Program inauguracyjny więcony był oczywiście wydarzeniom roku 1917, re doprowadziły do wybuchu Rewolucji Październowej.

Kronika półwiecza" — taki jest tytuł monumental- cyklu. „Kronika" — to po prostu historia, autena, pulsująca życiem, historia, która każdego dnia odzi do mieszkań radzieckich telewidzów.

ok 1917", „Rok 1918", „Rok 1919", „Rok 1920", 1921", „Rok 1922", „Rok 1923" — oto pierwsze em filmów, ukazujących lata Leninowskie; filmy te ały wyświetlone w kwietniu w programie telewizji ieckiej.

spół realizatorski dokonał ogromnej pracy, przede stkim przygotowawczej, wybierając w archiwach, tylko zresztą radzieckich, tysiące metrów taśmy, zdjęć i dokumentów, z których tylko część znaleźsię w gotowym już filmie. Dodatkowa trudność kała z faktu, że materiały filmowe, często unie, były poważnie zniszczone; że zrealizowane ka- o wolniejszym przebiegu dają w czasie wyświetnowoczesnym projektorem charakterystyczny, pieszony ruch wewnątrzkadrowy; zachowano ten ki, nerwowy ruch, jakby ilustrując tym samym pieszony rytm historii. Ambicją twórców było anie tej historii w jej autentyzmie, zmienności żoności; wypadki toczą się więc w Petersburgu, twie, Baku, nad Donem i na Krymie — w czasie lucji, w latach porewolucyjnych, w czasie wielkiej y narodowej i w latach nam współczesnych.

łównym tematem filmu jest oczywiście temat Leninowski i choć Leninowi poświęcone jest w zasadzie tylko siedem pierwszych odcinków cyklu, to ak myśl Lenina i jej realizacja w ZSRR stanowią w przewodni całości. Jak wiadomo, zachowały się riały filmowe, dokumenty i zdjęcia Lenina. Wykotano również niektóre z 13 zachowanych nagrań głoenina. Materiały filmowe ilustrowane są więc jego mówieniami wygłaszanymi z balkonu Mossowietu, ybuny VII Zjazdu, na Placu Czerwonym. Niemałą ność stanowiło — z powodu braku materiałów aralnych — ukazanie roku 1923 — ostatniego roku a Lenina, jego pobytu w Gorkach, ostatniego przyjazdu do Moskwy w listopadzie tegoż roku. Twórcy zrealizowali więc impresyjny reportaż, który powiedzie telewidzów śladami Iljicza przez Dworzec, do Kremla, do jego gabinetu i mieszkania; świadkowie opowiadają o dniach jego choroby, o wzruszających odwiedzinach w Gorkach grupy robotników, którzy choremu Leninowi przywieźli w podarunku osiemnaście sadzonek drzewek wiśniowych.

Warto może zacytować fragment wypowiedzi znanych reżyserów radzieckich, Ałowa i Naumowa („Pokój przychodzącemu na świat") na temat „Kroniki półwiecza":

„Jeszcze niedawno toczyły się w świecie zaciekłe spory na temat specyfiki filmu i telewizji, na temat różnic między nimi. Wierzymy, że oto właśnie zbliża się czas wielkiej współpracy, że każda nowa realizacja jest dowodem, iż więcej między telewizją i filmem wspólnego, niż odmiennego. Nie sposób nie zadumać się nad tymi, pozornie tylko techniczno-estetycznymi problemami, gdy stykamy się z zamierzeniem tak ogromnym i śmiałym, jak „Kronika półwiecza". Zamierzeniem telewizyjnym, które nie byłoby możliwe do urzeczywistnienia, gdyby nie film. Pięćdziesiąt filmów, zrealizowanych na podstawie materiałów archiwalnych, opowiada o pięćdziesięciu latach władzy radzieckiej, o ludziach tworzących historię naszej Ojczyzny.

Trudności tego zamierzenia? „Kronikę" realizuje duża grupa twórców, stąd niebezpieczeństwo różnicy stylów poszczególnych filmów. Druga trudność — to niebezpieczeństwo zbytniej ilustracyjności; chodzi o to, aby ogromny, często unikalny materiał, interesujący i bogaty, nie stanowił tylko dodatku do tez komentarza".

Twórcy „Kroniki półwiecza" sądzą, że ogromny cykl filmowy pobudzi inwencję artystów radzieckich i że stanie się impulsem do powstania nowych dzieł: muzycznych, literackich, plastycznych, poświęconych ojczyźnie. Z drugiej znów strony — odezwą się prawdopodobnie, listownie lub osobiście, świadkowie: uczestnicy walk o władzę radziecką, bohaterowie pracy socjalistycznej, żołnierze Pierwszej Konnej, stachanowcy. Z ich listów, z ich relacji i wspomnień, można będzie złożyć ciekawą książkę, można będzie zrealizować nowy film.

Monumentalny, rocznicowy cykl jest właściwie jedną z wielu akcji, mających charakter długofalowej, przemyślanej działalności popularyzatorsko-propagandowej telewizji radzieckiej. Telewizja ta emituje już od wielu miesięcy programy związane z rokiem jubileuszowym. Są to przeważnie filmy poświęcone Leninowi, realizowane przez różne ośrodki telewizyjne Związku Radzieckiego, emitowane z Moskwy, Leningradu, Kijowa, Baku, Symferopola, Dniepropietrowska itd. Ukazują one Lenina w zbliżeniu, często prywatnie, a także okoliczności i osoby związane, bezpośrednio lub pośrednio, z Włodzimierzem Iljiczem: Były to więc filmy o szkole Lenina, męskim gimnazjum w Symbirsku, o pobycie w Szwajcarii, o matce i bracie Lenina, o spotkaniach z Gorkim, o wspomnieniach Nadieżdy Konstantynowny Krupskiej... Cykl biograficzny wspierany jest cyklem wykładów popularyzujących dzieła Lenina pod hasłem: „Polityczne wychowanie — dla wszystkich".

Od pewnego czasu nadawany jest również cykl programów telewizyjnych „Śladami rewolucji — w 50 rocznicę władzy radzieckiej", którego jeden program, poświęcony wydarzeniom roku 1917, transmitowała za pomocą Interwizji polska telewizja (24. IV. br.). Można wymienić sporo inicjatyw telewizji radzieckiej w roku jubileuszowym — odnotujmy najciekawsze i te, które spotykają się z największym uznaniem telewidzów. Są to stałe gawędy pt. „Opowiadania o bohaterstwie", jest cykl monografii teatrów pt. „Teatry, które zrodził Październik"; są cykle prezentujące dorobek Związku Radzieckiego we wszystkich dziedzinach życia, głównie w kulturze i sztuce: „Paleta radzieckich artystów", „Radziecki dramat na scenie teatru narodowego", „Muzyka i rewolucja", „Aktorzy i ich role", „Panorama naszej ojczyzny", „50 lat radzieckiego sportu". Cykle te, mające charakter bilansu osiągnięć, uzupełnia na szeroką skalę zakrojona i realizowana od kilku miesięcy, prezentacja współczesnej dramaturgii radzieckiej w teatrze telewizji.

Z okazji rocznicy wielkich wydarzeń — radziecki tygodnik „RT" (Radio i Telewizja) zamieszcza w jednym z ostatnich numerów symboliczną okładkę — tron carski — z koroną i herbem Romanowych przeszyty czerwoną błyskawicą-bagnetem. (BK)

Rok 1926. Stary i młody Uzbek słuchają głosu Moskwy

Ekran — tygodnik filmowo-telewizyjny dla Klubów Filmowych. Redaguje kolegium w składzie: Stefan Czarnecki, Michał Gardowski (zastępca redaktora naczelnego), Janusz Gazda, Czesław Michalski, Zdzisław Ornatowski, Henryk Zieliński (redaktor naczelny). Opracowanie graficzne: Włodzimierz Bednarski i Ewald Guyski. Adres redakcji: Warszawa, Kredytowa 5/7, tel. centr.: 26-94-01—6, red. nacz. 26-09-16, sekr. red. 26-21-69. Wydaje: Wydawnictwo Współczesne RSW „Prasa". Warszawa, Wiejska 12, tel. 28-24-11. Zlecenia i wpłaty na prenumeratę za granicą przyjmuje BKWZ „Ruch" — W-wa, ul. Wilcza 40, pok. 2, tel. 21-38-32 lub Warszawa, ul. Wronia 23, pok. 86, tel. 26-46-88. Prenumeratę zagraniczną, która wynosi kwartalnie 54 zł 60 gr., półrocznie 109 zł 20 gr., rocznie 218 zł 40 gr. należy wpłacać na konto PKO 1-6-1000-24. Obowiązuje przedpłata na konto NBP 2-6-51. Prenumerata wraz z przesyłką wynosi dol. 5,20. W Związku Radzieckim i krajach demokracji ludowej zamówienia są przyjmowane wg zasad i cen przedsiębiorstw rozprowadzających prasę zagraniczną. Zdjęcia: CAF, CWF, Mosfilm, Unitalia Film, Unifrance Film, T. Kubiak. Druk: Wojskowe Zakłady Graficzne. Zam. 3048. T-10.

Görög Lajos

Részt vett a Csongrádi ötletek c. kiállításon
(Kulturális Kapcsolatok Intézetének kiállítási terme).

Magyar Grafika, 1967. 4. sz. 15. l.

Görög Lajos, [ ]

Kiállít a KKI-ben.

P. Kiss Julianna: Grafika '71

7.

Népszabadság, Bp. 1971. dec. 30.

Görög Lajos

A HUNGEXPO kiállításaiból. Gergely István, Havas László, Varsányi Tamás tervezők, Máté András, Piros Tibor, Görög Lajos, Szilvássy Nándor, Balogh István grafikusok munkái. - Havas László rövid bevezetőjével, 11 fotóval. Ismertetés.

Magyar Ép.műv. 1971.3.sz.40-43.l.

Görög Lajos

Filmplakátjával második helyezést ért el (Az év legszebb plakátja).

Japán Művészet, 1965. 2.sz., 85.l.

Görög Lajos

grafikus részt vesz a bélyegtervkiállításon.
(kulturális Kapcsolatok Intézetének Dorottya
utcai kiállítóterme. 11 grafikus állított ki.
Görög: „káprázatos forma és szimvariáció".

Bélyegtervek kiállítása (K.A).

Magyar Hírlap, 1969. január 14. 9. l.

Görög Lajos, grafikus

„Május 1" c. plakát

(1967.) : Repr

¬ : Huszonöt év plakát mű vénetéből

Mümell.: 2-3. v.

KRITIKA, Bp. 1970.¬ Május

VIII/5.

Görög Lajos, grafikus

A kulturális kategóriában nyert díjat,

– : Névódíjak a legjobb plakátokért

8

Népszabadság, Bn. 1972. márc. 29.

MDK

Görög Lajos, grafikus

A címer tervét kénítette.
(Somogyi József Martinásza)

– : Elfogadták Dunaújváros címeré-
nek tervét 4

Népszabadság, B[illegible].1969. dec. 30. [Vidéki]

Iktatószám:
Ügyintéző:
Tárgy:

Gösög Lajos

„Karamazov testvérek" (eml.)

c. plakátja Nívódíjat kapott

N.N.: Kiosztották „az év legjobb plakátja" díjait

Nepszabadság 1970 IV. 19

Görög Lajos

Szerepel az embléma kiállításban a Kult. Kapcs. Intézetében

Ambrus Tibor: Láttuk, hallottuk

Rádió 1969 XII. 19

Görög Lajos

Karamazov testvérek c. műve (eml.)
díjat kapott a filmpedagógok
körött

N.N.: Kiosztották a díjakat 1969
legjobb pedagógjainak

Magyar Nemzet 1970 ápr. 19

Gönög Lajos
grafikus

A kulturkapcsolatok intézetében
lévő kárlatos részt vett.

Vadas József: Emblémák
Művészet, 1970. március - 44 lap.

MDK

Görög Lajos, grafikus

Díjat nyert a film plakát kategóriában.

-: Kiosztották „Az év legjobb plakátja" díjait 8.

Népszabadság, Bp. 1970. ápr. 19.

M.D.K

Görög Lajos
grafikus

Rendezett a Kulturális Kapcsolatok
Intézetében rendezett tárlatot.

Frank János: Grafika az ipiskészletben 1965
Élet és Irodalom, 1965. július 31 8 lap

Görög Lajos grafikus M.D.K.

Munkácsy-dijjal kitüntetve

Kiosztották a müvészeti dijakat

Pest megyei Hirlap 1965. április 2. 2. l.

Görög Lajos, [grafikus?] MDG

Résztvesz a kult. kapcsolatok Intézetében a Grafika az építészetben c. Kiállításon.

Rózsa Gyula: Könnyed Kiállítás – tanulságokkal 8.

Bp. 1965. aug. 4.

NÉPSZABADSÁG

MDK.

Görög Lajos

Plakátversenyen dijat nyert

Délmagyarország 1965 május 8.lap -

NDK

Görög Lajos

Grafika az építőművészetben 1965.

MDK

Görög Lajos /1927- /

"Nincs béke az olajfák alatt" filmplakát . 1952.
"Éjfélkor" filmplakát. 1957.
"Kinai cirkusz" 1957.
"Akinek meg kell halnia" filmplakát. 1958.
Chaplin parádé" filmplakát. 1958.

Magyar Plakát-Történeti Kiállitás. Bp. 1960.
23.l.

György Lajos

a „Politikai plakátok 1945–1965" kiállításon szereplő műveiről.

Fejér megyei Hírlap 1965. szept. 5.
Történelem a plakátokon. Varga Aranka

M. D. K.

Gőrös Lajos grafikus

„Szállnak a darvak" (1958)

Vidos Zoltán: A magyar „Plakát-
művészeti" kiállításról

Magyar Építőművészet 1961. 1. sz. 59. l.

MOK

Görög Lajos grafikus

plakátjai a kiállításon (Műcsarnok)

Florián László: Magyar plakáttörténeti kiállítás

Magyar Grafika, 1960. 4. évf 6. sz 438 l.

Görög Lajos, grafikus M Dk

Jó idenforgalmi plakáttal szerepel a IV. Magy. Plakátkiállításon a Műcsarnokban.

Péter Imre: Mai plakátművészetünk a mérlegen 7. l.

NÉPSZABADSÁG, bp. 1962. jan. 7.

M.D.K.

Gönög Lajos grafikus

Részvétel a kiállitáson

Dutka Mária - Flórián László: Párbeszéd IV. Plakát
Magyar Plakátkiállitáson

Magyar Nemzet 1962. január 14. 8.1.

M.D.K.

Görög Kajos
Grafikus

Részvett a kiállításon.

Szamosi Ferenc: IV. Magyar Plakátkiállítás a Műcsarnokban
Művészet, 1962. március — 46 l.

MOK

Görög Lajos
grafikus

Akinek megkell halnia c. plakátja
dijat nyert
Ábra: 256 l.
1. Az év legszebb plakátja.
Magyar Grafika 1959, 3 évf 4 sz. 256 l

Görög Lajos, grafikus MDK

Szállnak a darvak c. filmplakátja

Kiváló. Ugyanő készítette A béke első napja plakátját is.

(-bák): „Hirdető oszlop" a Műszarnokban 2. l.

ESTI HIRLAP, Bp. 1960. nov. 11.

MDK

Görög Lajos, 1927--

Akinek még kell halnia, filmplakát

Chaplin parádé, filmplakát

Szállnak a darvak, "

1885-1960. M. plakáttört. kiáll. Műcs. 1960.

MK SAJTÓFIGYELŐ

MAGYAR HIRDETŐ BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 61

Telefon: 138-068, 337-748, 340-724

1969 DEC 30

Görög Lajos

DÉLMAGYARORSZÁG

Szeged

— **Városcímer.** A dunaújvárosi tanács hétfői ülésén elfogadta a város címerének tervét, amelyet Görög Lajos grafikusművész készített. A címeren piros mezőben Somogyi József Martinász című szobra, a kohászváros jelképe, a szobortól jobbra aranyszegélyű vörös csillag látható. A címer használatára szabályrendeletet fogadtak el. Külön engedély nélkül használható a címer a tanács által kiadott és a város életével, történelmével, fejlődésével foglalkozó kiadványokon, viszont külön engedélyt kell kérni abban az esetben, ha a címert a Dunaújvárosra utaló emlék- és ajándéktárgyakon kívánják alkalmazni.

szerint is „véres" mérkőzést vívott a Világ-kupa döntőjében, és mindkét országban hetek teltek el, míg a kedélyek végleg lecsillapodtak. A Milan elnöke, Luigi Carraro most nagyon sportszerű lépésre határozta el magát, telefonon kereste meg az argentin együttes vezetőit és barátságos mérkőzésre hívta

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

1965. 02. 17.

PESTMEGYEI HÍRLAP
Budapest

DUNAÚJVÁROS

CÍMER

1021

A dunaújvárosi tanács elfogadta a város címerének tervét, amelyet *Görög Lajos* grafikusművész készített. A címeren piros mezőben *Somogyi József Martinász* című szobra, a kohász város jelképe, a szobortól jobbra aranyszegélyű vörös csillag látható. A címer használatára szabályrendeletet fogadtak el. Külön engedély nélkül használható a címer a tanács által kiadott és a város életével, történelmével, fejlődésével foglalkozó kiadványokon, viszont külön engedélyt kell kérni abban az esetben, ha a címert a *Dunaújvárosra* utaló emlék- és ajándéktárgyakon kívánják alkalmazni.

Görög Lajos

munkásokat – kereset munkakörönkénti megegyezés szerint.

FIATAL-KORÚAKAT.

(14 évtől fiú—lány) 8 órai könnyű munkára – fizetés teljesítmény szerint.

Jelentkezés:

Bp. IV. (Ujpest) Váci út. 77.

felvételi iroda.

Megközelíthető: a 3-as, 10-es villamossal, 17-es, 96-os, 63-as autobusszal.

Paradicsomművelésre részes vállalókat keres a Haladás Mg. Tsz. Csömör.

felvesz

esztergályos,
lakatos,
hegesztő,
asztalos,
fényező-festő
szakmunkásokat,
gépmunkásokat
és
segédmunkásokat.

44 órás munkaidő
MAV utazási kedvezmény és üzemi étkezés van

Cím:

Budapest XIV. Tahy út 97–101.

Bejárat: Tatai út és Fáy út sarokról

Kovács, lakatos, vasesztergályos szakmunkásokat keres azonnali belépésre a „Petőfi" Tsz., Nagykőrös, Ceglédi út 3.

Görög Lajos

Szerepel az embléma-terek
Kiállításán a Kult. kapcsolatok
Intézetében (1969 XII. 13)

Nagykívb

MDK

Görög Lajos, grafikus

Dunaújváros címerét tervezte.

– : Elfogadták Dunaújváros címerének tervét 8.

Népszabadság, Bp. 1969. dec. 30.

cov

13.7.65

1021 Görög Lajos

Stuttgarter Nachrichten

Ungarische Gebrauchsgraphik

Im Landesgewerbeamt Stuttgart wurde eine Ausstellung ungarischer Gebrauchsgraphik eröffnet. In Zusammenarbeit mit dem Landesgewerbeamt, dem Institut für Auslandsbeziehungen und dem ungarischen Kultusministerium wird hier eine Reihe preisgekrönter Werke ungarischer Gebrauchsgraphiker gezeigt. Hier ist ein deutlicher Einfluß polnischer und westlicher Elemente zu erkennen. Vor allem die Filmplakate Lajos Görögs, der mit dem Munkascy-Preis ausgezeichnet wurde, zeigen diesen Einfluß. Ähnlich ist es bei den von Janos Kass gestalteten Schallplattenhüllen. Dieser Künstler zeigt auch, ebenso wie Károly Reich, in seinen reizenden Buchillustrationen die ganze Vielfalt und Fröhlichkeit, die mit zu den Grundelementen der ungarischen Gebrauchsgraphik gehört. Mit dieser Ausstellung wird ein weiterer Versuch gemacht, die kulturellen Beziehungen zu Ungarn weiter auszubauen und zu vertiefen.

vz

mus, den die Kapellen Walter Durr, Gun-
ther Leimstoll, die Darktown-Jazzband und
das Trio Wolfgang Geri zum guten Gelin-
gen beisteuerten. Da ist es kein Wunder,
daß mancher Studiosus an diesem Abend
alle mathematischen Formeln vergaß. di

MAGYAR HIRDETŐ SAJTÓFIGYELŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 81
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726
1969 DEC 3 01

NÓGRÁD

Salgótarján

Görög Lajos

1021

Dunaújváros címere

A dunaújvárosi tanács hétfői ülésén elfogadta a város címerének tervét, amelyet Görög Lajos grafikusművész készített. A címeren piros mezőben Somogyi József Martinász című szobra, a kohászváros jelképe, a szobortól jobbra aranyszegélyű vörös csillag látható. A címer használatára szabályrendeletet fogadtak el. Külön engedély nélkül használható a címer a tanács által kiadott és a város életével, történelmével, fejlődésével foglalkozó kiadványokon, viszont engedélyt kell kérni abban az esetben, ha a címert a Dunaújvárosra utaló emlék- és ajándéktárgyakon kívánják alkalmazni.

Kívan kedve

a Fővárosi Vas-
dolgozói és vezet

Az új évben 96 boltunk
kenységgel, udvarias ki
zésére.

MTI SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 81
Telefon: 138-068, 337-748, 340-776

ZALAI HÍRLAP
Zalaegerszeg

1970 JUN 11

Közvéleménykutatás — címer ügyben

Mint annakidején beszámoltunk róla, elkészült Zalaegerszeg város címerének terve, a képzőművészeti lektorátus Görög Lajos grafikusművész pályamunkájának sokszorosítását engedélyezte. A városi tanács az augusztus 20-i ünnepi tanácsülésen dönt majd arról, elfogadja-e a pályamunkát Zalaegerszeg város címerének.

A városi tanács végrehajtó bizottsága a tanácsülés elé terjesztendő javaslat előkészítése érdekében széleskörű közvéleménykutatást szervez — címer ügyben. A címertervet mától a városi tanács székházában állítják ki. Ugyanott véleménykérő lapokat, s egy úrnát helyeznek el. A véleménykérő lapon a kitöltőnek csak a foglalkozását kell megjelölnie, s azt közölni: 1—5, 5—10, 10—15, 15—20 éve, illetve ennél több ideje lakik-e a városban.

Elsőként a közvéleménykutatás során arra kérnek választ, tetszik-e a tervezet, reprezentálja-e méltóan a várost. A második kérdés így hangzik: A címerterv általában megnyerte tetszésemet, de az alábbiakat kifogásolom..., s végül, ha a megkérdezett nem ért egyet, indokolást is várnak, miért nem teszik az illetőnek a terv.

Néhány nap után a városcímer tervet több nagyüzembe is elviszik, ahol a dolgozók a már említet módon nyilváníthatnak véleményt.

nye volt p
lan leszakac

a ba

nagy

a pilóta, illet
mélyzet hibáj
vezetéssel öss
elsősorban a f
alkalmával for
melyek a pilóta
legnagyobb
igénylik. A hatalmas méretű
és súlyú utasszállító gépeknél
kétségtelenül az üzemeltetés
legkritikusabb időszaka a
földről való felemelkedés, il-
letve oda visszaérkezés. A
statisztikai adatok bizonyít-
ják, hogy a balesetek száma a
repülőterek közelében lénye-
gesen nagyobb.

Az időjárási hatások közül
a látást akadályozó köd félel-
metes hírét a modern híradás-
technika, ha teljesen nem is

részéről a
koncentrációt

változ-
rás azonban ma is a gépen le-
vő üzemanyag. A sérült vezе-
tékből szivárgó üzemanyag
valamely zárlatos elektromos
berendezés szikrájától meg-
gyulladva robbanást vagy tü-
zet okozhat. A gép egyes mű-
szereinek és navigációs beren-
dezésének váratlan meghibá-
sodása is sok baleset oka volt.
Főként a valótlan adatokat
mutató sebesség- és magasság-
mérők miatt történt már sok
baleset, pl. hegyoldalba ütköz-
zés. Ez, vezetési hibával sú-
lyosbítva, ma is komoly bal-
eseti forrás.

nű

Új
ba
n a
ó
t
d
t
zések
szébe
pülés
ra r
pülés
besse
gépsz
tómű
műk
máv
kidol
ző s
tarta
A k
sát
ja, v
a ten
terülő

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 61
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

Görög Lajos

DUNÁNTÚLI NAPLÓ

Pécs

1969 DEC

1021

közelében levő ruhanemű meggyulladt és az alvó csecsemő füstmérgezésben meghalt.

— **A Dunaújvárosi Tanács hétfői ülésén elfogadta a város címerének tervét,** amelyet Görög Lajos grafikusművész készített. A címeren piros mezőben Somogyi József Martinász című szobra, a kohász város jelképe, a szobortól jobbra aranyszegélyű vörös csillag látható. A címer használatára szabályrendeletet fogadtak el. Külön engedély nélkül használható a címer a tanács által kiadott és a város életével, történelmével, fejlődésével foglalkozó kiadványokon, viszont külön engedélyt kell kérni abban az esetben, ha a címert a Dunaújvárosra utaló emlék- és ajándéktárgyakon kívánják alkalmazni.

csont a községi tanács. V
gül aztán mégis más módo
sikerült megoldani a nagyp
terdiek gondját. A járási t
nácstól ígéretet kapott
község, hogy a jövő évi köl
ségvetési hitelkeret terhé
további 200 ezer forintot ka
a még hátralévő gépház ép
tésére.

A decemberi tanácsülése
is elhangzott két interpelli
ció, amelyekről a tanác

Görög Lajos

SAJTÓFIGYELŐ

MAGYAR HÍRLAP

BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51

Telefon: 138-068, 337-748, 340-326

MAGYAR HÍRLAP
Budapest

JUN 7 5

1021

Zala aranybetűs címere

Címert terveztetett a városnak a Zalaegerszegi Tanács Végrehajtó Bizottsága. *Görög Lajos* grafikusművész tervét a közelmúltban hagyta jóvá a Képző- és Iparművészeti Lektorátus.

Mivel Zalaegerszeg az egyetlen „Z" betűvel kezdődő város hazánkban, a címer uralkodó „Z" betű formája *teljesen egyedi*. Ötágú vörös csillag áll az aranyszínű „Z" betű közepén, ez a nemzetközi munkásmozgalom öt világrészt átfogó gondolatát és a felszabadulás óta eltelt időszak eredményeit egyaránt jelképezi. A kék öt színárnyalatában pompázó hullámvonalak *a város körüli dombokat, a Zala folyót és a geológiai környezetet* jelzik. A vízszintes irányban mutató arany nyílvessző a régi megyecímer egyik motívuma: *a végvári harcokra és a határmenti csatározásokra* emlékeztet — de a jelen küzdelmeire és a fejlődésre is utal. Nemcsak a „Z" betű, hanem a címer színösszeállítása is *sajátosan zalaegerszegi:* a kék és a fehér ugyanis a város színei.

Az augusztus 20-i tanácsülésen — amennyiben a tagság tetszését is megnyeri — *tanácsi szabályrendeletben rögzítik* majd a címer használatával kapcsolatos *kötelező* előírásokat is.

— *A lakosság azonban nem*
hajlandó tudomásul venni a ker
lem problémáit. Az országgyűlés
kedelmi bizottságának pedig nyi
lóan az a feladata, hogy szószólója
a jogos lakossági kívánalmak mi
tékonyabb kielégítésének — v
közbe.

— Valóban, az országgyűlési ké
a választóinak szószólója kell hogy
és jogos igényeit akár az országgyi
akár a bizottsági üléseken képvise
pen ezért két problémát különösen
tóan szándékozunk megvizsgálni. Egyik:
hogyan biztosítja az ipar a kereskedelem
részére a differenciált rétegigényeknek
megfelelő ellátást. Vizsgálnunk kell, hogy
a leglényegesebb és legkorszerűbb cikkek
iránt megnyilvánuló kereslet kielégítése
mellett kellően gondoskodik kereskedel-

rium — álláspontját és véleményét, még-
is több kérdésre hívta fel az illetékesek
figyelmét és kért intézkedéseket. Így töb-
bek között indokolt-e minden ármozgás,
és ugyanakkor minden indokolt esetben
módosítják-e a leglényegesebb cikkek
árait? Hogyan látják el feladatukat az
árellenőrzésre hivatott hatósági szervek?

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRDETŐ BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

MAGYAR HÍRLAP
Budapest

1970 MÁJ 5

ZALAI Hírlap

Jóváhagyták Zalaegerszeg címertervét, amelyet Görög Lajos grafikus tervezett — erről tudósít a Zalai megyei lap.

A város címer felső részét aranyszínű Z betű tölti ki, benne egy ötágú vörös csillaggal. Az alsó mezőt öt különböző árnyalatú, felfelé keskenyedő kék hullámvonal uralja, benne egy nyíllal. Az egész címert a fehér szín övezi.

Látva az elfogadott pályamunkát, *Kustos Lajoshoz*, a városi tanács vb-elnökéhez fordultunk, azzal a kéréssel, magyarázza meg a címert.

— Zalaegerszeg az *egyetlen* Z betűvel kezdődő város az országban. Így a címert uraló Z sajátosan zalaegerszegi. Több pályamunkában felmerült bizonyos objektumok elhelyezésének a gondolata, ám ezek egyike sem uralja a várost. Akár az olajipart, akár a ruhagyárat, vagy bármely más ipari vállalatot jelképező motívum kerül a címerbe, joggal felmerülhet a kérdés, *miért nem esetleg a másikat alkalmazták.* A Z betűben elhelyezkedő ötágú vörös csillagot *a nemzetközi munkásmozgalomhoz való tartozáson* kívül a fel-

pornak nemzetközi megállapodásokat, ez óvatosságra int, ez nem növeli a bizalmat,

ezik Bonnba
kai küldöttsége

szerint, *Brandt azt akarja javasolni Stophnak, hogy novemberben ismét találkozzanak.* A kancellár azt szeretné, hogy addig közös bizottságok dolgozzák ki megegyezések lehetőségét különböző területeken. A bizottságok tanácskozásainak eredményét vitatná meg a két kormányfő a novemberi, harmadik találkozón.

Görög Lajos

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 81
Telefon: 138-068, 337-748, 340-776

1970 MÁJ 6

KELETMAGYARORSZÁG
Nyíregyháza

Zalaegerszeg címere 1021

Elsőként házi pályázatot hirdetett a Zalaegerszegi Városi Tanács Végrehajtó Bizottsága a város címerének megtervezésére. Később általános országos pályázatot hirdettek, eredményt azonban egyik sem hozott. Végül is megbízás alapján Görög Lajos grafikusművész készítette azt a pályamunkát, amelyet a Képző- és Iparművészeti lektorátus elfogadott. A városi címer felső részét arany színű Z betű tölti ki, benne egy ötágú vörös csillaggal. Az alsó mezőt — 5 különböző árnyalatú felfelé keskenyedő kék hullámvonal uralja, benne egy nyíllal. Az egész címert a fehér szín övezi.

(Zalai Hírlap)

NAGY JELENTŐSÉGŰ LETT VOLNA például a jelenlegi helyzetben, ha jóval több vállalat jutalmazza számottevően régi, hűséges dolgozóit, olyannyira, hogy kezdjen hatni a felismerés, aki kitart, évről évre szebb összegre számíthat, aki pedig munkahelyet cserél, az többé kevésbé érzékeny veszteséggel számolhat. Mindenesetre, a nagy gumiipari

Görög Lajos

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 61
Telefon: 138-068, 337-748, 340-776

1969 DEC 30

DUNAÚJVÁROSI HÍRLAP
Dunaújváros

1021

Ülést tartott a városi tanács

December 29-én ülést tartott a városi tanács. Sófalvi István vb. elnökhelyettes nyitotta meg az ülést. Napirend előtt a város parlamentje elfogadta — egy tartózkodással — az 1/1969. sz. tanácsrendeletet Dunaújváros címeréről. A város címerét Görög Lajos grafikus készítette el. Az alul csúcsban végződő címerpajzsban piros mezőben Somogyi József: Martinász nevű szobrának oldalnézeti, plasztikusan árnyalt lenyomata látható, amely talpával a címer alsó ötödében kék mezőn áll. A szoborlenyomat jobb oldalánál arany szegélyű vörös csillag. A tanácsrendelet pontosan szabályozza, milyen alkalmakkor használják, vagy használhatják a város címerét.

Ezután a tanácsülés a dunaújvárosi helyiipari, -építőipari-, szolgáltató-javító tevékenység helyzetét vitatta meg, amelynek előadója Mess István vb. elnökhelyettes volt. Számos tanácstag — köztük a Hazafias Népfront I. körzet tanácstagi munkacsoportjának vezetője — mondta el véleményét a szolgáltatásokról, majd a fejlesztés irányelveit egyhangúlag elfogadta a tanácsülés. (Erről lapunk más helyén tájékoztatjuk olvasóinkat.)

Második napirendként a városi tanács, a végrehajtó bizottság és az állandó bizottságok 1970. évi programját és első félévi munkatervét, végül pedig a Népi Ellenőrzési Bizottság 1970. első félévi munkatervét hagyta jóvá a város parlamentje.

Sófalvi István vb. elnökhelyettes zárszavában megköszönte a tanácstagok 1969. évben kifejtett munkáját és boldog új esztendőt kívánt a testület valamennyi tagjának.

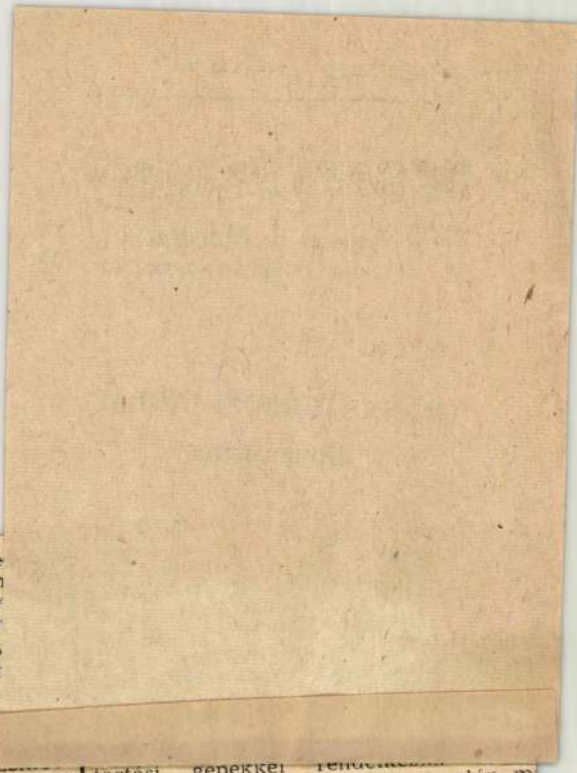

a Csemege Nagykereskedelmi
lalat a vásárlók számára ke
versenyt hoz létre, ami remélh
a választék bővülésében érezte
tását. A húsellátás javításáér
megteszünk minden lehetőt. A
iparcikkellátást illeti, a kormá
tézkedése következtében (az
csökkentése és az import nö
feltétlenül javulás várható. J
előrelépést az 1970—71-ben ü
lépő iparcikkáruház megnyitásától
várhatunk. Ezek az objektív felté-
telek a jobb áruellátáshoz. De szól-
ni kívánok bizonyos szubjektív fel-
tételekről is. Sok kis filléres áru-
cikk hiánya bosszantja évről-évre a
dunaújvárosi vásárlókat. Szélsőséges
példaként említeném meg, hogy Du-
naújvárosban heteken keresztül nem
lehetett bélyegragasztót, vagy celo-
fánpapírt kapni.

— Az áruellátáshoz kapcsolódik
néhány vonatkozásban az árak kér-
dése is. A kereskedelmi vállalat jö-
vedelmének, nyereségének alapvető
biztosítéka az eladott áruk mennyi-
sége, és nem feltétlenül az áruk
árának emelése, még ha ez törvé-
nyes keretek között történik is. A
város lakossága ismeri a központi
bizottság és az országgyűlés állás-
pontját az árakkal kapcsolatban.
Tudjuk, hogy alapvető kérdésekben
és központilag szabályozottan áre-
melést nem hajtanak végre, sőt
intézkednek, hogy több áru biztosításával az áruhiány árfelhajtó
szerepe csökkenjen. A mi feladatunk az, hogy megszervezzük a megfelelő árellenőrzést, azt, hogy a kereskedelmi vállalatok és a vendéglátóipar indokolatlanul ne hajtson végre áremeléseket. Az ilyen tevé-

tartási gépekkel [illegible]
hogy a fejlődés üteme milyen, elég
egyetlen számot kiragadni: az idei
év első háromnegyed évében közel
6500 darab nagyobb értékű háztar-
tási gépet — köztük 1175 hűtőgépet
— vásárolt a lakosság a kiskeres-
kedelem boltjaiban. E fejlődéssel
viszont nem tart lépést a javító-
szolgáltató hálózat. Hasonlóan szűk
a keresztmetszet a lakáskarbantartó
és építőipari szolgáltatások vonalán.
Az állami, szövetkezeti és családi
házak lakásszáma ma már eléri a
12 ezer 200-at; karbantartásuk,
fenntartásuk, felújításuk pedig csak
kis mértékben biztosított. Nem is
szólva olyan irányú igényekről,
mint a lakás berendezéseinek, tar-
tozékainak átalakítása, jav. ása stb.
Dunaújvárosban az egy lakosra eső
szolgáltatás értéke alacsonyabb az
országos átlagnál, annak mintegy
75 százaléka.

Még kedvezőtlenebb a helyzet, ha
a járási igényeket is ide csatoljuk
— márpedig a város kisugárzó ha-
tását figyelembe véve ide kell csa-
tolni. A Vegyesipari Vállalatnak
csak öt patyolat felvevő helye van
a járásban, a Gelka pedig csak két
helyen vesz át televíziót, rádiót ja-
vításra. Azt sem szabad figyelmen
kívül hagyni, hogy Dunaújvárosban
[illegible] kétszeresére

MTI SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 61
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

1969 DEC 30

Görög Lajos

MAGYAR NEMZET

Budapest

1021

— **Dunaújváros címerének tervét**, amelyet Görög Lajos grafikusművész készített, hétfői ülésén elfogadta a dunaújvárosi tanács. A címeren piros mezőben Somogyi József Martinász című szobra, a kohász város jelképe, s a szobortól jobbra aranyszegélyű vörös csillag látható.

GÖRÖG Lajos plakátművész

PLAKÁT A MÚZEUMBAN

A plakátok elsőrendű szerepe, hogy a politikai, a társadalmi, a kereskedelmi és a kulturális élet hű követői legyenek. Agitátorok, propagandisták, hírverők: mindennapi életünk hű tükrei. Egyúttal az esztétikus környezet legbefolyásosabb tényezői is.

A plakátművészet képviselőinek seregszemlé-jét „Az év legjobb plakátjai" címmel az idén 25. alkalommal rendezték meg a Magyar Nemzeti Galériában.

ERDEI KATALIN FELVÉTELEI

Tervezte: Balogh István (Műv. Min. fődíja)

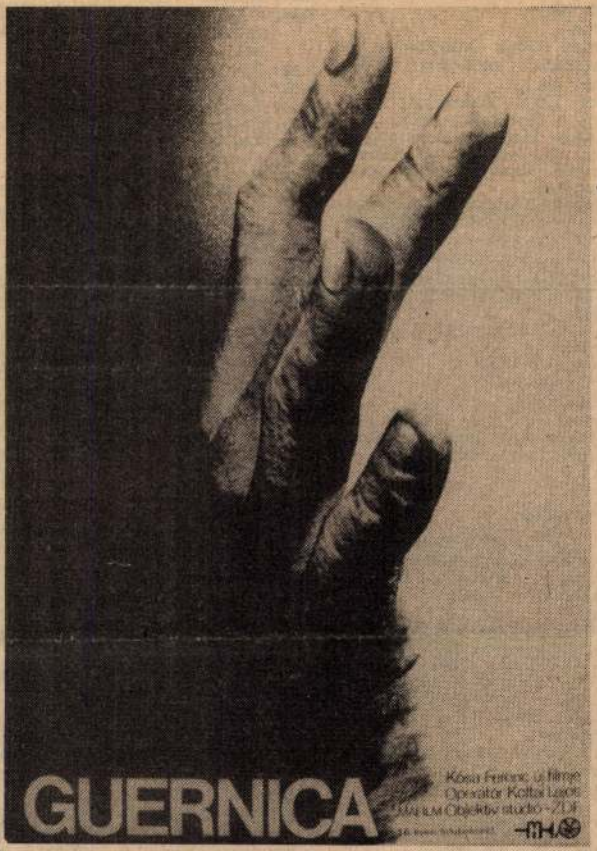

Tervezte: Görög Lajos (nívódíj).

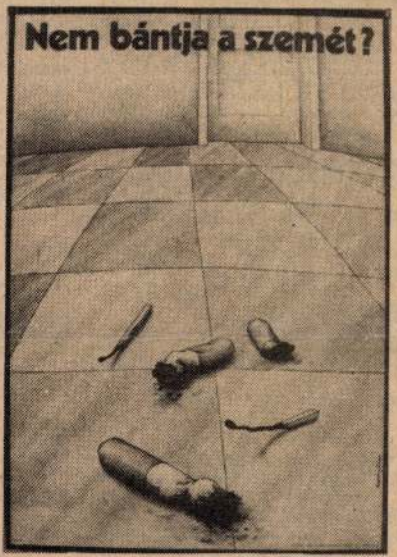

Tervezte: Koppány Simon

9.00: Szerpentin — a vágyakról. Az Ismeretterjesztő Szerkesztőség órája.
1.00: Színházi Magazin.
2.05: Jó ebédhez szól a nóta.
2.50: Sport. Közvetítés a budapesti fedettpályás atlétikai Európa-bajnokságról és a Vasas—DVTK bajnoki labdarúgó-mérkőzésről.
2.58: Rákóczi hadnagya. 2. rész.
4.00: Válogatás a Magyar Rádió körzeti stúdióinak műsoraiból.
4.35: Táskarádió.
5.35: Közvetítés a budapesti fedettpályás atlétikai EB-ről.
6.00: Útközben hazafelé. Közlekedés, zene, sport.
7.30: Húszas stúdió.
8.33: Közvetítés a budapesti fedettpályás atlétikai EB-ről.
8.55: Poptarisznya.
0.33: Sporthírek. Totó.
0.40: Társalgó.
2.05: Nosztalgiahullám. Chubby Checker.
3.15: Gyöngy Pál műveiből.

3. MŰSOR

8.11: Operarészletek. Szt.
8.45: Magyar előadóművészek kamarazene-felvételeiből. Szt.
10.00: Új Zenei Újság. Szt.
10.45: Öt kontinens hét napja. Külpolitikai negyedóra.
11.06: Beethoven-művek. Szt.
12.44: Zenés játékokból. Szt.
13.05: Peter Gabriel felvételeiből. Szt.
16.40: Vasárnapi muzsika. A Televízió nyilvános felvétele a MOM Szakasits Árpád Művelődési Központjában (sz.).
17.35: Műsorainkat ajánljuk! (sz.).
18.00: Delta. Tudományos híradó (sz.).
18.35: A Közönségszolgálat tájékoztatója.
18.40: Tévétorna (sz.).
18.45: Esti mese (sz.).
19.00: A Hét (sz.).
20.00: Hírek.
20.05: A jelölt. Amerikai film (sz.).
21.50: Kapcsoltam. Társasjáték (sz.).
22.30: Hírek.

2. MŰSOR

14.45—kb. 18.30: Fedettpályás atlétikai Európa-bajnokság. Közvetítés a Budapest Sportcsarnokból (sz.).
20.00: Hírek.
20.05: Az impresszionizmus. Francia képzőművészeti filmsorozat. XIII/8. rész: Pisarro, Sisley, Seurat — avagy az egyetlen igazi mester a természet (sz.).
20.55: Telesport.
21.25: Szentkuthy Miklós. Portréfilm.
22.25: Képújság.

HÉTFŐ

KOSSUTH RÁDIÓ

8.25: Mit üzen a Rádió?
9.00: A hét zeneműve. Schubert: Wanderer-fantázia
17.00: „Aranyláz" a biológiában. 1. rész. Új sejtek munkában.
17.30: Ötödik sebesség.
18.35: Örökzöld dallamok.
19.30: Sportvilág.
20.00: Benny Goodman együttese játszik.
20.35: Faragó Laura énekel.
21.00: Máté Péter hangversenye.
22.00: Rádiószínház. Kanári. Kosztolányi Dezső jelenete.
22.34: Könnyűzene Moszkvából.
23.20: A tegnap slágereiből.

3. MŰSOR

9.00: Mesedélelőtt.
9.27: Operaáriák. Szt.
10.00: Tudományos magazin.
10.30: Kamarazene. Szt.
12.30: Könyvszínpad.
13.07: Alföldi népdalok. Szt.
13.40: Zenekari muzsika. Szt.
14.30: Operettdalok. Szt.
15.07: Zenekari muzsika. Szt.
16.00: Utazások a 19. században. „Szabadabb cirkulációt." Széchenyi István.
16.30: A hét zeneműve.
17.00: A Dollar-kettős felvételeiből. Szt.
17.30: Bach-művek. Szt.
18.00: Zsebrádiószínház. A szökevény. Szabó Lőrinc jelenete.
19.05: Fiataloknak — kortárs zenéről.
19.35: Wagner: Lohengrin. Háromfelvonásos opera. Szt.

MAGYAR HÍRLAP
SAJTÓFIGYELŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 438-068, 337-748, 340-726

Görög Lajos

NÉPSZABADSÁG
Budapest
1969 DEC 28

Elfogadták Dunaújváros címerének tervét

A dunaújvárosi tanács hétfői ülésén elfogadta a város címerének tervét, amelyet *Görög Lajos* grafikusművész készített. A címeren piros mezőben *Somogyi József Martinász* című szobra, a kohászváros jelképe, a szobortól jobbra aranyszegélyű vörös csillag látható.

A címer használatára szabályrendeletet fogadtak el. Külön engedély nélkül használható a címer a tanács által kiadott és a város életével, történelmével, fejlődésével foglalkozó kiadványokon, viszont külön engedélyt kell kérni abban az esetben, ha a címert a Dunaújvárosra utaló emlék- és ajándéktárgyakon kívánják alkalmazni.

lyást, szép nagy, kövér húscafa
tokkal.

Ő

Hatnapi meglehetősen lass
utazás után megérkeztünk a tá
borba. Egynapi pihenő után jöt
a hír, hogy délelőtt művészválo
gatás lesz a 3-as barakkban. So
vány, szemüveges hadnagy volt a
hírhozó. Amikor megmondtam
neki a nevemet, élesen rám vil-

21 id. Gönczy Gábor
nyugdíjas tanár, festőművész

1984.XI.17.Petőfi 9,o5/Z

Látogatás a Lövey családnál

- Látogatás a Lövey családnál Nádudvaron. A műsorvezető Kertész Zsuzsa, és Kovalik Károly.

- A Lövey család vendégei vagyunk ugyan, de Nádudvaron a Művelődési ház egyik termében ülünk körül egy ilyen ovális asztalt,ha egyátalán egy ovális asztalt körbe lehet ülni.Inkább óválisan ülünk,vagy hogy is? Vagyunk vagy tizen, talán többen is néhány család, és engem mindig zavar, ha a rádióban beszél valaki és nem tudom megrajzolni a külsejét. Éppen ezért szeretnék itt körbe menni, én elmondom azt,ami a benyomásom az itteni partnerekről, beszélgető partnerekről,és hát ennek alapján később a hallgató azonositani tudja majd a hangokat talán,jobban. Hát például, nagymama, Gönczy Gáborné, nyugdijas pedagógus.Ugy-e.

- Igen.

- Igazi nagymama külsővel,és ilyen vidám ráncocskákkal,ami azt jelenti azt hiszem, hogy sok derü vette körül. Tessék mondani, hány-féle virág van a kertjében,és a lakásban?

- A kertemben? Hát nem tudom,nem fogja elhinni, 29o-féle fajta, ez nem azt jelenti,hogy mindegyikből millió, mindegyikből egy-kettő, de olyan ritkaság,ami más kertben nincs.

- Igen, erre még visszatérünk. A férje idős Gönczy Gábor, tanár, fehér haj, szikár termet, könnyü szürke ruha, és egy skót-kockás,nagyon eredeti mellény hozzá, és mióta festeget?

- Tulajdonképpen,tulajdonképpen gyerek körom óta festegetek, de intenziven amióta nyugdijba mentem.

- A festményeket láttuk, sajnos, ezeken nem tudom leirni, annyit mondhatok,hogy nagyon szépek. A leányuk Zsuzsanna asszony, és a veje, Lövey Sándor. Lövey Sándor a Nádudvari Termelőszövetkezetben vezető állást tölt be, üzemvezető, ugy-e?

- Üzemvezető.

- Igen. A 22 ezer hektáros nagy tsz-ben hány hektáron,hát vezet?

- Ötezer hektáros üzemegységnek vagyok a vezetője.

- Felesége pedagógus, szintén,ugy-e? Törékeny asszony, de azért én úgy látom,hogy a férjével, aki nem kövér ugyan, de zömök,ugy-e, elképzeltem,hogy a föld végén lecövekel, megáll, akkor hatökör sem tudná elmozditani talán, a természete nem ilyen.

M.DK

Gönczöl László
Grafikus

Monotipiái emelhednek ki az anyagból. Kiállított művei a „Villák, öreg házak", Hártetők, „Óbudai házak".

Kelenyi György: Óbudai képzőművészeti kiállítás. Művészet, 1967. november – 47 kep.

Göncry Pál

Lásd
2

Eesedi 1912 122

protokoll

Magyar királyi államvasutak.

T. Műhely

Miután keresményemnek 191..... é

tésénél.....

jelenhetek, keresményemnek átvételére ...

nevü munkástársamat szóbelileg megbizta

Kelt ....., 191.....

.....

tanu.

.....

tanu.

M.D.K.

Göndöcs Benedek

1884-ben inditványozta a Sugárut nyugati oldalán a Holtkörös medre helyén népkert létesitését. 1885-ben kezdődtek meg a munkálatok és a terület kertészeti kiképzése. 1888-89-ben épült fel a Göndöcs által létesitett pavillon. A népkertet Göndöcs halála után 1894-ben elnevezték Göndöcs kertnek.

Börtsök László: Gyula városképi és müemléki vizsgálata. Bp. 1953. 65. l.

Gündöcs Péter

A gyulai művelődési házban megnyílt a képzőművészeti szakkör két ifjúsági táslata, melyen szerepelnek munkái.

(N.L.): Képzőművészeti körök kiállítása Gyulán.

Békés Megyei Népújság. 1976. jún. 19.

MDK

Gönczöl József

Hanoiért- kiállitásról hir

Textilélet 1968 máj.27.

Göndör Bertalan

grafikus

Göndör Bertalannak, a Mauthausenben fiatalon elhúnyt, tehetséges grafikusnak kiállítása nyílt meg a régi Műcsarnokban. Ritkán láttunk ilyen megelevenítő erejű grafikákat, mint Göndörnél. Rajzai helyenként verescsagini mélységeket érnek el, az emberi szenvedést, a nyomorúságot olyan kitűnően fejezi ki. Egészen megdöbbentőek *Wilde* „A readingi fegyház balladájá"-hoz készített illusztrációi, amelyek a német táborokról készített rajzok figuráit juttatják eszünkbe, mintha a művész előre látta volna sorsát.

V. Zs. Kiállítások

Magyar Nemzet

1947. ápr. 22. l.

T.

EUROPA

film-, könyv-, lapterjesztő és könyvkiadó rt.

Budapest, V.,

Rothermere-utca 12. III. 2.

Göndör Bertalan, 1908-1945.

Öregasszony

M. grafika 100 éve. Főv. Képtár 32. kiáll. 1948. jan.

17 l.

332

Göndör Bestalan

grafikus

1908 – 1945

ilehrapz

l.

Szabad Müvészet

1947.68.l.

keppel

ESZTERGOM

Terence, templom

Major István: Esztergom. VI 1856,
282.

Gondör Bertalan /1908-1945/ MDK

grafikus

"Öregasszony" repr. 41.o.
"Háboru" c. sorozat.
"Guberálók"
"Haláltánc"
A readingi fegyház balladája.
"Önarckép" repr. 41.o.

M. Heil Olga: Két évforduló.
Müterem 1958 I. évf. 12. sz. 41-42.o.

Göndör Bertalan

vrád
2

Pög. Göndör Bertalan emlékkiállítása.

Szabad Nép

1947. ápr. 27.

n (Suffolk) 1776 junius 11-én
37 márczius 30-án.

gholt after Waterloo.

sátorral szemben látható a zászlókkal díszített akasztófán

téren szemlélhető, hol a résztvevő
fel és a hol balról egy kettős lo-
ben egy Napoleont ábrázoló franczia
etű kalappal. A zászlók egyike fehér
Hátrább, de középütt, ~~még~~ egy másik fehér
ő lombos fák közül pedig, itt-ott
vidék égboltja felhőzött.

.4 cm.-- Lelt.sz.4624.-- Vétetett
45 sz.leirat, illetőleg az 1913 ok-
912) szerint 1913 október 28-án
0. K-án. (2394-913).-- Kifizettetett
ámoltatott 1913 deczember 8-án(2290

az 1913 november 14-ikei
175115 sz. rendelettel
(2190-913)

.n. 1510-913
182-913-3
.lelt.12476.

202

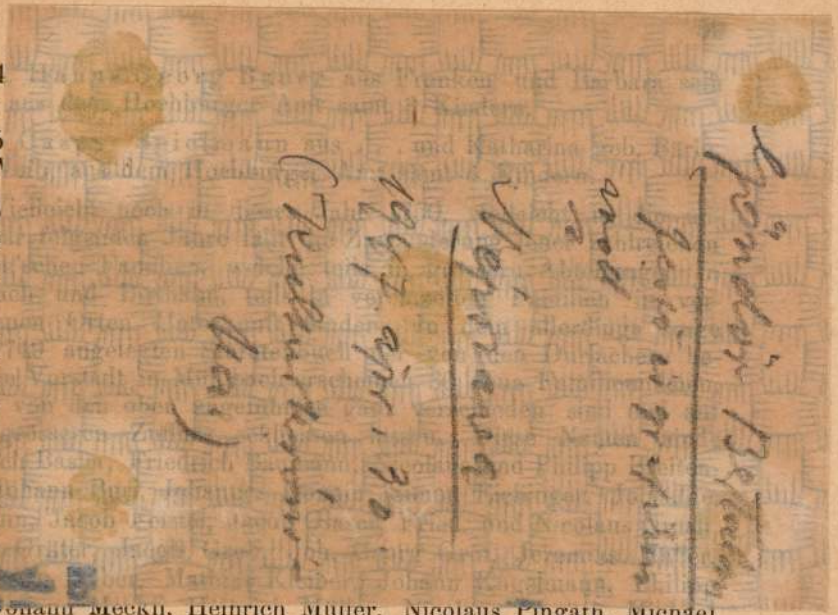

4
Weib,
5
sein W
V
mittelb
Durlac
Mühlb
schied
nach 1
wohnt
welch
einen
Friedr
stein,
Erism
Johann
Joh. G
Ludi, Johann Meckh, Heinrich Müller, Nicolaus Pingath, Michael
Schaub, Johann Schreck, Martin Schöpfli, Jacobus Senger, Martin

Theuerkauff und Johannes Schneider. Die Niederlassung geht offenbar mindestens in das vorige Jahr 1753 zurück.

1755.

Christianus Sigrist und Jakob Spieser werden ebenfalls als Durlacher in den Stolzenburger Matrikeln am 4. Januar und 16. März erwähnt.

1756.

In Kronstadt lässt sich Anna Hirtin, geborene Hermannin, eine Witwe aus dem Kanton Zürich in der Schweiz mit drei erwachsenen Kindern nieder.

Nach dem Jahre 1755 treten in Broos die Familien Weidemann und Zilles auf, mit der ausdrücklichen Bezeichnung als Durlacher.

1757.

Erscheint eine Familie Lucinger aus Durlach in Stolzenburg.

1760.

Adam Lauer aus Friesenheim in Baden-Durlach lässt sich mit seinem Weib Katharina geb. Bettlerin und 4 Kindern in Kronstadt nieder, wo ihnen noch zwei weitere Kinder geboren werden.

Gyöndör Bertalan

róla

Nagyvilág

1947 máj. 1.

(Gyöndör Bertalan

emlékkiállítás)

Gőndör Bertalan

festő

wód

Nagy Tibor: Gőndör Bertalan és Boross Géza kiállítása. Kisujság 1947 ápr. 25.

Emlékkiállítás a Képzőművészek Szabszervezetében és nem a Képzőművészeti fotókolán mint egy másujság írta -

en. F Párisban 1901 szeptember 9-én.

zal letakart asztalnál, hajlitott
nen vannak ábrázolva, hogy közülök
rman, másikánál pedig négyen helyez-
dik alak balról áll hátrafordulva,
hár és négyszögletes kenyérkosár lát-
l egy az asztalra dőlten támaszkodik;
szembenéz; egy pedig, a kék ruhás,
eszélőt hallgatja. A háttérben jobb-

tei 60,3:80,5 cm.-- Lelt.sz.4626.--
17-iki 159141 sz.leirat szerint
.-- Átvétetett 1913 október 25-én (2182-913)
ett 1913 november 22-én.-- Elszá-
8-án (2290-913).

n. 1512-913
182-913-5
lelt.12478.

204

Göndör Bertalan

grafikus

1926-27

Éimisk 1930. 83. l.

SZUTÓ

20. HÉT

RNAP

13
Exaudi, Szervác

TFŐ

14
Bonifác, Bonifác

DD

15
Salle Ján., Zsófia

RDA

16
Nep. sz. János, Mózes

ÖRTÖK

17
Paskál, Paskál

NTEK

18
Venanc, Erik

Gőndör

rajzoló

l.

Pérely 150. l.

Gündör Bertalan

[metszetei]

1908–1945

Bevezetést írt Pogány

Ö. Gábor. Bp. [1947]

nitását

Gyöndör Bertalan

grafikus

Gyöndör Bertalan
[metszetei]. 1908–
1945. Összeállította
Pogány Ö. Gábor.
Bp. [1947] 45 l.

Göndör Bertalan

grafikus

Göndör Bertalan-emlékkiállítás. A kiváló grafikust pályája, sikerei kezdetén hurcolták el a németek és Mauthausen környékén nyoma veszett. Rövid élete merő küzdelem és szenvedés volt s mintha minden műve a tragikus vég sejtelmében fogant volna. Drámaian szerkesztett, sötéttónusú rajzain a szenvedély vagy a munka, a gyötrelem vagy a reménytelenség torzítja görcsbe az emberi testet és visszatérő motívuma, nagy élménye a halál iszonyata. Sok rajzán a biztos mesterségbeli tudás igéri, hogy Göndör Bertalan eljutott volna a legmagasabb csúcsokig, ahol látomássá oldódik fel az ábrázolás. (A kiállítás május 4-ig tekinthető meg a Műcsarnokban.)

—es

Hirlap 1947 IV. 23

Hirlap

1947. apr. 23

Gőndör Bertalan

grafikus
emlékkiállítása
a Képzőművészeti
Főiskola kiállító
termeiben

Dolgozók Világlapja.

1947. máj. 1. 6
Óriasekeppel és
Keppel

6 (Négy kiállítás.)

in Stolzenburg 5 Familien;
in Broos 2 Familien;

viel leichter, nach einer theoretisch, d. h. nach einer aus persönlichen Liebhabereien konstruierten Schablone Reformen zu fordern, als seine Gedanken in stetem Zusammenhang mit der geschichtlichen Entwickelung zu halten, die thatsächlichen Verhältnisse in gewissenhafter Forschung festzustellen, sie nach ihrer Bedeutung zu sichten und auf ihrem Grunde weiter zu bauen. Aus blossen Begriffen vernünfteln, kann zu Grillen, aus Unverstand oder Leichtfertigkeit die Thatsachen missachten, kann zur Revolution verführen, — beides nirgends gefährlicher als auf dem Gebiet der Schule. Geradezu unumgänglich ist die historische Methode für uns, zumal in der Gegenwart; jede andere, für sich allein angewandt, könnte unserm Schulwesen zum Verderben ausschlagen. Damit ist auch der Wert bestimmt, den ein zuverlässiges Urkundenbuch der siebenb.-deutschen Schule für uns besitzt.

Was das in der Ueberschrift genannte Buch zu bedeuten hat, sagt wohl am besten die knappe aber inhaltreiche Widmung, die ihm vorangeht. Sie ist gewissermassen das Motto des Werkes. Die Lehrerkonferenzen unserer ev. Mittelschulen A. B. widmen das Buch Sr. Hochwürden, Herrn D. Georg Daniel Teutsch, dem langjährigen [illegible]rer und Rektor, dem Geschichtsschreiber seines Volke[illegible]er Kirche, dem Mitbegründer und Verteidiger unser[illegible]erfassung, dem Oberhaupte unserer Landeskirche

Gönder Béla

Szabad Művészet

1947. 42. l.

1923

s BERAKTÁROZÁSI VÁLLALAT

YULA és TÁRSA

Andrássy-ut 50. (Octogon.)

Budapest, 1903 VII/22

...ek Szr. Bizottságának
Budapest

...l alolirottak ezennel elvál-
...lunk megtekintett összes tár-
...at az Andrássy ut 66 II 15 alól
...ekbe 130 Korona azaz

2896. GERVINUS, G. G.: Shakespeare. 2 Bde. 1872. v. *(Ft 35)* 1

2897. Neues GESANGBUCH f. d. grosse Mutterloge zu d. 3 Weltkugeln in Berl. 1851. kart. *(Ft 30)* 1

2898. Lehrreiche monatliche GESPRÄCH etlicher guter Freunden Zürich 1716. fperg. Érdekes kuriózum, magyar vonatkozásokkal. *(Ft 30)* 1

2899. GESPRÄCH etlicher guter Freunden. Zürich 1715. fperg. Érdekes helveticum! *(Ft 30)* 1

2900. GIBBON'S Hist. of the decline and fall of the Roman Empire (abridged). 2 vol. Lond. 1789. fb. *(Ft 45)* 1

2901. GIODA, CARLO: La vita e le opere di Giov. Botero. 3 vol. Milano 1895. f. Magyar vonatkozásokkal. *(Ft 40)* 1

2902. GIURBA, MARIUS: De successione feudorum. Lugd. (Lyon) 1679. fol. perg. *(Ft 60)* 1

2903. GLEICHEN-RUSSWURM, A.: Sieg d. Freude. 1913. v. *(Ft 25)* 1

2904. GLEICHEN-RUSSWURM, A. V.: Die Sonne d. Renissance. Stuttg. 1921. fv. *(Ft 30)* 1

2905. GLÜCK, G.: Wien. Kunsthist. Museum. Mit 24 Abb. Wien 1922. 4°. f. *(Ft 25)* 1

2906. GOBRON, G.: La Hongrie. Ill. 1938. f. & *Fester, R.*: Die polit. Kaiser Karls. 1925. f. *(Ft 40)* 1

2907. GÖNDÖR BERT. grafikai művei, 4°. 1947. kart. & *Rosner, K.*: Ungarische Buchkunst. Ill. Leipz. 1938. 4°. kart. *(Ft 70)* 1

2908. GOETHE, J. W.: Faust. Der Trag. I. Teil synoptisch. Berl. 1913. 4°. fv. Párhuzamos kiad. az Urfaust és G. kül. földolgozásai között. *(Ft 25)* 1

2909. GOETHE, J. W. Gedichte. Diamant-Ausg. 1878. 24°. b. *(Ft 25)* 1

2910. GOETHE, J. W.: Iphigenia Taurisban. Ford. Kis János. 1833. fb. *(Ft 20)* 1

2911. GOETHE, J. W.: Sprüche in Reimen. Insel. 1908. kart. *(Ft 15)* 1

2912. GOETHEBUND, BERLIN: Das Land Goethes. Reich ill. Gedenkbuch. 1916. fol. v. *(Ft 80)* 1

2913. Die GOETHEZEIT in Silhouetten. 74 Abb. Weimar 1911. v. *(Ft 50)* 1

2914. GOETHE, J. W.: Die Mitschuldigen. Faksimile. Gedr. f. d. Gesellsch. d. Bibliophilen 1899. hajl. b. *(Ft 40)* 1

2915. GOETHE, J. W.: A napló. Ill. Hermann Lipót. Bp. 1924. f. *(Ft 25)* 1

2916. GOETHES Briefwechsel m. Heinr. Meyer. 2 Bde Weimar 1917. v. *(Ft 40)* 1

2917. GOETHE-KALENDER a. d. J. 1908. Ill. Leipz. f. *(Ft 10)* 1

2918. GOETHES Sprüche in Reimen. Leipz.: Insel 1908. kart. *(Ft 15)* 1

2919. Die GOLDENE CHRONIK v. Hohenschwangen. Ill. Münch. 1842. fb. *(Ft 25)* 1

2920. GÖTZINGER, E.: Reallexikon d. deutschen Altertümer. Mit 157 Ill. Leipz. 1885. fb. *(Ft 20)* 1

2921. GOLDMANN, P.: Vom Rückgang d. deutschen Bühne. Frankf. 1908. f. *(Ft 15)* 1

2922. GOMBOSI OTTO: Bakfark Bálint élete és művei. Kottamellékletekkel. Bp. 1935. f. *(Ft 20)* 1

2923. GONCOURT, E. & J.: Die Kunst d. XVIII. Jh.-s. Ill. Leipz. 1908. f. *(Ft 45)* 1

2924. GOROVE ISTV. emlékezete. Gyüjt. hagyatékából, 1882. f. *(Ft 20)* 1

2925. GOTTHÓLDNAK kegyes elmélkedései. Ford. Takáts Ádám. Pozs. 1796. egyk. csinos b. *(Ft 50)* 1

2926. GRAHAM, JOHN W.: The faith of a quaker. Cambr. 1920. v. *(Ft 25)* 1

2927. GRAPPE, G.: Const. Guys. Mit 63 Abb. 191? 4°. er. v. *(Ft 20)* 1

2928. GRAUL, R.: Rembrandt. Mit 14 farb. Abb. Leipz. 1906. kart. *(Ft 30)*. 1

2929. GRAUTOFF, OTTO: Formzertrümmerung u. Formaufbau. Berl. 1919. kart. *(Ft 10)* 1

2930. GRAUL, RICH.: 50 Zeichnungen v. Rembrandt. Leipz. 1906. kart. *(Ft 30)* 1

2931. GREGOROVIUS, FERD. Wanderjahre i. Italien. Ill. 193? fv. *(Ft 30)* 1

2932. GREGUSS ÁKOS: A szépészet alapvonalai. Kisf. Társ. 1849. kart. Ritka. *(Ft 25)* 1

2933. GREUZE, J. B.: 8 reprod. en couleurs. (Les peintres ill.) Paris 191? kart. *(Ft 25)* 1

2934. GREVIN, A.: Costumes de fantaisie. Dessins. P. 187? v. & *Galerie* contemp. litér., artistique. Ill. P. 1879. fol. fb. *(Ft 60)* 1

2935. GROSSE DEUTSCHE im Ausland. Ill. Stuttg. 1939. v. Magyar von. *(Ft 25)* 1

2936. GUERRA, AL.: Epitome pontificiarum constitutionum. 4 tom. Venet 1772. fol. egyk. perg. *(Ft 200)* 1

2937. GUHL, E. & KONER, W.: Das Leben d. Griechen u. Römer. Ill. 1882. fb. *(Ft 25)* 1

2938. GUIGARD, JOA.: Bibliotheque héraldique de la France. Paris 1861. fb. Igen becses bibliografia! *(Ft 40)* 1

2939. GUIZOT, V.: Méditations sur la rélig. chrétienne & *Michelet:* Bible de l'humanité. Paris 1864. v. *(Ft 25)* 1

2940. GURLITT, CORN.: Die deutsche Kunst im XIX. Jh. Ill. 1900. fv. *(Ft 25)* 1

< Göndör Bertalan >

Pogány Ö. Gábor =

< >. 4-r. 35 kép
46 l. Bp. é. n.

Gent (1808)

A m.kir. vallás és közokta
hó 6-án 63234 sz.a.kelt és
iratának másolata:

Hassek Feren[illegible] kőfa
réssel fordult hozzám, hogy
minőségben eltöltött 25 évi
szesitsem.

Minthogy a Műemlék
Hassekállandóan rendes dija
/:1896-1902-ig:/,midőn a dóm
a mult évben külön 300 kor.
lálta[illegible] teljesithetőnek

~~Boross Géza~~

Göndör Bertalan

nincs
led
y

vod
z

Szabad Szó

1947. ápr. 27

(Két kiállítás
a [régi] Műcsarnok-
ban.)

4624. John Constable.
Sz. East Bergholto
Londonban 18

Jubilee at East Ber

Az előtérbeli nagy
közönség négyszögben állott
bogó leng, a melynek közelé
katona lóg fején háromszögl
és közepén fekete sas van.
lobogó leng. A közelben lév
házak bontakoznak ki. A sik

Vászon, méretei 23:33
az 1913 október 17-iki 1591
tóber 27-iki ajánlat (2026-
dr. Hermann Eissler-től. 3500
1913 november 22-én -- Elsz
ex 913).

Fés az 1913 oktober 28-iki nyilatkozat (2934-913).
(2182-913).

L - Átvetetett 1913 oktober 25-én (2031-913).

Sz
2
Át

Gyöndör Bertalan

cikk

Világosság

1947. máj. 7.

GYŐR

Kincstár: Antiphonale

Képe. VV 1876, 344 l.

MEGHÍVÓ

A

MAGYAR NEMZETI GALÉRIA

(V. KOSSUTH LAJOS TÉR 12)

GÖNDÖR BERTALAN

EMLÉKKIÁLLÍTÁSÁNAK

MEGNYITÁSÁRA

1962 OKTÓBER HÓ 5-ÉN PÉNTEKEN DÉLUTÁN 6 ÓRAKOR

MEGNYITÓ BESZÉDET MOND:

OLCSAI KISS ZOLTÁN

KOSSUTH-DÍJAS SZOBRÁSZMŰVÉSZ

3881 Ingy. 1

Göndör Bertalan, grafikus (1 MDK

Megnyílt a Nemzeti Galériában a korán elhúnyt grafikusművén emlékkiállítása. Bérben képezte magát, nobránnak készült, de grafikus lett. 1938-ban Lazatért; néhány év múlva munkatáborban fejezte be életét.

Művészete nem tudatosan szocialista, de forradalmi alaphangú.

A.T.: Göndör Bertalan emlékkiállítása

2.

ESTI HIRLAP, Bp. 1962. okt. 5.

Gömdör Bertalan, grafikus (2) MDh

Krétarajzai, binómetszetei főként a lumpenproletárokat, az utcanépet elevenítik meg.

A munkaábrázolásban expressív berületű:

Sincsiszolók.

Városi utcaképei bensőséges hangulatot érzékeltetnek: Téli táj.

A böstönök rabjainak reménytelenségét elevenítik meg A veadingi fegyház balladája.

A.T. a Gömdör Bertalan emlékkiállítása 2.1.

ESTI HIRLAP, Bp. 1962. okt. 5.

Göndör Bertalan, grafikus MDK

A mártírhalált halt Göndör Bertalan emlékkiállításával kapcsolatban okt. 9-én műsoros estet tartanak a Nemzeti Galériában.

2.

—: Ma hallottuk

Bp. 1962. szept. 24.

ESTI HIRLAP

Gönder Bertalan

A tizennyolcévesek munkái közt vannak kiállítva művei a Pedagógiai Szemináriumban rendezett tehetséges gyermekek második munkakiállításán.

Magyarság 1926. I. 17.

MDK

Göndör Bertalan, grafikus.

Fény.	Tus.
Vakok.	Linoleum.
Talmudisták.	Tus.
A"Vándorlás könyvéből"	"

OMZsMuz.-OMIKE Képzőm.csop.V.kiáll.
1943.szept.24.-okt.17. Kat.

Göndör Bertalan, 1908-1945.
Munkaközben, szén

Uj magyar képzőművészet. Fővá Képtár bányavidéki vándorkiáll. 1948. jun. 27 l.

Göndör Bertalan, 1908-1945.

Munka közben, szén

Fővárosi Képtár XXXV. kiáll. 1948. ápr. 11 1.

színre jut, hol rejtőzik, majd ismét kibukkan. A Göndör családban elágazott, de mégis jó sodrású lett. A sikeres művész az idősebb fivér volt, aki korán elszakadt a családtól, s akit a gyermek Beri ámuló szeretettel vett körül. A sokkal tehetségesebb fiú unta az iskolát, jajjal-bajjal érettségizett, s közben már a Podolini-Volkmann-féle esti festőiskolába járt, azonkívül minden kis zsebpénzén szerszámokat vett, amelyekkel fúrt-faragott, javított, szerkesztett állandóan. A mesterségekhez való vonzódása, ügyes keze sokszor átsegítette élete nehéz szakaszain. Amikor 1927-ben elhagyni kényszerült a hazát, Bécsben egy villanyszerelő műhelyben már megélhetést talált, mert ahhoz éppúgy értett, mint a lakatossághoz, a műszaki rajzhoz vagy a lámpakészítéshez. Ezalatt a Kunstgewerbeschuléba járt, s ez időből származó krétarajzain beszámol a műhelyről, amelyben, s a szerszámokról, amelyekkel dolgozott.

A seb, amelyet itthon kapott, s eredendően szilárd etikus alkata láttatta meg vele a város perifériáin élőket, a munkanélkülieket, elhagyott öregeket, betörőket, utcalányokat. Ez fordította Villon felé, ez késztette Wilde *Readingi balladá*jának linóleum metszetű sorozatát létrehozni.

Művésszé érlelődése Bécsben ment végbe — dehogyis végbe, hiszen tulajdonképpen csak elindult, s valójában teli tarisznyával ment el. Ám az induláshoz is — a rövid pesti iskolázástól eltekintve —, a tényleges alkotó munkához is a menedéket adó nagyvárosban jutott. Első sorozatterve, az ABC nagy gyerekek számára, 1929-ben készült. Az élet minden eltorzulására volt egy strófája és egy rajza. Ezek még naivak és görcsösek, a versek bicegnek, de a bennük rejlő fájdalmasan pesszimista filozófia megrendítő egy húszéves, induló művész tollából. Minden betűben az emberi dráma sokaságából valóságosan vagy átvitten fogalmazva egy-egy rész foglaltatik. A T betűben:

Templom. Tömjén. Arany
cirádák. Tarka mozaik.
Gazdag árkád. Csavart
szentek őrzik a termet.
(Pőrén csügg az isteni gyermek.)

Kiút nincs, tanulsága ha van, csak annyi, hogy az ember kínosan lemorzsolja az életét. Legjobb esetben tisztítótűzben égünk, s erről ezt írja és rajzolja:

Purgatórium. Az élet minden
szennyet fehérre éget,
megmagyaráz, kimos, felőröl.
(A gyerekünk kezdi előlről.)

A harmincas évek elején — a világválság idején — közelebb került a valósághoz, és az utcán rajzolta megrendítő kis figuráit (*Ohne Arbeit*, 1931; *Altersfürsorge*, 1932), a padon alvókat, a szemétládában guberálókat s a csüggedt májusi

felvonulókat. *A zsákutca balladái* (1931—32) ezeknek az utcán készült rajzoknak a nyomán állt össze linóleummetszet-sorozattá. A külváros, a külvárosi éj nem olyan társadalmi tudattal, s főleg nem szocialista perspektívával jelentkezik munkáiban, mint legtöbb kortársánál, de a kritikai él és a humanista együttérzés jellemző vonása. Az együttérzés azonban nem szánalmat jelent, de éppen cselekvést, amikor művészetében egy rosszul berendezett társadalom áldozatait emeli ki, mutatja fel bírálóan és tanulságul. A „csatorna" embereit nem ítéli el, mert tudja, hogy sorsuk okozat, következmény, s a szemforgató társadalmi erkölcsöt leleplezi az utcán kántáló üdvhadsereg tragikomikus figuráiban. Kenyér helyett üdvösség vagy munka helyett egy tányér ingyenleves — ez oldotta volna meg a gazdasági válságot? A megoldást a művész sem ismerte, különben nem nevezte volna külvárosi ciklusát *A zsákutca balladájának*. Ám tanúja lehetett 1934-ben, hogy a megoldást Ausztria rossz úton kereste, s a munkásságra lövetett, ahelyett, hogy kezükbe adta volna a fegyvert a fasizmus ellen. Ennek a fordulatnak alig van nyoma művészetében, de ebből az évből való egy megkezdett ciklusa, *Iniciálék Villon-balladákhoz*, amelyben a verseket bizonyos fokig aktualizálva illusztrálta, de mégsem utalt az adott jelenre. Egy szép önarcképe is ekkor datált, s ettől kezdve (1935—36) sok szép krétarajzot készített közvetlen környezetéről; a szobája, a kilátás a háztetőkre, de főleg a műhely, ahol dolgozott, gépeivel és szerszámaival, s az emberek, akik azokkal dolgoztak, adják az új témát.

Rajzstílusa akkor még darabos és árnyalatlan, mint az autodidaktáké — Göndör Bertalan nagyjából annak minősíthető — általában. A fekete préselt szén vagy kréta, amivel dolgozott, kormos-súlyossá tette rajzait. Önarcképein finomodik látása és formálása, és kis rézkarcain eléri a vonal- és tónus-nüanszokat. Anyanyelve azonban a linóleum fekete-fehér foltritmusa. *A readingi fegyház balladája* sorozat utolsó lapja *Az elítélt* (önarckép), egyike a leggazdagabb kifejezésű emberi arcnak ebben a technikában. A *Dante*-illusztrációk 1936-tól foglalkoztatják, és stílusukban eléggé különbözők — hol archaizálók, hol expresszionisztikusak, néhol Masereelre utalnak —, de a Dante-fej maga, alulról világított formáival s a szemek különleges kifejezésével — sokat látott és messze néző szemek — legjobb lapjai közül való. Mindig, mindenben a groteszket és örömtelent látta, s még a szeretett asszony arcán is riadalom tükröződik, tágra nyílt szeme előtt mintha szakadék nyílna.

Kereste a törvényt, s mert való világában egyre inkább a farkasok — mit farkasok? a körmönfont és előre megfontolt emberi gonoszság — törvénye érvényesült, a Bibliában kereste, illetve onnan vette a példázatot. Aktualizálta Mózes törvényeit oly módon, hogy az ótestamentumi szöveget idézve — „Elindula, kezében a bizonyság két táblája" — a törvényhozót emberfelettire nagyítva felhőkarcolók között jeleníti meg. Még inkább a korba helyezi a tízparancsolat egyikét, átformálva a szöveget is: „Ne csinálj magadnak öntött isteneket", s ábrázol egy hatalmas, vicsorgó fogaskerekű gépet, mely előtt a kis emberkék

félve topognak. (A kortárs József Attila tudta, hogy „...ő csak ahhoz húz, ki néki enni maga adott".) Göndör Bertalan kínlódott a fasizálódó kapitalizmusban, de az embertelenség okát nem a termelési módnak tulajdonította, hanem — a korai gépesítés riadalma nyomán — a gépnek, amely modern szörnyként felfalja az embert.

Az Anschluss után, 1938-ban hazatért bécsi származású feleségével, és főleg alkalmazott grafikával foglalkozott. Szép kiadványok jelentek meg illusztrációival, ex libriseket metszett és sok más apró grafikát készített. Figyelemre méltó a negyvenes években készült néhány újévi lapja, melyeken a háború fenyegetése elől művészete mögé bástyázva rajzolja önmagát. Semmi nem védhette meg. Az utolsó évből, amikor még egyáltalán rajzolhatott, két nagyon finom ceruzarajz — *Noé bárkája*, az özönhalálból való menekülés jelképéül, s a *Bábel tornya*, a kölcsönös megértés lehetetlenségének példázata — származik, valamint két határtalanul gyengéd rajz, egy vörös krétával rajzolt nemes mák és az Óbudai téglagyár befejezetlen, rálátásos képe. „Nem tudhatom, hogy másnak e tájék mit jelent, nekem szülőhazám..." — írta a sorstárs költő, Radnóti Miklós. Nem tudhatjuk, de sejthetjük, mit érzett a művész, mikor a kedves hazai tájék egy darabját finom vonalakkal megrajzolta s alákaligrafálta gondosan: „Göndör, Testvérhegy 1943". Hogy búcsú volt-e vagy bizodalom, s hogy a természet egy-egy kis darabjának, egy virágának vagy tájnak hűséges ábrája miféle oldása lett a régtől ismert s végül fullasztóvá fokozódott szorongásnak? Minderről már csak a művek vallanak, egy vérbeli grafikusnak fekete-fehérbe sűrített világa. A színekkel nem is sokat kísérletezett, egy kis pasztell-képét ismerjük — csak próbálkozás volt —, és egy kétalakos, remekül komponált rajzon átfuttatott két-három sárga akvarellszínt. Valahogy tudta, mire képes, meddig uralkodik eszközein, és nem kergetett délibábot, de tudta azt is, hogy a képzőművészetnek mi a társadalmi szerepe, s felmutatta intésül és figyelmeztetésül mindazt, ami ellen küzdeni a saját fegyvereivel erkölcsi kötelességet vállalt. Megértette, hogy rajzai hozzászólások a világ dolgához, s az élet számtalan alkalmat nyújtott a hozzászólásra. Ma ezt úgy nevezzük: a művészet tudatformáló szerepe. S mert oly sok volt a hozzászólni való, verselt, mivel a rímbe és ritmusba fogott képekben is jól kifejezte magát. „Szobrász vagyok..." kezdetű versében ezt írta grafikus-voltáról: „Kinek a térből oly kevés jutott, az a masszából csak vonalra futott, szegényen. A nagy műből csak csöpp vázlat terem. Hiába érzi tenyerem a tömeget. Szobrász vagyok. Kísértenek az árnyak és fények. És a céda körülmények megcibálnak." Hogy szobrásznak tartotta magát, nem volt nagyralátás, hiszen az anyaggal barátkozott, azt idomította, azt érezte tenyerében és ujjhegyeiben. Emberábrázolásának plaszticitása gyakran szobrászi, téri gondolkodásra vall. S talán azért sem törődött a színekkel, mert a formák — gépek, háztetők, vaskosan modellált alakok — érdekelték. Ezt az érdeklődését és hajlamát csak a hajlítgatott és kalapált fémek, az engedelmes drótra feszíthető pergamenburák, a fából, csontból kifaragható apróságok munkálásában élhette

ki. S mert torzó maradt életműve, mert a mindennapi kenyérgond a művészi gyakorlatot is korlátok közé szorította: torzó maradt filozófiája is. Felismerte a társadalom bűnösen egyoldalú — a gazdagokat gazdagító s a szegényeket szegényítő — berendezését, de nem találta valódi okát, s így nem is tudott aktivizáló következtetéseket levonni. De eljutott odáig, hogy tiltakozott a fennálló rend ellen, és ez mind rajzain, mind a metszetekben és az illusztrálásra váró irodalom megválasztásában jelentkezik, kifejeződik. Passzív rezisztenciánál jóval több ez, s hogy mennyire, azt csak ma értjük. Ha tovább élhetett volna, biztosan eljut a végső indítékok felismeréséig, és akkor már küzdhetett volna nem csupán valamely sors ellen, hanem a biztos jóért, a szocializmusért. Erre sajnos nem nyílt alkalom, mert 1945 márciusában Mauthausen környékén sokmilliomod magával a fasizmus áldozataként jeltelen sírba hullt.

Az œuvre torzó maradt, a nagy művet pótolja a töredékek összhangja, s ez vallomás a korról, amelyben született, de fel nem nőhetett.

(Katalógus, Budapest, 1962)

GÖNDÖR BERTALAN

EMLÉKKIÁLLÍTÁSA

Göndör Bertalan: *Önarckép*

GÖNDÖR BERTALAN

EMLÉKKIÁLLÍTÁSA

BUDAPEST 1962

A
KIÁLLÍTÁST RENDEZTE
ÉS A
KATALÓGUST ÖSSZEÁLLÍTOTTA
OELMACHER ANNA

A FOTOKAT
MAGYAR JÁNOSNÉ
KÉSZÍTETTE

A RAJZOKAT
ZSIGA JÓZSEF
RESTAURÁLTA

MAGYAR NEMZETI GALÉRIA

GÖNDÖR BERTALAN

Különös és kegyetlen dolog, hogy kortársainknak utókora lettünk. Bálint György, József Attila, Radnóti Miklós, valamint Ámos Imre, Goldmann György vagy Kondor György kortársaink voltak, többségükben fiatalabbak is, de „oly korban éltek", amely az emberi érték szervezett pusztításával tűnik ki századunkban. Az utókor szerepe nem kevesebb, mint valami módon lezárni a töredékben maradt életművet, az „eklogák"-ból egészet kerekíteni. Az irodalomban a teljes kiadások, a képzőművészetben az emlékkiállítások feladata egy-egy oeuvre-t összefoglalóan az emberek elé állítani.

Hogy végső soron miért maradtak torzók ezek az életművek, arra — s még sok gyötrő kérdésre — választ ad az a rettenetes másfél évtized (1930—1945), amikor a búzát tengerbe öntötték, mialatt milliók éheztek, amikor máglyatűz lobbant könyv és kép alatt, pedig milliók nem tanulhatták meg az ábc-t sem s amikor végül a szervezett hatalmi téboly, a fasizmus felfalta Európa legjobbjait.

A mi veszteségünk, magyaroké, még talán nincs is igazán, ha csak statisztikailag nem, számbavéve. De nagyjából minden szakma tudja, hogy mennyivel volna messzebb világító, nagyobbhatású, ha ki nem oltják emelkedő csillagfényeit. Mert különböző fényerővel, de mindenképpen a magyar kultúrát s annak is haladását szolgálták, gazdagították azok a mártírművészek, akiknek kiállításokon és kiadványokban emléket állítunk.

Göndör Bertalan 1908-ban született, tehát ahhoz a nemzedékhez tartozott, amely kisgyermekként élte át az első világháború nélkülözéseit s középiskolás éveire a fehér terror nyomta rá bélyegét. Az Iparművészeti Főiskolán, ahol Helbing tanár növendéke volt, a darutollat gumibottal felcserélt fajvédők inzultálták. De mert önérzetes volt és visszaütött, a túlerő félholtra verte. Mikor felgyógyult súlyos sebeiből, keserű

tapasztalatokkal gazdagon elhagyta az országot. Bécsben munkásként elhelyezkedett, mert míves két keze gyermekkora óta az anyagot szelidítette. Fém, fa, elefántcsont már akkor engedelmeskedett neki, amikor úgyszólván még rajzolni sem tudott. De a rajzolás maga családi örökség volt, kezdve az anyai nagyapán, a jóhírű Berthold Fried lithográfuson, folytatódott művészünk fivérénél Göndör Imre grafikusnál, a berlini Ullstein lapok híres rajzolójánál. A tehetség, mint búvó patak folydogál nemzedékeken át, hol felszínre jut, hol rejtőzik, majd ismét kibukkan. A Göndör családban elágazott, de mégis jó sodrású lett. A sikeres művész az idősebb fivér volt, aki korán elszakadt a családtól s akit a gyermek Beri ámuló szeretettel vett körül. A sokkal tehetségesebb fiú unta az iskolát, jajjal-bajjal érettségizett s közben már a Podolini—Volkmann-féle esti festőiskolába járt, azonkívül minden kis zsebpénzén szerszámokat vett, amelyekkel fúrt-faragott, javított, szerkesztett állandóan. A mesterségekhez való vonzódása, ügyes keze sokszor átsegítette élete nehéz szakaszain. Amikor 1927-ben elhagyni kényszerült a hazát, Bécsben egy villanyszerelő műhelyben már megélhetést talált, mert ahhoz épp úgy értett, mint a lakatossághoz, a műszaki rajzhoz, vagy a lámpakészítéshez. Ezalatt a Kunstgewerbeschule-ba járt, s ezidőből származó krétarajzain beszámol a műhelyről, amelyben s a szerszámokról, amelyekkel dolgozott.

A seb, amelyet itthon kapott s eredendően szilárd etikus alkata láttatta meg vele a város perifériáin élőket, a munkanélkülieket, elhagyott öregeket, betörőket, utcalányokat. Ez fordította Villon felé, ez késztette Wilde Reading-i balladájának linoleum metszetű sorozatát létrehozni.

Művésszé érlelődése Bécsben ment végbe, — dehogyis végbe, hiszen tulajdonképpen csak elindult s valójában teli tarisznyával ment el. Ám az induláshoz is — a rövid pesti iskolázástól eltekintve —, a tényleges alkotó munkához is a menedéketadó nagyvárosban jutott. Első sorozat terve, az ABC nagy gyerekek számára, 1929-ben készült. Az élet minden eltorzulására volt egy strófája és egy rajza. Ezek még naívak és görcsösek, a versek bicegnek, de a bennük rejlő fájdalmasan pesszimista filozófia megrendítő egy húszéves, induló művész tollából. Minden betűben az emberi dráma sokaságából, valóságosan vagy átvitten fogalmazva egy-egy rész foglaltatik. A T betűben:

„Templom. Tömjén. Arany
cirádák. Tarka mozaik.
Gazdag árkád. Csavart
szentek őrzik a termet.
(Pőrén csügg az isteni gyermek.)

Kiút nincs, tanulsága ha van, csak annyi hogy az ember kínosan lemorzsolja az életét. Legjobb esetben tisztítótűzben égünk s erről ezt írja és rajzolja:

„Purgatórium. Az élet minden
szennyet fehérre éget,
megmagyaráz, kimos, felőröl.
(A gyerekünk kezdi előlről.)

A harmincas évek elején — a világválság idején — közelebb került a valósághoz és az utcán rajzolta megrendítő kis figuráit (Ohne Arbeit 1931, Altersfürsorge 1932) a padonalvókat, a szemétládában guberálókat s a csüggedt májusi felvonulókat. A zsákutca balladái (1931—32) ezeknek az utcán készült rajzoknak nyomán állt össze linoleum metszet sorozattá. A külváros — a külvárosi éj — nem olyan társadalmi tudattal — s főleg nem szocialista perspektívával — jelentkezik munkáiban, mint legtöbb kortársánál, de a kritikai él s a humanista együttérzés jellemző vonása. Az együttérzés azonban nem szánalmat jelent, de éppen cselekvést, amikor művészetében egy rosszul berendezett társadalom áldozatait emeli ki, mutatja fel bírálóan és tanulságul. A „csatorna" embereit nem ítéli el, mert tudja, hogy sorsuk okozat, következmény s a szemforgató társadalmi erkölcsöt leleplezi az utcán kántáló üdvhadsereg tragikomikus figuráiban. Kenyér helyett üdvösség, vagy munka helyett egy tányér ingyen leves — ez oldotta volna meg a gazdasági válságot? A megoldást a művész sem ismerte, különben nem nevezte volna külvárosi ciklusát *A zsákutca* balladájának. Ám tanúja lehetett 1934-ben, hogy azt Ausztria rossz úton kereste s a munkásságra lövetett, ahelyett, hogy kezükbe adta volna a fegyvert a fasizmus ellen. Ennek a fordulatnak alig van nyoma művészetében, de ebből az évből való egy megkezdett ciklusa, Iniciálék Villon balladákhoz, amelyben a verseket bizonyos fokig aktualizálva illusztrálta, de mégsem utalt az adott jelenre. Egy szép önarcképe is ekkor datált s s ettől kezdve (1935—36), sok szép krétarajzot készített közvetlen környezetéről;

a szobája, a kilátás a háztetőkre, de főleg a műhely, ahol dolgozott, gépeivel és szerszámaival s az emberek akik azokkal dolgoztak, adják az új témát.

Rajzstílusa akkor még darabos és árnyalatlan, mint az autódidaktáké — Göndör Bertalan nagyjából annak minősíthető — általában. A fekete préselt szén vagy kréta amivel dolgozott, kormos-súlyossá tette rajzait. Önarcképein finomodik látása és formálása és kis rézkarcain eléri a vonal és tónus nüanszokat. Anyanyelve azonban a linoleum fekete-fehér foltritmusa. A Readingi fegyház balladája sorozat utolsó lapja, Az elítélt (önarckép) egyike a leggazdagabb kifejezésű emberi arcnak ebben a technikában. A Dante illusztrációk 1936-tól foglalkoztatják és stílusukban eléggé különbözők — hol archaizálók, hol expresszionisztikusak, néhol Masereel-re utalnak — de a Dante fej maga, alulról világított formáival s a szemek különleges kifejezésével, — sokat látott és messzenéző szemek — legjobb lapjai közül való. Mindig, mindenben a groteszket és örömtelent látta s még a szeretett asszony arcán is riadalom tükröződik, tágranyílt szeme előtt mintha szakadék nyílna.

Kereste a törvényt s mert való világában egyre inkább a farkasok — mit farkasok, a körmönfont és előre megfontolt emberi gonoszság — törvénye érvényesült, a bibliában kereste, illetve onnan vette a példázatot. Akutalizálta Mózes törvényeit oly módon, hogy az ótestamentumi szöveget idézve: — „Elindula, kezében a bizonyság két táblája", a törvényhozót emberfelettire nagyítva felhőkarcolók között jeleníti meg. Még inkább a korba helyezi a tízparancsolat egyikét, átformálva a szöveget is: „Ne csinálj magadnak öntött isteneket" s ábrázol egy hatalmas, vicsorgó fogaskerekű gépet, mely előtt a kis emberkék félve topognak. (A kortárs József Attila tudta, hogy „... ő csak ahoz húz, ki néki enni maga adott.") Göndör Bertalan kínlódott a fasizálodó kapitalizmusban, de az embertelenség okát nem a termelési módnak tulajdonította, hanem — a korai gépesítés riadalma nyomán — a gépnek, amely modern szörnyként felfalja az embert.

Az Anschluss után, 1938-ban hazatért bécsi származású feleségével és főleg alkalmazott grafikával foglalkozott. Szép kiadványok jelentek meg illusztrációival, ex libriseket metszett és sok más apró grafikát készített. Figyelemre méltó a negyvenes években készült néhány újévi lapja, melyeken a háború fenyegetése elől művészete mögé bástyázva rajzolja önmagát. Semmi nem védhette meg. Az utolsó évből, amikor még

egyáltalán rajzolhatott, két nagyon finom ceruzarajz — Noé bárkája, az özönhalálból való menekülés jelképéül s a Bábel tornya, a kölcsönös megértés lehetetlenségének példázata — származik, valamint két határtalanul gyengéd rajz, egy vörös krétával rajzolt nemes mák és az Óbudai téglagyár befejezetlen, rálátásos képe. „Nem tudhatom, hogy másnak e tájék mit jelent, nekem szülőhazám..." írta a sorstárs költő Radnóti Miklós. Nem tudhatjuk, de sejthetjük, mit érzett a művész, mikor a kedves hazai tájék egy darabját finom vonalakkal megrajzolta s alákaligrafálta gondosan: „Göndör, Testvérhegy 1943". Hogy búcsú volt-e, vagy bizodalom s hogy a természet egy-egy kis darabjának, egy virágnak vagy tájnak hűséges ábrája miféle oldása lett a régtől ismert s végül fullasztóvá fokozott szorongásnak? Minderről már csak a művek vallanak, egy vérbeli grafikusnak fekete-fehérbe sűrített világa. A színekkel nem is sokat kísérletezett, egy kis pasztell-képét ismerjük — csak próbálkozás volt — és egy kétalakos, remekül komponált rajzon átfuttatott két-három sárga aquarellszínt. Valahogy tudta mire képes, meddig uralkodik eszközein és nem kergetett délibábot, de tudta azt is, hogy a képzőművészetnek mi a társadalmi szerepe s felmutatta intésül és figyelmeztetésül mindazt, ami ellen küzdeni a saját fegyvereivel erkölcsi kötelességet vállalt. Megértette, hogy rajzai hozzászólások a világ dolgához s az élet számtalan alkalmat nyújtott a hozzászólásra. Ma ezt úgy nevezzük: a művészet tudatformáló szerepe. S mert oly sok volt a hozzászólni való, verselt, mivel a rímbe és ritmusba fogott képekben is jól kifejezte magát. Szobrász vagyok kezdetű versében ezt írta grafikus voltáról: „Kinek a térből oly kevés jutott, Az a masszából csak vonalra futott, szegényen. A nagy műből csak csöpp vázlat terem. Hiába érzi tenyerem a tömeget. Szobrász vagyok. Kísértenek az árnyak és fények. És a céda körülmények megcibálnak." Hogy szobrásznak tartotta magát, nem volt nagyralátás, hiszen az anyaggal barátkozott, azt idomította, azt érezte tenyerében és újjhegyeiben. Emberábrázolásának plaszticitása gyakran szobrászi, téri gondolkodásra vall. S talán azért sem törődött a színekkel, mert a formák — gépek, háztetők, vaskosan modellált alakok — érdekelték. Ezt az érdeklődését és hajlamát csak a hajlítgatott és kalapált fémek, az engedelmes drótra feszíthető pergamenburák, a fából, csontból kifaragható apróságok munkálásában élhette ki. S mert torzó maradt életműve, mert a mindennapi kenyérgond a művészi gyakorlatot is korlátok közé szorította: torzó maradt

filozófiája is. Felismerte a társadalom bűnösen egyoldalú — a gazdagokat gazdagító s a szegényeket szegényítő — berendezését, de nem találta valódi okát s így nem is tudott aktivizáló következtetéseket levonni. De eljutott odáig, hogy tiltakozott a fennálló rend ellen és ez mind rajzain, mind a metszetekben és az illusztrálásra váró irodalom megválasztásában jelentkezik, kifejeződik. Passzív rezisztenciánál jóval több ez s hogy mennyire, azt csak ma értjük. Ha tovább élhetett volna, biztosan eljut a végső indítékok felismeréséig és akkor már küzdhetett volna nem csupán valamely sors ellen, hanem a biztos jóért, a szocializmusért. Erre sajnos nem nyílt alkalom mert 1945. márciusában Mauthausen környékén sokmilliomod magával a fasizmus áldozataként jeltelen sírba hullt.

Az oeuvre torzó maradt, a nagy művet pótolja a töredékek összhangja s ez vallomás a korról, amelyben született, de fel nem nőhetett. *Oelmacher Anna*

Bertalan Göndör est l'un des nombreux artistes hongrois martyrs. Son oeuvre est inachevée, rien qu'un fragment, mais de toute façon digne d'être présenté. Göndör est un artiste graphique véritable dont la langue maternelle est le noir sur blanc, la pierre noire enfumée, ou le rythme de la ligne et de la tache gravées dans le linoleum. Son thème est le monde des hommes vivants dans la périphérie de la ville oui en dehors de celle-ci, et celui de même ateliers avec les outils, ses instruments de travail. La sphére de son intérêt lui était imposée: il l'a amplifiée par son amour de la poésie chantante la souffrance humaine. La Divine Comédie de Dante et les poémes de Villon ont inspiré ses plus belles gravures, ses feuilles les plus mûres. Poète lui-même, il écrivit des poèmes et des contes pour les adultes, dans lesquels domine le ton du pessimisme né des préjudices causés par la société. Le fascisme l'a empêché d'étudier dans sa patrie, c'est le fascisme qui l'a chassé de Vienne où il trouvait refuge, et c'est encore le fascisme qui a éteint sa vie dans ses jeunes années. Où aurait-il pu puiser confiance et optimisme?

Pourtant il était appelé à être un grand artiste, son talent multiple lui a permis de créer dans l'art graphique appliqué aussi des oeuvres intéressantes et attrayantes. Dans les dernières années de la guerre qu'il passa en Hongrie, parurent deux beaux volumes illustrés par lui, le livre d'Ester, et un autre de sujet biblique aussi. Ce tournant n'est pas surprenant, puisque ces années

étaient déjà celles de la persécution et de la terreur: l'appel, le service, peu de repos, puis de nouveau le brodequin et la bèche. C'est un supplice même pour les moins sensible qu'est-ce donc pour l'artiste humaniste tourné vers les misérables, qui finalement a été la victime de la barbarie sans pareille, destructrice de toutes les valeurs.

Ses oeuvres sont l'expression de la protestation contre la guerre et le despotisme. Il mourut à l'âge de 37 ans.

MŰTÁRGYJEGYZÉK

A ZSÁKUTCA BALLADÁI. (1931)

1. Címlap
Linó, 27,8×15,5 cm
J. j. l.: B. Göndör 1932.

2. ESTE
Linó, 14,5×10,5 cm
J. j. l.: B. Göndör

3. GUBERÁLÓ
Linó, 19×11 cm
J. j. l.: B. Göndör

4. CSATORNA I.
Linó, 15×10,4 cm
J. n.

5. CSATORNA II.
Linó, 14,6×10 cm
J. j. l.: Göndör B.

6. ÖREGASSZONY
Linó, 15×10 cm
J. j. l.: Göndör B.

7. UTCAI PADON
Linó, 10,5×19,6 cm
J. n.

8. AZ ÜDVHADSEREG
Linó, 17,8×10,5 cm
J. j. l.: Göndör B.

9. A FAJVÉDŐ
Linó, 19,5×10 cm
J. j. l.: Göndör B.

10. AZ ÜDVÖSSÉGÉRT
Linó, 19,9×10 cm
J. j. l.: Göndör B.

11. SZÓNOK
Linó, 20×10 cm
J. n.

12. AZ UTCA
Linó, 19,8×14 cm
J. j. l.: Göndör B.

13. MÁJUSI FELVONULÁS
Linó, 12,2×19,2 cm
J. b. l.: Göndör Bertalan Wien 1931.
Májusi felvonulás

14. ALVÓ ASSZONY
Kréta, 22,7×28,7 cm
J. l.: Göndör 1931.

15. PADON
Linó, 17,5×23,5 cm
J. n.

16. SZOBOR ÁRNYÉKÁBAN
Linó, 10×19,5 cm
J. n.

17. AKI MINDEZT FELJEGYEZTE.
(Önarckép)
Fametszet, 8×10 cm
J. j. l.: Göndör B.

VÁZLATOK AZ UTCA SOROZATHOZ

18. SZOMSZÉD ASSZONY
Kréta, 23,5×18,5 cm
J. n.

19. PIHENŐ
Kréta, 22×18,5 cm
J. n.

20. ALVÓ
Kréta, 20,5×20 cm
J. n.

21. ÚJSÁGOLVASÓ
Kréta, 18,5×23,6 cm
J. n.

22. KÉZIMUNKA
Kréta, 22,7×14 cm
J. n.

23. A KÖVÉR MARGOT
Kréta, 23,4×18,2 cm
J. n.

24. HORGOLÓ NŐ
Kréta, 24,5×21,5 cm
J. j. l.: Göndör

25. MUNKANÉLKÜL
Kréta, 19,7×19 cm
J. j. l.: Ohne Arbeit, B. Göndör 31.

26. ÖREGSÉGI BIZTOSÍTÁS
Ceruza, 17×12,5 cm
J. j. l.: Göndör 1932.

27. CSATORNA
Tus, 20×16,5 cm
J. n.

VÁZLATOK
A DANTE ILLUSZTRÁCIÓHOZ

28. CHARON
Tus, 17,4×18 cm
J. n.

29. ELKÁRHOZOTTAK
Ceruza, 29,2×20 cm
J. n.

30. GOLGOTA VÁZLAT
Ceruza, 22×28 cm

EREDETI RAJZOK

31. KÜLVÁROS
Szén, 41,4×60,5 cm
J. n.

32. WIEN, JOSEFSTADT
Kréta, 63×47,5 cm
J. n.

33. MUNKÁBA INDULÓK
Kréta, akv., 45,7×30,5 cm
J. n.

34. MŰHELYSAROK. III.
Kréta, akv. 62,5×43 cm
J. b. l.: Göndör 1935.

35. GÉPNÉL
Kréta, akv., 46,7×30, 5 cm
J. k. l.: Göndör B. 1935.

36. KÉMÉNYEK ÉS TÜZIFALAK
Kréta, akv., 48,5×35, 5 cm
J. n.

37. KÖVEZŐK
Ceruza, 13,8×21 cm
J. n.

38. FÉRFI AKTTANULMÁNY
Kréta, 60×42 cm
J. n.

39. NŐI AKTTANULMÁNY
Kréta, 52,3×36,8 cm
J. n.

40. HALÁLTÁNC
Kréta 45,8×30,5 cm
J. n.

41. ÖNARCKÉP
Kréta, 67,5×44,5 cm
J. n.

42. FÉRFI PROFIL
Kréta, 46,5×35,6 cm
J. h.: Göndör 36.

43. GUBERÁLÓ ASSZONY
Kréta, 42,5×30,5 cm
J. b. l.: Göndör B. 1935.

44. HÁZTETŐK
Kréta, 50,6×38,3 cm
J. j. l.: G. B. 1935.

45. A GANG
Kréta, 46,5×30,7 cm
J. j. l.: G. B. 35.

46. ÖREG NÉNI
Kréta, 50,8×36 cm
J. n.

47. ÖNARCKÉP
Kréta, 64,5×40,5 cm
J. n.

48. TÉL
Kréta, 59,7×44 cm
J. n.

49. AKTTANULMÁNY
Kréta
J. n.

50. RAKODÓK
Kréta, 47×31 cm
J. j. l.: 1935. Göndör B.

51. ÖNARCKÉP
Kréta, 46×32,2 cm
J. j. l.: Beri Göndör Wien 1934.

52. SZOBASAROK
Kréta, 48,2×43 cm
J. l. j.: G. B. 35.

53. MŰHELYSAROK. I.
Kréta, 44,2×32,5 cm
J. b. l.: Göndör B. 1935.

54. SZERSZÁMOK
Kréta, 43×30,6 cm
J. j.: G. B. 1935.

55. A NÉGER
Kréta, 9,5×9 cm

56. CSAVARGÓ
Ceruza, kréta, 22,5×28,5 cm
J. j.: Landstreicherin B. Göndör 1932.

57. ÖREGASSZONY
Szén, 48×36 cm
J. n.

58. KALENDRÁRIUMLAP. JANUÁR
Tus, 10,5×19,5 cm
J. n.

59. KALENDÁRIUMLAP.
DECEMBER
Tus, 10×19,3 cm
J. n.

60. SÍNCSISZOLÓK. (Egy Volga-dal.)
Linó, 19,5×31 cm
J. j.: Göndör B.

61. BILLIÁRDOZÓK
Linó, 10,5×19 cm
J. n.

62. SZOBABELSŐ
Kréta, 42×30 cm
J. n.

63. ÖNARCKÉP
J. n.

64. VARRÓ NŐ
Ceruza, 44×30 cm
J. n.

DANTE ILLUSZTRÁCIÓK

65. DANTE FEJ
Linó, 22,4×14,6 cm
J. l.: Göndör B. W. Dante

66. INFERNO
Linó, 22,5×15,5 cm
J. hátlapon

67. DANTE ÉS VERGILIUSZ
Linó, 23,6×14,2 cm
J. l.: Göndör B.

68. CHIMÉRÁK (?)
Linó, 22×14,5 cm
J. l.: Göndör B.

69. CHARON
Linó, 20,5×14,8 cm
J. l.: Göndör B.

70. A STIX VIZÉNÉL
Linó, 18,3×18 cm
J. l.: Göndör 1936. Wien

A READINGI FEGYHÁZ BALLADÁJA. ILLUSZTRÁCIÓ

71. CÍMLAP
Linó, 18×13,5 cm
J. j. l.: Göndör B.

72. CÍMLAP
Linó, 22×14 cm
J. j. l.: Göndör 1934.

73. A BŰN
Linó, 20,8×14,7 cm
J. j. l.: Göndör B.

74. A BÖRTÖNUDVAR
Linó, 20,7×14,5 cm
J. j. l.: Göndör B.

75. SÉTA
Linó, 20×14,5 cm
J. j. l.: G.

76. KEZÜK KÖZÖTT
Linó, 20,7×14,8 cm
J. j. l.: Göndör B.

77. VÍZIÓK
Linó, 20,7×14,8 cm
J. j. l.: Göndör B.

78. ÁCSOLNAK
Linó, 20,3×15 cm
J. j. l.: Göndör B.

79. EGYEDÜL
Linó, 20,1×15 cm
J. j. l.: Göndör B.

80. A BÍRÁK
Linó, 20,2×14,7 cm
J. n.

81. A VÉG
Linó, 20,5×14,8 cm
J. j. l.: Göndör B.

82. AZ ELÍTÉLT. (Önarckép)
Linó, 20,7×14,7 cm
J. j. l.: Göndör B.

HALÁLTÁNC SOROZAT

83. TEMETŐ
Linó, 20×16 cm
J. j. l.: Göndör B.

84. AZ UTOLSÓ SZERETŐ
Linó, 22,4×16 cm
J. j. l.: Göndör B.

85. ÉNEKESEK
Linó, 20×15,2 cm
J. j. l.: Göndör B.

86. LILLI
Linó, 23×19 cm
J. b. l.: B. Göndör

87. VAKOK
Linó, 20×18 cm
J. n.

88. MOZGÁS
Linó, 25,2×17,5 cm
J. j. l.: B. Göndör

89. HÁBORÚ
Linó, 27×25,5 cm
J. n.

90. HÁZTETŐK
Rézkarc, 14,6×11 cm
J. n.

91. KAKTUSZ
Rézkarc, 13,6×9,8 cm
J. n.

92. TÉL
Rézkarc, 13,5×10 cm
J. n.

93. ELINDULA, KEZÉBEN
A BIZONYSÁG KÉT TÁBLÁJA...
Linó, 25,8×24,5 cm
J. n.

94. NE CSINÁLJ MAGADNAK
ÖNTÖTT ISTENEKET
Linó, 27,3×25,2 cm
J. b. l.: B. Göndör 1937.

95. KOMPOZÍCIÓ
Linó, 27×26 cm
J. j. l.: Göndör B.

96. ILLUSIONS PERDUES
Linó, 12×10 cm
J. j. l.: Göndör B.

97. WIEN
Linó, 22,7×15 cm
J. j. l.: Göndör B.

98. EX LIBRIS GÖNDÖR
Linó, 6,4×3,2 cm
J. n.

99. INICIÁLÉ
Linó, 8×7 cm
J. n.

100. JAPÁN METSZET UTÁN
Linó, 22×12,6 cm
J. j. l.: Göndör B.

BIBLIAILLUSZTRÁCIÓK

101. NOÉ BÁRKÁJA
Ceruza, 30,2×22,8 cm
J. j. l.: Göndör 1943.

102. BÁBEL TORNYA
Ceruza, 29,3×22,2 cm
J. n.

103. MÓZES
Linó, 17×17 cm
J. n.

104. ÓBUDAI TÉGLAGYÁR
Kréta, 31×48,5 cm
J. n.

105. NEMES MÁK
47,3×31,2 cm
J. j. l.: Göndör Testvérhegy 1943.

KÉPEK

ÜDVHADSEREG (Linó)

L'ARMÉE DU SALUT

ÖREG NÉNI (Kréta)
VIEILLE FEMME

A KÖVÉR MARGOT (Ceruza)

LA GROSSE MARGOT

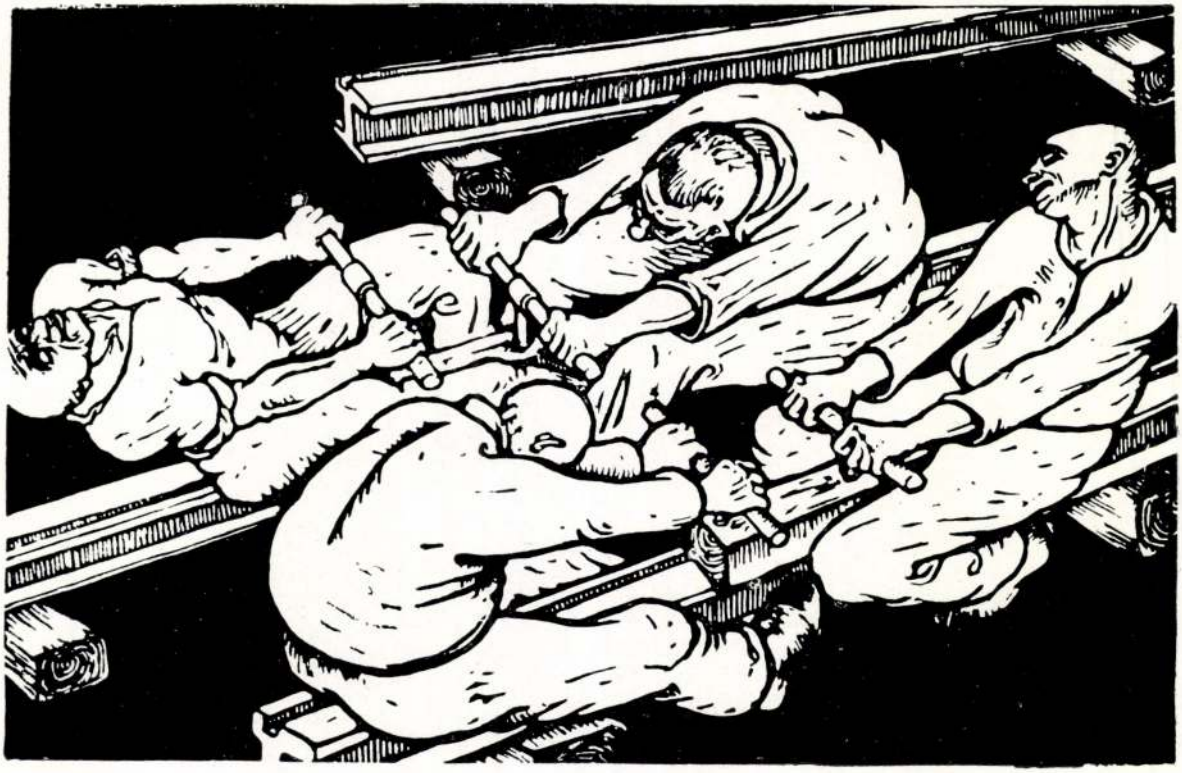

SÍNCSISZOLÓK (Linó)

PLANEURS DE RAILS

DANTE_FEJ (Linó)
TÊTE DE DANTE

MUNKÁBA INDULÓK (Kréta, aquarell)
PARTANT POUR LE TRAVAIL

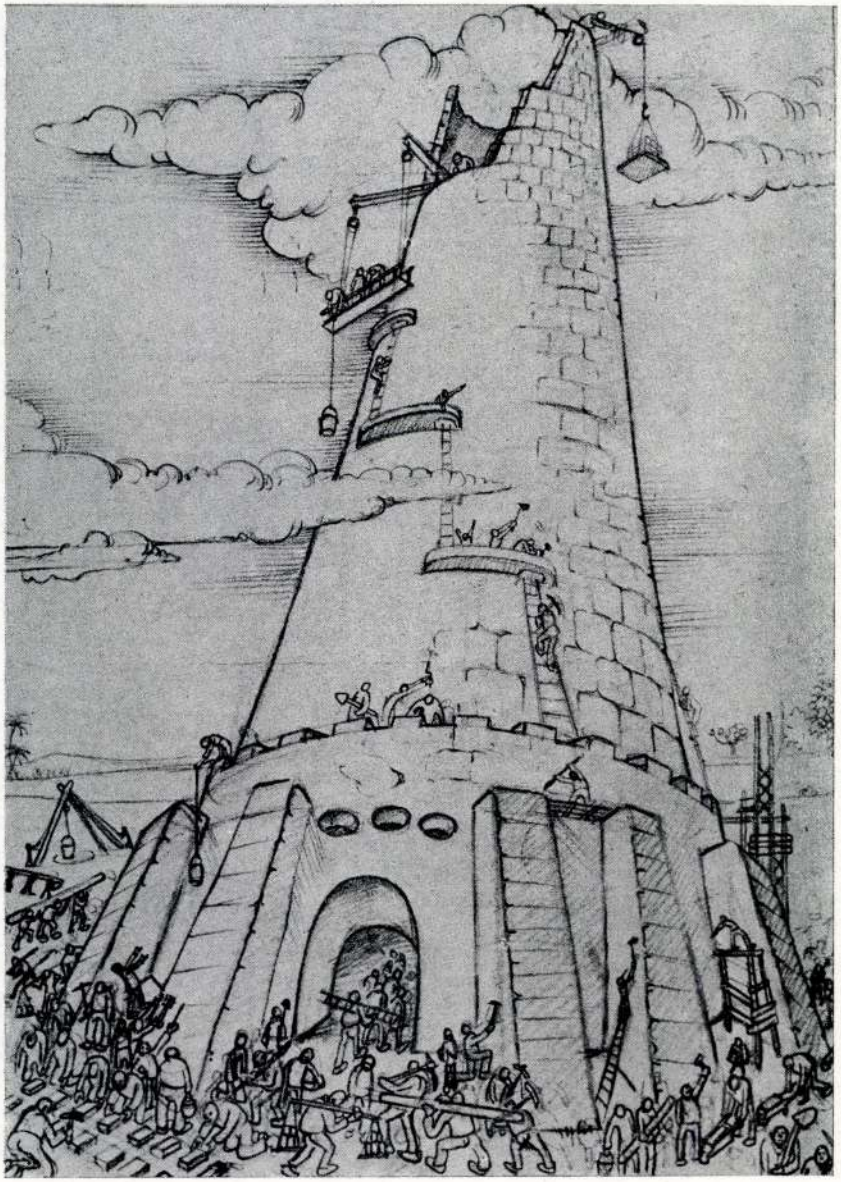

BABEL TORNYA (Ceruza)

LA TOUR DE BABEL

LILLI (Linó)

LILLI

A READINGI FEGYHÁZ BALLADÁJA (Elítélt) (Linó)

LA BALLADE DU PÉNITENCIER DE READING (UN CONDAMNÉ)

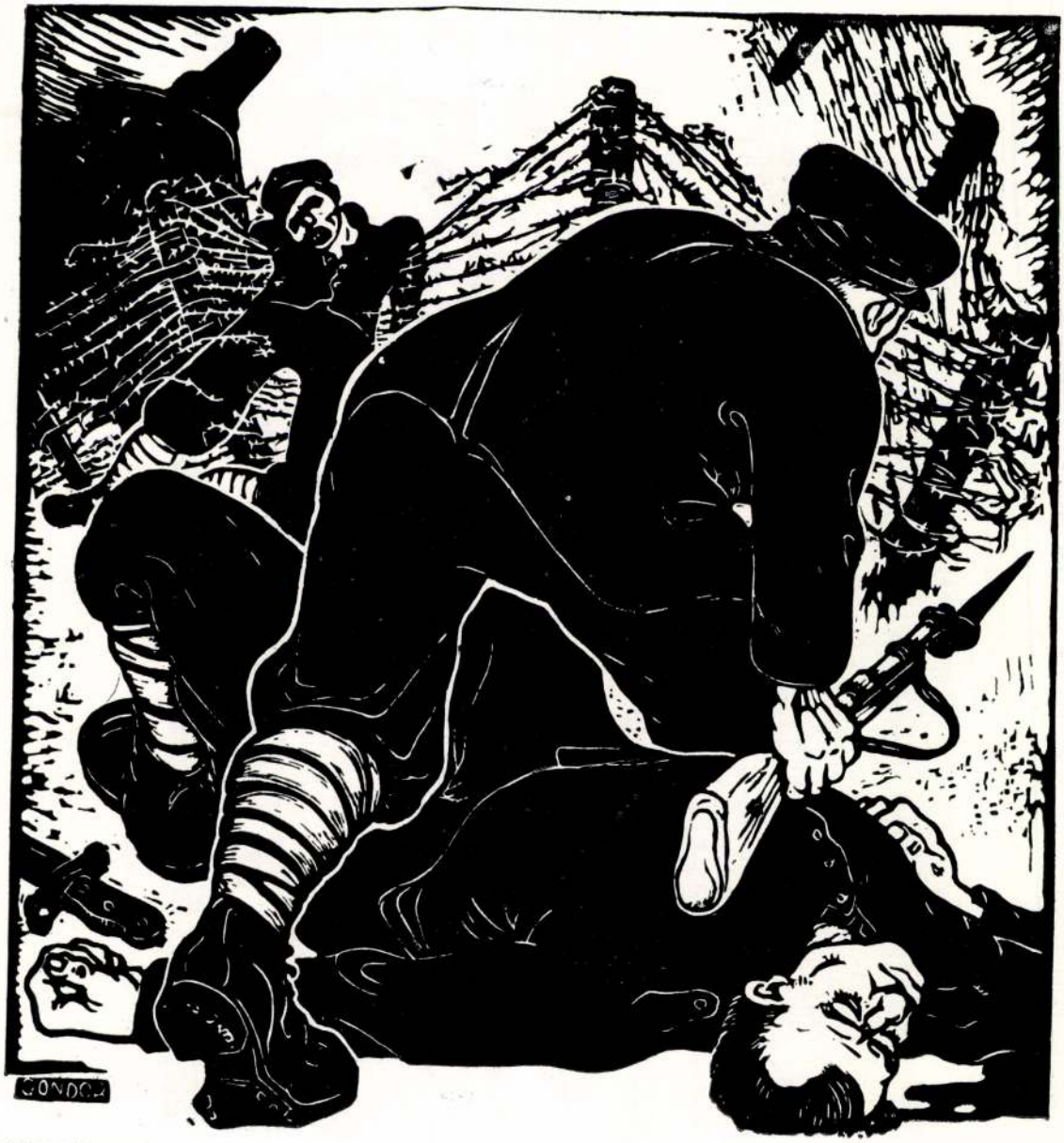

HÁBORÚ (Linó)

GUERRE

VARROGATÓ (Kréta)
FEMME COUSANT

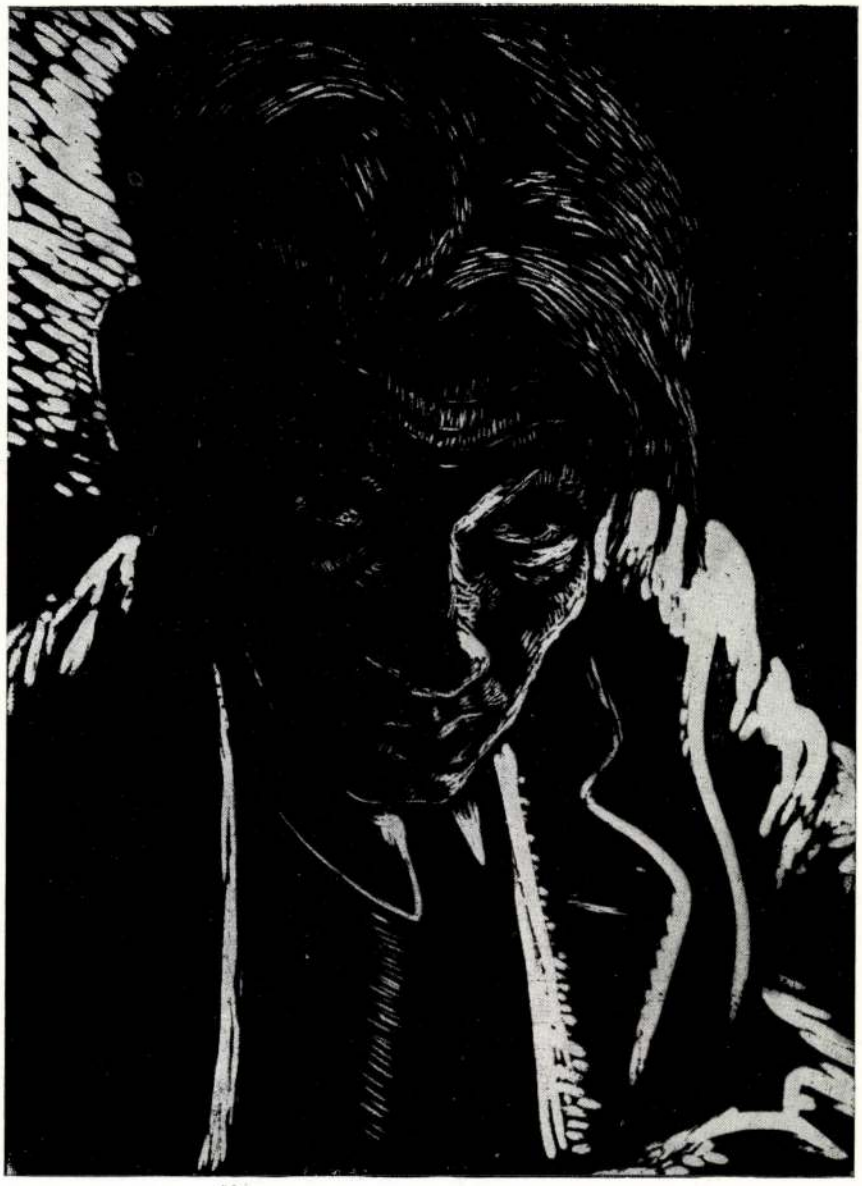

ÖNARCKÉP (Linó)

AUTOPORTRAIT

F. k.: Pogány Ö. Gábor — 62-12024-689/4 - Révai-nyomda, Budapest

GÖRÖG LAJOS

ld.Papp Gábor

Acsay Judixt: Egy hiján husz.Dorottya utcai terem

UJ TÜKÖR 1982.XIX.évf.13.sz.3.o.

SZERZŐDÉS

nkavégzésre irányuló egyéb jogviszony létesitéséhez

gyrészről a MTA Müvészettörténeti Kutató Csoport (Bp. I. Uri
szről

elye:

az alábbi feltételekkel:

lő feladat részletesen:

Gönöcz Lajos, grafikus

L. Papp Gábor

Vadas József: Több: kevesebb 13

Élet és Irodalom, Bp. 1983 ápr. 22. XXVII/16

Görög Lajos grafikus

Sinkovits Péter: Művészet az utcán és a kiállítóteremben
Beszélgetés Kemény Györgygyel

Művészet, 1982. április

Görög Lajos grafikus

Acsay Judit: Mozaikkép egy életműről
Papp Gabor

Művészet, 1982. Jurnus

Görög Lajos, grafikusművész

a Műcsarnok Dorottya u.-i kiállítóterében márc. 5.-én nyílik meg az „I Ilíján Ilúsz..." című kiállítás, melyen tizenegy grafikusművész művei szerepelnek. Köztük van a művész alkotása is. A kiállítás márc. 28.-ig tekinthető meg.

Meghívó.

1982. márc.

Görög Lajos, Munkácsy-díjas grafikusművész

a forulat éve után a dogmatizmus időszakában a politikai plakátművészet elvesztette lendületét. A hatvanas évek elején azonban Konecsni György szárnyai alatt felnőtt nemzedék tagjainak, a műfaj mai derékhadának – Görög Lajos, Máté András és még többeknek – plakátjain a korszakváltással együtt a stílusváltás is megtörtént. Plakátművészetünk a nemzetközi eredmények átvételével néhány év alatt újjászületett.

Brestyánszky Ilona: Korunk politikai plakátjai.
Békés Megyei Népújság, 1982. nov. 27.

Görög Lajos grafikus

Nagy Zoltán: 1 kiján 20

Művészet, 1982. július

73° Anno N. .....

L'ECO DELLA STAMPA

(L'Argo della Stampa: 1912 - L'Informatore della Stampa: 1947)

UFFICIO DI RITAGLI DA GIORNALI E RIVISTE
FONDATO NEL 1901 - C.C.I.A. MILANO N. 77394

Direttori: Umberto e Ignazio Frugiuele

VIA GIUSEPPE COMPAGNONI, 28
20129 MILANO

Telefono 723.333 - Casella Postale 3549
Telegr.: Ecostampa - Milano - C/C/Postale 3/2674

LEGGASI A TERGO

LEGGASI A TERGO

TUTTARTE
VIA MISERICORDIA 1
10122 T O R I N O

5 MAG 1973 AGO 1973

Rudi Gorog

TUTTARTE

28 GIUGNO 1973

GRAFICA CONTEMPORANEA CON DISEGNI ACQUEFORTI E PUNTESECCHE
DI HERMANN E RUDY GOROG DAL 28 GIUGNO ALL'8 LUGLIO 1973
GALLERIA D'ARTE LA CONCHIGLIA DUE - via Garibaldi 35 - 10122 Torino

Acquaforte - Villore

RUDI GOROG

Pittore ed incisore ungherese nato a Budapest, vive ed opera in Italia dal 1970.
Ha allestito personali a Roma, Milano, Torino e partecipato ad importanti rassegne nazionali ed internazionali di grafica.
Apprezzato e prestigioso surrealista di spiccata personalità espone ottimi disegni ed acqueforti.

HERMANN

Pittore ed incisore insegnante di pittura e disegno all'Istituto Moderno di Cultura Artistica di Torino ha allestito 12 personali ed oltre 200 rassegne con partecipazioni a Torino, Milano, Venezia, Genova, Roma, Napoli, Ostenda, Londra. Vive ed opera a Torino.
Si sono espressi favorevolmente critici come Luigi Carluccio, Mario Contini, V. Bottino, F. Caresio, G. P. Boetti, U. Russo, M. Mazzeo, F. Prestipino, ecc.
Espone disegni e puntesecche del periodo naturalista e dell'attuale periodo simbolista.

China « OSMOSI DELLA PSICOGENESI »

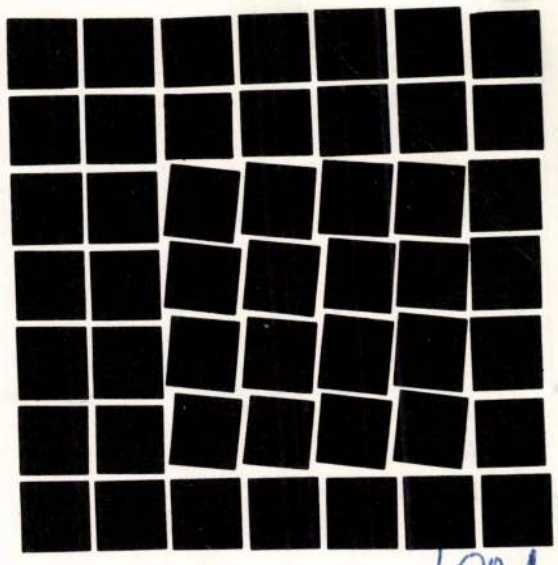

Olivetti classificatori, armadi, schedari 1021
I classificatori, gli armadi e gli schedari metallici Synthesis prodotti dalla Olivetti risolvono in modo radicale e razionale il problema della conservazione e dell'archiviazione dei documenti: nelle grandi organizzazioni, nei medi e piccoli uffici, negli studi privati. Massima capacità nel minimo spazio. Ordine. Riservatezza. Immediata accessibilità. Rapidità di ricerca. Un archivio Synthesis è un archivio che funziona.

olivetti

1° PREMIO DI PITTURA "VALLE SACRA„ COLLERETTO CASTELNUOVO

Il giorno 29 giugno nei locali del Municipio di Colleretto Castelnuovo si è riunita la Commissione giudicatrice nelle persone del prof. Luigi Carluccio critico d'arte, del pittore O. Cardurani e del sig. Sereno Stoppioni per l'assegnazione dei premi in palio; dopo unanime giudizio sono state premiate le opere dei pittori in ordine:

1° premio acquisto Casorati L. 200.000 a Elsa DEAGOSTINI
2° premio acquisto Roccati L. 150.000 a Francesco PREVERINO
3° medaglia oro Comune di Colleretto Castelnuovo a Mario GACHET

in ordine sono stati assegnati i premi ai pittori: Aurelio Bugnone, Montabone Gaetano, Destefanis Floriano, Perucca Mario, Negro Antonio, Gianni Gallian, Ghella Claudio, Borsa Angelica, Colucci Enzo, Mancini Franco, Toraldo Lucio, Gattacastel Oreste, Maniglia Angelo. Un premio speciale è stato assegnato allo scultore Querio Gianetto Giacomino.
La rassegna 1° premio di pittura Valle Sacra ha ottenuto un ottimo successo di partecipazione di artisti, oltre ad una sezione concorso hanno aderito anche altri artisti già affermati fuori concorso con prestigio della manifestazione che sotto la valida guida del suo Presidente sig. Stoppioni Sereno ha messo chiaramenti in vedenza come l'arte possa svolgere un ambito ruolo di cultura e conoscenza fra il pubblico delle città e dei paesi. Un augurio che detta rassegna possa sempre proseguire nei prossimi anni.

ELENCO ESPOSITORI IN CONCORSO

Actis Caporale Aldo	Mazzè
Aguglia Igea	Torino
Allemani Umberto	Moncalieri
Azzolina Mario	Torino
Barale Pier Giuseppe	Torino
Bena Lorenzo	Loranzè
Bertello Giuseppe	Torino
Blisa Maria Rosa	Torino
Borletto Elio	Torino
Borsa Angelica	Torino
Botturi Domenico	Torino
Bortoluz Lorenzo	Torino
Brombrin Ruggero	Nichelino
Bruno Ernesto	Torino
Buffa Giorgio	Torino
Bugnone Aurelio	Torino
Buranello Luigi	Torino
Butera Doro	Leini
Caligaris Giovanni	Torino
Cambiano Gianfranco	Vinovo
Caresio Giuseppe	Nichelino
Carli Giuseppe	Torino
Carugno Carlo Paolo	Scarmagno
Cella Francesco	Torino
Cima Marco	Cuorgnè
Chateaumont Clarey	Filia - Castell.
Cirneco Giovanni	Torino
Clerin Rina	Issime (Ao)
Coin Roberto	Torino
Colucci Enzo	Torino
De Agostini Elsa	Torino
De Montis Giuseppe	Torino
De Santis Francesco	Sanremo (Im)
De Stefanis Floriano	Torino
Elia Giuseppe	Moncalieri
Ferrando Primino	Lusigliè
Ferrari Maria	Torino
Floridi Germano	Torino
Formento Giuseppe	Torino
Foti Pindaro	Torino
Franza Tilde	Nichelino
Gachet Mario (nato il 15-8-1879)	Castiglione T.
Gallian Gianni	Venaria
Gattacastel Oreste	Samone
Ghella Claudio	Colleretto C.
Gianola Mino	Castellamonte
Giordano Pietro	Torino
Gosti Silvio	Settimo Torinese
Granito Enzo	Torino
Grasso Giuseppe	Torino
Hesse Roberto	Torino
Lanaro Fernando	Torino
Leporati Luciano	Torino
Mancini da Roma	Torino
Manfrino Antonio	Torino
Maniglia Angelo	Torino
Marano Franco	Torino
Massa Filippo	Torino
Matano Giovanni	Castellamonte
Modugno Benedetto	Torino
Montabone Gaetano	Torino
Mosso Michele	Torino
Negro Antonio	Torino
Negro Ugo	Caselle
Pagliarino Francesco	Torino
Pastore Bruno	Montanaro
Paterlini Clivio	Torino
Perucca Mario	Volpiano
Piatti Mario	Chiaverano d'Ivrea
Poletto Daniele	Pont Canavese
Preyato Aldo	Torino
Preverino Francesco	Settimo Torinese
Ranaboldo Riccardo	Borgaro Torinese
Rosina Ines	Torino
Russo Antonio	Venaria
Sarzotti Francesco	Torino
Sassu Giovanna	Torino
Scati Giuseppe	Nichelino
Simoni Italiano	Torino
Soffietti Giampiero	Torino
Stellario Palermo	Torino
Tunstall Cyril	Ivrea
Vesco Paolo	Rodallo per Arè
Viganò Giorgio	Torino
Vinci Brunello	Leini
Vitale Pasquale	Torino
Zanellato Giuseppe	Torino

PARTECIPANTI FUORI CONCORSO

Casorati Dafne	Torino
Casorati Francesco	Torino
Cardurani Orlando	Torino
Caruso Bruno	Roma
Christian Parisot	Torino
Della Vigna Luigi	Milano
Labart Francois	Parigi
Yanson Marc	Parigi
Mele Rosario	Varese
Mosconi Lodovico	Milano
Pedretti Jean	Saint Moritz
Pellegrini Max	Torino
Peverelli Cesare	Parigi
Raciti Mario	Milano
Ramella Sergio	Milano
Tabusso Francesco	Torino
Urso Iris	Torino
Venturi Michele	Torino

LA REDAZIONE

Görög Márta MDK

iparmüvész

Pesti Hirlap 1942. jun. 16.
Az Atelier kiállitása.

M.D.K.

Görög Márton, egri kovácsmester

A Pyrker féle egri fürdő bővitésen dolgozott 1829-30-ban. 173.o.

Sugár István: Az egri melegvizü fürdők története. II.rész.1791-1965. 165.o.

GÖRÖG Péter (Petrus graecus de Csongrád) ferkó

AH 1488/1. 108.p.

JEGYZETEK

Oltványi Imre (1893–1963) művészeti írásaiból életében két hosszabb tanulmánya jelent meg kö lakban, az általa szerkesztett Ars Hungarica művészeti monográfia sorozatban. Az *Egry József* (193 *Derkovits Gyula* (1934) művészetéről megjelent kiadványok egyébként az első könyvek voltak mu ságukról. Gyűjteményünkbe e két hosszabb tanulmányt viszonylag könnyű könyvtári hozzáférhető miatt nem vettük föl. Több, ugyancsak Egryről és Derkovitsról szóló kisebb s nagyobb írással, cik tozattal mutatjuk be Oltványinak meghatározó művészetükről vallott fölfogását, nézeteit. Írásainal része, kisebb szövegváltoztatással más lapokban is megjelent.

A kéziratban maradt írásokból néhány olyat helyeztem el a kötetben, amely tárgya szerint szerv idetartozik, s szerzőjük életében nem jelent, nem jelenhetett meg.

A szövegeket a mai helyesírásnak megfelelően közöljük, a művészneveknél az Akadémia Kiadó n kötetes Művészeti Lexikonjában megjelent névformát követjük. A renaissance szót, amennyiben a t neti stíluskorszakra vonatkozik – régies formájában használom. A szövegekben lévő, magyarázatra ruló idegennyelvű kifejezéseket, szólásokat és a neveket az első előfordulásuknál, számozott jegyze közlöm. Ugyancsak jegyzetben adom néhány kevésbé ismert név föloldását, s a hivatkozott művésze téneti munkákat: művész- és korszakmonográfiákat, pályarajzokat.

Megköszönöm Oltványi Imre leányának, Oltványi Noéminek a kötet sajtó alá rendezéséhez nyú önzetlen támogatását.

9 11

Ulisse Sartini alla *Galleria della First National City Bank* ha presentato i suoi dipinti dall'11 al 22 giugno. Sono quelle tracciate da lui forme ricavate dall'osservazione della natura o dai richiami irresistibili del mondo della tecnologia, in cui però appaiono, velate e variamente significate, presenze umane, che riconducono a una valutazione più strutturale e sentita, in cui anche i colori trovano la loro ragion d'essere quelli e non altri.

Bruno Bordoli alla Galleria *« Il Giorno »* ha presentato dal 5 al 18 giugno alcune delle sue opere più significative. La sua arte risulta da un approfondimento delle realtà sensibili e spirituali visivamente significate in segni geometrici o scomposti, simboli di presenze inquietanti.

Alla *Bottega d'arte Sant'Ambroeus* mostra della scultopittura di *Renato Di Donato* dal 28 maggio al 9 giugno. Di questo artista, di cui abbiamo avuto modo di ammirare le opere altre volte, vogliamo ricordare la tecnica originale che gli permette mediante un impasto di colori l'espressione più immediata della sua fantasia, suggestiva nei contenuti e nelle movenze, nel ritmo e negli effetti.

Dal 19 giugno al 1° luglio la pittrice belga *Daisy Van Besien* ha esposto alla *Galleria Schettini due*. Italiana d'adozione e più precisamente romana, l'artista fiamminga è una attenta interprete del paesaggio italiano ritradotto con amore e passione con dei colori che nonostante tutto non hanno perso la tonalità nordica: così possiamo dire che avviene una simpatica commistione tra la luminosità delle nostre zone e il grigiore tipico delle brume del nord, malinconicamente echeggianti inverni lunghi e silenziosi.
Nella stessa galleria mostra del pittore *Tarquinio* dal 5 al 16 giugno. Un ermetismo di fondo guida le figurazioni di questo artista che trova nella dimensione surreale la via più consona a un'espressione propria. Il cromatismo ricco e fondato sul verde è ricco di riferimenti simbolici, attraverso cui allusivamente prendono corpo delle intuizioni praticamente fondate su considerazioni attuali per l'argomento e le aderenze che interessano. Ciò che risalta maggiormente comunque è la capacità di sintesi che egli dimostra nella creazione pittorica.

Alla galleria *Vitruvio* hanno recentemente esposto i pittori *Armando Marasso* ed *Eliano Fantuzzi*. Pittore amante della natura il Marasso esprime in accostamenti di colori un senso poetico che gli permette di avvicinarsi alle cose con trepidazione. Il Fantuzzi invece profondamente legato all'ambiente della città sottende le sue opere in un'atmosfera sospesa, quasi di meditazione, a tratti squarciata da una luce improvvisa.

SESTRIERE

Mostra del pittore *Alessandro Nastasio* al *Grand Hotel Duca d'Aosta*. Attenzione costante dell'artista milanese è quella di ricercare una dimensione possibile in cui possano collocarsi i dati del reale e quelli che provengono da una rilevanza onirica, di ritrovare in un mondo poetico esperienze reali ovvero di rendere in un'aura di mito ciò che è quotidianità di vita.

VENEZIA

Lo scultore *Toni Betton* espone dal 24 giugno all'*Accademia Internazionale del ferro*. Le sue opere nascono dalla necessità di trovare un messaggio quanto più possibile aderente ad una realtà tecnologica, e riproducono il tormento delle forme scaturite dalla immaginazione stimolata da un mondo fatto di dimensioni meccaniche, regolato da leggi irreversibili, imprigionato in strutture opprimenti; lo sforzo dell'artista è anche quello di tentare una liberazione nel rifiuto della sconfitta.

VERONA

Alla *Galleria d'Arte Ghelfi* a partire dal 18 giugno *Francesco Casorati* ha esposto le sue acqueforti e litografie: si tratta di alcune tra le sue opere più rappresentative che documentano l'alto grado di perfezione a cui il maestro piemontese è giunto, conseguendo risultati lusinghieri che gli hanno valso l'affermazione presso le più qualificate mostre italiane ed estere.
Alla *Galleria d'Arte S. Luca* dal 16 al 30 giugno è stata tenuta una mostra postuma per ricordare la figura di Giuseppe Torelli, per tanti anni insegnante all'Accademia di Brera. Il tipo di pittura che egli seguì risentì della tradizione ottocentesche e del primo novecento, anche se egli le superò un po' a suo modo introducendo uno studio più approfondito della figura e una analisi più attenta ai problemi e agli aspetti del tempo contemporaneo.

CONCORSI

E' annunciato l' *VIII Premio Nazionale Pacifico Sidoli - Collettiva d'Arte Sacra per la Casa nel piccolo formato - Novembre 1973; Piacenza.*
Premio Medaglia Oro Presidenza Consiglio dei Ministri.
Pittura - Mosaico - Bassorilievo - Ceramica.
(Programma presso la galleria « 14 » di C.so Garibaldi, 14 - Piacenza).

Galleria d'Arte *« La Simonetta »* - Piazza Cavour, 11 - Tel. 233.973 - 24100 Bergamo; indice la*II Biennale di Pittura « Europa Unita »*, dal 30 settembre al 18 ottobre 1973.
COMITATO ORGANIZZATORE
PRESIDENTE: Prof. Avv. Davide Cugini - Critico d'arte.
VICE PRESIDENTE: Avv. Francesco Coppola.
DIRETTORE GENERALE: Pittore Domenico Fulciniti.
SEGRETARIO: Luciano Capoferri - Direttore del giornale mensile « Galleria d'Arte Simonetta ».
Il Comitato d'Onore è formato dalle autorità cittadine di Bergamo, dalla rappresentanza estera e dalle attività culturali nazionali.
I primi 6 premi d'acquisto sono: 1° premio di Lire 1.000.000 - 2° premio di Lire 500.000 - 3° premio di Lire 400.000 - 4° premio di Lire 300.000 - 5° premio di Lire 200.000 - 6° premio Lire 200.000.
Seguiranno altri 100 premi così suddivisi: targhe, coppe, medaglie in oro, argento e bronzo, diplomi.
Richiedere ogni ulteriore informazione alla « Galleria Simonetta » di Bergamo, dove vanno anche inviate o presentate le opere entro e non oltre il 30 luglio p. v.

1° Concorso - Mostra Internazionale di Pittura - S. Alberto di Butrio (Pavia) - dall' 11 agosto al 30 settembre 1973.
L'Associazione *« Amici dei Monumenti dell'Oltrepo Pavese »* con la collaborazione del *« Gruppo Culturale Ticino »* di Pavia indice il 1° Concorso e Mostra Internazionali di Pittura (a soggetto libero) « S. Alberto di Butrio » in concomitanza ad iniziative di propaganda per la valorizzazione turistica, storica, artistica, culturale della zona collinare pavese.
Al Concorso - Mostra di Pittura possono partecipare tutti gli italiani e stranieri di qualunque tendenza e tecnica, inviando opere di misura non superiore a cm. 60 x 80 che rimarranno esposte al pubblico, anche nei giorni festivi, dall' 11 agosto al 30 settembre 1973.
Ogni quadro venduto potrà essere rimpiazzato gratuitamente.
Della Mostra verrà pubblicato un catalogo nel quale saranno elencati tutti i pittori che invieranno la loro adesione *il più sollecitamente possibile* e comunque non oltre il 10 agosto 1973.
PREMI:

1° premio-acquisto	L. 2.000.000
2° premio-acquisto	L. 1.000.000
3° premio-acquisto	L. 500.000

PER INFORMAZIONE:
Associazione « Amici dei Monumenti dell'Oltrepo Pavese », presso la Biblioteca Civica di Rivanazzano - Pavia, C.A.P. 27055.

Gönöz Rezső
Grafikus

M.D.K.

"Hajógyár" (repro)

B. Supka Magdolna: Fekete-fehér
Művészet, 1966. január -13 lap

Görög A. Rezső

grafikus

1947-48.ban a Nagy Balogh János kollégiumban Nagymaroson Pap Gyula vezetése alatt tanult. Az iskolában készült muszkával szerepelt a ~~[illegible]~~ kollégiumnak a Magyar Képzőművészek Szabadszervezete Ipesti helyiségében rendezett bemutatkozó kiállításán.

Tus és szénrajzok, jó tusrajz krokik

Láttam 1948. okt. 3

MDK

Görög Rezső, festő

Kiállítása nyílik meg
Kecskeméten.

— : Görög-kiállítás 8.

ESTI HIRLAP, Bp. 1969. dec. 8.

Sörög Rezső festő

23.) A felszabadulás után készült tanács köztársasági vonatkozású műve: „Harca monitorokkal": Papír, rézkarc 16x26 cm Lsz. 59.46 141. old.

Gerelyes Ede: A Legújabbkori Történeti Múzeum tanácsköztársasági gyüjteménye. 131.o.

Legújabbkori Tört. Múz. Évkönyve. II. évf. 1960. Bpest, 1961 Franklin Nyomda, Bp.

Görög Rezső MDK

szerepelt a bratislavai Pedagógiai Könyvtár és a prágai Magyar Kultura által rendezett kiállitáson Bratislavában.

/
Bárkány Jenőné: Uj magyar grafikák kiállitása.

Uj Szó (Bratislava)

Sajtófigyelő anyaga keltezés nélkül.
valószinülag 1963. jun 11.

Görög Rezső festő

24.) A felszabadulás után készült tanácsköztársasági vonatkozású művei
„Az antant ellen". Papír, rézkarc.
16.8x26 cm Ssz.59.47 141.old.

Gerelyes Ede: A Legújabbkori Történeti Múzeum tanácsköztársasági gyüjteménye. 131.o.

Legújabbkori Tört.Múz.Évkönyve.II.évf.1960.Bpest,1961.
Franklin Nyomda,Bp.

Görög Rezső, festő

25) A felszabadulás után készült tanácsköztársági vonatkozású munka: „Utolsó töltényig". Papír, rézkarc. 16.9 x 26 cm Lv. 59.48. 142 old

Gerelyes Ede: A Legújabbkori Történeti Múzeum tanácsköztársasági gyüjteménye. 131.o.

Legújabbkori Tört.Múz.Évkönyve.II.évf.1960.Bpest,1961. Franklin Nyomda,Bp.

Görög Rezső, festő

26.) A felszabadulás után készült tanácsköztársasági vonatkozású műve: „A proletárhatalomért" Papír, rézkarc. 16.5 x 26 cm Ltr. 59.57 142. old.

Gerelyes Ede: A Legújabbkori Történeti Múzeum tanácsköztársasági gyűjteménye. 131.o.

Legújabbkori Tört. Múz. Évkönyve. II. évf. 1960. Bpest, Ivel. Franklin Nyomda, Bp.

Görög Rezső, festő

22.) A felszabadulás után készült tanácsköztársasági vonatkozású mű: „A nép hatalmáért". Papír, rézkarc. 13 x 27 cm. Lsz. 59-43. 14 old.

Gerelyes Ede: A Legújabbkori Történeti Múzeum tanácsköztársasági gyűjteménye. 131.o.

Legújabbkori Tört. Múz. Évkönyve. II. évf. 1960. Bpest, 1961. Franklin Nyomda, Bp.

Görög Rezső

MDK

szerepelt a müvelődési házban rendezett
" A Magyar Tanácsköztársaság" c. grafikai kiállitáson
a mely márc. 21-én nyilt meg.

-y -r: Csak a szomszédba kell menni...
Villamosgép. 1963. márc. 30.

Görög Rezső, grafikus

M Ok

A Csók-galériában rendezett kiállításon szerepel „Kompáthelés" c. kompozíciója.

P.T.: Tegyzetek kiállításokról

9. b

Népszabadság. Bp. 1960. jún. 22. [Vidéki]

MDK

Görög Rezső

Műveivel résztvett a VIII.Magyar Képzőm. kiállitason.

Dutka Mária: Grafikus művészetünk fejlődése.

Magyar Nemzet, 1960.IV.17. 9.l.

—

M. D. K.

SÖRÖS Rezső grafikus

A Csók Galéria kiállitásán

szerepel

Magyar Nemzet 1960. (XVI.) 147. sz. 4. l.

(a. m.) Grafikai és kisplasztikai

kiállitás

Görög Rezső, grafikus

MDh

Rézkarcai tűmet fel.

Péter Imre: A Fiatal Képzőművészek Stúdiójának kiállítása az Ernst Múzeumban

Népszabadság BP. 1960. febr. 5. 8.l

M. D. K.

GÖRÖG Rezső festő

A VIII. Magyar Képzőművészeti Kiállítás

Jon szerepel

Magyar Nemzet 1960 (XVI.) 92 sz. 9 e

Dutka Mária: Grafikus művészetünk fejlődése.

Görög Rezső
festő

M.D.K

A bayreuthi fesztivál kiállításán
alkotása szerepelt.

Művészeti életünk – 40 kap.
Művészet, 1960. november.

MDK

Görög Rezső

Falujáró, tusr.

I. M.Képzőmüv. Kiáll. Mücs. 195o. aug.
9 l.

Gönyű Rezső, grafikus.

„A nép hatalmáért" címmel a művész rézkarcai jelennek meg egy albumban, a 40. évfordulós alkalomból. (Képzőművész. Alap kiadása)

—: Magyar grafikusok a Tanácsköztársaságért

Népszabadság, Bp. 1959. márc. 7. 4. (

GÖRÖG Rezső grafikus M.D.K.

Piac, Távoli kikötö, Régi város,

Holt Tisza,

Nincs menekülés, Strontium 90, Szerencséd sárkány,
Még van élet,
Tenge járó. Dunai erőmü

S.M.: Görög Rezső grafikusmüvész kiállitása a Fényes Adolf -teremben

Magyar Nemzet 1963. január 18. 4.1.

M.D.K

Görög Rezső
grafikus

A Fényes Adolf teremben tartotta tárlatát.
„Vörös kocsma", „Dülő úton", „Munkábaimenő"
„A Dunai Hőcreánni" építése", „Tengerjáró", a
„Kompátjáró" a „Táncosnő", a „Holt Tisza"
ainú műveit állította ki.

Solymár István: Görög Rezső rézkarcai
Művészet, 1963. április – 39 lap

GÖRÖG Rezső festő M.D.K.

Kiállitása a Fényes Adolf-teremben

Napló

Magyar Nemzet 1963. január 13. 8.1.

M.D.K.

Görög Rezső
grafikus

Műveivel részt vesz a miskolci
kiállításon.

Lakner Sándor: Képzőművészeti krónika
Élet és Irodalom, 1961. nov. 18 - 10 l.

Görög Rezső
Grafikus

M.D.K.

Méltatás – „Kelet" c. munkája

Lázár Sándor: Képzőművészeti Krónika

Élet és Irodalom, 1961. nov. 18 – 10 l.

MDk

Görög Rezső, grafikus

November-ben a Fényes Adolf Teremben kerülnek kiállításra grafikái.

– : A Képzőművészeti Kiállításokon őszi és téli terve 8. l

NÉPSZABADSÁG Bp. 1962. júl. 19.

MDK

Görög Rezsö, grafikus.

Szinva patak. Rézkarc.
Kókai-tanya. "

Mücsarnok. -Tavaszi Tárlat. 1957. Kat. 15.1.

M.D.K.

Görög Rezső
grafikus

"Kolumbusz" című rézkarca
" szerepel a kiállítás anyagá-
ban.

Kontha Sándor: A IX. kiállítás grafikai anyagáról
Művészet, 1962. május — 20 l.

MDK

Görög Rezső

Hajómunkások, rk.

Emelkedő, rk.

Közös uton, rk.

Tavaszi szántás, rk.

VIII. M. Képzőmüv. Kiáll. Mücs. 1960. ápr.

M.D.Y.

Görög Rezső
grafikus

Illusztráció

Mándy Iván: Saki
Élet és Irodalom, 1965. jún. 19. - 10 kép

Görög Rezső

grafikus

M.D.K.

Vegyi kombinát
(nagyméretű rézkarc)
repro

Élet és Irodalom, 1965. ápr. 17 - 1 lap

MDK

Görög Rezső

Szüretelő, rézk.

Gobelin szövők,"

M. Képzőművészek grafikai és kisplasztikai kiáll. 1960. jun. Csók Gal.

M.D.K.

Görög Rezső
Grafikus

Illusztráció

Sz. Kovátslajos: Pataki Merkúr
Élet és Irodalom, 1965. jul 3-5 lap.

Görög Rezső
grafikus

MDk

„Dimbard illusztráció" (Rézkarc)

repro.

Élet és irodalom, 1965 aug 21 - 2 lap

M. D. V.

Görög Russó.
Grafikus

Arckép

Élet és Irodalom, 1965. jún. 26 - 1 lap

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307
ÉLET ÉS IRODALOM
1965 JUN 26

Görög Rezső

1021

Lapokban olvastuk (11. old.) — Pintér Tamás riportja: Vizözön idején (12. old.)

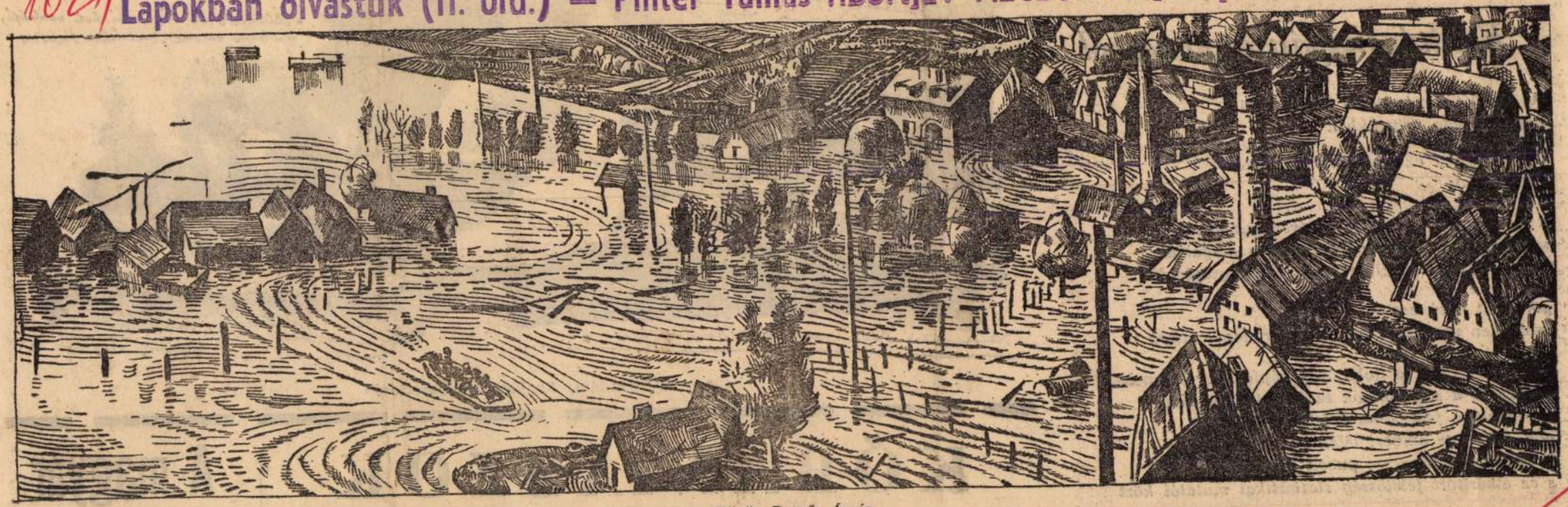

Görög Rezső: Árvíz

TÍMÁR GYÖRGY:

Kiáltás magányos tömegből

Az öröklét reménytelen kékje felől
végesen céda örömökhöz

megroppanva az elmulasztott napok
vádjai alatt

a mész fanyar intelmével véredényeinken
szívünkben a társak elrendezetlen dolgaival
tövében tetteink félbemaradt állványzatának

görnyedt hátú asztalok előtt
melyeken vasárnapi kártyák korbácsa csattog

alig hallva már a dobszólók gépfegyver-kelepelését
alig látva a söröskorsók tetején fölpúpozódó
gombaalakú felhők hamufehér virágát
alig sejtve az emberi lélek pihegését
a mechanika fényesre pucolt fogantyúi
s az elhárított felelősség statisztikai mutatói közt

idegen magányok egy-éjszakai haladékát vadászva és

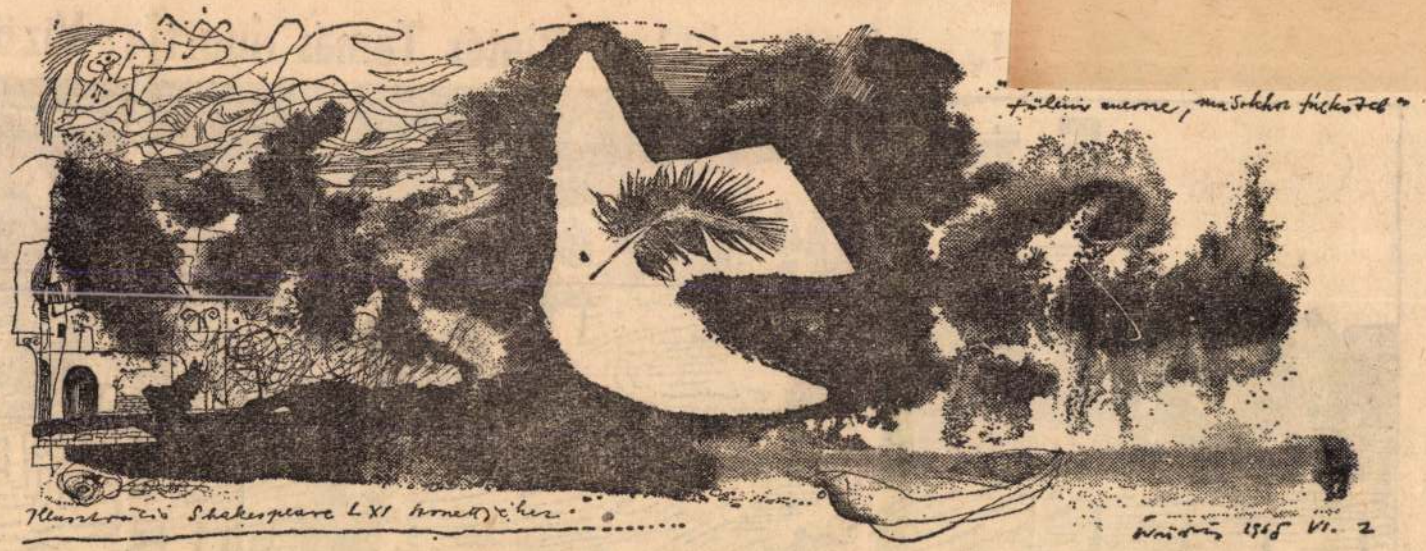

Würz Ádám: Shakespeare-illusztráció

KŐBÁNYÁSZOK

Szobról hegyek között va-

A magyar

Görög Rezső festő

Szövegben említve készítette a Villamosgép Művelődési Házban rendezett grafikai kiállításon

1966. szept. 19 Villamosgép

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi S. u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

KISALFÖLD

Görög Rezső

1968 JUN 19

erre a célra.

Grafikai kiállítás Téten

A neves fővárosi grafikus művész, Görög Rezső kiállítást rendez a téti művelődési házban. A június 14-én, pénteken megnyíló kiállításon számos szép rézkarcot mutat be a közönségnek. Később Kapuvárott is kiállítja műveit Görög Rezső.

100 m női [illegible]
vicova (Bratislava) 1.28,6. 2. Bondor Erzsébet (Győr), 3. Deákova (Bratislava), 4. Tanay Melinda (Győr).

50 m fiú pillangóúszás: 1. Schmuk Róbert (Győr), 35. 2. [illegible]

MTI SAJTÓFIGYELŐ

MAGYAR HÍRLAP KIADÓ BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 81

Telefon: 138-068, 337-748, 340-776

Görög Rezső

ESTI HÍRLAP

Budapest

1960 DEC 8

GÖRÖG-KIÁLLÍTÁS

1021

Kecskeméten, a városi művelődési központban, ma délután nyitják meg Görög Rezső festőművész kiállítását.

MDK.

Görög Rezső

Kiállitási kritika

Müvészet 1965 nov. 31 lap

MDK

Görög Rezső

Stroncium 9o., repr.

1. Miskolci O. Grafikai Biennale 1961.

M.D.K.

Görög Reső
Grafikus

„Akt"

Élet és Irodalom, 1966. aug. 19 - 9 kép

M.D.V

Görög Rezső
grafikus

A bűnök rigeté

Élet és Irodalom, 1966. ~~szeptember~~ 3 - 7 lap

MDK

Görög Rezső

Örök békét c. sorozatból:

Még,csak kisérlet, sz.rk.

Stromcium 9o, " "

1. Miskolci O. Grafikai Biennale 1961.

Görög Rezső

A nép hatalmáért, rk.
Atomháboru, Stroncium, sz.rk.
" Még van élet," "

M. képzőművészek a fasizmus ellen, H.Cal.
1965.

MDK

Görög Rezső

Örök békét c. sorozatból:

Nincs menekülés, sz.rk.

Szerencsés sárkány, rk.

Elindul a pusztulás, "

1. Miskolci O.Grafikai Biennale. 1961.

Görög Rezső

Török békét c. sorozatból:

Nincs menekülés, sz.r.k.

Szerencsés sárkány, r.k.

Állandó a pusztulás, "

MDK

Görög Rezső

Rimbaud illusztr., rk.

Távoli kikötő, "

Kelet, rk.

1. Miskolci O.Grafikai Biennale. 1961.

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

Görög Rezső

ÉLET ÉS IRODALOM

1900 SZEP 9

1021

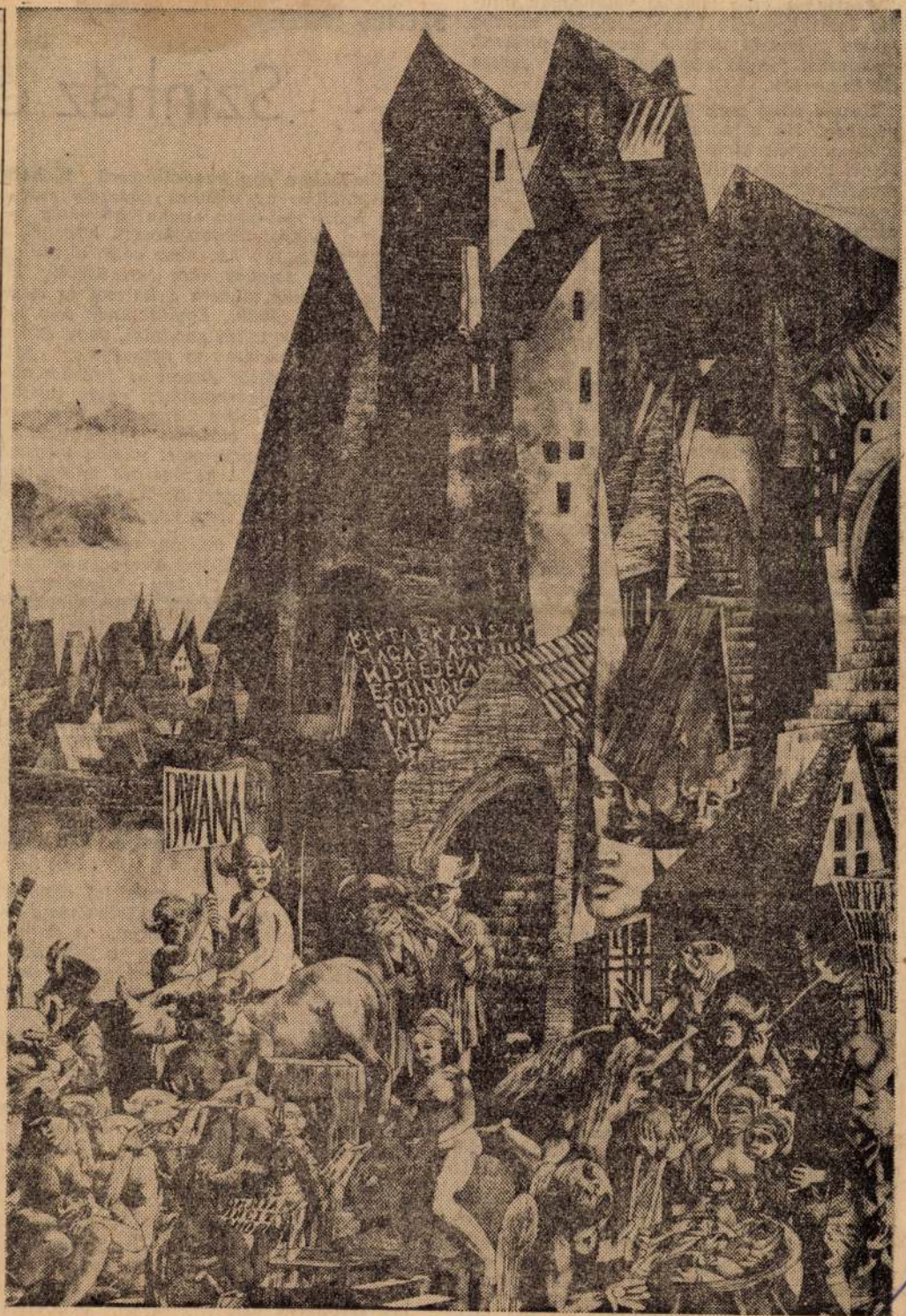

Görög Rezső: A bűnök szigete

Színház é

A színház és a temetés valahogyan mindig összekeveredik képzeletemben, mintha fekete gyászszín vitázna harsány pirossal, gyászezüst fénylő arannyal. Ennek furcsa története van.

Hosszú ideig csak temetést játszottunk az utcában. Ha a porcelánbabák összetörtek, a kismacskák kimúltak, elhantoltuk őket. Mivel vallásukat illetőleg nehezen tudtunk megállapodni, háromféle szertartás szerint temettünk, hogy a dolog biztos legyen. Temetést épp eleget láttunk, mert minden temetési menet utcánkon vonult át: a katolikus, a pravoszláv, és zsidó halottakat a Lampel udvarból temették. A szertartás Lampelék kertjében vette kezdetét, azután végigvonultunk az udvaron, az utcán, végül a mi kertünkben álltunk meg, itt volt a baba-macska temető. Litániákat énekeltünk, imádságokat mondtunk, sírtunk, jajongtunk, annak rendje és módja szerint.

Egy nap a játék más színeket és formákat vett fel és mégis, mintha a temetési játéknak egyenes folytatása lett volna. Halotti énekek, imák helyett más szöveg került előtérbe, pap és kántor helyett más szereplők, de a buzgalom és áhitat ugyanaz maradt.

Anyám abban az időben súlyosan megbetegedett, kórházba kellett szállítani. Majd négy hétig feküdt és meg is operálták. Ezalatt az idő alatt egy vándorszíntársulat időzött a városban. Egyik szobánkat egy színészházaspár bérelte ki. A színésznő, egy szép, barna szemű hölgy engem azonnal gondozásba vett és agyonszeretett. Ennek köszönhettem, hogy néhányszor magával vitt a színházba és a színpaddal szemközt a magas karzatra ültetett. Láttam Jancsi és Juliskát, Gülbabát, az Ocskay brigadérost, még Az ember tragédiáját is. Legfőképpen persze a királylány, az angyalok, a vasorrú bába, Kukorica Jancsi és Iluska vonzottak, a többiből nem sokat értettem. De tudja az ég, miért, az Ocskay brigadéros emlékezetembe vésődött, talán csak a neve, de ennek kapcsán évek múltán, kivilágosodott előttem a darab értelme.

Anyám hazajött a kórházból, a színésznő elutazott, engem meg teljesen lefoglaltak képzelgéseim, éjjel-nappal a színházról ábrándoztam. Pajtásaimnak addig mesélgettem, mit láttam, míg előttük is megelevenedett a történet, a színpad a színészekkel, s rájuk is átragadt az én ábrándozásom. Senki se akart többé temetést játszani, még ortodox oroszt sem, pedig az volt a legbonyolultabb, s a legtöbb figyelmet igénylő. Játsszunk színházat, határoztuk el; de hol?

A Lampel udvarban, a halottas szobára esett a választásunk. A halottas ház rendes, kőből épült ház volt, két helyiségből állt, egy kis előszobából és egy tágas, nagy ablakos, világos szobából. A falak fehérre meszelve, a padló simára gyalulva, bútorzata mindössze egy szekrény és egy lóca, az előszobában egy kandallószerű tűzhely állt. Odakünn az ablakra vadszőlő futott fel, a nyári melegben enyhe hűvösség fogadta a belépőt. Halott hosszú hónapokig se került ide, így hát nem volt akadálya annak, hogy színházunkat itt üssük fel. Lampel Annuka elhozta a kulcsot és megkezdődtek a próbák. Egyikünknek sem jutott eszébe halottakra gondolni, vagy éppen félni, hiszen azelőtt is nemegyszer játszottunk itt. Először Jancsi és Juliskát adtuk elő, majd Hamupipőkét, egyre inkább a saját elképzelésünk szerint. Vasárnap délután nyilvános előadást rendeztünk az utcabeli gyerekeknek, mert színész mégsem lehetett mindenki, közönségre is szükség volt. A felnőttek ugyan be-bekukkantgattak az ajtón, de annak nem nagyon örültünk.

Majdnem egy év múltán, ráakadtam egy olvasókönyvben Rákóczi Ferenc arcképére és egy történetre Ocskay brigadérosról. Képzeletemben nyomban kikerekedett a színdarab. Szívem összeszorult, most értettem csak meg, hogy Rákóczit, a szabadsághőst elárulták. A mesék és a való történelem egybeolvadtak; szenvedélyes kíváncsiságom most már nem tudott betelni, mindent tudni akartam az új különös alakról. Apámat addig faggattam, míg kibontakozott előttem az egész történet. Rákóczi mögött feltűnt édesanyja, Zrínyi Ilona, amint gyászfátyolosan megjelenik a bécsi udvarban és gyermekeiért könyörög, majd Munkács ostrománál, a várfokon, a vitéz daliák között.

A mesék törékeny álomalakjai elmosódtak és színházunkban Rákóczi és Zrínyi Ilona lettek a színjáték főalakjai. A darabot magam írtam és rendeztem, a főhősnőt is én alakítottam. Összeszedtem anyám ócska fehér kalapfátylait s a hajamba tűztem. Így képzeltem el Zrínyi Ilonát a munkácsi vár bástyáján, lebegő fehér fátyollal. A munkácsi vár ostroma, a török elleni harcok, ismételten visszatértek játékainkban, fantáziánk csapongása szerint. Kényünk-kedvünkre színeztük, kevertük a történetet, mit sem törődve a történelmi hitelességgel. Ehhez az is hozzájárult, hogy a közeli Temető utcáról kerengő legendák mély benyomást tettek rám. Mesélték, hogy ez az utca a török időkben véres csaták színhelye volt és az elesett harcosok éjidőn feltámadnak és újból megverekszenek. Ha reggel a Temető utcán az iskolába mentem, megjelentek előttem a vad janicsárok, ékkövekkel

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi S. u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

SZABAD FÖLD

Görög Rezső

1961 DEC 24

1021

Nádfeles porta

(Görög Rezső rajza)

ész ma id...

ás egy iparosodott községben

tömöríti majd. Mindenesetre: a falu kereskedelmi hálózata, árubősége és áruválasztéka ma odáig fejlődött már, hogy nemcsak a község, de a környező 8—10 falu lakóinak, vásárlóinak is képes az igényeit kielégíteni.

Ami az igényeket illeti: semmivel sem másabbak, mint a városban élő embereké. Ruházkodás vonatkozásában egyszerűen képtelenség különbséget tenni ma már a más-más foglalkozásúak között, e téren nincs munkás, nincs paraszt, nincs értelmiségi, *csak jólöltözött ember van!* A ruházati szaküzletben nem lehet eladni a divatjamúlt holmit, viszont — éppen csak a példa kedvéért említjük — a legdivatosabb, legdrágább bundákból *felét* sem képesek kielégíteni az igényeknek.

Az élelmiszerek esetében: a nők tömegesebb munkába állása óta ugrászerűen megnőtt a kereslet a *konzervek* és például az üzemileg gyártott, *sárilott tésztafélék* iránt. A kereslet növekedése e vonatkozásban legalább 40 százalékkal meghaladja az előző évek forgalmát. Három évvel ezelőtt a község lakói még csak újságból ismerték [illegible] lődés az *éttermi étkezés* iránt. A község kisvendéglőjében naponta átlag 150—200 előfizetéses menüt szolgálnak fel, sőt, egyre több a vacsoravendégek száma is.

Éttermi étkezés

Az étkezésnek ez a formája nemcsak kényelmével, de az étrend változatosságával is hódít, mégpedig közvetve is, oly módon, hogy nem egy hőgyészi asszony megjelenik az étterem konyháján, s egyik vagy másik étel receptjét kéri. A kisvendéglő és a cukrászda megjelenése véget vetett egy régi szokásnak is: Hőgyészen nem, vagy csak elvétve tartanak már lagzit, esküvői ebédet, vacsorát odahaza. Csakúgy, mint városon, áthelyeződött ez már az étterembe. Mindezek együtt eredményezték, hogy már épülőfélben van egy nagyobb, modernebb szórakozókombinát. És még egy adat: a község kávéfogyasztása az 1962. évi 312 kilóról 1967 október végéig már *2400 kilogrammra ugrott.* És ebben nincsen benne a cukrászdában és az étteremben felhasznált kávémennyiség.

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

ÉLET ÉS IRODALOM

Görög Rezső

1967 APR 8

1021

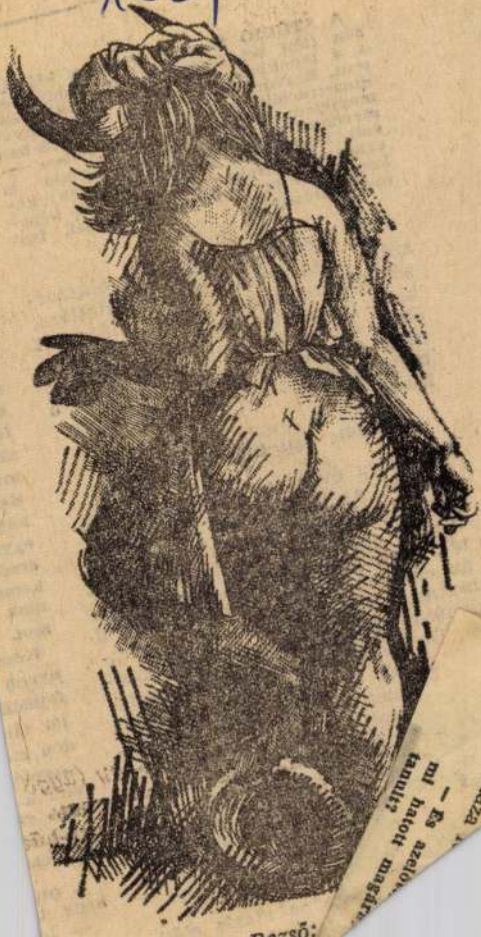

Görög Rezső:

sán tűnt fel nagyerejű festményeivel, s a lapokban is igen jó kritikát kapott. Bravúros rajztudásra valló könyvillusztrációit, méginkább az ES-ben megjelent grafikáit már régebben ismerhette az olvasó. Önálló tárlata is volt, 1964-ben, a Szabadsághegyen; köveket, kavicsokat láthattunk a képeken, sokfajta variációban, tussal, festéssel előadva.

— Ezeket a köveket olaszországi utazásom után festettem, sőt néhány ilyen képet még ott kinn. *Amerigo Tot* is megnézte őket, és azt mondta: „Ha köveket akar festeni, fessen köveket — a metamorfózist bízza a képre". Igaza volt.

— Meddig volt Olaszországban?

— Egy évig. A legtovább Rómában. Az első időben zavart voltam. Próbáltam festeni, de mélyen a saját szintem alatt maradtak ezek a képeim. Idegen helyen az ember minden támasz nélkül marad. Egyedül. Ráadásul mindenféle hányattatásnak van kitéve. De körülveszi egy *állandó* gazdag közeg, a város, Róma. Körülveszi a szépség. Először érzékeltem életemben pontosan sajátmagamat. Róma olyan hely, hogyha az embernek bármilyen baja van, lemegy az utcára, kicsit sétál, és akkor boldog. Aztán egy év múlt, úgy éreztem, hogy most már lehet menni.

— ... még az utazás előtt, ... mint festőre? Hol ...

Görög Perső

Hajógyár c. mérkőzés

Szerepel a X. Magy. Kép. Mint.

Kiállításon

Kortárs 1965 XII. n. 2004 old.

Görög Rezső MDK

Hajómunkások, rézkarc

Emelkedő, rézkarc

Felszabadulásunk 15. évfordulójára, c. sorozatból

Mücsarnok 1960. VIII.Magy. Képzőm. Kiáll.

Görög Rezső MDK

Közös uton

Tavaszi szántás, rézkarc

Mücsarnok 1960. VIII.Magy. Képzőm. Kiáll.

Görög Rezső

MDK

Szinva patak, rézkarc

Kókai-tanya, rézkarc

Műcsarnok 1957 Tavaszi tárlat

MDK

Görög Rezső

Columbus, rézk.

Rimbaud illusztráció, rézk.

IX. Magyar Képzőm.Kiáll. kat. Mücs. 1962. 21.l.

MDK

Görög Rezső
gépírása

„Tanulmány"

Élet és Irodalom, 1968. július 13. – 1 lap.

Görög Rezső

MDK

Falujáró, tus

Mücsarnok 1950. I. Magy. Képzőm. Kiáll.

Görög Rezső

kiállított grafikái:

Szinva patak, rézkarc, 39 x 24 cm.

Kóhai-tanya, -"-, 38 x 30 cm.

Tavaszi tárlat. A Mücsarnok kiállitása 1957. Kat. szerk.: Kisdiginé Kirimi Irén. Bp. 1957. 19 l.

15. l.

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi S. u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

SZÖVETKEZET

1968 AUG 28

Görög Rezső

Görög Rezső

1021

Válasz a Népszavának:

Mitől tisztátalan a könyvterjesztés?

Hogyan lehet a bolhából elefántot csinálni? Ezt a címet is adhattuk volna e cikknek. De kezdjük az elején...

Hogy mitől tisztátalan a könyvterjesztés, arra a *Népszava* riportsorozata adja meg a választ: a SZÖVKÖNYV ügynökei pécsi üzemekben meg nem engedhető magatartást tanúsítva akartak könyvet eladni; továbbá attól, hogy a SZÖVKÖNYV szikszói boltjának szervezője egy festőművész megbízásából rézkarcra is gyűjtött megrendelést. Kiss Gy. János a riportsorozat írója 4, azaz négy alkalommal foglalkozik e probléma-sorozattal, s befejezésül azt írja, hogy *„A kör bezárult — a SZÖVOSZ-é a szó."*

Szerettem volna, ha a *Népszava* a könyvterjesztés tisztátalanságában főbűnösnek is megadta volna a szót, azonban az erre irányuló tiszteletteljes kérésem visszautasítással találkozott. Úgy, hogy a *Népszava* olvasói, ha már nem is tájékozódhatnak a SZÖVKÖNYV igazgatójának (mint főbűnösnek) álláspontjáról, a *Szövetkezet* olvasóit talán érdekelni fogja: mitől tisztátalan valójában a könyvterjesztés?

Monopolhelyzet vagy szabadpiac?

Töredelmesen beismerem, hogy a SZÖVKÖNYV ügynökei pécsi üzemekbe kopogtattak be azzal a szándékkal, hogy ott könyvet adjanak el. Igaz, a SZÖVKÖNYV-nek nem feladata az üzemi könyvterjesztés, de semmiféle rendelkezésről, vagy akár illetékes szervek állásfoglalásáról nem tudok, amely az *új gazdasági mechanizmus viszonyai között* megtiltja (vagy akár csak ellenzi) ezt a tevékenységet. (A régi mechanizmusban volt ilyen „területi elhatárolás", melyet akkor sem sikerült *egyik félnek* sem betartania, azaz betartatnia.) Ellentétben tehát Kiss Gy. János értékelésével, véleményem szerint az lenne — Kiss Gy. János szavaival szólva — „az új gazdaságirányítás sajátos értelmezése és felfogása", ha figyelmen kívül hagynánk azt a kormányrendeletet, mely szerint *„Tilos olyan megállapodás létrehozása, amely a piac felosztását, vagy fogyasztók meghatározott körének valamely beszerzési lehetőségből való kizárását célozná, vagy korlátozná a fogyasztóknak a beszerzési források közötti választás lehetőségét..."* Vagyis: ügynökeinket nem küldtük, nem küldjük az üzemekbe. De meg sem tiltjuk nekik, hogy megpróbáljanak *ott is* könyvet eladni.

Mi történt Pécsett?

A könyvterjesztés tisztaságáért riportsorozatot — amennyire meg tudom ítélni — egy ügyes boltvezetői fogás indította el: a Művelt Nép pécsi boltjának vezetője dokumentumokat gyűjtött össze a SZÖVKÖNYV ügynökeinek megengedhetetlen magatartásáról. Nézzünk meg közelebbről egy ilyen dokumentumot, *azonban teljes egészében*, és nem egy kiragadott részletét, ahogy azt a *Népszava* július 5-i számában Kiss Gy. János idézi.

A Mecseki Ércbányászati Vállalat igazgatósági osztályának vezetője, Várhegyi Pál 1968. június 6-án a következő levelet írja a *Művelt Nép Könyvterjesztő Vállalat pécsi boltjának:*

„Könyvterjesztőjük, aki vállalatunk dolgozója (Gál József) *szóbeli felkérése alapján* (kiemelés tőlem — V. S.) értesítem Önöket, hogy 1968. V. 28-án a vállalat igazgatójának helyiségében megjelent Vészits L. László Budapest, XI., Bartók Béla út 59. sz. alatti lakos.

A fent nevezett eléggé el nem ítélhető hangnemben követelte, hogy részére, aki a földművesszövetkezetek könyvterjesztője, adjunk a vállalat területére könyvterjesztés céljából belépési engedélyt.

Ezen engedélyt a nevezett részére kiadni nem áll módunkban, mivel vállalatunk minden üzemében hosszú évek óta véleményünk szerint jól szervezett könyvterjesztői apparátus dolgozik társadalmi alapon."

Az történt tehát, hogy egyrészt ügynökünk modortalansága miatt, másrészt mivel az üzemben „jól szervezett könyvterjesztői apparátus dolgozik", az üzlet nem jött létre.

Ügynökünk tehát dolgavégezetlenül távozott, a *piacon vereséget szenvedett.* (Van ilyen is a gazdasági életben.) Ezt követően máshová kopogtatott be azzal a szándékkal, hogy könyvet adjon el, mert ha már könyvügynöknek csapott fel, mi mást is csinálhatna... Legfeljebb ráadásul ő is dokumentumokat szerez a vállalatoktól (egész sor ilyen van a birtokomban), melyben *dicsérik* tevékenységét.

Ami a szikszói rézkarcvásárt illeti: Kiss Gy. Jánosnak tulajdonképpen nem a SZÖVKÖNYV-vel, hanem Görög Rezső festőművésszel van vitáznivalója. Ennek az ügynek ugyanis végképp nincs sok köze „a könyvterjesztés tisztaságához", még akkor sem, ha történetesen éppen a SZÖVKÖNYV egyik munkatársa volt a közvetítő; neki ezért vállalnia kell a fegyelmi felelősségre vonást.

Visszatérve a pécsi ügyre: *a Művelt Nép boltvezetője szeretné tehát monopolhelyzetét az új gazdasági mechanizmusban konzerválni. Ebben szövetségese lett Kiss Gy. János.* Mi nem vagyunk szövetségesei. Még akkor sem, ha ezzel a könyvterjesztés „tisztátalanná" válik.

Néhány kiegészítő adat

Íme, egy-két újabb adat, melyeket egyébként Kiss Gy. János is könnyűszerrel beszerezhetett volna:

1. A szövetkezeti könyvterjesztő apparátus 157 könyvesbolt, 3050 faluban működő több mint tízezer bizományos, továbbá 40 ügynök közvetítésével, valamint a napi- és hetilapokban közzétett hirdetések nyomán 1968. I. félévben 70 millió forint értékű könyvet hozott forgalomba. E forgalomból 4 millió 300 ezer forint (az összforgalom 6 százaléka) a városi-üzemi könyvforgalom: egy része az ügynöki tevékenység eredményeképpen (lásd pécsi panaszok), más része a hirdetésekre a városokból beérkezett megrendelésekre.

2. Azok *az ügynökök*, akikre a mennydörgés-villámlás zúdul, *öt, illetve hét éven át annál a vállalatnál dolgoztak, melynek boltvezetője a könyvterjesztés „tisztaságának" élharcosa.* (A Lengyel házaspárnak tudomásom szerint egy ideig közvetlenül ő maga volt a főnöke.)

Lehetséges, hogy elfogult vagyok, de úgy érzem, hogy a SZÖVKÖNYV-től nem kellene félteni sem a falusi könyvterjesztés fejlesztésének ügyét (amióta a SZÖVKÖNYV működik, a szövetkezeti könyvforgalom az 1958. évi 28 millió forintról 164 millió forintra emelkedett), sem pedig a könyvterjesztés tisztaságát.

Hogy a bolhából pedig hogyan lehet elefántot csinálni?

Így. Ahogyan Kiss Gy. János tette...

Varga Sándor
a SZÖVKÖNYV igazgatója

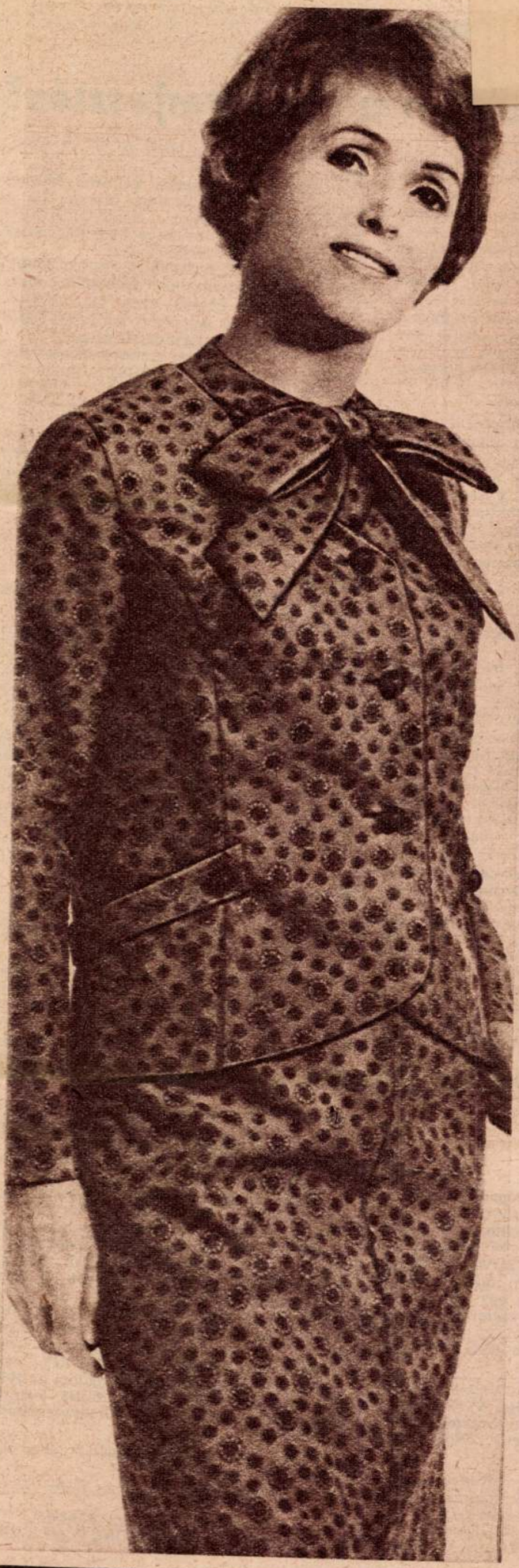

Hűvösebb napokra hossz
ujjú nyári kosztümöt mut
tunk be. A kabát eleje ké
két részből szabott, a kab
ilyen szabását leginkább tel
karcsú nőknek ajánlhatju
A karcsúsító vonalra gomb
bal rögzített öv díszíti
fogja össze a kabátot. Érd
kessége, hogy nincs raj
gallér, de az alatta levő,
kosztüm anyagával me
egyező blúz széles szala
csokor dísze szép kiegész
tője a komplénak.

A szoknyát négy részb
kell szabni. A középvarr
soknál elöl és hátul menet
lesen szűkítjük a szokny
a karcsúsító hatást így érj
el.

A kabát alatt levő bl
ujjatlan és levegőbe ka
csúsított. Munkába járásh
jól kihasználható visel
Mivel három részes, így
könnyen változó időjárá
hoz is kitűnően alkalma
hatjuk.

A kosztüm anyagául ajá
hatjuk azt, hogy színes ka
tont, mintás pikét va
vásznat vegyenek.

Nyári ruhák i

Iskolás lányoknak mut
tunk be két sima vona
nyári ruhát. Mindkét ruh
ballonból vagy egyszínű v
szonból készíthetjük.

Az első modellünk karcs
sító vonal nélküli kifelé b
vülő ruha. Elején a ruh
nyakkivágásnál kétszeres,
zsebeknél egyszeri letűzéss

GYEREKEKNEK

Játsszunk a s

**Odakint zuhogott az eső. A
esetten bámultak a pocsolyás
idő volt, hogy senkinek sem
ni, még egy percre sem az ut**

**— Jaj, de unatkozom — nya
copfját babrálta. — Játszani
De mit? — kérdezte Marika –
bákat, meg a találós kérdése
mivel lehetne jól játszani?**

**— Szavakkal — mondta Teri
ámuldoztak a lányok. — Bizo
ják a felnőttek is, az írók, a
csak. Ebbe a hét sorból álló h
tűből álló szót írok be. Találjá
szefüggés van a hét szó közöt
szerre tiltakoztak: semmi
mondták. De bizony van, ha az
jét a szavak elejére teszitek, ú
telmű szavakat kaptok. Könn
mondok. Itt van ez a szó: ala
szitek a „k" betűt, kalap lesz**

**A ti feladatotok, hogy megta
közös első betűjét.**

**A helyes megfejtők közt kö
ki.**

Beküldési határidő szeptembe

GÖRÖG REZSŐ"

Szántó kovács Faros elfogása rézkarc

Fiatal képzőművészek és pásztorművészek
kiáll. 1955

Görög Rezső

grafikái az alanti mű terjedelmének kötöttsége következtében nem szerepelnek abban.

Solymár István: Mai magyar rajzművészet, Budapest, 1972. 22 l.

101

Görög Rezső

Rézkarc /szepró/

Jelenkor 1968 IX. n. borsitó 2. old.

Gövög Rezső

Szinva patak, rézrezc, ~~38×30~~ 39×24 cm

Kókai-tanya, " , 38×30 cm

Budapest Műcsarnok Szillitása, 1957, kat. nem. kisdéginé, Kisimi Ivan,

15

Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

ÉLET ÉS IRODALOM

1965 OKT. 23

1021

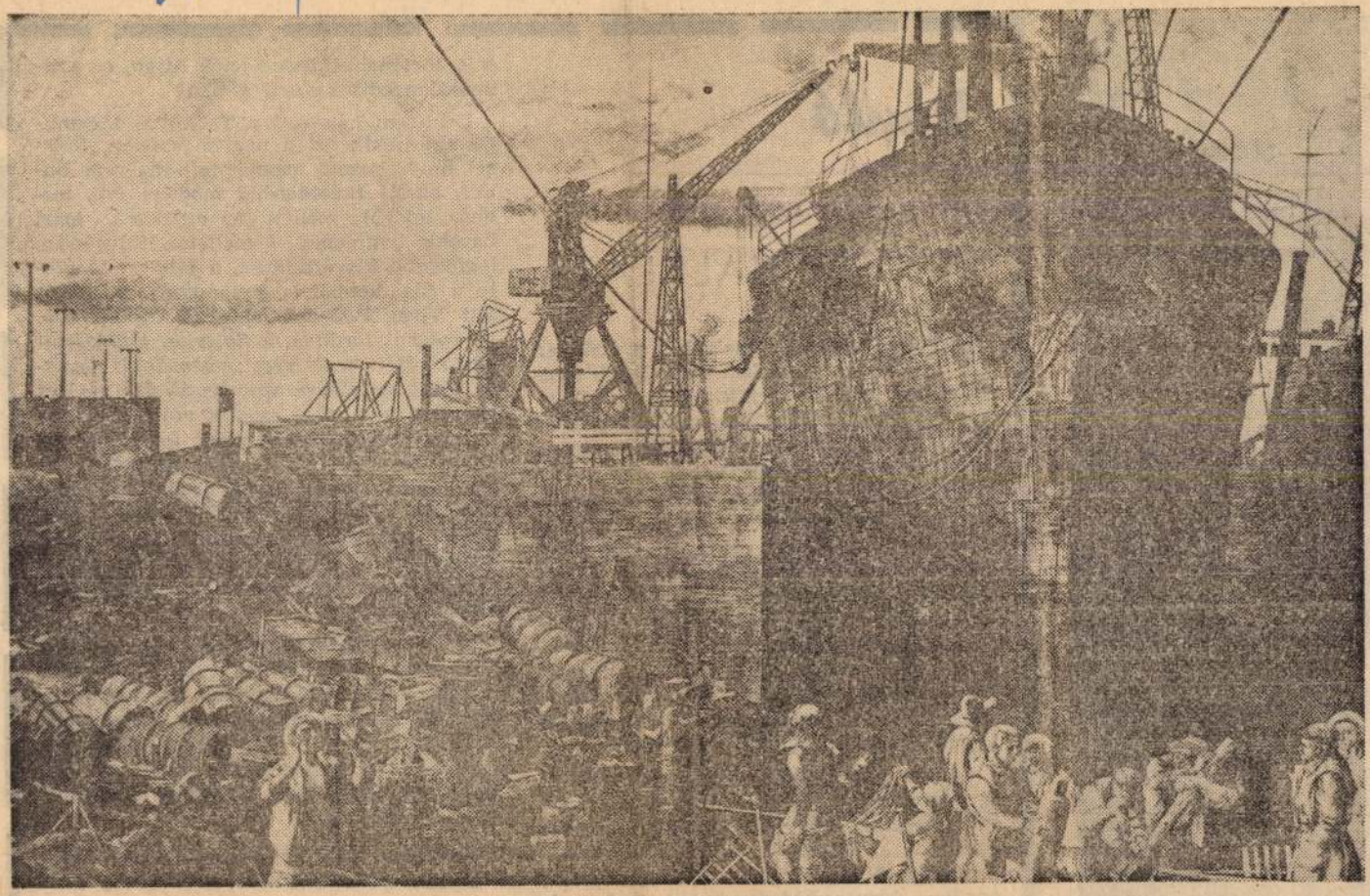

Görög Rezső: Hajógyár

Napló

EGY TÉR HALÁLÁRA

Vannak városok, melyek gyűrűkben nőttek, mint a fák. Legbelsőbb gyűrűjükben még ott rejlik, ott él a középkor. Vagy, mint Rómában, ott szunnyad az ókor: kövület, melyet körülnőtt burjánzó sejtjeivel az élet. Aki Párizsban a Saint-Julien-le-Pauvre tájára téved, egyszeriben érzi, hogy ezeken a szűk kis utcákon, ezek közt a keskeny, pingált házak közt án Villon járt valaha. Bruges-ben valódi középkor kellős közepén nézheti a Markt valamelyik kávéházának teraszáról a vándor a flamand hősök szobra körül parkoló autónyájat, meg a körbe kavargó forgalmat, bömbölő megafonok olyan zsivajában, amilyen zsivaj valamikor a Brueghelek idején lehetett a Beffroi árnyékában.

Fönt a harangjáték Papageno áriáját játszotta; mi meg, öten magyarok, arról beszélgettünk, hogy úgy látszik, az sem mindegy, ki pusztít el egy várost, országot. Mert hiszen hadak útja volt ez is, egyike a legvéresebbeknek; ezt a várost is megszámlálhatatlanul sokszor fölgyújtották, földúlták, legázolták. De a polgárok [illegible] s ami ledőlt, újra [illegible]

kik, történelmi asszociációk híján, ez a tizenkilencedik századi gótika?

Levittem hát őket a Tabánba. Megmutattam nekik azt a nagyon szépen, ízléssel helyrehozott, megmentett kis régi Budát, az új Erzsébet-híd modern íve, modern lejárója mellett. Az egyszerű, *igazi* barokk templomot, s mellette, falusiasan, legföljebb kisvárosiasan, a fákat. Mögötte a kis dombot, s elmondtam, hogy ott állt Virág Benedek háza. És elmondtam, jól-rosszul fordítva, a *Soterion Custosomnak* strófáit, meg hogy „custosának nevezte Virág enyelegve azon hasáb fát, melyet konyhaajtaja mögé szokott volt támasztani, hogy az ajtónyitás zöreje folytán a belépőt, elmerülésében is, észrevegye". S ezzel bemutattam a „szent öreget", és egyszeriben ott voltunk az ő Budáján, meg abban, amit hiába próbáltam a Várban érzékeltetni író- és költőbarátaimmal: — a régi Buda, régi Pest-Buda „történelmi levegőjében".

Álltak, gyönyörködtek ebben a valóban ritka szép „városképben"; valamiben, ami másutt nincs. Ami a miénk, és ami *igazi*, aminek légköre van, és ami olyan élő, mint Párizsban a Saint-Julien-le-Pauvre környéke, és Bruges-ben a Markt és Rómában az ősi sikátor-labirintus a Tiberis meg a Corso közt.

Kérdeztem Chaulot-t látta-e. Nem látta, nem mutatták meg neki; és másnap reggel utazott.

Másnap hát egymagam mentem el, és el-[illegible]

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

Görög Rezső

ÉLET ÉS IRODALOM

1965 [illegible] 7.

1021

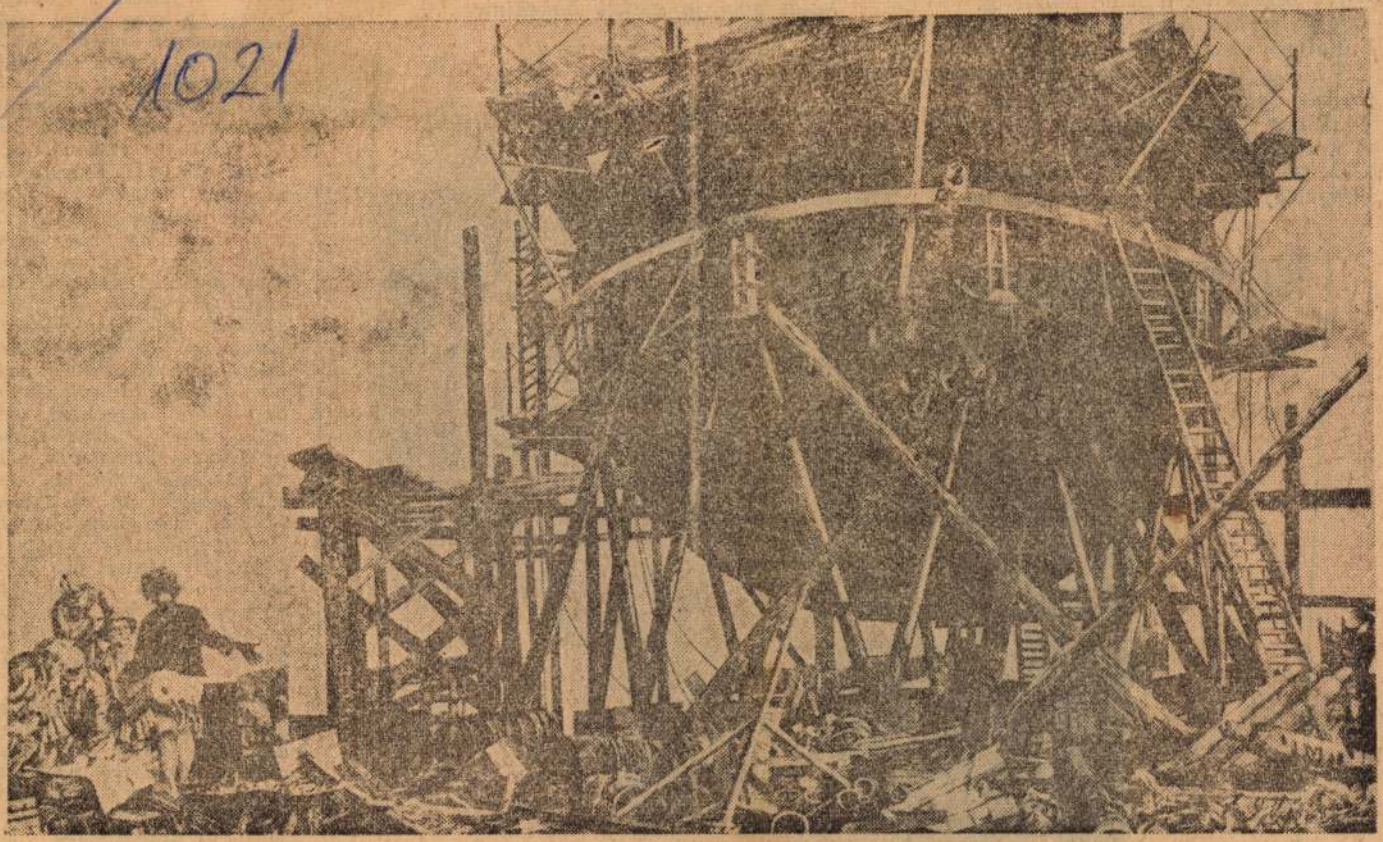

Görög Rezső: Vegyi kombinát (nagyméretű rézkarc)

melyet a Ráchel be nem fejezett,
mert elvitték. Nekem azt mondták, nyaralni
— és becsukták a szatócs-üzletet.
Órákig jártam most a szürke udvart.
Vallattam vasat, zúzott köveket.
De hallgattak a hajból emelt dombok,
fél-pár cipők, s a tört szemüvegek.
Csak egy fenyőfa énekelt a ködben.
A kerítésen kívül lobogott.
Didergő harkály tollászkodott rajta.
Ringatta, mint egy borzas csillagot.

— És gyermekkorom tejszaj
a szél az ökörnyál helyett a
korán megőszült kis zsidó-l
haját aggatja szenes bokro

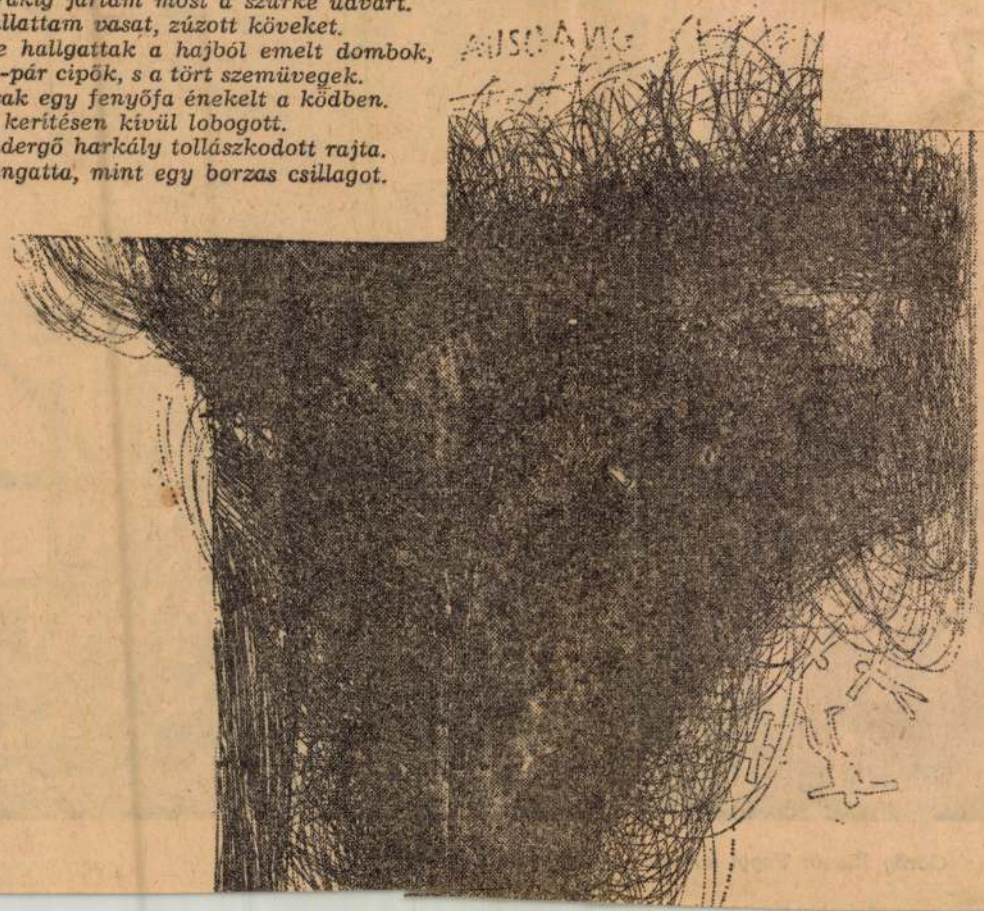

hajjal, de már megsejtve a majdani halott költőnek kijáró tiszteletadást s írja, hogy „be árva, még sehol semmi jel, se tábla, mely örökítse hiremet". Olvasói és tisztelői azonban, akiknek lelkében öntudatlanul is fölsajog a válasz iménti idézett soraira: sajnos, már itt van; itt van a halottakat megillető kegyelet jele; — emlékeznek rá. Hiszen fölrakhatta volna az emléktáblát egy későbbi utókor is, ha Fenyő László végigjárhatja az élet természetes útját a szép öregségig, ha nem kellett volna erőszakos, természetellenes halállal halnia egy természetellenesen beteg, brutális korban.

Csonkaságában, befejezetlenségében is megragadó szépségekkel teli életműve sejteti, mit adhatott volna még ez a szépségre oly szomjas, emberi szeretetre és szabadságra vágyakozó, érzékeny költői lélek, aki sokszólamú nemzedékében épp e nagyvá-

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307
Görög Rezső
ÉLET ÉS IRODALOM
1965 AUG 21
1021

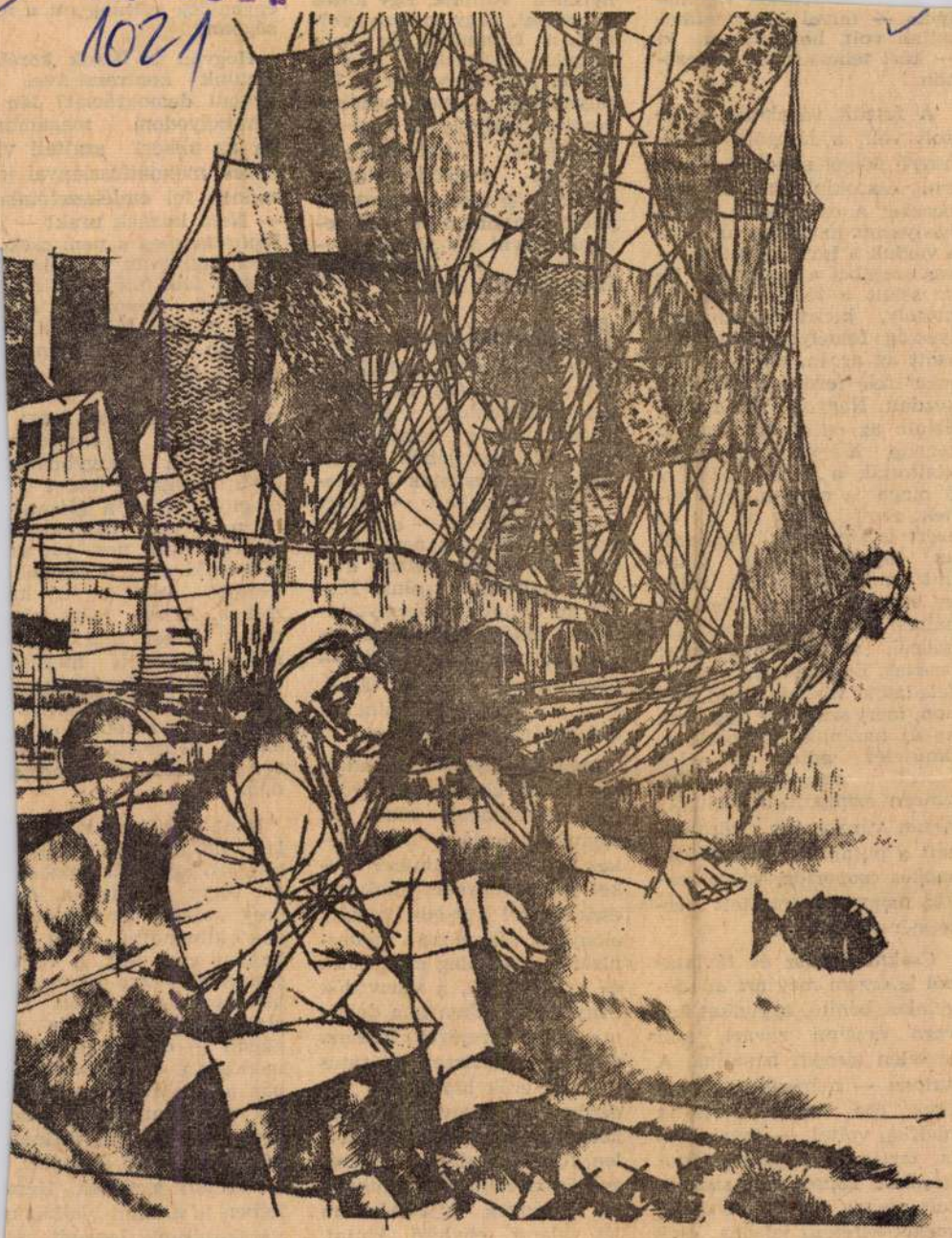

Görög Rezső: Rimbaud illusztráció (Rézkarc)

lyike — mivel kiszámíthatatlan volt, hol bukkan ki — kárt tehessen az érkezőben.

A feszült várakozás indokolt volt, a látogatás rendhagyó dolgot sejtetett. Gyorsan összekiabáltuk az embereket a csajkákkal körülbástyázott hatalmas tűz köré s vártuk a hírt, vártuk a lovas szájából a szavakat. Le se szállt a lóról. Kicsit a mosoly, kicsit az ünnepélyesség feszélyezettsége látszott az arcán, ahogy a tolmács felé fordulva beszélni kezdett. Nagyon rövid volt. Szinte az egész csak ennyi: tegnap Magyarországon kikiáltották a köztársaságot s ő maga is nagyon örül ennek; reméli, hogy mi is, és ezért is sietett ki, meghozni az újságot. Még valamit mondott hozzá, valami summázást a mindenkori haladó magyar erők küzdelmeiről, melyek, ime, most beértek. És hogy ránk milyen feladatok várnak majd otthon, mert szüksége lesz ránk az új hazának. (Többször is tanújelét adta, mennyire szereti a magyarokat, feltűnően szimpatizált velünk.) Aztán várakozóan körülnézett a pufajkás, fülrehúzósapkás csoporton, várva szavai magyarra fordított értelmének hatását.

Csaknem húsz év távlatából is érzem még azt az idegeinket bénító, agyunkat kavaró érzelmi zavart, ami hirtelen támadt bennünk. A katona — márpedig hosszú évek óta mundérszorította hadfiak voltak —, fogolyként is tartja a reguláris szokásokat. Tapsot nem szokhatott meg a tenyér, az érzelmeket kifejező jeladás csak a méhkaptár zsongásához hasonlított, ezt követte az

nyifélék vol
kapoccsal, h
tunk a haz
tudtuk elk
otthon a kö
rálynélküli,
vezette királ
felsőházas,
ezeréves
— melynek
pített bennü
vegőt szívni ily messze — egyszóval, az összeomlott Magyarország után.

Megdöbbentő ma már visszagondolni is rá, a fejlődés hátterével lemérni az akkori tudatlanságunkat, élhetetlenségünket a demokratizmus szempontjából. Hamarosan összecsaptak a vélemények, kialakult — ahogy mondani szoktuk — a pró és a kontra. Mintha nem is a világ legtermészetesebb dolgáról hallottunk volna. Eleink se állhattak, bizonytalanabb elképzelésekkel a fejükben, 1500 évvel előtte — nem messze attól a tájtól, ahol mi voltunk —, mint mi a februári, hegyi hóban.

Még a kegyetlen társadalmi törvények is fölszívódnak évszázadok alatt az egymásra torlódó nemzedékek tudatába s amikor ezeket a törvényeket hatalmi eszközökkel egy-egy osztály előnyére, állandóan modernizálva, államilag szentesítik és gyakorolják, a szenvedők nagy többségében is a determinizmus erejével hatnak. Csak a kivételesen akaratos és okos erők harcolnak tudatosan a megváltoztatásukért. Az úgynevezett képzetlen, fölvilágosulatlan, heterogén összetételű tömeg inkább e törvények kijátszásában lát valami enyhítő kiutat, hiszen mégis csak szembe kell, hogy szegüljön az em-

éllel suhintotta valami ért
miségi féle felé —, a mar
kinézetű, csupa-ín, szik
kubikos. — Mindenki eg
formán keres! A munkás
egyből eltörölték a nagyb
tokot, de ez meg a gazdas
cselédet riasztotta meg:
van akkor a családjá
Mintha a nagybirtok
együtt magát a földet is
emelték volna a glóbusz
(A már rég megvalósí
földreformról nem tudtu
Mindenki csak a régi ell
kezőjét vélte az új he
zetben. Arról, hogy terr
szetes — sőt, már történ
mileg nagyon is megkés
— humánus törvényekkel
alkotmánnyal újraterem
társadalom alkothat egy
szágot, képzeletben is ne
zen állt össze a kopony
ban.

Mint minden lezárha
lan vita, ez is a várako
kifejező egyszerű közhel
ért véget, ahogy az eg
öreg székely ezermester
vágó kimondta: majd v
hogyan csak lesz. A vala
gyanra helyezve a hangsú
természetesen. Aztán k
alakítgatta-formálgatta
gában — otthoni helyzet
módosítva — jövendőjét
ban az országban, amely
lán úgy tűnt föl idegenr
egyszerre, mint az apának
még nem látott újszülött,
elsőszülött gyermek. Képz
letben is a saját lelkünk
várakozásunk legjobb szá
dékaira alakítgattuk, úg
rajzolgattuk magunk el

— ÁR

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17
Telefon: 188-296, 188-307

1965 NOV 6.

ÉLET ÉS IRODALOM

Görög Rezső

1021

Görög Rezső: Női fej

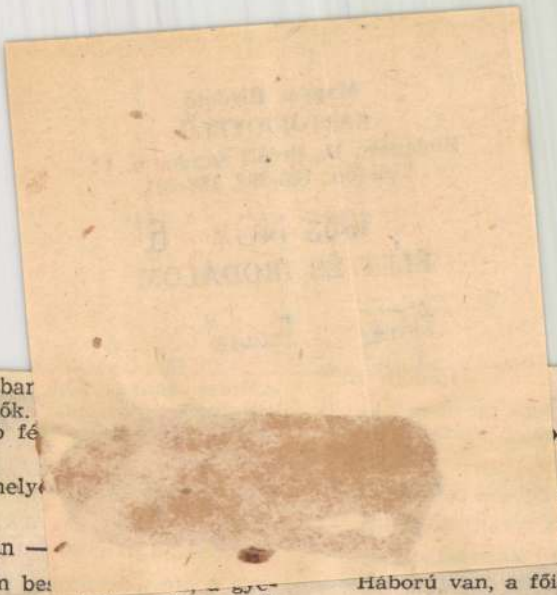

zínházakbar
táncosnők.
ja, szebb fé
k...

d itt a hely
ban.

e, itt van —

már nem be
n alszik a szobában. Lassan ők
ak.

zt mondja a tapétás:

ost Budára megyek...

zi, hogyan bicsázza a tapétás a
Még egy harapás, még egy korty
rli a száját, fütyöl. Csodálatosan
zdi, mint egy gyámoltalan, vé-
ú madár, aztán belejön, trillá-
kacskaringók füttyszóból; mint-
végigtáncolná a tapéták rózsáit.
mennyezetre, le az asztalra, me-
ák közt kering, mint egy fürge
illák mintha kergetné egymást
az asztalra könyökölt, szeme tág,
tapétást.

ost megyek Budára — mondja
tás. — Hozok neked estére...
rják a tapétást. A gyerek a ka-
ályné a konyhában.
nti, mit hoztam?
ban cukrozott, pörkölt mogyoró.
nöm szépen, de tetszik ma este
...
vacsora. Teli gyomor. Cukro-
ró. Édes. Fütty. Gyönyörű, még,
ályné gömbölyű, a tapétást nem
ki a létrázás...

mindig a kapuban várja a ta-
sszony a konyhában.

pád? — kérdezik a gyerektől.
n már kamasz. Esténként a ka-
a tapétást.
e is fütyöl, ugye?

faszobr
zott. Jó

már sz
ondja:
gyerel
Háború van, a főiskolát i

— Rumos teát kellene in

Rumos tea. Maszon bácsi
régen nem lakik az alkovb
ténként sirdogál. A tapétá
nult, csak egy levelet kül
itt fekszem egy kórházba
mi lesz velem. Talán többe
magukat."

— Hazajön, meglátja.

— Olyan szépen tudott
Antikám?...

— Gyönyörűen fütyült, n
szor gondolok rá. Hazajön,

Maszon a hadikórházban
sze Guláccsal. Gulácsnak
le, Maszonnak a lábát. Gul
talos volt — hát most? M
két mankót, Gulácsnak se

A fertőtlenítéstől gyűr
foltozott, bakancs, két ma
volt egy szájharmónikája.
Stáhly utcába.

— Mit keresünk ott, te M

— Majd meglátod.

A féllábú kopogtat, zörg
ajtót.

— Ja, a Királyné? — m
ter. — Egy éve talán, ho
gény. A fia meg — szobr
elköltözött.

A féllábú nem kérdezett

— Várj — mondta az e
gott az udvar közepére, e

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 12.
Telefon: 188-296, 188-307

Görög Rezső

ÉLET ÉS IRODALOM

1967 SZÉP 9.
1021

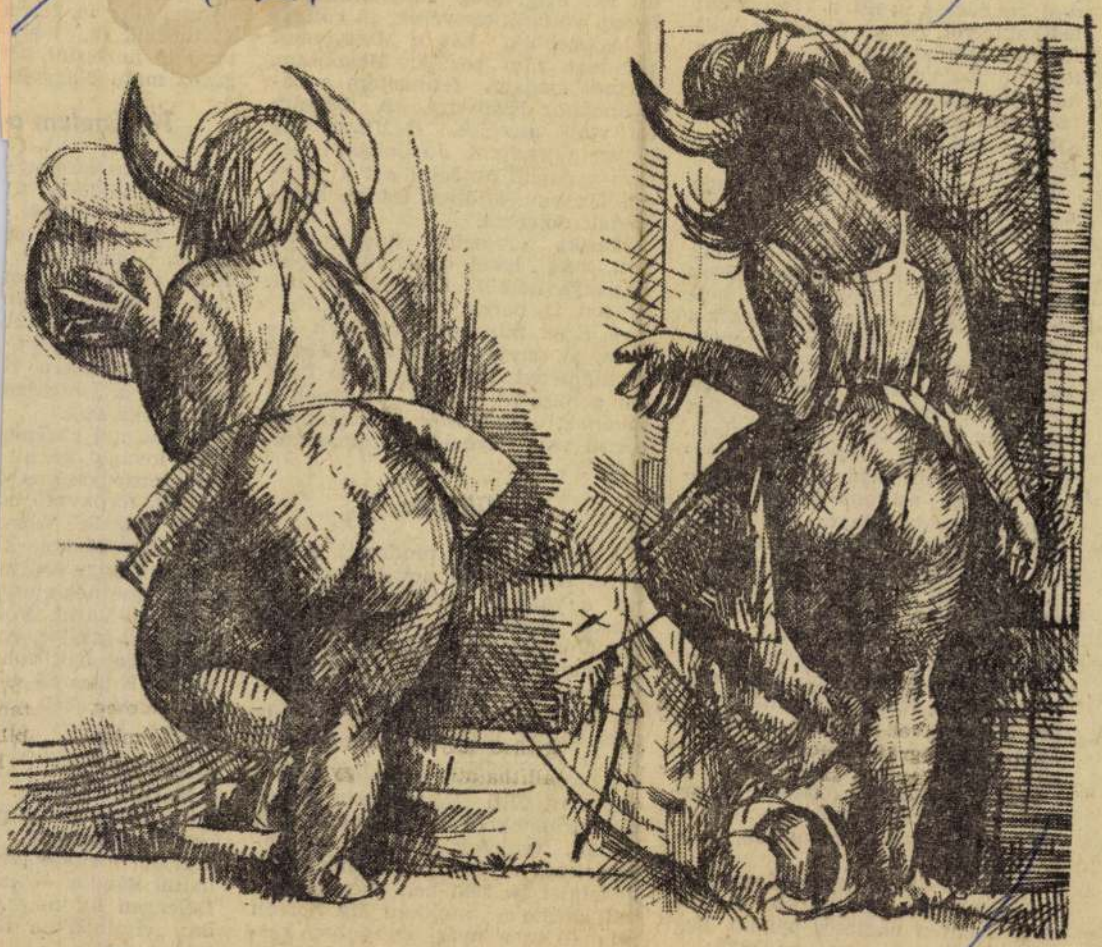

Görög Rezső: Tanulmány

ezelőtt, Kinizsi Pál győztes csapatát.

A jól aszfaltozott utakon most autókaravánok özönlenek Nagyvázsonyba. Özönlenek — a közlekedési rendőrség segíti a forgalmat helikopterről. Sokan érkeznek külföldről, Budapestről, s az ország legtávolibb vidékeiről. Autóbuszkülönjáratok hozzák az alföldi téesz-parasztokat, az állami gazdaságok, méntelepek dolgozóit a Hortobágyról, a Bükkből.

Nagyvázsony fellobogózva várja a vendégeket.

A község kacskaringós, kövezett utcái a várhoz vezetnek. A falak sarkán jókora bástya, ágyúcsövek meredtek elő a lőrésekből. A belső várban szép torony emelkedik a falu házai fölé, csipkés peremén zászlók: kardot tartó páncélos kéz, csillag és félhold a címeren: Kinizsi Pál molnárlegényből lett hadvezér és várkapitány zászlaja. A sárga mezőjű, fekete sasos lobogó az osztrákot hirdeti. A mészkövés utakon csillogó autók parkíroznak, szalmakalapos, miniszoknyás hölgyek, fényképezgető turisták, csizmás legények, farmernadrágos srácok ődöngenek a kora délutáni melegben. A bódékban, sátrakban hűsítőket, virslit, gulyáslevest és — uram bocsá'! — Kinizsi sört lehet kapni. Lelemények árusok Kinizsi Pál műanyagból öntött lovas szobrát kínálják. Délcegen lépő paripán, vasba öltözött, pajzsos vitéz.

Szól a megafon: kettőkor díjugratás a Bakonyi Kupáért.

Tömeg. Katonák, rendőrök, frakkos lovasok.

A vár alól keskeny ösvény vezet a Séd fahídján át a parkba. Az ösvény mentén nádtetős házikó. Egy bácsi azt mondja a feleségének:

— Ebben a házban meg papagájok vannak!

Nem papagájok: sólymok. A

van, ugye? D
bújják, meg
rádióban. Ped
kocsmában. M
nagyon szép
ott két évig.
Sokan voltun
a legkisebbik
mindent rán
fogtam maga
tyámékhoz Kispestre.
ott volt asztalos. Beálltam egy helyre takarítani. Jó dolgom volt, nem győztem csodálni *azt a* Pestet. Hanem eljöttek értem, hazahoztak dolgozni.

Marika elkészült, harisnyát is vett, nem lehet elmenni táncolni harisnya nélkül. Külföldön a nők nyáron is harisnyát viselnek.

— Ezek mindent *eltalálnak* — nevet az anyja. Az asztalra készíti a süteményt, festett üvegben bort, kis poharakat, szódát. Jöhetnek a rokonok, ismerősök látogatóba. Búcsú van, ilyenkor szomszédolnak.

Világhír

A község szép, rendezett. A főutca Kinizsi Pál nevét viseli. Itt van a valóban elegáns kis cukrászda. Boltok, vendéglő, benzinkút. Vázsony a Veszprémi Idegenforgalmi Hivatalnak köszönheti takarosságát. Pontosabban a Balatonfüreden székelő Veszprém megyei IBUSZ igazgatójának: dr. Zákonyi Ferencnek.

Zákonyi doktor mind a három napot itt tölti Vázsonyban, de az előkészületekből is jelentős részt vállalt. Nemcsak a megye idegenforgalmát vezényli, de a műemlékvédelmet is. 1951-ben másodmagával kezdte a munkát. Ma hetven állandó és a nyári szezonban kétszázötven szerződéses alkalmazottat foglalkoztatnak.

— Az idegenforgalommal együtt

Négy óra közeleg,
télyt körülölelő tö
egyre több különös
látni: kuruçokat, lal
köket, huszárokat.
már szólítja a szer
nak a térség bejár
egyik lacikonyhánál
bas, gatyás csoport
sokára rabláncra fű
be őket a janicsáro
Harsona szól.

A fák alól középkc
pata lovagol be a
Az ezernégyszázas é
járunk, törökverő cs
tesen érkezik Vázsc
Pál. Jön Mátyás ki
paripán, hogy érdem
a hadvezérnek ajánd
vázsonyi Várat. Fő
kísérik a királyt. Az
vagok, katonák vont
nigna, Kinizsiné lo
zeti. Vadászebek csa
mászok kérnek bebo
ügyes madaraikkal
az urakat.

Mátyás király:
színművész. Piros pa
ben buzogánnyal, fe
a fején, melléje lova
halmi Sándor — aza
Délcegen üli meg lo
da: „civilben" a rád
telepvezetője.

S láthatunk: lova
kopjával, kardd

Görög Rezső
grafikus

M.D.K.

„Női fej"

Élet és Irodalom, 1965. nov. 2 – 8 lap

M.D.4

Görög Rezső
Grafikus

„Női fej"

Élet és Irodalom, 1965. nov. 6 – 8 lap.

M.D.!

Górög Rezső
grafikus

Rézkarcait mutatta be a
tárlaton.

D. Fehér Erzsa: A X. Magyar Képzőművészeti Kiállítás
Művészet 1965. november - 28 lap.

MDK.

Görög Rezső

Hiradás plakátpályázatáról

Magyar Nemzet 1967 febr.8.

Görög Kassák

Grafikával szerepel a IX.
Magy. Kép. műv. Kiállításon
a Műcsarnokban

Magyar Ifjúság 1962 V. 5

Görög Rezső

A Pesaro-i Kortárs magyar grafika c. kiállításon szerepelt:

65. (cím nélkül) - térkarc 48 x 29

Kiállítási katalógusa (1966. szept. 10-24)

MDK

Görög Rezső

Kiállitási hir

Ganz Mávag 1968 márc.15.

Görög Rezső
grafikus

M.D.K

„Tanulmány"

Élet és Irodalom, 1967. ápr. 8 - 11 kap.

M.D.K

Görögbersö
grafikus

„Hajógyár"

Élet és Irodalom, 1965. okt. 23-5 lap.

Görög Rezső
grafikus

M.D.K.

Rembrandt illusztrációkkal
vett részt a kiállításon.

Lehőczky Mária: Könyvillusztrációk a IX. Magyar Képzőművészeti
Művészet, 1962. május — 24 l

MIK.

Görög Rezső

Kiállitási kritika

Kisalföld 1965 szept.26.

MDK

Görög Rezsö, graf.

Tanulmányfejek. Szén és ceruza.

Műcs.-IV.M.Képzm.Kiáll.1954.jan.-febr. Kat. 14.1.

Görög Rezső f Laskalmon ét

Bp 1930 ápr 23

Derkovits-kollég és Nagy Balogh kollég (Nagymaros) képe Fürst vendéghally.

GÖRÖG REZSŐ / ①

1.) Rimbaud illusztráció rézkarc 29.5 x 24.5

2.) Tárlói kitöltő rézkarc 38.5 x 24.5

3.) Kelet rézkarc 29.5 x 37

I. Miskolci országos grafikai biennálé Kat. bev. D. Fehér Zsuzsa Miskolc . 1961.

Görög Rezső MDK

A felszabadulás ut n készült tanácsköztársasági vonatkozásu alkotások.:

"A nép hatalmáért" Pap. rézkarc

"Harc a monitorokkal" Pap, rézkarc

" "Az antant ellen" Pap. rézkarc

"Utolsó töltényig" Pap. rézkarc

"A prlatárhatalomért" Pap. rézkarc.

GERELY ES EDE: A LEGUJABBKORI TÖRTÉNETI MUZEUM TANÁCSKÖZTÁRSASÁGI GYŰJTEMÉNYE II. LEGUJABBKORI TÖRTÉNETI MUZEUM ÉVKÖNYVE II. Bp. 1961. 131-178.l. 141.l. és 142.l.

GÖRÖG REZSŐ / (2) x reprodukció a katalógusban

„Örök békét" c. sorozatból:

4.) Nincs menekülés nincs vízkarc 19.5 x 26.5

5.) Szerencsés sárkány vízkarc 21 x 29.5

6.) Elindul a puntulás vízkarc 20 x 29.5

7.) Még csak kísérlet nincs vízkarc 20.5 x 29

8.) Stroncium 90.x nincs vízkarc 20 x 29.5

I. Miskolci országos grafikai biennálé Kat. bev. D. Fehér Zsuzsa. Miskolc, 1961.

Görög Rezső

Vadászat - rézkarc Bp.1961.
295x~~398~~ 385 mm. 98.- Ft.

Az 1961 és 62. évi grafikai plakátok és metszetek /összeállitotta: Munkácsi Piroska/
O.Sz.K. kiadványai Bp. 1965. 194.1.

Görög Rezső

Hazafelé - szines rézkarc Bp.1962.

258x380 mm. 98.-Ft.

Az 1961 és 62. évi grafikai plakátok és metszetek /összeállitotta: Munkácsi Piroska/ O.Sz.K. kiadványai Bp.1965. 211.l.

Görög Rezső

Jablonowsky József - rézkarc Bp.1962.
270x215 mm. 100 Ft.

Az 1961 és 62. évi grafikai plakátok és metszetek /összeállitotta: Munkácsi Piroska /
O.Sz.K. kiadványai Bp. 1965. 202.l.

Görög Rezső 1.

Éjjeli halászat a tógazdaságban -rézkarc Bp.1961.
250x345 mm 95.-Ft.

Kézivéselés - rézkarc Bp.1962.
295x390 mm. 110.-Ft.

Komstanzai halászok -rézkarc Bp.1962.
225x380 mm. 87.-Ft.

Az 1961 és 62. évi grafikai plakátok és metszetek /összeállitotta: Munkácsi Piroska/ 217.l.
O.Sz.K. kiadványai Bp.1965.

Görög Rezső

Stroncium 90. - szines rézkarc Bp. 1961
195x290mm 113Ft.

Támaszpont - szines rézkarc Bp. 1961.
195x290mm 113Ft.

Tüz és halál - szines rézkarc Bp. 1961.
187x290mm 113Ft.

Az 1961 és 62. évi grafikai plakátok és metszetek /összeállitotta: Munkácsi Piroska/
O.Sz.K. kiadványai Bp. 1965. 238-239.l.

Görög Rezső 2.

Lenáztatók - szines rézkarc Bp.1962.
295x385 mm. 98.-Ft.

Szüret - rézkarc Bp.1961.
240x350 mm. 95.-Ft.

Az 1961 és 62. évi grafikai plakátok és metszetek /összeállitotta: Munkácsi Piroska/ 218.l.
O.Sz.K. kiadványai Bp.1965.

Görög Rezső

Nincs menekülés - szines rézkarc Bp.1961.
195x290mm 113Ft.

Örök békét! - szines rézkarc Bp. 1961.
195x290 ~~XXmm~~. 113Ft.

Páncéltörő lövészek - rézkarc Bp. 1962.
240x293mm 100Ft.

Az 1961 és 62. évi gtafikai plakátok és metszetek /összeállitotta: Munkácsi Piroska/ O.Sz.K. kiadványai Bp. 1965. 238.1.

Görög Rezső

Az emberiség szolgálatában - szines rézkarc
Bp. 1961 204x296mm 98Ft.
Még csak kisérlet - Bp. 1961.
230x290mm 113Ft
Még van élet - szines rézkarc Bp.1961.
192x285mm 113Ft.

Az 1961 és 62. évi grafikai plakátok és metszetek /összeállitotta: Munkácsi Piroska/
O.Sz.K. kiadványai Bp.1965. 238.l.

Görög Rezső, grafikus. MDK

Görög rajzai is díszítik az Afrika-kutató könyvet.

Kertész Róbert: Kittenberger Kálmán. Kelet-Afrika Vadonjaiban Iz. táj. 43.

A Könyv,

[Könyvbarát], Bp. 1955. március V/3

M.D.K.

Görög Rezső
grafikus

"Tanulmány"

"

Élet és Irodalom, 1967. szept. 9 - 6 lap

Görög Rezső
grafikus

M.D.K.

A „Kis állomás", a „Veszprémi vérzlet", „Tanya" a „Régi város", „Kiilváros", „Piac", „Kelet", „Tánc a hár mögött", „Kolumbus Krüstof", „Távoli hihető", a „Anonymus", „Egy hónap", „Nincs menekvés", a „Stroncium", „Még van élet" c. művét mutatta be hiallitásán.

Solymár István: Görög Rezső rézkarcai

Művészet, 1963. április — 39 kg

Görög Rezső MDK

Colombus, rézkarc

Rimbaud illusztráció, rézkarc

Mücsarnok 1962. IX. Magy. Képzőm. Kiáll.

Görög Rezső grafikusművésa

1953. aug. 10.-én a vásárhelyi művésztelepen első Kent Szilkely Lajosné festő- és Görög Rezső grafikusművésa kezd munkához.

Szabó Endre: Hírszeves a vásárhelyi művésztelep.
Csongrád u. Hírlap, 1973. máj. 27.

Görög Rezső, grafikus

Ma negyedszázada, hogy megalakult a vasárhelyi művésztelep. – 1953. máj 17.-re elkészült az első költségvetés, a telep működését aug. 1.-re időzítik és elsőként aug. 10.-én Székely Lajosné festő és Görög Rezső grafikusművész munkához lát.

Szabó Endre: Emlékezés a művésztelep negyedszázados jubileumára.
Csongrád Megyei Hírlap, 1978. aug. 13.

Görög Rusó

Az 1948-ban induló-új tanítási
évben a kollégium legtehetségesebb-
jei közé tartozott és tanulmányait
a főiskolán folytatta.

Philipp Clarisse: Gipszfej nélk-l - a szabadban.
Müvészet, 1977. julius-7. oldal.

Görög Rezső

MDK

A Borsodi Vegyimüvek épitése, rézkarc

Hajógyár, rézkarc

Mücsarnok 1965. X. Magy. Képzőm. Kiáll.

Görög Rezső

Gyermekek számára készült diafilmeket illusztráló grafikusok munkáját bírálja Vadas József: "Képártalom" címmel. A Diafilmgyártó Vállalat kiemeli az itt felsorolt grafikusokat, s ez ellen tiltakozik a kritika. Bírálja a tankönyvek rajzolóit is. Bencze László, Benkő Sándor, Bényi Margit, Bognár Magda, Czeglédi István, Fekete Edit, Köpeczi Bócz István, Mész István, Németh István, Rogán Miklós, Sóti Klára, Tankó Béla, Zóród Ernő.
A tankönyvek grafikusai: I. oszt.: Rogán Miklós, II. oszt. olvasókönyv: Reich Károly, III. oszt. olvasókönyv Kass János, IV. oszt. Irodalomkönyv: Szecskó Tamás, V. és VI. oszt. olvasókönyv: Cergezán Pál és Görög Rezső, a Munkalapok c. kötet illusztrátorai: Boromissza Zsolt és Démuth Ágnes.
A Vadas-kritikát lásd: Reich Károly nevénél.

Élet és Irodalom, Bp. 1977. nov. 27 26. XXI. évf. 48. sz. 3. lap.

Görög Rezső

1514. Dózsa Gy. Csanádon, rézk.

Nyári Tárlat. Ernst Múz. 1954. jul. 7 l.

GÖRÖG REZSŐ, grafikus

A Pécsi Modern Magyar Képtárnak a Művelődésügyi Miniszterium törzsanyagából sikerült 42 darab grafikai művet megszerezni. Így Görög művet is. 302.old.

KOMVÁRY FERENC: A Modern Magyar Képtár története, Új szerzemények, II. 301.old.

A Janus Pannonius Múzeum Évkönyve. XIII. 1968. Pécs, 1971.

GÖRÖG REZSŐ, grafikus

A pécsi Modern magyar Képtár a Művelődésügyi

Görög Rezső
Szántó Kovács János elfogása, rézkarc
Fiatal Képzőművészek és Iparüvészek kiállitása
Ernst Muzeum, 1955. junius. 23 l.

69. kép. *Boccati, Gio*

GOROG

T: 6053349

Il Dott. Pietro Barsi invita la S.V.
a visitare la mostra personale di

RUDI GOROG

7 - 21 aprile
1984

inaugurazione
ore 18
sabato

GALLERIA ACCADEMIA - TORINO
via accademia albertina, 3/e - tel. 88.54.08

ORARIO: 10-12,30 – 16-19,30

RUDI GOROG nato a Budapest nel 1930 e diplomato all'Accademia di Belle Arti della sua città, dal 1970 vive e lavora a Roma.
In questa mostra esponiamo anche le prime acqueforti realizzate per la Divina Commedia, opera a cui da alcuni anni si sta dedicando con la fantasia, il rigore, l'entusiasmo che lo caratterizzano.
I diversi stati di ogni lastra e alcune prove di lavori che l'artista ha deciso di annullare, nonostante la loro bellezza, testimoniano della serietà con cui Gorog lavora, della sfida continua con se stesso, di quel non mai accontentarsi del primo risultato, della ricerca incessante e appassionata.

PURGATORIO - CANTO 28

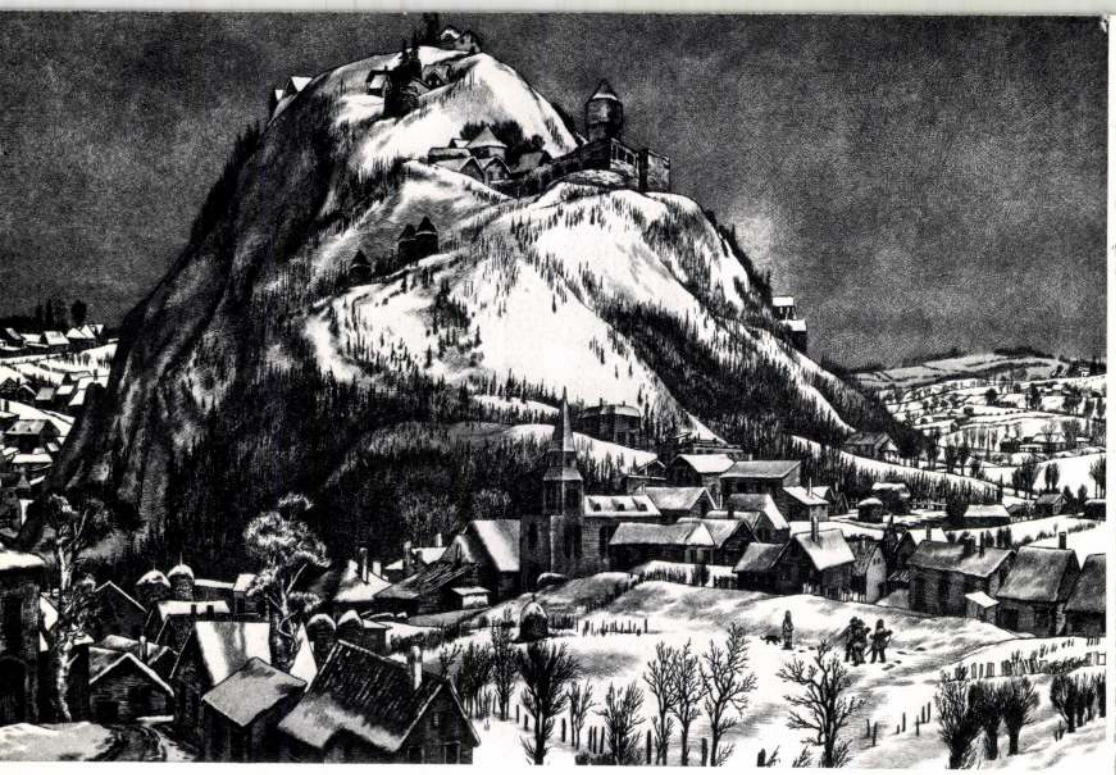

INVERNO

Sorretto da una cospicua esperienza tecnica, Rudi Gorog fa subito sentire nelle sue elaborate incisioni la ricchezza della tradizione grafica ungherese.
Le sue scoperte predilezioni per i maestri del Quattrocento e del Cinquecento hanno alimentato in lui, con le antiche leggende della sua terra, un'evidente propensione creativa per le figurazioni meno consuete, per il simbolismo e il mondo del fantastico vagheggiato spesso ai limiti del sogno.
Di qui anche quel tanto di letterario che emerge nelle più elaborate delle sue lastre, ma anche la pensosa espressività di alcuni "ritratti" – Horatius, Villon, Rimbaud – che si direbbero colti al di là del dato fantastico, con poetica intuizione visiva.

Angelo Dragone

(La Stampa, 14 Gennaio 1979)

GOROG ARTISTA DANTESCO

Fertile nell'invenzione, prezioso nell'esecuzione grafica, tra sensibilità drammatica e vigore emotivo, Rudi Gorog è artista gotico-fiammingo nella trasognata fantasia, nelle figurazioni visionarie cariche di oscure simbologie e allegorie, nella pensosa serietà, nella meticolosa e finissima cura del segno. Ma è mediterraneo nella foga formale, nella calda carnalità e volumetria, nella vena estrosa che mescola naturale e grottesco in spregiudicata libertà di osservazione e interpretazione, nel temperamento ironico, curioso, umorale.

È ingegno nordico e centro-europeo nelle fantasie architettoniche e ambientali tra il popolare e l'estremamente raffinato, nel costruire immagini e spazi spettrali (per altro solidissimi di impianto) dai grandi respiri cristallini dove senti l'alito gelido del rigore e della serietà morale, dove percepisci presenze impalpabili che accompagnano l'inconscio e popolano di inquietudini, (di creature e oggetti deformi e allarmanti), le menti più sensibili, stimolate dalle ragioni oscure della memoria.

Ma, all'improvviso, in queste sue incredibili costruzioni dove l'accozzaglia delle cose perdute – ultima spiaggia dei resti del tempo e ormai angosciate testimonianze di dubbi e precarietà, di incertezze e insicurezze medioevali – entra lo spirito ironico, irriverente e canzonatorio, surrealmente folle e disincantato di una antica saggezza filtrata dal sole e dai luminosi spazi italiani.

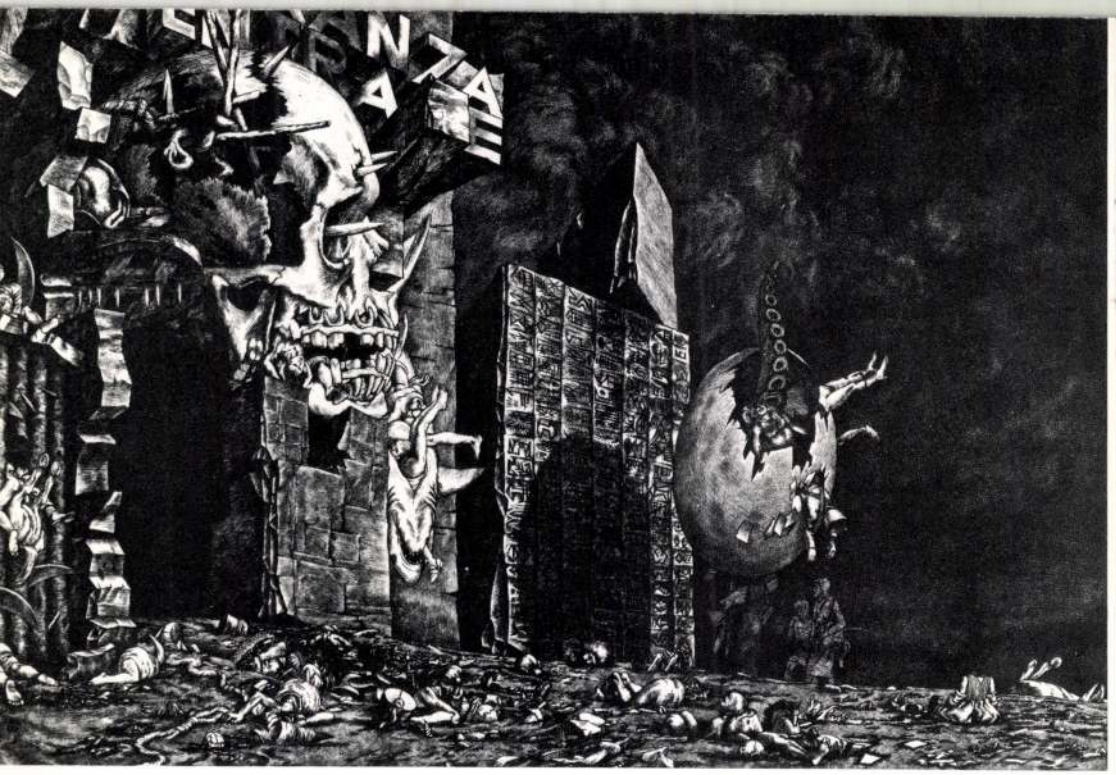

INFERNO - CANTO 3

E un artista di così ampia libertà ed espressività di segno, così attento alle interferenze e alla integrazione fra realtà e mondo onirico, tra significato recondito delle cose e sue implicazioni morali e dottrinali, non poteva non essere attratto dalla terribile, grandiosa e meravigliosa costruzione degli spazi geografici dell'aldilà di Dante. Una geografia anch'essa di potente fantasia architettonica e umana, di splendide e ineffabili dolcezze, di atmosfere rarefatte, di fervide speranze, soavi ricordi, sovrumani sentimenti, ma anche di orrendi e tragici gironi dove la carnalità del peccato è punita con la carnalità parallela della legge del contrappasso. Grandi geografie dell'immaginazione per grandi peccati, per grandi uomini – nonostante tutto –, per potenti e sottili dissertazioni teologiche. Un lungo, difficile, pericoloso viaggio tra fantasia e immaginazione che diventa un altrettanto rischiosissimo cammino in se stessi e nella propria mente.

Franco Caresio

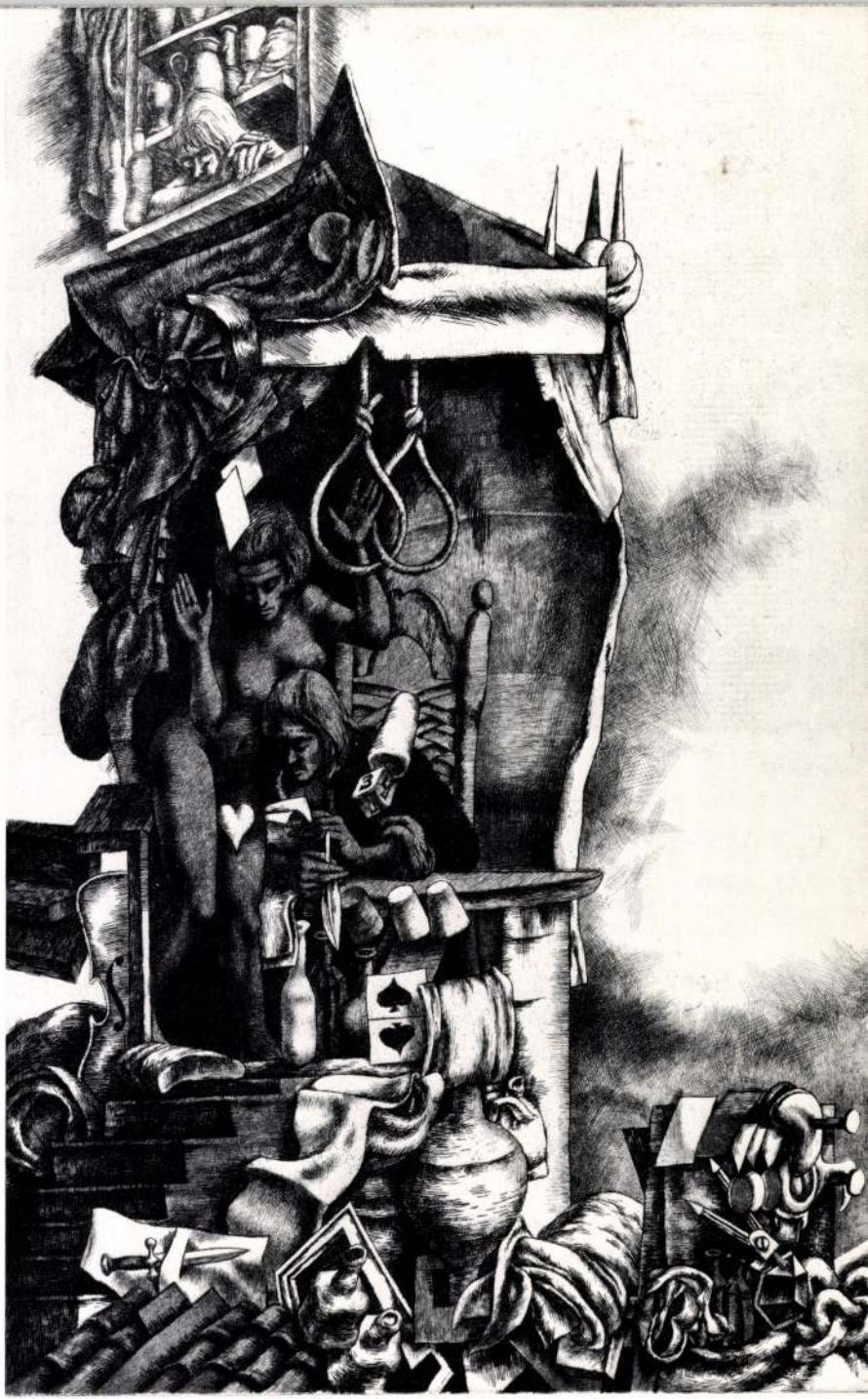

VILLON

OPERE ESPOSTE

Contrasti 1984	inchiostro su tavola	cm. 60 x 29
Casa degli incantesimi 1983	inchiostro su tavola	cm. 150 x 80
In libertà 1983	inchiostro su tavola	cm. 150 x 80
Inverno	acquaforte	mm. 594 x 387
Pianura	acquaforte	mm. 665 x 330
Paesaggio sul Gargano	acquaforte	mm. 595 x 390
Torre sul mare	acquaforte	mm. 592 x 390
Paese di montagna	acquaforte	mm. 395 x 290
Barche sulla spiaggia	acquaforte	mm. 370 x 175
Il mare	acquaforte	mm. 395 x 172
Ponticello	acquaforte	mm. 322 x 175
Villon	acquaforte	mm. 352 x 556
Il principe di legno	acquaforte	mm. 353 x 555
Nozze all'attico	acquaforte	mm. 353 x 555

Acqueforti de "La Divina Commedia"
Chine colorate

NELLA SALA INFERIORE OPERE DI ARTISTI CONTEMPORANEI

<görögök sírfeliratai
magyar fordításban>

Prosser Piroska: <>
8-r. 4 kép 52 l. Bp.
1942

Gent (1828)

A

Müemlékek Országos Bizottságának,

Budapest.

bejelentése:

báró Hatvany Péternek /VI. Vilma
királynő ut 50./

Görögkeleti festő 1770-ból

„Mária megkoronázása"

ö. v. 88x69. J. l. 1770-es dátum

Kikiáltási ár: 12000 ft.

BÁV 42.Képaukció Budapest,1977.május

Görögtelepi festő

18-19-y.

„Angyali üdvözlet"

o. fa. 35x22. (Sérült)

Kikiáltási ár: 8000 ft.

BÁV 45.Képaukció Budapest,1978.május

Görömbey Imre

Szolnokon hunyt el.

(Magyar Nemzet, 1967. XI. 16. 6. o.
Halálozás.

Görögh Köttner Sándor

ötvös

Gentmüeml.

Zig.-l.

őrző bizottsághoz. A bizott
1926. szám alatt kelt irat
hiányában-a kérelem teljesi

Nagybecsü

felelő szives értesitése vé
közölni. Budapest, 1926.évi
letéből: Dr. Rónay Zoltán s

Görögh Eötvös Sándor

Jankó László: Győri ötvösök a 16–19. században.
Győri Hemle 1936. 101 — 105. l.

1609-ben nyert polgárjogot Győrben. 1615-ben a belső város első járásában esküdt volt. Az 1617. évi telekkönyv szerint mint belső városi háztulajdonos szerepel. Felesége Fejérváry Dorottya volt. Az ő műve a győri ref. egyháznak egy régi sép keresztelő korsója és hozzávaló tálja — véli Jankó László. A XVII. sz. elején készült. (Repr. e cikk egyik tábláján). Feleg gyümölcs és vinég dísze renesszánsz stílű, azonban az egész műben a barokk szelleme mutatkozik. Mesterjegye SG.

Győrök Eötvös Sándor

győri Eötvös

1609-ben nyert polgárjogot Győrben.

Jerei Ferenc:
A régi Győr magyarsága.
Győri Szemle
1940. 189. l.

Görögh Eötvös Sándor

győri ötvös
a győri 1617-évi telek-
könyben Eötvös Sándor
polgár házát találjuk
a Kent Lipót utcában.

Villányi Szaniszló:
Győr-vár és város helyrajza,
erődítése stb. 166. l.

Györögh Eötvös Sándor

győri polgár

1617-ben háza volt

a győri Szt Lipót-utcá-

ban.

Vill győr

166.1.

Gőrembey Imre

A műcsarnoki emlékmű-pályázatra beküldött tervét a bíráló bizottság megvételre ajánlotta.

dr. 1933. XII. 12.

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307
MAGYAR HÍREK
1961 ÁPR - 4

1021

Görömbey Imre szobrászművész, Óbuda egyik legbecsesebb műemlékszobrát, a Flórián-szobrot restaurálja, amely 1753 óta díszíti az Árpád-híd budai hídfőjének temploma előtti teret

USISZÉR JÁNOST (született S
Tóth Anna) keresi húga, Ágnes,
János 1907-ben külföldre vándorol
semmit.

DADAY DEZSŐNÉ született K
Újpesten 1900-ban, anyja neve Cse
jenőről. A keresett 1944-ben külfö
él, Pécsről távozott fiával és annal

DEUTSCH PÁLT (született 1913 körül, Szekesfehérvárón vagy Budapesten, anyja neve Frankfurter Flóra) keresi unokatestvére Budapestről. Deutsch Pál 1940 táján az Egyesült Államokba vándorolt.

SZABÓ ANDRÁST (született Nyírtúrán, 1930-ban, anyja neve Pásztor Julianna) keresi fivére, Kálmán, Budapestről. Szabó András 1956-ban Kanadába távozott és 1963-ban írt utoljára hozzátartozóinak Montrealból (Quebec).

ROZSY PÁLT (született Máramarosszigeten 1914. augusztus 1-én, anyja neve Schneider Katalin) keresi nagynénje, súlyos betegen fekvő szülei helyett, akik életjelt kérnek tőle. Rozsy Pál 1946-ban Nyugat-Ausztráliában telepedett le, Perth-ben, de 1966. novembere óta nincs hír róla.

KRANITZ MÁRIA, férjezett HUAN-ASSIMAKOPULOS budapesti születésű (anyja neve Berger Magdolna) chilei lakost keresi Várpalotáról unokanővére, akinek 1957-ben írt utoljára.

Kérjük kedves olvasóinkat, akik ismerik keresett honfitársainkat, közöljék velük kérésünket, hogy vegyék fel a kapcsolatot az őket kereső hozzátartozóikkal. A MAGYAROK VILÁGSZÖVETSÉGE készségel továbbítja leveleiket a kerestetőkhöz. Címe: MAGYAROK VILÁGSZÖVETSÉGE, Postafiók 292, BUDAPEST 62.

OLVASÓINK FIGYELMÉBE

A Magyar Hírek külföldön előfizethető közvetlenül a KULTURA Könyv és Hírlap Külkereskedelmi Vállalatnál, P. O. B. 149. BUDAPEST 62, vagy a következő cégek útján: ANGLIA: Collet's Holdings Ltd. Dennington Estate Wellingborough, Northants, AUSZTRIA: Verlag-trieb Ausländischer Zeitungen, Höchstädt-Platz, 3. Wien 20., BRAZILIA: Livraria Brody Ltda. Caixa Postal 6366. Sao Paulo. — Livraria D. Landy, Caixa Postal 7943. Sao Paulo, FRANCIAORSZÁG: Agence Litteraire et Artistique Parisienne 7, Rue Debelleyme Paris, Société Balaton, 12 Rue de la Grange Batelière, Paris. 9. KANADA: Délibáb Film and Record Studio 19 Prince Arthur Street, West Montreal 18 P. Q., Pannonia Books, 2. Spadina Road. Toronto 4., NÉMET SZÖVETSÉGI KÖZTÁRSASÁG: Kunst und Wissen, Erich Bieber, Wilhelmstrasse 4., Stuttgart N. — Griff Verlag., Sedan-Strasse 14., München 8. — Kubon und Sagner, Schliessfach 68. München 43. USA: Stechert and Hafner Inc. 31. East 10th Street, New York 3. N. Y. — Culture Center Mr. J. Brownfield 1484 Third Avenue New York. N. Y. 10 028.

A Szülőföldünk hullámhosszai

Az Európában és a Közel-Keleten élő hallgatóink számára (közép-európai időszámítás szerint): 20 órától 20.30-ig a 13.8, 16.8, 19.8, 25.2, 30.5, 42.2, 48.1, 75.1. méteres rövid- és a 240 méteres középhullámon; 21.30 órától 22 óra 30-ig: a 30.5, 41.1, 41.6, 42.2, 48.1, 75.1 méteres rövid- és a 240 méteres

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

Görömbey Imre

NÉPSZAVA

AUG 2

1021

PATINÁS RESTAURÁCIÓ. Görömbey Imre szobrászművész újítása alapján a Képzőművészeti Kivitelező Vállalat díszítő-, szobrász-stúdiójának művészei restaurálják a Képzőművészeti Főiskola homlokzatát. Az újítás lényege, hogy sóskúti mészkőzúzalékot kötőanyaggal és festékkel kevernek és az így kapott masszával javítanak. Az új eljárással a hibás rész nagyságától függetlenül (pl. ha az eredetinek csak egyötöde is van meg) javíthatnak. A munka elvégeztével nem látható, melyik a javított rész. Ugyanakkor a teljes felületet mészvízzel konzerválják és így újabb 25 évig időállóvá teszik

(Gyulavári Béla felvétele)

Mihez v

VÁLLALJUK

KIVASALJUK
OTTHON MOSOTT
FEHÉRNEMŰIT

RUHATISZTÍTÓ KTSZ

II. FRANKEL LEÓ U. 70. VI. SZONDY U. 90.
V. NÁDOR U. 19. XIII. FÜRST SÁNDOR U. 9.
VI. JÓKAI U. 27. XIX. VÖRÖSHADSEREG Ú. 95.

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17
Telefon: 188-296, 188-307

ESTI HIRLAP

1961 FEB 28.

1021

Több mint két évszázada állt a helyén Óbuda egyik legbecsesebb műemléke, a híres Flórián szobor. Nemrég restaurátor-műhelybe került, ahol gondos munkával megfiatalítják az óbudaiak kedvelt szobrát. Képünkön: Görömbey Imre szobrászművész restaurálja a Flórián szobrot.

(MTI-fotó — Gárdos felv.)

Gulyás első lett Tampában

Nagyszerű győzelmet aratott az amerikai vendégszereplésen levő Gulyás István, a tampai nemzetközi teniszversenyen. A döntőben a dél-afrikai Drysdale ellen mérkőzött, s rendkívül izgalmasan alakult a találkozó. 2:2 arányú játszmaállás után. Gulyás az 5. szetben 2:0-ra vezetett, amikor ellenfele megsérült és kénytelen volt feladni a küzdelmet. Gulyás végeredményben 3:6, 6:1, 2:6, 7:5, 2:0 arányban győzött.

Pénteken érkezik haza a Vasas

A Vasas labdarúgó-szakosztályának képviselője a hétfői ligaülésen bejelentette, hogy a Chilében nagy sikerrel szereplő bajnokcsapat március 3-án, pénteken délután 18.30 órakor érkezik vissza portyájáról, a Ferihegyi repülőtérre. (MTI)

Moszkvában a Szovjetunió nemzetközi fedettpályás teniszbajnokságán a férfi egyes 2. fordulójában a magyar Baranyi 4:6, 6:0, 6:4 arányban vereséget szenvedett a szovjet Lejustól. A női egyes 2. fordulójában Borka

18.15 órak

Négy hely

Lakat: — Ha ne

— A frankfurtiak háromgólos hazai bajnoki veresége bizonyos reményt nyújt nekünk is — mondotta Lakat Károly, a ferencvárosiak edzője a ma este 18,15 órakor sorra kerülő VVK-visszavágóról. — *Az Eintracht Frankfurt háromgólos előnye igen megnehezíti helyzetünket, de ha a két csapat képességeit mérlegre teszem, csatársorunkat képesnek tartom akár három vagy négy gól elérésére is. A döntő az lehet,*

RÁJUK NAGYON

VIDÉKI CENTRUMOK

Gyula

A művésztelep első kiállítása. Úgyszólván az egész vármegye előkelőségének jelenlétében nyitotta meg dr. *Kovacsics* Dezső Heilinger Károly főjegyző nagyszerű kezdeményezését, a művésztelep első kiállítását. A főispán rámutatott Gyula város tanácsa, társadalma és a vármegye vezetősége áldozatkészségére, mellyel a magyar kultúrfölény fejlesztésére művésztelepet létesített Gyulán. A gyulai művésztelep első kiállítása valóban rászolgált az érdeklődésre és méltónak bizonyult a kezdeményező áldozatkészségéhez.

Itt van elsősorban *Pállya* Celesztin, az öreg mester, aki fiatalos hévvel csaknem félszáz képet festett a nyári vakáció alatt. Az impresszionista művészet ereje, jellegzetessége egyesül képeiben a magyar föld és a magyar népélet karakterével. A szines, mozgalmas eleven vásári jelenetek, az ágaskodó, megvadult lovak, a tarkafoltos tehenek, egy-egy hangulatos, a magyar föld szagát illatozó tájrészlet, a markáns magyar arcok, mindez együtt egy kis darabja a magyar égnek, a magyar földnek, mely el nem muló képet nyert Pállya Celesztin művészetében.

Azután itt vannak hozzá méltó társai. Csallóközi *Farkas* Lőrinc, aki könnyűkezű festője a melegérzésből született lirai tájképeknek. *Pécely* Antal meglepően erős kompozició érzéket dokumentál hatásos zsánerképein. *Turmayer* Sándor tájképei szines, meleg hangulatok, melyek mellett önarcképe és egy kis interieurje igazolják festőjük tehetségét. *Szöllősy* János derüs pikturája a fény és árnyék játszi hangulata. Egy portréja erős karakterábrázoló képességről beszél. *Szabó-Csapó* Márton futja meg a legszélesebb skálát. Tájkép, csendélet, portré egyformán kínálja neki a piktori szüzsét, melyet érdekesen, artisztikus látással dolgoz fel. Végül itt van *Szamossy* Imre szobrászművész jól mintázott, mozgásban elfogott figuráival, tartalmas portréival és különösen a város számára készített Ajtóssy-mellszoborral, melynek monumentális hatása van.

Gyula városát ez a kiállítás igazolta. A művésztelepe tagjai olyan nivót produkáltak, mely bármely fővárosi kiállításon elismerést hozott volna művészeinek. Úgy értesülünk, hogy ugyanez az anyag Budapesten is kiállításra kerül. A művésztelep olyan vállalkozása lesz Gyula városának, mely busásan meghozza kamatait.

Szombathely

Olasz-magyar kiállítás. Hírt adtunk már róla, hogy a Független Művészek Társasága Szombathelyen kiállítást rendezett olasz művészek bevonásával. A tárlatot, amelyen mintegy 300 műtárgyat állítottak ki, *Kiss* Farkas Imre, a társaság alelnöke felkérésére dr. *Ujváry* Ede polgármester nyitotta meg fővárosi notabilitások és Vasvármegye elit közönségének jelenlétében. Az olasz művészek közül ki kell emelni *Mário de Hajnalt*, a magyar származású nagy tehetségű festőművészt. Különösen *Carnevál*, *Szónáta* és *Jjedtség* című képeit. A magyar művészek közül *Tornai* Gyula, a kiváló orientalista festő, nagyméretű vásznait kell dicsérnünk. *Salome*, *Bajadér* és *Rézárus* című alkotásai keltettek méltó feltünést. A budapesti piktorok sorából *Táray* Aurél, *Kiss* Farkas Imre, *Pataky* Ferenc, *Csányi* Lajos, E. *Jjevesy* Margit, *Krem* Mátyás, *Popper* Samu, *Zábonyi* Géza, N. *Fodor* Olga, *Radnay* József, *Tóth-Bartók* Jenő, *Novinszky* Jenő, *Bayer* Ágost, *Csillag* József, *Lakits* György, *Csermely* János, *Novák* Erzsi, *Telegdy* Árpád, *Telek* Antal, *Nagy* Lajos, *Ravasz* István, *Pálesch* Pál, *Perlmutter* Imre, *Németh* Gábor és *Kerekes* József művei keltettek nagy figyelmet. A helybeli művészek közül dr. *Giay* Frigyes, *Fábián* Gyula, F. *Biczó* Ilona, *Alföldi* János, H. *Lukács* Stefi, *Vass* Béla, *Jaksa* István, *Sághy* Mihaella *Wille* Lajos és *Jjódászy* Gábor képei jól illeszkedtek bele a tárlat magas színvonalába.

A kiállításnak nemcsak szép erkölcsi sikere, de tekintélyes anyagi eredménye is volt, amennyiben *félszáz képet vásároltak meg és a kiállításnak közel hatezer látogatója volt.* Az olasz-magyar kiállítás legközelebbi stációja Győr városa, ahol már erősen készülnek az érdekes kiállítás fogadására. Budapesten a Nemzeti Szalón mutatja be az olasz-magyar tárlatot.

Székesfehérvár

A főreáliskola hősi emlékszobrának leleplezése. Szept. 30-án leplezték le fényes, ünnepi keretek között a székesfehérvári főreáliskola hősi emlékszobrát, *Bory* Jenő kiváló alkotását. A honvédelmi minisztert schöndorni *Schönner* Odilo altábornagy, a közoktatásügyit *Széchenyi* Viktor gróf főispán képviselte. A szobor egy gránitoszlopon, ércsziklán álló, bekötött fejű hős diákot ábrázol, aki jobbjában meghajtja a zászlót, balkezében pedig babérkoszorút emel magasra és a diadalt kiáltja az ég felé. A szobrot, mely Bory Jenő egyik legszebb alkotása, a volt főreáliskolások egyesülete állíttatta. A felavató ünnepségen beszéltek: *Ivánka* Lajos, az egyesület elnöke, dr. *Fábián* Gáspár műépitész, *Strasser* Miksa főmérnök és dr. *Bezdek* József főreáliskolai igazgató.

Ez az oldal nincs cédulázva!

Mezőcsáti hősi emlék

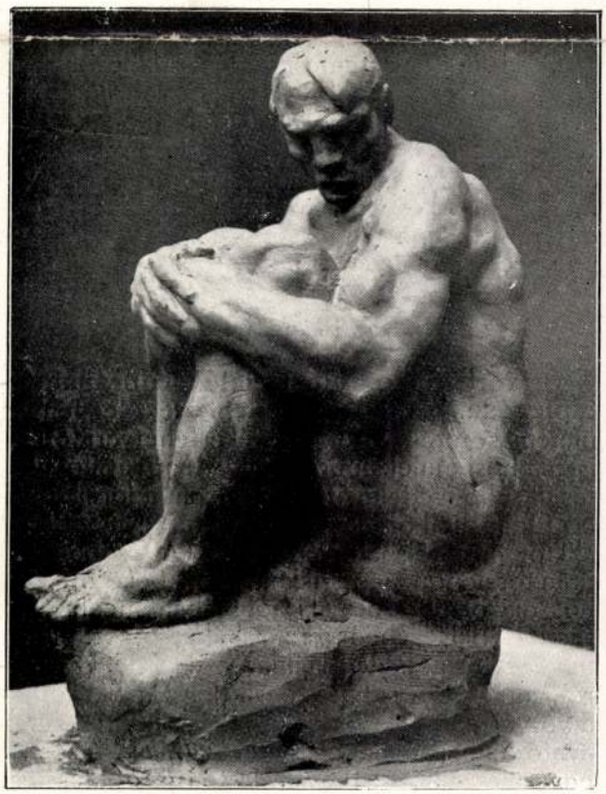

Gond

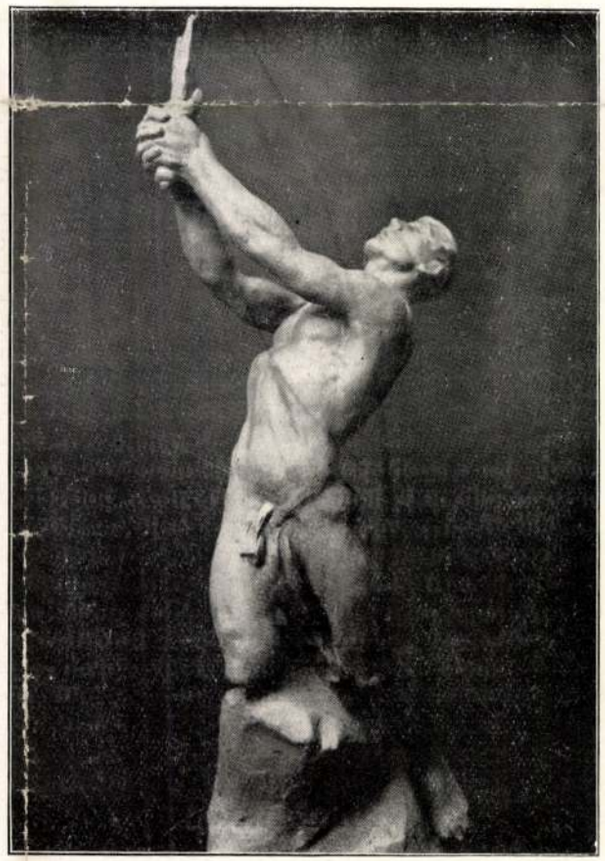

Magyar fohász

Görömbey Imre szobrászművész művei

Hörömley Imre

Részt vett a Przemysl védelménél hősi halált halt megyar katonák emlékére kitűzött emlékműpályázaton

P.H. 93e.III.7.

Görömbey

Független Művészek Társaságának
őszi kiállításán a Nemzeti Szalonban
szerepelt

EK. 929. x. 13.

Görömbey Imre

A tüzér-emlékmű pályázaton, kitüntető elismerésben részesitették pályamunkáját.

Est, 933.X.8.

K.P.K.

GÖRÖMBEI Imre szobrász

Buda, várpalota, feljárati épület pilon fölötti 4 trofea rekonstrukciója oszloffejek kiegészítése

Magyar Nemzet 1960 (XVI.) 89. 5. l.

még a nyáron megnyílik a Várkert rácsos kapuja

D. 9. 4

Görömbey Imre

szobrász

tetve megvétellel kitüntetve a budapesti műszaki emlékmű-pályázaton.

Pesti Napló

1933. dec. 12.

(Eldőlt a műszaki emlékmű-pályázat.)

NEUERSCHEINUNGEN BILLIGE BÜCHER SCHÖNST

GREGOROVIUS WERKE in einem Band. 2000 Jahre Weltgeschich
dem Inhalt: Hadrian u. seine Zeit. - Rom im Mittelalt
Geschichte der Kultur. - Wanderjahre in Italien etc
Seiten mit 120 Abb. auf Tafeln. Grossformat, Ganzlei

KIEFER KULTURGESCHICHTE ROMS. Die erste moderne römische
geschichte. Neuerscheinung. 500 Seiten, 100 Abbildun
Tafeln. Ein Prachtband in Lexikonformat

LICHT, Hans SITTENGESCHICHTE GRIECHENLANDS - LIEBE UND E
GRIECHENLAND. Das tiefblickende Werk enthüllt unv
nommen das merkwürdige Liebesleben der antiken Gr
Beide Bände in Ganzleinen, mit vielen Tafeln. Gross
Jeder Band

MOMMSEN ROEMISCHE GESCHICHTE - DAS WELTREICH DER CAESAR

Görömbey

Zobrán

l.

Szabadművelés

1948. 269. l.

Roma, 1932, 933—960. l. (Különlenyomat

Bock = Bock: Der Schatz der Metropoli Kirche zu Gran. Jahrbuch der k. k. Cent Commission zur Erforschung und Erhalt der Baudenkmale. III. kötet, Wien, 18 105—146. l.

Briquet = Briquet, C. M.: Les Filigrar I—IV. Paris, 1907.

Csernyánszky = Csernyánszky Mária: Az eszt gomi főszékesegyházi kincstár paramen mai. Bp. 1933.

Csontosi = Csontosi János: Az Esztergomi egyházi Könyvtár kéziratai. Magyar Kön szemle, 1882. 305—336. l.

Czobor—Szalay = Czobor Béla és Szalay Im Magyarország történeti emlékei az 1896. ezredéves országos kiállításon. I—II. köt Bp. 1897—1901.

Dankó = Dankó József: Történelmi, műirodal és okmánytári részletek az esztergomi egyház kincstárából. Esztergom, 1880. Hozz Az esztergomi főegyház kincstára. I—L tábla. Esztergom, 1880.

Dankó Monimentum = Dankó, Josephus: Mor mentum Quinquagenariorum sacerdotii Em nentissimi Domini Joannis Cardinalis Sim I. R. H. Primatis Archiepiscopi Strigoniensi Strigonii, 1886.

Dankó Simor = Dankó József: Simor Jánc bibornok-érsek könyvtárának kéziratai. Ma gyar Könyvszemle, 1886. 107—118. l.

Delogu = Delogu, Giuseppe: Arte italiana i Ungheria. Emporium, XLII. évf. Bergamc 1936, 171—186. l.

Görömbey Imre

nobrán

lásd oka

Lex Magy Társ

196. b. l.

Görömbei Imre

Hobrány

1919–21.

Éimisk 1930. 83. l.

RNAP

10

Margit kir., Margit

ΓFŐ

11

Barnabás, Barnabás

DD

12

Fak. sz. János, Klaudius

RDA

13

Pád. sz. Antal, Tóbiás

ÓRTÖK

14

Vazul, Vazul

TEK

15

Kreszcenc, Vid

Görömbey Endre

kiállitott nolna:

Fehér bot, ~~[illegible]~~ gipsz, 70 cm.

Tavaszi tárlat. A Műcsarnok kiállitása 1957. Kat. szerk.: Kisdiginé Kirimi Irén. Bp. 1957. 19 l.

17.1.

Gönömbei Imre

Említve

Páll Géza: Rámátol Nyíregyházáig
Keletmagyarország, 1970. aug. 30.

Görömbey Imre

Fehér bot, gipsz, 70 cm

Budapest Műcsarnok Kiállítása, 1957. Kat. nesk. kisdéginé, Kirimi Irén.

17

Görömbey Imre

A Tűzér Emlékmű pályázatra beküldött művét megvették.

Függetlenség, 933.X.8.

Görömbey Imre

Megvették a tüzér-emlékmű pályázatra beküldött művét.

N.U.933.X.8.

Görömbey Imre

A Tűzér Emlékmű pályázatra beküldött művét megvették.

M.933.X.8.

Görömbey Imre.
Az első világháború nagy változásokat hozott. Fiatal rajztanárok jönnek Nyíregyházára, közlük Görömbey Imre szobrász, róla sem sokat tudunk. A háború után kezd alkotni.

Korokmay Gyula: Szabolcs-Szatmár kejszőművészete.

Alföld 1973/10 66 old.

Görömbey

Résztvett a Klebelsberg Kuno emléknobos pályázaton

Lejsög 1936 IX. 16.

Gárömbey Imre

Réntvett a Klebelsberg-
nobor pályázaton

L. Est 1936 IX. 13

MDK

Görömbey Imre

I.

A Hősi emlék pályaterv-kiállitásán résztvevő művészek. Képzőművészet 1927. 2. sz. 3.l.

MDK

Görömbey Imre, szobrász

Fehér bot. Gipsz.

Mücsarnok.-Tavaszi Tárlat. 1957. Kat.17.1.

Görömbey Imre MDK

szobrász

Két szobrászmüvész harca egy hősi emlék körül.
Magyarország 1936. márc. 1.

Görömbey Imre, szobrász MDK

Meghalt. Temetése a farkasréti temetőben.

—: Halálozás 11

Népszabadság, Bp. 1967. nov. 16.

MDK

Görömbey Imre, szobrán

A Flórián szobrot restaurálja.

fényképp.

— : (— szöveg — fényképp 3

ESTI HIRLAP Bp. 1967. febr. 28.

GÖRÖMBEY IMRE, szobrász

Semmelweisről plakettet készitett. Ez nem oly igényes, mint Szántó Gergelynek és Csuós Ferencnek tőmör nagyvonalusággal alkotott érmei. 193.old.

DR. VARANNAI GYULA: Semmelweis emlékérmeink 195.old.

AZ ÉREM, Közlemények az éremgyüjtés köréből.
------- XXI. 1965. 31-32.sz. Bp.

GÖRÖMBEY IMRE, szobrász

SEMMELWEIS EMLÉKÉRMEINK:
14.-SEMMELWEIS G 80+100 mm. öntött AE./Görömbey Imre.
195.old.

DR. VARANNAI GYULA: Semmelweis emlékérmeink 159.old.

AZ ÉREM, Közlemények az éremgyűjtés köréből.
------ XXI. 1965. 31-32.sz. Bp.

Görömbey Imre MDK

Fehér bot, gipsz

Mücsarnok 1957 Tavaszi tárlat

Görömbey Imre MDK

szobrász kitüntető elismerés és megvétel

Az Est. 1933. okt. 8.
/A tüzér-emlékmü pályázat.

MDK

Görömbey Imre

Eldőlt a müszaki emlékmü-pályázat. Pesti Napló 1933. dec. 12.

Ø

Gōrōmbey Dianna

1928/29

Ferkèpzomfoiskèvk

86. l.

MAGYAR SORSFORDULÓ

Irta: Lukács Béla titkos tanácsos, a Mép elnöke

Európa új sorsfordulat előtt áll. Az élet fejlődésének új útjai nyíltak fel a nemzetek és népek előtt és ebben a fejlődésben tiszteletreméltó, megkülönböztetett, fontos szerep vár a magyarságra. Benne élünk a modern világ haladási útvonalában s a magyarságnak lelkiválság nélkül kell átesnie az európai népek e nagy sorsfordulóján.

A magyarság soha államot nem tudott volna alapítani és azt évszázadokra kihatóan fenn nem tarthatta volna, ha idejekorán keresztvíz alá nem hajtja fejét. Európai életünk első nagy megrázkódtatása volt a pogány világból való áttérés a keresztény világrendbe. Voltak és lesznek az idők követelményeihez hasonulni nem akaró Koppányok, Gyulák, Vatták és Ajtonyok, de a magyarság életösztöne mindig elég erős volt arra, hogy a sorsfordulók lelki megrázkódtatását túl tudja élni. Majd későbbi évszázadokban, amikor a humanizmus eszmeáramlata töltötte el a kultúrnemzetek életét, a klasszikus művészetek és a tudományokban való elmélyedés hazánkban is méltó otthont talált úgyannyira, hogy a magyar szellemi felsőbbrendűség európaszerte ismertté lett. Pedig a renaissance eszméi nem a Duna—Tisza között ébredtek, de Mátyás király udvarában áthasonult magyar gondolatokká lettek, olyan gondolatok, amelyek a magyar nemzetnek lökést adtak a fejlődéshez s az akkori magyar idők szellemi nívója mindennél jobban igazolja előrehaladásunkat.

Átéltük az egész Európát lelkileg mélyen felrázó reformáció korát is, s bár mind a mai napig többféle templomban állítunk oltárt az egy igaz Istennek, nemzeti szempontból töretlenül egyforma magyarok maradtunk.

Az ezeresztendős magyar történelem sorsfordulatainak legfőbb próbaköve volt a magyarságunkhoz való ragaszkodás és e szellemiség melletti kitartás. Ez azonban sohasem jelentette azt, hogy izoláltan elzárkóztunk a külföld eszmeáramlataitól, ellenkezőleg, minden időben befogadtuk azokat, de tettük ezt olyformán, hogy a támadt eszmeáramlatokat magyar felfogásunkhoz, történelmi hagyományainkhoz hasonlítottuk, lendületet adva újabb fejlődésünknek.

Így történt a francia forradalom korabeli eszmékkel is. A rendi országszerkezetet felváltotta a népképviseleti elv s annak fejlődése alkotmányos életünkben mai napig látható vonalat mutat. De mint minden eszme, a liberalizmus is kiélte erőtartalékait, elöregedett, kinövései súlyos veszedelmek hordozói lettek, jönnie kellett az új irányzatnak, modernebb, az élethez jobban simuló s azt inkább biztosító szellemi lendítő erőnek, amelyben a népi gondolat domináns erőt nyer. Hosszú évtizedekre visszamenő fejlődési útja van annak, hogy ma már nemcsak beszéltünk a szocializmusról, hanem állami életünk minden vonalán: gazdasági, kulturális, egészségügyi téren törvényeket hozunk annak érvényesítésére.

És most elérkeztünk a jelen küszöbéhez, amelyen túl bekövetkezni látjuk a magyarság sorsfordulatát. Lázas állapotban van ma a világ. Uj politikai, társadalmi és gazdasági rend van kialakulóban szerte Európában. Bármely államban is kezdődjék az átalakulás, az ezzel kapcsolatos kihatások átterjednek a szomszédos államokra és nemzetekre is, mert a nemzetek gazdaságilag, politikailag, társadalmilag és kulturális tekintetben egymásra vannak utalva. Ebből logikusan következik az, hogy új európai rendnek kell kialakulnia, amelynek formáját éppen a nemzetek egymásra utaltsága szabja meg. Miként a német nemzeti szocializmus és az olasz fasizmus fáklyaként mutatja az utat, amelyen a német, illetve olasz nemzetnek nemzeti sajátságaik figyelembevételével haladniok, fejlődniök kell, úgy nálunk is a nemzeti adottságok szabják meg a fejlődés történelmi útját, úgy, amint a *szegedi* gondolatban kidomborodik és Gömbös Gyula kormányrajutása óta általánosan elfogadott elv.

A mai kor magyarságának bele kell illeszkednie az európai új rendbe. És pedig olyformán, mint ahogyan ezeresztendős történelme során átélt minden sorsfordulatot. Ebből az átalakulásból magasba kell emelnünk mindazt, ami bennünket magyarrá tesz. Tudjuk, hogy állami berendezésünkben sok olyan intézmény van, amelyet át kell formálnunk. De az új idők koreszméihez való hasonulásunkkal nem járhat együtt a rombolás. A magyarságnak nagy lélekszámbeli, szellemi és anyagi erőtartalékokra van szüksége. A rombolás kockázatára nem vethetjük sorsunkat.

Tudatában vagyunk annak, hogy a reformok hosszú sorát kell megvalósítanunk. Ezek a reformok ma már nemcsupán pártprogrammok, hanem magas nemzeti célú, egyetemes magyar szükségletek. Bárdossy László miniszterelnök parlamenti bemutatkozó beszédében praktikusan fejezte ki ezeket a reformgondolatokat. Az egész magyar közvélemény helyeselte a teendők olyan összegezését, ahogyan azokat a miniszterelnök a nemzet közvéleménye elé vitte. Nem kell tehát a kormányt ebben a tekintetben programmösszeállításra s azok gyakorlati megvalósítására ösztökélni. Az átalakulás símán, a magyar vérmérséklet bölcs mérlegeléséhez méltóan, tervszerűen, határozott mederben folyik.

De a kormánynak a reformoktól függetlenül álló kötelességei is vannak. Tekintettel kell lennie olyan általános, megingathatatlan elvekre, amelyek a hatalom birtoklásából, a nemzet ügyeinek felelős irányításából önként fakadnak. Elsősorban kötelessége a kormánynak a rend mindenekfeletti, erőskezű, szilárd fenntartása. Nem engedhető meg, hogy a magyar reformpolitika fegyelmezetlenséggel, a rend felbontásával olyan felfordulásba fulladjon, amellyel minden sikert, előrehaladást és magyar életet kockáztatnánk, talán tönkretennének. A felforgató szellemű, szélsőséges reformpolitika a magyar nép körében soha nem is fog támogatást nyerni.

A kormány másik nagy kötelessége a termelés intenzivitásának és ezzel a közellátásnak feltétlen biztosítása. A népi tömegek, a nemzet millióinak kenyere, nem kockáztatható. Lehetnek, mint ahogy vannak is, nehéz idők, amikor az élet színvonalát le kell szállítanunk és a létfenntartás szükségleteiben való arányos osztozás közös nemzeti érdek. Ma is vállalnunk kell az igények lecsökkentését az egész vonalon azért az igazságos elvért, hogy mindenkinek juttatni lehessen az élet szükségleteiből, mert a mindenki számára hozzáférhető kukoricáskenyér még mindig jobb, mint az igazságtalan megosztás folytán bekövetkezhető semmi-kenyér.

A kormány kötelességei közül első helyen áll tehát ma az a szempont, hogy a termelés csorbát ne szenvedjen. Tartozunk ezzel elsősorban saját népi, közösségi érdekeinknek, de tartozunk szövetségeseinknek is: a tengelyállamoknak, amelyek ma a termelés eszközei mellett elsősorban a fegyvert forgatják.

A kormány hivatalbalépése óta alig mult el hat hét. Ez az idő semmiesetre sem elegendő ahhoz, hogy nagy reform-

Ezekre mindennap szüksége van — de nem mindennap jut hozzá ilyen olcsón! Sürgősen határozza el magát a vásárlásra, mert készletünk korlátozott!

1 orsó varrócérna 225 méter, fehér vagy fekete	—.28*
1 orsó cérna foltozáshoz, 50 méter, fehér v. fekete	—.14*
1 orsó gépvarrófonal, fehér vagy fekete szinben	—.08*
1 csomag (10 gombolyag) tömőpamut	—.55*
10 gombolyag 4 águ tömőfonal	—.60*
1 csomag (5 gombolyag) tömőfonal	—.28*
1 motring szavatoltan szintartó himzőfonal	—.30*
1 vég (5 méter) köperszalag 3-as —.52, 4-es sz.	—.58
1 vég (10 méter) danubia tisztázószalag,	—.60
1 vég (5 méter) batisztszalag, fehér	—.50
1 vég (2.40 méter) vállpántszalag	—.38
1 vég (10 méter) pertli	—.30
1 vég (3 méter) gumipertli	—.56
1 vég (5 méter) csipke	—.98
2 tucat ingrevaló gomb	—.20
1 levél (2 tucat) 1000 öltésü cérnagomb	—.58
1 levél (2 tucat) vászonhátu cérnagomb	—.24
Tükészlet, különböző nagyságu tük fémtokban	—.52
1 levél szortirozott mappatü	—.28
1 levél vegyes biztositótü (12 darab)	—.12
1 darab válltömővatta	—.33
1 pár jóminőségü izzlap	1.10
5 méter szintartó farkasfogdisz	—.70
1 garnitura harisnyatartó függőrész (4 drb)	1.40
1 garnitura harisnyatartócsatt (4 drb)	—.36
Kantáros gyermekharisnyatartó	1.98
Jóminőségü férfinadrágtartó	1.68
Cipőfüző: 4 pár 60 cm, vagy 3 pár 85 cm	—.35
1 drb fényezett fa varródoboz, kapcsos zárral	—.98
Valódi bőr férfierszény, 1.50, női erszény	1.78
Huzózáras bőrerszény, apró és papirpénz rekesszel	3.—
10 drb „Dandy" borotvapenge, 0.10 mm-es	—.48
Fogkefe, 4-soros, tartós sörtével, szines nyéllel	—.78

Vevőink tájékoztatására közöljük, hogy a csillaggal jelölt cikkeket csak vásárlási könyvre adhatjuk ki. Vidéki megrendelésnél kérjük tehát mellékelni.

Magyar Divatcsarnok

RÉVAI KÖNYVNAPJA 1941

Az új utakon járó magyar elbeszélés remeke. Valóban „mágia": a szellemidézés remekműve, bravuros művészet, fojtogatóan izgalmas olvasmány.

Könyvnapi ára vászonkötésben . 6.50 P
Könyvnap után . . . . . 7.50 P

Mikszáth két remek regénye egy kötetben. Fordulatos történet, szellemes meseszövés tiszta magyarság, remekbeszabott figurák: két klasszikus magyar regény.

Könyvnapi ára kartonkötésben . 5.— P
Könyvnap után . . . . . 6.40 P

A nagy erdélyi költő hatalmas életműve. A régen elfogyott kötetek erdőillatú lírájától legújabb verseinek tiszta humanitásáig, megrázó egyszerűségéig.

Könyvnapi ára félvászonkötésben 12.— P
Könyvnap után . . . . . 14.— P

A magyarság alkatának páratlanul művészi erejű megmutatása egy székely legény történetében. Harcos pogány és munkás keresztény szellem izgalmas felidézése.

Könyvnapi ára vászonkötésben . 5.50 P
Könyvnap után . . . . . 6.50 P

Urnapjára, június 12-ére jelenik meg

Nyirő József

a nagy székely író új, vidám regénye: a

Halhatatlan élet

A világsikerű UZ BENCE párja, a székely falu friss szineinek, góbés jókedvének és remekbe faragott eredeti alakjainak mosolygó szeretettel és derüvel meg rt, felejthetetlen története.

RÉVAI Ára fehér posztókötésben . . 6·50 P

alkotások máris kibontakozhattak volna. Egy nagy tényt azonban máris felemlíthetünk és ez az, hogy a miniszterelnök bemutatkozó-beszéde óta a politikai belső béke idejét látjuk kialakulni. Kormányelnöki programmbeszéde megnyugtatta a lelkeket, bizalommal töltötte el a kételkedőket s eltűntek a magyar politikai élet színteréről a mindig károgó aggodalmaskodók.

A nemzet közvéleményét túlnyomó többségben képviselő Magyar Élet Pártja teljes súlyával támogatja a kormányt nagy munkájában. A Magyar Élet Párt tagjai között ezekben a nagy kérdésekben nincs véleménykülönbség. Ez igen nagy erő és biztosíték a kormány kezében, mert a korszerű, alkotó munkaprogramm valóraváltása el sem képzelhető másként, minthogy rendelkezésre kell állnia egy megbonthatatlan egységet képviselő nemzeti közakaratnak. Ha a kormánypárt mellett más, kívülálló csoportok is helyeslik a kormány munkatervét, azt a közvélemény, a MÉP és a kormány őszinte örömmel veszi tudomásul. A Bárdossy-kormány ugyanis minden tényével a nemzet ügyét szolgálja, a nemzet életéért dolgozik s tervszerű célkitüzése, az egész nemzet által ismert reformprogram alapján cselekszik.

Hétfőn avatják fel Magyarország legmodernebb fürdőpalotáját Görömbölytapolcán

A római császárok fürdőinek pazar pompája és a tehnika csodái a 212 cölöpre épült fürdőpalotában

Görömbölytapolca, május végén.

Pünkösd hétfőjén országos ünnepség színhelye lesz Görömbölytapolca, ahol most készült el Magyarország legszebb, legmodernebb gyógyfürdője. *Johan* Béla államtitkár avatja fel a csodálatos fürdőpalotát, amely a tapolcai tó sziklái közzé vert *212 facölöpre terített betonkorongra* épült. Építészek, festőművészek, szobrászok és munkások serege két álló esztendeig dolgozott Görömbölytapolca új büszkeségén.

Autónk Miskolctól tíz perc alatt zöld erdők karéjába ér, még egy kanyar s elénk tárul a tapolcai tündérvölgy minden szépsége. Remek új teniszpályák, csalitos patakpart, jegenyékkel szegélyezett strandmedencék mellett, félévczredes őstölgyek alatt, vadregényes tóparton, ezerszínű nyíló virággal telehintett, illatos óriási park mellett suhanunk tovább. A park végében, meredek sziklafal alatt, az erdő tövében ránk néz csillogó üvegszemeivel *az új fürdőpalota,* tetején a napozó terraszok szegélyén tűzpiros muskátlisor fut végig.

A gombnyomásra nyiló csodakupola

Bent a fürdő óriási kupolacsarnokában,' a római császárok pazarfényű fürdőinek ezer színben tündöklő szépsége, pompája, művészete fogad. A római átrium közepén sárgacsempés csillogó oszlopok kékkövekből rakott kutat ölelnek körül. A kútból *Tapolca híres gyógyvize* csörgedezik.

— A vegyelemzés megállapította, — kapjuk a felvilágosítást *Fekete* Bertalan dr. polgármestertől, — hogy *ez a víz egész Európában a legnagyobb réz- és fémtartalmú.* A legkülönfélébb ivókurákra alkalmas, elsősorban is angolkórosoknak kitűnő.

A mennyezet fölé, mint az ezeregyéjszaka álompalotáiban, hatalmas színesüveg-kupola borul. Valahol a falon megnyomnak egy gombot s a kupola, *mint valami óriási rózsa nyílik szét.* A nap beragyogja a csarnokot, sugarai ezer színben csillognak a sárga, kék csempéken, színes mozaikkockákon.

A szikrázó aranymozaikok termét hatalmas hall futja körül, kényelmes rönesszánsz garnitúrákkal. Furcsa, fekete foltok tarkítják a matt bútorokat.

— Sokat beszélhetnének ezek a bútorok *a török hódoltságról* . . .

— ?. . . ?. . . ?. . .

Kiderül, hogy a fürdőpalota ősét 3—400 évvel ezelőtt a törökök építették ide, ugyancsak tölgyfacölöpökre. Ezeket most kiásták és stílbútorokat gyártottak belőle. A fekete foltok a szenesedés jelei.

Gyöngyszemek a vizben

A hallban falbaépített üvegvitrinek évezredes tapolcai emlékeket őriznek. Az egyikben egy *őstulok* sokezeréves koponyája vigyorog, a másikban egy ősbölény. A bronzkorig minden tapolcai emlék megtalálható.

A kupolacsarnokot termek, folyosók, kabinsorok labirintusa veszi körül. Csupa izlés, hangulat, kényelem. Két hatalmas medencetermében természetes szénsavas buborékok gyöngyöznek a vízben. A fürdőzők üvegablakon át, villannyal megvilágítva még azt is láthatják, hogyan bugyog elő a sziklák közül *a 31 fokos melegvíz.* Tompa, kellemes fényben sorban ülnek a vízben és a buborékokkal szórakoznak a fürdőzők. Az egyik reumás, a másik szívgyenge, a harmadik isiászát gyógyítja . . . Mindenre jó ez a tapolcai víz, a beteget meggyógyítja, az egészségest üdévé, ruganyossá, fiatallá teszi.

Külön épületrészben van az iszapfürdő és a szénsavas kádfürdő. Mindegyik önmagában is külön egész, teljes felszerelésével a gyógyulást és a kényelmet szolgálja. A kellemes meleget *a' leghidegebb téli időben is* óriási központi fűtőberendezés biztosítja. A tehnika tökéletessége és a művészet szépsége összetalálkozott ebben az épületben.

A termek, folyosók, különféle fürdőosztályok labirintusából újra a kupolacsarnokba érünk, ahol vidám élet zajlik esténkint, mert *ez a fürdő kurszalonja is.*

Odakint az erdő aljában, a strand mentén pompás, stilusos villasorok állnak. Majdnem négyszáz villa, 1500 kényelmes, modern szobával. Két-három percre a strandhoz, parkhoz, fürdőpalotához, Tapolca minden szépségéhez. Tapolca fürdőváros teljes pompájával, kényelmével, millió virágjának tarka illatával várja a nyaralókat.

Nem engedélyezték Dunaföldváron a napközi otthont

Mélyen tisztelt Szerkesztő Ur! Tudvalevő, hogy a belügyminisztérium nagy gondot fordit a közegészségügy fejlesztésére. Ebbe a keretbe tartozik a napközi otthonok felállítása is, melyeknek célja, hogy a dolgozó szülők távollétében a gyermekek ne maradjanak gondozás, felügyelet nélkül. Dunaföldváron 500 pengőt szavaztak meg az otthon költségeire, aztán felterjesztették a költségvetést a belügyminisztériumhoz jóváhagyás végett. Sajnos, ugyanaz a belügyminisztérium, amely annyira szorgalmazza a napközi otthonok felállítását, *törölte a 350.000 pengős költségvetésből a napközi otthonra előirányzott 500 pengőt.* A lakosság el van keseredve és így hiába is buzgólkodik a közegészségügy, ha a jószándékú kezdeményezést nem engedélyezik. Meg vagyunk győződve róla, hogy erről a sajnálatos esetről a belügyminiszter úr nem tud és ismerve az ő szociális felfogását, kérjük az Uj Magyarságot, szíveskedjék panaszunkat a miniszter úr tudomására hozni. Tisztelettel: *Dunaföldvári előfizetők.*

Könyv Szinházjegy Pfeifer Ferdinánd Budapest, IV., Kossuth L.-u. 5. Telefon: 185-730.

LEGUJABB! MOST JELENT MEG! AFRIKA térképe és a Földközi tenger 65×78 cm., sok színben, mértéke 1:14 m. Kókai Lajos kiadása, Budapest, IV., Kamermayer-utca 3. sz. — Ára 2 pengő. (Bélyegekben beküldve bérmentve.)

Vásároljunk Szövetség — 1919 AUG. BAROSS SZÖVETSÉG — a Baross tagjainál!

URI DÁMA szőttes kosztümjét, strandholmijait és parasztkáját R. HAJDU GIZI iparművésznőnél szerzi be. IV., Váci-utca 20. sz. Telefon: 385—009.

Ezüst- és kékrókák, bolerók, bundák olcsón KÓKAY ENDRE SZUCSMESTERNÉL, Vilmos császár-út 10.

RÓKÁK BUNDÁK, megóvások megbízhatóan, jutányosan KATZER ALADÁR ATTILA BIRÓSÁGI SZAKÉRTŐ SZŰCSNÉL CSAK IV., TELEFON: 122-556. Ó-UTCA 36.

VÁSZON FEHÉRNEMŰ KELENGYE MÖSSMER cégnél, IV., Váci-u. 1.

Gyermekruha szaküzlet Kuti Józsefné Krisztina-körút 32. (Templom előtt.)

EHALL Andrássy-út 15 LEGNAGYOBB KERESZTÉNY VÁLLALAT! Olcsó árak!

Női, leány-, gyermek- és intézeti egyenruhák SCHICK intézetek és zárdák szállítója IV. Kamermayer K.-u. 3 Telefon: 3-891-41.

Vászonáru fehérnemü kelengye KUNZ Petőfi Sándor-utca 16

EZÜST és KÉK RÓKÁK BUNDÁK, nagy választékban Katzer Árpád szűcsmesternél, NAGYMEZŐ-UTCA 23.

Kalapot KÖSZEGI kalaposmestertől IX., RÁDAY-UTCA 26 Nagy bel- és külföldi kalapraktár, javítás.

BUTOR Molnár-nál VI., Nagymező-u. 30. Modern kombinált szoba, kárpitos árú, hálo, konyha. Fizetési kedvezmény. Telefon: 115—528.

Kerékpár Hazai és külföldi gyártmányok Wanderer, Steyer, Viktória nagy választékban!! JENEY IX., RÁDAY-U. 2.

CSERY GYULA szűcsmester Alapitva 1884. évben Kékrókák, ezüstrókák szőrmedivatújdonságok főhercegi udv. szállító I, BÁSTYASÉTÁNY 2 BUNDAMEGOVÁSOK!

SPORT CIKKEK SKABA és PLÖKL IV., VÁCI-UTCA 40. TELEFON: 182-421.

ZSUBORY NELLY KOLLEKCIOI NAGY SIKERT ARATTAK IV., BÉCSI-U. 5. SZ.

RÉKA ruhaipari és kereskedelmi r.-t. ANDRÁSSY-ÚT 27 Mérték után és kész ruhák. Szövetek.

Kiltz Jakab és Emich TESTVÉREK Üvegcsiszoló-, üveghajlító- és tükörgyár VIII. PRÁTER-U. 84. Telefon: 135-476.

Ezüstróka nerz RÁCZ, szücs IV, Városház-utca 6

Nagy Ferencnél Erzsébet-körút 27. Károly király-út 1.

Mindennemü BUTOR URÁNIA butorüzletben Dohány-u. 27. Részletre is

Festményeket jól vehet HOFFMANN FERENCNÉL Budapest IV, Károly körut 28 (Közp. Városház)

Függönyanyag, bútorszövet, bútorkreton, csipkék, fátyolok Hoepfnerné ÉS TÁRSA Epest, Haris-köz 2. Telefon: 187-308.

Bérmaórák PUSZTAI ANTAL ÓRÁSMESTERNÉL, IV., Váci-utca 49. sz. Tel.: 382-067. Aranybeváltás!

Fáth Harisnya, kesztyü Ferenciek-tere 2.

JÉGSZEKRÉNYEK zománcedények, háztartási cikkek, evőeszközök, tűzhelyek, kályhák JESZENSZKY JENŐ Ráday-utca 17. Telefon: 185—435

Kész női ruhák, kabátok Árvai József VIII. Szentkirályi-u 1/b

NAGY RUDOLF VÖRÖSMARTY-TÉR 2. ajánlja dúsan fölszerelt raktárát FÉRFI- ÉS NŐI SZÖVETEKBEN, főleg külföldi áruban

Ajándéktárgyak porcellán ÜVEG Houszky-nál JÓZSEF-KRT 59

Wiva SPORT BUDAPEST, IV, TÜRR ISTVÁN-U. 7

EZÜST RÓKÁT bundát, bolerót POREMBA SZŰCSTŐL Károly-körút 28. Tel.

CONTINENTAL IRÓGÉPEK, KÖNYVELŐGÉPEK vezérképviselete GOY és KOVALSZKY RT BUDAPEST, V., NÁDOR-UTCA 11. SZ. Telefon: 114-630, 124-580, 126-933.

MŰBUTOROKAT Kispesti műasztalosok szövetkezete mint az IOKSZ tagja BUDAPEST, VIII., BAROSS-U. 1.

Arany ezüst ékszer eladás, beváltás, alakítás Winterman el és Szombathy VII., Dohány-utca 7.

Butort On is legjobban, részletre is legolcsóbb Háló-, ebédlő, kombinált szoba Tomory és Társánál vásárolhat. VIII., Baross-utca 19.

„SZŐNYEGJAVITÁS" Turáninál, II. ker., Fő-utca 80.

Görömböly-Tapolcai
Sziklatemplom

Hálaadó istentisztelet Görömböly-Tapolcán. Nagyboldogasszony napján szép ünnepség színhelye volt a borsodmegyei Görömböly-Tapolca község. A környékbeli falvak lakossága a plébánosok vezetésével elvitte a görömbölytapolcai sziklatemplomhoz az új termést megáldás céljából. A hálaadó istentiszteleten többezer hívő vett részt. — Dr Szabó Pius ünnepi szentbeszédét hallgatják a hívek. *(Friss felv.)*

AZ 1908. ÉVI TAVASZI KIÁLLÍTÁS DÍJAI

1. *A 4000 koronás társulati-díj.*
2. *A 3200 koronás báró Forster Gyula-féle „Vaszary-díj".*
3. *A 450 koronás báró Harkányi Frigyes-féle díj.*
4. *A 600 koronás Wahrmann Mór-díj.*

Az 1. számú díjra minden, a pályázat föltételeinek megfelelő és az 1908. évi Tavaszi Tárlaton a megnyitástól a bezárásig kiállított mű pályázik, hacsak beküldője 1908 április 15-ikén délig írásban be nem jelenti, hogy a pályázatban résztvenni nem kiván.

A 2. számú díjra minden az 1908. évi Tavaszi Tárlaton a megnyitástól a bezárásig kiállított, a magyar történelem dicső eseményeire, ezek között elsősorban a magyar szentek életére is vonatkozó teljesen befejezett olajkép s esetleg vázlat pályázik, kivéve, ha a mű szerzője írásban kijelenti, hogy a pályázatban résztvenni nem kiván.

A 3. számú díjra minden, az 1908. évi Tavaszi Tárlaton résztvevő és a társulati kiállításokon ezúttal először szereplő művésztől való, a megnyitástól a bezárásig kiállított mű pályázik, kivéve, ha a mű szerzője írásban kijelenti, hogy a pályázatban résztvenni nem kiván.

A 4. számú díjra hazai művészek pályázhatnak bármily fajú festészeti, szobrászati vagy metszetműveik-

Görönöcsi - Gundel János 2

„a Tis csoport egyik legmélyebbre vágó tehetsége, egy még víródó nagy talentum".
Képei, tanulmányai, Tis bronz önarcképe emlétve

Fülep Lajos:A müvészet forradalmától a nagy forradalomig
Bp.Magvető 1974

170.old.

1

Göröncsér - Gundel János festő, szobrász

Szablya - Frischauf Ferenc
iskolájának növendékeként említve

Fülep Lajos: A müvészet forradalmától a nagy forradalomig
Bp. Magvető 1974

165. old.

GÖRÖNCSÉR Gundel János

Az Áttörés kora

438.0-

szerkesztője Hankiss János, kiadó
Amsterdam volt. 1938-1944 között je

3. Ingarden, Roman (1893-?) lengyel fi
filozófia professzora.

4. Walzel, Oskar (1864-1944) irodalomt
a bonni egyetem professzora. A Heli

5. Ermatinger, Emil (1873-1953) iroda
szora, a Helicon szerkesztőbizotts

6. Baldensperger, Fernand (1871-1958)
ekkor a Harvard Egyetem professzora
alapítója. A Helicon szerkesztőbizo

7. FL nem írt A Heliconba.

8. Hankiss János (1893-1958) irodalomt
egyetem francia professzora. a Debr
a Helicon alapító szerkesztője.

MDK

Göröncsér Gundel János

Öt művel vett részt a "KÉVE" 1914-ben München-ben rend.kiallitasan.

Szablya János: a Kéve könyve. 1916. VIII.k.

GÖRÖNCSÉR GUNDEL JÁNOS

Nagybánya művészete (katalógus)
Magyar Nemzeti Galéria, 1996

493-494
Szöveg : 279-287,
Kép : *421*,

Görönczi Gyula János, [ ]

L: Móricz Géza

Vadas József: Lázár Kéve 12.

Élet és Irodalom Bp. 1984. szept. 14. XXVIII/37

Gořonesér Gundel János

Rózsa Gyula: „Alkotókörösség" a századelőn
A kevé művészeppesület kiállítása a Kecskeméti Galériában

Népszabadság, 1984. VII. 13

Gundel Göröncsér János

"Egy zord erejü, fiatal talentum vezet a tanitványok között"-irja Marco a Frischauf /Szablya/ iskola növendékéről. Dicséri meg nem alkuvó, égő szineit, melyek „a müvész parancsára egységbe rendeződnek."

A HÉT, Bp. 1906. márc. 25. XVII. évf. 12.sz. 189. lap.

MDK

Göröncsér Gundel János

Fejtanulmány, egysz. of.

Fejtanulmány, of.

Akttanulmány, egysz. of.

Szablya Frischauf F. és tanítványai kiáll. 1906. márc.

MDK

Göröncsér Gundel János

Tanulmányfej, egysz. of.

Plein air tanulmány, egysz. of.

Akttanulmány, egysz. of.

Szablya Frischauf F. és tanitványai kiáll. 1906. márc.

MDK

Göröncsér Gundel János

Akttanulmány, egysz. of.

Fejtanulmány, egysz. of.

Szablya Frischauf F. és tanitványai kiáll. 1906. márc.

Göröncsér Gundel János, festőművész (1881–1908).

A Kéve művészegyesület célja alapszabályuk szerint a népművészetek és iparművészetek fejlesztése és művelése volt. Ezért kapcsolódhattak a Szablya-iskolákból jött nagybányai plein-air illetve poszt-impresszionisztikus vonyultságú festőkhöz. (Göröncsér Gundel János, Szablya Frischauf Ferenc, Szővi József, Dénes Valéria, Fejérváry Erzsi és még többen.)

S. M.: Századeleji művésztársaság kiállítása a Kecskeméti Galériában.
Petőfi Népe, 1984. júl. 1.

Göröncsér

Az elhunyt fiatal müvész nevét együtt emliti Szablya-Frischau Ferenc, Lévy, Mikola András, Lohwag Ernesztin müvészekkel, akik Berlinben és Düsseldorfban rendezett kiállitáson mutatták be müveiket.
"A KÉVE külföldön" cimmel a lap Müvészet c. rovatában közli, hogy az öt fiatal müvész teljesitménye annál is inkább megérdemel minden elismerést, mert munkájukhoz semmiféle állami segitséget nem kaptak.

A HÉT, Bp. 1908. aug. 23. XIX. évf.
34. sz. 552. lap.

Göröncsér Gundel János festő
szobr.

→ Kozma Lajos

MŰVÉSZET 1985/2/24

ill.

Göröncsér János

19o7.IV.27-én Szablya Frischauf Ferenc elnökletével alakult a KÉVE Müvészegyesület,Benkhard Ágost,Göröncsér János és Lévy Róbert ügyvezetőségi tagok munkálkodásával.Első kiállitásukat a következő év februárjában a Ferenciek tere 9.szám alatt rendezték meg a beérkezett nem nagyszámu festményekből,szobrokból és grafikákból.

Kóós Judith:Kozma Lajos munkássága Bp.1975.Akadémiai Kiadó
4o.old.

Göröncsér János és Máthé Ilona

A KÉVE-tagok kiállitásáról számol be a Müvészet c. rovat-sign. nélkül közölt kritikája: Kiemeli a kiváló müvészi vezetést, hogy nem akadályozza meg tagjainak különböző müvészi felfogását, meghagyja önálló, egyéniségüknek megfelelő müvészeti irányát s igy szabadon fejlődhetnek müvészi hajlamaik, képességeik szerint. A tagok közös vonása: "az ifju bátorság és a megalkuvástól való irtózás." A fenti nevek, a két fiatal halott müvész munkái "fájdalmas szimbolumokként emlékeztetnek erre."

A HÉT, Bp. 1909. nov. 14. XX. évf.
46. sz. 762. lap.

Göröncsér Gundel János, festőművész (1881–1908).

Szablya Frischauf Ferenc jó festőnek bizonyul Kecskeméten is, a fiatalon meghalt, alig ismert Göröncsér Gundel János meglepetés, az ifjú Benkhardt Ágost huszonévesen is érett művész volt már és Dénes Valéria Kéve-indulása figyelemre méltó.

Rózsa Gyula: „Alkotóközösség" a századelőn.
Népszabadság, 1984. júl. 13. 7-old.

Bordeaux, Göröncsér Gundel János
festő itt tartózkodott mint
borkereskedő.

Ld.: Művészet VII. 1908. 267.

Düsseldorf, Kéve kiállitás 1908-ban.
Göröncsér Gundel János Mese c.
képe.

Ld.: Müvészet VII. 1908. 267.

MDK

Göröncsér Gundel János

A "Kéve" Művészegyesület tisztikara és tagjai. Kéve XX. kiáll. 1929.

MDK

Göröncsér Gundel Jáhos

Önarckép, egysz. of.

Gyerek-profil, "

Nyáron, of.

Szablya Frischauf F. és tanitványai kiáll. 1906. márc.

MDK

Göröncsér Gundel János festőművész. alapitó tag,
+ 1908. jun. 13.

elhunyt müvésztag

Kéve XX. kiáll. N.Szal. 1929. febr. 4 l.

MDK

Göröncsér Gundel János

A "Kéve" Bécsben. A Ház. Modern művészeti folyóirat. 1910. 35.l.

MDK

Göröncsér Gundel János

Akttanulmány, egysz. of.

" "

Fejtanulmány, egysz. of.

Szablya Frischauf F. és tanitványai kiáll. 1906. márc.

MDK

Göröncsér Gundel János

Fejtanulmány, egysz. of.

Akttanulmány, egysz. of.

Fejtanulmány, egysz. of.

Szablya Frischauf F. és tanitványai kiáll. 1906. márc.

MDK

Göröncsér Gundel János

Két akt, of.

Önarckép, br.

Szablya Frischauf F. és tanitványai kiáll. 1906. márc.

MDK

Göröncsér Gundel János

Kertben, of.

A Lánchid, paszt.

Szablya Frischauf F. és tanitványai kiáll. 1906. márc.

MDK

Göröncsér Gundel János

Kalapos akt, of.

Akt, of.

Szablya Frischauf F. és tanitványai kiáll. 1906. márc.

MDK

Göröncsér Gundel János festőm. megh. 1908.
jun. 13.

Kéve 16. kiáll. 1925. nov. N.Szal.
3. 1.

MDK

Gőrőncsér-Gundel János: Gonga
Cigányleányok
A Lánchid
Kőd
Parasztfiu
Kukoricásban

Nemzeti Szalon, 1909. KÉVE II. Kiáll.

Göröncsér Gundel János

Kiállít

N. U. 932. XII. 20.

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

Milyen kitüntetéseket kapott: . . . . . .

. . . . . .

Mikor és hol volt külföldi tanulmányut

. . . . . .

MDK

Gőrőncsér-Gundel János: Gyermek-profil
Kertben
Nyáron
Téli tájkép
Tájkép
Szeréna

Nemzeti Szalon, 1909. KÉVE II. Kiáll.

MDK

Gőrőncsér-Gundel János: Lomnicon
Napraforgók
Akt I-II.
Csendélet
Mese
Önarckép

Nemzeti Szalon, 1909. KÉVE II. Kiáll.

MDK

Gőrőncsér Gundel János: Cigányleány
Kalapos akt
Két akt
Tanulmány
Naplemente
Dekorativ festmény

Nemzeti Szalon, 1909. KÉVE II. Kiáll.

MDK

Gőrőncsér-Gundel János: Szobor. repr.

Nemzeti Szalon, 1909. KÉVE II. K. áll.

MDK

Gőrőncsér Gundel János: Mese. repr.

Nemzeti Szalon, 1909. KÉVE II. K$_1$áll.

Göröncsér Gundel János, festőm. ǂ1908.jun.13.

Kévo 12. kiáll. 1920. okt. N.Szal. 5. l.

MDK

Göröncsér Gundel János festőm. +1908.jun.13.

elhunyt xcxcxcxcxcxcxcx művésztag. KÉVE

KÉVE 14. kiáll. N.Szal. 1923. márc.

3. l.

MDK

Gőrőncsér-Gundel János: TanulmányI-VIII.
AkttanulmányI-XII.
Önarckép, szobor
Arcképtanulmány I-II
Önarckép I-II
Ngi képmás

Nemzeti Szalon 1909. KÉVÉ II. Kiáll.

MDK

Göröncsér Gundel János festőművész (+ 1908.jun. 13.)

A "KÉVE" Művészegyesület egyik alapitó tagja volt.

Nemzeti Szalon Kéve XX.kiáll. 1929. 4.l.

MDK

Göröncsér Gundel János festőművész

A "KEVE" egyik alapitótagja 1908.jun.13.-an hunyt el.

A "KEVE" XVI-ik kiáll.kat.1925.nov.29-től dec.13-ig.

M.D.K.

Göröncsér Gundel János, festő

és Máté Ilona hátrahagyott munkái is szerepelnek az igen megdicsért KÉVE kiállításon. Göröncsérnél főleg a formálás szeretetét emeli ki a szerző.

Bölöni György: Képek között, Bp. 1967. 119. old.
/a cikk megj.: „Magyar Nemzet", 1909. nov. 7./

Görönczér. Gundel János

1907-től a Kéve Művészegyesület ügyvezetőségének tagja és haláláig kiállítója.

1909. évi kiáll. n.o.
hagyatéki kiállítás.

meghalt. 1908 junius 13.

Római bélyegzés Zeglák IV. 155.

— bronzlap IV. 155.

— bronzdomború IV. 155.

— hajóhorgony IV. 158.

Göröncsér Gundel

János

Mese c. képe

repr.

Gyöngyösy 133. l.

Különösen elterjedt a *villamos A.*, melynek leghasználtabb típusa az ólomlemezes. Ez szigetelő- (pl. üveg-) edényben higított kénsavat és ebbe merítve kétféle ólomlemezt tartalmaz. Az előállítás ma is használt módját *Planté* elvei alapján két selmecbányai professzszor, *Schenek* és *Farbaky* állapította meg 1885-ben. — A villamos A. másik használt típusa az *Edison*-féle ; ennél két különböző fémlemez és pedig szivacsos vas és nikkelhidroxid merül vízzel higított kálilúgba. A villamos A.-ok hátránya a hasznosítható energiatartalmukhoz képest aránylag nagy súlyuk és aránylag drága voltuk.

Akmolinszki pláto. Elpusztult tönk Ural-Tien-san között.

Akna. A hegyek belsejébe függőlegesen vagy lejtősen behatoló folyosó. Bejáratra, szállításra, szellőztetésre, vízemelésre szolgál. Keresztmetszete szabályos idom, leginkább kör. A legmélyebb A. 1850 m. Földalatti üreg, melyet robbanóanyaggal töltenek meg és biztonságot nyujtó távolságról gyujtózsinórral vagy elektromos árammal felrobbantanak, hogy a robbanás az A.-t befogadó kőzetet szétvesse, meglazítsa. A bányászat alkalmazza. — *A.* (a hadviselésben). A haderők kötelékében a rombolásra hivatott töltések általános neve. Vannak folyó-, tengeri-, dobó-, romboló- stb. A.-k. — *Aknafuró.* Robbantóaknák furására használt gép, melyet kézi erővel, víznyomással, sűrített levegővel vagy villamosárammal hajtanak. Kisebb ellenállású kőzetben spirálisan, keményebb kőzetben ütögetve működő

Akragas (lat. Agrigentum, ma Girgenti), gör. város volt Sziciliában. Róma Kr. e. 210-ben foglalta el.

Akribia (gör.), pontosság, gondosság, főként tudományos eljárásoknál.

Akrobata, ma erőművész, kötéltáncos. A régi görögöknél olyan embert jelentett, aki óvatosan, lábujjhegyen jár.

Akrokorinthos. A korinthosi fellegvár.

Akropolis. Így nevezték a régi görögök a városban vagy mellette magaslaton emelkedő fallal megerősített erődítményt. Legismertebb a pergamoni és az athéni, mely utóbbiban Perikles idejében a legszebb templomok (Parthenon, Erechteion) és szobrok állottak.

Akrostichon. A versszakok v. verssorok első (ritkábban utolsó)betűjének összeolvasásából formálódó név v. mondás.

Akroterion. A görög épületek oromzatainak sarkait és közepét koronázó, növényi, állati vagy emberi motivumokból álló díszítmény.

Akt. A ruhátlan emberi test művészi ábrázolása. Mivel a művészt fejlett formalátást és biztos technikai tudást igénylő feladatok elé állítja, a művészpaedagogia fontos eszköze. Az A. a görög-római művészetnek mindvégig centrális problémája volt. A keresztény európai kultúra idején a XV. sz. vége óta mint önálló műfaj lép fel.

Aktaion *(Actaeon).* Thebai vadász, aki Artemist megsértette s ezért büntetésből szarvassá változott át és a saját kutyái tépték szét.

Aktinium. Radioaktiv elem. (Felfed. *Debi-*[illegible] 1899.) Mindig a lanthaniumot kíséri s

között egymással e
Az A.-et megoldani *n*
ban, $n = 3$ és 4 eset
ban intézték el. Min
kök a koefficiensek
művelet (összeadás,
és gyökvonás által
egyenlők. (V. ö. 1-*sz*
Ilyen, ú. n. *algebrai*
sabb fokú általános
a koefficiensek nincs
pl. az $a_0x^n + a_n = 0$
(Ruffini 1813, Abe
algebrailag megoldh
megoldást szolgáltat
adhatjuk föl, azaz
művelet és gyökvon
végtelen műveletso
akár pedig ragaszko
tató kifejezés zárt v
veletek és a gyökvo
kifejező módokat (
is segítségül hívunk.
cendens a megoldás
tant, mint az algeb
megoldhatóság szük
tételeit Galois állapí
port (l. o.) fogalmár
lati nézőpontból fo
megoldási eljárások.

Algebrai függvény
nézve, ha $r_0(x)\,y^n +$
$(x)\,y + r_n(x) = 0$, ho
racionális függvény
vény *transzcendens.*

GÖRÖNCSÉR GUNDEL *János*, festő, Budapest 1881 nov. 25. † u. o. 1908 jún. 13. Szablya—Frischauf Ferencnél tanult. 1907. részt vett a Kéve művészegyesület megalapításában. A Kéve 1909. hagyatéki kiállítást rendezett műveiből.

K. gy. I. 412 l

8.

III

675 (1297).
821 (78).

L vérzik

isa.

ki ~~Krisztus~~ és

elked~~ik~~ (derékon alól) látható.
én seb L ~~[illegible]~~. ~~Háta~~
~~nket~~. Fejét kissé balra hajtja;
őke. Testét kendővel kötötte
zt ~~[illegible]~~ piros. T

: VII. 26-án 200 lirán. (92 frt. 50 kr.)
31-én. (246/95.)
z 54347/95 min. számot.

T Mögötte keresztköti le
fizelmünket

23

J Tache

Göröncsér Gundel

Jáms
Jestö 1887-1908

erod

Krück. I. 412. l.

Kés, La Tène-kor VI. 18.

Görömley

Tervével résztvett a Lechner-szoborpályázaton.

E.K.930.IV.11.

Görömley Imre

Tervével résztvett a Lechner-szoborpályázaton.

P.H.930.IV.11.

Görömbey Imre
nobrair
Reszt vett a Lechner
Ödön noborpályázaton

MAGYAR. EPITOMUVESZET

1930. 3. 4. 29. l.

1900

496-062

PÁLLIK BÉLA

Görömbey Imre

Pályaművével résztvett a Lechner Ödön szobor-
pályázaton.

M.929.XI.16.

Göröncsér Gundel János, festő, szül. 1881 nov. 25-én Budapesten, megh. 1908 jún. 13-án u. o. A reáliskola négy osztályát s a kereskedelmi akadémiát Budapesten végezte, majd a keleti akadémiára iratkozott, s miután a tanfolyamot befejezte, atyja kívánságára 1900-ban Bordeauxba ment, hol egy nagy borkereskedő czég szolgálatába állott. Ideális lelkét azonban ez a pálya nem tudván kielégíteni, csakhamar visszatért Budapestre, s elhatározta, hogy tovább folytatja tanulmányait. Megszerezvén a gymnasiumi érettségit, a jogra iratkozott be a budapesti tudomány egyetemen. Közben belépett Szablya-Frischauf Ferencz festőiskolájába, hol 1903 novemberétől 1906 júliusáig képezte magát. 1906-ban részt vett az iskola bemutatkozó kiállításán és művei közül főleg önarczképe volt az, mellyel a műértők figyelmét magára vonta. Ez időtől kezdve a fővárosban, nyaranként pedig Czikón dolgozott és élénk részt vett néhány fiatal festő mozgalmában, melynek eredménye a »Kéve« megalakulása lett. E művészeti egyesület első kiállításán (1908) több képével szerepelt, melyek közül Mese cz. művét a »Kéve« külföldi kiállításain is elismeréssel fogadták. Külföldi sikereiről azonban már nem szerezhetett tudomást. Szerencsétlen szerelme megrendítette lelki egyensúlyát és önkezével vetett véget fiatal életének.

Budapesti napilapok 1908 jún. 14 és köv. számai. — *Incze Henrik:* Magyar művészeti almanach. Budapest, 1909. 119. l. — *Művészet.* 1908. 261 (arczképpel), 267, 419. l. — *Nemzeti Szalon Almanach.* Budapest, 1912. 169. l.

Donauarmee betonte. Von Vácz konzentrierte G. seine Truppen gegen Norden, um einen Teil der Windischgrätz'schen Armee dem beabsichtigten Angriffe gegen die Theissgegend zu entziehen, was ihm auch in glänzender Weise gelang. Er erreichte anfangs Feb. die Zips, erzwang den Übergang über den Branyiszkóer Engpass und den Zugang zur oberen Theiss, wo er mit den übrigen ungar. Truppen in Berührung trat. Nach der Niederlage Dembinszky's bei Kápolna übertrug Kossuth am 31. März das Oberkommando der ungar. Armee provisorisch an G. Nun folgte Sieg auf Sieg: Hatvan, Tápióbicske, Vácz, Nagysarló und schliesslich die Befreiung Komároms, worauf Kossuth ihn zum Kriegsminister ernannte. Im Ministerium kam es nach dem Einmarsche der russischen Truppen wegen des nun zu befolgenden Vorgehens zu Kontroversen und schliesslich auch zu einer tiefen Spaltung zwischen Kossuth und G. Am 2. Juli wurde G. in der Schlacht bei Komárom verwundet, inzwischen des Oberkommandos der Armee enthoben und ins Kriegsministerium zurückberufen. Auf direktes Verlangen seiner Offiziere berief die Regierung G. an die Spitze seiner Truppen. G. zog unter fortwährenden Kämpfen nach Vácz und Miskolcz, dann in Eilmärschen nach Arad, wo er am 9. Aug. eintraf — am selben Tage, da Bem bei Temesvár eine entscheidende Niederlage erlitten hatte. Am 11. Aug. übertrug die zurücktretende Kossuthregierung G. die oberste Gewalt, am 13. Aug. schloss G. die Kapitulation der ungar. Armee bei Világos vor den Russen ab. Der Absolutismus hatte gesiegt. G. wurde nach Klagenfurt interniert, von wo er erst 1867 nach Ungarn zurückkehrte, wo er Jahrzehnte lang als „Vaterlandsverräter" stigmatisiert war. Erst die neuere Zeit wurde G. gerecht. In seinem Werke: *Mein Leben und Wirken in Ungarn* (1852) beleuchtete G. seine Tätigkeit während des Freiheitskampfes.

Görgey, Stephan, Schriftsteller, geb. 1825 in Késmárk, gest. 13. Jan. 1912, kämpfte als junger Advokat an der Seite seines Bruders Arthur im ungar. Freiheitskampfe und widmete sich später wieder der Advokaturspraxis, bis er 1875 zum königl. Notar ernannt wurde. G. publizierte zur Ehrenrettung seines Bruders Arthur ein dreibändiges Werk: *Erlebnisse und Eindrücke aus 1848 und 1849.*

Görög, Demetrius, Schriftsteller, geb. 4. Nov. 1760 in Dorog, gest. 1833, war Erzieher des Erzherzogs Josef und später des Erzherzogs Franz. Nach 1789 gab G. in Vereine mit Samuel Kerekes unter dem Namen: *Hadi és más nevezetes történetek* (Kriegs- und andere nennenswerte Ereignisse) eine Wochenschrift heraus, die bis 1803 existierte und eine Kulturmission erfüllte. Gleichfalls im Vereine mit Kerekes liess G. unter materiellen Opfern zahlreiche geograph. Aufnahmen in den ungar. Komitaten vornehmen; das grosse Werk: der erste *ungar. Atlas*, der viele Jahrzehnte als das beste ungar. Werk auf diesem Gebiete galt, wurde erst 1811 beendet. G. entfaltete auch sonst eine grosse schriftstellerische Tätigkeit.

Görög, Emerich, Historiker, geb. 1882 in Budapest, absolvierte die Universitätsstudien in Budapest, Berlin, Strassburg und Paris und wurde, nach Erlangung des philosoph. Doktorates, zum

Professor eines staatlichen Obergymnasiums in Budapest ernannt, an dem er seit 1908 wirkt. G. ist Mitarbeiter der *Történeti Szemle* (Histor. Revue) und wirkte 1913 auch als Lektor für Verfassungsrecht an einem Arbeitergymnasium. Selbständige Schriften: *Zrinyi Miklós a költő mint államférfi* (Nikolaus Zrinyi der Dichter als Staatsmann, 1906), *A francia forradalom a középiskolai történettanitásban* (Die französ. Revolution im Geschichtsunterrichte der Mittelschulen, 1908), *A történeti tanulmány értéke* (Der Wert der Geschichtsstudien, 1909), *A négy Báthory és koruk* (Die vier Báthorys und ihr Zeitalter, 1909), *A nemzeti reformok előzményeiről* (Über die Prämissen der nationalen Reform in der Periode 1825—48, 1911), *Kossuth Lajos és b. Eötvös József nemzetiségi politikája a szabadságharc után* (Die Nationalitätenpolitik des Ludwig v. Kossuth und des B. Josef Eötvös nach dem Freiheitskampfe), *Baron Josef Eötvös als Staatsmann* (1913).

Görög, Samuel, Mathematiker, geb. 1882 in Erdőbénye, absolvierte die Universitätsstudien und erwarb das Doktordiplom der Philosophie in Budapest, wo er auch Professor der Handelsakademie und gerichtl. Fachexperte in Buchhaltungs-Fragen ist. G. ist ein rühriger Mitarbeiter der Fachpresse. Seine Studie: *A valószinűségszámitásról* (Über die Wahrscheinlichkeitsberechnung) sicherte ihm auch bei den Versicherungsanstalten Ansehen.

Göröncsér-Gundel, Johann, Maler, geb. am 25. Nov. 1881, gest. 13. Juni 1908, absolvierte die Kunststudien in Budapest und trat zum ersten Male 1908 bei einer Ausstellung in Düsseldorf vor die Öffentlichkeit. Kurz darauf ging der junge, vielversprechende Maler freiwillig in den Tod.

Graber, Karl, Fachschriftsteller, geb. in Turócszentmárton 1. März 1860, absolvierte seine Studien in Budapest und ist hier als Advokat tätig. Selbständige Werke (im Vereine mit Alexander Berényi): *Lakbérleti jog és eljárás* (Mietsrecht und Verfahren, 1900), *Budapesti lakbérleti szabályok magyarázata* (Erklärung des Budapester Mietsstatutes, 1909).

Grabner, Emil, landw. Schriftsteller, geb. 22. Juli 1878 in Gyula, absolvierte die Magyaróvárer landw. Akademie, 1899 wurde er Assistent des Lehrfachs für Pflanzenbau derselben Akademie, 1902 zum Adjunkten der Landes-Versuchsstation für Pflanzenkultur ernannt, 1909 mit der Organisierung des Landesinstitutes für Pflanzenzüchtung betraut und 1913 zu dessen Vorstand ernannt. Selbständige Werke: *Kerti vetemények szántóföldi termelése* (Feldmässiger Anbau der Gartengewächse, 1900), *Szálas takarmánynövények termelése* (Anbau der Rauhfutterpflanzen, 1907), *A gazdasági növények nemesitése* (Züchtung der landw. Pflanzen, 1908), *Ujabb tapasztalatok a burgonyatermelés terén* (Neuere Erfahrungen auf dem Gebiete des Kartoffelbaues, 1909), *A gabonafélék termelése* (Getreidebau, 1909), *A szőlő trágyázása* (Die Düngung der Weinreben, 1911), *A gyümölcsfák és kerti vetemények műtrágyázása* (Kunstdüngung der Obstbäume und Gartengewächse, 1912), *A magyar búza nemesitése* (Züchtung des ungarischen Weizens, 1913).

Gracza, Georg, Journalist, Historiker, geb. 1856 in Vehécze, gest. 14. Mai 1908 als Redak-

Görönesér Gundel János

nekr.

Műveszet 1908. 267. l.

— 1835: I. 19. *P. P. Rubens:* Mercur trägt die Hebe in den Olymp. (Ein Studium nach Raphael.) — 1844: I. 17. *P. P. Rubens:* Mercur trägt Hebe in den Olymp. (Copie nach Raphael.) — 1865, 1866, 1867, 1869: VI. 21. *P. P. Rubens:* Mercur Hébét az Olympra viszi (Rafael művének másolata.)

b) Az Orsz. Képtárban. 1871: VI. 21. *P. P. Rubens:* Mercur Hébét az Olympra viszi, stb. — 1873: VI. 21. *P. P. Rubens:* Mercur trägt Hebe in den Olymp (Copie nach Raphael.) — 1876, 1878, 1879: XVI. 715. *P. P. Rubens:* Mercur Hébét az Olympra viszi. (Másolat Rafael után.) — 1881: 434. *P. P. Rubens* (?): Psyche története. — 1888: XXI. 756. *P. P. Rubens műtermében:* Psyche története. — 1896, 1897: XXI. 756. *P. P. Rubens műtermében:* Psyche története. — 1897: XXI. 756. *Aus dem Atelier des P. P. Rubens:* Die Geschichte der Psyche. — 1898: XXI: 756. *P. P. Rubens* (atelier de-): L'histoire de Psyche. — 1901, 1904: XXI. 756. *P. P. Rubens műtermében:* Psyche története.

Göröncsér Gundel János

Önarckepé repr.
Művészet 1908. 261. l.
267.
(nekrolog)

Mária a kis Jézussal és szent János. — 1873: XIV. 2. *B. de Brado:* Maria mit dem Jesukinde und Johannes. — 1876, 1878, 1879: XVI. 661. *B. de Brado:* Mária a kis Jézussal és szent Jánossál. — 1881: 782. *Spanyolország,* XVI. század (Luin követője): Mária a ~~kis~~ Jézussal és ker. szt. Jánossal. — 1888: XXII. 759. *Spanyol festő* a XVI. századból: Madonna. — 1896, 1897: XXII. 759. *Spanyol festő* a XVI. századból: Madonna. — 1897: XXII. 759. *Spanischer Maler* aus dem XVI. Jahrh.: Madonna mit Kind und dem heiligen Johannes. — 1898: XXII. 759. *École espagnole,* XVI. siècle: La sainte Vierge, l'enfant Jésus et saint Jean. — 1901, 1904: XXII. 759. *Spanyol festő* a XVI. századból: Madonna.

H gyermek

Göröncsér Gundel János

Muvészet 1914. 254

1721 ből való

I G mesterjegy báitfai ötvösmüvön

VIII. 29

Göröncsér Gundel János

halálantán

5 képét állitották ki a Kéve münchenni kiállitásán 1914. májusában.

Szablya János: A Kéve könyve. 1916. VIII. k. (A Kéve Münchenben.)

4 Tanulmányok Budapest multjából V.

személyesített kereszténységet két oldaláról mutatja be. Az egyikben a török, mint félelmes ellenség lép elénk, akit a költő nem néz le, mint hitetlent, hanem erejét elismeri és ezért adja neki a gran Turc nevet. A másik ezzel ellentétben a II. Pál pápa által létrehozott szerződést üdvözli. Az 1470-ben az olasz fejedelmekkel kötött szerződés értelmében ugyanis a szerződő felek megfogadták, hogy lemondanak az állandó viszályról és szövetkeznek a török ellen. Így a török e diadalmas hangú költeményben mint aljas ellenség szerepel, amelyet a keresztesek hada hamarosan lever és neve ennek megfelelően csak Turc.

A »grand Turc« elnevezést, amellyel később a szultánt illetik, a francia elfogulatlanság példájának tarthatjuk, szembeállítva a német közvéleménnyel, amely tartózkodott attól, hogy a törököt az udvar tarka színeiben ábrázolja.[2]) De jellemző ez a kifejezés a renaissance formakultuszára is, amely annyira a francia gondolatkörből fakad.

Magyarországnak a francia irodalomba való bevonulása a török kérdésen keresztül történik. A török ellen folytatott háborúk adják meg az egyéni jelleget Magyarországnak. Mert a középkori francia irodalomban

MDK

Máté Ilona

Kéve müncheni kiállitása 1914.

Görössy.....

110) Megadjuk!

111) Kossuth beszédére megszavazza a védő törvényt
(Parlamenti Muz.)

Egyéb köztulajdonból elvezett műtárgyak jegyzéke.
Budapest, 1952.

81

MDK

Görössy

Megadjuk!, vf.

Egyéb köztulajdonból elveszett mütárgyak jegyzéke
Bp. 1952

M.D.K.

Görössy

110. Megadjuk! Vizf. 42x62 papir.

Elveszett. /Parlamenti Muzeum/

Háborus mütárgyveszteség-jegyzékek. V. füzet.
8. l.
MUMOK. Bp. 1952.

MDK

Görösy Antal, graf.

Kossuth Lajos a képviselőház ülésén 1848. jul. 11.-én. Szines körajz.

Árv. Közl. 1940.1.rk.sz. 21.1.

Görner Antal

Eperjes 1878

l. Sagüregesipar

261 l.

KÖZPONTI EGYHÁZMŰVÉSZETI HIVATAL
BUDAPEST, IV., FERENCIEK TERE 7.
TELEFON: 188-366

◆

Nagyméltóságú
Méltóságos
Nagyságos dr. Szentiványi

Tisztelettel van szerencsénk értesíteni N

tali helyiségünket Budapest, II., Donáti-u. 38.

I. emelet 5. szám alá helyezzük. Új telefonszámu

Kérjük, hogy új címünket és telefonsz

Budapest, 1938 október havában.

M. D. K

GÖRNER József (János) festő

1799 Kutina t. freskók

~~1786~~

Garas XVIII. sz. 220. l.

Görner József (Josip), festő. 1799-ben Erdődy Károly gróf nejének költségén freskókkal ékesítette a zágrábmegyei kutinai plébánia-templomot. A mennyezet falképei a Szentlelket, továbbá Jézust és Máriát ábrázolják. Az oldalfalakon hat jelenet van Jézus kínszenvedéséből, a sekrestyében pedig néhány kép Mária életéből. E falképek színezése elég élénk, a kompozició is ügyesnek mondható, de rajzuk gyenge. A művész a freskókat következőleg jelezte: J. Josephus Görner pinxit 1799.

Kukuljević-Sakcinski, Ivan: Slovnik umjetnikah jugoslavenskih. Zagreb, 1858—1860. 105. l.

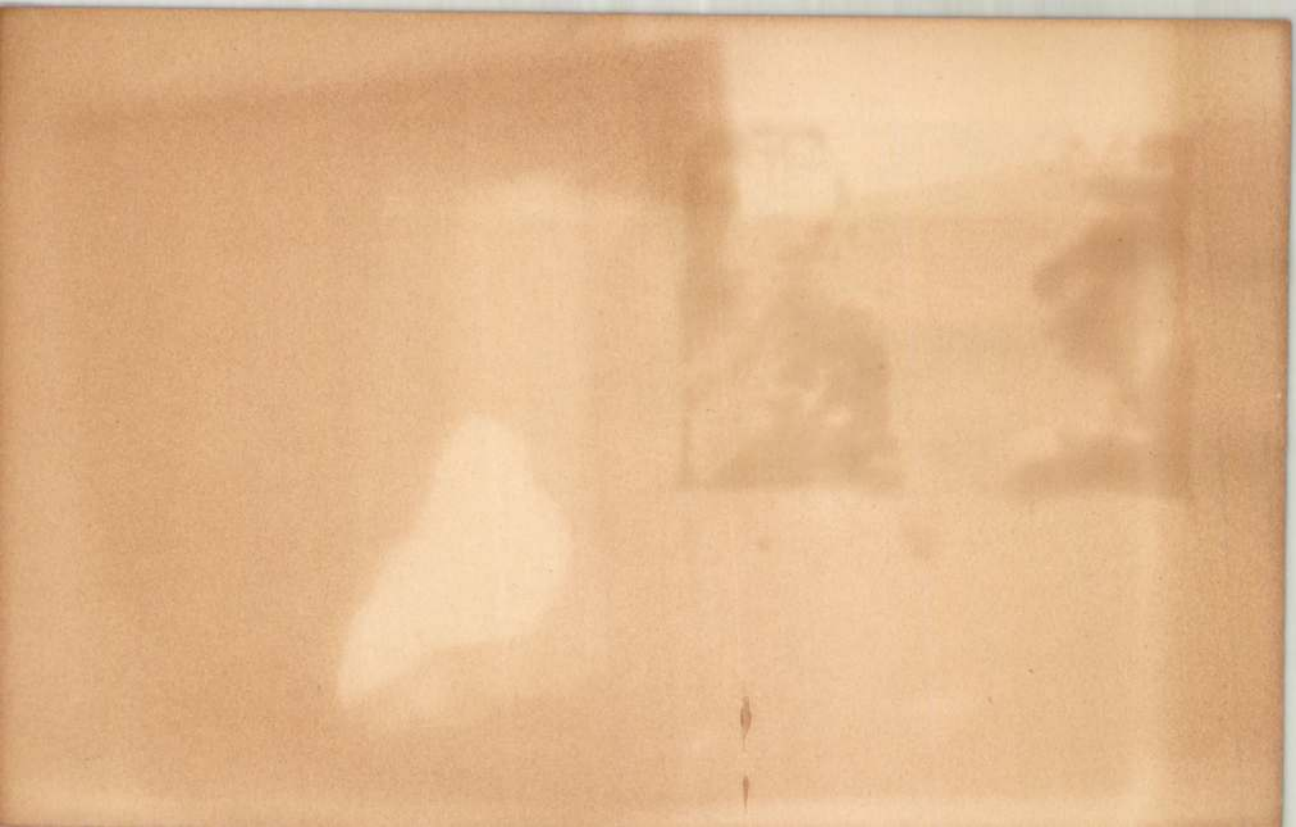

Görresch János, építőmester. 1714-ben Kassa város megbízásából Tornyosi Tamás építőmesterrel együtt a kassai Vöröshegyen, a mai Rozália sírkertben egy kápolnát épített.

Kemény Lajos: Műtörténeti adatok Kassa multjából. *Arch. Ért.* 1910. 347. l.

Görresch János
épitőm

1701–20

Csontosi jegyz.

zadbeli, eredeti [illegible]
és szakirodalmi kutfők
alapján összegyüjtve.

VIII. Sorozat.

40 cedula

1181 – 1692.

Görömbei Farkasréti

Zoltán

1.

Farkasdy Z.

felado: Dr Kentwányi Gyuláné Bpest Lágymányosi u 16

MDK

Görzsönyi-Farkasdy Zoltán

Iszákovicsék háza, vf.

Szentendrei Dunapart, vf.

M. rajztanárok o.egyesülete kiáll. N.Szal. 1922. máj.

lo l.

MDK

Görzsönyi-Farkasdy Zoltán

Kis hugom virágai, of.

Baromfi udvar részlet, of.

Szentendrei Erzsébetpark, of.

M. rajztanárok o.egyesülete kiáll. N.Szal. 1922. máj.

lo l.

GÖSCHEL, Georg, pozsonyi ötvös

G. G. bürgerl. Goldarbeiter † 50 éves korában,
Pozsony 1792 február 24 (1792, 183.(!)

Preßburger Zeitung
(Gauthon)

Göschel János György, ötvöslegény. 1755 jún. 24-én öt évre Stefan Gáspár (l. o.) pozsonyi ötvöshöz szegődött és 1761 jan. 18-án szabadult fel.

Mihalik József: Háromszáz év a pozsonyi ötvösség történetéből. *Múzeumi és Könyvt. Ért.* 1911. 130. l.

Göschel, Johan Georg, pozsonyi ötvös-
legény V. 130.

Mur. és Kat. Szt.

MOK

Göschl Lajos
mesterszedő

nyomtatványai Nagybecskerek
„szaktudás"

÷ Beérkezett nyomtatványok rövid
méltatása

Grafikai Szemle 1908 évf 6 z 135 l

M. [illegible]

GÖSLER Martius

murariorum magister

Köpcsény

1952)

Művért. (Kapossy János: Epitők, szobrászok, festők és grafikusok Magyarországon 1828-ban. [illegible] 136.1.

Gösel Miklós

ónöntő

Sopron

1604. febr. 18. polg.

cokú

Házi.

Nagycsertészi plébánia IX. 173

Dr. D-K.

GÖSSINGER életének szakaszai

1766. Győr, székesegyházba „Herrenstehl"
ért 6,– forintot és apostolok aranyozá-
sáért 14,– forint előleget vett fel

Agghásy: Barokk szobrászat ... Bp. 1959.
I. 201. l.

GEBRÜDER GÖSSNER, harangöntők

1860 és az első világhaboru közt Seltenhofer Frigyes, soproni harangöntő uralta Vas megyét, evangelikus részét. De harom körmendi harangot Gössnerék készitettek Bécsből, 1887-ben. Kettőt elrekviraltak, egy ma is megvan. 174.old. 183.old

PATAY PÁL: Vasi harangok 169.old

SAVARIA, A Vas Megyei Múzeumok Értesitője, 1966-1970
4.sz. Szombathely, 1972

GÖSSNER, GEBRÜDER, harangöntő

Körmend. 1.harang. Gebrüder Gössner, Bécs. 1887. 1071 kg.
Elrekviráltak: 1917. IX. 26-an. 41. jegy. 174. old

PATAY PÁL: Vasi harangok 169. old

SAVARIA, A Vas Megyei Múzeumok Értesitője, 1966-1970.
4.sz. Szombathely, 1972

GOSSNER GRBRUDER, harangöntő

Körmend. 3.harang.Gebrüder Gössner,Bécs.1887.308 kg.
Irekviraltak,1916.VII.20-án. 41.jegy. 174.old

PATAY PAL: Vasi harangok 169.old

SAVARIA. A Vas Megyei Múzeumok Értesitője,1966-1970.
4.sz. Szombathely, 1972

GOSSNER, GEBRUDER, harangöntő

Körmend. 2.harang."A körmendi ágostai hitv.evang.gyüle
kezet.Gegossen v. Gb.Gössner in Wien.1887".446 kg.Ø 97 c
cm.Ma is megvan. 41.jegy. 174.old

PATAY PAL: Vasi harangok 169.old

SAVARIA. A Vas Megyei Múzeumok Értesitője,1966-1970.
4.sz. Szombathely, 1972

Göstl Ferdinánd

Nagyszebenből, 1788-ban
13 éves

Göstl Ferdinánd, Nagyszebenből, 13 éves korában, 1788 okt. 8-án iratkozott be.

cód Fleischer Bées 46. l.

26. ÖNARCKÉP CSENDÉLETTEL

Gösswein Irma

Acxtil

1929.

Eimisk 1930.

83. 1.

IUS
LÖHÓ
30 NAP

NÉPRAJZA

80·– PENGŐ, RÉSZLETFIZETÉS

TEK

1

Pamfil, Pamfil

Götjen J.C. nyomdász

Schmid Miklós távozása után Sopronban az 1817-ből való cikk említ 1736 után". Más adatunk nincs róla. 46.old

Csatkai Endre: A soproni nyomdászat a 18.század első felében 38.old

Soproni Szemle. Helytört. Folyóirat. XV. 1961. Sopron

M.D.K.

Götse János ,asztalos

A házak tornácait is gyakran diszitik faragott orsófák. Csikmenaságon a ház ablakának felirata:"Götse János Csiná Ao 1734 Die 17 Julii."Népr.Múz.-R.10.030.sz. 137.o.

Balogh Jolán: A népmüvészet és a történeti stilusok. 73.o.

•Néprajzi Értesitő.A Néprajzi Múz.Evkönyve.XLIX. 1967.Bpest.Akad.Kiadó.1967.Bp

Gött Antal, építési rajzoló M.D.K.

Grossmann József Bécsben elhunyt Leopold nevű testvérének, kamarai építésmek szolgálatában éllott, akivel Grossmann szintén készíttet várlatokat, melyek körül szerző egy oltártervet köröl. (340. á. 1785 után. Eger. Erseri levéltár.) Az adattárban számtalan további pallér a asztalos-név, valamint okmány szerű adatok felsorolása található Grossmann néven.

Heves megye müemlékei I. irta Voit Pál,
Magyarország müemléki topográfiája VII. köt.
Szerk.: Dercsényi Dezső.
Bp. 1969. Akadémiai Kiadó,

332. old.

340. á

M.D.K.

Gött Antal, tatai építőmester

oltártervét közli szerző a 238. ábrán, 1785 utánról, mely némi eltéréssel azonosnak látszik a 340. ábra tervével, akol Gött Antal, mint Grossmann József bécsi fivéréner rajzoló jaként szerepel. Mindkét tervrajz az ceri Erseki Levéltárból való.

Heves megye müemlékei I. irta Voit Pál,
Magyarország müemléki topográfiája VII. köt.
Szerk.: Dercsényi Dezső.
Bp. 1969, Akadémiai Kiadó,

238. á

230. old.

M.D.K.

Göth Antal

---

nevét említik Grossmann
Józseffel kapcsolatban

Heves megye müemlékei I. irta Voit Pál,
Magyarország müemléki topográfiája VII. köt.
Szerk.: Dercsényi Dezső.
Bp. 1969. Akadémiai Kiadó, 333. old.

M.D.K.

Göth Antal, építőmester

nevét említik

Heves megye műemlékei I. írta Voit Pál,
Magyarország műemléki topográfiája VII.köt.
Szerk.: Ercsényi Dezső.
Bp. 1969. Akadémiai Kiadó. 283. old.

- 1 -

M.D.K.

Gött Antal, tatai építő mester

a Fellner iroda tagjának nevét emliti a szerző és körli egy oltártervét 1785-után, az egri Érseki Levéltárból – hasvulót a 370. ábrán, körölthöz (332. old.). Gött Antal egyébként Fellner, majd ./.

Heves megye müemlékei I. irta Voit Pál,
Magyarország müemléki topográfiája VII. köt.
Szerk.: Dercsényi Dezső.
Bp. 1969. Akadémiai Kiadó,

232. old.

M.D.K.

Gött Antal, tatai építőmester

... Grossmann József özvegyének volt a harmadik férje és szerző több helyütt hangsulyozza, hogy Fellner egyéni művészi alkotótehetségét nem lezet elválasztani az irodájában foglalkoztatott tehetséges mesterekétől (Pauly, Paár, stb.)

Heves megye müemlékei I. irta Voit Pál,
Magyarország müemléki topográfiája VII. köt.
Szerk.: Dercsényi Dezső.
Bp. 1969. Akadémiai Kiadó,

232 old.

GÖTT Antal építész

1804-ben dolgozik a kollégiumabn

HEGYI Ferenc: Uj adatok a tatai piarista kollégium XVIII. századi történetéhez. = Piaristák Magyarországon 1642-1992. Szerk. Holl Béla. Bp., 1992

lo8.

111.

GÖTT Antal

1794 Holland parenthér ,

MÉrt 1997/3-4. 159
171 25

GÖTT Antal

Tata, plébániatemplom, főoltár

Katolikus templomok Magyarországon. Szerk. Dercsényi Balázs. Irta: Török József, Marosi Ernő. Bp. : Hegyi és Tsa., 1991 L III

M.O.K.

Gött Antal épitőmester.

Grossmann özvegyével kötött házassága óta, mint tatai épitőmester szerepel. A cikk szerint néhány szép "fellnereszk" tervéről ismert./Az Egri Érseki Gazd. Levéltár "Anton Gött Baumeister in Tottes" aláirással,Oltárhomlokzat és alaprajz szerepel. Szinezett és lavirozott tusrajz. 51 x 71 cm./A cikk Jegyzetek rovatában 279. old./

/Magyar Müvészet Lexikona/

Voit Pál: Tervek, mesterek és a mü.
Müv. ért. 1960. 4. sz. 268. old.

So.

M. D. R.

GÖTT Antal

Tata rk. plébánia t. főoltára Schweigler Antallal és Grossmann Józseffel XVII. sz. v.

Rózsaszínmárvány szószék.

Gerő: Tata!... Bp. 1954. 32. l.

GÖTT Antal építész

Koppány Tibor: Fevecser, Esterházy-kastély.
Bp., TKM, 1993. 13.

1790-ben tervet rendelnek tőle az épület állagának kijavitására

minden energia elalél, a szándékok tompulnak, a mozgás merevedetté gyengül: csak a letargia éled új és új életre, a fáradtság virul, a lemondás burjánzik, az esendőség terjeszkedik. Itt már csak nyomok vannak, ezek már csak szánalomra méltó, csodálkozva nézhető leletek — a a kijelentések, az összefüggések helyét jelzésszerű maradványok váltották fel, a fogalmak foszlányokká transzponálódtak, a hiány- és ürességmezőket előhívó rekvizitumok őrülten uralkodnak. A konkrét helyek, a konkrétumok, a beazonosítható dolgok elsodródntak, tovatűnt minden, ami teljes, ami egész volt, vagy lehetne, vagy lehetett volna. Semmi sem ép, sőt, már a rész sem az, ami: csak a töredezettség csorbult, inaktív építőkövekre. Talán elmerülő civilizációk utolsó emlékfoszlányait idézi meg a festő, talán a kiüresedett, értelmetlenn vált nagyvárosi lét pergő rétegei elevenednek meg — hámló plakárfalakkal, kosz- és hulladékkoncentrátumokkal —, talán a túlzsúfolt tudati síkok zavart víziói jelennek meg filmszerű megfogalmazásban, a kényszerű képkimerevítést finom lírával átitatottan.

Oszlás, pusztulás, enyészet: az emberi környezet szétesett roncsaiból és romjaiból talán új minőségű élet, új létezésmód születhet. Végeredményben a kilátások beláthatatlanok. M. Novák András képei végső elkeseredettséggel azt bizonygatják, hogy most még a történet első fejezeteit írjuk, éljük meg, egy felismerhetetlenné váló világ sérült elemeit próbáljuk újra meg újra összeilleszteni — azonban szorgoskodásunk teljesen hiábavaló.

Gött Antal

Grossmann Józsefnek 1785-ben bekövetkezett halálával került a mester helyére.

Voit Pál stb.: Heves megye műemlékei II.

Magyarország műemléki topográfiája VIII. köt.

Budapest, 1972.

4601

Gött Antal

építőmester

fejezte be a tatai

plébánia templom

főoltárát Mária

klasszicista modorban.

Reinhelyi Elemér dr.

Tata a művészetben.

A tatai piarista rend-

ház és múzeuma.

Bpest, 1938. 18. l.

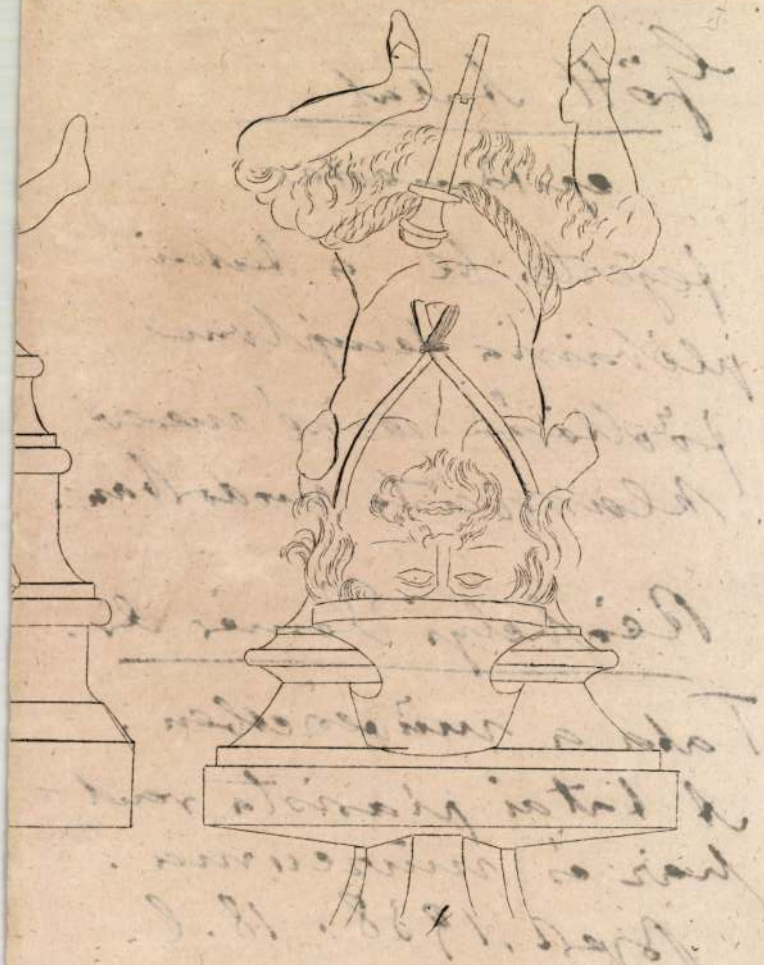

Gött Antal
nebrán

l.

Gerő L.: Tata tele-
pülése és műemlékei
Bp. 1954. 32. l.

Gött (Göttl, Geoth)
Antal, építész

l.

Luveszprüspvár
227. l.

Gött (Geoth) Antal

épitész

+ Tatatóvároson
1804. nov. 1.

Luveszprpüspvár

227. l.

l. még
névmutatót

Gött Antal

tatai uradalmi
építész
XVIII. sz

lásd

Grossmann József

a datai köpf.

Polgárdy Géza

Vértes hegység kalauza.
Bp. 1939. 95. l.

Fenti tervezte a
tatai rk. pléb. templom
főoltárát
u.o. 95. l.

M.D.K.

Gölt Antal épületei

Tata, r.k. templom, a copf vörösmárvány főoltár egyik mestere.

Genth. Müem. 1959 I. 384.

Gött Antal

épitess XVIII n

l.

Csát Gerá:

A barokk épitészet
emlékei Tatán.

Bp. 1939. 1. l.

1908.

F. hó 1 én, alolirt hivatal II. számi pénztáránál teljesített kifizetések lezárása alkalmával 500 Korona hiány állapíttatott meg.

Tekintettel arra, hogy ezen összeg a kezelő pénztárnokot terheli, tisztelettel kérnénk a fizetések felvételével megbízott egyént kihallgat-

M. D. K

GÖTT Antal építész

Farján (Komárom m.) r. k. Templom
(1765-80)
Fellner Jakab társaságában

Gerő László: Építészeti stilusok
Bk. 1957. 96. l.

M. D. C.

SÖTT Antal építész

meghalt 1804. nov. 1.

Magyar Építőművészet 1940. 6. n. 59. l.

Gött Antal épitéri M.D.K.

Valószinüleg ő épitette a baji r.k. tplomot.

Genth. hüeml. 1959 I. 19.

R.D.K.

GÖTT Antal építész

Tata, R.K. Templom, főoltár architektura szokrai Grossmann József

(templom épült: 1751–1784 között)

Aggházy: Barokk sapkrászat... Bp. 1959.

II. 282. e.

Gött Antal

"A tatai épitőmester irodájában müködő Grossmann, aztán Gött Antal Fellner irányának ... folytatói"

Hojnor Miklós recenziója: Voit Pál: A barokk Magyarországon. - Művtört.Ért. 1972.1.sz.90-92.l.

GÖTT Antal uradalmi építész

A csakvári kastély alaptervének másolatai
1798

Sisa = MÉrt 1997/1-2. 2,3.ill
4,6,7,skk.

1391. RADOS Jenő: A ráckevei volt Savoyai-kastély műemléki helyreállítása. = Műemlékvédelem, 29 (1985) 16-29. ill.

1392. RÁDY Ferenc: A keszthelyi plébániatemplom helyreállítási munkálatairól. = Művészet, 19, 1978, 4. 29. ill.

1393. RÁDY Ferenc: A keszthelyi plébániatemplom falképeinek restaurálása. = A műtárgyak kiegészítésének problémái. Második Nemzetközi restaurátor Szeminárium. Bp., Múzeumi Restaurátor és Módszertani Központ, 1979 115-117.

1394. RÁDY Ferenc: A tereskei templom középkori falképeinek feltárása és konzerválása. = Múzeumi Műtárgyvédelem, 4 (1977) 55-59. ill.

1395. ROMÁN András: Hódmezővásárhely, Árpád u. 21. tervpályázat, 1977. = Magyar Építőművészet, 1977, 6. 2-8. ill.

H. Sallay, Marianne: Probleme der Erhaltung und der Restaurierung der Wandmalereien in der Kirche von Velemér. > 1908

1396. SÁNDOR András: Az egri vár belátható jövője. Beszélgetés a várban a várról, a vármúzeum igazgatójával [Bodó Sándor]. Az Egri Vár Híradója, 19-20 (1986) 7-13.

1397. SÁNDYNÉ WOLF Katalin: "Apotéka az Arany Egyszarvúhoz" patikamúzeum, Kőszeg, Jurisics tér 11. = Településfejlesztés, 1981, 3. 115-120. ill.

1398. SÁNDYNÉ WOLF Katalin: Két műemlék helyreállítása Kőszegen: Jurisich tér 5. az ún. Lauronger-ház és Jurisich tér 7. az ún. "Sgraffitos" ház. = Műemlékvédelem, 20 (1976) 203-218.

Gött Antal

M. D. K.

Tarján, r. k. templom homlokzata és tornya (385. kép)

Tata, Nepomucenus mialom, 1798-ba javitotta

Genth. Müeml. 1959 I. 378

Gött Antal épitér M.D.K.

Vértestolna – r.k. templom 1788

Genth. Muzeum 1959 I. 425.

M. D. K.

GÖTT Antal

1798-ban javitotta Tatán Fellner Jakab
által épített és tulajdonát (1758-tól) képező
Nepomucenus malmot

Gerő: Tata... Bk. 1954. 28. l.

M. D. K.

G

GÖTT Ansel építész

Fellner Jakab építész utóda

Gerecsey István: Az egri líceum 16. l.

Gött Antal

volt Tatán og Esterházy grófék
uradalmi kőműves mestere

Voit Pál: A barokk Magyarországon,
Budapest, 1970.

650

Gött Antal

építész

Tata XVIII. 23.

Lásd Grossmann József

csomagjában.

Gött Antal

épitér

Gentmüeml

310. 311, 312,

314. l.

Szám

reseti lajstroma

l _____ ig.

összes napok	Napsz.		összes járandóság		Levonandó		Fizetendő		Maradt előleg	
	kor.	fill.	kor.	fill.	kor.	fill.	kor.	fill.	kor.	fill.

M. D. K.

GÖTT Antal építész

Tata. Nepomucemes malom átala-
kítása javítása

Magyar építészet. Bp. 1954. 75. l.

K. D. K.

GÖTT által épített

Tarján (Komárom m.) Rk. templom

Fellner Jakabbal, 1765–80.

(magyar építészet. Bp. 1954. 86. l.)

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17
Telefon: 188-296, 188-307

BUDAPEST
1967 MÁJ

Több mint két évszázada áll a helyén Óbuda egyik legbecsesebb műemléke, a híres Flórián szobor. Nemrég restaurátor-műhelybe került, ahol Görömbey Imre szobrászművész restaurálja a nép szerű szobrot.

GÖTT Antal tatai kőművesmester, Fellner Jakab özvegyének, illetve Groszmann György özvegyének férje, akinek szép oltárterve maradt fenn az egri érseki gazd.lltár tervei között. /Tervj.146./

A Hevesmegyei Topográfia adatgyüjtéséből.Voit

Göth Antal

a csókvári Esterházy-kastély kiépítési terve 1798: fekete-fehér reprodukció.

Dercsényi Dezső, Gólya József, Entz Géza: Magyar műemlékvédelem II (1959-60) Budapest, 1964.

259 l.

Gött Antal

a Grossmann József tatai cég építőmestere: tervei a Grossmann féle csákvári kastély nagyszabású kiépítése, a fertődi kastélyhoz hasonló oldalszárnyakkal.

Dercsényi Dezső, Gólya József, Entz Géza:

Magyar műemlékvédelem II (1959-60)

Budapest, 1964

259 l.

Göttl Antal

a ma is álló csákvári kastély 1823-ban végzett klasszicista átépítése a nevezett gondolatát csak szerény mértékben követte.

Dercsényi Dezső, Gólya József, Entz Géza: Magyar művészettörténet II (1959-1960) Budapest, 1964. 259 l.

Gött János

nyomdász

l.

Kertész nyomtatott

266. l.

Tört. Főcsoport 1210. szám. — Czobor—Szalay II. kötet, 312. l. (Képe 307. lap) — Forster: Magyarország műemlékei II. kötet, Bp., 1906., 286. l. — Lepold—Homor 73. l. — Lepold: Adatok 20—21. és 29. l. — Lepold—Lippay 38. l. — Lepold Katalógus 64. sz.

MIKOLA LÁSZLÓ EPITÁFIUMA, (270. kép) ezüstből verve. Krisztus a keresztfán, előtte Xaveri Sz Ferenc térdel. A kereszttől jobbra címer LADISLAUS MIKOLA DE SZAMOSFALVA körirattal. Alul: S. FRANCISCUS XAVERIUS S. I. INDIARUMII IAPONIARUMI APOSTOLUS CUIUS HONORI HANC IMAGINEM ARGENTEAM CURAVIT EX VOTO LADISLAUS MIKOLA DE SZAMOSFALVA 1700. Balról SH mesterjegy.
44·5×33·4 cm.
Nagyszebeni munka, Hann Sebestyén ötvös műve 1700-ból.
Szamosfalvi Mikola László erdélyi törvényszéki ülnök (†1742) készíttette. A kolozsvári jezsuita, majd kegyesrendi templomból. — A vallásalap letétje, 1920.

Sándor Imre: Mikola László címeres plakettje, 1700. Genealogiai Füzetek, Kolozsvár, 1914., 37. l. — Lepold—Homor 74. l. — Gerevich PA, 198—199. l. — Erdélyi kiállítás 1931., 266. szám. — Bielz, Julius: Das Werk des Sebastian Hann. Mitteilungen aus dem Baron Brukenthalischen Museum II. kötet. Nagyszeben 1932., 42. l. — Huszár

Götte János

faragó (?)

Haz és kapu Menaságon (Csik m.) A kapu tehrása: Götte János csinâ. Aõ 1734 die 17 julii.

Huszszékelyhár

XXX. tábla

tud-róla)

AJÁ

Alólirott ..... ezennel kijelent

épitendő .....

teljesitendő .....

költségvetési kivonatban körü

által ..... kitett egységárakér

..... százalék árenged

..... fillér azaz .....

..... fillérért elvállal.....

A vállalati általános és külö

mag.....at azok határozatainak

Göttener A./Andreass/,asztaloslegény

Győrben 1674-1699 között megfordúlt asztaloslegé-
nyek jegyzéke származási hely szerint:"Bautzen,Götte-
ner A." 121.old

Batári Ferenc:Asztaloslegények Győrött a XVII.
Században - Adatok Győr város asztalosmüvességé-
nek történetéhez 93.old

Arrabona,9,- Xantus János Múz.Győr,1967. - A Győri
Múz. Évkönyve

Andreas göttener, asztaloslegény

A győri asztalos és puskaagykészitő céh legénykönyvéből, 1675-ből: "Andreas göttener Tischlergeseel von pautzen In Sechsstetten". 101. old

Batári Ferenc: Asztaloslegények Győrött a XVII. században. Adatok a Győr város asztalosmüveségének történetéhez. 93. old

Arrabona, 9. - Xantus János Múz. Győr, 1967. - A Győri Múz. Evkönyve

Iktatószám:
Ügyintéző:
Tárgy:

Göttener,Andreas,asztaloslegény

Győrben 1674-1699 között megfordult asztalosleg-
nek jegyzéke". Göttener,Andreas,Bautzen,1675". 11b.
old. 1b.jegyz

Batári Ferenc: asztalosiegények Győrött a XVII.szá-
zadban. Adatok Győr város asztalosmüvességének tör-
ténetéhez. 93.old

arrabona,9.-Antus János Múz.Győr,1967.A Győri
Múz.Evkönyve

Iktatószám:
Ügyintéző:
Tárgy:

Illyefalvi: Pesti és budai polgárok 1686-1848 II. 109 l.

Név: Götter Frantz

Foglalkozás: réznüves (Kupferschmid

Szárm. hely: _____

Hitfelekezet: _____ Csal. állapot: _____

A polgárjog megszerzésének időpontja: 1713 VI. 2.

A polgárjogért fizetett összeg forintban: _____

MDK

Göttgen Erich

Alpár Ignác mesteriskolája. Építő Ipar - Építő Művészet. 1924. márc. 1.

M.D.K.

Götting Johann Caspar, lakatosm.

Pesten dolgozott. Szül. Hessen. Rém.k. házas. Pesten polgárjogot nyert, 1740. XI. 14. 246.o.

Temesváry Ferenc: Lakatosipari érdekességek a Magyar Nemzeti Múzeum gyüjteményében. 237.o.

Folia Archaeologica. XVII. 1965. Bpest. Múzeumi Ismeretterjesztő Központ. Bp.

Göttinger Home

1885/86 - 1888/89 I.

Ferképzomfoiskévk

86-0.

talmas kiklopu nyílik. A
a híres oroszlánkapu nyílik. A
nevezetes domborműve, a két orosz-
lánnak heraldikus helyzetben oltárra
ágaskodó alakjával az egész kultúr-
körnek egyetlen monumentális, a ma-
ga dacosságával a krétai állatábrázo-
lásokkal szemben jellemző szobrászati
műve. Hatalmas vár maradványai
vannak Tirynsben is, ahol annak ere-
deti elrendezése tisztán felismerhető.
Különösen figyelemreméltó a férfiak
lakosztályának *(megaron)* alaprajza,
mely oszlopos előcsarnokával mintegy
A görög templom ősének tekinthető.
Itt is, Mykénaeben is magukat a la-
kóépületeket favázas vályogfalakból
építették. A Krétában is előforduló
fölfelé vastagodó oszlop képe látható
az oroszlánkapu domborművén és a
valóságban a Schliemann által Atreus
kincsesházának elnevezett mykénaei
kupolasír bejáratánál, annak jeléül,
hogy a faépítészet itt is az ősi for-
ma. E kupolasír (l. ö.) egyébként My-
kénaeban a temetkezés későbbi for-
mája volt (Kr. e. 1550—1400 körül),
míg a Schliemann által felfedezett
aknasírok (Kr. e. 1700—1550 körül)
még a korai mykénaei korból valók
és kivált a bennük talált aranykin-
csek („Királyi sírok") révén neveze-
tesek. Innen került elő pl. a híres
bronztőr is, amely színes arany és
ezüst berakással nílusi táj közepette
kacsákra vadászó párducszerű állato-
kat ábrázol; a Kréta közvetítésével
Egyiptommal való összefüggésnek ta-
nubizonysága. Szintén Krétára emlé-
keztetnek, de a krétai állatképeknél
úgyszólván zordabb felfogásúak a
vaphiói kupolasírban talált két arany-
serleg híres domborművei, amelyek
vad bikák elfogását és szelidítését
ábrázolják. Viszont igen közel áll a
krétai falfestményekhez a tirynsi vár
bikaviadal-freskója, amint általában
a szárazföldi várak belső díszítése
falképekkel és faragott alabástrom-la-
[illegible] a krétai divatot követhette. A

Göttl Andrea, épikú

L. Forkasdy Z.

– követségi kérek

Magyar
Építőművészet Bp. 1983

6.
83/3

GÖTTL, Martin, pozsonyi kőművesegéd

M. G. Maurergesell, 3 napos fia meghalt. (1771, 10. szám, 4l)

Preßburger Zeitung
(Genthon)

Göttl Márton, Kőművessegéd,

1771. Pozsony.

Pressburger Zeitung

1771, 10. 4z.

Pozsony. Göttl Márton, könnüvessegeál, 1771.

Pressburger Zeitung

1771, 10. Sz.

GÖTTLICH Gottfried

GÁT Eszter: Pest-budai zongorakészitők. = Tanulmányok Budapest Multjából XXIII. Bp., 1990 171.p.

Gött Ernő
építőmester
Tatáról, 1812-ben Vévés

Gött Ernő, építőmester, Tatáról, 20 éves korában, 1812 nov. 2-án iratkozott be.

Lásd Fleischer Béla 46-1.

191. KOZMA LAJOS. Akik meghalnak, ha szeretnek. Tollrajz. Mt.
192. Üresség. Tollrajz. Mt.
193. Temetés. Tollrajz. Mt.
194. Fekete óra. Tollrajz. Mt.
195. Nagy szonáta. Epilóg. Lót. Tollrajz. Mt.
196. A nagy szonáta. Tollrajz. Mt.
197. A nagy megvilágosodás. Tollrajz. Mt.
198. REMSEY JENŐ. Anya és gyermeke. Jellemrajz. Mt.
199. Ember a hárfával. 60 kor.
200. Beethoven. Tusrajz. 80 kor.
201. A kín. Rajz. Mt.
202. Genezis. (Szobormű első vázlata.) Rajz. Mt.
203. Alán leányai. Vízfestmény. 100 kor.
204. Az „Isten kardja". Vízfestmény. 100 kor.
205. Az „Isten ostora". Vízfestmény. 100 kor.
206. A fehér ló. Vízfestmény. Mt.
207. A fehér szarvas. Vízfestmény. 100 kor.
208. Buda halála. Vízfestmény. 100 kor.
209. A tőke. Vízfestmény. 80 kor.
210. A moloch. Vízfestmény. Mt.
211. A gyár. Vízfestmény. Mt.
212. A város. Vízfestmény. Mt.
213. LOHWAG ERNESZTIN. Előadás után. Gouache. 200 kor.
214. Kertben. Színes rajz. Mt.

III. TEREM.

1. TICHY GYULA. Rozsnyói utca. Tempera. 120 kor.
2. LOHWAG ERNESZTIN. Arckép. Olajfestmény. Mt.
3. BÁLINT REZSŐ. Délutáni napsütés. Olajfestmény. 250 kor.
4. KONSTANTIN FRIDA. Gyermekarckép. Olajfestmény. Mt.
5. TICHY GYULA. Lovak a hóban. Olajfestmény. 80 kor.
6. SZABLYA FRISCHAUF FERENC. Tájkép. Olajfestmény. Mt.

7. BENKHARD ÁGOST. Gabonaérés. Olajfestmény. 500 kor.
8. TICHY GYULA. Út a dicsőség felé. Tempera. 240 kor.
9. REMSEY JENŐ. Krisztus kiüzi a kufárokat. Tempera. 3000 kor.
10. BÁLINT REZSŐ. Anyám arcképe. Olajfestmény. 2000 kor.
11. FEJÉRVÁRY ERZSI. Álarcos akt. Olajfestmény. 500 kor.
12. BENKHARD ÁGOST. Szürke idő. Olajfestmény. 500 kor.
13. LOHWAG ERNESZTIN. Arckép. Olajfestmény. 1000 kor.
14. REMSEY JENŐ. Tavasz. Olajfestmény. 2000 kor.
15. SZABLYA FRISCHAUF FERENC. B. H. úr arcképe. Olajfestmény. Mt.
16. REMSEY JENŐ. Ifju képe. Tempera. 1000 kor.
17. BENKHARD ÁGOST. Októberi napsütésben. Olajfestmény. 1200 kor.
18. DR. SZŐRI JÓZSEF. Szőlőtisztogatók. Olajfestmény. 400 kor.
19. GARA ARNOLD. Hegyoldal. Olajfestmény. 400 kor.
20. BÁLINT REZSŐ. Fürdőző gyerekek. Olajfestmény. 600 kor.
21. GARA ARNOLD. Gulácsy Lajos arcképe. Olajfestmény. 600 kor.
22. KONSTANTIN FRIDA. Parkban. Olajfestmény. 500 kor.
23. LOHWAG ERNESZTIN. Arckép. Olajfestmény. Mt.
24. REMSEY JENŐ. Női képmás. Olajfestmény. 1000 kor.
25. KONSTANTIN FRIDA. Folyó mellett. Olajfestmény. 500 kor.
26. DR. SZŐRI JÓZSEF. Boglya. Olajfestmény. 110 kor.
27. DR. SZŐRI JÓZSEF. Párisi hôtelszoba. Olajfestmény. 160 kor.
28. SZABLYA FRISCHAUF FERENC. Elvonuló zivatar. Olajfestmény. 3000 kor.
29. ERDEI VIKTOR. Nő boával. Olajfestmény. Mt.

IV. TEREM.

30. DR. SZŐRI JÓZSEF. Székely fiu. Olajfestmény. 180 kor.
31. DR. SZŐRI JÓZSEF. Arcképtanulmány. Olajfestmény. Mt.
32. KONSTANTIN FRIDA. Három pulyka. Olajfestmény. 370 kor.
33. REMSEY JENŐ. Női képmás. Olajfestmény. 1000 kor.
34. ERDEI VIKTOR. Szalmakalapos önarckép. Olajfestmény. 250 kor.

35. SZABLYA FRISCHAUF FERENC. Alkony. Olajfestmény 600 kor.
36. TICHY GYULA. Anyám kertje. Olajfestmény. 140 kor.
37. GARA ARNOLD. Csendélet. Olajfestmény. 100 kor.
38. BENKHARD ÁGOST. Téglahordók. Olajfestmény. 450 kor.
39. LOHWAG ERNESZTIN. Rózsák. Olajfestmény. 500 kor.
40. BÁLINT REZSŐ. Dunapart. Pasztell. Mt.
41. BÁLINT REZSŐ. Ellátás egy magaslatról. Pasztell. Mt.
42. BÁLINT REZSŐ. Udvar. Pasztell. Mt.
43. KONSTANTIN FRIDA. Igás lovak. Olajfestmény. 500 kor.
44. BÁLINT REZSŐ. Münchení külváros. Pasztell. Mt.
45. BÁLINT REZSŐ. Napsütötte házak. Pasztell. 150 kor.
46. LOHWAG ERNESZTIN. Csendélet. Olajfestmény. 400 kor.
47. LOHWAG ERNESZTIN. Arckép. Olajfestmény. Mt.
48. KONSTANTIN FRIDA. Ősz. Olajfestmény. 400 kor.
49. KONSTANTIN FRIDA. Juhok. Olajfestmény. 150 kor.
50. TICHY GYULA. Rokokoídill. Olajfestmény. 120 kor.
51. LOHWAG ERNESZTIN. Mosó asszonyok a Balatonban. Olajfestmény. 500 kor.
52. BENKHARD ÁGOST. Kék hegyek. Olajfestmény. 500 kor.
53. LOHWAG ERNESZTIN. Március. Olajfestmény. 250 kor.
54. KONSTANTIN FRIDA. Fehér lovak az istállóban. Olajfestmény. 400 kor.
55. BENKHARD ÁGOST. Téglarakodópart. Olajfestmény. 400 kor.
56. FEJÉRVÁRY ERZSI. Zöldruhás lány. Olajfestmény. 500 kor.
57. GARA ARNOLD. Intérieur. Olajfestmény. 200 kor.
58. BÁLINT REZSŐ. Hóval borított udvar. Pasztell. Mt.
59. BÁLINT REZSŐ. Alakok az udvarban. Pasztell. Mt.
60. ERDEI VIKTOR. Kékbluzos nő. Olajfestmény. 300 kor.
61. KONSTANTIN FRIDA. Reggelinél. Olajfestmény. Mt.
62. BÁLINT REZSŐ. Münchení házak. Pasztell. Mt.
63. BÁLINT REZSŐ. Vasaló nő. Pasztell. Mt.
64. BÁLINT REZSŐ. Egy szürke nap a Tabánban. Pasztell. 250 kor.
65. BÁLINT REZSŐ. Estefelé a fa alatt. Pasztell. Mt.

66. BÁLINT REZSŐ. Pamlagon ülő nő. Pasztell. 150 kor.
67. BÁLINT REZSŐ. Nyugalmas, csöndes órák. Pasztell. Mt.

V. TEREM.

68. B. AMBRÓZY GEORGINE. Tanulmányfej. Olajfestmény. Mt.
69. TICHY GYULA. Bródy Sándor géniusza. Tempera. 300 kor.
70. TICHY GYULA. Őszi ég alatt. Olajfestmény. 140 kor.
71. G. PEJACSEVICH JOLÁN. Délutáni hangulat az erdőben. Olajfestmény. 600 kor.
72. LOHWAG ERNESZTIN. Gyermekarckép. Olajfestmény. Mt.
73. BÁLINT REZSŐ. Pasztell a Gellérthegyről. Pasztell. Mt.
74. FEJÉRVÁRY ERZSI. Részlet a normand tengerpartról. Olajfestmény. 300 kor.
75. FEJÉRVÁRY ERZSI. A Trocadero-parkból. Olajfestmény. 100 kor.
76. BÁLINT REZSŐ. Gyerekek. Olajfestmény. 500 kor.
77. G. PEJACSEVICH JOLÁN. Az én kertemből. Olajfestmény. 500 kor.
78. LOHWAG ERNESZTIN. Csendélet. Olajfestmény. Mt.
79. LOHWAG ERNESZTIN. Virágok. Olajfestmény. 500 kor.
80. BÁLINT REZSŐ. Elhagyott udvar télen. Pasztell. Mt.
81. FEJÉRVÁRY ERZSI. A Szajna partján. Olajfestmény. 250 kor.
82. DÉNES VALY. Templom. Olajfestmény. 500 kor.
83. BÁLINT REZSŐ. Napsütés. Pasztell. 200 kor.
84. FEJÉRVÁRY ERZSI. Részlet a Tuileria-kertből. Olajfestmény. 400 kor.
85. REMSEY JENŐ. Mária eljegyzése. Tempera. 3000 kor.
86. BÁLINT REZSŐ. Intérieur nőalakkal. Pasztell. Mt.
87. FISCHERNÉ REDLICH STEFI. Csendélet. Olajfestmény. 160 kor.
88. GARA ARNOLD. Csendélet. Olajfestmény. 500 kor.
89. BENKHARD ÁGOST. Sárga virág. Olajfestmény. 200 kor.
90. BÁLINT REZSŐ. Falusi udvar. Pasztell. Mt.
91. REMSEY JENŐ. A művész arcképe. Olajfestmény. 800 kor.

92. DÉNES VALY. Házak. Olajfestmény. 400 kor.
93. BÁLINT REZSŐ. Juliusi kora reggel. Olajfestmény. 700 kor.
94. DÉNES VALY. Cigányok. Olajfestmény. 400 kor.
95. GARA ARNOLD. Fák. Olajfestmény. 300 kor.
96. FEJÉRVÁRY ERZSI. Temető. Olajfestmény. 300 kor.
97. TICHY GYULA. Anya gyermekével. Tempera. 150 kor.
98. LOHWAG ERNESZTIN. Virágcsokor. Olajfestmény. 400 kor.
99. FISCHERNÉ REDLICH STEFI. B.-né úrnő arcképe. Olajfestmény. Mt.

VI. TEREM.

100. TÓTHVÁRADI KORNIS ELEMÉRNÉ. Csipkebetét. Magyar csipke himes varrással. 500 kor.
101. Álomvilág. Lila selyemcsipke himes varrással. 1000 kor.
102. Nyakék. Varrott csipke. 4000 kor.
103. Színhangulat rózsásfehérben. Magyar selyemcsipke mármarosi gyémántokkal. 1500 kor.
104. Jégvirágok. Magyar selyemcsipke. 150 kor.
105. Kereszt virágokkal. Magyar csipke himes varrással. 600 kor.
106. Tulipán bimbókkal. Magyar selyemcsipke. Mt.
107. Színhangulat ibolyásfehérben. Selyemcsipke ametisztekkel. 1200 kor.
108. Csipkebetét. Színes, varrott selyemcsipke. 400 kor.
109. Színtanulmány fehérben. Selyemcsipke himes varrással. 600 kor.
110. Csipkegallér. Színes varrott selyemcsipke. 300 kor.
111. Piros virágok. Magyar selyemcsipke himes varrással. 600 kor.
112. Turáni álom. Varrott csipke. Mt.
113. Kék virágok. Selyemcsipke magyar himes varrással. 600 kor.
114. Csipkegallér. Régi magyar csipke himes varrással. 900 kor.
115. Tulipán rózsákkal. Selyemcsipke. 500 kor.
116. Színhangulat. Aranysárga halvány ibolyával. Magyar selyemcsipke. 2000 kor.

VII. TEREM.

Az olvasófülke berendezését MÁLNAI BÉLA tervezte. A butorokat SIPOS HENRIK. A színes ablakot RÓTH MANÓ készítette. A szobafestés munkáját REITZER FERENC végezte.
A butorok eladók. Áruk 2000 korona.

117. TICHY GYULA. P. J. dr. arcképe. Tempera. Mt.
118. GARA ARNOLD. Vásárfia. Olajfestmény. Mt.
119. KONSTANTIN FRIDA. Korai hó. Pasztell. 130 kor.
120. GARA ARNOLD. Exlibris. Tollrajz. Mt.
121. LOHWAG ERNESZTIN. Hervadt rózsák. Olajfestmény. 250 kor.
122. GARA ARNOLD. Tollrajz. Mt.
123. BÁLINT REZSŐ. Régi udvar belseje. Pasztell. Mt.
124. FEJÉRVÁRY ERZSI. Részlet a Bois de Boulogneból. Olajfestmény. 90 kor.
125. FEJÉRVÁRY ERZSI. A „Notre-Dame". Olajfestmény. 100 kor.
126. FEJÉRVÁRY ERZSI. A Louxembourg-kertből. Olajfestmény. 100 kor.
127. BÁLINT REZSŐ. Délelőtti csend falun. Pasztell. Mt.

VIII. TEREM.

Szomoru kötelességet teljesítünk GŐRŐNCSÉR-GUNDEL JÁNOS festőművész és MÁTÉ ILONA festőművésznő alapító tagtársaink művészi hagyatékának a kiállításával. Éltük idejének rövidsége ritka képességeik teljes kifejtését lehetetlenné tette. Tehetségük erősségéről akarunk bizonyságot szolgáltatni művészetük fejlődésének a bemutatásával.

128. MÁTÉ ILONA † Tanulmány. Szénrajz. 150 kor.
129. Tanulmány. Szénrajz. Mt.
130. Akttanulmány. Szénrajz. 150 kor.
131. Tanulmány. Szénrajz. Mt.
132. Tanulmány. Szénrajz. 150 kor.
133. Tanulmány. Szénrajz. Mt.
134. GŐRŐNCSÉR-GUNDEL JÁNOS † Tanulmány. Egyszínű olajfestmény. 150 kor.

135. GÖRÖNCSÉR-GUNDEL JÁNOS † Arckép. Egyszínű olajfestmény. 200 kor.
136. Tanulmány. Egyszínű olajfestmény. 150 kor.
137. Akttanulmány. Egyszínű olajfestmény. 150 kor.
138. Tanulmány. Egyszínű olajfestmény. 150 kor.
139. Akttanulmány. Egyszínű olajfestmény. 150 kor.
140. Tanulmány. Egyszínű olajfestmény. 150 kor.
141. Önarckép. Szobor. Bronzöntvény 400 kor. Gipszöntvény 250 kor.
142. Arcképtanulmány. Egyszínű olajfestmény. Mt.
143. Akttanulmány. Egyszínű olajfestmény. 150 kor.
144. Tanulmány. Egyszínű olajfestmény. 150 kor.
145. Akttanulmány. Egyszínű olajfestmény. 150 kor.
146. Tanulmány. Egyszínű olajfestmény. 150 kor.
147. Önarckép. Egyszínű olajfestmény. Mt.
148. Akttanulmány. Egyszínű olajfestmény. 150 kor.
149. Akttanulmány. Egyszínű olajfestmény. 150 kor.
150. Arcképtanulmány. Egyszínű olajfestmény. 150 kor.
151. Akttanulmány. Egyszínű olajfestmény. 150 kor.
152. Akttanulmány. Egyszínű olajfestmény. 150 kor.
153. Akttanulmány. Egyszínű olajfestmény. 150 kor.
154. Tanulmány. Egyszínű olajfestmény. 150 kor.
155. Akttanulmány. Egyszínű olajfestmény. 150 kor.
156. Akttanulmány. Egyszínű olajfestmény. 150 kor.
157. Akttanulmány. Egyszínű olajfestmény. 150 kor.
158. MÁTÉ ILONA † Vázlat. Színes rajz. 200 kor.
159. Tanulmány. Szénrajz. 150 kor.
160. Tanulmány. Szénrajz. Mt.
161. Tanulmány. Szénrajz. 150 kor.
162. Tanulmány. Szénrajz. 150 kor.
163. GÖRÖNCSÉR-GUNDEL JÁNOS † Női képmás. Szobor. Mt.
164. MÁTÉ ILONA † Tanulmány. Szénrajz. 150 kor.
165. Akttanulmány. Szénrajz. 150 kor.
166. Vázlat. Szénrajz. 150 kor.
167. Akttanulmány. Szénrajz. 150 kor.

168. MÁTÉ ILONA † Tanulmány. Szénrajz. 150 kor.
169. Vázlat. Szénrajz. 150 kor.
170. Akttanulmány. Szénrajz. 150 kor.
171. Akttanulmány. Szénrajz. 150 kor.
172. Tanulmány. Szénrajz. Mt.
173. Tájkép. Olajfestmény. 100 kor.
174. Arckép. Egyszínű olajfestmény. Mt.
175. Vázlat. Szénrajz. 150 kor.
176. Aquarell. Aquarell. Mt.
177. Vignetták. Tusrajz. Mt.

IX. TEREM.

178. MÁTÉ ILONA † Parasztleány. Olajfestmény. 300 kor.
179. Férfi fej. Olajfestmény. 700 kor.
180. Tanulmány. Szénrajz. Mt.
181. Tanulmány. Szénrajz. Mt.
182. Arckép. Olajfestmény. Mt.
183. Tájkép. Olajfestmény. 500 kor.
184. Tanulmány. Szénrajz. Mt.
185. Tanulmány. Szénrajz. Mt.
186. Akt. Olajfestmény. Mt.
187. Tavasz. Olajfestmény. Mt.
188. Arcképtanulmány. Olajfestmény. Mt.
189. Csendélet. Olajfestmény. 400 kor.
190. Tanulmány. Olajfestmény 300 kor.
191. Gyermekakt. Olajfestmény. Mt.
192. GÖRÖNCSÉR-GUNDEL JÁNOS † Gonga. Olajfestmény. 1000 kor.
193. MÁTÉ ILONA † Női akt. Olajfestmény. Mt.
194. Fikusz. Olajfestmény. Mt.
195. GÖRÖNCSÉR-GUNDEL JÁNOS † Cigányleányok. Olajfestmény. 700 kor.
196. A lánchíd. Pasztell. Mt.

197. GÖRÖNCSÉR-GUNDEL JÁNOS † Köd. Olajfestmény. 400 kor.
198. Parasztfiu. Olajfestmény. 400 kor.
199. Kukoricásban. Olajfestmény. 2000 kor.
200. Gyermek-profil. Egyszinü olajfestmény. Mt.
201. Kertben. Olajfestmény. Mt.
202. Nyáron. Olajfestmény. A „Kéve" tulajdona. Mt.
203. Téli tájkép. Olajfestmény. 400 kor.
204. Tájkép. Olajfestmény. 300 kor.
205. Szeréna. Olajfestmény. Mt.
206. Lomnicon. Olajfestmény. 200 kor.
207. Napraforgók. Olajfestmény. 600 kor.
208. Akt. Olajfestmény. I-II Mt.
209. Csendélet. Olajfestmény. 1000 kor.
210. Mese. Olajfestmény. Mt.
211. Akt. Olajfestmény. 500 kor.
212. Önarckép. Egyszinü olajfestmény. Mt.
213. Cigányleány. Olajfestmény. 200 kor.
214. Kalapos akt. Olajfestmény. Mt.
215. Két akt. Olajfestmény. 2000 kor.
216. Tanulmány. Olajfestmény. 300 kor.
217. Naplemente. Olajfestmény. 400 kor.
218. Dekorativ festmény. Tempera. 400 kor.

GÖRÖNCSÉR-GUNDEL JÁNOS és MÁTÉ ILONA művészi hagyatékából eladott művek értékét egyesületünk GÖRÖNCSÉR-MÁTÉ alapjára fordítjuk.

A "NEMZETI SZALON" TISZTIKARA

ELNÖK
ANDRÁSSY GYULA GRÓF

ALELNÖK
MOLNÁR VIKTOR

IGAZGATÓSÁGI TAGOK
BRUCK MIKSA, GELLÉRT JENŐ, KÉZDI-KOVÁCS LÁSZLÓ,
MAGYAR-MANNHEIMER GUSZTÁV, RÓNA JÓZSEF

ŰGYVEZETŐ TITKÁR
DÉRY BÉLA

PÉNZTÁROS
WEISER KÁLMÁN

MŰTÁROS
RUBOVICS MÁRK

ŰGYÉSZ
DR. KÉPESSY JÓZSEF

SEGÉDTITKÁR
LESSKÓ BÉLA

126. ERDEI VIKTOR. Fiufej. Litográfia. 20 kor.
127. Perdita. Litográfia. 20 kor.
128. Beteg asszony feje. Litográfia. 20 kor.

KOZMA LAJOS. Illusztrációk Révész Béla „Találkozás Hamupipőkével" című művéhez.

129. Címlap. Tusrajz. 200 kor.
130. Címlap. Tollrajz. 200 kor.
131. Prolog: Élet. Tollrajz. 200 kor.
132. Szocialisták. Tollrajz. 200 kor.
133. Sámson a csatában. Tollrajz. 200 kor.
134. A fekete kapu. I. Tollrajz. 200 kor.
135. A fekete kapu. II. Tollrajz. 200 kor.
136. Genovéva arca. Tollrajz. 200 kor.
137. Völgyben. I. Tollrajz. 200 kor.
138. Völgyben. II. Tollrajz. 200 kor.
139. Felhő alatt. Tollrajz. 200 kor.
140. Három forint. I. Tollrajz. 200 kor.
141. Három forint. II. Tollrajz. 200 kor.
142. Három forint. III. Tollrajz. 200 kor.
143. Fanni vőlegényei. I. Tollrajz. 200 kor.
144. Fanni vőlegényei. II. Tollrajz. 200 kor.
145. Intermezzo: A költő álma. Tollrajz. 200 kor.
146. Lőrinc. Tollrajz. 200 kor.
147. Földi operenciák. Tollrajz. 200 kor.
148. Földi operenciák. Tollrajz. 200 kor.
149. Májusi este I. Tollrajz. 200 kor.
150. Májusi este II. Tollrajz. 200 kor.
151. A lárva mögött. I. Tollrajz. 200 kor.
152. A lárva mögött. II. Tollrajz. 200 kor.
153. Majd egyszer. Tollrajz. 200 kor.
154. Mária álmai. I. Tollrajz. 200 kor.
155. Mária álmai. II. Tollrajz. 200 kor.
156. A gépszedő. Tollrajz. 200 kor.
157. Néma énekek. Tollrajz. 200 kor.

158. KOZMA LAJOS Epilóg I. Harc. Tollrajz. 200 kor.
159. Epilóg II. Istenek alkonya. Tollrajz. 200 kor.
160. Epilóg III. A nagy hídon át. Tollrajz. 200 kor.
161. Illusztráció Ady Endre „Uri szüz dicsérete" című költeményéhez. Színes tollrajz. Mt.
162. Emlékezés Tátray Lajosra. Tollrajz. Mt.
163. Szerelem. Tusrajz. 250 kor.
164. Ifju madarak elhagyják a börtönvárost. Tollrajz. 200 kor.
165. Exlibris Tollrajz. Mt.
166. Exlibris Tollrajz. Mt.
167. Exlibris Tollrajz. Mt.
168. Exlibris Tollrajz. Mt.
169. Nagy szonáta. Címlap. Tollrajz. Mt.
170. Ajánlás. Tollrajz. Mt.
171. Inspiráció. (Előjáték.) Tollrajz. Mt.
172. A nagy Galeotto. Tollrajz. Mt.
173. A rózsaszirmos ember. Tollrajz. Mt.
174. Elhagyatva. Tollrajz. Mt.
175. Álomlátás. Tollrajz. Mt.
176. A nagy vágyódás. Tollrajz. Mt.
177. I. Intermezzo. Szól a föld. Tollrajz. Mt.
178. II. Intermezzo. Felel a város. Tollrajz. Mt.
179. Leborulok a világ szenvedései előtt. Tollrajz. Mt.
180. Nász. Tollrajz. Mt.
181. Halálsejtés. Tollrajz. Mt.
182. Mult. Tollrajz. Mt.
183. Visszatérés. Tollrajz. Mt.
184. Jövő. Tollrajz. Mt.
185. I. Intermezzo. Halódik a falu. Tollrajz. Mt.
186. II. Intermezzo. Születik a város. Tollrajz. Mt.
187. Rózsaleányok. Tollrajz. Mt.
188. Hervadás. Tollrajz. Mt.
189. Madonna. Tollrajz. Mt.
190. Anyaság. Tollrajz. Mt.

65. MIHÁLY REZSŐ. Ligó. Vízfestmény. 80 kor.
66. Ázsia világossága. Vízfestmény. 350 kor.
67. A kertben. Legyező. Vízfestmény selymen. 120 kor.
68. Pierrot Lunaire. Tusrajz.
Csak ciklusban vehető meg. A hat tusrajz együttes ára 500 kor.
69. Ázsia világossága. Vízfestmény. 350 kor.
70. Fantázia. Tusrajz. 150 kor.
71. Scherzo. Vízfestmény. 120 kor.
72. M. L. kisasszony arcképe. Vízfestmény. Mt.
73. Szent János az evangelista. Tusrajz. 150 kor.
74. Oszlopos szent. Tollrajz. 60 kor.
75. Kísértés. Tollrajz. 60 kor.
76. Pierrot. Tollrajz. 60 kor.
77. Kép egy középkori hercegnő életéből. Színes tusrajz. 75 kor.
78. Szent János az evangelista. Tusrajz. 70 kor.
79. Weimari torony. Vízfestmény. 80 kor.
80. Távozás. Színezett tusrajz. 80 kor.
81. Kép egy középkori hercegnő életéből. Színes tusrajz. 70 kor.
82. Női portrait. Vízfestmény. 180 kor.
83. A boldog herceg. Színezett tollrajz. 60 kor.
84. Assisi Szent Ferenc. Vízfestmény. 120 kor.
85. Kép egy középkori hercegnő életéből. Színes tusrajz. 75 kor.
86. Rhodope. Tollrajz. 60 kor.
87. Hamvazó szerda. Vízfestmény. 80 kor.
88. Kézcsók. Vízfestmény. 80 kor.
89. Kép egy középkori hercegnő életéből. Színes tusrajz. 70 kor.
90. A dauphin. Színezett tollrajz. 50 kor.
91. Leány virágokkal. Színezett tusrajz. 60 kor.

MÁLNAI BÉLA. Fővárosi könyvtárpalota. A magyar mérnök- és építészegylet által aranyéremmel kitüntetve.

92. Részletrajz. A magyar mérnök- és építészegylet tulajdona.
93. Távlatrajz. A magyar mérnök- és építészegylet tulajdona.
94. LÉNÁRD LÉVY RÓBERT. Tavaszi reggel. Rézkarc. 30 kor.
95. Napnyugta szélben. Rézkarc. A Graphische Künste tulajdona.

96. LÉNÁRD LÉVY RÓBERT. Saint Cloud. Színes rézkarc. 65 kor.
97. Franz Josephs-Kanal, Wien. Rézkarc. 35 kor.
98. Meudon este. Rézkarc. 50 kor.
99. Gemünden. Rézkarc. A „Kéve" újévi ajándéka 1909-ben. 50 kor.
100. Brügge. Rézkarc. 40 kor.
101. Napnyugtakor. Rézkarc. 25 kor.
102. Rákospatak. Rézkarc. 25 kor.
103. Montmartre. Színes rézkarc. 50 kor.
104. Margitsziget. Rézkarc. A Graphische Künste tulajdona.
104/a. Kolozsvár. Krétarajz. 40 kor.

II. TEREM.

105. GARA ARNOLD. Címlapterv. Tusrajz. Mt.
106. Exlibris. Tollrajz. Mt.
107. Hisztéria. Pasztell. Mt.
108. Exlibris. Tollrajz. Mt.
109. Illusztrációk. Szénrajz. 50 kor.
110. Kariatidák. Szénrajz. 80 kor.
111. Exlibris. Tollrajz. 80 kor.
112. Címlap. Tusrajz. Mt.
113. DR. SZŐRI JÓZSEF. Defilirung. Színes rajz. 140 kor.
114. Déli korzón. Színes rajz. 140 kor.
115. ERDEI VIKTOR. Leányprofil. Rajz. 60 kor.
116. Asszonyprofil. Litográfia. 20 kor.
117. Női fej. Rajz. 60 kor.
118. Női fej. Rajz. 60 kor.
119. Perdita. Litográfia. 20 kor.
120. A nő. Litográfia. 20 kor.
121. Erotika. Litográfia. 20 kor.
122. Apostol. Litográfia. 20 kor.
123. Perdita. Litográfia. 20 kor.
124. Kokottok. Litográfia. 20 kor.
125. Perdita. Litográfia. 20 kor.

nincs céd
továbbítással

Konstantin Frida

I. TEREM.

1.	KONSTANTIN FRIDA. Vázlatkönyvemből. Ceruzarajz.	60 kor.
2.	Vázlatkönyvemből. Ceruzarajz.	90 kor.
3.	Vázlatkönyvemből. Ceruzarajz.	60 kor.
4.	Ökrök. Rézkarc.	40 kor.
5.	Vázlatkönyvemből. Ceruzarajz.	60 kor.
6.	Tehén és borju. Rézkarc.	40 kor.
7.	Kecskék. Rézkarc.	40 kor.
8.	Vázlatkönyvemből. Ceruzarajz.	90 kor.
9.	Vázlatkönyvemből. Krétarajz.	50 kor.
10.	Jászol előtt. Rézkarc.	40 kor.
11.	Vázlatkönyvemből. Ceruzarajz.	50 kor.
12.	Vázlatkönyvemből. Ceruzarajz.	80 kor.
13.	Vázlatkönyvemből. Ceruzarajz.	60 kor.
14.	Tehenek. Krétarajz.	100 kor.
15.	Vázlatkönyvemből. Krétarajz.	70 kor.
16.	Tehén és borju. Krétarajz.	90 kor.
17.	Ökrök. Krétarajz.	60 kor.
18.	Szepesbéla. Krétarajz.	80 kor.
19.	Bika. Krétarajz.	70 kor.
20.	Vázlatkönyvlapok. Krétarajz.	50 kor.
21.	Tehén és borju. Krétarajz.	70 kor.
22.	Vázlatkönyvemből. Krétarajz.	80 kor.
23.	Vázlatkönyvemből. Krétarajz.	60 kor.
24.	Tehén és borju. Krétarajz.	Mt.
25.	MIHÁLY REZSŐ. Pierrot lunaire. Tusrajz.	80 kor.
26.	Cherubin. Vízfestmény.	150 kor.
27.	Leány madarakkal. Vízfestmény.	50 kor.
28.	Látogatás. Tusrajz.	70 kor.
29.	Stuart Mária. Tusrajz.	70 kor.
30.	Angyali üdvözlet. Szinezett tollrajz.	70 kor.
31.	Mezőkövesdi imádkozó asszony. Vízfestmény.	
32.	Mezőkövesdi leányok. Vízfestmény.	

Kéve II. ik kiáll. 1909

Nemzeti Szalon

33. MIHÁLY REZSŐ. Mezőkövesdi séta. Vízfestmény.
34. Mezőkövesdi asszony. Vízfestmény.
35. Mezőkövesdi legény. Vízfestmény.
36. Mezőkövesdi háziasszonyom. Vízfestmény.
37. A mezőkövesdi templom előtt. Vízfestmény.
38. Mezőkövesdi asszony. Vízfestmény.
39. Mezőkövesdi vízhordó leány. Vízfestmény.
40. Mezőkövesd. A ház előtt. Vízfestmény.
41. Mezőkövesdi fonó asszony. Vízfestmény.
42. Mezőkövesdi öreg ember. Vízfestmény.
A mezőkövesdi vízfestmények csak ciklusban vehetők meg. Az egész ciklus ára 1200 kor.
43. Mezőkövesdi asszony. Vízfestmény. 150 kor.
44. Mefisto és Márta. Vízfestmény. 70 kor.
45. Mezőkövesdi asszony. Vízfestmény. 130 kor.
46. Ezeregyéjszaka meséi. Vízfestmény. 200 kor.
47. Heléna. Tollrajz. 60 kor.
48. Luna. Színezett tollrajz. 70 kor.
49. Fiatal asszony tükör előtt. Vízfestmény. 60 kor.
50. Harminc éves asszony. Vízfestmény. 80 kor.
51. Manon Lescaut. Vízfestmény. 150 kor.
52. Mária immaculata. Vízfestmény. 80 kor.
53. Fantázia. Vízfestmény. 70 kor.
54. Ezeregyéjszaka meséi. Vízfestmény. 150 kor.
55. Bálvány. Színezett tusrajz. 150 kor.
56. Tűztánc. Vízfestmény. 180 kor.
57. Jour. Legyező. Vízfestmény selymen. 80 kor.
58. Pierrot Lunaire. Tusrajz. Ára a 68. sz. rajznál.
59. Ázsia világossága. Vízfestmény. 350 kor.
60. Tristan. Vízfestmény. 120 kor.
61. Les roses. Vízfestmény. 80 kor.
62. Mária immaculata. Tusrajz. 100 kor.
63. Leány madárral. Vízfestmény pergamenten. Mt.
64. Isolde. Vízfestmény. 120 kor.

MÁTÉ ILONA †
AKT

Göröncsér Gundel János
Kéve II. kiáll
1909.

GÖRŐNCSÉR-GUNDEL JÁNOS †
MESE

SZABLYA FRISCHAUF FERENC
B. H. ÚR ARCKÉPE

Jörönczér Gundel János
nobrak
Kéve II. Kiáll. 1909

GÖRÖNCSÉR-GUNDEL JÁNOS †
SZOBOR

 1909. II. 8. sz.

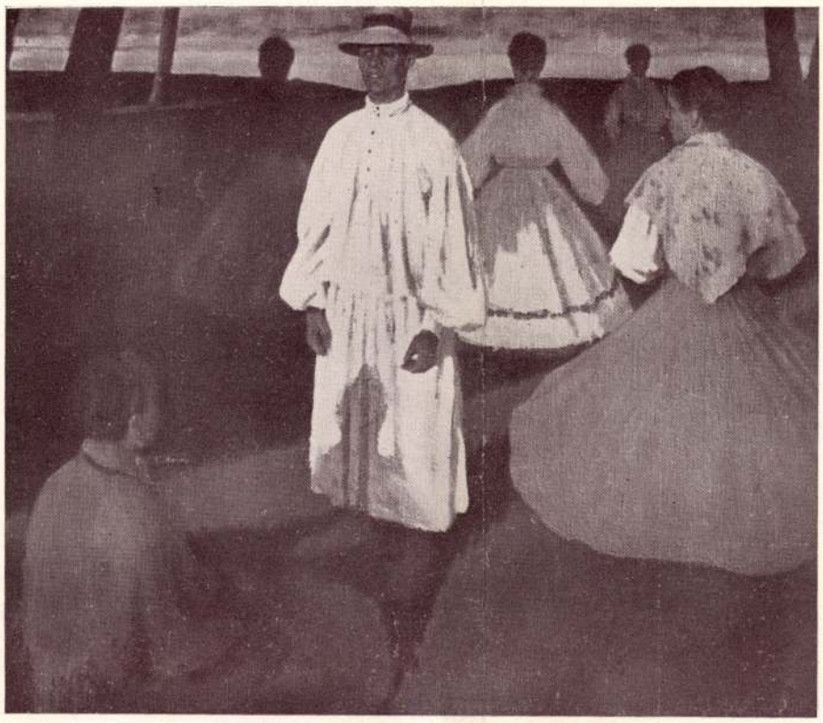

A Kéve második kiadása.

fordít

ÖNARCKÉP GÖRÖNCSÉR-GUNDEL JÁNOS †